

அபி⁴த⁴ம்மபிடகே

த⁴ம்மஸங்க³ணீ-மூலடிகா

வீஸதிகா³தா²வண்ணனா

1. த⁴ம்மஸங்வண்ணனாயங் ஸத்த²ரி பணாமகரணங் த⁴ம்மஸ்ஸ ஸ்வாக்கா²தபா⁴வேன ஸத்த²ரி பஸாத³ஜனந்த²ங், ஸத்து² ச அவிதத²தே³ஸனபா⁴வப்பகாஸனேன த⁴ம்மே பஸாத³ஜனந்த²ங். தது³ப⁴யப்பஸாதா³ ஹி த⁴ம்மஸம்படிபத்தி மஹதோ ச அத்த²ஸ்ஸ ஸித்தி⁴ ஹோதீதி. அத² வா ரதனத்தயபணாமவசனங் அத்தனோ ரதனத்தயபஸாத³ஸ்ஸ விஞ்ஞாபனத்த²ங், தங் பன விஞ்ஞானங் சித்தாராத⁴னத்த²ங், தங் அட்ட²கதா²ய கா³ஹணத்த²ங், தங் ஸப்³புஸம்பத்தினிப்பா²த³னத்த²ந்தி. இத³ங் பன ஆசரியேன அதி⁴ப்பேதப்பயோஜனங் அந்தராயவிஸோஸனங். வக்க²தி ஹி “நிபச்சகாரஸ்ஸேதஸ்ஸ...பே... அஸேஸதோ”தி. ரதனத்தயபணாமகரணஞ்ஹி அந்தராயகராபுஞ்ஞவிகா⁴தகரபுஞ்ஞவிஸேஸபா⁴வதோ மங்க³லபா⁴வதோ ப⁴யாதி³உபத்³த³வனிவாரணதோ ச அந்தராயவிஸோஸனே ஸமத்த²ங் ஹோதி. கத²ங் பனேதஸ்ஸாபுஞ்ஞவிகா⁴தகராதி³பா⁴வோ விஜானிதப்³போ³தி? “யஸ்மிங் மஹானாம ஸமயே அரியஸாவகோ ததா²க³தங் அனுஸ்ஸரதி, நேவஸ்ஸ தஸ்மிங் ஸமயே ராக³பரியுட்டி²தங் சித்தங் ஹோதீ”திஆதி³வசனதோ (அ. நி. 6.10; 11.11), “பூஜா ச பூஜனெய்யானங், ஏதங் மங்க³லமுத்தம”ந்தி (சூ. பா. 5.3; ஸு. நி. 262) ச, “ஏவங் பு³த³த⁴ங் ஸரந்தானங், த⁴ம்மங் ஸங்க⁴ஞ்ச பி⁴க்க²வோ. ப⁴யங் வா ச²ம்பி⁴தத்தங் வா, லோமஹங்ஸோ ந ஹேஸ்ஸதீ”தி (ஸங். நி. 1.249) ச வசனதோதி.

தத்த² யஸ்ஸ ஸத்து²னோ பணாமங் கத்துகாமோ, தஸ்ஸ கு³ணவிஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் “கருணா வியா”திஆதி³மாஹ. கு³ணவிஸேஸவா ஹி பணாமாரஹோ ஹோதி, பணாமாரஹே ச கதோ பணாமோ வுத்தப்பயோஜனஸித்தி⁴கரோவ ஹோதீதி. ப⁴க³வதோ ச தே³ஸனா வினயபிடகே கருணாப்பதா⁴னா, ஸுத்தந்தபிடகே பஞ்ஞாகருணாப்பதா⁴னா. தேனேவ ச காரணேன வினயபிடகஸ்ஸ ஸங்வண்ணனங் கரொந்தேன கருணாப்பதா⁴னா ப⁴க³வதோ தோ²மனா கதா, ஆக³மஸங்வண்ணனஞ்ச கரொந்தேன உப⁴யப்பதா⁴னா, அபி⁴த⁴ம்மதே³ஸனா பன பஞ்ஞாப்பதா⁴னாதி கத்வா பஞ்ஞாப்பதா⁴னமேவ

தோ²மனங் கரொந்தோ “கருணா விய ஸத்தேஸு”தி கருணங் உபமாபா⁴வேன
க³ஹெத்வா பஞ்ஞாய தோ²மேதி.

தத்த² கருணா வியாதி நித³ஸ்ஸனவசனமேதங், யஸ்ஸ யதா² கருணா
ஸப்³பே³ஸு ஸத்தேஸு பவத்தித்த², ஏவங் ஸப்³பே³ஸு ஞெய்யத⁴ம்மேஸு
பஞ்ஞாபி பவத்தித்தா²தி அத்தோ². ஸத்தேஸுதி விஸயனித³ஸ்ஸனமேதங்.
பஞ்ஞாதி நித³ஸ்ஸேதப்³புத⁴ம்மனித³ஸ்ஸனங். யஸ்ஸாதி
தத³தி⁴ட்டா²னபுக்³லனித³ஸ்ஸனங். மஹேஸினோதி தப்³பி³ஸேஸனங்.
ஞெய்யத⁴ம்மேஸுதி பஞ்ஞாவிஸயனித³ஸ்ஸனங். ஸப்³பே³ஸுதி
தப்³பி³ஸேஸனங். பவத்தித்தா²தி கிரியானித³ஸ்ஸனங். யதா²ருசீதி
வஸீபா⁴வனித³ஸ்ஸனங்.

தத்த² கிரதீதி கருணா, பரது³க்க²ங் விக்கி²பதி அபனேதீதி அத்தோ².
ருபாதீ³ஸு ஸத்தா விஸத்தாதி ஸத்தா. தஸ்ஸா பன பஞ்ஞத்தியா
க²ந்த⁴ஸந்தானே நிருஹபா⁴வதோ நிச்ச²ந்த³ராகா³பி “ஸத்தா”தி வுச்சந்தி.
பஜானாதீதி பஞ்ஞா, யதா²ஸபா⁴வங் பகாரேஹி படிவிஜ்ஜ²தீதி அத்தோ².
யஸ்ஸாதி அனியமனங். “தஸ்ஸ பாதே³ நமஸ்ஸித்வா”தி ஏதேன நியமனங்
வேதி³தப்³பங். மஹேஸீதி மஹந்தே ஸீலக்க²ந்தா⁴த³யோ ஏஸி க³வேஸீதி
மஹேஸி. ஞாதப்³பா³தி ஞெய்யா, ஸபா⁴வதா⁴ரணாதி³னா அத்தே²ன த⁴ம்மா.
தத்த² “ஞெய்யா”தி வசனேன த⁴ம்மானங் அஞெய்யத்தங் படிக்கி²பதி.
“த⁴ம்மா”தி வசனேன ஞெய்யானங் ஸத்தஜீவாதி³பா⁴வங் படிக்கி²பதி. ஞெய்யா
ச தே த⁴ம்மா சாதி ஞெய்யத⁴ம்மா. ஸப்³பே³ஸுதி
அனவஸேஸபரியாதா³னங். தேன அஞ்ஞாதாபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி.
பவத்தித்தா²தி உப்பஜ்ஜித்த². யதா²ருசீதி யா யா ருசி யதா²ருசி, ருசீதி ச இச்சா²,
கத்துகாமதா ஸா. யா யா பவத்தா தப்பபே⁴தா³, யதா² வா ருசி ததா²,
ருசிஅனுருபங் பவத்தா “யதா²ருசி பவத்தித்தா²”தி வுச்சதி. யதா² யதா² வா ருசி
பவத்தா, ததா² ததா² பவத்தா பஞ்ஞா “யதா²ருசி பவத்தித்தா²”தி வுச்சதி.

தத்த² ப⁴க³வதி பவத்தாவ கருணா ப⁴க³வதோ பஞ்ஞாய நித³ஸ்ஸனந்தி
க³ஹேதப்³பா³. ஸா ஹி அஸாதா⁴ரணா மஹாகருணா, ந அஞ்ஞா. யஸ்ஸாதி
ச கருணாபஞ்ஞானங் உபி⁴ன்னம்பி ஆதா⁴ரபுக்³லனித³ஸ்ஸனங். ந ஹி
நிராதா⁴ரா கருணா அத்தீ²தி “கருணா”தி வுத்தே ததா³தா⁴ரபு⁴தோ புக்³க³லோ
நித³ஸ்ஸேதப்³போ³ ஹோதி, ஸோ ச இத⁴ அஞ்ஞா வுத்தோ நத்தி², ந ச
ஆஸன்னங் வஜ்ஜெத்வா தூ³ரஸ்ஸ க³ஹணே பயோஜனங் அத்தீ²தி
“யஸ்ஸா”தி நித³ஸ்ஸிதபுக்³க³லோவ கருணாய ஆதா⁴ரோ. தேன இத³ங்
வுத்தங் ஹோதி “யஸ்ஸ அத்தனோ கருணா விய பஞ்ஞாபி பவத்தித்தா²”தி.
கத²ங் பன கருணா ஸத்தேஸு பவத்தித்த² யதா² பஞ்ஞாபி த⁴ம்மேஸு
பவத்தித்தா²தி? நிரவஸேஸதோ யதா²ருசி ச. ப⁴க³வதோ ஹி கருணா கஞ்சி
ஸத்தங் அவஜ்ஜெத்வா ஸப்³பே³ஸு ஸத்தேஸு நிரவஸேஸேஸு பவத்தி,

பவத்தமானா ச ருசிவஸேன ஏகஸ்மிங் அனேகேஸு ச அஞ்ஞேஹி
 அஸாதா⁴ரணா பவத்ததி. ந ஹி அஞ்ஞேஸங் “மஹாக⁴பக்க²ந்தா³னங்
 ஸத்தானங் நத்த²ஞ்ஞோ கோசி ஓகா⁴ உத்³த⁴தா அஞ்ஞத்ர மயா”தி
 பஸ்ஸந்தானங் கருணோக்கமனங் ஹோதி யதா² ப⁴க³வதோதி. பஞ்ஞாபி
 ப⁴க³வதோ ஸப்³பே³ஸு த⁴ம்மேஸு நிரவஸேஸேஸு பவத்ததி,
 பவத்தமானா ச ஏகஸ்மிங் அனேகேஸு ச த⁴ம்மேஸு
 ஸபா⁴வகிச்சாதி³ஜானநேன அனாவரணா அஸாதா⁴ரணா பவத்ததி யதா²ருசி,
 யதா² ச பஸ்ஸந்தஸ்ஸ ப⁴க³வதோ கருணா யதா²ருசி பவத்ததி. தங் ஸப்³பங்
 படிஸம்பி⁴தா³மக்³கே³ மஹாகருணாஞாணவிப⁴ங்க³வஸேன ஜானிதப்³பங்,
 பஞ்ஞாய ச யதா²ருசி பவத்தி ஸேஸாஸாதா⁴ரணஞாணவிப⁴ங்கா³தி³வஸேன.
 பஞ்ஞாக³ஹணேன ச தீஸு காலேஸு அப்படிஹதஞாணங் சதுஸச்சஞாணங்
 சதுபடிஸம்பி⁴தா³ஞாணங், கருணாக³ஹணேன
 மஹாகருணாஸமாபத்திஞாணஸ்ஸ க³ஹிதத்தா தங் வஜ்ஜெத்வா அஞ்ஞானி
 அஸாதா⁴ரணஞாணானி சதுவேஸாரஜ்ஜஞாணங் த³ஸப்³லானி ச² அபி⁴ஞ்ஞா
 சதுசத்தாலீஸ ஞாணவத்தூ²னி ஸத்தஸத்ததி ஞாணவத்தூ²னீதி ஏவமாத³யோ
 அனேகே பஞ்ஞாப்பபே⁴தா³ ஸங்க³யஹந்தி, தஸ்மா தஸ்ஸா தஸ்ஸா
 பஞ்ஞாய பவத்திவஸேன யதா²ருசி பவத்தி வேதி³தப்³பா³. தேனாஹ “கருணா
 விய...பே... யதா²ருசீ”தி.

தத்த² கருணாக³ஹணேன மஹாபோ³தி⁴யா மூலங் த³ஸ்ஸேதி.
 மஹாது³க்க²ஸம்பா³த⁴ப்படிபன்னஞ்ஹி ஸத்தனிகாயங் தி³ஸ்வா “தஸ்ஸ
 நத்த²ஞ்ஞோ கோசி ஸரணங், அஹமேதங் முத்தோ மோசெஸ்ஸாமீ”தி
 கருணாய ஸஞ்சோதி³தமானஸோ அபி⁴னீஹாரங் தீ³பங்கரஸ்ஸ ப⁴க³வதோ
 பாத³மூலே கத்வா போ³தி⁴ஸம்பா⁴ரே ஸமோதா⁴னெத்வா அனுபுப்³பே³ன
 ஸம்போ³தி⁴ங் பத்தோதி கருணா மஹாபோ³தி⁴யா மூலந்தி. ஸத்தேஸுதி
 ஏதேன மஹாபோ³தி⁴யா பயோஜனங் த³ஸ்ஸேதி. ஸத்தா ஹி
 மஹாபோ³தி⁴ங் பயோஜெந்தி. ஸத்தஸந்தாரணத்த²ஞ்ஹி ஸப்³ப³ஞ்ஞுதா
 அபி⁴பத்தி²தா. யதா²ஹ -

“கிங் மே ஏகேன திண்ணேன, புரிஸேன தா²மத³ஸ்ஸினா;
 ஸப்³ப³ஞ்ஞுதங் பாபுணித்வா, ஸந்தாரெஸ்ஸங் ஸதே³வக”ந்தி. (பு. வங்.
 2. 56);

பஞ்ஞாக³ஹணேன மஹாபோ³தி⁴ங் த³ஸ்ஸேதி. ஸப்³ப³ஞ்ஞுதாய ஹி
 பத³ட்டா²னபு⁴தங் மக்³க³ஞாணங், மக்³க³ஞாணபத³ட்டா²னஞ்ச
 ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் “மஹாபோ³தீ⁴”தி வச்சதீதி. ஞெய்யத⁴ம்மேஸு
 ஸப்³பே³ஸுதி ஏதேன ஸந்தாரேதப்³பா³னங் ஸத்தானங்
 அபி⁴ஞ்ஞெய்யபரிஞ்ஞெய்யபஹாதப்³பா⁴வேதப்³புஸச்சி²காதப்³பே³
 க²ந்தா⁴யதனதா⁴துஸச்சிந்த³ரியபடிச்சஸமுப்பாத³ஸதிபட்டா²னாதி³பே⁴தே³

குஸலாதி³பே⁴தே³ ச ஸப்³பு³த⁴ம்மே த³ஸ்ஸேதி. பவத்தித்த² யதா²ருசீதி ஏதேன படிவேத⁴பச்சவெக்க²ணபுப்³பங்க³மதே³ஸனாஞாணப்பவத்தி³பனேன பயோஜனஸம்பத்திங் த³ஸ்ஸேதி. ஸப்³பு³த⁴ம்மானஞ்ஹி படிவேத⁴ஞாணங் போ³தி⁴பல்லங்கே அஹோஸி. மக்³ஞாணமேவ ஹி தந்தி. பச்சவெக்க²ணஞாணஞ்ச விலேஸேஸேன ரதனக்⁴ரஸத்தாஹே அஹோஸி. ஏவங் படிவித்³த⁴பச்சவெக்கி²தானங் த⁴ம்மானங் த⁴ம்மசக்கப்பவத்தனா³ஸு தே³ஸனாஞாணங் அஹோஸி, விலேஸேஸேன ச பண்டு³கம்ப³லஸிலாயங் ஸத்தப்பகரணதே³ஸனாயந்தி. தே³ஸனாஞாணேன ச தே³ஸெந்தோ ப⁴க³வா ஸத்தேஸு ஹிதபடிபத்திங் படிபஜ்ஜதீதி. ஏதேன ஸப்³பே³ன அத்தஹிதபடிபத்திங் பரஹிதபடிபத்திஞ்ச த³ஸ்ஸேதி. மஹாபோ³தி⁴த³ஸ்ஸனேன ஹி அத்தஹிதபடிபத்தி, இதரேஹிபி பரஹிதபடிபத்தி த³ஸ்ஸிதாதி. தேன அத்தஹிதபடிபன்னா³ஸு சதூஸு புக்³க³லேஸு ப⁴க³வதோ சதுத்த²புக்³க³லபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி, தேன ச அனுத்தரத³க்கி²ணெய்யபா⁴வங் நிரதிஸயபணாமாரஹபா⁴வஞ்ச அத்தனோ ச கிரியாய கெ²த்தங்க³தபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி.

எத்த² ச கருணாக³ஹணேன லோகியேஸு மஹக்³தபா⁴வப்பத்தாஸாதா⁴ரணகு³ணதீ³பனதோ ஸப்³பு³லோகியகு³ணஸம்பத்தி ப⁴க³வதோ த³ஸ்ஸிதா ஹோதி, பஞ்ஞாக³ஹணேனபி ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணபத³ட்டா²னமக்³ஞாணதீ³பனதோ ஸப்³பு³லோகுத்தரகு³ணஸம்பத்தி. கருணாவசனேன ச உபக³மனங் நிருபக்கிலேஸங், பஞ்ஞாவசனேன அபக³மனங் த³ஸ்ஸேதி. உபக³மனங் த³ஸ்ஸெந்தோ ச லோகே ஸஞ்ஜாதஸங்வட்³ட⁴பா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி, அபக³மனங் த³ஸ்ஸெந்தோ லோகேன அனுபலித்தங். “கருணா விய ஸத்தேஸு”தி ச லோகஸமஞ்ஞானுருபங் ப⁴க³வதோ பவத்திங் த³ஸ்ஸேதி, “ஞெய்யத⁴ம்மேஸு ஸப்³பே³ஸு யதா²ருசி பஞ்ஞா பவத்தித்தா²”தி ஏதேன ஸமஞ்ஞாய அனதிதா⁴வனங். ஸப்³பு³த⁴ம்மஸபா⁴வானவபோ³தே⁴ ஹி ஸதி ஸமஞ்ஞங் அதிதா⁴வித்வா “ஸத்தோ ஜீவோ அத்தீ²”தி பராமஸனங் ஹோதீதி. ஸப்³பே³ஸஞ்ச புத்³த⁴கு³ணானங் கருணா ஆதி³ தன்னிதா³னபா⁴வதோ, பஞ்ஞா பரியோஸானங் ததோ உத்தரிகரணீயாபா⁴வதோ. ஆதி³பரியோஸானத³ஸ்ஸனேன ச ஸப்³பே³ புத்³த⁴கு³ணா த³ஸ்ஸிதாவ ஹொந்தி. கருணாக³ஹணேன ச ஸீலக்க²ந்த⁴புப்³பங்க³மோ ஸமாதி⁴க்க²ந்தோ⁴ த³ஸ்ஸிதோ ஹொதி. கருணானிதா³னஞ்ஹி ஸீலங் ததோ பாணாதிபாதாதி³விரதிப்பவத்திதோ தஸ்ஸா ச ஜா²னத்தயஸம்பயோக³தோ. பஞ்ஞாவசனேன பஞ்ஞாக்க²ந்தோ⁴. ஸீலஞ்ச ஸப்³பு³புத்³த⁴கு³ணானங் ஆதி³, ஸமாதி⁴ மஜ்ஜ²ங், பஞ்ஞா பரியோஸானந்தி ஏவம்பி ஆதி³மஜ்ஜ²பரியோஸானகல்யாணா ஸப்³பே³ புத்³த⁴கு³ணா த³ஸ்ஸிதா ஹொந்தி.

2. ஏவங் ஸங்கே²பேன ஸப்³பு³த³த⁴கு³ணேஹி ப⁴க³வந்தங் தோ²மெத்வா யஸ்ஸா ஸங்வண்ணனங் கத்துகாமோ, தாய அபி⁴த⁴ம்மதே³ஸனாய அஞ்ஞேஹி அஸாதா⁴ரணாய தோ²மேதுங் “த³யாய தாயா”திஆதி³மாஹ. தஸ்ஸா பன தே³ஸனாய நிதா³னஞ்ச ஸமுட்டா²னஞ்ச த³ஸ்ஸேதுங் “த³யாய தாயா”திஆதி³ வுத்தங். நிதா³னஞ்ச து³வித⁴ங் அப்³ப⁴ந்தரங் பா³ஹிரஞ்சாதி. அப்³ப⁴ந்தரங் கருணா, பா³ஹிரங் தே³ஸகாலாதி³. ஸமுட்டா²னங் தே³ஸனாபஞ்ஞா. தத்த² அப்³ப⁴ந்தரனிதா³னங் த³ஸ்ஸெந்தோ “த³யாய தாய ஸத்தேஸு, ஸமுஸ்ஸாஹிதமானஸோ”தி ஆஹ. தத்த² த³யாதி கருணா அதி⁴ப்பேதா. தாய ஹி ஸமுஸ்ஸாஹிதோ அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³கங் ஸம்பவத்தயீதி. தாயாதி அயங் த-ஸத்தோ³ புப்³பே³ வுத்தஸ்ஸ படினித்³தே³ஸோ ஹோதி.

புரிமகா³தா²ய ச பதா⁴னபா⁴வேன பஞ்ஞா நித்³தி³ட்டா², தப்³பி³ஸேஸனபா⁴வேன கருணா. ஸா ஹி தஸ்ஸா நித்³ஸ்ஸனபு⁴தா அப்பதா⁴னா தங் விலேஸெஸத்வா வினிவத்தா, தஸ்மா “தாயா”தி படினித்³தே³ஸங் நாரஹதி. யா ச பதா⁴னபு⁴தா பஞ்ஞா, ஸா தே³ஸனாய ஸமுட்டா²னங், ந ஸமுஸ்ஸாஹினீதி தஸ்ஸா ச படினித்³தே³ஸோ ந யுத்தோதி? பஞ்ஞாய தாவ படினித்³தே³ஸோ ந யுத்தோதி ஸுவத்தமேதங், கருணாய பன படினித்³தே³ஸோ நோ ந யுத்தோ “த³யாய தாயா”தி த்³வின்னங் பதா³னங் ஸமானாதி⁴கரணபா⁴வதோ. ஸமானாதி⁴கரணானஞ்ஹி த்³வின்னங் பதா³னங் ரூபக்²ந்தா⁴தீ³னங் விய விலேஸெஸனவிலேஸெஸிதப்³பா⁴வோ ஹோதி. ரூப-ஸத்தோ³ ஹி அஞ்ஞுக்க²ந்த⁴னிவத்தனத்த²ங் வுச்சமானோ விலேஸெஸனங் ஹோதி, க²ந்த⁴-ஸத்தோ³ ச நிவத்தேதப்³பு³க³ஹேதப்³பு³ஸாதா⁴ரணவசனபா⁴வதோ விலேஸெஸிதப்³போ³, ஏவமிதா⁴பி “த³யாய தாயா”தி த்³வின்னங் பதா³னங் ஏகவிப⁴த்தியுத்தானங் ஸமானாதி⁴கரணபா⁴வதோ விலேஸெஸனவிலேஸெஸிதப்³பா⁴வோ ஹோதி. தத்த² த³யா ஸமுஸ்ஸாஹினீதி பதா⁴னா, நிவத்தேதப்³பு³க³ஹேதப்³பு³ஸாதா⁴ரணவசனஞ்சித³ங். தஸ்மா “த³யாயா”தி விலேஸெஸிதப்³பு³வசனமேதங், தஸ்ஸ ச யதா² விலேஸெஸனங் ஹோதி “தாயா”தி இத³ங் வசனங், ததா² தஸ்ஸ படினித்³தே³ஸபா⁴வோ யோஜேதப்³போ³. ந ஹி பஞ்ஞாபடினித்³தே³ஸபா⁴வே த³யாவிலேஸெஸனங் த-ஸத்தோ³ ஹோதி, கருணாபடினித்³தே³ஸபா⁴வே ச ஹோதீதி. பதா⁴னஞ்ச பஞ்ஞங் வஜ்ஜெத்வா “த³யாயா”தி ஏதேன ஸம்ப³ஜ்ஜ²மானோ “தாயா”தி அயங் த-ஸத்தோ³ அப்பதா⁴னாய கருணாய படினித்³தே³ஸோ ப⁴விதுமரஹதி. அயமெத்த² அத்தோ² - யாய த³யாய ஸமுஸ்ஸாஹிதோ, ந ஸா யா காசி, ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ பன நித்³ஸ்ஸனபு⁴தா மஹாகருணா, தாய ஸமுஸ்ஸாஹிதோதி.

கத²ங் பன கருணா “த³யா”தி ஞாதப்³பா³, நனு வுத்தங் “த³யாபன்னோ”தி ஏதஸ்ஸ அட்ட²கதா²யங் (தீ³. நி. அட்ட². 1.8) “மெத்தசித்ததங் ஆபன்னோ”தி, தஸ்மா த³யா மெத்தாதி யுஜ்ஜெய்ய, ந கருணாதி? யதி³ ஏவங் “அத³யாபன்னோ”தி ஏதஸ்ஸ அட்ட²கதா²யங் “நிக்கருணதங் ஆபன்னோ”தி வுத்தந்தி த³யா மெத்தாதி ச ந யுஜ்ஜெய்ய, தஸ்மா த³யா-ஸத்³தோ³ யத்த² யத்த² பவத்ததி, தத்த² தத்த² அதி⁴ப்பாயவஸேன யோஜேதப்³போ³. த³யா-ஸத்³தோ³ ஹி அனுரக்க²ணத்த²ங் அந்தோனீதங் கத்வா பவத்தமானோ மெத்தாய ச கருணாய ச பவத்தீதி நோ ந யுஜ்ஜதி. ஏவஞ்ஹி அட்ட²கதா²னங் அவிரோதோ⁴ ஹோதீதி. கருணா ச தே³ஸனாய நிதா³னபா⁴வேன வுத்தா, ந மெத்தா “அச்சந்தமேவ ஹி தங் ஸமயங் ப⁴க³வா கருணாவிஹாரேன விஹாஸீ”தி (தீ³. நி. அட்ட². 1.1; ம. நி. அட்ட². 1.1

மூலபரியாயஸுத்தவண்ணனா; ஸங். நி. அட்ட². 1.1.1; அ. நி. அட்ட². 1.1.1) ஏவமாதீ³ஸு, தஸ்மா இத⁴ கருணாவ த³யாவசனேன க³ஹிதாதி வேதி³தப்³பா³. ஸா ஹி ஸமுஸ்ஸாஹினீ, ந மெத்தா, மெத்தா பன பஞ்ஞாக³திகபவத்தினீ ஹோதீதி.

“ஸத்தேஸு”தி கஸ்மா ஏவங் வுத்தங், நனு “தாயா”தி ஏதேன வசனேன ஸத்தவிஸயா கருணா க³ஹிதாதி? நோ ந க³ஹிதா, புரிமகா³தா²ய பன “ஸத்தேஸு கருணா யதா²ருசி பவத்தித்தா²”தி ஸப்பதே³ஸஸத்தவிஸயா நிப்பதே³ஸஸத்தவிஸயா ச ஸப்³பா³ வுத்தா, இத⁴ பன நிப்பதே³ஸஸத்தவிஸயதங் க³ஹேதுங் “ஸத்தேஸு”தி நிப்பதே³ஸஸத்தவிஸயபூ⁴தா த³ஸ்ஸிதா. தேன ஸப்³புஸத்தவிஸயாய கருணாய ஸமுஸ்ஸாஹிதோ அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³க³ங் தே³வானங் ஸம்பவத்தயி, ந தே³வவிஸயாய ஏவ, தஸ்மா ஸப்³புஸத்தவிஸயதத்த²ங் அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³க³ங் தே³வானங் ஸம்பவத்தயி, ந தே³வானங்யேவ அத்தா²யாதி அயமத்தோ² த³ஸ்ஸிதோவ ஹோதி. அத² வா “ஸத்தேஸு”தி இத³ங் ந த³யாய ஆலம்ப³னநித³ஸ்ஸனங், ஸமுஸ்ஸாஹனவிஸயோ பன ஏதேன த³ஸ்ஸிதோ. அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³க³ப்பவத்தனத்த²ஞ்ஹி ப⁴க³வா கருணாய ந தே³வேஸுயேவ ஸமுஸ்ஸாஹிதோ , ஸப்³புபோ³த⁴னெய்யேஸு பன ஸத்தேஸு ஸமுஸ்ஸாஹிதோ ஸப்³பேஸங் அத்தா²ய பவத்தத்தா, தஸ்மா ஸத்தேஸு ஸமுஸ்ஸாஹிதமானஸோதி ஸத்தேஸு விஸயபூ⁴தேஸு நிமித்தபூ⁴தேஸு வா ஸமுஸ்ஸாஹிதமானஸோ உய்யோஜிதசித்தோதி அத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³.

ஏவங் அப்³ப⁴ந்தரனிதா³னங் த³ஸ்ஸெத்வா பா³ஹிரனிதா³னங் த³ஸ்ஸெந்தோ “பாடிஹீராவஸானம்ஹீ”திஆதி³மாஹ. தத்த² யஸ்மிங் காலே ப⁴க³வதா அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³கோ³ பவத்திதோ, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “பாடிஹீராவஸானம்ஹி வஸந்தோ”தி வுத்தங். “அவஸானம்ஹி வஸந்தோ தித³ஸாலயே”தி வசனதோ யஸ்ஸாவஸானம்ஹி தித³ஸாலயே வஸி, தங்

கண்ட³ம்ப³முலே கதங் யமகபாடிஹாரியங் இத⁴ “பாடிஹீர”ந்தி வுத்தங், ந
போ³தி⁴முலாதீ³ஸு கதங் பாடிஹாரியங், நாபி ஆதே³ஸனானுஸாஸனியோதி
விஞ்ஞாயதி, பாகடத்தா ச ஆஸன்னத்தா ச ததே³வ க³ஹிதந்தி த³ட்ட²ப³பங்.
பாடிஹாரியபத³ஸ்ஸ வசனத்த²ங் (உதா³. அட்ட². 1; இதிவு. அட்ட².
நிதா³னவண்ணனா) “படிபக்க²ஹரணதோ ராகா³தி³கிலேஸாபனயனதோ
பாடிஹாரிய”ந்தி வத³ந்தி, ப⁴க³வதோ பன படிபக்கா² ராகா³த³யோ ந ஸந்தி யே
ஹரிதப்³பா³. புது²ஜ்ஜனானம்பி ஹி விக³துபக்கிலேஸே
அட்ட²ங்க³கு³ணஸமன்னாக³தே சித்தே ஹதபடிபக்கே² இத்³தி⁴வித⁴ங்
பவத்ததி, தஸ்மா தத்த² பவத்தவோஹாரேன ச ந ஸக்கா இத⁴
“பாடிஹாரிய”ந்தி வத்துங். ஸசே பன மஹாகாருணிகஸ்ஸ ப⁴க³வதோ
வேனெய்யக³தா ச கிலேஸா படிபக்கா², தேஸங் ஹரணதோ “பாடிஹாரிய”ந்தி
வுத்தங், ஏவங் ஸதி யுத்தமேதங். அத² வா ப⁴க³வதோ ச ஸாஸனஸ்ஸ ச
படிபக்கா² தித்தி²யா, தேஸங் ஹரணதோ பாடிஹாரியங். தே ஹி
தி³ட்டி²ஹரணவஸேன தி³ட்டி²ப்பகாஸனே அஸமத்த²பா⁴வேன ச
இத்³தி⁴ஆதே³ஸனானுஸாஸனீஹி ஹரிதா அபனீதா ஹொந்தீதி. அத² வா
படிதி அயங் ஸத்³தோ³ “பச்சா²”தி ஏதஸ்ஸ அத்த²ங் போ³தே⁴தி “தஸ்மிங்
படிபவிட்ட²ம்ஹி, அஞ்ஞா ஆக³ஞ்சி² ப்ராஹ்மணோ”திஆதீ³ஸு (ஸு. நி. 985;
சூளனி. பாராயனவக்³க³, வத்து²கா³தா² 4) விய, தஸ்மா ஸமாஹிதே சித்தே
விக³துபக்கிலேஸே ச கதகிச்சேன பச்சா² ஹரிதப்³பங் பவத்தேதப்³பந்தி
படிஹாரியங், அத்தனோ வா உபக்கிலேஸேஸு சதுத்த²ஜ்ஜா²னமக்³கே³ஹி
ஹரிதேஸு பச்சா² ஹரணங் படிஹாரியங்,
இத்³தி⁴ஆதே³ஸனானுஸாஸனியோ ச விக³துபக்கிலேஸேன கதகிச்சேன ச
ஸத்தஹிதத்த²ங் புன பவத்தேதப்³பா³, ஹரிதேஸு ச அத்தனோ
உபக்கிலேஸேஸு பரஸத்தானங் உபக்கிலேஸஹரணானி ஹொந்தீதி
படிஹாரியானி ப⁴வந்தி, படிஹாரியமேவ பாடிஹாரியங். படிஹாரியே வா
இத்³தி⁴ஆதே³ஸனானுஸாஸனியோமுதா³யே ப⁴வங் ஏகேகங் பாடிஹாரியந்தி
வுச்சதி. படிஹாரியங் வா சதுத்த²ஜ்ஜா²னங் மக்³கோ³ ச படிபக்க²ஹரணதோ,
தத்த² ஜாதங், தஸ்மிங் வா நிமித்தபூ⁴தே, ததோ வா ஆக³தந்தி பாடிஹாரியங்.
பாடிஹாரியமேவ இத⁴ “பாடிஹீர”ந்தி வுத்தங். அவஸானம்ஹி வஸந்தோதி
ஏதேஹி காலங் நித³ஸ்ஸேதி. பாடிஹீரகரணாவஸானேன ஹி
தித³ஸாலயவாஸேன ச பரிச்சி²ன்னோ அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³க³ப்பவத்தனஸ்ஸ
காலோதி . தித³ஸாலயேதி தே³ஸங் நித³ஸ்ஸேதி. ஸோ ஹி
அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³க³ப்பவத்தனஸ்ஸ தே³ஸோ தத்த² வஸந்தேன
பவத்திதத்தாதி.

3. தத்தா²பி தே³ஸவிலேஸஸத³ஸ்ஸனத்த²ங் “பாரிச்சத்தகமுலம்ஹீ”திஆதி³
வுத்தங். யுக³ந்த⁴ரேதி ஸீதப்³புதேஸ்வேகோ
த³வேசத்தாலீஸயோஜனஸஹஸ்ஸுப்³பே³தோ⁴, ஆதி³ச்சோ ச

தது³பு³பே³த⁴மக்³சாரீ, ஸோ ஸதி ஸம்ப⁴வே யதா² யுக³ந்த⁴ரே
ஸோபெ⁴ய்ய, ஏவங் ஸோப⁴மானோ நிஸின்னோதி அத்தோ².

4-5. இதா³னி புக்³லே த⁴ம்மபடிக்கா³ஹகே அபதி³ஸந்தோ
“சக்கவாளஸஹஸ்ஸேஹீ”திஆதி³மாஹ. ஸப்³பு³ஸோதி ஸமந்ததோ ஆக³ம்ம
ஸப்³பே³ஹி தி³ஸாபா⁴கே³ஹி, ஸன்னிவேஸவஸேன வா ஸமந்ததோ
ஸன்னிவிட்டே²ஹி து³ஸஹி சக்கவாளஸஹஸ்ஸேஹீதி அதி⁴ப்பாயோ, ந
ஸப்³பு³ஸோ சக்கவாளஸஹஸ்ஸேஹி து³ஸஹி து³ஸஹீதி. ஏவங் ஸதி
சத்தாலீஸசக்கவாளஸஹஸ்ஸேஹி அதி⁴கே³ஹி வா ஆக³மனங் வுத்தங்
ஸியா, ந சேதங் அதி⁴ப்பேதந்தி. ஸமந்ததோ ஸன்னிஸின்னேனாதி வா
யோஜேதப்³பங். ஸமங், ஸம்மா வா நிஸின்னேன ஸன்னிஸின்னேன,
அஞ்ஞமஞ்ஞங் அப்யாபா³தெ⁴த்வா ப⁴க³வதி கா³ரவங் கத்வா ஸோதங்
ஓது³ஹித்வா நிஸஜ்ஜதோ³ஸே வஜ்ஜிதப்³பே³ வஜ்ஜெத்வா நிஸின்னேனாதி
அத்தோ². மாதரங் பமுக²ங் கத்வா ஸன்னிஸின்னேன தே³வானங் க³ணேன
பரிவாரிதோதி வா, மாதரங் பமுக²ங் கத்வா அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³ங்
ஸம்பவத்தயீதி வா யோஜனா காதப்³பா³.

இதா³னி தே³ஸனாய ஸமுட்டா²னங் து³ஸ்ஸெந்தோ “தஸ்ஸா பஞ்ஞாய
தேஜஸா”தி ஆஹ. யா ஸா ஆதி³ம்ஹி கருணாய உபமிதா
ஸப்³பு³ஞெய்யத⁴ம்மானங் யதா²ஸபா⁴வஜானநஸமத்தா², தேஸங்
தே³ஸேதப்³பு³ப்காரஜானநஸமத்தா², போ³தே⁴தப்³பு³புக்³லானங்
ஆஸயாதி⁴முத்தியாதி³விபா⁴வனஸமத்தா² ச பஞ்ஞா, தஸ்ஸா ச
யதா²வுத்தப³லயோக³தோதி அத்தோ². தேன ஸப்³பு³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணமேவ
அபி⁴த⁴ம்மகதா²ய ஸமுட்டா²னபா⁴வே ஸமத்த²ங், நாஞ்ஞந்தி இமமத்த²ங்
தீ³பெந்தோ அபி⁴த⁴ம்மகதா²ய அஸாதா⁴ரணபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதி.
மக்³கோ³தி உபாயோ. க²ந்தா⁴யதனாதீ³னங் குஸலாதீ³னஞ்ச த⁴ம்மானங்
அவபோ³த⁴ஸ்ஸ, ஸச்சப்படிவேத⁴ஸ்ஸேவ வா உபாயபா⁴வதோ
“அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³கோ³”தி வுத்தோ. பப³ந்தோ⁴ வா “மக்³கோ³”தி வுச்சதி.
ஸோ ஹி தீ³க⁴த்தா மக்³கோ³ வியாதி மக்³கோ³, தஸ்மா
அபி⁴த⁴ம்மகதா²பப³ந்தோ⁴ “அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³கோ³”தி வுத்தோ.
தே³வானங் க³ணேன பரிவாரிதோதி வத்வா புன தே³வானந்தி வசனங்
தேஸங் க³ஹணஸமத்த²தங் தீ³பேதி. ந ஹி அஸமத்தா²னங் ப⁴க³வா
தே³ஸேதீதி.

6. ஏவங் கருணாபஞ்ஞாமுகே²ஹி கு³ணேஹி ப⁴க³வதோ
அபி⁴த⁴ம்மகதா²மக்³ப்பவத்தனேன ச ஹிதப்படிபத்தியா பரமபணாமாரஹதங்
து³ஸ்ஸெத்வா இதா³னி அதி⁴ப்பேதங் பணாமங் கரொந்தோ ஆஹ “தஸ்ஸ
பாதே³ நமஸ்ஸித்வா”தி. ப⁴க³வதோ தோ²மனேனேவ ச த⁴ம்மஸ்ஸ
ஸ்வாக்கா²ததா ஸங்க⁴ஸ்ஸ ச ஸுப்படிபன்னதா து³ஸ்ஸிதா ஹோதி

தப்பப்⁴வஸ்ஸ அனஞ்ஞதா²பா⁴வதோ, தஸ்மா பணாமாரஹங் தஞ்ச
 ரதனத்³வயங் பணமந்தோ “ஸத்³த⁴ம்மஞ்சஸ்ஸ...பே... சஞ்ஜலி”ந்தி ஆஹ.
 தத்த² யஸ்மா புத்³தோ⁴ “ஸதே³வகே லோகே ததா²க³தோ வந்த³னீயோ”தி,
 ஸங்கோ⁴ ச “ஸுப்படிபன்னோ...பே... அஞ்ஜலிகரணீயோ”தி (அ. நி. 6.10)
 வுத்தோ, தஸ்மா “தஸ்ஸ பாதே³ நமஸ்ஸித்வா, கத்வா ஸங்க⁴ஸ்ஸ
 சஞ்ஜலி”ந்தி வுத்தங். த⁴ம்மோ பன ஸ்வாக்கா²ததாதி³கு³ணயுத்தோ
 ததா²னுஸ்ஸரணேன பூஜேதப்³போ³ ஹோதி “தமேவ த⁴ம்மங் ஸக்கத்வா
 க³ருங்கத்வா உபனிஸ்ஸாய விஹரெய்ய”ந்தி (ஸங். நி. 1.173; அ. நி. 4.21)
 வசனதோ, காயவாசாசித்தேஹி ஸப்³ப³தா² பூஜேதப்³போ³, தஸ்மா
 “ஸத்³த⁴ம்மஞ்சஸ்ஸ பூஜேத்வா”தி வுத்தங். ஸிரீமதோதி எத்த² ஸிரீதி
 பஞ்ஞாபுஞ்ஞானங் அதி⁴வசனந்தி வத³ந்தி. அத² வா புஞ்ஞனிப்³ப³த்தா
 ஸரீரஸோப⁴க்³கா³தி³ஸம்பத்தி கதபுஞ்ஞே நிஸ்ஸயதி, கதபுஞ்ஞேஹி வா
 நிஸ்ஸயதீதி “ஸிரீ”தி வுச்சதி, ஸா ச அதிஸயவதீ ப⁴க³வதோ அத்தீ²தி
 ஸிரீமா, ப⁴க³வா, தஸ்ஸ ஸிரீமதோ.

7. நிபச்சகாரஸ்ஸாதி பணாமகிரியாய. ஆனுபா⁴வேனாதி ப³லேன.
 ஸோஸெத்வாதி ஸுக்கா²பெத்வா அந்தரதா⁴பெத்வா அத்த²ங்
 பகாஸயிஸ்ஸாமீதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. அந்தராயேதி அத்த²ப்பகாஸனஸ்ஸ
 உபகா⁴தகே. அஸேஸதோதி நிஸ்ஸேஸே ஸகலே.

8. இதா³னி அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ க³ம்பீ⁴ரத்த²த்தா அத்த²ப்பகாஸனஸ்ஸ
 து³க்கரபா⁴வங் தீ³பேதுங் “விஸுத்³தா⁴சாரஸீலேனா”திஆதி³னா
 அபி⁴யாசனங் த³ஸ்ஸேதி. து²ல்லச்சயாதி³விஸுத்³தி⁴யா
 விஸுத்³தா⁴சாரோ, பாராஜிகஸங்கா⁴தி³ஸேஸவிஸுத்³தி⁴யா
 விஸுத்³த⁴ஸீலோ. சாரித்தவாரித்தவிஸுத்³தி⁴யா வா
 விஸுத்³தா⁴சாரஸீலோ, தேன. ஸக்கச்சந்தி சித்திங் கத்வா.
 அபி⁴யாசிதோதி அபி⁴முக²ங் யாசிதோ. தேன அனாத³ரியங்
 அத்த²ப்பகாஸனே காதுங் அஸக்குணெய்யங் த³ஸ்ஸேதி.

9. இதா³னி யஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸேதுகாமோ, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “யங்
 தே³வதே³வோ”திஆதி³மாஹ. தத்த² யந்தி அபி⁴த⁴ம்மங். தே³வதே³வோதி
 விஸுத்³தி⁴ஸம்முதிஉபபத்திதே³வானங் தே³வோ. லோகே ஹி யே “ஸரணங்
 பராயண”ந்தி க³ந்தப்³பா³ க³திபு⁴தா, தே “தே³வா”தி வுச்சந்தி, ப⁴க³வா ச
 ஸப்³ப³தே³வானங் க³திபு⁴தோதி . நயதோதி ஸங்கே²பதோ. ஸமாசிக்கீ²தி
 ஸம்மா ஆசிக்கி² யதா² தே²ரோ புஜ்ஜ²தி. வேனெய்யஸத்தே வினேதீதி
 வினாயகோ, நாயகவிரஹிதோ வா, ஸயம்பு⁴தி அத்தோ².

10-12. யஞ்சாதி யஞ்ச அபி⁴த⁴ம்மங் பி⁴க்க²னங் பயிருதா³ஹாஸீதி
 ஸம்ப³ந்தோ⁴. பயிருதா³ஹாஸீதி கதே²ஸி. இதீதி இமினா அனுக்கமேன. “யோ

தா⁴ரிதோ²தி யந்தி உபயோக³வஸேன வத்தோ யங்-ஸத்³தோ³ தா⁴ரிதோதி பச்சத்தேன ஸம்³ஜ்ஜ²மானோ பச்சத்தவஸேன பரிணமதி, தஸ்மா யோ தா⁴ரிதோ, யோ ச ஸங்கீ³தோ, தஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி யோஜனா காதப்³பா³. வேதே³ன பஞ்ஞாய ஈஹதி பவத்தீதி வேதே³ஹோ, தேன முனினா. அபி⁴ண்ஹஸோதி ப்ஹுஸோ. அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸாதி ஏதங் “அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீ”தி ஏதேன யோஜேதப்³பங். இதா³னி யோ அத்த²ப்பகாஸனஸ்ஸ நிஸ்ஸயோ, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஆதி³தோ”திஆதி³மாஹ. தத்த² ஆதி³தோதி ஆதி³ம்ஹி பட²மஸங்கீ³தியங்.

13. யா அட்ட²கதா² ஸங்கீ³தா, கஸ்ஸ பன ஸா அட்ட²கதா²தி? அஞ்ஞஸ்ஸ வத்தஸ்ஸ அபா⁴வா “யஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீ”தி வத்தங், அதி⁴காரவஸேன “தஸ்ஸ அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸா”தி விஞ்ஞாயதி. ஸங்கீ³தாதி அத்த²ங் பகாஸேதுங் யுத்தட்டா²னே “அயங் ஏதஸ்ஸ அத்தோ², அயங் ஏதஸ்ஸ அத்தோ²”தி ஸங்க³ஹேத்வா வத்தா, பச்சா²பி ச து³தியததியஸங்கீ³தீஸு அனுஸங்கீ³தா.

14-16. அபி⁴ஸங்க³தாதி ரசிதா. ததோதி அட்ட²கதா²தோ. தந்தினயானுக³ந்தி தந்திக³திங் அனுக்³தங். பா⁴ஸந்தி மாக³த⁴பா⁴ஸங். நிகாயந்தரலத்³தீ⁴ஹீதி அந்தரந்தரா அனுப்பவேஸிதாஹி. அஸம்மிஸ்ஸந்தி அவோகிண்ணங். அனாகுலந்தி ஸனிகாயேபி அனாவிலங் பரிச்சி²ன்னங். அஸம்மிஸ்ஸோ அனாகுலோ ச யோ மஹாவிஹாரவாஸீனங் அத்த²வினிச்ச²யோ, தங் தீ³பயந்தோ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி . ஏதேன திபிடகசூளனாக³த்தே²ராதீ³ஹி வத்தோ தே²ரவாதோ³பி ஸங்க³ஹிதோ ஹோதி. அத² வா தம்³பண்ணிபா⁴ஸங் அபனெத்வா மாக³த⁴பா⁴ஸஞ்ச ஆரோபெத்வா பகாஸியமானோ யோ அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ அத்தோ² அஸம்மிஸ்ஸோ அனாகுலோயேவ ச ஹோதி மஹாவிஹாரவாஸீனஞ்ச வினிச்ச²யபு⁴தோ, தங் அத்த²ங் “ஏஸோ மஹாவிஹாரவாஸீனங் வினிச்ச²யோ”தி தீ³பயந்தோ பகாஸயிஸ்ஸாமி. தப்பகாஸனேனேவ ஹி ஸோ ததா² தீ³பிதோ ஹோதீதி.

17. தோஸயந்தோ விசக்க²ணேதி விசக்க²ணே தோஸயந்தோ க³ஹேதப்³பங் க³ஹேத்வானாதி ஏவங் யோஜேத்வா “க³ஹேதப்³பட்டா²னேயேவ க³ஹிதங் ஸுட்டு² கத”ந்தி ஏவங் தோஸயந்தோதி அத்த²ங் வத³ந்தி. ஏவங் ஸதி க³ஹேதப்³பக்³ஹணேனேவ தோஸனங் கதங், ந அஞ்ஞேன அத்த²ப்பகாஸனேனாதி ஏதங் ஆபஜ்ஜெய்ய. தோஸயந்தோ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி ஏவங் பன யோஜனாய ஸதி க³ஹேதப்³பக்³ஹணங் அஞ்ஞஞ்ச ஸப்³பங் அத்த²ப்பகாஸனங் ஹோதீதி ஸப்³பேன தேன தோஸனங் கதங் ஹோதி, தஸ்மா தோஸயந்தோ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீதி யுத்தருபா.

18-20. இதா³னி யங் அத்த²ப்பகாஸனங் கத்துகாமோ, தஸ்ஸ மஹத்தங் பரிஹரிதுங் “கம்மட்டா²னானீ”திஆதி³மாஹ. அத்த²வண்ணனந்தி எத்த² வண்ணனா நாம விவரித்வா வித்தா²ரெத்வா வசனங். இதீதி “அபனெத்வா ததோ பா⁴ஸ”ந்தி ஏவமாதி³னா யதா²த³ஸ்ஸிதப்பகாரேன. இதி ஸோதூனங் உஸ்ஸாஹுப்பாத³னஸ்ஸ ஹேதுங் த³ஸ்ஸேதி. அபி⁴த⁴ம்மகத²ந்தி அபி⁴த⁴ம்மட்ட²கத²ங். நிஸாமேதா²தி ஸுணாத². இதா³னி அவஸ்ஸங் அயங் ஸோதப்பா³யேவாதி த³ஸ்ஸஹங் உஸ்ஸாஹெந்தோ ஆஹ “து³ல்லபா⁴ ஹி அயங் கதா²”தி.

வீஸதிகா³தா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

நிதா³னகதா²வண்ணனா

அட்ட²ஸாலினிங் தாவ வண்ணெந்தேஹி ஆசரியேஹி தஸ்ஸா ஸன்னிவேஸோ விபா⁴வேதப்போ³. தஸ்மா இத³ங் வுச்சதி -

“வசனத்தோ² பரிச்சே²தோ³, ஸன்னிவேஸோ ச பானியா;
ஸாக³ரேஹி ததா² சிந்தா, தே³ஸனாஹி க³மபீ⁴ரதா.

“தே³ஸனாய ஸரீரஸ்ஸ, பவத்திக³க³ஹணங் ததா²;
தே²ரஸ்ஸ வாசனாமக்³க³-தப்பபா⁴விததாபி ச.

“படிவேதா⁴ ததா² பு³த்த⁴-வசனாதீ³ஹி ஆதி³தோ;
ஆபி⁴த⁴ம்மிகபா⁴வஸ்ஸ, ஸாத⁴னங் ஸப்ப³த³ஸ்ஸினோ.

“வினயேனாத² கோ³ஸிங்க³-ஸுத்தேன ச மஹேஸினா;
பா⁴ஸிதத்தஸ்ஸ ஸங்ஸித்தி⁴, நிதா³னேன ச தீ³பிதா.

“பகாஸெத்வா இமங் ஸப்ப³ங், படிஞ்ஞாதகதா² கதா;
அட்ட²ஸாலினியா ஏதங், ஸன்னிவேஸங் விபா⁴வயே”தி.

வசனத்த²விஜானநேன விதி³தாபி⁴த⁴ம்மஸாமஞ்ஞத்த²ஸ்ஸ அபி⁴த⁴ம்மகதா² வுச்சமானா ஸோபெ⁴ய்யாதி அபி⁴த⁴ம்மபரிஜானநமேவ ஆதி³ம்ஹி யுத்தரூபந்தி தத³த்த²ங் புச்ச²தி “தத்த² கேனட்டே²ன அபி⁴த⁴ம்மோ”தி. தத்த² தத்தா²தி “அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீ”தி யதி³த³ங் வுத்தங், தஸ்மிங். “யஸ்ஸ அத்த²ங் பகாஸயிஸ்ஸாமீ”தி படிஞ்ஞாதங், ஸோ அபி⁴த⁴ம்மோ கேனட்டே²ன அபி⁴த⁴ம்மோதி அத்தோ². தத்தா²தி வா “அபி⁴த⁴ம்மகத²”ந்தி ஏதஸ்மிங் வசனே யோ அபி⁴த⁴ம்மோ வுத்தோ, ஸோ கேனட்டே²ன அபி⁴த⁴ம்மோதி அத்தோ². த⁴ம்மாதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸட்டே²னாதி எத்த² த⁴ம்மோ அதிரேகோ த⁴ம்மாதிரேகோ, ஸுத்தந்தாதி⁴கா பாளீதி அத்தோ². த⁴ம்மோ

விஸேஸோ த⁴ம்மவிஸேஸோ த⁴ம்மதிஸயோ, விசித்தா பாளிதி அத்தோ²,
த⁴ம்மதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸா ஏவ அத்தோ²
த⁴ம்மதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸட்டோ². த³வின்னம்பி அத்தா²னங்
அபி⁴த⁴ம்மஸத்³த³ஸ்ஸ அத்த²பா⁴வேன ஸாமஞ்ஞதோ
ஏகவசனநித்³தே³ஸோ கதோ. தஸ்மாதி யஸ்மா “அபி⁴க்கமந்தி,
அபி⁴க்கந்தவண்ணா”திஆதீ³ஸு விய அதிரேகவிஸேஸட்ட²தீ³பகோ
அபி⁴ஸத்³தோ³, தஸ்மா அயம்பி த⁴ம்மோ
த⁴ம்மதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸட்டே²ன “அபி⁴த⁴ம்மோ”தி வுச்சதீதி
ஸம்ப³ந்தோ⁴.

தத்த² ஸியா - “அபி⁴க்கமந்தி, அபி⁴க்கந்தவண்ணா”தி எத்த²
தா⁴துஸத்³த³ஸ்ஸ புரதோ பயுஜ்ஜமானோ அபி⁴ஸத்³தோ³ கிரியாய
அதிரேகவிஸேஸபா⁴வதீ³பகோ ஹோதீதி யுத்தங் உபஸக்³க³பா⁴வதோ,
த⁴ம்மஸத்³தோ³ பன ந தா⁴துஸத்³தோ³தி ஏதஸ்மா புரதோ அபி⁴ஸத்³தோ³
பயோக³மேவ நாரஹதி. அதா²பி பயுஜ்ஜெய்ய, கிரியாவிஸேஸகா உபஸக்³க³,
ந ச த⁴ம்மோ கிரியாதி த⁴ம்மஸ்ஸ அதிரேகவிஸேஸபா⁴வதீ³பனங் ந
யுத்தந்தி? நோ ந யுத்தங். அஞ்ஞஸ்ஸபி ஹி உபஸக்³க³ஸ்ஸ அதா⁴துஸத்³தா³
புரதோ பயுஜ்ஜமானஸ்ஸ அகிரியாயபி அதிரேகவிஸேஸபா⁴வதீ³பகஸ்ஸ
த³ஸ்ஸனதோதி ஏதமத்த²ங் விபா⁴வேதுங் அதிச²த்தாதி³உதா³ஹரணங்
த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “யதா²”திஆதி³. ஏவமேவாதி யதா²
ச²த்தாதிரேகச²த்தவிஸேஸாதி³அத்தே²ன அதிச²த்தாத³யோ ஹொந்தி
அதிஸத்³த³ஸ்ஸ உபஸக்³க³ஸ்ஸ அதா⁴துஸத்³த³ஸ்ஸபி புரதோ
பயுஜ்ஜமானஸ்ஸ அகிரியாய ச தப்³பா⁴வதீ³பகத்தா, ஏவமயம்பி த⁴ம்மோ
த⁴ம்மதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸட்டே²ன “அபி⁴த⁴ம்மோ”தி வுச்சதி அபி⁴-
ஸத்³த³ஸ்ஸ உபஸக்³க³ஸ்ஸ அதா⁴துஸத்³த³ஸ்ஸபி புரதோ
பயுஜ்ஜமானஸ்ஸ அகிரியாய ச தப்³பா⁴வதீ³பகத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ.

ஏகதே³ஸேனேவ விப⁴த்தாதி “கதமே ச, பி⁴க்க²வே, பஞ்சக்க²ந்தா⁴?
ரூபக்க²ந்தோ⁴...பே... விஞ்ஞாணக்க²ந்தோ⁴. கதமோ ச, பி⁴க்க²வே,
ரூபக்க²ந்தோ⁴? யங் கிஞ்சி ரூபங் அதீதா...பே... ஸந்திகே வா, அயங் வுச்சதி
ரூபக்க²ந்தோ⁴”திஏவமாதி³னா (ஸங். நி. 3.48; விப⁴. 2)
உத்³தே³ஸனித்³தே³ஸமத்தேனேவ விப⁴த்தா, “தத்த² கதமங் ரூபங்
அதீத”ந்திஏவமாதி³னா (விப⁴. 3) படினித்³தே³ஸஸ்ஸ
அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனியஸ்ஸ பஞ்ஹபுச்ச²கஸ்ஸ ச அபா⁴வா ந
நிப்பதே³ஸேன. அபி⁴த⁴ம்மங் பத்வா பன...பே... நிப்பதே³ஸதோவ விப⁴த்தா,
தஸ்மா அயம்பி த⁴ம்மோ த⁴ம்மதிரேகத⁴ம்மவிஸேஸட்டே²ன
“அபி⁴த⁴ம்மோ”தி வுச்சதி நிப்பதே³ஸானங் திண்ணம்பி நயானங்
அதிரேகபாளிபா⁴வதோ விஸேஸபாளிபா⁴வதோ சாதி அதி⁴ப்பாயோ.

ஸுத்தந்தே பா³வீஸதியா இந்த³ரியானங் ஏகதோ அனாக³தத்தா
இந்த³ரியவிப⁴ங்கே³ ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியங் நத்தி². “அவிஜ்ஜாபச்சயா ஸங்கா²ரா
ஸம்ப⁴வந்தீ”திஆதி³னா படிச்சஸமுப்பாதே³ தஸ்ஸ தஸ்ஸ
பச்சயத⁴ம்மஸ்ஸ பச்சயுப்பன்னத⁴ம்மானங் பச்சயபா⁴வோ உத்³தி³ட்டோ²,
உத்³தி³ட்ட²த⁴ம்மானஞ்ச குஸலாதி³பா⁴வோ புச்சி²த்வா விஸ்ஸஜ்ஜேதப்³போ³,
ந செத்த² “அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா”தி ஏவங் வுத்தோ உத்³தே³ஸோ அத்தீ²தி
பஞ்ஹபுச்ச²கங் நத்தி². ஸுத்தந்தே பஞ்ச ஸிக்கா²பதா³னி உத்³தி³ட்டா²னி
பாணாதிபாதா வேரமணீதிஆதீ³னி. ஸா பன வேரமணீ யதி³
ஸபா⁴வகிச்சாதி³வஸேன விப⁴ஜீயெய்ய, “ஆரதி விரதீ”திஆதி³னா
அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனியமேவ ஹோதி. அதா²பி சித்துப்பாத³வஸேன
விப⁴ஜீயெய்ய, ததா²பி அபி⁴த⁴ம்மபா⁴ஜனியமேவ ஹோதி. அஞ்ஞோ பன
வேரமணீனங் விப⁴ஜிதப்³ப்பகாரோ நத்தி², யேன பகாரேன
ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியங் வத்தப்³பங் ஸியா. தஸ்மா ஸிக்கா²பத³விப⁴ங்கே³
ஸுத்தந்தபா⁴ஜனியங் நத்தி².

வசனத்த²தோ அபி⁴த⁴ம்மே ஞாதே பரிச்சே²த³தோ ஞாபேதுங் ஆஹ
“பகரணபரிச்சே²த³தோ”திஆதி³. கதிபயாவ பஞ்ஹவாரா அவஸேஸாதி
த⁴ம்மஹத³யவிப⁴ங்கே³ அனாக³தா ஹுத்வா மஹாத⁴ம்மஹத³யே ஆக³தா
த⁴ம்மஹத³யவிப⁴ங்க³வசனவஸேன அவஸேஸா கதிபயாவ பஞ்ஹவாராதி
அத்தோ². எத்தே²வ ஸங்க³ஹிதாதி “அபுப்³பங் நத்தீ²”தி வுத்தங்.
அப்பமத்திகாவ தந்தி அவஸேஸாதி த⁴ம்மஹத³யவிப⁴ங்கே³ அனாக³ந்த்வா
மஹாத⁴ம்மஹத³யே ஆக³ததந்திதோ யதி³ பத²வீஆதீ³னங் வித்தா²ரகதா²
மஹாதா⁴துகதா² ரூபகண்ட³தா⁴துவிப⁴ங்கா³தீ³ஸு, அத² தா⁴துகதா²ய
வித்தா²ரகதா² தா⁴துகதா²ய அனாக³ந்த்வா மஹாதா⁴துகதா²ய ஆக³ததந்தி
அப்பமத்திகாவாதி அதி⁴ப்பாயோ.

யங் பன வுத்தங் “ஸாவகபா⁴ஸிதத்தா ச²ட்³டே³த² ந”ந்தி, தங்
பு³த்³த⁴பா⁴ஸிதபா⁴வத³ஸ்ஸனேன படிஸேதே⁴துங்
“ஸம்மாஸம்பு³த்தோ⁴ ஹீ”திஆதி³மாஹ. சதூஸு பஞ்ஹேஸுதி
“உபலப்³ப⁴தி நுபலப்³ப⁴தீ”தி படிஞ்ஞாய க³ஹிதாய படிக்கே²பக³ஹணத்த²ங்
“யோ ஸச்சிகட்டோ²”தி வுத்தங் ஸச்சிகட்ட²ங் நிஸ்ஸயங் கத்வா உபாதா³ய
பவத்தா த்³வேபி பஞ்சகா ஏகோ பஞ்ஹோ, “ஸப்³புத்தா²”தி ஸரீரங் ஸப்³புங்
வா தே³ஸங் உபாதா³ய பவத்தா ஏகோ, “ஸப்³புதா³”தி காலமுபாதா³ய ஏகோ,
“ஸப்³பேஸு”தி யதி³ க²ந்தா⁴யதனாத³யோ க³ஹிதா, தே உபாதா³ய பவத்தா,
அத² பன “யோ ஸச்சிகட்டோ² ஸப்³புத்த² ஸப்³புதா³”தி ஏதேஹி ந கோசி
ஸச்சிகட்டோ² தே³ஸோ காலோ வா அக்³க³ஹிதோ அத்தி², தே பன
ஸாமஞ்ஞவஸேன க³ஹெத்வா அனுயோகோ³ கதோ, ந பே⁴த³வஸேனாதி
பே⁴த³வஸேன க³ஹெத்வா அனுயுஞ்ஜிதுங் “ஸப்³பேஸு”தி வுத்தா
ஸச்சிகட்ட²தே³ஸகாலப்பதே³ஸே உபாதா³ய ச பவத்தா ஏகோதி ஏதேஸு

சதூஸு. த்³வின்னங் பஞ்சகானந்தி எத்த² “புக்³கலோ உபலப்³ப⁴தி...பே...
 மிச்சா²”தி ஏகங், “புக்³கலோ நுபலப்³ப⁴தி...பே... மிச்சா²”தி (கதா². 18) ஏகங்,
 “த்வங் சே பன மஞ்ஞஸி...பே... இத³ங் தே மிச்சா²”தி (கதா². 3) ஏகங், “ஏஸே சே
 து³ன்னிக்³கஹிதே...பே... இத³ங் தே மிச்சா²”தி ஏகங், “ந ஹேவங்
 நிக்³கலோஹதப்³பே³, தேன ஹி யங் நிக்³கலோஹாஸி...பே... ஸுகதா படிபாத³னா”தி
 (கதா². 10) ஏகந்தி ஏவங் நிக்³கலோஹகரணங், படிகம்மகரணங், நிக்³கலோஹஸ்ஸ
 ஸுனிக்³கலோஹபா⁴வங் இச்ச²தோ படிஞ்ஞாட²பனேன படிகம்மவேட²னங்,
 படிகம்மஸ்ஸ து³ப்படிகம்மபா⁴வங் இச்ச²தோ தங்னித³ஸ்ஸனேன
 நிக்³கலோஹஸ்ஸ து³ன்னிக்³கலோஹபா⁴வத³ஸ்ஸனேன நிக்³கலோஹனிப்³பே³ட²னங்,
 அனிக்³கலோஹபா⁴வாரோபனாதி³னா சே²தோ³தி அயங் ஏகோ பஞ்சகோ, யோ
 அட்ட²கதா²யங்
 அனுலோமபஞ்சகபடிகம்மசதுக்கனிக்³கலோஹசதுக்கஉபனயனசதுக்கனிக்³மனசதுக்க
 நாமேஹி ஸகவாதி³புப்³புப்³பக்கே² அனுலோமபச்சனீகபஞ்சகோதி வுத்தோ,
 பரவாதி³புப்³புப்³பக்கே² ச ஏவமேவ பச்சனீயானுலோமபஞ்சகோதி வுத்தோ. ஏவங்
 த்³வே பஞ்சகா வேதி³தப்³பா³. ஏவங் ஸேஸபஞ்ஞேஹஸுபீதி அட்ட² பஞ்சகா
 அட்ட²முகா² வாத³யுத்தீதி வுத்தா. யுத்தீதி உபாயோ, வாத³ஸ்ஸ யுத்தி
 வாத³யுத்தி, வாத³ப்பவத்தனஸ்ஸ உபாயோதி அத்தோ².

அனுலோமபச்சனீகபஞ்சகே ஆதி³னிக்³கலோஹங் த³ஸ்ஸெத்வா
 பச்சனீயானுலோமபஞ்சகே ச ஆதி³னிக்³கலோஹமேவ த³ஸ்ஸெத்வா மாதிகங்
 தீ³பேதுங் “ஸா பனேஸா”திஆதி³மாஹ. புக்³கலோதி அத்தா ஸத்தோ ஜீவோ.
 உபலப்³ப⁴தீதி பஞ்ஞாய உபக³ந்த்வா லப்³ப⁴தி. ஸச்சிகட்ட²பரமட்டே²னாதி
 மாயாமரீசிஆத³யோ விய நாபு⁴தாகாரேன, அனுஸ்ஸவாதீ³ஹி க³லோஹதப்³பா³
 விய ந அனுத்தமத்த²பா⁴வேன, அத² கோ² பூ⁴தேன உத்தமத்த²பா⁴வேன
 உபலப்³ப⁴தீதி புச்ச²தி. இதரோ தாதி³ஸங் இச்ச²ந்தோ படிஜானாதி. புன யோ
 ஸச்சிகட்ட²பரமட்டே²ன உபலப்³ப⁴தி, ஸோ ஸச்சிகட்ட²பரமட்ட²தோ அஞ்ஞோ
 ததா³தா⁴ரோ, அஞ்ஞத்ர வா தேஹி, தேஸங் வா ஆதா⁴ரபூ⁴தோ, அனஞ்ஞோ
 வா ததோ ருப்பனாதி³ஸபா⁴வதோ ஸப்பச்சயாதி³ஸபா⁴வதோ வா
 உபலப்³ப⁴மானோ ஆபஜ்ஜதீதி அனுயுஞ்ஜதி “யோ ஸச்சிகட்டோ²...பே...
 பரமட்டே²னா”தி. இதரோ புக்³கலஸ்ஸ ரூபாதீ³ஹி அஞ்ஞத்தங் அனஞ்ஞத்தஞ்ச
 அனிச்ச²ந்தோ “ந ஹேவ”ந்தி படிக்கி²பதி. புன ஸகவாதீ³ படிஞ்ஞாய
 ஏகத்தாபன்னங் அப்படிக்கி²பிதப்³பங் படிக்கி²பதீதி கத்வா நிக்³கலோஹங்
 ஆரோபெந்தோ ஆஹ “ஆஜானாஹி நிக்³கலோஹ”ந்தி. “புக்³கலோ
 நுபலப்³ப⁴தீ”தி புட்டோ² ஸகவாதீ³ புக்³கலதி³ட்டி²ங் படிஸெதெ⁴ந்தோ
 “ஆமந்தா”தி படிஜானாதி. புன இதரோ யோ ஸச்சிகட்டே²ன நுபலப்³ப⁴தி
 புக்³கலோ, ஸோ ஸச்சிகட்ட²பரமட்ட²தோ அஞ்ஞோ வா அனஞ்ஞோ வா
 நுபலப்³ப⁴தீதி ஆபஜ்ஜதி அஞ்ஞஸ்ஸ பகாரஸ்ஸ அபா⁴வாதி அனுயுஞ்ஜதி
 “யோ ஸச்சிகட்டோ²...பே... பரமட்டே²னா”தி. யஸ்மா பன புக்³கலோ ஸப்³பே³ன

ஸப்³புங் நுபலப்³பு⁴தி, தஸ்மா தஸ்ஸ அஞ்ஞத்தானஞ்ஞத்தானுயோகோ³
அனநுயோகோ³ புக்³கலலத்³தி⁴ங் படிஸெதெ⁴ந்தஸ்ஸ அனாபஜ்ஜனதோதி “ந
ஹேவ”ந்தி படிக்கி²பதி. இதரோ படிஞ்ஞாய ஆபஜ்ஜனலேஸமேவ பஸ்ஸந்தோ
அவிபரீதங் அத்த²ங் அஸம்புஜ்ஜந்தோயேவ நிக்³கஹங் ஆரோபேதி
“ஆஜானாஹி நிக்³கஹ”ந்தி.

இதீதி யங் தி³ஸ்வா மாதிகா ட²பிதா, ஏவங் தே³ஸிதத்தாதி அதி⁴ப்பாயோ.
யதா² கிந்தி யேன பகாரேன புத்³த⁴பா⁴ஸிதங் நாம ஜாதங், தங்
நித³ஸ்ஸனங் கிந்தி அத்தோ². யதோனிதா³னந்தி யங்காரணா
ச²அஜ்ஜ²த்திகபா³ஹிராயதனாதி³னிதா³னந்தி அத்தோ². பபஞ்சஸஞ்ஞாஸங்கா²தி
தண்ஹாமானதி³ட்டி²பபஞ்சஸம்பயுத்தா ஸஞ்ஞாகொட்டா²ஸா. ஸமுதா³சரந்தீதி
அஜ்ஜா²சரந்தி. எத்த² சேதி ஏதேஸு ஆயதனாதீ³ஸு தண்ஹாமானதி³ட்டி²ஹி
அபி⁴னந்தி³தப்³புங் அபி⁴வதி³தப்³புங் அஜ்ஜோ²ஸிதப்³புஞ்ச நத்தி² சே . நனு
நத்தி²யேவ, கஸ்மா “நத்தி² சே”தி வுத்தந்தி? ஸச்சங் நத்தி²,
அப்பஹீனாபி⁴னந்த³னாபி⁴வத³னஜ்ஜோ²ஸானானங் பன புது²ஜ்ஜனானங்
அபி⁴னந்தி³தப்³பா³தி³ப்பகாரானி ஆயதனாதீ³னி ஹொந்தீதி தேஸங் ந ஸக்கா
“நத்தி²”தி வத்துங், பஹீனாபி⁴னந்த³னாதீ³னங் பன ஸப்³புதா² நத்தி²தி “நத்தி²
சே”தி வுத்தங். ஏஸேவந்தோதி அபி⁴னந்த³னாதீ³னங் நத்தி²பா⁴வகரோ
மக்³கோ³ தப்படிப்பஸ்ஸத்³தி⁴பூ⁴தங் ப²லங் வா ராகா³னுஸயாதீ³னங் அந்தோ
அவஸானங், அப்பவத்தீதி அத்தோ².

ஜானங் ஜானாதீதி ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞானேன ஜானிதப்³புங் ஜானாதி. ந ஹி
பதே³ஸஞ்ஞாணவா ஜானிதப்³புங் ஸப்³புங் ஜானாதீதி. பஸ்ஸங் பஸ்ஸதீதி
தி³ப்³புசக்கு²பஞ்ஞாசக்கு²த⁴ம்மசக்கு²புத்³த⁴சக்கு²ஸமந்தசக்கு²ஸங்கா²தேஹி
பஞ்சஹி சக்க²ஹி பஸ்ஸிதப்³புங் பஸ்ஸதி. அத² வா ஜானங் ஜானாதீதி
யதா² அஞ்ஞே ஸவிபல்லாஸா காமரூபபரிஞ்ஞாவாதி³னோ ஜானந்தாபி
விபல்லாஸவஸேன ஜானந்தி, ந ஏவங் ப⁴க³வா , ப⁴க³வா பன
பஹீனவிபல்லாஸத்தா ஜானந்தோ ஜானாதியேவ, தி³ட்டி²த³ஸ்ஸனஸ்ஸ ச
அபா⁴வா பஸ்ஸந்தோ பஸ்ஸதியேவாதி அத்தோ². சக்கு²பூ⁴தோதி
பஞ்ஞாசக்கு²மயத்தா ஸத்தேஸு ச தது³ப்பாத³னதோ லோகஸ்ஸ சக்கு²பூ⁴தோ.
ஞாணபூ⁴தோதி ஏதஸ்ஸ ச ஏவமேவ அத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³. த⁴ம்மா
போ³தி⁴பக்கி²யா. ப்³ரஹ்மா மக்³கோ³, தேஹி உப்பன்னத்தா லோகஸ்ஸ ச
தது³ப்பாத³னதோ தப்³பூ⁴தோ. வத்தாதி சதுஸச்சத⁴ம்மே வத³தீதி வத்தா.
பவத்தாதி சிரங் ஸச்சப்படிவேத⁴ங் பவத்தெந்தோ வத³தீதி பவத்தா.
அத்த²ஸ்ஸ நின்னேதாதி அத்த²ங் உத்³த⁴ரித்வா த³ஸ்ஸேதா, பரமத்த²ங் வா
நிப்³பா³னங் பாபயிதா. அமதஸ்ஸ தா³தாதி அமதஸச்சி²கிரியங் ஸத்தேஸு
உப்பாதெ³ந்தோ அமதங் த³தா³தீதி அமதஸ்ஸ தா³தா.
போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மானங் ததா³யத்தபா⁴வதோ த⁴ம்மஸ்ஸாமீ.
ஸுவண்ணாலிங்க³ந்தி ஸுவண்ணமயங் ஆலிங்க³ங் கு²த்³த³கமுதி³ங்க³ங்.

ஸுபுப்பி²தஸதபத்தபது³மமிவ ஸஸ்ஸிரிகங் ஸஸோப⁴ங்
ஸுபுப்பி²தஸதபத்தஸஸ்ஸிரிகங்.

அனுமோதி³தகாலதோ பட்டா²ய...பே... பு³த்த⁴பா⁴ஸிதங் நாம ஜாதந்தி
ஏதேன அனுமோத³னா பு³த்த⁴பா⁴ஸிதபா⁴வஸ்ஸ காரணந்தி அயமத்தோ²
வுத்தோ விய தி³ஸ்ஸதி, ஏவஞ்ச ஸதி கதா²வத்து²ஸ்ஸ
பு³த்த⁴பா⁴ஸிதபா⁴வோ ந ஸியா அனனுமோதி³தத்தா, தஸ்மா ஏவமெத்த²
அத்தோ² த³ட்ட²பு³போ³ - “மஹாகச்சாயனோ ஏவங் விப⁴ஜிஸ்ஸதீ”தி தி³ஸ்வா
ப⁴க³வா மாதிகங் நிக்கி²பித்வா விஹாரங் பவிட்டோ², ததே²வ ச தே²ரோ
ப⁴க³வதா தி³ன்னநயேன ட²பிதமாதிகாய விப⁴ஜீதி பு³த்த⁴பா⁴ஸிதங் நாம
ஜாதங், தங் பன அனுமோத³னாய பாகடங் ஜாதந்தி ஏதமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய
“ஏவங் ஸத்தா²ரா...பே... நாம ஜாத”ந்தி வுத்தந்தி.

இதா³னி பானியா ஸன்னிவேஸங் த³ஸ்ஸேதுங் “தத்த²
த⁴ம்மஸங்க³ணீபகரணே”திஆதி³மாஹ. காமாவசரகுஸலதோ அட்டா²தி
காமாவசரகுஸலே சத்தாரோ க²ந்தே⁴ க³ஹெத்வா ததோ அட்ட² சித்தானி
உத்³த⁴ரதி. பட²மா விப⁴த்தீதிபி வத³ந்தி. ஏகூனநவுதி சித்தானீதி யத்த²
ஏதானி சித்தானி விப⁴த்தானி, தே பானிப்பதே³ஸா “ஏகூனநவுதி சித்தானீ”தி
வுத்தா. தேஸஞ்ச ஸமுதா³யோ சித்தவிப⁴த்தி, தஸ்மா உபபன்னமேதங்
“ஏகூனநவுதி சித்தானி சித்தவிப⁴த்தீ”தி. மாதிகஞ்ச உத்³தி³ஸித்வா தத்த²
ஏகேகங் பத³ங் உத்³த⁴ரித்வா யஸ்மா சித்தானி விப⁴த்தானி, தஸ்மா
மாதிகாபி சித்தவிப⁴த்திஅந்தோக³தா⁴யேவாதி சித்துப்பாத³கண்ட³ங்
மாதிகாபத³பா⁴ஜனீயவஸேன து³வித⁴ந்தி இத³ம்பி வசனங் யுஜ்ஜதி.

மூலதோதி “தீணி குஸலமூலானீ”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 985) குஸலாதீ³னங்
மூலவஸேன ஸங்கி²பித்வா வசனங். “வேத³னாக்²ந்தோ⁴”திஆதி³னா
க²ந்த⁴தோ. “காயகம்ம”ந்திஆதி³னா த³வாரதோ. “ஸுக²பு⁴மியங்
காமாவசரே”திஆதி³னா (த⁴. ஸ. 988) பூ⁴மிதோ. அத்தோ²தி ஹேதுப²லங்.
த⁴ம்மோதி ஹேது . “தீணி குஸலமூலானி தீணி அகுஸலமூலானீ”திஆதி³னா
(த⁴. ஸ. 985-986) ஹேதுவஸேன ஸங்க³ஹோ த⁴ம்மதோ நிக்கே²போ.
“தங்ஸம்பயுத்தோ, தங்ஸமுட்டா²னா ததே³கட்டா² ச கிலேஸா”திஆதி³னா (த⁴.
ஸ. 985-986) ஹேதுப²லவஸேன ஸங்க³ஹோ அத்த²தோ நிக்கே²போ. அத² வா
த⁴ம்மோதி பா⁴ஸிதோ. அத்தோ²தி பா⁴ஸிதத்தோ². “தயோ குஸலஹேது”தி
(த⁴. ஸ. 1059) த⁴ம்மோ. “தத்த² கதமே தயோ குஸலஹேது
அலோபோ⁴”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1060) அத்தோ², ஸோ ச த⁴ம்மோ. “தத்த²
கதமோ அலோபோ⁴”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1061) அத்தோ²தி ஏவங்
அத்த²த⁴ம்மவஸேன நிக்கே²போ வேதி³தப்³போ³. நாமதோதி “தீணி
குஸலமூலானீ”தி வுத்தத⁴ம்மானங் அலோபோ⁴திஆதி³னாமவஸேன.

லிங்கதோதி உத்தி³ட்ட²ஸ்ஸ ஏகஸ்ஸேவ த⁴ம்மஸ்ஸ “அலோபோ⁴
அலுப்ப⁴னா அலுப்பி⁴தத்த”ந்தி (த⁴. ஸ. 1061) புரிஸாதி³லிங்கவஸேன
நிக்கே²போ.

கண்ணசாரந்தி கண்ணப்பவத்திங். ஸமானெந்தீதி ஸமானங் கரொந்தி
பூரெந்தி, ததா² ஸமானேதப்ப³ந்தி எத்தா²பி. “விஜ்ஜாபா⁴கி³னோ
அவிஜ்ஜாபா⁴கி³னோ”தி (த⁴. ஸ. து³கமாதிகா 101) ஏவமாதீ³ஸு எத்த²
விஞ்ஞாதேஸு ஆபி⁴த⁴ம்மிகத்தே²ரா ஸுத்தந்தங் ஸுணந்தா சிந்தெந்தா ச
ஸுத்தந்தேஸு “விஜ்ஜாபா⁴கி³னோ”திஆதீ³ஸு ஆக³தேஸு அத்த²ஸ்ஸ
விஞ்ஞாதத்தா ந கிலமந்தீதி ஏதமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்
“ஆபி⁴த⁴ம்மிகத்தே²ரானங்...பே... அகிலமத்த²ங் ட²பிதா”தி.

அனமதக்கோ³தி அஞ்ஞாதக்கோ³. க²ந்த⁴ந்தரந்தி க²ந்த⁴னானத்தங்,
க²ந்த⁴மேவ வா. க³ஹேதுங் அஸக்குணெய்யத்தா ஸண்ஹங், ஸுகு²மாய
பஞ்ஞாய க³ஹேதப்ப³தோ ஸுகு²மஞ்ச த⁴ம்மங் ஸண்ஹஸுகு²மத⁴ம்மங்.
பலவதா ஞாணவேகே³ன பவத்தத்தா பலவதோ ஞாணவேக³ஸ்ஸ
நிமித்தபா⁴வதோ ச பலவங். க³ம்பீ⁴ரமேவ க³ம்பீ⁴ரக³தங், க³ம்பீ⁴ரானி வா
க³தானி க³மனானி ஏதஸ்ஸ ஸந்தீதி க³ம்பீ⁴ரக³தங். யதா²னுபுப்ப³ந்தி
யதா²னுபுப்பே³ன. நிகி²லேனாதி நிரவஸேஸேன தே³ஸிதங்,
பஞ்சகி²லரஹிதேன வா ப⁴க³வதா தே³ஸிதங். ரூபக³தங்வாதி ஹத்த²க³தங்
ரூபங் விய சக்கு²னா. “படிவேத⁴ஞாணேன ஸமந்தபட்டா²னங் யோ பஸ்ஸதி,
ஸோ அத்தே²வ, நோ நத்தீ²”தி அத்தானங் ஸந்தா⁴ய தே²ரோ வத³தீதி.

குத்த³கவத்து²விப⁴ங்கே³ ஆக³தேஸு ஏகாதி⁴கேஸு அட்ட²ஸு
கிலேஸஸதேஸு அட்ட²ஸததண்ஹாவிசரிதானி அபனெத்வா ஸேஸா
த்வாஸட்டி² தி³ட்டி²யோ ச உப்பன்னா²னுப்பன்னபா⁴வேன தி³கு³ணிதானி
தி³யட்³ட⁴கிலேஸஸஹஸ்ஸானி த³ஸாதி⁴கானி ஹொந்தி, அப்பகங் பன
ஊனமதி⁴கங் வா ந க³ணனுபக³ங் ஹொதீதி
“தி³யட்³ட⁴கிலேஸஸஹஸ்ஸ”ந்தி வுத்தங். இதரேஸங்
அதீதாதி³பா⁴வாமஸனா அக்க³ஹணங் கே²பனே த³ட்ட²ப்ப³ங்.

மேசகபடாதி நீலனிபா⁴ படா. சித்தஸமுட்டா²னா வண்ணதா⁴தூதி
சித்தபச்சயஉதுஸமுட்டா²னா வண்ணதா⁴தூதி அத்தோ² க³ஹேதப்ப³போ³.
கஸ்மா? ந ஹி சித்தஸமுட்டா²னங் ரூபங் ப³ஹி நிக³ச்ச²தீதி,
சித்தஸமுட்டா²னரூபபரம்பராய ஆக³தத்தா பன ஏவங் வுத்தங். அத² வா
சித்தஸமுட்டா²னா வண்ணதா⁴தூதி எத்த² பச்சயஉதுஸத்தா³னங் லோபங்
கத்வா ஸோயேவ புப்பே³ வுத்தோ அத்தோ² ஸுவண்ணதா ஸுஸ்ஸரதா விய.
எத்த² ஹி “ஸுஸ்ஸரதா”தி உபாதி³ன்னகாதி⁴காரே ஆக³தங், ந ச ஸத்³தோ³
உபாதி³ன்னகோ அத்தி², தஸ்மா உபாதி³ன்னகரூபஒட்ட²தாலுஆதி³னிஸ்ஸயத்தா

ஏவங் வுத்தந்தி, ஏவமெத்தா²பி சித்தபச்சயஉதுஸமுட்டா²னங் ஸந்தா⁴ய
“சித்தஸமுட்டா²னா வண்ணதா⁴தூ”தி வத³தி.

காயஸக்கி²ந்தி பச்சக்க²ங். த³ந்தாவரணந்தி ஒட்ட²த்³வயங். முகா²தா³னந்தி
முக²விவரங். ஸிலிட்ட²ந்தி ஸங்க³தங் ஸுஸண்டி²தங். ஸரே நிமித்தங்
க³ஹெத்வாதி “த⁴ம்மோ ஏஸோ வச்சதீ”தி த⁴ம்மஸ்ஸரவஸேன நிமித்தங்
க³ஹெத்வா, ந கிலேஸானுப்³யஞ்ஜனவஸேன. ஏகப்பஹாரேனாதி எத்த²
பஹாரோதி தி³வஸஸ்ஸ ததியோ பா⁴கோ³ வச்சதி. ஏவங் ஸந்தேதி புப்³பே³
வுத்தமக்³க³ஹெத்வா வாசனாமக்³க³ஸ்ஸ தே²ரப்ப⁴வத்தவசனமேவ
க³ஹெத்வா தேன புரிமவசனஞ்ச படிக்கி²பந்தோ சோதே³தி.

தேனேதமேதஸ்ஸாதி வினயஸ்ஸ. அத்தத்த²பரத்தா²தி³பே⁴தே³தி யோ
தங் ஸுத்தங் ஸஜ்ஜா²யதி ஸுணாதி வாசேதி சிந்தேதி தே³ஸேதி, ஸுத்தேன
ஸங்க³ஹிதோ ஸீலாதி³அத்தோ² தஸ்ஸபி ஹோதி, தேன பரஸ்ஸ
ஸாதே⁴தப்³தோ பரஸ்ஸபி ஹோதீதி தது³ப⁴யங் தங் ஸுத்தங் ஸுசேதி
தீ³பேதி. ததா² தி³ட்ட²த⁴ம்மிகஸம்பராயிகத்தே² லோகியலோகுத்தரத்தே²தி
ஏவமாதி³பே⁴தே³ அத்தே² ஆதி³ஸத்³தே³ன ஸங்க³ண்ஹாதி. அத்த²ஸத்³தோ³
சாயங் ஹிதபரியாயவசனங், ந பா⁴ஸிதத்த²வசனங். யதி³ ஸியா, ஸுத்தங்
அத்தனோபி பா⁴ஸிதத்த²ங் ஸுசேதி பரஸுத்தஸ்ஸபீதி அயமத்தோ² ஸியா,
ஸுத்தேன ச யோ அத்தோ² பகாஸிதோ, ஸோ தஸ்ஸேவ ஹோதீதி ந தேன
பரத்தோ² ஸுசிதோ ஹோதி, தேன ச ஸுசேதப்³புஸ்ஸ பரத்த²ஸ்ஸ
நிவத்தேதப்³புஸ்ஸ அபா⁴வா அத்தக்³க³ஹணங் ந கத்தப்³பங்,
அத்தத்த²பரத்த²வினிமுத்தஸ்ஸ பா⁴ஸிதத்த²ஸ்ஸ அபா⁴வா
ஆதி³க்³க³ஹணஞ்ச ந கத்தப்³பங், தஸ்மா யதா²வுத்தஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ ஸுத்தே
அஸம்ப⁴வதோ ஸுத்தாதா⁴ரஸ்ஸ புக்³க³லஸ்ஸ வஸேன அத்தத்த²பரத்தா²
வுத்தா.

அத² வா ஸுத்தங் அனபெக்கி²த்வா யே அத்தத்தா²த³யோபி அத்த²ப்பபே⁴தா³
வுத்தா நித்³தே³ஸே (மஹானி. 69; சூளனி. மோக⁴ராஜமாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ
85) “அத்தத்தோ² பரத்தோ² உப⁴யத்தோ² தி³ட்ட²த⁴ம்மிகோ அத்தோ²
ஸம்பராயிகோ அத்தோ² உத்தானோ அத்தோ² க³ம்பீ⁴ரோ அத்தோ² கு³ள்ஹோ
அத்தோ² படிச்ச²ன்னோ அத்தோ² நெய்யோ அத்தோ² நீதோ அத்தோ²
அனவஜ்ஜோ அத்தோ² நிக்கிலேஸோ அத்தோ² வோதா³னோ அத்தோ²
பரமத்தோ² அத்தோ²”தி, தே ஸுத்தங் ஸுசேதீதி அத்தோ². அத² வா “அத்தனா
ச அப்பிச்சோ² ஹோதீ”தி அத்தத்த²ங், “அப்பிச்ச²கத²ஞ்ச பரேஸங் கத்தா
ஹோதீ”தி பரத்த²ங் ஸுசேதீதி. ஏவங் “அத்தனா ச பாணாதிபாதா படிவிரதோ
ஹோதீ”திஆதி³ஸுத்தானி (அ. நி. 4.99) யோஜேதப்³பா³னி.
வினயாபி⁴த⁴ம்மேஹி ச விஸேஸெத்வா ஸுத்தஸத்³த³ஸ்ஸ அத்தோ²
வத்தப்³போ³, தஸ்மா வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயவஸப்பவத்தாய தே³ஸனாய

அத்தஹிதபரஹிதாதீ³னி ஸாதிஸயங் பகாஸிதானி ஹோந்தி, ந
ஆணாத்⁴ம்மஸபா⁴வவஸப்பவத்தாயாதி இத³மேவ “அத்தா²னங் ஸௌசனதோ
ஸுத்த”ந்தி வுத்தங்.

ஸுத்தே ச ஆணாத்⁴ம்மஸபா⁴வா வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயங் அனுவத்தந்தி,
ந வினயாபி⁴த்⁴ம்மேஸு விய வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயோ
ஆணாத்⁴ம்மஸபா⁴வே அனுவத்ததி, தஸ்மா வேனெய்யானங்
ஏகந்தஹிதபடிபா⁴ஸங்வத்தனிகா ஸுத்தந்ததே³ஸனா ஹோதீதி “ஸுவுத்தா
செத்த² அத்தா²”திஆதி³ வுத்தங். பஸவதீதி ப²லதி . “ஸுத்தாணா”தி ஏதஸ்ஸ
அத்த²ங் பகாஸேதுங் “ஸுட்டு² ச நே தாயதீ”தி வுத்தங்.
அத்தத்த²பரத்தா²தி³விதா⁴னேஸு ச ஸுத்தஸ்ஸ பமாணபா⁴வோ தேஸஞ்ச
ஸங்கா³ஹகத்தங் யோஜேதப்³பங், தத³த்த²ப்பகாஸனே பதா⁴னத்தா
ஸுத்தஸ்ஸ இதரேஹி விஸேஸனஞ்ச. ஏதந்தி “அத்தா²னங்
ஸௌசனதோ”திஆதி³கங் அத்த²வசனங். ஏதஸ்ஸாதி ஸுத்தஸ்ஸ.

அபி⁴க்கமந்தீதி எத்த² அபி⁴-ஸத்³தோ³ கமனஸ்ஸ வுத்தி⁴பா⁴வங்
அதிரேகத்தங் தீ³பேதி. அபி⁴க்கந்தேனாதி ச எத்த² கந்தியா அதி⁴கத்தங்
விஸேஸபா⁴வந்தி யுத்தங் கிரியாவிஸேஸகத்தா உபஸக்³கஸ்ஸ.
அபி⁴ஞ்ஞாதா, அபி⁴ராஜா, அபி⁴வினயேதி எத்த²
லக்க²ணபூஜிதபரிச்சி²ன்னேஸு ரத்திஆதீ³ஸு அபி⁴-ஸத்³தோ³ வத்ததீதி
கத²மேதங் யுஜ்ஜெய்யாதி? லக்க²ணகரணஞாணபூஜனபரிச்சே²த³கிரியாதீ³பனதோ
தாஹி ச கிரியாஹி ரத்திராஜவினயானங் யுத்தத்தா.
பா⁴வனாப²ரணவுத்தீ⁴ஹி வுத்தி⁴மந்தோ. ஆரம்மணாதீ³ஹீதி
ஆரம்மணஸம்பயுத்தகம்மத்³வாரபடிபதா³தீ³ஹி. அவிஸிட்ட²ந்தி
அஞ்ஞமஞ்ஞவிஸிட்டே²ஸு வினயஸுத்தந்தாபி⁴த்⁴ம்மேஸு அவிஸிட்ட²ங்
ஸமானங் பிடகஸத்³ந்தி அத்தோ². யதா²வுத்தேனேவாதி “ஏவங்
து³வித⁴த்தே²னா”திஆதி³னா நயேன.

கதே²தப்³பா³னங் அத்தா²னங் தே³ஸகாயத்தேன ஆணாதி³விதி⁴னா
அதிஸஜ்ஜனங் பபோ³த்⁴னங் தே³ஸனா. ஸாஸிதப்³புக்³லக³தேன
யதா²பராதா⁴தி³னா ஸாஸிதப்³பா⁴வேன அனுஸாஸனங் வினயனங்
ஸாஸனங். கதே²தப்³புஸ்ஸ ஸங்வராஸங்வராதி³னோ அத்த²ஸ்ஸ கத²னங்
வசனபடிப³த்⁴கரணங் கதா². பே⁴த³-ஸத்³தோ³ விஸுங் விஸுங்
யோஜேதப்³போ³ “தே³ஸனாபே⁴த³ங் ஸாஸனபே⁴த³ங் கதா²பே⁴த³ஞ்ச
யதா²ரஹங் பரிதீ³பயே”தி. பே⁴த³ந்தி நானத்தங், நானாகரணந்தி அத்தோ².
ஸிக்கா² ச பஹானானி ச க³ம்பீ⁴ரபா⁴வோ ச
ஸிக்கா²பஹானக³ம்பீ⁴ரபா⁴வங், தஞ்ச பரிதீ³பயே. யந்தி பரியத்திஆதி³ங்.
யதா²தி உபாரம்பா⁴தி³ஹேது பரியாபுணனாதி³ப்பகாரேஹி.

தீஸுபி சேதேஸு ஏதே த⁴ம்மத்த²தே³ஸனாபடிவேதா⁴தி எத்த² தந்திஅத்தோ² தந்திதே³ஸனா தந்திஅத்த²படிவேதோ⁴ ச தந்திவிஸயா ஹொந்தீதி வினயபிடகாதீ³னங் அத்த²தே³ஸனாபடிவேதா⁴தா⁴ரபா⁴வோ யுத்தோ, பிடகானி பன தந்தியோயேவாதி த⁴ம்மாதா⁴ரபா⁴வோ கத²ங் யுஜ்ஜெய்யாதி? தந்திஸமுதா³யஸ்ஸ அவயவதந்தியா ஆதா⁴ரபா⁴வதோ, த⁴ம்மாதீ³னஞ்ச து³க்கோ²கா³ஹபா⁴வதோ தேஹி வினயாத³யோ க³ம்பீ⁴ராதி வினயாதீ³னஞ்ச சதுப்³பி³தோ⁴ க³ம்பீ⁴ரபா⁴வோ வுத்தோ, தஸ்மா “த⁴ம்மாத³யோ ஏவ து³க்கோ²கா³ஹத்தா க³ம்பீ⁴ரா, ந வினயாத³யோ”தி ந சோதே³தப்³ப³மேதங். தத்த² படிவேத⁴ஸ்ஸ து³க்கரபா⁴வதோ த⁴ம்மத்தா²னங், தே³ஸனாஞாணஸ்ஸ து³க்கரபா⁴வதோ தே³ஸனாய ச து³க்கோ²கா³ஹபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. படிவேத⁴ஸ்ஸ பன உப்பாதே³துங் அஸக்குணெய்யத்தா தப்³பி³ஸயஞாணுப்பத்தியா ச து³க்கரபா⁴வதோ து³க்கோ²கா³ஹதா வேதி³தப்³பா³.

ஹேதும்ஹி ஞாணங் த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³தி ஏதேன வசனத்தே²ன த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ கத²ங் ஞாதப்³போ³தி? “த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³”தி ஏதஸ்ஸ ஸமாஸபத³ஸ்ஸ அவயவபத³த்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தேன “ஹேதும்ஹி ஞாண”ந்தி வுத்தத்தா. “த⁴ம்மே படிஸம்பி⁴தா³”தி எத்த² ஹி “த⁴ம்மே”தி ஏதஸ்ஸ அத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தேன “ஹேதும்ஹி”தி வுத்தங், “படிஸம்பி⁴தா³”தி ஏதஸ்ஸ ச அத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தேன “ஞாண”ந்தி, தஸ்மா ஹேதுத⁴ம்மஸத்தா³ ஏகத்தா² ஞாணபடிஸம்பி⁴தா³ஸத்தா³ சாதி இமமத்த²ங் த³ஸ்ஸெந்தேன ஸாதி⁴தோ த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வோ. அத்த²ஸ்ஸ ஹேதுப²லபா⁴வோ ச ஏவமேவ த³ட்ட²ப்³போ³. யதா²த⁴ம்மந்தி எத்த² த⁴ம்ம-ஸத்தோ³ ஹேதுங் ஹேதுப²லஞ்ச ஸப்³ப³ங் க³ண்ணாதி. ஸபா⁴வவாசகோ ஹேஸ, ந பரியத்திஹேதுபா⁴வவாசகோ, தஸ்மா யதா²த⁴ம்மந்தி யோ யோ அவிஜ்ஜாஸங்கா²ராதி³த⁴ம்மோ, தஸ்மிங் தஸ்மிந்தி அத்தோ². த⁴ம்மாபி⁴லாபோதி அத்த²ப்³யஞ்ஜனகோ அவிபரீதாபி⁴லாபோ. ஏதேன “தத்ர த⁴ம்மனிருத்தாபி⁴லாபே ஞாணங் நிருத்திபடிஸம்பி⁴தா³”தி (விப⁴. 718-720) எத்த² வுத்தத⁴ம்மனிருத்திங் த³ஸ்ஸேதி. அனுலோமாதி³வஸேன வா கத²னந்தி ஏதேன தஸ்ஸா த⁴ம்மனிருத்தியா அபி⁴லாபங் கத²னங் தஸ்ஸ வசனஸ்ஸ பவத்தனங் த³ஸ்ஸேதி. அதி⁴ப்பாயோதி ஏதேன “தே³ஸனாதி பஞ்ஞத்தீ”தி ஏதங் வசனங் த⁴ம்மனிருத்தாபி⁴லாபங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந தப்³பி³னிமுத்தங் பஞ்ஞத்திங் ஸந்தா⁴யாதி த³ஸ்ஸேதி.

ஸோ ச லோகியலோகுத்தரோதி ஏவங் வுத்தங் அபி⁴ஸமயங் யேன பகாரேன அபி⁴ஸமேதி, யஞ்ச அபி⁴ஸமேதி, யோ ச தஸ்ஸ ஸபா⁴வோ, தேஹி பாகடங் காதுங் “விஸயதோ அஸம்மோஹதோ ச அத்தா²தி³அனுருபங் த⁴ம்மாதீ³ஸு அவபோ³தோ⁴”தி ஆஹ. தத்த² ஹி விஸயதோ அத்தா²தி³அனுருபங் த⁴ம்மாதீ³ஸு அவபோ³தோ⁴

அவிஜ்ஜாதி³த⁴ம்மஸங்கா²ராதி³அத்த²தது³ப⁴யபஞ்ஞாபனாரம்மணோ
 லோகியோ அபி⁴ஸமயோ. அஸம்மோஹதோ அத்தா²தி³அனுரூபங்
 த⁴ம்மாதீ³ஸு அவபோ³தோ⁴ நிப்³பா³னாரம்மணோ மக்³க³ஸம்பயுத்தோ
 யதா²வுத்த⁴ம்மத்த²பஞ்ஞத்தீ³ஸு ஸம்மோஹவித்³த⁴ங்ஸனோ லோகுத்தரோ
 அபி⁴ஸமயோதி. அபி⁴ஸமயதோ அஞ்ஞும்பி படிவேத⁴த்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங்
 “தேஸங் தேஸங் வா”திஆதி³மாஹ. “படிவேத⁴னங் படிவேதோ⁴”தி இமினா
 ஹி வசனத்தே²ன அபி⁴ஸமயோ, படிவிஜ்ஜீயதீதி படிவேதோ⁴தி இமினா
 தந்தங்ரூபாதி³த⁴ம்மானங் அவிபரீதஸபா⁴வோ ச படிவேதோ⁴தி யுஜ்ஜதி.

யதா²வுத்தேஹி த⁴ம்மாதீ³ஹி பிடகானங் க³ம்பீ⁴ரபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதுங்
 “இதா³னி யஸ்மா ஏதேஸு பிடகேஸு”திஆதி³மாஹ. யோ செத்தா²தி ஏதேஸு
 தந்தங்³பிடக³தேஸு த⁴ம்மாதீ³ஸு யோ படிவேதோ⁴ ஏதேஸு ச பிடகேஸு
 தேஸங் தேஸங் த⁴ம்மானங் யோ அவிபரீதஸபா⁴வோதி யோஜேதப்³போ³.
 து³க்கோ²கா³ஹதா ச வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³பா³. அயங் பனெத்த²
 விஸேஸோ “அவிபரீதஸபா⁴வஸங்கா²தோ படிவேதோ⁴
 து³ப்³பி³ஞ்ஞெய்யதாய ஏவ து³க்கோ²கா³ஹோ”தி.

யந்தி பரியத்திது³க்³ஹணங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அத்த²ந்தி பா⁴ஸிதத்த²ங்
 பயோஜனத்த²ஞ்ச. ந உபபரிக்க²ந்தீதி ந விசாரெந்தி. ந நிஜ்ஜா²னங் க²மந்தீதி
 நிஜ்ஜா²னபஞ்ஞங் ந க²மந்தி, நிஜ்ஜா²யித்வா பஞ்ஞாய தி³ஸ்வா ரோசெத்வா ந
 க³ஹேதப்³பா³ ஹொந்தீதி அதி⁴ப்பாயோ. இதீதி ஏவங் ஏதாய பரியத்தியா
 வாத³ப்பமொக்கா²னிஸங்ஸா அத்தனோ உபரி பரேஹி ஆரோபிதவாத³ஸ்ஸ
 நிக்³ஹஸ்ஸ பமொக்க²ப்பயோஜனா ஹுத்வா த⁴ம்மங் பரியாபுணந்தி.
 வாத³ப்பமொக்கோ²தி வா நிந்தா³பமொக்கோ². யஸ்ஸ சத்தா²யாதி யஸ்ஸ ச
 ஸீலாதி³பரிபூரணஸ்ஸ அனுபாதா³விமொக்க²ஸ்ஸ வா அத்தா²ய. த⁴ம்மங்
 பரியாபுணந்தீதி ஞாயேன பரியாபுணந்தீதி அதி⁴ப்பாயோ. அஸ்ஸாதி அஸ்ஸ
 த⁴ம்மஸ்ஸ. நானுபொ⁴ந்தீதி ந விந்த³ந்தி. தேஸங் தே த⁴ம்மா
 து³க்³ஹிதத்தா உபாரம்ப⁴மானத³ப்பமக்க²பலாஸாதி³ஹேதுபா⁴வேன
 தீ³க⁴ரத்தங் அஹிதாய து³க்கா²ய ஸங்வத்தந்தி. ப⁴ண்டா³கா³ரே நியுத்தோ
 ப⁴ண்டா³கா³ரிகோ, ப⁴ண்டா³கா³ரிகோ வியாதி ப⁴ண்டா³கா³ரிகோ,
 த⁴ம்மரதனானுபாலகோ. அஞ்ஞங் அத்த²ங் அனபெக்கி²த்வா
 ப⁴ண்டா³கா³ரிகஸ்ஸேவ ஸதோ பரியத்தி ப⁴ண்டா³கா³ரிகபரியத்தி.

தாஸங்யேவாதி அவதா⁴ரணங் பாபுணிதப்³பா³னங்
 ச²ளபி⁴ஞ்ஞாசதுபடிஸம்பி⁴தா³னங் வினயே பபே⁴த³வசனாபா⁴வங்
 ஸந்தா⁴ய வுத்தங். வேரஞ்ஜகண்டே³ ஹி திஸ்ஸோ விஜ்ஜாவ விப⁴த்தாதி.
 து³தியே தாஸங்யேவாதி அவதா⁴ரணங் சதஸ்ஸோ படிஸம்பி⁴தா³
 அபெக்கி²த்வா கதங், ந திஸ்ஸோ விஜ்ஜா. தா ஹி ச²ஸு அபி⁴ஞ்ஞாஸு
 அந்தோக³தா⁴தி ஸுத்தே விப⁴த்தாயேவாதி. ஞுத்வா ஸங்க³ய்ஹமானந்தி

யோஜனா. தேஸந்தி தேஸங் பிடகானங். ஸப்³பு³ம்பீதி ஸப்³பு³ம்பி
பு³த³த⁴வசனங்.

அத்தா²னுலோமனாமதோ அனுலோமிகோ. அனுலோமிகத்தங்யேவ
விபா⁴வேதுங் “கஸ்மா பனா”திஆதி³ வுத்தங். ஏகனிகாயம்பீதி ஏகஸமுஹம்பி.
போணிகா ச சிக்க²ல்லிகா ச க²த்தியா, தேஸங் நிவாஸோ போணிகனிகாயோ
சிக்க²ல்லிகனிகாயோ ச. ஏவங் த⁴ம்மக்க²ந்த⁴தோ சதுராஸீதி
த⁴ம்மக்க²ந்த⁴ஸஹஸ்ஸானீதி பு³த³த⁴வசனபிடகாதீ³னி நிட்டா²பெத்வா
அனேகச்ச²ரியபாதுபா⁴வபடிமண்டி³தாய ஸங்கீ³தியா பட²மபு³த³த⁴வசனாதி³கோ
ஸப்³போ³ வுத்தப்பபே⁴தோ³ அஞ்ஞோபி உத்தா³னஸங்க³ஹாதி³பே⁴தோ³
ஸங்கீ³தியா ஞாயதீதி ஏதஸ்ஸ த³ஸ்ஸனத்த²ங் “ஏவமேதங் ஸப்³பு³ம்பீ”திஆதி³
ஆரத்த⁴ங். அயங் அபி⁴த⁴ம்மோ பிடகதோ அபி⁴த⁴ம்மபிடகந்திஆதி³னா
பிடகாதி³பா⁴வத³ஸ்ஸனேனேவ மஜ்ஜி²மபு³த³த⁴வசனபா⁴வோ ததா²க³தஸ்ஸ
ச ஆதி³தோ ஆபி⁴த⁴ம்மிகபா⁴வோ த³ஸ்ஸிதோதி வேதி³தப்³போ³.

எத்த² ஸியா “யதி³ ததா²க³தபா⁴ஸிதபா⁴வோ அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ
ஸித்தோ⁴ ஸியா, மஜ்ஜி²மபு³த³த⁴வசனபா⁴வோ ச ஸித்தோ⁴ ப⁴வெய்ய,
ஸோ ஏவ ச ந ஸித்தோ⁴”தி தஸ்ஸ வினயாதீ³ஹி பு³த³த⁴பா⁴ஸிதபா⁴வங்
ஸாதே⁴துங் வத்து²ங் த³ஸ்ஸெந்தோ “தங் தா⁴ரயந்தேஸு
பி⁴க்க²ஸு”திஆதி³மாஹ. ஸப்³பு³ஸாமயிகபரிஸாயாதி
ஸப்³பு³னிகாயிகபரிஸாய பஞ்சபி நிகாயே பரியாபுணந்தியா. ந உக்³க³ஹிதந்தி
ஸகலஸ்ஸ வினயபிடகஸ்ஸ அனுக்³க³ஹிதத்தா ஆஹ. வினயமத்தங்
உக்³க³ஹிதந்தி விப⁴ங்க³த்³வயஸ்ஸ உக்³க³ஹிதத்தா ஆஹ. வினயங்
அவிவண்ணேதுகாமதாய “அபி⁴த⁴ம்மங் பரியாபுணஸ்ஸு”தி ப⁴ணந்தஸ்ஸ
அனாபத்திங், அபி⁴த⁴ம்மே அனோகாஸகதங் பி⁴க்கு²ங் பஞ்ஹங் புச்ச²ந்தியா
பாசித்தியஞ்ச வத³ந்தேன ப⁴க³வதா அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ
பு³த³த⁴பா⁴ஸிதபா⁴வோ தீ³பிதோ பு³த³த⁴பா⁴ஸிதேஹி ஸுத்தாதீ³ஹிஸஹ
வசனதோ, பா³ஹிரகபா⁴ஸிதேஸு ச ஈதி³ஸ்ஸ வசனஸ்ஸ அபா⁴வா.

இதோபி ப³லவதரங் ஆபி⁴த⁴ம்மிகஸ்ஸ ஸாது⁴காரதா³னேன
விசிகிச்சா²விச்சே²த³ஸ்ஸ கதத்தா. கம்மதோ அஞ்ஞங் கம்மங் கம்மந்தரங், தங்
காமாவசராதி³ங் ரூபாவசராதி³பா⁴வேன, கண்ஹவிபாகாதி³ங்
ஸுக்கவிபாகாதி³பா⁴வேன கதெ²ந்தோ ஆலோளேதி.

ஜினசக்கேதி ஜினஸாஸனே. விஸங்வாதே³தீதி விப்பலம்பே⁴தி.
பே⁴த³கரவத்தூ²ஸு ஏகஸ்மிந்தி “பா⁴ஸிதங் லபிதங் ததா²க³தேன
அபா⁴ஸிதங் அலபிதங் ததா²க³தேனாதி தீ³பேதீ”தி ஏகஸ்மிங் ஸந்தி³ஸ்ஸதி.
உத்தரிபி ஏவங் வத்தப்³போ³...பே... ந அஞ்ஞேஸங் விஸயோ...பே...
நிதா³னகிச்சங் நாம நத்தீ³தி அபாகடானங் காலதே³ஸதே³ஸகபரிஸானங்

பாகடபா⁴வகரணத்த²ங் தது³பதே³ஸஸஹிதேன நிதா³னேன ப⁴விதப்³ங், அஞ்ஞேஸங் அவிஸயத்தா தே³ஸகோ பாகடோ, ஓக்கந்திகாலாதீ³னங் பாகடத்தா காலோ ச, தே³வலோகே தே³ஸிதபா⁴வஸ்ஸ பாகடத்தா தே³ஸபரிஸா ச பாகடாதி கிங் நிதா³னகிச்சங் ஸியாதி.

யத்த² க²ந்தா⁴த³யோ நிப்பதே³ஸேன விப⁴த்தா, ஸோ அபி⁴த⁴ம்மோ நாம, தஸ்மா தஸ்ஸ நிதா³னேன க²ந்தா⁴தீ³னங் நிப்பதே³ஸதோபி படிவித்³த⁴ட்டா²னேன ப⁴விதப்³ந்தி அதி⁴ப்பாயேன தே²ரோ “மஹாபோ³தி⁴னிதா³னோ அபி⁴த⁴ம்மோ”தி த³ஸ்ஸேதி. “ஸோ ஏவங் பஜானாமி ஸம்மாதி³ட்டி²பச்சயாபி வேத³யித”ந்திஆதி³னா (ஸங். நி. 5.12) நயேன பச்சயாதீ³ஹி வேத³னங் உபபரிக்க²ந்தோ க²ந்தா⁴தி³பதே³ஸானங் வேத³னாக்க²ந்தா⁴தீ³னங் வஸேன விஹாஸி. த⁴ம்மேதி குஸலாதி³அரணந்தே.

த⁴ம்மங் பரிவத்தெந்தோதி ஸாட்ட²கத²ங் பாளிங் பரிவத்தெந்தோ ஏதங் பரவாதீ³சோத³னங் பத்வா “அயங் பரவாதீ³”திஆதி³மாஹ. அம்ஹாதி³ஸேஸு நிதா³னங் ஜானந்தேஸு படிஸரணேஸு விஜ்ஜமானேஸு அப்படிஸரணோ அரஞ்ஞே கந்த³ந்தோ விய நிதா³னஸப்³பா⁴வே ஸக்கி²பூ⁴தேஸுபி அம்ஹேஸு விஜ்ஜமானேஸு அஸக்கி²கங் அட்³ட்³ங் கரொந்தோ விய ஹோதி, நிதா³னஸ்ஸ அத்தி²பா⁴வம்பி ந ஜானாதி, நனு ஏதங் நிதா³னந்தி கதெ²ந்தோ ஏவமாஹ. ஏகமேவாதி தே³ஸனானிதா³னமேவ அஜ்ஜா²ஸயானுருபேன தே³ஸிதத்தா. த்வே நிதா³னானீதி அதி⁴க³ந்தப்³தே³ஸேதப்³த⁴ம்மானுருபேன தே³ஸிதத்தா. அபி⁴த⁴ம்மாதி⁴க³மஸ்ஸ மூலங் அதி⁴க³மங் நிதே³தீதி அதி⁴க³மனிதா³னங். போ³தி⁴அபி⁴னீஹாரஸத்தா⁴யாதி யாய ஸத்தா⁴ய தீ³பங்கரத³ஸப³லஸ்ஸ ஸந்திகே போ³தி⁴யா சித்தங் அபி⁴னீஹரி பணிதா⁴னங் அகாஸி.

ஸுமேத⁴கதா²வண்ணனா

சதுரோ ச அஸங்கி²யேதி (பு³. வங். அட்ட². 2.1-2) உத்³த⁴ங் ஆரோஹனவஸேன அதிக்஑மித்வா அமரங் நாம நக³ரங் அஹோஸீதி வசனஸேஸயோஜனா காதப்³பா³. த³ஸஹீதி ஹத்தி²அஸ்ஸரத²பே⁴ரீஸங்க²முதி³ங்க³வீணாகீ²தஸம்மதாளேஹி “அஸ்னாத² பிவத² கா²த³தா²”தி த³ஸமேன ஸத்³தே³ன. தே பன ஏகதே³ஸேன த³ஸ்ஸேதுங் “ஹத்தி²ஸத்³த³”ந்திஆதி³ வுத்தங். ஹத்தி²ஸத்³த³ந்தி கரணத்தே² உபயோகோ³ த³ட்ட²ப்³போ³. பே⁴ரீஸங்க²ரதா²னஞ்ச ஸத்³தே³ஹி அவிவித்தந்தி வா கோ⁴ஸிதந்தி வா யோஜேதப்³ங். ஹத்தி²ஸத்³த³ந்தி வா

ஹத்தி²ஸத்³த³வந்தங் நக³ரங். கா²த³த² பிவத² சேவாதி இதி-ஸத்³தோ³
ஞாதத்த²த்தா அப்பயுத்தோ த³ட்ட²ப³போ³.

ஸப்³ப³ங்க³ஸம்பன்னங் உய்யானபொக்க²ரணீஆதி³ஸம்பன்னத்தா.
லக்க²ணேதி இத்தி²லக்க²ணே புரிஸலக்க²ணே ச. இதிஹாஸேதி போராணே.
ஸத²⁴ம்மேதி அத்தனோ தேவிஜ்ஜத²⁴ம்மே ச யஞ்ஞவிதி²⁴ஆதி³கே ச.
பாரமிந்தி பாரஞாணங் பாராதி²⁴க³மங் க³தோ. சிந்தேஸஹந்தி சிந்தேஸிங்
அஹங் ஸுமேத²⁴பூ²⁴தோதி ஸத்தா² வத³தி. அத்தி² ஹேஹிதீதி ஸோ
விஜ்ஜமானோ ப²⁴விஸ்ஸதி. ந ஹேதுயேதி அப²⁴விதுங். ஏவமேவாதி
ஏவமேவங். ந க³வேஸதீதி ந க³ந்துங் ஏஸதி ந இச்ச²தி நானுக³ச்ச²தி வா.
தோ²⁴வேதி தோ²⁴வந்தே. ஸேரீதி ஸாயத்திகோ. ஸயங்வஸீதி ஸவஸோ.
மஹாசோரஸமோ வியாதி காயஸாராக³வஸேன து³ச்சரிதானேஸனேஹி
குஸலப²⁴ண்ட³ச்சே²த³னா. நாதா²தி நாத²வந்தோ. பஞ்சதோ³ஸவிவஜ்ஜிதந்தி
ஏவமாதி³கஸ்ஸ அத்தோ² கேஸுசி அட்ட²கதா²பொத்த²கேஸு லிகி²தோதி கத்வா
ந வக்கா²ம.

ஸாஸனேதி எத்த² தாபஸஸாஸனங் ஜா²னாபி²⁴ஞ்ஞா ச. வஸீபூ²⁴தஸ்ஸ
ஸதோ. மயி ஏவங்பூ²⁴தே தீ³பங்கரோ ஜினோ உப்பஜ்ஜி. ஸோதே²⁴தி ஜனோ.
அஞ்ஜஸங் வடுமாயனந்தி பரியாயவசனேஹி மக்³க³மேவ வத³தி. மா நங்
அக்கமித்தா²தி எத்த² நந்தி பத³பூரணமத்தே நிபாதோ. கா²⁴தியாமஹந்தி எத்த²
ச அ-இதி ச ஹங்-இதி ச நிபாதா, அஹங்-இதி வா ஏகோ நிபாதோ
ஸாணுனாஸிகோ கதோ. ஆஹுதீனந்தி த³க்கி²ணாஹுதீனங். மந்தி மம, மங்
வா அப்³ர்வி.

கப்பே அதிக்கமித்வா வுத்தேபி போ³தி²⁴ம்ஹி மாதாதி³ஸங்கித்தனே
ஸங்க³ண்ஹிதுங் “போ³தி²⁴ தஸ்ஸ ப²⁴க³வதோ”திஆதி³மாஹ. ஸுகே²னாதி
உத்தமேன ஸுகே²ன. அஸமோதி தாபஸேஹி அஸமோ.
அபி²⁴ஞ்ஞாஸுக²தோபி விஸிட்ட²ங் ஈதி³ஸங் பு³த³த²⁴த்தப்³யாகரணஜங்
ஸுக²ங் அலபி²⁴ங். யாதி யானி நிமித்தானி. ஆப²⁴ஜதீதி ஆவத்ததி.
அபி²⁴ரவந்தீதி ஸத்³த³ங் கரொந்தி. சு²த³தா²⁴தி நிக்க²ந்தா. நுத்³த²⁴ங்ஸதீதி ந
உத்³த²⁴ங் க³ச்ச²தி. உப²⁴யந்தி உப²⁴யவசனங். து²⁴வஸஸ்ஸதந்தி
ஏகந்தஸஸ்ஸதங், அவிபரீதமேவாதி அத்தோ². ஆபன்னஸத்தானந்தி
க³ப்³பி²⁴னீனங். யாவதாத³ஸ தி³ஸா, தத்த². த²⁴ம்மதா²⁴துயாதி
த²⁴ம்மதா²⁴துயங், ஸப்³பே³ஸு த²⁴ம்மேஸு விசினாமீதி அத்தோ².

யஸ்ஸ ஸம்புண்ணோ, தங் வமதேவ உத³கங் நிஸ்ஸேஸங். ஏதேதி
ஏகிஸ்ஸாபி தா³னபாரமிதாய அனேகப்பகாரதாய ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோ
கதோ. படிலக்³கி³தங் ரக்க²தீதி வசனஸேஸோ, பு²⁴ம்மத்தே² வா உபயோகோ³ .
சதுாஸ பூ²⁴மீஸுதி பாதிமொக்கா²தீ³ஸு ஸங்வரபூ²⁴மீஸு.

அத்³வெஜ்ஜ²மானஸோதி கதா³சி க²மனங் கதா³சி அக்க²மனங், கஸ்ஸசி
க²மனங் கஸ்ஸசி அக்க²மனந்தி ஏவங் த்³வேதா⁴பா⁴வங்
அனாபன்னமானஸோ ஹுத்வா. ஸச்சஸ்ஸ வீதி² நாம தி³ட்டா²தி³ ச
அதி³ட்டா²தி³ ச யதா²பூ⁴தங்வ வத்து². அதி⁴ட்டா²னந்தி
குஸலஸமாதா³னாதி⁴ட்டா²னங், ஸமாதி³ன்னேஸு குஸலேஸு அசலதா
அதி⁴ட்டா²னங் நாம. பத்²வியா உபெக்க²னங் நாம விகாரானாபத்தி.
அஞ்ஞத்ராதி அஞ்ஞங். ஸபா⁴வரஸலக்க²ணேதி எத்த² பா⁴வோதி
அவிபரீததா விஜ்ஜமானதா, ஸஹ பா⁴வேன ஸபா⁴வோ, அவிபரீதோ
அத்தனோ போ³தி⁴பரிபாசனகிச்சஸங்கா²தோ ரஸோ,
அனவஜ்ஜவத்து²பரிச்சாகா³தி³ஸங்கா²தங் லக்க²ணஞ்ச ஸபா⁴வரஸலக்க²ணங்,
ததோ ஸம்மஸதோ. த⁴ம்மதேஜேனாதி ஞாணதேஜேன. சலதாதி சலதாய
கம்பனதாய. ஸேஸீதி ஸயி. மா பா⁴தா²தி மா பா⁴யித்த². ஸப்³பீ³தியோதி
ஸப்³பா³ ஈதியோ உபத்³த³வா தங் விவஜ்ஜந்து.

ஸுமேத⁴கதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

பவச்ச²தீதி தே³தி. யோகே³னாதி உபாயேன. ஸமிங்ஸு³தி ஸன்னிபதிங்ஸு.
அப்பத்தமானஸாதி அப்பத்தஅரஹத்தா பி⁴க்க² க³ரஹிதா ப⁴வந்தி. ரித்தாதி
ஸுஞ்ஞா அந்தரஹிதா. ஸாலகல்யாணீ நாம ஏகோ ருக்கோ².
புத்³த⁴சக்கவத்திகாலேயேவ கிர ஏகாஹேனேவ உப்பஜ்ஜதி.

லிங்க³ஸம்பத்தீதி புரிஸலிங்க³தா. ஹேதுாதி திஹேதுகபடிஸந்தி⁴தா.
கு³ணஸம்பத்தீதி அபி⁴ஞ்ஞாஸமாபத்திலாபி⁴தா. அதி⁴காரோதி
புத்³தா⁴னங் ஸக்காரகரணங். ச²ந்த³தாதி புத்³த⁴த்தப்பத்தியங்
ச²ந்த³ஸமாயோகோ³. ஸப்³பங்³ஸம்பன்னாதி அட்ட²ங்கா³னி
ஸமோதா⁴னெத்வா கதபணிதா⁴னா. பக்கி²காதி பீட²ஸப்பிகா. பண்ட³காதி
உப⁴யலிங்க³ரஹிதா. போ³தி⁴ஸத்தா ச ப்³ரஹ்மலோகூபபத்திபட²மகப்பிகேஸு
காலேஸு உப⁴யலிங்க³ரஹிதா ஹொந்தி, ந பன பண்ட³கபரியாபன்னாதி
ஏதமத்த²ங் த³ஸ்ஸேதுங் “பரியாபன்னா ந ப⁴வந்தீ”தி வுத்தங், யதா²வுத்தேஸு
வா தோ³ஸேஸு ஸப்³பே³ஸு பரியாபன்னா ந ப⁴வந்தி, போ³தி⁴ஸத்தேஸு
வா பரியாபன்னா தத³ந்தோக³தா⁴, பரிச்சி²ன்னஸங்ஸாரத்தா வா பரியாபன்னா
போ³தி⁴ஸத்தா உப⁴தொப்³யஞ்ஜனபண்ட³கா ந ப⁴வந்தீதி அத்தோ².
ஸப்³புத்த² ஸுத்³த⁴கோ³சரா யஸ்மா, தஸ்மா மிச்சா²தி³ட்டி²ங் ந ஸேவந்தி.
மிச்சா²தி³ட்டி²ந்தி நத்தி²காஹேதுகாகிரியதி³ட்டி²ங். ப⁴வாப⁴வேதி கு²த்³த³கே
சேவ மஹந்தே ச ப⁴வே. போ⁴ஜபுத்தேதி லுத்³த³கே. லக்³னந்தி ஸங்கோ³.
அஞ்ஞதா²தி லீனதா. கா³மண்ட³லாதி கா³மதா³ரகா. ரூபந்தி விப்பகாரங். அயங்
தாவ நிதா³னகதா² யாய அபி⁴த⁴ம்மஸ்ஸ புத்³த⁴பா⁴ஸிததாஸித்³தீ⁴தி
அத்த²யோஜனா காதப்³பா³.

நிதா³னகதா²வண்ணனா நி²டிதா.

1. சித்துப்பாத³கண்ட³ங்

திகமாதிகாபத்³வண்ணனா

இதா³னி படிஞ்ஞாதகத்²ங் காதுங் “இதா³னி இதி மே...பே... கத்²னோகாஸோ ஸம்பத்தோ”திஆதி³மாஹ. இதோ பட்டா²யாதி குஸலத்⁴ம்மபத்³தோ பட்டா²ய.

1. ஸப்³பதே³ஹி லத்³த்⁴னாமோதி தீஸுபி பதே³ஸு

வேத³னாஸத்³த³ஸ்ஸ விஜ்ஜமானத்தா தேன லத்³த்⁴னாமோ ஸப்³பதே³ஹி லத்³த்⁴னாமோ ஹோதி. நனு ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தா த⁴ம்மாதி சத்தாரி பதா³னி, ஏவங் ஸேஸேஸுபீதி த்³வாத³ஸேதானி பதா³னி, ந தீணீதி வேத³னாஸத்³த³ஸ்ஸ பத்³த்தயாவயவத்தங் ஸந்தா⁴ய “ஸப்³பதே³ஹி”தி வச்செய்ய, ந யுத்தங். “வேத³னாயா”தி ஹி விஸுங் பத்³ங் ந கஸ்ஸசி பத்³ஸ்ஸ அவயவோ ஹோதி, நாபி ஸுகா²தி³பத்³பா⁴வங் ப⁴ஜதீதி தேன லத்³த்⁴னாமோ கத்²ங் ஸப்³பதே³ஹி லத்³த்⁴னாமோ ஸியாதி? அதி⁴ப்பேதப்பகாரத்த²க³மகஸ்ஸ பத்³ஸமுதா³யஸ்ஸ பத்³த்தா. பஜ்ஜதி அவபுஜ்ஜீயதி ஏதேனாதி ஹி பத்³ங், “ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தா த⁴ம்மா”தி ஏதேன ச பத்³ஸமுதா³யேன யதா²தி⁴ப்பேதோ அத்தோ² ஸமத்தோ விஞ்ஞாயதி, தஸ்மா ஸோ பத்³ஸமுதா³யோ “பத்³”ந்தி வச்சதி. ஏவங் இதரேபி வேதி³தப்³பா³. தஸ்மா தேஸங் திண்ணங் ஸமுதா³யானங் அவயவேன லத்³த்⁴னாமோ ஸப்³பதே³ஹி லத்³த்⁴னாமோதி யுத்தோ.

க³ந்த²தோ ச அத்த²தோ சாதி எத்த² ஹேதுபத்³ஸஹேதுகபதா³தீ³ஹி ஸம்ப³ந்த⁴த்தா க³ந்த²தோ ச ஹேதுஅத்த²ஸஹேதுகத்தா²தீ³ஹி ஸம்ப³ந்த⁴த்தா அத்த²தோ ச அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்ப³ந்தோ⁴ வேதி³தப்³போ³. ஸஹேதுகஹேதுஸம்பயுத்தது³கா ஹி ஹேதுது³கே ஹேதுாஹி ஸம்ப³ந்த⁴த்தா ஹேதுது³கஸம்ப³ந்தா⁴, ஹேதுஸஹேதுகது³கோ ஹேதுது³கஸஹேதுகது³கஸம்ப³ந்தோ⁴ உப⁴யேகபத்³வஸேன. ததா² ஹேதுஹேதுஸம்பயுத்தது³கோ ஹேதுது³கஹேதுஸம்பயுத்தது³கஸம்ப³ந்தோ⁴ , நஹேதுஸஹேதுகது³கோ ஏகத்³விபத்³வஸேன ஹேதுது³கஸஹேதுகது³கஸம்ப³ந்தோ⁴தி. கண்ணிகா வியாதி புப்²மயகண்ணிகா விய. க⁴டா வியாதி புப்²ஹத்த²காதீ³ஸு புப்பா²தீ³னங் ஸமுஹோ விய. கண்ணிகாக⁴டாதீ³ஸு ஹி புப்பா²தீ³னி வண்டாதீ³ஹி அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்ப³ந்தா⁴னி ஹொந்தீதி ததா²ஸம்ப³ந்த⁴தா ஏதேஸங் து³கானங் வுத்தா. து³கஸாமஞ்ஞதோதி அஞ்ஞேஹி ஹேதுது³காதீ³ஹி து³கவஸேன ஸமானபா⁴வா. அஞ்ஞேஹீதி ஸாரம்மணது³காதீ³ஹி. அஸங்க³ஹிதோ பதே³ஸோ யேஸங் அத்தி², தே ஸப்பதே³ஸா. யேஸங் பன நத்தி², தே நிப்பதே³ஸா.

“கச்சி நு போ⁴தோ குஸல”ந்தி ஏவங் புச்சி²தமேவத்த²ங் பாகடங் கத்வா புச்சி²துங் “கச்சி போ⁴தோ அனாமய”ந்தி வுத்தங், தஸ்மா குஸலஸத்³தோ³

அனாமயத்தோ² ஹோதி. பா³ஹிதிகஸுத்தே (ம. நி. 2.361) ப⁴க³வதோ
காயஸமாசாராத³யோ வண்ணெந்தேன த⁴ம்மப⁴ண்டா³கா³ரிகேன “யோ கோ²,
மஹாராஜ, காயஸமாசாரோ அனவஜ்ஜோ”தி குஸலோ காயஸமாசாரோ
வுத்தோ. ந ஹி ப⁴க³வதோ ஸுக²விபாகங் கம்மங் அத்தீ²தி
ஸப்³ப³ஸாவஜ்ஜரஹிதா காயஸமாசாராத³யோ குஸலாதி வுத்தா. குஸலேஸு
த⁴ம்மேஸுதி ச போ³தி⁴பக்கி²யத⁴ம்மா “குஸலா”தி வுத்தா. தே ச
விபஸ்ஸனாமக்³ப³லஸம்பயுத்தா ந ஏகந்தேன ஸுக²விபாகாயேவாதி
அனவஜ்ஜத்தோ² குஸலஸுத்தோ³. அங்க³பச்சங்கா³னந்தி
குஸலஸுத்த³யோகே³ன பு⁴ம்மத்தே² ஸாமிவசனங், அங்க³பச்சங்கா³னங் வா
நாமகிரியாபயோஜனாதீ³ஸுதி அத்தோ². நச்சகீ³தஸ்ஸாதி ச ஸாமிவசனங்
பு⁴ம்மத்தே², நச்சகீ³தஸ்ஸ விஸேஸேஸுதி வா யோஜேதப்³பங். குஸலானங்
த⁴ம்மானங் ஸமாதா³னஹேது ஏவமிதங் புஞ்ஞங் பவட்³ட⁴தீ²தி
புஞ்ஞவிபாகனிப்³பத்தகம்மங் “குஸல”ந்தி வுத்தங். த⁴ம்மா ஹொந்தீ²தி
ஸுஞ்ஞத⁴ம்மத்தா ஸபா⁴வமத்தா ஹொந்தீ²தி அத்தோ². ஏவங் த⁴ம்மேஸு
த⁴ம்மானுபஸ்ஸீதி எத்தா²பி ஸுஞ்ஞதத்தோ² த⁴ம்மஸுத்தோ³ த³ட்ட²ப்³போ³.

ஸலயந்தி...பே... வித்த⁴ங்ஸெந்தீ²தி எத்த² புரிமஸ்ஸ புரிமஸ்ஸ பச்சி²மங்
பச்சி²மங் அத்த²வசனங். அத² வா ஸலனஸ்ஸ அத்த²தீ³பனானி சலனாதீ³னி
தீணி தத³ங்க³ப்பஹானாதீ³ஹி யோஜேதப்³பா³னி. அப்பஹீனபா⁴வேன
ஸந்தானே ஸயமானா அகுஸலா த⁴ம்மா ராகா³தி³அஸுசிஸம்பயோக³தோ
நானாவித⁴து³க்க²ஹேதுதோ ச குச்சி²தேன ஆகாரேன ஸயந்தி.
ஞாணவிப்பயுத்தானம்பி ஞாணங் உபனிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதீ²தி ஸப்³பே³பி
குஸலா த⁴ம்மா குஸேன ஞாணேன பவத்தேதப்³பா³தி குஸலா.
உப்பன்னங்ஸானுப்பன்னங்ஸபா⁴கே³ஸு ஸங்க³ஹிதத்தா
உப⁴யபா⁴க³க³தங் ஸங்கிலேஸபக்க²ங் பஹானானுப்பாத³னேஹி லுனந்தி
ஸம்மப்பதா⁴னத்³வயங் விய.

ஸத்தாதி³கா³ஹகானங் சித்தானங் கோ³சரா ஸத்தாத³யோ விய பஞ்ஞாய
உபபரிக்கி²யமானா ந நிஸ்ஸபா⁴வா, கிந்து அத்தனோ ஸபா⁴வங்
தா⁴ரெந்தீ²தி த⁴ம்மா. ந ச தா⁴ரியமானஸபா⁴வா அஞ்ஞோ த⁴ம்மோ நாம
அத்தி². ந ஹி ருப்பனாதீ³ஹி அஞ்ஞோ ருபாத³யோ, கக்க²ளாதீ³ஹி ச அஞ்ஞோ
பத²வீஆத³யோ த⁴ம்மா விஜ்ஜந்தீ²தி. அஞ்ஞதா² பன அவபோ³தே⁴துங் ந
ஸக்காதி நாமவஸேன விஞ்ஞாதாவிஞ்ஞாதே ஸபா⁴வத⁴ம்மே அஞ்ஞோ விய
கத்வா “அத்தனோ ஸபா⁴வங் தா⁴ரெந்தீ²தி வுத்தங். ஸப்பச்சயத⁴ம்மேஸு
விஸேஸங் த³ஸ்ஸெந்தோ “தா⁴ரீயந்தி வா பச்சயேஹி”தி ஆஹ.
தா⁴ரீயந்தீ²தி உபதா⁴ரீயந்தி, லக்கீ²யந்தீ²தி அத்தோ².

அகுஸலாதி குஸலபடிஸேத⁴னமத்தங் குஸலாபா⁴வமத்தவசனங்
தத³ஞ்ஞமத்தவசனங் வா ஏதங் ந ஹோதி, கிந்து தப்படிபக்க²வசனந்தி

த³ஸ்ஸேதுங் “மித்தபடிபக்கா² அமித்தா வியா”திஆதி³ வுத்தங்.

தப்படிபக்க²வசனதா ச அப்³யாகதததியராஸிவசனேன விஞ்ஞாயதி. யதி³ ஹி குஸலாபா²வமத்தவசனங் அகுஸலஸத்³தோ³, தேன ந கோசி த²ம்மோ வுத்தோதி அப்³யாகதவசனேனேவ ச ததியோ ராஸி வுத்தோ ந ஸியா, குஸலா சேவ த²ம்மா அப்³யாகதா சாதி து³கோவாயங் ஆபஜ்ஜதி, ந திகோ, ஏவஞ்ச ஸதி அகுஸலவசனேன ந கோசி அத்தோ². அத² ஸியா, “அனப்³யாகதா”தி ச வத்தப்³பங் ஸியா குஸலானங் விய அப்³யாகதானஞ்ச அபா²வமத்தஸம்ப²வா, தஸ்மா அபா²வமத்தவசனே அப்³யாகதபா²வமத்தங் விய குஸலாபா²வமத்தங் அகுஸலங் ந கோசி ராஸீதி “அப்³யாகதா”தி ததியோ ராஸி ந ஸியா. ததியராஸிபா²வேன ச அப்³யாகதா வுத்தாதி அகுஸலோ ச ஏகோ ராஸீதி விஞ்ஞாயதி. தஸ்மா நாபா²வவசனதா, ஸபா²வதா²ரணாதி³அத்தே²ன த²ம்மஸத்³தே³ன ஸமானாதி²கரணபா²வதோ ச அகுஸலஸத்³த³ஸ்ஸ குஸலாபா²வமத்தவசனதா ந ஹோதி, நாபி தத³ஞ்ஞமத்தவசனதா ததியராஸிவசனதோ ஏவ. யதி³ ஹி குஸலேஹி அஞ்ஞே அகுஸலா சேதஸிகேஹி அஞ்ஞே அசேதஸிகா விய, குஸலாகுஸலவசனேஹி ஸப்³பே³ஸங் த²ம்மானங் ஸங்க³ஹிதத்தா அஸங்க³ஹிதஸ்ஸ ததியராஸிஸ்ஸ அபா²வா சேதஸிகது³கோ விய அயஞ்ச து³கோ வத்தப்³போ³ ஸியா “குஸலா த²ம்மா அகுஸலா த²ம்மா”தி, ந “அப்³யாகதா”தி ததியோ ராஸி வத்தப்³போ³, வுத்தோ ச ஸோ, தஸ்மா ந தத³ஞ்ஞமத்தவசனங் அகுஸலஸத்³தோ³, பாரிஸேஸேன தப்படிபக்கே²ஸு அ-காரஸ்ஸ பயோக³த³ஸ்ஸனதோ லோகே “அமித்தா”தி ஸாஸனே “அலோபோ²”தி இதா²பி தப்படிபக்க²வசனதா அகுஸலஸத்³த³ஸ்ஸ ஸித்தா², தத்த² நிருஹத்தா ச ந இதரவசனதா, தப்படிபக்க²பா²வோ ச விருத்³த²ஸபா²வத்தா தப்பஹைய்யபா²வதோ ச வேதி³தப்³போ³, ந குஸலவினாஸனதோ. ந ஹி குஸலா அகுஸலேஹி பஹாதப்³பா³, மஹாப³லவதாய பன குஸலாயேவ பயோக³னிப்பா²தி³தா ஸதா³னுஸயிதே அகுஸலே தத³ங்க³விக்க²ம்ப²னஸமுச்சே²த³வஸேன பஜஹந்தீதி.

ந ப³யாகதாதி அகதி²தா. கத²ங் பனேதே அகதி²தா ஹொந்தி, நனு “ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தா”திஆதீ³ஹி திகது³கபதே³ஹி சக்²விஞ்ஞாணாதி³வசனேஹி ப²ஸ்ஸாதி³வசனேஹி ச கதி²தாதி? நோ ந கதி²தா, தானி பன வசனானி இத² அனதி²ப்பேதானி அவுத்தத்தா அனநுவத்தனதோ. ந ஹி “ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தா த²ம்மா”திஆதி³ங் வத்வா “அப்³யாகதா”தி வுத்தங், தஸ்மா ந தானி இத² அனுவத்தந்தீதி தப்³ப³சனீயபா²வேன அகதி²ததா ந ஹொதி, குஸலாகுஸலவசனானி பன இத² வுத்தத்தா அனுவத்தந்தீதி தப்³ப³சனீயபா²வேன அகதி²ததா ஞாயதீதி “குஸலாகுஸலபா²வேன அகதி²தாதி அத்தோ²”தி ஆஹ. ந ப³யாகதாதி வா அவிபாகா, அப்³யாகதவசனேனேவ ச அவிபாகத்தா² ஞாயந்தி. ந ஹி

ப⁴க³வதோ வசனங் ஞாபகஸாத⁴னீயங், ஆஸ்யானுஸ்யசரியாதி³குஸலேன ப⁴க³வதா யேஸங் அவபோ³த⁴னத்த²ங் த⁴ம்மா வுத்தா தேஸங் வசனானந்தரங் தத³த்த²படிவேத⁴தோ, பச்சி²மேஹி பன யதா² தேஸங் அவபோ³த⁴னத்த²ங் ப⁴க³வதா தங் தங் வசனங் வுத்தங், யதா² ச தேஹி தத³த்தோ² படிவித்³தோ⁴, தங் ஸப்³பங் ஆசரியே பயிருபாஸித்வா ஸுத்வா வேதி³தப்³பங் ஹோதி, தஸ்மா காரணங் அவத்வா “குஸலாகுஸலபா⁴வேன அகதி²தாதி அத்தோ²”தி ஆஹ. யோ ச வதெ³ய்ய “அகுஸலவிபாகபா⁴வேன அகதி²தத்தா, குஸலா அப்³யாகதாதி ஆபஜ்ஜந்தி, குஸலவிபாகபா⁴வேன அகதி²தத்தா அகுஸலாபீ”தி, ஸோபி “அஞ்ஞாபகஸாத⁴னீயவசனோ ப⁴க³வா”தி நிவாரேதப்³போ³ அனுவத்தமானவசனவசனீயபா⁴வேன அகதி²தஸ்ஸ ச அப்³யாகதபா⁴வதோ. ந ஹி அவிபாகவசனங் வுத்தங் குஸலவசனஞ்ச அவுத்தங், யதோ அவிபாகவசனஸ்ஸ அதி⁴கதபா⁴வோ குஸலஸ்ஸ ச தப்³பச்சனீயபா⁴வேன அகதி²தபா⁴வோ ஸியா, தஸ்மா ந குஸலானங் அப்³யாகததா, ஏவங் அகுஸலானஞ்ச அனப்³யாகதபா⁴வே யோஜனா காதப்³பா³.

அத² வா வி-ஸத்³தோ³ விரோத⁴வசனோ, ஆ-ஸத்³தோ³ அபி⁴முக²பா⁴வப்பகாஸனோ, தஸ்மா அத்தனோ பச்சயேஹி அஞ்ஞமஞ்ஞவிரோதா⁴பி⁴முகா² கதா, லக்க²ணவிரோத⁴தோ வினாஸகவினாஸிதப்³பதோ சாதி ப்³யாகதா, குஸலாகுஸலா. ந ப்³யாகதாதி அப்³யாகதா. தே ஹி லக்க²ணதோ குஸலாகுஸலா விய விருத்³தா⁴ ந ஹொந்தி. ந ஹி அவிபாகதா து³க்க²விபாகதா விய ஸுக²விபாகதாய ஸுக²விபாகதா விய ச து³க்க²விபாகதாய ஸுக²து³க்க²விபாகதாஹி விருஜ்ஜ²தீதி நாபி தே கிஞ்சி பஜஹந்தி, ந ச தே கேனசி பஹாதப்³பா³தி அயமெத்த² அத்தனோமதி.

அனவஜ்ஜஸுக²விபாகலக்க²ணாதி எத்த² நத்தி² ஏதேஸங் அவஜ்ஜந்தி அனவஜ்ஜா, க³ரஹிதப்³பா⁴வரஹிதா நித்³தோ³ஸாதி அத்தோ². தேன நேஸங் அக³ரஹிதப்³பா⁴வங் தஸ்ஸேதி, ந கா³ரய்ஹவிரஹமத்தங் . அஞ்ஞேபி அத்தி² நித்³தோ³ஸா அப்³யாகதாதி அனவஜ்ஜவசனமத்தேன தேஸம்பி குஸலதாபத்திதோ³ஸங் தி³ஸ்வா தங் பரிஹரிதுங் ஸுக²விபாகவசனங் ஆஹ. அவஜ்ஜபடிபக்கா² வா இத⁴ அனவஜ்ஜாதி வுத்தா, ந பா³ஹிதிகஸுத்தே (ம. நி. 2.361) விய படிப்பஸ்ஸத்³தா⁴வஜ்ஜா விரஹிதாவஜ்ஜமத்தா வா, தஸ்மா அனவஜ்ஜவசனேன அவஜ்ஜவினாஸனபா⁴வோ தஸ்ஸிதோ. அப்³யாகதேஹி பன விஸிட்ட²ங் குஸலாகுஸலானங் ஸாதா⁴ரணங் ஸவிபாகதாலக்க²ணந்தி தஸ்மிங் லக்க²ணே விஸேஸத³ஸ்ஸனத்தங் ஸுக²விபாகவசனங் அவோச. ஸித்³தோ⁴ ஹி புரிமேனேவ அகுஸலாப்³யாகதேஹி குஸலானங் விஸேஸோதி. ஸுகோ² விபாகோ ஏதேஸந்தி ஸுக²விபாகா. தேன குஸலாகுஸலானங் ஸாமஞ்ஞே விபாகத⁴ம்மபா⁴வே

ஸுக²விபாகவிபச்சனஸபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி, ந தேஸங்
 ஸுக²விபாகஸப்³பா⁴வமேவ. அனவஜ்ஜா ச தே ஸுக²விபாகா சாதி
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகா. குஸலா லக்கீயந்தி ஏதேனாதி லக்க²ணங்,
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகலக்க²ணங் ஏதேஸந்தி அனவஜ்ஜஸுக²விபாகலக்க²ணா.
 நனு தே ஏவ குஸலா அனவஜ்ஜஸுக²விபாகா, கத²ங் தே ஸயமேவ அத்தனோ
 லக்க²ணங் ஹொந்தீதி? விஞ்ஞாதாவிஞ்ஞாதஸத்³த³த்த²பா⁴வேன
 லக்க²ணலக்கி²தப்³பா⁴வயுத்திதோ. குஸலஸத்³த³த்த²வஸேன ஹி
 அவிஞ்ஞாதா குஸலா லக்கி²தப்³பா³ ஹொந்தி,
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகஸத்³த³த்த²பா⁴வேன விஞ்ஞாதா லக்க²ணந்தி
 யுத்தமேதங். அத² வா லக்கீயதீதி லக்க²ணங், ஸபா⁴வோ.
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகா ச தே லக்க²ணஞ்சாதி
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகலக்க²ணா, அனவஜ்ஜஸுக²விபாகா ஹுத்வா
 லக்கி²யமானா ஸபா⁴வா குஸலா நாமாதி அத்தோ².

அத² வா அனவஜ்ஜவசனேன அனவஜ்ஜத்தங் ஆஹ, ஸுக²விபாகவசனேன
 ஸுக²விபாகத்தங், தஸ்மா அனவஜ்ஜஞ்ச ஸுக²விபாகோ ச
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகங், தங் லக்க²ணங் ஏதேஸங் கரணத்தே² ச கம்மத்தே² ச
 லக்க²ணஸத்³தே³ ஸபா⁴வபூ⁴தந்தி அனவஜ்ஜஸுக²விபாகலக்க²ணா,
 அனவஜ்ஜஸுக²விபாகஸபா⁴வேன லக்கி²யமானா தங்ஸபா⁴வவந்தோ ச
 குஸலாதி வுத்தங் ஹொதி. தத்த² அனவஜ்ஜவசனேன பவத்திஸுக²தங்
 குஸலானங் த³ஸ்ஸேதி, ஸுக²விபாகவசனேன விபாகஸுக²தங். புரிமஞ்ஹி
 அத்தனோ பவத்திஸபா⁴வவஸேன லக்க²ணதாவசனங், பச்சி²மங் காலந்தரே
 விபாகுப்பாத³னஸமத்த²தாயாதி. ததா² புரிமேன குஸலானங் அத்தஸுத்³தி⁴ங்
 த³ஸ்ஸேதி , பச்சி²மேன விஸுத்³த⁴விபாகதங். புரிமேன ச குஸலங்
 அகுஸலஸபா⁴வதோ நிவத்தேதி, பச்சி²மேன அப்³யாகதஸபா⁴வதோ
 ஸவிபாகத்ததீ³பகத்தா பச்சி²மஸ்ஸ. புரிமேன வா
 வஜ்ஜபடிபக்க²பா⁴வத³ஸ்ஸனதோ கிச்சட்டே²ன ரஸேன
 அகுஸலவித்³த⁴ங்ஸனரஸதங் தீ³பேதி, பச்சி²மேன ஸம்பத்திஅத்தே²ன
 இட்ட²விபாகரஸதங். புரிமேன ச உபட்ட²னாகாரட்டே²ன பச்சுபட்ட²னேன
 வோதா³னபச்சுபட்ட²னதங் த³ஸ்ஸேதி, பச்சி²மேன ப²லத்தே²ன
 ஸுக²விபாகபச்சுபட்ட²னதங். புரிமேன ச யோனிஸோமனஸிகாரங் குஸலானங்
 பத³ட்ட²னங் விபா⁴வேதி. ததோ ஹி தே அனவஜ்ஜா ஜாதாதி. பச்சி²மேன
 குஸலானங் அஞ்ஞேஸங் பத³ட்ட²னபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. தே ஹி
 ஸுக²விபாகஸ்ஸ காரணங் ஹொந்தீதி. எத்த² ச ஸுக²விபாகஸத்³தே³
 ஸுக²ஸத்³தோ³ இட்ட²பரியாயவசனந்தி த³ட்ட²ப்³போ³. இட்ட²சதுக்க²ந்த⁴விபாகா
 ஹி குஸலா, ந ஸுக²வேத³னாவிபாகாவ.
 ஸங்கா²ரது³க்கோ²பஸமஸுக²விபாகதாய ச ஸம்ப⁴வோ ஏவ நத்தி². ந ஹி
 தங்விபாகோதி. யதி³ பன விபாகஸத்³தோ³ ப²லபரியாயவசனங்,
 நிஸ்ஸந்த³விபாகேன இட்ட²ருபேனாபி ஸுக²விபாகதா யோஜேதப்³பா³.

ஸாவஜ்ஜது³க்க²விபாகலக்க²ணாதி எத்த² ச வுத்தவிதி⁴அனுஸாரேன
அத்தோ² ச யோஜனா ச யதா²ஸம்ப⁴வங் வேதி³தப்³பா³. விபாகாரஹதா
குஸலாகுஸலானங் லக்க²ணபா⁴வேன வுத்தா, தப்³பா⁴வேன அகதி²தா
அப்³யாகதா அவிபாகாரஹஸபா⁴வா ஹொந்தீதி ஆஹ “அவிபாகலக்க²ணா
அப்³யாகதா”தி. யதே²வ ஹி ஸுக²து³க்க²விபாகாரஹா ஸுக²து³க்க²விபாகாதி
ஏவங்லக்க²ணதா குஸலாகுஸலானங் வுத்தா, ஏவமிதா⁴பி அவிபாகாரஹா
அவிபாகாதி ஏவங்லக்க²ணதா அப்³யாகதானங் வுத்தா. தஸ்மா “அஹொஸி
கம்மங் நாஹொஸி கம்மவிபாகோ ந ப⁴விஸ்ஸதி கம்மவிபாகோ நத்தி²
கம்மவிபாகோ, அத்தி² கம்மங் நத்தி² கம்மவிபாகோ ந ப⁴விஸ்ஸதி
கம்மவிபாகோ, ப⁴விஸ்ஸதி கம்மங் ந ப⁴விஸ்ஸதி கம்மவிபாகோ”தி (படி.
ம. 1.234) ஏவங்பகாரானங் குஸலாகுஸலானங் குஸலாகுஸலபா⁴வானாபத்தி
அப்³யாகதபா⁴வாபத்தி வா ந ஹொதி. ந ஹி தே ஸுக²து³க்க²விபாகாரஹா ந
ஹொந்தி விபாகத⁴ம்மத்தா, அவிபாகாரஹா வா ந ஹொந்தி
அவிபாகத⁴ம்மத்தாபா⁴வாதி.

குஸலாதி வா த⁴ம்மாதி வாதிஆதீ³னீதி குஸலத⁴ம்மபதா³னி த்³வே,
அகுஸலத⁴ம்மபதா³னி த்³வே, அப்³யாகதத⁴ம்மபதா³னி த்³வேதி.
ஏகத்த²னானத்தா²னீதி விஸுங் விஸுங் த்³வின்னங் த்³வின்னங்
அஞ்ஞமஞ்ஞாபெக்க²ங் ஏகத்த²னானத்த²தங் சோதே³தி, ந ச²ன்னங்.
தோ³ஸமெத்த² வத்துகாமோ சோத³கோ புச்ச²தீதி ஞத்வா ஆசரியோ ஆஹ
“கிஞ்செத்தா²”தி. எத்த² ஏகத்த²னானத்த²தாயங் கிஞ்சி வத்தப்³பங் அஸமத்தா
தே சோத³னா, அவஸிட்ட²ங் தாவ ப்³ருஹீதி வுத்தங் ஹொதி. யதி³ ஏகத்தா²னி
இந்த³ஸக்கஸத்த³தா³னங் விய ஸத்³த³மத்தே ஏவ பே⁴தோ³, ஏவங்
குஸலத⁴ம்மஸத்³தா³னங், ந அத்தே²தி. யதா² “இந்தோ³ ஸக்கோ”தி வுத்தே
“இந்தோ³ இந்தோ³”தி வுத்தஸதி³ஸங் ஹொதி, ஏவங் “குஸலா த⁴ம்மா”தி
இத³ங் வசனங் “குஸலா குஸலா”தி வுத்தஸதி³ஸங் ஹொதி. ஏவங்
இதரேஸுபி “அகுஸலா அகுஸலா”தி வுத்தஸதி³ஸதா “அப்³யாகதா
அப்³யாகதா”தி வுத்தஸதி³ஸதா ச யோஜேதப்³பா³. அத² நானத்தா²னி,
இந்த³குவேரஸத்³தா³னங் விய ஸத்³த³தோ அத்த²தோ ச
குஸலத⁴ம்மஸத்³தா³னங் பே⁴தோ³, ததா² அகுஸலத⁴ம்மஸத்³தா³தீ³னந்தி
ச²ஹி பதே³ஹி சதூஹி பதே³ஹி ச ச² சத்தாரோ ச அத்தா² பி⁴ன்னா வுத்தாதி
குஸலத்திகாதீ³னங் குஸலச²க்காதி³பா⁴வோ, ஹேதுது³காதீ³னஞ்ச
ஹேதுசதுக்காதி³பா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி.

நனு திண்ணங் த⁴ம்மஸத்³தா³னங் திண்ணங் இந்த³ஸத்³தா³னங் விய
ருபாபே⁴தா³ அத்தா²பே⁴தோ³தி ச²க்கபா⁴வோ ந ப⁴விஸ்ஸதி, தஸ்மா
ஏவமித³ங் வத்தப்³பங் ஸியா “திகது³கானங் சதுக்கதிகபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீ”தி, ந
வத்தப்³பங், திண்ணங் த⁴ம்மஸத்³தா³னங் ஏகத்தா²னங் திண்ணங்
இந்த³ஸத்³தா³னங் விய வசனே பயோஜனாபா⁴வா வுத்தானங் தேஸங்

மாஸஸத்³தா³னங் விய அபி⁴ன்னருபானஞ்ச அத்த²பே⁴தோ³ உபபஜ்ஜதீதி,
ஏவமபி யதா² ஏகோ மாஸஸத்³தோ³ அபி⁴ன்னருபோ காலங்
அபரண்ணவிஸேஸங் ஸுவண்ணமாஸஞ்ச வத³தி, ஏவங் த⁴ம்மஸத்³தோ³பி
ஏகோ பி⁴ன்னே அத்தே² வத்துமரஹதீதி காலாதீ³னங் மாஸபத³த்த²தாய விய
தப்³ப³சனீயபி⁴ன்னத்தா²னங் த⁴ம்மபத³த்த²தாய அபே⁴தோ³தி
சதுக்கதிகபா⁴வோ ஏவ ஆபஜ்ஜதீதி, நாபஜ்ஜதி ஏகஸ்ஸ ஸத்³த³ஸ்ஸ
ஜாதிக்குணகிரியாபி⁴ன்னானங் அனபி⁴தா⁴னதோ. ந ஹி மாஸ-ஸத்³தோ³
ஏகோ ஜாதிபி⁴ன்னானங் காலாதீ³னங் அந்தரேன ஸருபேகஸேஸங் வாசகோ
ஹோதி. இத⁴ ச யதி³ ஸருபேகஸேஸோ கதோ ஸியா, து³தியோ ததியோ ச
த⁴ம்ம-ஸத்³தோ³ ந வத்தப்³போ³ ஸியா, வுத்தோ ச ஸோ, தஸ்மா குஸலாதி³-
ஸத்³தா³ விய அபி⁴ன்னகுஸலாதி³ஜாதீஸு ரூபஸாமஞ்ஞோபி மாஸ-ஸத்³தா³
விய தயோ வினிவத்தஅஞ்ஞஜாதீஸு வத்தமானா தயோ த்³வே ச த⁴ம்ம-
ஸத்³தா³ ஆபன்னாதி திகது³கானங் ச²க்கசதுக்கபா⁴வோ ஏவ ஆபஜ்ஜதீதி.

பதா³னஞ்ச அஸம்ப³ந்தோ⁴தி குஸலத⁴ம்மபதா³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ததா²
அகுஸலத⁴ம்மபதா³னங் அப்³யாகதத⁴ம்மபதா³னஞ்ச அஸம்ப³ந்தோ⁴
ஆபஜ்ஜதீதி அத்தோ². த்³வின்னங் த்³வின்னஞ்ஹி இச்சி²தோ ஸம்ப³ந்தோ⁴, ந
ஸப்³பே³ஸங் ச²ன்னங் சதுன்னங் வா அஞ்ஞமஞ்ஞந்தி. இத³ங் பன கஸ்மா
சோதே³தி, நனு நானத்த²த்தே ஸதி அத்த²ந்தரத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுச்சமானேஸு
த⁴ம்ம-ஸத்³தே³ஸு குஸலாகுஸலாப்³யாகத-ஸத்³தா³னங் விய
அஸம்ப³ந்தோ⁴ வுத்தோ யுத்தோ ஏவாதி? ஸச்சமேதங், அஸம்ப³ந்த⁴ங் பன
ஸித்³த⁴ங் கத்வா புரிமசோத³னா கதா “திகது³கானங் ச²க்கசதுக்கபா⁴வோ
ஆபஜ்ஜதீ”தி, இத⁴ பன தங் அஸம்ப³ந்த⁴ங் ஸாதே⁴துங் இத³ங் சோதி³தந்தி
வேதி³தப்³ப³ங். அத² வா ஏவமெத்த² யோஜனா காதப்³பா³ - யதி³ பன
ச²க்கசதுக்கபா⁴வங் ந இச்ச²ஸி, பதா³னங் ஸம்ப³ந்தோ⁴ன ப⁴விதப்³ப³ங்
யதா²வுத்தனயேன, ஸோ ச ஸமானவிப⁴த்தீனங் த்³வின்னங் த்³வின்னங்
ஸம்ப³ந்தோ⁴ ஏகத்த²த்தே ஸதி யுஜ்ஜெய்ய, த்வங் பன நானத்த²தங் வத³ஸீதி
பதா³னஞ்ச தே அஸம்ப³ந்தோ⁴ ஆபஜ்ஜதி, நேவ நாபஜ்ஜதீதி. நியமனத்தோ² ச-
ஸத்³தோ³. புப்³பா³பர...பே... நிப்பயோஜனானி நாம ஹோந்தீதி
ச²க்கசதுக்கபா⁴வங் அனிச்ச²ந்தஸ்ஸ, நானத்த²தங் பன இச்ச²ந்தஸ்ஸாதி
அதி⁴ப்பாயோ. அவஸ்ஸஞ்ச ஸம்ப³ந்தோ⁴ இச்சி²தப்³போ³
புப்³பா³பரவிரோதா⁴பத்திதோதி த³ஸ்ஸேதுங் “யாபி சேஸா”திஆதி³மாஹ.
புச்சா² ஹி பத³விபல்லாஸகரணேன த⁴ம்மா ஏவ குஸலாதி குஸலத⁴ம்ம-
ஸத்³தா³னங் இத⁴ உத்³தி³ட்டா²னங் ஏகத்த²தங் தீ³பேதி, தவ ச நானத்த²தங்
வத³ந்தஸ்ஸ நேவ ஹி த⁴ம்மா குஸலாதி கத்வா தாயபி புச்சா²ய
விரோதோ⁴ ஆபஜ்ஜதி, வுச்சதி ச ததா² ஸா புச்சா²தி ந நானத்த²தா யுஜ்ஜதி.

அபரோ நயோதி “குஸலா த⁴ம்மா”திஆதீ³னங் த்³வின்னங் த்³வின்னங்
ஏகத்த²த்தமேவ திண்ணங் த⁴ம்மஸத்³தா³னங் ஏகத்த²னானத்த²த்தேஹி

சோதே³தி. திண்ணங் த⁴ம்மானங் ஏகத்தாதிஆதி³ம்ஹி யதா² தீஹி இந்த³-
ஸத்³தே³ஹி வுச்சமானானங் இந்த³த்தா²னங் இந்த³பா⁴வேன ஏகத்தா ததோ
அனஞ்ஞேஸங் ஸக்கபுரிந்த³த³ஸஹஸ்ஸக்க²ஸத்³த³த்தா²னங் ஏகத்தங், ஏவங்
திண்ணங் த⁴ம்ம-ஸத்³த³த்தா²னங் த⁴ம்மபா⁴வேன ஏகத்தா ததோ
அனஞ்ஞேஸங் குஸலாகுஸலாப்யாகத-ஸத்³த³த்தா²னங் ஏகத்தங் ஆபஜ்ஜதீதி
அத்தோ². த⁴ம்மோ நாம பா⁴வோதி ஸபா⁴வதா⁴ரணாதி³னா அத்தே²ன
த⁴ம்மோதி வுத்தோ, ஸோ ச ஸபா⁴வஸ்ஸேவ ஹோதி,
நாஸபா⁴வஸ்ஸாதி இமினா அதி⁴ப்பாயேன வத³தி. ஹோது பா⁴வோ, ததோ
கிந்தி? யதி³ திண்ணங் த⁴ம்மஸத்³தா²னங் நானத்த²தா, தீஸு த⁴ம்மேஸு
யோ கோசி ஏகோ த⁴ம்மோ பா⁴வோ, ததோ அனஞ்ஞங் குஸலங் அகுஸலங்
அப்யாகதங் வா ஏகேகமேவ பா⁴வோ. பா⁴வபூ⁴தா பன த⁴ம்மா அஞ்ஞே
த்³வே அபா⁴வா ஹோந்தீதி தேஹி அனஞ்ஞே குஸலாதீ³ஸு த்³வே யே கேசி
அபா⁴வா. யோபி ச ஸோ ஏகோ த⁴ம்மோ பா⁴வோதி க³ஹிதோ, ஸோபி
ஸமானருபேஸு தீஸு த⁴ம்மஸத்³தே³ஸு அயமேவ பா⁴வத்தோ² ஹோதீதி
நியமஸ்ஸ அபா⁴வா அஞ்ஞஸ்ஸ பா⁴வத்த²த்தே ஸதி அபா⁴வோ ஹோதீதி
ததோ அனஞ்ஞஸ்ஸபி அபா⁴வத்தங் ஆபன்னந்தி குஸலாதீ³னங்
ஸப்³பே³ஸம்பி அபா⁴வத்தாபத்தி ஹோதி. ந ஹி இந்த³ஸ்ஸ அமனுஸ்ஸத்தே
ததோ அனஞ்ஞேஸங் ஸக்காதீ³னங் மனுஸ்ஸத்தங் அத்தீ²தி.

நனு ஏவமபி ஏகஸ்ஸ பா⁴வத்தங் வினா அஞ்ஞேஸங் அபா⁴வத்தங் ந
ஸக்கா வத்துங், தத்த² ச ஏகேனேவ பா⁴வேன ப⁴விதப்ப³ந்தி
நியமாபா⁴வதோ திண்ணம்பி பா⁴வத்தே ஸித்³தே⁴ தேஹி அனஞ்ஞேஸங்
குஸலாதீ³னம்பி பா⁴வத்தங் ஸித்³த⁴ங் ஹோதீதி? ந ஹோதி திண்ணங்
த⁴ம்ம-ஸத்³தா²னங் நானத்த²பா⁴வஸ்ஸ அனுஞ்ஞாதத்தா. ந ஹி திண்ணங்
பா⁴வத்தே நானத்த²தா அத்தி², அனுஞ்ஞாதா ச ஸா தயாதி. நனு திண்ணங்
த⁴ம்மானங் அபா⁴வத்தேபி நானத்த²தா ந ஸியாதி? மா ஹோது நானத்த²தா,
தவ பன நானத்த²தங் படிஜானந்தஸ்ஸ “ஏஸோ தோ³ஸோ”தி வதா³மி, ந பன
மயா நானத்த²தா ஏகத்த²தா வா அனுஞ்ஞாதாதி குதோ மே விரோதோ⁴
ஸியாதி. அத² வா அபா⁴வத்தங் ஆபன்னேஹி த⁴ம்மேஹி அனஞ்ஞே
குஸலாதீ³யோபி அபா⁴வா ஏவ ஸியுந்தி இத³ங் வசனங் அனியமேன யே
கேசி த்³வே த⁴ம்மா அபா⁴வத்தங் ஆபன்னா, தேஹி அனஞ்ஞேஸங்
குஸலாதீ³ஸு யேஸங் கேஸஞ்சி த்³வின்னங் குஸலாதீ³னங்
அபா⁴வத்தாபத்திங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங் ஏகஸ்ஸ பா⁴வத்தா. யம்பி வுத்தங்
“தேஹி ச அஞ்ஞோ குஸலபரோபி அபா⁴வோ ஸியா”தி, தங்
அனியமத்³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங், ந ஸப்³பே³ஸங் அபா⁴வஸாத⁴னத்த²ங்.
அயஞ்ஹி தத்த² அத்தோ² அகுஸலபரஸ்ஸ வா அப்யாகதபரஸ்ஸ வா
த⁴ம்மஸ்ஸ பா⁴வத்தே ஸதி தேஹி அஞ்ஞோ குஸலபரோபி அபா⁴வோ
ஸியாதி.

ஸப்³ப³மேதங் அகாரணந்தி எத்த² காரணங் நாம யுத்தி.
குஸலகுஸலஸத்³தா³னங் விய ஏகந்தஏகத்த²தங், குஸலருபசக்கு²ம-
ஸத்³தா³னங் விய ஏகந்தனானத்த²தஞ்ச விகப்பெத்வா யாயங் புனருத்தி
ச²க்கசதுக்காபத்தி அஸம்ப³ந்த⁴விரோதா⁴பா⁴வாபத்தி தோ³ஸாரோபனயுத்தி
வுத்தா, ஸப்³பா³ ஸா அயுத்தி, ததா² ஏகத்த²னானத்த²தாபா⁴வதோதி வுத்தங்
ஹோதி. யா யா அனுமதி யதா²னுமதி அனுமதியா அனுமதியா
வோஹாரஸித்³தி⁴தோ. அனுமதியா அனுருபங் வா யதா²னுமதி, யதா²
அனுமதி பவத்தா, ததா² தத³னுருபங் வோஹாரஸித்³தி⁴தோதி அத்தோ².
அனுமதி ஹி விஸேஸனவிஸேஸிதப்³பா³பா⁴வதோ அச்சந்தமபி⁴ன்னேஸு
கத்த²சி கிரியாகு³ணாதி³பரிக்க³ஹவிஸேஸேன
அவிவடஸத்³த³த்த²விவரணத்த²ங் பவத்தா யதா² “ஸக்கோ இந்தோ³
புரிந்த³தோ³”தி. கத்த²சி அச்சந்தங் பி⁴ன்னேஸு யதா² “த⁴வோ க²தி³ரோ
பலாஸோ ச ஆனியந்தூ”தி. கத்த²சி விஸேஸனவிஸேஸிதப்³பா³பா⁴வதோ
பே⁴தா³பே⁴த³வந்தேஸு ஸெய்யதா²பி “நீலுப்பலங் பண்டி³தபுரிஸோ”தி, தாய
தாய அனுமதியா தத³னுருபஞ்ச தே தே வோஹாரா ஸித்³தா⁴. தஸ்மா
இஹாபி குஸலத⁴ம்ம-ஸத்³தா³னங் விஸேஸனவிஸேஸிதப்³பா³பா⁴வதோ
விஸேஸனத்த²ஸாமஞ்ஞத்த²பரிக்க³ஹேன ஸமானே அத்தே²
பே⁴தா³பே⁴த³யுத்தே பவத்தி அனுமதாதி தாய தாய அனுமதியா
தத³னுருபஞ்ச ஸித்³தோ⁴ ஏஸோ வோஹாரோ. தஸ்மா வுத்தங்
“ஸப்³ப³மேதங் அகாரண”ந்தி.

அத்தனோ அத்தனோ அத்த²விஸேஸங் தஸ்ஸ தீ³பெந்தீதி அத்தனா
பரிக்க³ஹிதங் அத்தனா வுச்சமானங்
அனவஜ்ஜஸுக²விபாகாதி³குஸலாதி³பா⁴வங் த⁴ம்ம-ஸத்³த³ஸ்ஸ தீ³பெந்தி
தத³த்த²ஸ்ஸ தப்³பா⁴வதீ³பனவஸேனாதி அதி⁴ப்பாயோ. ந ஹி த⁴ம்ம-
ஸத்³தோ³ குஸலாதி³பா⁴வோ ஹோதீதி. இமினாவாதி “த⁴ம்ம-ஸத்³தோ³
பரியத்திஆதீ³ஸு தி³ஸ்ஸதீ”திஆதி³னா “அத்தனோ ஸபா⁴வங்
தா⁴ரெந்தீ”திஆதி³னா ச நயேன. ஸோ ஹி ஸப்³ப³த்த² ஸமானோ, ந குஸல-
ஸத்³தோ³ ஆரொக்³யாதீ³ஸு தி³ஸ்ஸதீதி “குச்சி²தே ஸலயந்தீ”திஆதி³கோ, ஸோ
ச விஸேஸனயோ “இதோ பரங் விஸேஸமத்தமேவ வக்கா²மா”தி ஏதேன
அபனீதோதி த³ட்ட²ப்³போ³. ந ஹி குஸலாதி³விஸேஸங் க³ஹெத்வா பவத்தா
ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்தாதிஆத³யோ விஸேஸாதி.

2. ஸுக²ஸ்ஸ ச பஹானாதி எத்த² ஸுகி²ந்த³ரியங் “ஸுக²”ந்தி வுத்தங்,
தஞ்ச ஸுக²வேத³னாவ ஹோதீதி “ஸுக²வேத³னாயங் தி³ஸ்ஸதீ”தி வுத்தங், ந
பன “திஸ்ஸோ இமா, பி⁴க்க²வே, வேத³னா ஸுகா² வேத³னா”திஏவமாதீ³ஸு
(ஸங். நி. 4.249 ஆத³யோ) ஸுக²-ஸத்³தோ³ விய ஸுக²வேத³னாஸத்³தே³ன
ஸமானத்த²த்தா. அயஞ்ஹி ஸுகி²ந்த³ரியத்தோ² ஸுக²-ஸத்³தோ³ காயஸுக²னங்
காயானுக்³ஹங் ஸாதவிஸேஸங் க³ஹெத்வா பவத்தோ, ந பன ஸுகா²

வேத³னா “யங் கிஞ்சி வேத³னங் வேதே³தி ஸுக²ங் வா (ம. நி. 1.409), யோ ஸுக²ங் து³க்க²தோ³”திஏவமாதீ³ஸு (ஸங். நி. 4.253) ஸுக²-ஸத்³தோ³ விய ஸாதஸாமஞ்ஞங் க³ஹெத்வா பவத்தோதி. யஸ்மிங் ஸதி ஸுக²ஹேதுனங் பவத்தி, தங் ஸுக²மூலங். பு³த்³து⁴ப்பாதே³ ச காமஸமதிக்கமாதிகே விராகே³ ச ஸதி ஸுக²ஹேதுனங் புஞ்ஞபஸ்ஸத்³தி⁴ஆதீ³னங் பவத்தி ஹோதீதி தங் “ஸுக²மூலங் ஸுக²”ந்தி வுத்தங். ஸுக²ஸ்ஸ ச ஆரம்மணத்தா “ரூபங் ஸுக²”ந்தி வுத்தங். புஞ்ஞானீதி யதி³தங் வசனங், தங் ஸுக²ஸ்ஸ ச அதி⁴வசனங் இட்ட²விபாகஸ்ஸ அதி⁴வசனங் தத³த்த²ஸ்ஸ இட்ட²விபாகவிபச்சனதோதி அத்தோ². ஸுக²பச்சயானங் ரூபாதீ³னங் இட்ட²னங் டா²னங் ஓகாஸோ ஸக்³கா³ நந்த³னஞ்சாதி “ஸுகா² ஸக்³கா³ ஸுக²ங் நந்த³ன”ந்தி வுத்தங். தி³ட்ட²த⁴மமேதி இமஸ்மிங் அத்தபா⁴வே. ஸுக²விஹாராதி பட²மஜ்ஜா²னவிஹாராதீ³. நீவரணாதி³ப்யாபா³த⁴ரஹிதத்தா “அப்யாபஜ்ஜா²”தி வுத்தா. ஸப்³புஸங்கா²ரது³க்க²னிப்³பா³பனதோ தங்னி³ரோத⁴த்தா வா “நிப்³பா³னங் ஸுக²”ந்தி வுத்தங். ஆதி³-ஸத்³தே³ன “அது³க்க²மஸுக²ங் ஸந்தங், ஸுக²மிச்சேவ பா⁴ஸித”ந்தி அது³க்க²மஸுகே². “த்³வேபி மயா, ஆனந்த³, வேத³னா வுத்தா பரியாயேன ஸுகா² வேத³னா து³க்கா² வேத³னா”தி (ஸங். நி. 4.267) ஸுகோ²பெக்கா²ஸு ச இட்ட²ஸூதி ஏவமாதீ³ஸு பவத்தி ஸங்க³ஹிதா.

து³க்க²வத்தூ²தி து³க்க²ஸ்ஸ ஓகாஸோ. அத்தனோ பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜமானம்பி ஹி தங் து³க்க²ங் ஜாதிஆதீ³ஸு விஜ்ஜமானேஸு தப்³புத்தூ²கங் ஹுத்வா உப்பஜ்ஜதி. து³க்க²பச்சயேதி து³க்க²ஹேதும்ஹி, து³க்க²ஸ்ஸ ஜனகேதி அத்தோ². து³க்க²பச்சயட்டா²னேதி து³க்க²ஜனககம்மஸ்ஸ ஸஹாயபூ⁴தானங் அனி³ட்ட²ரூபாதி³பச்சயானங் டா²னே. பச்சயஸத்³தோ³ ஹி ஜனகே ஜனகஸஹாயே ச பவத்தீதி. ஆதி³-ஸத்³தே³ன “யத³னிச்சங் தங் து³க்க²”ந்திஆதி³னா (ஸங். நி. 3.15, 45-46, 76) ஸங்கா²ரது³க்கா²தீ³ஸு பவத்தி த³ட்ட²பா³. ஸம்பயுத்தே வத்து²ஞ்ச கரஜகாயங் ஸுக²யதி லத்³த⁴ஸ்ஸாதே³ அனுக்³ஹிதே கரோதீதி ஸுகா². ஸுகா²தி வேத³னாஸத்³த³மபெக்கி²த்வா ஸுக²பா⁴வமத்தஸ்ஸ அப்பகாஸனேன நபுங்ஸகலிங்க³தா ந கதா. ஸபா⁴வதோ ஸங்கப்பதோ ச யங் இட்ட²ங், தத³னுப⁴வனங் இட்ட²காரானுப⁴வனங் வா இட்ட²னுப⁴வனங்.

ஸமந்தி அவிஸமங். ஸமா ஏகீபா⁴வூபக³தா விய யுத்தா, ஸமங் வா ஸஹ யுத்தாதி யோஜேதப்³பங். ஏகுப்பாதா³தி ஏகோ ஸமானோ உப்பாதோ³ ஏதேஸந்தி ஏகுப்பாதா³, ஸமானபச்சயேஹி ஸஹுப்பத்திகாதி அத்தோ². ஸஹுப்பத்திகானங் ரூபாரூபானஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி “ஏகனிரோதா⁴”தி வுத்தங், யே ஸமானுப்பாதா³ ஸமானநிரோதா⁴ ச, தே ஸம்பயுத்தாதி ரூபாரூபானங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்பயோகோ³ நிவாரிதோ ஹோதி. ஏவமபி

அவினிப்³போ⁴க³ருபானங் அஞ்சுமஞ்சுஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி
 “ஏகவத்து²கா”தி வுத்தங், யே ஏகுப்பாதா³ ஏகனிரோதா⁴ ஏகவத்து²கா ச, தே
 ஸம்பயுத்தாதி. ஏவமபி அவினிப்³போ⁴க³ருபேஸு ஏகங் மஹாபூ⁴தங்
 ஸேஸமஹாபூ⁴தோபாதா³ருபானங் நிஸ்ஸயபச்சயோ ஹோதீதி தேன தானி
 ஏகவத்து²கானீதி, சக்கா²தி³னிஸ்ஸயபூ⁴தானி வா பூ⁴தானி ஏகங் வத்து²
 ஏதேஸு ஸன்னிஸ்ஸிதந்தி ஏகவத்து²கானீதி கப்பெந்தஸ்ஸ தேஸங்
 ஸம்பயுத்ததாபத்தி ஸியாதி தன்னிவாரணத்த²ங் “ஏகாரம்மணா”தி வுத்தங், யே
 ஏகுப்பாதா³...பே... ஏகாரம்மணா ச ஹொந்தி, தே ஸம்பயுத்தாதி. படி⁴லோமதோ
 வா ஏகாரம்மணாதி வுத்தே ஏகவீதி²யஞ்ச பஞ்சவிஞ்ஞாணஸம்படிச்ச²னானங்
 நானாவிதி²யங் பரஸந்தானே ச ஏகஸ்மிங் ஆரம்மணே உப்பஜ்ஜமானானங்
 பி⁴ன்னவத்து²கானங் ஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி “ஏகவத்து²கா”தி வுத்தங்,
 யே ஏகவத்து²கா ஹுத்வா ஏகாரம்மணா, தே ஸம்பயுத்தாதி. ஏவமபி
 ஸம்படிச்ச²னஸந்தீரணாதீ³னங் ஸம்பயுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்யாதி
 “ஏகனிரோதா⁴”தி வுத்தங், யே ஏகனிரோதா⁴ ஹுத்வா ஏகவத்து²கா
 ஏகாரம்மணா, தே ஸம்பயுத்தாதி. கிங் பன நானுப்பாதா³பி ஏவங்
 திவித⁴லக்க²ணா ஹொந்தி, அத² ஏகுப்பாதா³ ஏவாதி விசாரணாய ஏகுப்பாதா³
 ஏவ ஏவங் திவித⁴லக்க²ணா ஹொந்தீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங் “ஏகுப்பாதா³”தி
 வுத்தங்.

3. விபக்கபா⁴வமாபன்னானங் அருபத⁴ம்மானந்தி யதா²

ஸாலிபீ³ஜாதீ³னங் ப²லானி தங்ஸதி³ஸானி நிப்³புத்தானி விபக்கானி நாம
 ஹொந்தி, விபாகனிருத்திஞ்ச லப⁴ந்தி, ந மூலங்குரபத்தக²ந்த⁴னாளானி, ஏவங்
 குஸலாகுஸலானங் ப²லானி அருபத⁴ம்மபா⁴வேன ஸாரம்மணபா⁴வேன
 ஸுக்ககண்ஹாதி³பா⁴வேன ச தங்ஸதி³ஸானி விபக்கபா⁴வமாபன்னானீதி
 விபாகனிருத்திங் லப⁴ந்தி, ந ரூபத⁴ம்மா கம்மனிப்³புத்தாபி கம்மாஸதி³ஸாதி
 த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங். ஜாதிஜராஸபா⁴வாதி ஜாயனஜீரணஸபா⁴வா.
 விபாகபகதிகாதி விபச்சனபகதிகா. விபச்சனஸபா⁴வதா ச
 அனுபச்சி²ன்னாவிஜ்ஜாதண்ஹாமானஸந்தானே ஸப்³யாபாரதா, தேன
 அபி⁴ஞ்ஞாதி³குஸலானங் பா⁴வனாயபஹாதப்³பா³தி³அகுஸலானஞ்ச
 விபாகானுப்பாத³னேபி விபாகத⁴ம்மதா ஸித்தா⁴ ஹொதி. விபக்கபா⁴வந்தி
 செத்த² பா⁴வ-ஸத்³தே³ன ஸபா⁴வோ ஏவ வுத்தோ. தங் யதா²வுத்தங்
 விபக்கஸபா⁴வங் து³தியஸ்ஸ வுத்தங் விபச்சனஸபா⁴வஞ்ச க³ஹெத்வா
 “உப⁴யஸபா⁴வபடிக்கே²பவஸேனா”தி ஆஹ.

4. உபேதேன ஆதி³ன்னா உபாதி³ன்னா. கிங் பன தங் உபேதங், கேன ச
 உபேதங், கத²ஞ்ச உபேதங், கே ச தேன ஆதி³ன்னாதி? ஸதி ச லோகுத்தரானங்
 கேஸஞ்சி ஆரம்மணபா⁴வே தன்னிவத்தனத்த²ங் உபேதஸத்³த³ஸம்ப³ந்தி⁴னா
 உபய-ஸத்³தே³ன வச்சமானாஹி சதுப்³பி³து⁴பாதா³னபூ⁴தாஹி
 தண்ஹாதி³ட்ட²ஹி உபேதங், தேஹி ச ஆரம்மணகரணவஸேன உபேதங், ந

ஸமன்னாக³மவஸேன. ஸதி ச ஸப்³புதேபு⁴மகத⁴ம்மானங்
 உபாதா³னாரம்மணத்தே யேஹி விபாககடத்தாருபானி அம்ஹேஹி
 நிப்³புத்தத்தா அம்ஹாகங் ஏதானி ப²லானீதி க³ண்ஹந்தேஹி விய
 ஆதி³ன்னானி, தானி தேபு⁴மககம்மானி கம்மபா⁴வேன ஏகத்தங் உபனெத்வா
 உபேதந்தி இத⁴ க³ஹிதானி. தேஹி ச நிப்³புத்தானி விபாககடத்தாருபானி
 உபாதி³ன்னா த⁴ம்மாதி ஸப்³புமேதங் த³ஸ்ஸேதுங்
 “ஆரம்மணகரணவஸேனா”திஆதி³ வுத்தங். அயஞ்ச அத்த²னயோ
 யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³போ³, ந வசனானுபு³பே³னாதி. எத்தா²ஹ - யதி³
 ஆரம்மணகரணவஸேன தண்ஹாதி³ட்டி²ஹி உபேதேன ஆதி³ன்னா உபாதி³ன்னா,
 ஸப்³புதேபு⁴மகத⁴ம்மா ச தண்ஹாதீ³னங் ஆரம்மணா ஹொந்தி, ந ச
 உபேதஸத்³தோ³ கம்மே ஏவ நிருள்ஹொ, தேன கம்மஸ்ஸேவ க³ஹணே
 காரணங் நத்தி², தஸ்மா ஸப்³புதேபு⁴மகத⁴ம்மபச்சயுப்பன்னானங்
 அவிஜ்ஜாதி³ஹேதுஹி நிப்³புத்தானங் ஸங்கா²ராதி³ப²லானங் உபாதி³ன்னத்தங்
 ஆபஜ்ஜதி தேஸம்பி தேஹிப²லபா⁴வேன க³ஹிதத்தா. உப-ஸத்³தே³ன ச
 உபேததாமத்தங் ஜோதிதங், ந ஆரம்மணகரணங் ஸமன்னாக³மனிவத்தகங்,
 ஆதி³ன்ன-ஸத்³தே³ன ச க³ஹிததாமத்தங் வுத்தங், ந
 கம்மஸமுட்டா²னதாவிலேஸோ. தஸ்மா ஸப்³புபச்சயுப்பன்னானங்
 உபாதி³ன்னத்தங் ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி போ³த⁴னெய்யஜ்ஜா²ஸயவஸேன
 தே³ஸனாபவத்திதோ. யேஸஞ்ஹி போ³த⁴னத்த²ங் “உபாதி³ன்னா”தி ஏதங்
 வுத்தங், தே தேனேவ வசனேன யதா²வுத்தப்பகாரே த⁴ம்மே பு³ஜ்ஜி²ங்ஸு,
 ஏதரஹி பன தாவதா பு³ஜ்ஜி²துங் அஸக்கொந்தேன ஸுத்வா தத³த்தோ²
 வேதி³தப்³போ³தி ஏஸா அத்த²விபா⁴வனா கதா “கம்முனா”தி.

அயங் பன அபரோ அத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³ - உப-ஸத்³தோ³ உபேதங் தீ³பேதி.
 அயஞ்ஹி உப-ஸத்³தோ³ ஸமாலே பயுஜ்ஜமானோ “அதிமாலா”திஆதி³ஸு அதி-
 ஸத்³தோ³ விய அதிகமனங் ஸஸாத⁴னங் உபக³மனங் ஸஸாத⁴னங் வத³தி,
 உபக³மனஞ்ச உபாதா³னஉபயோ, தேன உபக³தங் உபேதங். கிங் பன தந்தி? யங்
 அஸதி உபாதா³னே ந ஹொதி, தங் “உபாதா³னபச்சயா ப⁴வோ”தி ஏவங்
 வுத்தங் தேபு⁴மககம்மங் பச்சயபா⁴வேன புரிமஜாதுப்பன்னேன உபாதா³னேன
 உபக³தத்தா “உபேத”ந்தி வுச்சதி. ந ஹி கோசி அனுபக்³க³ம்ம அனிச்ச²ந்தோ
 கம்மங் கரோதீதி. தேன உபேதேன கம்முனா புனப்³ப⁴வஸ்ஸ ஆதா³னங்
 ஹொதி. கம்முனா ஹி ஸாஸவேன ஸத்தா ஆதி³யந்தி புனப்³ப⁴வங், தஸ்மா
 ஆதா³தப்³பா⁴வேன பாகடோ புனப்³ப⁴வோ. ஸோ ச உபபத்திப⁴வோ
 தேபு⁴மகவிபாககடத்தாருபஸங்க³ஹொ “ப⁴வபச்சயா ஜாதீ”தி எத்த²
 ஜாதிவசனே ஸமவருத்³தோ⁴தி உபாதி³ன்னவசனேன உபபத்திப⁴வோ வுச்சதி,
 உபபத்திப⁴வோ ச தேபு⁴மகவிபாககடத்தாருபானீதி தா⁴துகதா²யங்
 பகாஸிதமேதங். தஸ்மா உபேதேன ஆதி³ன்னாதி தே ஏவ த⁴ம்மா வுச்சந்தீதி
 ஸித்³தோ⁴ அயமத்தோ²தி. உபாதி³ன்ன-ஸத்³த³ஸ்ஸ அத்த²ங் வத்வா தங்
 விஸ்ஸஜ்ஜெத்வா உபாதா³னிய-ஸத்³த³ஸ்ஸ விஸுங்

உபாதி³ன்னஸத்தா³னபெக்க²ங் அத்த²ங் வத்துங் “ஆரம்மணபா⁴வங் உபக³ந்த்வா”திஆதி³மாஹ. தஸ்மா ஏவ அவிலேஸஸெத்வா “உபாதா³னஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயபூ⁴தானமேதங் அதி⁴வசன”ந்தி வுத்தங். தங் பன உபாதா³னியங் உபாதி³ன்னங் அனுபாதி³ன்னந்தி து³வித⁴ங். தஸ்மா தங் விலேஸஸனேன து³ஸ்ஸெந்தோ “உபாதி³ன்னா ச தே உபாதா³னியா சா”திஆதி³மாஹ.

5. ஸங்கிலேஸோதி து³ஸ கிலேஸவத்தூ²னி வுச்சந்தி. ஸங்கிலிட்டா²தி தேஹி விபா³தி⁴தா உபதாபிதா ச. தே பன யஸ்மா ஸங்கிலேஸஸம்பயுத்தா ஏகுப்பாதா³தீஹி நின்னானத்தா ஏகீபா⁴வமிவ க³தா விஸாதீஹி விய ஸப்பிஆத³யோ விதூ³ஸிதா மலீனா விபா³தி⁴தா உபதாபிதா ச நாம ஹொந்தி, தஸ்மா ஆஹ “ஸங்கிலேஸேன ஸமன்னாக³தா ஸங்கிலிட்டா²”தி. ஸங்கிலேஸங் அரஹந்தீதி ஸங்கிலேஸஸ்ஸ ஆரம்மணபா⁴வேன தங் லத்³து⁴ங் அரஹந்தீதி அத்தோ². ஆரம்மணபா⁴வானதிக்கமனதோதி ஏதேன ஸங்கிலேஸானதிக்கமனமேவ து³ஸ்ஸேதி, வத்த²யுகி³கஸுங்கஸாலிகஸத்தா³னங் விய ஸங்கிலேஸிக-ஸத்³து³ஸ்ஸ பவத்தி வேதி³தப்³பா³.

6. ஸஹ விதக்கேன ஹொந்தீதி வசனஸேஸோ யோஜேதப்³போ³ அவுச்சமானஸ்ஸபி ப⁴வதி-அத்த²ஸ்ஸ விஞ்ஞாயமானத்தா. மத்தாதி பமாணவாசகங் ஏகங் பத³ந்தி க³ஹெத்வா “விசாரோவ மத்தா ஏதேஸ”ந்தி அத்தோ² வுத்தோ. அஞ்ஞத்த² அவிப்பயோகீஸு விதக்கவிசாரேஸு விசாரோவ ஏதேஸங் மத்தா, ததோ உத்³த⁴ங் விதக்கேன ஸம்பயோக³ங் ந க³ச்சந்தீதி அத்தோ². அயமபரோ அத்தோ² - மத்த-ஸத்³தோ³ விலேஸஸனிவத்திஅத்தோ². ஸவிதக்கஸவிசாரா த⁴ம்மா ஹி விதக்கவிஸிட்டே²ன விசாரேன ஸவிசாரா, ஏதே பன விசாரமத்தேன விதக்கஸங்கா²தவிலேஸஸரஹிதேன, தஸ்மா “விசாரமத்தா”தி வுச்சந்தி, விசாரமத்தவந்தோதி அத்தோ². விசாரமத்தவசனேன அவிதக்கத்தே ஸித்³தே⁴ அவிதக்கானங் அஞ்ஞேஸம்பி அத்தி²பா⁴வஜோதனத்த²ங் அவிதக்கவசனங். அவிதக்கா ஹி விசாரமத்தா ச ஸந்தி அவிசாரா சாதி நிவத்தேதப்³பா³ க³ஹெதப்³பா³ ச ஹொந்தி, தேஸு அவுச்சமானேஸு நிவத்தேதப்³பா³க³ஹெதப்³பா³ஸ்ஸ அத³ஸ்ஸிதத்தா விசாரமத்தாவஅவிதக்காதி ஆபஜ்ஜெய்யாதி. விலேஸஸனவிலேஸஸிதப்³பா⁴வோ பன யதா²காமங் ஹொதீதி ஸாமஞ்ஞேன அவிதக்கபா⁴வேன ஸஹ விசாரமத்ததாய த⁴ம்மவிலேஸஸனபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதுங் “அவிதக்கவிசாரமத்தா”தி பதா³னுக்கமோ கதோ.

அத² வா ஸவிசாரா து³விதா⁴ ஸவிதக்கா அவிதக்கா ச, தேஸு அவிதக்கே நிவத்தேதுங் ஆதி³பத³ங் வுத்தங். அவிசாரா ச து³விதா⁴ ஸவிதக்கா அவிதக்கா ச, தேஸு ஸவிதக்கே நிவத்தேதுங் ததியபத³ங் வுத்தங். யே பன து³வீஹிபி

நிவத்திதா அவிதக்கா ஸவிதக்கா ச ஸவிசாரா அவிசாரா ச, தேஸு
அஞ்ஞதரத³ஸ்ஸனங் வா கத்தப்³பங் ஸியா உப⁴யத³ஸ்ஸனங் வா.
உப⁴யத³ஸ்ஸனே கரியமானே யதி³ “ஸவிதக்கஸவிசாரா”தி வச்செய்ய,
ஆதி³பத³த்த²தாவ ஆபஜ்ஜதி. அத² “அவிதக்கஅவிசாரா”தி வச்செய்ய,
அந்தபத³த்த²தா. அத² பன “அவிதக்கஸவிசாரா ஸவிதக்கஅவிசாரா”தி
வச்செய்ய, அஜ்ஜ²த்தப்³ஹித்³தா⁴னங் விய அத்த²ந்தராபா⁴வோ வா
ஸங்கரதோ³ஸோ வா ஏகஸ்ஸேவ
ஸவிதக்காவிதக்கதாஸவிசாராவிசாரதாவிரோதோ⁴ வா ஆபஜ்ஜெய்ய, தஸ்மா
அஞ்ஞதரத³ஸ்ஸனேன இதரம்பி பகாஸேதுங் அவிதக்கவசனேன
த³விப்பகாரேஸு வத்தப்³பே³ஸு ஸவிதக்கஅவிசாரே நிவத்தெத்வா
அவிதக்கஸவிசாரே த³ஸ்ஸெந்தோ ஆஹ “அவிதக்கவிசாரமத்தா”தி. அத² வா
விதக்காபா⁴வேன ஏதே விசாரமத்தா, ந விசாரதோ அஞ்ஞஸ்ஸ கஸ்ஸசி
த⁴ம்மஸ்ஸ அபா⁴வாதி த³ஸ்ஸேதுங் அவிதக்கவசனேன விசாரமத்தா
விஸேஸிதா.

7. உபெக்க²தீதி வேத³யமானாபி மஜ்ஜ²த்தவேத³னா ஸுகா²காரே
துக்கா²காரே ச உதா³ஸினா ஹோதீதி அத்தோ². அத² வா உபேதா யுத்தா
ஸுக²துக்கா²னங் அவிருத்தா⁴ இக்கா² அனுப⁴வனங் உபெக்கா².
விஸேஸத³ஸ்ஸனவஸேனாதி நானத்தத³ஸ்ஸனவஸேன. யதி³ ஹி
பீதிஸஹக³தா ஏவ ஸுக²ஸஹக³தா ஸியுங், “பீதிஸஹக³தா”தி ஏதேனேவ
ஸித்த⁴த்தா “ஸுக²ஸஹக³தா”தி இத³ங் ந வத்தப்³பங் ஸியா,
“ஸுக²ஸஹக³தா”தி வா வச்சமானே “பீதிஸஹக³தா”தி ந வத்தப்³பங், ததோ
திகங் பூரெந்தேன துக்க²ஸஹக³தபத³ங் வத்தப்³பங் ஸியா, ஏவஞ்ச ஸதி
“வேத³னாத்திகோ ஏவாய”ந்தி வத்தவசனங் ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா “பீதிஸஹக³தா”தி
வத்வா “ஸுக²ஸஹக³தா”தி வத³ந்தோ பீதிவிப்பயுத்தம்பி ஸுக²ங் அத்தீ²தி
ததியஜ்ஜ²னகாயவிஞ்ஞாணஸம்பயுத்தங் ஸுக²ங் ஸப்பீதிகஸுக²தோ
பி⁴ன்னங் கத்வா த³ஸ்ஸேதீதி அதி⁴ப்பாயோ. அத² வா பீதிஸுகா²னங்
துப்³பி³ஞ்ஞெய்யனானத்தானங் நானத்தத³ஸ்ஸனத்த²ங் அயங் திகோ வத்தோ.
“பீதிஸஹக³தா”தி எத்த² ஹி ஸுகே²கதே³ஸோ ஸங்க³ஹிதோ, ந பீதி.
“ஸுக²ஸஹக³தா”தி எத்த² பீதி ஸங்க³ஹிதா, ந ஸுக²ங்.
பீதிவிப்பயுத்தஸுக²ஸஹக³தா ச புரிமேன அஸங்க³ஹிதா பச்சி²மேன
ஸங்க³ஹிதாதி ஸித்தோ⁴ பீதிஸுகா²னங் விஸேஸோதி.

8. நிப்³பா³னங் த³ஸ்ஸனதோதி நிப்³பா³னாரம்மணதங் ஸந்தா⁴யாஹ. அத²
வா த⁴ம்மசக்கு² புனப்புனங் நிப்³புத்தனேன பா⁴வனாபா⁴வங் அப்பத்தங்
த³ஸ்ஸனங் நாம, த⁴ம்மசக்கு² ச பரிஞ்ஞாதி³கிச்சகரணேன
சதுஸச்சத⁴ம்மத³ஸ்ஸனங் தத³திஸயோ, தஸ்மா நத்தெ²த்த² கொ³த்ரபு⁴ஸ்ஸ
த³ஸ்ஸனபா⁴வாபத்தீதி. உப⁴யபடிக்கே²பவஸேனாதி த³வ்ஹி பதே³ஹி
வத்தத⁴ம்மபடிக்கே²பவஸேன, ந பஹாயகபடிக்கே²பவஸேன. ததா² ஹி ஸதி

த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி அஞ்ஞோ ஸமுச்சே²த³வஸேன பஹாயகோ அத்தி², தேன பஹாதப்³பா³ நேவ த³ஸ்ஸனேன ந பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³தி அயமத்தோ² ஆபஜ்ஜதி, ந ச அஞ்ஞோ பஹாயகோ அத்தி² அஞ்ஞோஹி விக்க²ம்பி⁴தானஞ்ச புனப்பவத்திஸப்³பா⁴வா, நாபி பஹாதப்³பா³ ததியபதே³ன ஸங்க³ய்ஹந்தி, கிந்து அப்பஹாதப்³பா³ ஏவாதி. தஸ்மா பஹாதப்³ப³பத³ங் பச்சேகங் யோஜேத்வா நேவ த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³பா³ ந பா⁴வனாய பஹாதப்³பா³தி த³ஸ்ஸனேன பா⁴வனாய பஹாதப்³பே³ஹி அஞ்ஞோ க³ஹிதாதி வேதி³தப்³பா³.

9. ஏவமத்த²ங் அக்³க³ஹேத்வாதி அத்தா²யுத்திதோ ச ஸத்த³தா³யுத்திதோ ச அக்³க³ஹேதப்³ப³தங் த³ஸ்ஸேதி. த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி அப்பஹாதப்³ப³ஹேதுமத்தேஸு ஹி க³ய்ஹமானேஸு அஹேதுகா அஸங்க³ஹிதாதி யதா²தி⁴ப்பேதஸ்ஸ அத்த²ஸ்ஸ அபரிபுண்ணத்தா அத்தா²யுத்தி, பஹாதப்³ப³ஸத்த³ஸ்ஸ நிச்சஸாபெக்க²த்தே ச ஸதி ந ஸம்ப³ந்தீ⁴ஸத்த³தோ பஹாயகதோ அஞ்ஞங் படிஸேத⁴ங் அபெக்க²மானஸ்ஸ ஹேதுஸத்தே³ன ஸமாமஸோ உபபஜ்ஜதீதி ஸத்த³தா³யுத்தி ச வேதி³தப்³பா³. ஏவமத்தோ² க³ஹேதப்³போ³தி பஹாதப்³ப³-ஸத்த³ங் படிஸேதே⁴ன அயோஜேத்வா யேஸங் அஞ்ஞபத³த்தே² ஸமாமஸோ, தப்³பி³ஸேஸனங் அத்தீ²தி இத³ங் படிஸேதே⁴ன யோஜேத்வா த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி பஹாதப்³போ³ ஹேது ஏதேஸங் நேவத்தீ²தி அத்தோ² க³ஹேதப்³போ³தி வுத்தங் ஹோதி. ஏவஞ்ச ஸதி யதா²தி⁴ப்பேதத்தோ² ஸப்³போ³ ஸங்க³ஹிதோதி. அத்தா²யுத்தி மா ஹோது, ஸத்த³தோ³ பன இதா⁴பி ந யுத்தோ. ஏகந்தயோகீனங் அத்தி²-ஸத்த³மேவ ஹி அபெக்க²மானானங் உபி⁴ன்னங் பஹாதப்³ப³ஹேது-ஸத்த³தா³னங் ஸமாமஸோ யுத்தோ, ந படிஸேத⁴ங் அபெக்க²மானானந்தி, தஸ்மா க³ஹேதப்³ப³த்த²த³ஸ்ஸனமத்தங் ஏதங் கதங், ஸத்த³தோ³ பன யதா² யுஜ்ஜதி, ததா² யோஜேதப்³போ³. ஏவங் பன யுஜ்ஜதி - பஹாதப்³போ³ ஹேது ஏதேஸங் அத்தீ²தி பஹாதப்³ப³ஹேதுகா. கேன பஹாதப்³போ³தி? த³ஸ்ஸனேன பா⁴வனாய ச. தயித³ங் பஹாதப்³ப³ஹேதுகபத³ங் த³ஸ்ஸனபா⁴வனாபதே³ஹி விஸுங் விஸுங் யோஜேத்வா தேஹி யுத்தேன யே த³ஸ்ஸனேன பஹாதப்³ப³ஹேதுகா நேவ ஹோந்தி, பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³ஹேதுகா ச ந ஹோந்தீதி படிஸேத⁴ஞ்ச விஸுங் விஸுங் யோஜேத்வா தே நேவ த³ஸ்ஸனேன ந பா⁴வனாய பஹாதப்³ப³ஹேதுகாதி வுச்சந்தி. நேவவிபாகனவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மவசனங் விய ஹி புரிமபத³த்³வயஸங்க³ஹிதத⁴ம்மபடிஸேத⁴னேன தத³ஞ்ஞத⁴ம்மனித³ஸ்ஸனமேதங் ஹோதி, ந அஹேதுகபத³ங் விய ஹேதுவிரஹப்பகாஸனேனாதி. ஏவஞ்ச கத்வா த³வே படிஸேதா⁴ யுத்தா ஹோந்தி.

ஹேதுயேவ ஹி தேஸங் நத்தி², யோ த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி
 பஹாதப்³போ³ ஸியாதி புரிமஸ்மிஞ்ஹி அத்தே² ஹேதுானங்
 த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி பஹாதப்³ப³தா படிக்கி²த்தா, படிக்கே²போ ச
 பஹாதப்³பா³ஸங்காஸப்³பா⁴வே ஹோதி, பஹாதப்³பா³ஸங்கா ச ஹேதும்ஹி
 ஸதி ஸியா, தேஸங் பன அஹேதுகானங் ஹேதுயேவ நத்தி², யோ
 த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி பஹாதப்³போ³ ஸியா, தத³பா⁴வா பஹாதப்³பா³ஸங்கா
 நத்தி²தி தங்னிவாரணத்தோ² படிக்கே²போ ந ஸம்ப⁴வதி, தஸ்மா
 “நேவத³ஸ்ஸனேன ந பா⁴வனாய பஹாதப்³போ³ ஹேது ஏதேஸ”ந்தி ஏவங்
 அஹேதுகானங் க³ஹணங் ந ப⁴வெய்யாதி அத்தோ². அத² வா இதரதா² ஹி
 அஹேதுகானங் அக்³க³ஹணங் ப⁴வெய்யாதி அத்த²ஸ்ஸ பாகடத்தா ந
 காரணஸாத⁴னீயோ ஏஸோதி க³ஹேதப்³ப³த்த²ஸ்ஸேவ காரணங் வத³ந்தோ
 “ஹேதுயேவ ஹி தேஸங் நத்தி²”திஆதி³மாஹ. தேஸஞ்ஹி நேவத³ஸ்ஸனேன
 ந பா⁴வனாயபஹாதப்³ப³ஹேதுகபத³வசனீயானங் யோ த³ஸ்ஸனபா⁴வனாஹி
 பஹாதப்³போ³ ஸியா, ஸோ ஏவங்காரோ ஹேது நத்தி². தே ஹி
 அனேகப்பகாரா ஸஹேதுகா அஹேதுகா சாதி, தஸ்மா நேவத³ஸ்ஸனேன ந
 பா⁴வனாய பஹாதப்³போ³ ஹேது ஏதேஸங் அத்தி²தி அயமத்தோ²
 க³ஹேதப்³போ³தி அத்தோ².

10. தங் ஆரம்மணங் கத்வாதி இத³ங் சதுகிச்சஸாத⁴னவஸேன
 ஆரம்மணகரணங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். அஞ்ஞதா²
 கொத்ரபு⁴ப²லபச்சவெக்க²ணாதீ³னம்பி அபசயகா³மிதா ஆபஜ்ஜெய்யாதி. அத² வா
 ஹேதுபா⁴வேன அபசயங் நிப்³பா³னங் க³ச்ச²ந்தி²தி அபசயகா³மினோ.
 நிப்³பா³னஸ்ஸ ஹி அனிப்³புத்தனியத்தேபி
 ஸமுத³யப்பஹானஸமுத³யனிரோதா⁴னங்
 அதி⁴க³மஅதி⁴க³ந்தப்³பா⁴வதோ ஹேதுஹேதுப²லபா⁴வோ
 மக்³க³னிப்³பா³னானங் யுஜ்ஜதி. யதா²ஹ “து³க்க²னிரோதே⁴ ஞாணங்
 அத்த²படிஸம்பி⁴தா³, து³க்க²னிரோத⁴கா³மினியா படிபதா³ய ஞாணங்
 த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³”தி (விப⁴. 719). அத்தோ²தி ஹி ஹேதுப²லங்.
 த⁴ம்மோதி ஹேதுதி. புரிமபச்சி²மானங் புரிமே ஸஸம்பயுத்தா வுத்தா,
 பச்சி²மே கேவலா. புரிமே விய பன பச்சி²மே அத்தே²பி அரியமக்³க³ஸ்ஸேன
 ஸப்³ப³லோகுத்தரகுஸலசித்துப்பாதா³ க³ஹேதப்³பா³. து³தியே அத்த²விகப்பே
 “ஆசயங் கா³மினோ”தி வத்தப்³பே³ அனுனாஸிகலோபோ கதோதி த³ட்ட²ப்³போ³.
 ஆசினந்தி²தி வா ஆசயா, ஆசயா ஹுத்வா க³ச்ச²ந்தி பவத்தந்தி²திபி அத்தோ²
 த³ட்ட²ப்³போ³.

11. ஸத்த பன ஸெக்கா² ஸிக்க²னஸ்ஸீலாதி ஸெக்கா², தேஸங் இமேதி
 ஸெக்கா², அஞ்ஞாஸாதா⁴ரணா மக்³க³ப²லத்தயத⁴ம்மா. ஸயமேவ
 ஸிக்க²ந்தி²தி ஸிக்க²னஸ்ஸீலானமேதங் நித³ஸ்ஸனங். யே ஹி த⁴ம்மா
 ஸிக்க²ந்தி, தே ஸிக்க²னஸ்ஸீலா ஹொந்தி²தி. அக்க²ரத்தோ² பன ஸிக்கா²

ஏதேஸங் ஸீலந்தி ஸெக்கா²தி. ந ஸெக்கா²தி யத்த² ஸெக்க²பா⁴வாஸங்கா
அத்தி², தத்தா²யங் படிஸேதோ⁴தி லோகியனிப்³பா³னேஸு
அஸெக்க²பா⁴வானாபத்தி த³ட்ட²ப்³பா³. ஸீலஸமாதி⁴பஞ்ஞாஸங்கா²தா ஹி
ஸிக்கா² அத்தனோ படிபக்க²கிலேஸேஹி விப்பமுத்தா பரிஸுத்³தா⁴
உபக்கிலேஸானங் ஆரம்மணபா⁴வம்பி அனுபக்³மனதோ ஏதா ஸிக்கா²தி
வத்துங் யுத்தா அட்ட²ஸு மக்³க³ப²லேஸு விஜ்ஜந்தி, தஸ்மா
சதுமக்³க³ஹெட்டி²மப²லத்தயத⁴ம்மா விய அரஹத்தப²லத⁴ம்மாபி தாஸு
ஸிக்கா²ஸு ஜாதாதி ச, தங்ஸிக்கா²ஸமங்கி³னோ அரஹதோ இதரேஸங் விய
ஸெக்க²த்தே ஸதி ஸெக்க²ஸ்ஸ ஏதேதி ச, ஸிக்கா² ஸீலங் ஏதேஸந்தி ச
ஸெக்கா²தி ஆஸங்கிதப்³பா³ ஸியுந்தி ததா³ஸங்கானிவத்தனத்த²ங்
“அஸெக்கா²”தி யதா²வுத்தஸெக்க²பா⁴வபடிஸேதோ⁴ கதோ. அரஹத்தப²லே
ஹி பவத்தமானா ஸிக்கா² பரினிட்டி²தஸிக்கா²கிச்சத்தா ந ஸிக்கா²கிச்சங்
கரொந்தி, கேவலங் ஸிக்கா²ப²லபா⁴வேனேவ பவத்தந்தி, தஸ்மா தா ந
ஸிக்கா²வசனங் அரஹந்தி, நாபி தங்ஸமங்கி³னோ ஸெக்க²வசனங், ந ச
தங்ஸம்பயுத்தா ஸிக்க²னஸீலாதி ஸிக்கா²ஸு ஜாதாதிஆதி³அத்தே²ஹி
அக்³க³ப²லத⁴ம்மா ஸெக்கா² ந ஹொந்தி, ஹெட்டி²மப²லேஸு பன ஸிக்கா²
ஸகதா³கா³மிமக்³க³விபஸ்ஸனாதீ³னங் உபனிஸ்ஸயபா⁴வதோ ஸிக்கா²கிச்சங்
கரொந்தீதி ஸிக்கா²வசனங் அரஹந்தி, தங்ஸமங்கி³னோ ச ஸெக்க²வசனங்,
தங்ஸம்பயுத்தா ச ஸிக்க²னஸீலவுத்தீதி தத்த² த⁴ம்மா யதா²வுத்தேஹி
அத்தே²ஹி ஸெக்கா² ஹொந்தி ஏவ.

ஸெக்கா²தி வா அபரியோஸிதஸிக்கா² த³ஸ்ஸிதா. அனந்தரமேவ
“அஸெக்கா²”தி வசனங் பரியோஸிதஸிக்கா²னங் த³ஸ்ஸனந்தி ந
லோகியனிப்³பா³னானங் அஸெக்க²தாபத்தி. வுத்³தி⁴ப்பத்தா வா ஸெக்கா²தி
ஏதஸ்மிங் அத்தே² ஸெக்க²த⁴ம்மேஸு ஏவ கேஸஞ்சி வுத்³தி⁴ப்பத்தானங்
அஸெக்க²தா ஆபஜ்ஜதி, தேன அரஹத்தமக்³க³த⁴ம்மா வுத்³தி⁴ப்பத்தா ச
யதா²வுத்தேஹி ச அத்தே²ஹி ஸெக்கா²தி கத்வா அஸெக்கா² ஆபன்னாதி? ந,
தங்ஸதி³ஸேஸு தப்³போ³ஹாரா. அரஹத்தமக்³க³தோ ஹி நின்னானாகரணங்
அரஹத்தப²லங் ட²பெத்வா பரிஞ்ஞாதி³கிச்சகரணங் விபாகபா⁴வஞ்ச, தஸ்மா
தே ஏவ ஸெக்கா² த⁴ம்மா அரஹத்தப²லபா⁴வங் ஆபன்னாதி ஸக்கா வத்துங்,
குஸலஸுக²தோ ச விபாகஸுக²ங் ஸந்ததரதாய பணீதரந்தி வுத்³தி⁴ப்பத்தா ச
தே த⁴ம்மா ஹொந்தீதி அஸெக்கா²தி வுச்சந்தீதி.

12. கிலேஸவிக்க²ம்ப⁴னாஸமத்த²தாதீ³ஹி பரித்தா. “கிலேஸ...பே... தாயா”தி
அத்த²த்தயம்பி குஸலேஸு யுஜ்ஜதி, விபாககிரியேஸு தீ³க⁴ஸந்தானதாவ.
பமாணகரேஹி வா ஓளாரிகேஹி காமதண்ஹாதீ³ஹி பரிச்சி²ன்னா பரித்தா.
தேஹி அபரிச்சி²ன்னத்தா ஸுகு²மேஹி ரூபதண்ஹாதீ³ஹி பரிச்சி²ன்னா
பமாணமஹத்தங் க³தாதி மஹக்³க³தா. அபரிச்சி²ன்னா அப்பமாணா.

14. அதப்பகட்டேனாதி திவஸம்பி பச்சவெக்கியமானா லோகுத்தரதம்மா தித்திங் ந ஜனெந்தி ஸமாபஜ்ஜியமானாபி ப்லதம்மாதி.

15. மாதுகாத்தாஸு பவத்தமானாபி ஹிதஸுகங் இச்சந்தாவ பவத்தந்தீதி தே தம்மா ஹிதஸுகாவஹா மே ப்விஸ்ஸந்தீதி ஆஸீஸிதா ஹொந்தி, ததா அஸுபாஸுகாநிச்சானத்தேஸு ஸுபாதிவிபரியாஸதஸ்ஹதாய ஆனந்தரியகம்மனியதமிச்சாதிட்டஸு பவத்தி ஹொதீதி தே தம்மா அஸுபாதிஸு ஸுபாதிவிபரீதப்பவத்திகா ஹொந்தி. மிச்சாஸபாவாதி முஸாஸபாவா. அனேகேஸு ஆனந்தரியேஸு கதேஸு யங் தத்த ப்லவங், தங் விபச்சதி, ந இதரானீதி ஏகந்தவிபாகஜனகதாய நியததா ந ஸக்கா வத்துந்தி “விபாகதானே ஸதீ”திஆதிமாஹ. தத்த கந்தப்ேத்தானந்தரந்தி சுதிஅனந்தரங். சுதி ஹி மரணனித்தேஸே (விப. 193) “கந்தானங் ப்ேத்தோ”தி வுத்தாதி. ஏதேன வசனேன ஸதி ப்லதானே சுதிஅனந்தரோ ஏவ, ந அஞ்ஞோ ஏதேஸங் ப்லகாலோதி ப்லகாலனியமேனேவ நியததா வுத்தா ஹொதி, ந ப்லதானநியமேனாதி நியதப்லகாலானங் அஞ்ஞேஸம்பி உபபஜ்ஜவேதனீயானங் திட்டத்தம்மவேதனீயானம்பி நியததா ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா விபாகதம்மதம்மானங் பச்சயந்தரவிகலதாதீஹி அவிபச்சமானானம்பி அத்தனோ ஸபாவேன விபாகதம்மதா விய ப்லவதா ஆனந்தரியேன விபாகே தின்னே அவிபச்சமானானம்பி ஆனந்தரியானங் ப்லதானே நியதஸபாவா ஆனந்தரியஸபாவா ச பவத்தீதி அத்தனோ ஸபாவேன ப்லதானநியமேனேவ நியததா ஆனந்தரியதா ச வேதித்தப்பா. அவஸ்ஸஞ்ச நியதஸபாவா ஆனந்தரியஸபாவா ச தேஸங் பவத்தீதி ஸம்படிச்சித்தப்பமேதங் அஞ்ஞேஸ ப்லவதோ ஆனந்தரியஸ்ஸ அபாவே சுதிஅனந்தரங் ஏகந்தேன ப்லதானதோ.

நனு ஏவங் அஞ்ஞேஸம்பி உபபஜ்ஜவேதனீயானங் அஞ்ஞேஸமிங் விபாகதாயகே அஸதி சுதிஅனந்தரமேவ ஏகந்தேன ப்லதானதோ ஆனந்தரியஸபாவா நியதஸபாவா ச பவத்தி ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி அஸமானஜாதிகேன சேதோபணிதிவஸேன உபகாதகேன ச நிவத்தேதப்ப்விபாகத்தா அனந்தரேகந்தப்லதாயகத்தாபாவா, ந பன ஆனந்தரியகானங் படமஜ்ஜானாதீனங் துதியஜ்ஜானாதீனி விய அஸமானஜாதிகங் ப்லனிவத்தகங் அத்தி ஸப்பானந்தரியகானங் அவீசிப்லத்தா, ந ச ஹெட்டுப்பபத்திங் இச்சதோ ஸீலவதோ சேதோபணிதிவ விய உபருபபத்திஜனகம்மப்லங் ஆனந்தரியகப்லங் நிவத்தேதுங் ஸமத்தோ சேதோபணிதிவ அத்தி அனிச்சந்தஸ்ஸேவ அவீசிபாதனதோ, ந ச ஆனந்தரியகோபகாதகங் கிஞ்சி கம்மங் அத்தி, தஸ்மா தேஸங்யேவ அனந்தரேகந்தவிபாகஜனகஸபாவா பவத்தீதி.

அனேகானி ச ஆனந்தரியகானி கதானி ஏகந்தே விபாகே ஸன்னியதத்தா உபரதாவிபச்சனஸபா⁴வாஸங்கத்தா நிச்சி²தானி ஸபா⁴வதோ நியதானேவ. சுதிஅனந்தரங் பன ப²லங் அனந்தரங் நாம தஸ்மிங் அனந்தரே நியுத்தானி தன்னிப்³புத்தனேன அனந்தரகரணஸீலானி அனந்தரப்பயோஜனானி சாதி ஸபா⁴வதோ ஆனந்தரியகானேவ ச ஹொந்தி. தேஸு பன ஸமானஸபா⁴வேஸு ஏகேன விபாகே தி³ன்னே இதரானி அத்தனா கத்தப்³புஸ்ஸ கிச்சஸ்ஸ தேனேவ கதத்தா ந து³தியங் ததியம்பி ச படிஸந்தி⁴ங் கரொந்தி, ந ஸமத்த²தாவிகா⁴தத்தாதி நத்தி² தேஸங் நியதானந்தரியதானிவத்தீதி. ந ஹி ஸமானஸபா⁴வங் ஸமானஸபா⁴வஸ்ஸ ஸமத்த²தங் விஹனதீதி. ஏகஸ்ஸ பன அஞ்ஞானிபி உபத்த²ம்ப⁴கானி ஹொந்தீதி த³ட்ட²புப்பா³னீதி. ஸம்மா ஸபா⁴வாதி ஸச்சஸபா⁴வா.

16. பரிபுண்ணமக்³கிச்சத்தா சத்தாரோ அரியமக்³காவ இத⁴ “மக்³கா³”தி வுத்தா. பச்சயட்டே²னாதி மக்³க³பச்சயட்டே²ன. நிக்கே²பகண்டே³பி ஹி யே மக்³க³பச்சயங் லப⁴ந்தி, ந பன ஸயங் மக்³க³பச்சயபா⁴வங் கச்ச²ந்தி, தே மக்³க³ஹேதுகாதி த³ஸ்ஸேதுங் “அரியமக்³க³ஸமங்கி³ஸ்ஸ மக்³க³ங்கா³னி ட²பெத்வா”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1039) வுத்தங். யோ பன தத்தே²வ “அரியமக்³க³ஸமங்கி³ஸ்ஸ அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ, இமே த⁴ம்மா மக்³க³ஹேது”தி ஆதி³னயோ வுத்தோ, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “மக்³க³ஸம்பயுத்தா வா”திஆதி³ வுத்தங். “அரியமக்³க³ஸமங்கி³ஸ்ஸ ஸம்மாதி³ட்டி² மக்³கோ³ சேவ ஹேது சா”திஆதி³னா பன வுத்தனயங் த³ஸ்ஸேதுங் “ஸம்மாதி³ட்டி² ஸய”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² பன அஸங்க³ஹிதஸங்க³ண்ஹனவஸேன படிபாடியா தயோ நயா வுத்தா, ஹேதுப³ஹுதாவஸேன ததியோ நயோ இத⁴ து³தியோ வுத்தோ.

அபி⁴ப⁴வித்வா பவத்தனட்டே²னாதி ஸஹஜாதாதி⁴பதிபி புப்பா³பி⁴ஸங்கா²ரவஸேன ஜெட்ட²கபா⁴வே பவத்தமானோ ஸஹஜாதே அத்தனோ வஸே அனுவத்தயமானோ தே அபி⁴ப⁴வித்வா பவத்ததி, ஆரம்மணாதி⁴பதிபி ததா³ரம்மணே த⁴ம்மே ததே²வ அத்தானங் அனுவத்தயமானோ தே த⁴ம்மே அபி⁴ப⁴வித்வா ஆரம்மணபா⁴வேன பவத்ததி, ந பச்சப்பன்னபா⁴வேன, தஸ்மா அதி⁴பதித்³வயம்பி ஸங்க³ஹிதந்தி வேதி³தப்³பங். “மக்³கோ³ அதி⁴பதி ஏதேஸ”ந்தி அயஞ்ச அத்தோ² நிக்கே²பகண்டே³ உதா³ஹரணவஸேன ஆக³தங் அத்த²னயங் க³ஹேத்வா வுத்தோ. யஸ்மா பன பட்டா²னே (பட்டா². 2.16.11) “மக்³கா³தி⁴பதிங் த⁴ம்மங் படிச்ச மக்³கா³தி⁴பதி த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி நாதி⁴பதிபச்சயா, மக்³கா³தி⁴பதி க²ந்தே⁴ படிச்ச மக்³கா³தி⁴பதி அதி⁴பதி”தி வுத்தங், தஸ்மா மக்³கோ³ அதி⁴பதி மக்³கா³தி⁴பதி அயம்பி அத்தோ² பானியங் ஸருபேகஸேஸவஸேன ஸமானஸத்த³த்த²வஸேன வா ஸங்க³ஹிதோதி வேதி³தப்போ³.

17. அனுப்பன்னாதி ஏதேன ஸப்³போ³ உப்பன்னபா⁴வோ படிஸித்³தோ⁴, ந உப்பன்னத⁴ம்மபா⁴வோ ஏவாதி தேன உப்பன்னா விக³தா அதீதாபி ந ஸங்க³ஹிதாதி த³ட்ட²ப்³பா³. யதி³ ஹி ஸங்க³ஹிதா ஸியுங், “அனுப்பன்னோ த⁴ம்மோ உப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”திஏவமாதி³ வச்செய்ய, ந து வுத்தந்தி. அனாக³தானி விபாககடத்தாருபானி அதீதே அனாக³தே வா கம்மே புரிமனிப்ப²ன்னே ஏவ உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தி , நானிப்ப²ன்னேதி பரினிட்டி²தகாரணேகதே³ஸானேவ ஹொந்தி, தஸ்மா தானி “அவஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸந்தீதி உப்பாதி³னோ த⁴ம்மா”தி வச்சந்தி.

18. அத்தனோ ஸபா⁴வந்தி கக்க²ளபு²ஸனாதி³ஸபா⁴வங்.

20. ஏவங் பவத்தமானாதி ஏவங் சக்கா²தி³பா⁴வேன பு²ஸனாதி³பா⁴வேன ச ஏகஸந்ததிபரியாபன்னதாவஸேன பவத்தமானா. அத்தானங் அதி⁴ அஜ்ஜ²த்தாதி அதி⁴-ஸத்³தோ³ ஸமாஸவிஸயே அதி⁴காரத்த²ங் பவத்திஅத்த²ஞ்ச க³ஹொத்வா பவத்தீதி அத்தானங் அதி⁴கிச்ச உத்³தி³ஸ்ஸ பவத்தா அஜ்ஜ²த்தா. தேனாதி யஸ்ஸ ஜா²னா வுட்ட²ஹித்வா அஜ்ஜ²த்தங் ப³ஹித்³தா⁴ அஜ்ஜ²த்தப³ஹித்³தா⁴ ச ஸுஞ்ஞதங் ஆனேஞ்ஞஞ்ச மனஸிகரோதோ அஜ்ஜ²த்தஸுஞ்ஞதாதீ³ஸு சித்தங் ந பக்க²ந்த³தி ந பஸீத³தி ந ஸந்திட்ட²தி நாதி⁴முச்சதி, யோ ச இதிஹ தத்த² ஸம்பஜானோ, தேன பி⁴க்கு²னா. தஸ்மிங்யேவ புரிமஸ்மிங் ஸமாதி⁴னிமித்தேதி பட²மஜ்ஜா²னாதி³ஸமாதி⁴னிமித்தே. அஜ்ஜ²த்தமேவாதி ஜா²னகோ³சரே கஸிணாதி³ம்ஹி. சித்தங் ஸண்ட²பேதப்³ப³ந்தி பட²மஜ்ஜா²னாதி³சித்தங் ஸண்ட²பேதப்³ப³ங். அஜ்ஜ²த்தரதோதி கோ³சரஜ்ஜ²த்தே நிப்³பா³னே ரதோ, ஸமாதி⁴கோ³சரே கம்மட்டா²னே வா ரதோ. “ஸமாஹிதோ ஏகோ ஸந்துஸிதோ தமாஹு பி⁴க்கு²ந்தி (த⁴. ப. 362) கா³தா²ஸேஸோ.

அஜ்ஜ²த்தங் ஸம்பஸாத³னந்தி எத்த² ஜா²னங் ஸகஸந்ததிபரியாபன்னத்தா “அஜ்ஜ²த்த”ந்தி வுத்தந்தி நியகஜ்ஜ²த்தத்தோ² அஜ்ஜ²த்த-ஸத்³தோ³ ஹொதி. அஜ்ஜ²த்தந்தி ஸகஸந்ததினியகங். அஜ்ஜ²த்தே ப⁴வா அஜ்ஜ²த்திகாதி நியகஜ்ஜ²த்தேஸுபி அப்³ப⁴ந்தரா சக்கா²த³யோ வச்சந்தி. எத்த² பன அஜ்ஜ²த்திக-ஸத்³தோ³ சக்கா²தீ³ஸு பவத்தமானோ த³ஸ்ஸிதோ , ந அஜ்ஜ²த்தஸத்³தோ³, அத்தி² ச அஜ்ஜ²த்தஅஜ்ஜ²த்திகஸத்³தா³னங் ப³ஹித்³தா⁴பா³ஹிர-ஸத்³தா³னங் விய விஸேஸோ. அஜ்ஜ²த்திகஸத்³தோ³ ஹி ஸபரஸந்தானிகேஸு ஸப்³போ³ஸு சக்கா²தீ³ஸு ரூபாதீ³ஸு பா³ஹிர-ஸத்³தோ³ விய பவத்ததி, அஜ்ஜ²த்த-ஸத்³தோ³ பன ஸகஸந்தானிகெஸ்வேவ சக்கு²ரூபாதீ³ஸு ததோ அஞ்ஞெஸ்வேவ ப³ஹித்³தா⁴-ஸத்³தோ³ விய பவத்தீதி தஸ்மா ஸத்³தோ³ அத்த²தோ ச அஸமானத்தா ந இத³மெத்த² உதா³ஹரணங் யுத்தந்தி. அயங் பனெத்த² அதி⁴ப்பாயோ த³ட்ட²ப்³போ³ - அஜ்ஜ²த்தே ப⁴வா அஜ்ஜ²த்திகாதி அயஞ்ஹி வசனத்தோ². யஞ்ச அஜ்ஜ²த்தே ப⁴வங், தேன அஜ்ஜ²த்தேனேவ

ப⁴விதப்³ப³ங், தேன தங்வாசகஸ்ஸ அஜ்ஜத்த-ஸத்³த³ஸ்ஸ அஜ்ஜத்திக-
ஸத்³த³ஸ்ஸ ச ஸமானத்த²தா. உபி⁴ன்னம்பி ஸத்தா³னங்
ஸமானத்த²பா⁴வதோ அஜ்ஜத்தஜ்ஜத்தே பவத்தமானே அஜ்ஜத்திக-ஸத்³தே³
அஜ்ஜத்த-ஸத்³தோ³ தத்த² பவத்தோதி ஸக்கா வத்துந்தி.

அயங் கோ² பனானந்த³, விஹாரோதி விஹாரஸுஞ்ஞதாஸுத்தே (ம. நி.
3.187) ஸங்க்ணிகாராமதாய ரூபாதி³ரதியா ச ஆதீ³னவங் வத்வா
தப்படிபக்க²விஹாரத³ஸ்ஸனத்த²ங் வத்தங். அஜ்ஜத்தங் ஸுஞ்ஞதந்தி
விஸயபூ⁴தங் இஸ்ஸரியட்டா²னபூ⁴தங் ஸுஞ்ஞதங்,
ஸுஞ்ஞதாப²லஸமாபத்திந்தி அத்தோ². சித்திஸ்ஸரா ஹி புத்³தா⁴
ப⁴க³வந்தோ த⁴ம்மங் தே³ஸெந்தாபி யங் முஹுத்தங் துண்ஹீ ப⁴விதப்³ப³ங்
ஹோதி, தங் முஹுத்தங் ப²லஸமாபத்திங் ஸமாபஜ்ஜந்தி, பகே³வ
அஞ்ஞஸ்மிங் காலே, தஸ்மா ஸப்³பத்தா²பி இஸ்ஸரியானங் ப³ஹுலங்
ப²லஸமாபத்தியங் இஸ்ஸரியஸ்ஸ பவத்தனதோ ப²லஸமாபத்தி
“இஸ்ஸரியட்டா²ன”ந்தி வத்தா. அரஹத்தப²லாதி⁴க³மேன வா ததா²க³தானங்
இஸ்ஸரியங் நிப்³பத்தங் தங்ஜனகேனேவ மக்³கே³னாதி தங் தேஸங்
இஸ்ஸரியட்டா²னங். விஸயோ ச அனஞ்ஞத்த²பா⁴வோவ யதா² “ஆகாஸே
ஸகுணா உத³கே மச்சா²”தி, புத்³தா⁴ ச அஞ்ஞத்த² தி³ஸ்ஸமானாபி
விவேகபப்³பா⁴ரதாய ப²லஸமாபத்தினின்னாவ, தேன தஸ்ஸா தஸ்ஸா
கிரியாய அனந்தரங் ப²லஸமாபத்தியங்யேவ ப⁴வந்தீதி ஸா தேஸங்
விஸயோ, தப்³பி³ஸயதா ச ஸச்சகஸுத்தேன (ம. நி. 1.364 ஆத³யோ)
தீ³பேதப்³பா³.

22. யேஸங் த³ட்ட²ப்³பா⁴வோ அத்தி², தே ஸனித³ஸ்ஸனா.
சக்ஞவிஞ்ஞாணகோ³சரபா⁴வோவ த³ட்ட²ப்³பா⁴வோ, தஸ்ஸ ரூபாயதனா
அனஞ்ஞத்தேபி அஞ்ஞேஹி த⁴ம்மேஹி ரூபாயதனங் விஸேஸேதுங் அஞ்ஞங்
விய கத்வா “ஸஹ நித³ஸ்ஸனேனாதி ஸனித³ஸ்ஸனா”தி வத்தங்.
த⁴ம்மஸபா⁴வஸாமஞ்ஞேன ஹி ஏகீபூ⁴தேஸு த⁴ம்மேஸு யோ
நானத்தகரோ ஸபா⁴வோ, ஸோ அஞ்ஞோ விய கத்வா உபசரிதுங் யுத்தோ .
ஏவஞ்ஹி அத்த²விஸேஸாவபோ³தோ⁴ ஹோதீதி. ஸயஞ்ச நிஸ்ஸயவஸேன
ச ஸம்பத்தானங் அஸம்பத்தானஞ்ச படிமுக²பா⁴வோ அஞ்ஞமஞ்ஞபதனங்
படிஹனநபா⁴வோ, யேன ப்யாபாராதி³விகாரபச்சயந்தரஸஹிதேஸு
சக்கா²தீ³னங் விஸயேஸு விகாருப்பத்தி.

திகமாதிகாபத³வண்ணனா நிட்டி²தா.

து³கமாதிகாபத³வண்ணனா

1-6. மூலட்டே²னாதி ஸுப்பதிட்டி²தபா⁴வஸாத⁴னேன மூலபா⁴வேன, ந பச்சயமத்தட்டே²ன ஹேதுத⁴ம்மா ஹேது த⁴ம்மாதி ஸமாஸாஸமாஸனித்³தே³ஸபா⁴வோ த்³வின்னங் பாடா²னங் விலேஸேஸோ. ததே²வாதி ஸம்பயோக³தோவ. ஸஹேதுகானங் ஹேதுஸம்பயுத்தபா⁴வதோ “ஸம்பயோக³தோ”தி வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங், ந ஸஹஸத்³தஸ்ஸ ஸம்பயோக³த்தத்தா. ஸஹ-ஸத்³தோ³ பன ஏகபுஞ்ஜே உப்பாத³தோ யாவ ப⁴ங்கா³ ஸஹேதுகானங் ஹேதுாஹி ஸமானதே³ஸக³ஹணானங் ஹேதுஆதி³ஸப்³பா⁴வங் தீ³பேதி, ஸம்பயுத்த-ஸத்³தோ³ ஏகுப்பாதா³தி³வஸேன ஸஹ ஹேதுாஹி ஏகீபா⁴வுபக³மனங், ததோ ஏவ ச த்³வின்னங் து³கானங் நானத்தங் வேதி³தப்³பங். த⁴ம்மனானத்தாபா⁴வேபி ஹி பத³த்த²னானத்தேன து³கந்தரங் வுச்சதி. ந ஹி ஹேதுது³கஸங்க³ஹிதேஹி த⁴ம்மேஹி அஞ்ஞே ஸஹேதுகது³காதீ³ஹி வுச்சந்தி, தே ஏவ பன ஸஹேதுகாஹேதுகாதி³பா⁴வதோ ஸஹேதுகது³காதீ³ஹி வுத்தா. ஏவங் ஸஹேதுகது³கஸங்க³ஹிதா ஏவ ஹேதுஸம்பயுத்தவிப்பயுத்தபா⁴வதோ ஹேதுஸம்பயுத்தது³கேன வுத்தா. ந ஹி த⁴ம்மானங் அவுத்ததாபெக்க²ங் து³கந்தரவசனந்தி நத்தி² புனருத்திதோ³ஸோ. தே³ஸேதப்³பப்பகாரஜானநஞ்ஹி தே³ஸனாவிலாஸோ ததா² தே³ஸனாஞ்ஞாணஞ்சாதி. தேன த⁴ம்மானங் தப்பகாரதா வுத்தா ஹோதி. ஸகலேகதே³ஸவஸேன பட²மது³கங் து³தியததியேஹி ஸத்³தி⁴ங் யோஜெத்வா சதுத்தா²த³யோ தயோ து³கா வுத்தா. ஸகலஞ்ஹி பட²மது³கங் து³தியது³கேகதே³ஸேன ஸஹேதுகபதே³ன ததியது³கேகதே³ஸேன ஹேதுஸம்பயுத்தபதே³ன ச யோஜெத்வா யதா²க்கமங் சதுத்த²பஞ்சமது³கா வுத்தா, ததா² பட²மது³கேகதே³ஸங் நஹேதுபத³ங் ஸகலேன து³தியது³கேன யோஜெத்வா ச²ட்ட²து³கோ வுத்தோ. இத³ம்பி ஸம்ப⁴வதீதி ஏதேன அவுத்தம்பி ஸம்ப⁴வவஸேன தீ³பிதந்தி த³ஸ்ஸேதி. ஸம்ப⁴வோ ஹி க³ஹணஸ்ஸ காரணந்தி. யதா² ஹேதுஸஹேதுகாதி இத³ங் ஸம்ப⁴வதீதி கத்வா க³ஹிதங், ஏவங் ஹேதுஅஹேதுகாதி இத³ம்பி ஸம்ப⁴வதீதி கத்வா க³ஹேதப்³மேவாதி ஏவங் அஞ்ஞுத்தா²பி யோஜெதப்³பங்.

ஏவங் பட²மது³கங் து³தியததியது³கேஸு து³தியபதே³ஹி யோஜெத்வா “ஹேதுா சேவ த⁴ம்மா அஹேதுகா ச, அஹேதுகா சேவ த⁴ம்மா ந ச ஹேதுா, ஹேதுா சேவ த⁴ம்மா ஹேதுவிப்பயுத்தா ச, ஹேதுவிப்பயுத்தா சேவ த⁴ம்மா ந ச ஹேதுா”தி யே த்³வே து³கா காதப்³பா³, தேஸங் ஸம்ப⁴வவஸேனேவ ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸெத்வா கோ² பன-பதே³ன அபரேஸம்பி து³கானங் ஸங்க³ஹங் த³ஸ்ஸேதுங் “தத்ர யதே³த”ந்திஆதி³மாஹ. தத்ராதி பாளியங். அயங் அதிரேகத்தோ²தி இதா³னி யங் வக்க²தி, தமத்த²மாஹ. தத்த² பன அஞ்ஞேபி அஞ்ஞுதா²பீதி ஏதேஸங் விஸுங் பவத்தியா த்³வே து³கா

த³ஸ்ஸிதா, ஸஹ பவத்தியா பன அயம்பி து³கோ வேதி³தப்³போ³ “ஹேது சேவ த⁴ம்மா ஹேதுஸம்பயுத்தாபி ஹேதுவிப்பயுத்தாபி”தி, ஏதேஸு பன பஞ்சஸு து³கேஸு து³தியது³கேன ததியது³கோ விய, சதுத்த²து³கேன பஞ்சமது³கோ விய ச ச²ட்ட²து³கேன நின்னானத்த²த்தா “ந ஹேது கோ² பன த⁴ம்மா ஹேதுஸம்பயுத்தாபி ஹேதுவிப்பயுத்தாபி”தி அயங் து³கோ ந வுத்தோ. த³ஸ்ஸிதனின்னானத்த²னயோ ஹி ஸோ புரிமது³கேஹீதி. இதரேஸு சதுாஸு ஹேது சேவ அஹேதுகது³கேன ஸமானத்த²த்தா ஹேது சேவ ஹேதுவிப்பயுத்தது³கோ, ஹேதுஸஹேதுகது³கேன ஸமானத்த²த்தா ஹேதுஹேதுஸம்பயுத்தது³கோ ச நஹேதுஹேதுஸம்பயுத்தது³கோ விய ந வத்தப்³போ³. தேஸு பன த்³வீஸு பச்சி²மது³கே “ஹேது கோ² பன த⁴ம்மா ஸஹேதுகா”தி பத³ங் சதுத்த²து³கே பட²மபதே³ன நின்னானாகரணத்தா ந வத்தப்³பங், “ஹேது கோ² பன த⁴ம்மா அஹேதுகா”தி பத³ங் “ஹேது சேவ த⁴ம்மா அஹேதுகா”தி ஏதேன நின்னானத்தா ந வத்தப்³பங். அவஸிட்டே² பன ஏகஸ்மிங் து³கே “அஹேதுகா சேவ த⁴ம்மா ந ச ஹேது”தி பத³ங் ச²ட்ட²து³கே து³தியபதே³ன ஏகத்த²த்தா ந வத்தப்³பங். இதா³னி “ஹேது சேவ த⁴ம்மா அஹேதுகா சா”தி இத³மேவேகங் பத³ங் அவஸிட்ட²ங், ந ச ஏகேன பதே³ன து³கோ ஹோதீதி தஞ்ச ந வுத்தந்தி. சதுத்த²து³கே து³தியபதே³ன பன ஸமானத்த²ஸ்ஸ ச²ட்ட²து³கே பட²மபத³ஸ்ஸ வசனங் து³கபூரணத்த²ங், ஏதேன வா க³தித³ஸ்ஸனேன ஸப்³பஸ்ஸ ஸம்ப⁴வந்தஸ்ஸ ஸங்க³ஹோ கதோதி த³ட்ட²ப்³போ³. ததா² ஹி ஸப்³போ³ ஸம்ப⁴வது³கோ பட²மது³கே து³தியததியது³கபக்கே²பேன த³ஸ்ஸிதோ, தேஸு ச பட²மது³கபக்கே²பேனாதி.

7-13. ஸமானகாலேன அஸமானகாலேன காலவிமுத்தேன ச பச்சயேன நிப்ப²ன்னானங் பச்சயாயத்தானங் பச்சயபா⁴வமத்தேன தேஸங் பச்சயானங் அத்தி²தங் தீ³பேதுங் ஸப்பச்சயவசனங், ந ஸஹேதுகவசனங் விய ஸமானகாலானமேவ, நாபி ஸனித³ஸ்ஸனங் விய தங்ஸபா⁴வஸ்ஸ அனத்த²ந்தரபூ⁴தஸ்ஸ. ஸங்க³த-ஸத்³தோ³ பன ஸமேதேஹி நிப்பா²தி³தபா⁴வங் தீ³பேதீதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ து³கந்தரவசனே காரணங். எத்த² ச அப்பச்சயா அஸங்க³தாதி ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோ அவினிச்சி²தத்த²பரிச்சே²த³த³ஸ்ஸனவஸேன மாதிகாட²பனதோ கதோதி வேதி³தப்³போ³. உத்³தே³ஸேன ஹி குஸலாதி³ஸபா⁴வானங் த⁴ம்மானங் அத்தி²தாமத்தங் வுச்சதி, ந பரிச்சே²தோ³தி அபரிச்சே²தே³ன ப³ஹுவசனேன உத்³தே³ஸோ வுத்தோதி. ரூபந்தி ரூபாயதனங் பத²வியாதி³ வா. புரிமஸ்மிங் அத்த²விகப்பே ரூபாயதனஸ்ஸ அஸங்க³ஹிததா ஆபஜ்ஜதீதி ரூப்பனலக்க²ணங் வா ரூபந்தி அயங் அத்த²னயோ வுத்தோ. தத்த² ரூபந்தி ரூப்பனஸபா⁴வோ. ந லுஜ்ஜதி ந பலுஜ்ஜதீதி யோ க³ஹிதோ ததா² ந ஹோதி, ஸோ லோகோதி தங்க³ஹணரஹிதானங் லோகுத்தரானங் நத்தி² லோகதா. து³க்க²ஸச்சங் வா லோகோ, தத்த² தேனேவ லோகஸபா⁴வேன விதி³தாதி லோகியா.

ஏவங் ஸந்தே சக்கு²விஞ்ஞாணேன விஜானிதப்³புஸ்ஸ ரூபாயதனஸ்ஸ தேனேவ நவிஜானிதப்³புஸ்ஸ ஸத்தா³யதனாதிகஸ்ஸ ச நானத்தா த்³வின்னம்பி பதா³னங் அத்த²னானத்ததோ து³கோ ஹோதி. ஏவங் பன து³கே வச்சமானே து³கப்³ஹுதா ஆபஜ்ஜதி, யத்தகானி விஞ்ஞாணானி, தத்தகா து³கா வத்தா ஸமத்தா ட²பெத்வா ஸப்³புத்⁴ம்மாரம்மணானி விஞ்ஞாணானி. தேஸு ச து³கஸ்ஸ பச்சே²தோ³ ஆபஜ்ஜதி, ததா² ச ஸதி “கேனசீ”தி பத³ங் ஸப்³புவிஞ்ஞாணஸங்கா³ஹகங் ந ஸியா, நித்³தே³ஸேன ச விருத்³த⁴ங் இத³ங் வசனங். யோ ச தத்த² “யே தே த⁴ம்மா சக்கு²விஞ்ஞெய்யா, ந தே த⁴ம்மா ஸோதவிஞ்ஞெய்யாதி அயங் து³கோ ந ஹோதி”தி படிஸேதோ⁴ கதோ, ஸோ ச கத²ங் யுஜ்ஜெய்ய. ந ஹி ஸமத்தா² அட்ட²கதா² பானிங் படிஸேதே⁴துந்தி, ந ச கேனசி-ஸத்³த³ஸ்ஸ தேனேவாதி அயங் பத³த்தோ² ஸம்ப⁴வதி, “கேனசீ”தி ஏதஸ்ஸ ஆதி³பத³ஸ்ஸ அனியமிதங் யங் கிஞ்சி ஏகங் பத³த்தோ², தங் வத்வா வச்சமானஸ்ஸ “கேனசீ”தி து³தியபத³ஸ்ஸ யங் கிஞ்சி அபரங் அனியமிதங் பத³த்தோ²தி லோகஸித்³த⁴மேதங், ததே²வ ச நித்³தே³ஸோ பவத்தோ, ந செத்த² விஞ்ஞாதப்³புத்⁴ம்மபே⁴தே³ன து³கபே⁴தோ³ ஸமத்தோ ஆபஜ்ஜதி யத்தகா விஞ்ஞாதப்³பா³, தத்தகா து³காதி, தஸ்மா நத்தி² து³கப்³ஹுதா. ந ஹி ஏகங்யேவ விஞ்ஞாதப்³புங் கேனசி விஞ்ஞெய்யங் கேனசி ந விஞ்ஞெய்யஞ்ச, கிந்து அபரம்பி அபரம்பீதி ஸப்³புவிஞ்ஞாதப்³புஸங்க³ஹே து³கோ ஸமத்தோ ஹோதி, ஏவஞ்ச ஸதி “கேனசீ”தி பத³ங் அனியமேன ஸப்³புவிஞ்ஞாணஸங்கா³ஹகந்தி ஸித்³த⁴ங் ஹோதி, விஞ்ஞாணனானத்தேன ச விஞ்ஞாதப்³புங் பி⁴ந்தி³த்வா அயங் து³கோ வத்தோ, ந விஞ்ஞாதப்³பா³னங் அத்த²ந்தரதாயாதி. ஏதஸ்ஸ பன து³கஸ்ஸ நிக்கே²பராஸினித்³தே³ஸோ து³கஸங்க³ஹிதத⁴ம்மேகதே³ஸேஸு து³கபத³த்³வயப்பவத்தித்³ஸ்ஸனவஸேன பவத்தோ. அத்து²த்³தா⁴ரனித்³தே³ஸோ நிரவஸேஸது³கஸங்க³ஹிதத⁴ம்மத³ஸ்ஸனவஸேனாதி வேதி³தப்³போ³.

14-19. சக்கு²தோபி...பே... மனதோபீதி சக்கு²விஞ்ஞாணாதி³வீதி²ஸு தத³னுக்³தமனோவிஞ்ஞாணவீதி²ஸு ச கிஞ்சாபி குஸலாதீ³னம்பி பவத்தி அத்தி², காமாஸவாத³யோ ஏவ பன வணதோ யுஸங் விய பக்³க⁴ரணகஅஸுசிபா⁴வேன ஸந்த³ந்தி, தஸ்மா தே ஏவ “ஆஸவா”தி வச்சந்தி. தத்த² ஹி பக்³க⁴ரணகஅஸுசிம்ஹி நிருள்ஹோ ஆஸவஸத்³தோ³தி. த⁴ம்மதோ யாவ கொ³த்ரபு⁴ந்தி ததோ பரங் மக்³க³ப²லேஸு அப்பவத்திதோ வத்தங். ஏதே ஹி ஆரம்மணகரணவஸேன த⁴ம்மே கச்ச²ந்தா ததோ பரங் ந கச்ச²ந்தீதி. நனு ததோ பரங் ப⁴வங்கா³தீ³னிபி கச்ச²ந்தீதி சே? ந, தேஸம்பி புப்³பே³ ஆலம்பி³தேஸு லோகியத⁴ம்மேஸு ஸாஸவபா⁴வேன அந்தோக³த⁴த்தா ததோ பரதாபா⁴வதோ. எத்த² ச கொ³த்ரபு⁴வசனேன கொ³த்ரபு⁴வோதா³னப²லஸமாபத்திபுரேசாரிகபரிகம்மானி வத்தானீதி வேதி³தப்³பா³னி, பட²மமக்³க³புரேசாரிகமேவ வா கொ³த்ரபு⁴

அவதி⁴னித³ஸ்ஸனபா⁴வேன க³ஹிதங், ததோ பரங் மக்³க³ப²லஸமானதாய
பன அஞ்ஞேஸு மக்³கே³ஸு மக்³க³வீதி²யங் ப²லஸமாபத்திவீதி²யங்
நிரோதா⁴னந்தரஞ்ச பவத்தமானேஸு ப²லேஸு நிப்³பா³னே ச பவத்தி நிவாரிதா
ஆஸவானந்தி வேதி³தப்³பா³. ஸவந்தீதி க³ச்ச²ந்தி. து³விதோ⁴ ஹி அவதி⁴
அபி⁴விதி⁴விஸயோ அனபி⁴விதி⁴விஸயோ ச. அபி⁴விதி⁴விஸயங்
கிரியா ப்யாபெத்வா பவத்ததி “ஆப⁴வக்³கா³ ப⁴க³வதோ யஸோ க³தோ”தி,
இதரங் ப³ஹி கத்வா “ஆபாடலிபுத்தா வுட்டோ² தே³வோ”தி. அயஞ்ச ஆ-காரோ
அபி⁴விதி⁴அத்தோ² இத⁴ க³ஹிதோதி “அந்தோகரணத்தோ”தி வுத்தங்.

சிரபாரிவாஸியட்டோ² சிரபரிவுத்த²தா புராணபா⁴வோ. ஆதி³-ஸத்³தே³ன
“புரிமா, பி⁴க்க²வே, கோடி ந பஞ்ஞாயதி ப⁴வதண்ஹாயா”தி (அ. நி. 10.62)
இத³ங் ஸுத்தங் ஸங்க³ஹிதங். அவிஜ்ஜாஸவப⁴வாஸவானஞ்ச
சிரபரிவுத்த²தாய த³ஸ்ஸிதாய தப்³பா⁴வபா⁴வீனங்
காமாஸவதி³ட்டா²ஸவானஞ்ச சிரபரிவுத்த²தா த³ஸ்ஸிதா ஹோதி.
அஞ்ஞேஸுபி யதா²வுத்தே த⁴ம்மே ஓகாஸஞ்ச ஆரம்மணங் கத்வா
பவத்தமானேஸு மானாதீ³ஸு விஜ்ஜமானேஸு
அத்தத்தனியாதி³க்க³ஹவஸேன அபி⁴ப்யாபனங் மத³கரணவஸேன
ஆஸவஸதி³ஸதா ச ஏதேஸங்யேவ, நாஞ்ஞேஸந்தி ஏதெஸ்வேவ
ஆஸவஸத்தோ³ நிருள்ஹோ த³ட்ட²ப்³போ³. ஆயதங் வா ஸவந்தி ப²லந்தீதி
ஆஸவா . ந ஹி கிஞ்சி ஸங்ஸாரது³க்க²ங் ஆஸவேஹி வினா உப்பஜ்ஜமானங்
அத்தீ²தி. ஆரம்மணபா⁴வேன யே த⁴ம்மா வணோ விய ஆஸவே பக்³க⁴ரந்தி,
தே அஸம்பயோகே³ அதப்³பா⁴வேபி ஸஹ ஆஸவேஹீதி ஸாஸவா,
ஆஸவவந்தோதி அத்தோ².

ஓஸானது³கே “நோ ஆஸவா கோ² பனா”தி அவத்வா “ஆஸவவிப்பயுத்தா
கோ² பனா”தி வசனங் ஸாஸவானங் ஸஹேதுகானங் விய ஸம்பயுத்தேஹி
தங்ஸஹிததா ந ஹோதீதி த³ஸ்ஸனத்த²ங். ஏவங் ஸேஸகொ³ச்ச²கேஸுபி
யதா²ஸம்ப⁴வங் விப்பயுத்தக்³ஹணே பயோஜனங் த³ட்ட²ப்³பங். அபிச “நோ
ஆஸவா கோ² பன த⁴ம்மா ஸாஸவா”தி இத³ங் பத³ங் சதுத்த²து³கே
து³தியபதே³ன நின்னானங், ந ச ஏகேன து³கோ ஹோதி, தஸ்மா
ஆஸவவிப்பயுத்தபத³மேவ க³ஹெத்வா ஓஸானது³கயோஜனா ஞாயாக³தாதி
கதா. ஹேதுகொ³ச்ச²கே பன ஹேதுவிப்பயுத்தானங் ஸஹேதுகதா நத்தீ²தி தே
க³ஹெத்வா து³கயோஜனாய அஸக்குணெய்யத்தா நஹேதுபத³ங் க³ஹெத்வா
ஓஸானது³கயோஜனா கதா. யே வா பன பட²மே து³கே து³தியஸ்ஸ பக்கே²பே
ஏகோ, ததியஸ்ஸ த³வே, பட²மஸ்ஸ து³தியே ஏகோ, ததியே த³வே,
து³தியஸ்ஸ ததியே ஏகோ, து³தியே ச ததியஸ்ஸ ஏகோதி அட்ட² து³கா
லப்³ப⁴ந்தி, தேஸு தீஹி இதரே ச நயதோ த³ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³. ஏஸ
நயோ ஸேஸகொ³ச்ச²கேஸுபி.

20-25. கிலேஸகம்மவிபாகவட்டானங் பச்சயபா⁴வேன தத்த²
 ஸங்யோஜெந்தி, ஸதிபி அஞ்ஞேஸங் தப்பச்சயபா⁴வே ந வினா
 ஸங்யோஜனானி தேஸங் தப்பச்சயபா⁴வோ அத்தி²,
 ஓரம்பா⁴கியுத்த⁴ம்பா⁴கியஸங்க³ஹிதேஹி ச
 தந்தங்⁴வனிப்ப³த்தககம்மனியமோ ப⁴வனியமோ ச ஹோதி, ந ச
 உபச்சின்னஸங்யோஜனஸ்ஸ கதானிபி கம்மானி ப⁴வங் நிப்ப³த்தெந்தீதி.
 ஸங்யோஜேதப்பா³தி வா ஸங்யோஜனியா, ஸங்யோஜனே நியுத்தாதி வா.
 து³ரக³தஸ்ஸபி ஆகட்³ட⁴னதோ நிஸ்ஸரிதுங் அப்பதா³னவஸேன ப³ந்த⁴னங்
 ஸங்யோஜனங், க³ந்த²கரணங் ஸங்க²லிகசக்கலகானங் விய
 படிப³த்த⁴தாகரணங் வா க³ந்த²னங் க³ந்தோ², ஸங்ஸிலிஸகரணங் யோஜனங்
 யோகோ³தி அயமேதேஸங் விஸேஸோதி வேதி³தப்போ³. த⁴ம்மானங்
 ஸபா⁴வகிச்சவிஸேஸஞ்ஞனா பன ப⁴க³வதா ஸம்பயுத்தேஸு
 ஆரம்மணேஸு தப்பச்சயேஸு ச தேஹி தேஹி நிப்பா²தியமானங் தங் தங்
 கிச்சவிஸேஸங் பஸ்ஸந்தேன தே தே த⁴ம்மா ததா² ததா²
 ஆஸவஸங்யோஜனக³ந்தா²தி³வஸேன வுத்தாதி “கிமத்த²ங் ஏதேயேவ த⁴ம்மா
 ஏவங் வுத்தா, கஸ்மா ச வுத்தா ஏவ புன வுத்தா”தி ந சோதே³தப்ப³மேதங்.

26-37. க³ந்த²னியாதி எத்த² அயமஞ்ஞோ அத்தோ² “க³ந்த²கரணங் க³ந்த²னங்,
 க³ந்த²னே நியுத்தாதி க³ந்த²னியா, க³ந்த²யிதுங் ஸக்குணெய்யா, க³ந்த²யிதுங்
 அரஹந்தீதி வா க³ந்த²னியா”தி. ஏவங் ஓக⁴னியாதீ³ஸுபி த³ட்ட²ப்ப³ங்.
 தேனாதிக்கமதீதி ஏதங் தா⁴த்வத்த²ங் க³ஹெத்வா ஓக⁴னியாதி பத³ஸித்தி⁴
 கதா.

50-54. த⁴ம்மஸபா⁴வங் அக்க³ஹெத்வா பரதோ ஆமஸந்தீதி பராமாஸா.
 பரதோதி நிச்சாதி³தோ. ஆமஸந்தீதி ஸபா⁴வபடிஸேதே⁴ன பரிமஜ்ஜந்தி.

55-68. ஸபா⁴வதோ விஜ்ஜமானங் அவிஜ்ஜமானங் வா விசித்தஸஞ்ஞாய
 ஸஞ்ஞிதங் ஆரம்மணங் அக்க³ஹெத்வா அப்பவத்திதோ ஆலம்ப³மானா
 த⁴ம்மா ஸாரம்மணா. சிந்தனங் க³ஹணங் ஆரம்மணுபலத்தி⁴. சேதஸி
 நியுத்தா, சேதஸா ஸங்ஸட்டா² வா சேதஸிகா. து³ப்பி³ஞ்ஞெய்யனானத்ததாய
 ஏகீபா⁴வமிவுபக³மனங் நிரந்தரபா⁴வுபக³மனங். யேஸங் ரூபானங் சித்தங்
 ஸஹஜாதபச்சயோ ஹோதி, தேஸங் சித்தஸ்ஸ ச ஸுவிஞ்ஞெய்யனானத்தந்தி
 நிரந்தரபா⁴வானுபக³மனங் வேதி³தப்ப³ங். ஏகதோ வத்தமானாபீதி அபி-
 ஸத்தோ³ கோ பன வாதோ³ ஏகதோ அவத்தமானாதி ஏதமத்த²ங் தீ³பேதி.
 இத³மெத்த² விசாரேதப்ப³ங் - அவினிப்போ⁴க³ரூபானங் கிங் அஞ்ஞமஞ்ஞங்
 ஸங்ஸட்ட²தா, உதா³ஹு விஸங்ஸட்ட²தாதி? விஸுங் ஆரம்மணபா⁴வேன
 ஸுவிஞ்ஞெய்யனானத்தத்தா ந ஸங்ஸட்ட²தா, நாபி விஸங்ஸட்ட²தா
 ஸங்ஸட்ட²தி அனாஸங்கனீயஸபா⁴வத்தா. சதுன்னஞ்ஹி க³ந்தா⁴னங்
 அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸங்ஸட்ட²ஸபா⁴வத்தா ரூபனிப்பா³னேஹிபி ஸோ

ஸங்ஸட்ட²பா⁴வோ அத்தி² நத்தீ²தி ஸியா ஆஸங்கா, தஸ்மா தேஸங்
இதரேஹி, இதரேஸஞ்ச தேஹி விஸங்ஸட்ட²ஸபா⁴வதா வச்சதி, ந பன
ரூபானங் ரூபேஹி கத்த²சி ஸங்ஸட்ட²தா அத்தீ²தி ததா³ஸங்காபா⁴வதோ
விஸங்ஸட்ட²தா ச ரூபானங் ரூபேஹி ந வச்சதீதி. ஏஸ ஹி தேஸங்
ஸபா⁴வோதி. சித்தஸங்ஸட்ட²ஸமுட்டா²னாதி³பதே³ஸு
ஸங்ஸட்ட²ஸமுட்டா²னாதி³ஸத்த³தா³ சித்தஸத்த³தா³பெக்கா²தி பச்சேகங்
சித்தஸத்த³ஸம்ப்³ந்த⁴த்தா சித்தஸங்ஸட்டா² ச தே சித்தஸமுட்டா²னா சாதி
பச்சேகங் யோஜெத்வா அத்தோ² வத்தோ. உபாதி³யந்தேவாதி பூ⁴தானி
க³ண்ஹந்தி ஏவ, நிஸ்ஸயந்தி ஏவாதி அத்தோ². யதா² பூ⁴தானி உபாதி³யந்தி
க³ய்ஹந்தி நிஸ்ஸீயந்தி, ந ததா² ஏதானி க³ய்ஹந்தி நிஸ்ஸீயந்தி, தஸ்மா
உபாதா³. அத² வா பூ⁴தானி அமுஞ்சித்வா தேஸங்
வண்ணனிபா⁴தி³பா⁴வேன க³ஹேதப்³தோ உபாதா³.

75-82. ஸங்கிலிட்ட²த்திகே வுத்தனயேனாதி ஸங்-ஸத்த³ங் அபனெத்வா
கிலிஸந்தீதி கிலேஸாதிஆதி³னா நயேன.

83-100. காமாவசராதி³ஸு அயமபரோ அத்தோ² - காமதண்ஹா காமோ, ஏவங்
ரூபாரூபதண்ஹா ரூபங் அரூபஞ்ச. ஆரம்மணகரணவஸேன தானி யத்த²
அவசரந்தி, தே காமாவசராத³யோதி. ஏவஞ்ஹி ஸதி அஞ்ஞபூ⁴மீஸு
உப்பஜ்ஜமானாநங் அகாமாவசராதி³தா காமாவசராதி³தா ச நாபஜ்ஜதீதி
ஸித்த³த⁴ங் ஹோதி. நிக்கே²பகண்டே³பி “எத்தா²வசரா”தி வசனங்
அவீசிபரனிம்மிதபரிச்சி²ன்னோகாஸாய காமதண்ஹாய ஆரம்மணபா⁴வங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங், ததோ³காஸதா ச தண்ஹாய
தன்னின்னதாய வேதி³தப்³பா³. யதி³ பரியாபன்னஸத்த³த³ஸ்ஸ அந்தோக³தா⁴தி
அயமத்தோ², மக்³கா³தி³த⁴ம்மானஞ்ச லோகுத்தரந்தோக³த⁴த்தா பரியாபன்னதா
ஆபஜ்ஜதி. ந ஹி “பரியாபன்னா”தி எத்த² தேபூ⁴மகக³ஹணங் அத்தீ²தி?
நாபஜ்ஜதி ஸப்³ப³தா³ பவத்தமானஸ்ஸ பச்சக்க³ஸ்ஸ லோகஸ்ஸ வஸேன
பரியாபன்னநிச்ச²யதோ. அத² வா பரிச்சே²த³காரிகாய தண்ஹாய பரிச்சி²ந்தி³த்வா
ஆபன்னா படிபன்னா க³ஹிதாதி பரியாபன்னா.

அனீய-ஸத்த³தோ³ ப³ஹுலா கத்துஅபி⁴தா⁴யகோதி வட்டசாரகதோ
நிய்யந்தீதி நிய்யானீயா, நீ-காரஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங் ய-காரஸ்ஸ ச க-காரத்தங்
கத்வா “நிய்யானிகா”தி வுத்தங், நிய்யானகரணஸ்ஸீலா வா நிய்யானிகா.
உத்தரிதப்³ப³ஸ்ஸ அஞ்ஞஸ்ஸ நித்த³தி³ட்ட²ஸ்ஸ அபா⁴வா நித்த³தி³ஸியமானா
ஸஉத்தரா த⁴ம்மாவ உத்தரிதப்³பா³தி “அத்தான”ந்தி ஆஹ. ராகா³தீ³னந்தி
ராகா³தீ³னங் த³ஸன்னங் கிலேஸானங் ஸப்³ப³னியதாகுஸலானங் வா. தேஹி
நானப்பகாரது³க்க²னிப்³பத்தகேஹி அபி⁴பூ⁴தா ஸத்தா கந்த³ந்தி அகந்த³ந்தாபி
கந்த³னகாரணபா⁴வதோ. யஸ்மா பன பஹானேகட்ட²தாவஸேன ச
“ஸரணா”தி ஆஹ, தஸ்மா “ராகா³தீ³ன”ந்தி வசனேன ராக³தோ³ஸமோஹாவ

க³ஹிதாதி ஞாயதி. ரண-ஸத்³தோ³ வா ராகா³தி³ரேணூஸு நிருள்ஹோ
த³ட்ட²ப³போ³, ரணங் வா யுத்³த⁴ங், “காமா தே பட²மா ஸேனா”தி (ஸு. நி. 438;
மஹானி. 28, 68, 149; சூளனி. நந்த³மாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 47) ஏவமாதிகா ச
அகுஸலா ஸேனா அரியமக்³யுத்³தே⁴ன ஜேதப்³ப்த்தா ஸயுத்³த⁴த்தா
“ஸரணா”தி வுச்சந்தீதி. அரணவிப⁴ங்க³ஸுத்தே (ம. நி. 3.323 ஆத்யோ) பன
ஸது³க்கா² ஸஉபகா⁴தா ஸஉபாயாஸா ஸபரிளாஹா மிச்சா²படிபதா³பூ⁴தா
காமஸுகா²னுயோகா³த்யோ “ஸரணா”தி வுத்தாதி து³க்கா²தீ³னங் ரணபா⁴வோ
தன்னிப்³ப்த்தகஸபா⁴வானங் அகுஸலானங் ஸரணதா ச வேதி³தப்³பா³.

பிட்டி²து³கா ஸமத்தா.

ஸுத்தந்திகது³கமாதிகாபத³வண்ணனா

101-108. விஜ்ஜாராஸந்தோக³த⁴த⁴ம்மா விஜ்ஜாஸபா⁴க³தாய
ததே³கதே³ஸே விஜ்ஜாகொட்டா²ஸே வத்தந்தீதி வுத்தா. வஜிரஸ்ஸ யத்த² தங்
பததி, தத்த² அபே⁴ஜ்ஜங் நாம கிஞ்சி மணிபாஸாணாதி³ நத்தி², ந ச தேன
க³மனமக்³கோ³ விருஹதி, ஏவமேவ அரஹத்தமக்³கே³ன யத்த² ஸோ
உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மிங் ஸந்தானே அபே⁴ஜ்ஜோ கிலேஸோ நாம நத்தி², ந ச
பி⁴ன்னோ புன விருஹதீதி வஜிருபமதா வேதி³தப்³பா³. தது³பசாரேன பா³லா
யதா² “மஞ்சா கோ⁴ஸந்தீ”தி. கண்ஹாபி⁴ஜாதீதி அபாயா வுச்சந்தி
மனுஸ்ஸேஸு ச தோ³ப⁴க³கியங். தபனஸ்ஸ வா து³க்க²ஸ்ஸ ஹிதாதி
தபனியா.

தா³ஸாதீ³ஸுபி ஸிரிவட்³ட⁴காதி³ஸத்³தா³ விய அததத்தா வசனமத்தமேவ
அதி⁴காரங் கத்வா பவத்தா அதி⁴வசனா. யஸ்மா பன
அதி⁴வசனநிருத்திபஞ்ஞத்திபதா³னி ஸமானத்தா²னி, ஸப்³பஞ்ச வசனங்
அதி⁴வசனாதி³பா⁴வங் ப⁴ஜதி, தஸ்மா தேஸுபி வசனவிஸேஸேஸு
விஸேஸேன பவத்தேஹி அதி⁴வசனாதி³ஸத்³தே³ஹி ஸப்³பா³னி வசனானி
அத்த²ப்பகாஸனஸாமஞ்ஞேன வுத்தானீதி ஏதேனாதி⁴ப்பாயேன அயங்
அத்த²யோஜனா கதாதி வேதி³தப்³பா³. அத² வா அதி⁴-ஸத்³தோ³ உபரிபா⁴கே³,
உபரி வசனங் அதி⁴வசனங். கஸ்ஸ உபரி? பகாஸேதப்³புஸ்ஸ
அத்த²ஸ்ஸாதி விதி³தோவாயமத்தோ². அதீ⁴னங் வா வசனங் அதி⁴வசனங்.
கேன அதீ⁴னங்? அத்தே²ன. ததா² தங்தங்அத்த²ப்பகாஸனே நிச்சி²தங், நியதங்
வா வசனங் நிருத்தி. பத²வீதா⁴துபுரிஸாதி³தங்தங்பகாரேன ஞாபனதோ
பஞ்ஞத்தீதி ஏவங் அதி⁴வசனாதி³பதா³னங் ஸப்³பவசனேஸு பவத்தி
வேதி³தப்³பா³. அஞ்ஞதா² ஸிரிவட்³ட⁴கத⁴னவட்³ட⁴கப்பகாரானமேவ
அபி⁴லாபானங் அதி⁴வசனதா, அபி⁴ஸங்க²ரொந்தீதி ஏவங்பகாரானமேவ
நித்தா⁴ரணவசனானங் நிருத்திதா, தக்கோ விதக்கோதி ஏவங்பகாரானமேவ

ஏகமேவத்த²ங் தேன தேன பகாரேன ஞாபெந்தானங் பஞ்ஞத்திதா ச
ஆபஜ்ஜெய்யாதி.

109-118. ப²ஸ்ஸோ வேத³னாதி ஸப்³புதா³பி அருபத⁴ம்மானங்
ப²ஸ்ஸாதி³னாமகத்தா பத²வியாதீ³னங் கேஸுகும்பா⁴தி³னாமந்தராபத்தி விய
நாமந்தரானாபஜ்ஜனதோ ச ஸதா³ அத்தனாவ கதனாமதாய
சதுக்க²ந்த⁴னிப்³பா³னானி நாமகரணட்டே²ன நாமங். நமனங்
அவினாபா⁴வதோ ஆரம்மணாபி⁴முக²தா, நமனஹேதுபூ⁴ததா நாமனங். அத²
வா அதி⁴வசனஸம்ப²ஸ்ஸோ விய அதி⁴வசனங் நாமமந்தரேன யே
அனுபசிதபோ³தி⁴ஸம்பா⁴ரானங் க³ஹணங் ந க³ச்ச²ந்தி, தே
நாமாயத்தக்³ஹணா நாமங். ரூபங் பன வினாபி நாமஸாத⁴னங் அத்தனோ
ரூப்பனஸபா⁴வேன க³ஹணங் உபயாதீதி ரூபங்.

119-123. இதோ புப்³பே³ பரிகம்மங் பவத்தங், இதோ பரங் ப⁴வங்க³ங், மஜ்ஜே²
ஸமாபத்தீதி ஏவங் ஸமாபத்தீனங் அப்பனாபரிச்சே²த³பஞ்ஞா
ஸமாபத்திகுஸலதா. வுட்டா²னே குஸலபா⁴வோ புப்³பே³ வுட்டா²னே
பரிச்சே²த³கரணஞாணங். லக்க²ணாதி³வஸேன அனிச்சாதி³வஸேன ச மனஸி
கரணங் மனஸிகாரோ.

124-134. ஸுசிஸ்ஸலதா ஸோரச்சங். ஸா ஹி ஸோப⁴னகம்மரததாதி.
ஸம்மோத³கஸ்ஸ, ஸம்மோத³கோ வா முது³பா⁴வோ
ஸம்மோத³கமுது³பா⁴வோ, ஸண்ஹவாசதா. “அகு³த்தத்³வாரதா”தி வுத்தே
கேஸு த³வாரேஸுதி ந பஞ்ஞாயதீதி “இந்த³ரியேஸு”தி வுத்தங்.
ஸம்பஜானாதீதி ஸம்பஜானோ, தஸ்ஸ பா⁴வோ ஸம்பஜஞ்ஞங். தத³பி
ஞாணங் யஸ்மா ஸம்பஜானாதி, தஸ்மா “ஸம்பஜானாதீதி ஸம்பஜஞ்ஞ”ந்தி
ஆஹ. அப்படிஸங்கா²னே நிமித்தே விஸயே வா. வீரியஸீஸேனாதி
வீரியபாமொக்கே²ன. உப்பன்னங் ப³லந்தி வீரியோபத்த²ம்பே⁴ன ஹி
குஸலபா⁴வனா ப³லவதீ தி²ரா உப்பஜ்ஜதீதி ததா² உப்பன்னா ப³லவதீ
குஸலபா⁴வனா ப³லவந்தோ ஸத்த பொ³ஜ்ஜங்கா³திபி வுச்சந்தி.
கஸிணனிமித்தங் விய ஸஞ்ஞாணங் விய ஸவிக்³க³ஹங் விய ச ஸுட்டு²
உபலக்கே²தப்³பா³காரங் “நிமித்த”ந்தி வுச்சதி. ஸமதோ² ச ஏவங் ஆகாரோதி
“நிமித்த”ந்தி வுத்தோ. ததா² ஹி ஸோ பச்சவெக்க²ந்தேன பச்சவெக்க²ணதோ
க³ய்ஹதீதி. உத்³த⁴ச்சமிவ சித்தங் ந விக்²பதீதி, விக்²பபடிக்²போ வா
அவிக்²போ.

135-142. ஸீலமேவ புனப்புனங் ஆஸேவியமானங் லோகியங் லோகுத்தரம்பி
ஸீலங் பரிபுரேதீதி “ஸீலபரிபுரணதோ”தி வுத்தங். ஸீலஸ்ஸ ஸம்பதா³தி
காரணஸீலம்பி ப²லஸீலம்பி ஸம்பன்னஸமுதா³யஸ்ஸ ஏகதே³ஸவஸேன
வுத்தங். அத² வா “கதமே ச த²பதி அகுஸலா ஸீலா? அகுஸலங் காயகம்மங்

அகுஸலங் வசீகம்மங் பாபகோ ஆஜீவோ”தி (ம. நி. 2.264) வுத்தத்தா ஸப்³ப³ம்பி குஸலாகுஸலங் “ஸீல”ந்தி க³ஹெத்வா தத்த² குஸலஸீலங் நித்³தா⁴ரெத்வா “ஸீலஸம்பதா³”தி வுத்தங். ஏவங் தி³ட்டி²ஸம்பதா³பி வேதி³தப்³பா³.

தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ கோ² பன யதா²தி³ட்டி²ஸ்ஸ ச பதா⁴னந்தி கம்மஸ்ஸகதஞாணாதி³ஸங்கா²தா தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ சேவாதி படிபாடியா தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ தி³ட்டி²விஸுத்³தி⁴ கோ² பனாதி ச பத³த்³வயஸ்ஸ ஸமானத்தா பஞ்ஞா. யதா²தி³ட்டி²ஸ்ஸாதி நிப்³ப³த்திதப்பகாரதி³ட்டி²ஸ்ஸ நிப்³ப³த்தேதப்³பதா⁴னானுருபதி³ட்டி²ஸ்ஸ வா யதா²தி³ட்டி²பவத்தகிரியஸ்ஸ வா. ஸங்வேகோ³தி ஸஹொத்தப்பங் ஞாணங், ஒத்தப்பமேவ வா. ஸமத்தங் துஸ்ஸனங் தித்தி ஸந்துட்டி², நத்தி² ஏதஸ்ஸ ஸந்துட்டி²தி அஸந்துட்டி², அஸந்துட்டி²ஸ்ஸ பா⁴வோ அஸந்துட்டி²தா. வீரியப்பவாஹே பவத்தமானே அந்தரா ஏவ படிக³மனங் நிவத்தனங் படிவானங், தங் அஸ்ஸ அத்தீ²தி படிவானீ , ந படிவானீ அப்படிவானீ, தஸ்ஸ பா⁴வோ அப்படிவானிதா. விமுச்சனங் நாம ஆரம்மணே அதி⁴முத்ததா கிலேஸேஹி ஸப்³ப³ஸங்கா²ரேஹி ச நிஸ்ஸடதா ச. படிஸந்தி⁴வஸேனாதி கிலேஸானங் தங்தங்மக்³க³வஜ்ஜா²னங் உப்பன்னமக்³கே³ க²ந்த⁴ஸந்தானே புன ஸங்த³ஹனவஸேன. அனுப்பாத³பூ⁴தேதி தங்தங்²லே. அனுப்பாத³பரியோஸானேதி அனுப்பாத³கரோ மக்³கோ³ அனுப்பாதோ³, தஸ்ஸ பரியோஸானே.

ஸுத்தந்திகது³கமாதிகாபத³வண்ணனா நிட்டி²தா.

து³கமாதிகாபத³வண்ணனா நிட்டி²தா.

காமாவசரகுஸலபத³பா⁴ஜனீயவண்ணனா

1. “யே வா பன...பே... அருபினோ த⁴ம்மா”தி இத³ங் “ப²ஸ்ஸோ ஹோதீ”தி ஏவமாதி³கங் விய ந விஸுங் “தேபி ஹோந்தீ”தி ஹோதி-ஸத்³தே³ன ஸம்ப³ந்த⁴ங் கத்வா வுத்தங், உத்³தி³ட்டா²வஸேஸே ச பன க³ஹேத்வா “இமே த⁴ம்மா குஸலா”தி அப்பேதுங் வுத்தந்தி அப்பனாய அவரோதி⁴தங். ஏவஞ்ச கத்வா நித்³தே³ஸேபி ஏதஸ்ஸ பத³பா⁴ஜனீயங் ந வுத்தந்தி. ஸருபேன பன அத³ஸ்ஸிதத்தா “அத்தீ”தி வத்வா து³தியேன ஹோதி-ஸத்³தே³ன ஸம்ப³ந்தோ⁴ நித்³தே³ஸோ ச ந கதோ, ஸங்கே²பேன பன உத்³தி³ஸித்வா ஸங்கே²பேனேவ யே வா பன த⁴ம்மா நித்³தி³ட்டா²தி ஏதஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ உத்³தே³ஸே அவரோதோ⁴ யுத்தோ. த⁴ம்மனித்³தே³ஸே ச நித்³தே³ஸாவஸானே வுத்தஸ்ஸாதி.

புச்சா²பரிச்சே²த³வசனேனேவ புச்சா²பா⁴வே விஞ்ஞாதே புச்சா²விஸேஸஞாபனத்த³ங் ஆஹ “அயங் கதே²துகம்யதாபுச்சா”தி. பஞ்சவிதா⁴ ஹீதி மஹானித்³தே³ஸே (மஹானி. 150; துளனி. புண்ணகமாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 12; மெத்தக³மாணவபுச்சா²னித்³தே³ஸ 18) ஆக³தா புச்சா² த³ஸ்ஸேதி. லக்க³ணந்தி ஞாதுங் இச்சி²தோ யோ கோசி ஸபா⁴வோ. அஞ்ஞாதந்தி யேன கேனசி ஞானேன அஞ்ஞாதபா⁴வங் ஆஹ. அதி³ட்ட²ந்தி த³ஸ்ஸனபு⁴தேன ஞானேன பச்சக்க³ங் விய அதி³ட்ட²தங். அதுலிதந்தி “எத்தகங் இத³”ந்தி துலாபு⁴தாய பஞ்ஞாய அதுலிததங். அதீரிதந்தி தீரணபு⁴தாய பஞ்ஞாய அகதஞாணகிரியாஸமாபனதங். அவிபு⁴தந்தி ஞாணஸ்ஸ அபாகடபா⁴வங் . அவிபா⁴விதந்தி ஞானேன அபாகடகதபா⁴வங். அதி³ட்ட²ங் ஜோதீயதி ஏதாயாதி அதி³ட்ட²ஜோதனா. அனுமதியா புச்சா² அனுமதிபுச்சா² . “தங் கிங் மஞ்ஞத², பி⁴க்க²வே”திஆதி³புச்சா²ய ஹி “கா தும்ஹாகங் அனுமதீ”தி அனுமதி புச்சி²தா ஹோதி. கதே²துகம்யதாதி கதே²துகம்யதாய.

பபே⁴த³தோ த⁴ம்மானங் தே³ஸனந்தி மாதிகாதே³ஸனங் ஆஹ. தத்த² ஹி புரதோ குஸலாதி³கே பபே⁴தே³ வத்வா பச்ச²தோ த⁴ம்மா வுத்தாதி “பபே⁴த³வந்தத³ஸ்ஸனத்த²”ந்தி நித்³தே³ஸங் ஆஹ. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - மாதிகாய ஸவிஸேஸனா த⁴ம்மா வுத்தா, தே ச விஸேஸிதப்³ப்த்தா பதா⁴னா, பதா⁴னஞ்ச இதிகத்தப்³ப்தாய யுஜ்ஜதீதி த⁴ம்மானமேவ பதா⁴னானங் புச்சி²தப்³ப்தா விஸ்ஸஜ்ஜிதப்³ப்தா ச ஹோதி, தஸ்மா தே புச்சி²தப்³பே த³ஸ்ஸேதுங் “கதமே த⁴ம்மா”தி வுத்தங், தே பன விஸேஸவந்தோ புச்சி²தாதி த³ஸ்ஸேதுங் புன “குஸலா”தி வுத்தந்தி ஏவங் பபே⁴த³வந்தத³ஸ்ஸனத்த²ங் அயங் பதா³னுக்கமோ கதோதி. “இமே த⁴ம்மா குஸலா”தி விஸ்ஸஜ்ஜனேபி ஏவமேவ யோஜனா காதப்³பா³. “பபே⁴த³தோ த⁴ம்மானங் தே³ஸனங் தீ³பெத்வா”தி ஏதஸ்ஸ அத்த²ங் விவரிதுங் “இமஸ்மிஞ்ஹீ”திஆதி³மாஹ. அனேகப்பபே⁴தா³ தே³ஸேதப்³பா³தி ஸம்ப³ந்தோ⁴. தஸ்மாதி அவோஹாரதே³ஸனதோ த⁴ம்மானமேவ தே³ஸேதப்³ப்த்தா தேஸஞ்ச க⁴னவினிப்³போ⁴க³படிஸம்பி⁴தா³ஞாணாவஹனதோ பபே⁴த³வந்தானங் தே³ஸேதப்³ப்த்தா “குஸலா...பே... தீ³பெத்வா”தி ஏதேன ஸம்ப³ந்தோ⁴. ஏவமேவ ஹி யதா²வுத்ததீ³பனஸ்ஸ ஹேதுங் ஸகாரணங் பகாஸேதுங் புன “த⁴ம்மாயேவா”திஆதி³ வுத்தந்தி. த⁴ம்மாதி ஸாமஞ்ஞமத்தவசனேன ஸமுஹாதி³க⁴னவஸேன ஏகத்தக்க³ஹணங் ஹோதீதி ஏகத்தவினிப்³போ⁴க³கரணங் க⁴னவினிப்³போ⁴க³ஞாணங் ஆவஹதி பபே⁴த³தே³ஸனா, ததா² குஸலாதி³த⁴ம்மானங் அப்யாகதாதி³அத்தா²னஞ்ச தீ³பனதோ த⁴ம்மபடிஸம்பி⁴தா³தி³ஞாணஞ்ச ஆவஹதி. “பபே⁴த³வந்தத³ஸ்ஸனத்த²”ந்தி ஏதங் விவரிதுங் “இதா³னி யே தேனா”திஆதி³மாஹ. பபே⁴த³...பே... யுஜ்ஜதி இதிகத்தப்³ப்தாயுத்தஸ்ஸ விஸேஸனத்தா. அத² வா உத்³தே³ஸோ

த⁴ம்மப்பதா⁴னோ, பச்சா² ஸங்ஸயிதப்பதா⁴னா, ந ச த⁴ம்மபா⁴வோ ஸங்ஸயிதோ, குஸலாதி³பே⁴தோ³ பன ஸங்ஸயிதோதி நிச்சி²தஸங்ஸயிதவஸேனாயங் பதா³னுக்கமோ கதோ.

எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் வசனே. கிமத்த²மாஹ ப⁴க³வாதி தங் த³ஸ்ஸேதுங் ஆஹ “ஸமயே நித்தி³ஸி சித்த²”ந்தி. பரியோஸானேதி ஸமயே சித்தனித்³தே³ஸஸ்ஸ “யஸ்மிங்...பே... ஆரப்³பா⁴”தி ஏதஸ்ஸ பரியோஸானே. தஸ்மிங் ஸமயேதி தஸ்மிங் சித்துப்பாத³ஸமயே . சித்தேன ஸமயங் நியமெத்வான அத² பச்சா² போ³தே⁴துந்தி ஸம்பந்தோ⁴. விஜ்ஜமானேபி போ⁴ஜனக³மனாதி³ஸமயனானத்தே ஸமவாயாதி³னானத்தே ச யதா²வுத்தசித்தனியமிதா விஸேஸிதா அஞ்ஞஸ்மிங் ஸமயே யதா²தி⁴ப்பேதானங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் அபா⁴வா சித்தனியமிதே ஸமயே ப²ஸ்ஸாத³யோ போ³தே⁴துங் விஸேஸனமேவ தாவ சித்தங் த³ஸ்ஸேதுங் ஸமயே சித்தங் நித்தி³ஸீதி அத்தோ². விஸேஸிதப்³போ³பி ஹி ஸமயோ அத்தனோ உபகாரத்த²ங் விஸேஸனபா⁴வங் ஆபஜ்ஜதி, விஸேஸனபு⁴தஞ்ச சித்தங் தது³பகாரத்த²ங் விஸேஸிதப்³பா⁴வந்தி. ஸந்ததிக⁴னாதீ³னங் அயங் விஸேஸோ - புரிமபச்சி²மானங் நிரந்தரதாய ஏகீபு⁴தானமிவ பவத்தி ஸந்ததிக⁴னதா, ததா² ப²ஸ்ஸாதீ³னங் ஏகஸமுஹவஸேன து³ப்பி³ஞ்ஞய்யகிச்சபே⁴த³வஸேன ஏகாரம்மணதாவஸேன ச ஏகீபு⁴தானமிவ பவத்தி ஸமுஹாதி³க⁴னதாதி.

காலஞ்ச ஸமயஞ்சாதி யுத்தகாலஞ்ச பச்சயஸாமக்³கிஞ்ச. க²ணோதி ஓகாஸோ. ததா²க³துப்பாதா³தி³கோ ஹி மக்³க³ப்³ரஹ்மசரியஸ்ஸ ஓகாஸோ தப்பச்சயபடிபா⁴ஹேதுத்தா. க²ணோ ஏவ ச ஸமயோ. யோ “க²ணோ”தி ச “ஸமயோ”தி ச வுச்சதி, ஸோ ஏகோவாதி அத்தோ². மஹாஸமயோதி மஹாஸமுஹோ. ஸமயோபி கோ²தி ஸிக்கா²பரிபுரணஸ்ஸ ஹேதுபி. ஸமயப்பவாத³கேதி தி³ட்டி²ப்பவாத³கே. தத்த² ஹி நிஸின்னா தித்தி²யா அத்தனோ அத்தனோ ஸமயங் பவத³ந்தீதி. அத்தா²பி⁴ஸமயாதி ஹிதபடிபா⁴. அபி⁴ஸமேதப்³போ³தி அபி⁴ஸமயோ, அபி⁴ஸமயோ அத்தோ² அபி⁴ஸமயட்டோ²தி பீளனாதீ³னி அபி⁴ஸமிதப்³பா⁴வேன ஏகீபா⁴வங் உபனெத்வா வுத்தானி, அபி⁴ஸமயஸ்ஸ வா படிவேத⁴ஸ்ஸ விஸயபு⁴தோ அத்தோ² அபி⁴ஸமயட்டோ²தி தானேவ ததா² ஏகத்தேன வுத்தானி. தத்த² பீளனங் து³க்க²ஸச்சஸ்ஸ தங்ஸமங்கி³னோ ஹிங் ஸனங் அவிப்பா²ரிகதாகரணங். ஸந்தாபோ து³க்க²து³க்க²தாதி³பா⁴வேன ஸந்தாபனங் பரித³ஹனங்.

“இதா⁴”தி வசனங் அகுஸலேஸு அப்யாகதேஸு ச கேஸுசி க²ணஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ. நனு குஸலானஞ்ச நவமேன க²ணேன வினா உப்பத்தி ஹோதீதி? நோ ந ஹோதி, ந பன நவமோ ஏவ க²ணோ, சதுசக்கானிபி க²ணோதி வுத்தானி. ஸப்³பந்திமேன பரிச்சே²தே³ன அத்தஸம்மாபணிதி⁴க²ணமந்தரேன நத்தி² குஸலஸ்ஸ உப்பத்தீதி க²ணோ இத⁴ க³ஹிதோ. இந்த³ரியவிஸயமனஸிகாராதீ⁴னங் விஞ்ஞாணந்தி ஏவமாதி³ ஸாதா⁴ரணப²லங் த³ட்ட²ப்³பங். நவமோதி அட்ட²க்க²ணே உபாதா³ய வுத்தங். சதுசக்கங் வத்ததீதி புன பதிருபதே³ஸவாஸாதி³ஸம்பத்தி சதுசக்கங் விபரிவத்ததீதி அத்தோ². ஓகாஸபு⁴தானீதி அத்தனோ நிப்³பத்தியா “இதா³னி உப்பஜ்ஜந்து குஸலானீ”தி அனுமதிதா³னங் விய பு⁴தானி.

சித்தகாலோதி த⁴ம்மேனேவ ஸதா காலோ விஸேஸிதோ, ந தஸ்ஸ பவத்தித்த² பவத்திஸ்ஸதி பவத்ததீதி ஏதேன அவத்தா²விஸேஸேன, நாபி தஸ்ஸ விஜானநகிச்சேன, தஸ்மா ஏவங்விதே⁴ த⁴ம்மே உபாதா³ய பஞ்ஞத்தோதி வுத்தோ. கமப்பவத்தா விஸேஸா ஏவ படிபாடிதி பீஜபா⁴வோ ச படிபாடிதி வத்துமரஹதீதி இமினாதி⁴ப்பாயேன “பீஜகாலோதி த⁴ம்மபடிபாடிங் உபாதா³ய பஞ்ஞத்தோ”தி ஆஹ. த⁴ம்மபடிபாடிங் வாதி

அட்ட²கலாபத்⁴ம்மே ஸந்தா⁴யாஹ. ஸஞ்சிதா விய க³ய்ஹமானகாலா ஏவ காலஸஞ்சயோ , யதா² வா ததா² வா காலோதி ஏகங் ஸபா⁴வங் க³ஹெத்வா அபி⁴னிவேஸங் கரொந்தஸ்ஸ தத³பி⁴னிவேஸனிஸேத்⁴னத்த²ங் “ஸோ பனேஸ ஸபா⁴வதோ அவிஜ்ஜமானத்தா பஞ்ஞத்திமத்தகோ”தி ஆஹ. ஞத்வா விஞ்ஞெய்யோதி ஸம்ப³ந்தோ⁴. இதரோ பன ஹேதுதி ஏஸ ஸமயோ பச்சயோவ விஞ்ஞெய்யோ. எத்தா²தி ஏதஸ்மிங் அதி⁴காரே ந ஹேதுஹேது ஸாதா⁴ரணஹேது சாதி அத்தோ². ஸமவாயோ பச்சயஸாமக்³ீ, ஹேது பன ஏகேகோ பச்சயோதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ வேதி³தப்³போ³. சக்²விஞ்ஞாணாதீ³னங் அனேகபச்சயத்³ஸ்ஸனேன தங்தங்த்³வாரிகானங் குஸலானஞ்ச தப்பச்சயதங் த³ஸ்ஸேதி.

பரிக்க³ஹோ கதோ அட்ட²கதா²சரியேஹி. ஏககாரணவாதோ³தி பகதிகாரணவாதோ³, இஸ்ஸரகாரணவாதோ³ வா. அஞ்ஞமஞ்ஞாபெக்கோ²தி அவயவானங் அஞ்ஞமஞ்ஞாபெக்க²தாய ஸமுதா³யோ வுத்தோ. அபெக்கா² ச யாவ ஸஹாயகாரணஸமாக³மோ ந ஹோதி, தாவ ப²லஸ்ஸ அனிப்பா²த³னங் ஸமாக³மே நிப்பா²த³னஸமத்த²ஸ்ஸ நிப்பா²த³னஞ்ச. ஸமாக³மோ ச யேஸு யுஜ்ஜமானேஸு நிப்பா²யாரேஸுபி ப²லஸ்ஸ பவத்தி, தேஸங் ஸப்பா⁴வோதி.

அஸாமக்³ீ...பே... பத்திதோதி சக்²விஞ்ஞாபாலோகமனஸிகாரானங் அஸமவேதானங் சக்²விஞ்ஞாணஸ்ஸ அஹேதுபா⁴வே ஸதி ஸமவேதானஞ்ச தங்ஸபா⁴வாவினிவத்திதோ ஹேதுபா⁴வானாபத்திதோதி அத்தோ². ந ஹி ஸபா⁴வந்தரங் அஞ்ஞேன ஸஹிதங் ஸபா⁴வந்தரங் ஹோதீதி. ஏகஸ்மிந்தி அந்த⁴ஸதே ஏகேகஸ்மிங் அந்தே⁴தி அதி⁴ப்பாயோ. அஞ்ஞதா² யதா²ருதவஸேன அத்தே² க³ய்ஹமானே ஏகஸ்ஸ அந்த⁴ஸ்ஸ த³ஸ்ஸனாஸமத்த²தா ஸப்பே³ஸம்பி ந ஹோதி, நாபி ஏகஸ்ஸ அஸமத்த²தாய ஸப்பே³ஸம்பி அஸமத்த²தா வுத்தா, கிந்து ஸப்பே³ஸங் விஸுங் அஸமத்த²தாய ஏவாதி உபமாவசனங் ந யுஜ்ஜெய்ய, நாபி உபமோபமிதப்³ஸம்ப³ந்தோ⁴. ந ஹி உபமிதப்³ஸு சக்கா²தீ³ஸு ஏகஸ்ஸ அஸமத்த²தாய ஸப்பே³ஸம்பி அஸமத்த²தா வுத்தா, கிந்து ஸப்பே³ஸங் விஸுங் அஸமத்த²தாய ஸஹிதானங் அஸமத்த²தாதி. அந்த⁴ஸதங் பஸ்ஸதீதி ச அந்த⁴ஸதங் ஸஹிதங் பஸ்ஸதீதி அதி⁴ப்பாயோ அஞ்ஞதா² வுத்தனயேன உபமிதப்³ஸமானதாபத்திதோ. ஸாதா⁴...பே... டி²தபா⁴வோதி யேஸு விஜ்ஜமானேஸு ப²லப்பவத்தி தேஸங் ஸமோதா⁴னே, யதா² பவத்தமானேஸு தேஸு ப²லப்பவத்தி, ததா² பவத்திமாஹ. ந யேஸங் கேஸஞ்சி அனேகேஸங் ஸமோதா⁴னமத்தங் ஸாமக்³ீ. ந ஹி ஸத்³த³க³ந்த⁴ரஸபொ²ட்ட²ப்³ஸமோதா⁴னங் சக்²விஞ்ஞாணஸ்ஸ, கட்ட²கபாலபாஸாணஸமோதா⁴னங் வா ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹேதுதி. தந்தி தங் த³ஸ்ஸனங். அஸா...பே... ஸித்³தோ⁴தி நாயமத்தோ² ஸாதே⁴தப்³போ³ விஸுங் அஹேதுனங் சக்கா²தீ³னங் ஸஹிதானங் ஹேதுபா⁴வஸ்ஸ பச்சக்க²ஸித்³த⁴த்தாதி அத்தோ². ந ஹி பச்சக்க²ஸித்³தே⁴ யுத்திமக்³னங் யுத்தந்தி.

மனுஸ்ஸத்தாதீ³னங் க²ணாவயவானங் ஸாமக்³ீ க²ணஸாமக்³ீ, தங் வினா ஸோ நவமசக்கஸம்பத்திஸங்கா²தோ க²ணோ நத்தி². ஸா ஏவ ஹி க²ணஸாமக்³ீ ஸோ க²ணோதி அத்தோ². க²ண...பே... தீ³பேதி அத்தனோ து³ல்லப⁴தாயாதி அத்தோ². க²ணத்தோ² வா ஸமயஸத்³தோ³ க²ணஸங்கா²தோ ஸமயோதி வுத்தோ. ஸோ யஸ்மிங் து³ல்லபே⁴ க²ணே ஸதீதி இமஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ விபா⁴வனவஸேன ததா³யத்தாய குஸலுப்பத்தியா து³ல்லப⁴பா⁴வங் தீ³பேதி. ஏதேனுபாயேன ஸமவாய...பே... வுத்திங் தீ³பேதீதி எத்த² இதோ பரேஸு ச யோஜனா தஸ்ஸ தஸ்ஸ தங்தங்தீ³பனே காதப்³பா³.

தஸ்ஸ புரிஸஸ்ஸாதி “ஸெய்யதா²பி பி⁴க்க²வே சத்தாரோ த³ஹத⁴ம்மா த⁴னுக்க³ஹா ஸிக்கி²தா கதஹத்தா² கதுபாஸனா சதுத்³தி³ஸா டி²தா அஸ்ஸு, அத² புரிஸோ ஆக³ச்செய்ய ‘அஹங் இமேஸங்...பே... கதுபாஸனானங் கண்டே³ கி²த்தே கி²த்தே அப்பதிட்டி²தே பத²வியங் க³ஹெத்வா ஆஹரிஸ்ஸாமீ”தி (ஸங். நி. 2.228) ஏவங் வுத்தஜவனபுரிஸஸ்ஸ. தாவ பரித்தகோதி க³மனஸ்ஸாதா³னங் தே³வபுத்தானங் ஹெட்டு²பரியாயேன படிமுக²ங் தா⁴வந்தானங் ஸிரஸி பாதே³ ச ப³த்³த⁴கு²ரதா⁴ராஸன்னிபாததோ ச பரித்ததரோ காலோ. காலஸங்கா²தோ ஸமயோ சித்தபரிச்சின்னோ வுச்சமானோ தேனேவ பரிச்சே³த³கசித்தேன “ஏவங் பரித்தோ அஹ”ந்தி அத்தனோ பரித்ததங் தீ³பேதி. யதா² சாஹங், ஏவங் ஸப்³போ³ குஸலசித்தப்பவத்திகாலோதி தஸ்ஸ பரித்ததங் தீ³பேதி. ஸத்³த³ஸ்ஸ தீ³பனா வுத்தனயானுஸாரேன வேதி³தப்³பா³.

பகதிவாதீ³னங் மஹதோ விய அணுவாதீ³னங் த³விஅணுகஸ்ஸ விய ச ஏகஸ்ஸேவ. ஹேது...பே... வுத்திதங் தீ³பேதி பச்சயாயத்தவுத்தி³பனதோ தப்பரபா⁴வா ஹேதுஸங்கா²தஸ்ஸ பராயத்தவுத்தி³பனதா வுத்தா. ஸதி பன பச்சயாயத்தபா⁴வே பச்சயஸாமக்³ஆயத்ததா ஸமவாயஸங்கா²தேன தீ³பியதி அதப்பரபா⁴வதோ தஸ்ஸ தங்தீ³பனதா ந வுத்தா. அனேன ஸமயேன கத்துபு⁴தேன, அனேன ஸமயேன வா கரணபு⁴தேன ப⁴க³வதா படிஸேதி⁴தோதி அத்தோ². ஏஸ நயோ புரிமாஸு தீ³பனாஸு.

அதி⁴கரணவஸேனாதி ஆதா⁴ரவஸேன. எத்தா²தி காலஸமுஹஸங்கா²தே ஸமயே க³ஹிதேதி அத்தோ². காலோபி ஹி சித்தபரிச்சின்னோ ஸபா⁴வதோ அவிஜ்ஜமானோபி ஆதா⁴ரபா⁴வேனேவ ஸஞ்ஞாதோ “அதி⁴கரண”ந்தி வுத்தோ தங்க³ணப்பவத்தானங் ததோ புப்³பே³ பரதோ ச அபா⁴வா. பா⁴வோதி கிரியா. கிரியாய கிரியந்தரலக்க³ணங் பா⁴வேனபா⁴வலக்க³ணங். யதா² கா³வீஸு து³ய்ஹமானாஸு க³தோ, து³த்³தா⁴ஸு ஆக³தோதி தோ³ஹனகிரியா க³மனகிரியாய லக்க³ணங் ஹோதி, ஏவமிஹாபி “யஸ்மிங் ஸமயே தஸ்மிங் ஸமயே”தி ச வுத்தே ஸதீ³தி அயமத்தோ² விஞ்ஞாயமானோ ஏவ ஹோதி அஞ்ஞகிரியாஸம்ப³ந்தா⁴பா⁴வேன பத³த்த³ஸ்ஸ ஸத்தாவிரஹாபா⁴வதோதி ஸமயஸ்ஸ ஸத்தாகிரியாய சித்துப்பாத³கிரியா ப²ஸ்ஸாதி³ப⁴வனகிரியா ச லக்³யதீ³தி உப⁴யத்த² ஸமயஸத்³தே³ பு⁴ம்மனித்³தே³ஸோ கதோ லக்க³ணபு⁴தபா⁴வயுத்தோதி.

உத்³தா³னதோதி உத்³தே³ஸதோ ஸங்கே²பதோ. கிலேஸகாமோ வத்து²காமபா⁴வங் ப⁴ஜந்தோ காமனீயவஸேன ப⁴ஜதி, ந காமனவஸேனாதி காமனவஸேன கிலேஸகாமோ ஏவ ஹோதி, ந வத்து²காமோ. து³விதோ⁴பேஸோதி வசனேன து³வித⁴ஸ்ஸபி ஸஹிதஸ்ஸ அவசரணப்பதே³ஸங் ஸங்க³ணஹாதி. தேன வத்து²காமஸ்ஸேவ பவத்திதே³ஸோ ரூபாரூபதா⁴துத்³வயங் அபனீதங் ஹோதி. நனு ச து³விதோ⁴பி ஸஹிதோ ரூபாரூபதா⁴தூஸு பவத்தி ரூபாரூபாவசரத⁴ம்மானங் வத்து²காமத்தா ததா³ரம்மணானங் ரூபாரூபராகா³னஞ்ச கிலேஸகாமபா⁴வஸித்³தி⁴தோதி? தங் ந, ப³ஹலகிலேஸஸ்ஸ காமராக³ஸ்ஸ கிலேஸகாமபா⁴வேன இத⁴ ஸங்க³ஹிதத்தா. ஏவஞ்ச கத்வா ரூபாரூபதா⁴தூஸு பவத்தமானேஸு காமாவசரத⁴ம்மேஸு நிகந்தி இத⁴ ந ஸங்க³ஹிதா ஸு²கு²மத்தா. “உத்³தா³னதோ த³வே காமா”தி ஸப்³பகாமே உத்³தி³ஸித்வாபி ஹி “து³விதோ⁴பேஸோ”தி எத்த² ததே³கதே³ஸபு⁴தா அஞ்ஞமஞ்ஞஸஹிதபரிச்சின்னா காமராக³தப்³புத்து²கத⁴ம்மாவ ஸங்க³ஹிதாதி, நிரவஸேஸோ வா கிலேஸகாமோ காமராகோ³ காமதண்ஹாரூபதண்ஹாஅருபதண்ஹானிரோத⁴தண்ஹாபே⁴தோ³ இத⁴ பவத்தீ³தி அனவஸேஸப்பவத்திதங் ஸந்தா⁴ய “து³விதோ⁴பேஸோ”தி வுத்தங், வத்து²காமோபி ச அப்பகோ இதா⁴பி ந வத்தி ரூபாரூபாவசரவிபாகமத்தோ, ததா²பி பரிபுண்ணவத்து²காமத்தா காமாவசரத⁴ம்மாவ இத⁴ க³ஹிதா. ஏவஞ்ச கத்வா

ஸஸத்தா²வசரோபமா யுத்தா ஹோதி. “ருபுபபத்தியா மக்³ங் பா⁴வேதி”தி (த⁴. ஸ. 163; விப⁴. 625) எத்த² ரூபப⁴வோ உத்தரபத³லோபங் கத்வா “ரூப”ந்தி வுத்தோ, ஏவமிதா⁴பி உத்தரபத³லோபோ த³ட்ட²பு³போ³. அஞ்ஞதா² ஹி சித்தங் காமாவசராவசரந்தி வுச்செய்யாதி. ஆரம்மணகரணவஸேனாதிஆதி³கே “காமோ”தி ஸப்³புங் தண்ஹமாஹ, தஸ்மா “காமஞ்சேஸா”திஆதி³ வுத்தங், “காமே அவசாரேதி காமாவசார”ந்தி வத்தப்³பே சா-ஸத்³த³ஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங் கதங்.

ருள்ஹிஸத்³தே³னாதி ஞாணஸம்பயுத்தேஸு ருள்ஹேன ஸத்³தே³ன, ஞாணஸம்பயுத்தேஸு வா பவத்தித்வா அனவஜ்ஜஸுக²விபாகதாய தங்ஸதி³ஸேஸு ஞாணவிப்பயுத்தேஸு ருள்ஹேன ஸத்³தே³ன. அத² வா கிஞ்சி நிமித்தங் க³ஹெத்வா ஸதிபி அஞ்ஞஸ்மிங் தங்னிமித்தயுத்தே கிஸ்மிஞ்சிதே³வ விஸயே ஸம்முதியா சிரகாலதாவஸேன நிமித்தவிரஹேபி பவத்தி ருள்ஹி நாம யதா² “மஹியங் ஸேதி மஹிங்ஸோ, க³ச்சந்தி காவோ”தி, ஏவங் குஸலஸத்³த³ஸ்ஸபி ருள்ஹிபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. பஞ்ஞானித்³தே³ஸே “கோஸல்ல”ந்தி அபி⁴த⁴ம்மே (த⁴. ஸ. 16) வுத்தங், தஸ்ஸ ச பா⁴வா குஸலஸத்³த³ப்பவத்தி³ கோஸல்லயோகா³ குஸலந்தி அயங் அபி⁴த⁴ம்மபரியாயோ ஹோதி. குஸலந்தி குஸலபா⁴வங் ஆஹ.

விபாகாதீ³னங் அவஜ்ஜபடிபக்க²தா நத்தீ²தி குஸலமேவ அனவஜ்ஜலக்க²ணங் வுத்தங். அனவஜ்ஜலக்க²ணமேவாதி ஸுக²விபாகஸபா⁴வஸ்ஸ லக்க²ணபா⁴வனிவாரணத்த²ங் அவதா⁴ரணங் கதங், தங்னிவாரணஞ்ச தஸ்ஸ பச்சபட்டா²னதங் வத்து²காமதாய கதங். ஸம்பத்திஅத்தே³ன ரஸேன வோதா²னபா⁴வரஸங். ப²லட்டே²ன பச்சபட்டா²னேன இட்ட²விபாகபச்சபட்டா²னங். ஸபா⁴வோ கக்க²ளாதி³பு³ஸனாதி³கோ அஸாதா⁴ரணோ. ஸாமஞ்ஞங் ஸாதா⁴ரணோ அனிச்சாதி³ஸபா⁴வோ. இத⁴ ச குஸலலக்க²ணங் ஸப்³பு³குஸலஸாதா⁴ரணஸபா⁴வத்தா ஸாமஞ்ஞங் த³ட்ட²பு³ங், அகுஸலாதீ³ஹி அஸாதா⁴ரணதாய ஸபா⁴வோ வா. உபட்டா²னாகாரோதி க³ஹேதப்³பா⁴வேன ஞாணஸ்ஸ உபட்ட²ஹனாகாரோ. ப²லங் பன அத்தனோ காரணங் படிச்ச தப்படிபி³ம்பா⁴வேன, படிமுக²ங் வா உபட்டா²தி³ பச்சபட்டா²னங்.

விஜானாதீ³தி ஸஞ்ஞாபஞ்ஞாகிச்சவிஸிட்ட²ங் விஸயக்³ஹணங் ஆஹ. ஸப்³பு³சித்தஸாதா⁴ரணத்தா யத்த² யத்த² யதா² யதா² அத்தோ² லப்³ப⁴தி, தத்த² தத்த² ததா² ததா² க³ஹேதப்³போ³தி. யங் ஆஸேவனபச்சயபா⁴வேன சினோதி, யஞ்ச கம்முனா அபி⁴ஸங்க²தத்தா சிதங், தங் ததா² “சித்த”ந்தி வுத்தங். யங் பன ததா² ந ஹோதி, தங் பரித்தகிரியத்³வயங் அந்திமஜவனஞ்ச லப்³ப⁴மானசிந்தனவிசித்ததாதி³வஸேன “சித்த”ந்தி வேதி³தப்³புங். ஹஸிதுப்பாதோ³ பன அஞ்ஞஜவனக³திகோவ. சித்தானங் பனாதி விசித்ரானந்தி அத்தோ². தத³ந்தோக³த⁴த்தா ஹி ஸமுதா³யவோஹாரேன அவயவோபி “சித்த”ந்தி வுச்சதி யதா² பப்³பு³தனதீ³ஸமுத்தா³தி³ஏகதே³ஸேஸு தி³ட்டே²ஸு பப்³பு³தாத³யோ தி³ட்டா²தி வுச்சந்தி. சரணங் நாம க³ஹெத்வா சரிதப்³பு³சித்தபடோ. ரூபானீ³தி பி³ம்பா³னி.

அஜ்ஜத்திகந்தி இந்த³ரியபுத்³த⁴ங் வத³தி. சித்தகதமேவாதி சித்தஸ்ஸ மூலகாரணதங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். கம்மஸ்ஸ ஹேதங் சித்தங் காரணந்தி. தங் பன அத்த²ங் விபா⁴வேதுங் “காயகம்மாதி³பே⁴த³”ந்திஆதி³மாஹ. லிங்க³னானத்தந்தி ஸண்டா²னநானத்தங், பி⁴ன்னஸண்டா²னங்க³பச்சங்க³வதோ ஸரீரஸ்ஸ வா நானத்தங். வோஹாரவஸேன இத்தி²புரிஸாதி³பா⁴வேன வோஹரிதப்³பே³ஸு பத்த²னாவிஸேஸா உப்பஜ்ஜந்தி, ததோ கம்மவிஸேஸா. ஏவமித³ங் கம்மனானத்தங் வோஹாரனானத்ததோ ஹோதி. அபா...பே...காதி³தாதி ஏவமாதீ³ஸு ஆதி³-ஸத்³தே³ஹி க³தியா உபபத்தியா அத்தபா⁴வே லோகத⁴ம்மேஸு ச நானாகரணானி ஸுத்தாக³தானி ஸங்க³ண்ஹாதி.

கம்மனானத்தாதி³வஸேனாதி எத்த² குஸலாகுஸலவஸேன கம்மனானத்தங்
வேதி³தப்³பங். விஸதி³ஸஸபா⁴வதா ஹி நானத்தந்தி. குஸலகம்மஸ்ஸ தா³னாதி³வஸேன
காயஸுசரிதாதி³பா⁴வேன ச புது²த்தங், அகுஸலகம்மஸ்ஸ ச மச்ச²ரியாதி³ஹி
காயது³ச்சரிதாதி³ஹி ச புது²த்தங் வேதி³தப்³பங். ப³ஹுப்பகாரதா ஹி புது²த்தந்தி .
அன்னதா³னாதி³வஸேன தா³னாதி³னங் பாணாதிபாதாவிரதிஆதி³வஸேன காயஸுசரிதாதி³னங்
ஆவாஸமச்ச²ரியாதி³வஸேன மச்ச²ரியாதி³னங் பாணாதிபாதாதி³வஸேன
காயது³ச்சரிதாதி³னஞ்ச பபே⁴தோ³ வேதி³தப்³போ³. ஏகேகஸ்ஸ ஹி பகாரஸ்ஸ பே⁴தோ³
பபே⁴தோ³தி. நானத்தாதி³னங் வவத்தா²னங் ததா² ததா² வவத்தி²ததா நிச்சி²ததா.
ஏதேனுபாயேன லிங்க³னானத்தாதி³னி வேதி³தப்³பா³னி. கம்மனானத்தாதி³ஹி நிப்³பத்தானி ஹி
தானீதி.

பச்சப்பன்னஸ்ஸ லிங்க³ஸ்ஸ கம்மதோ பவத்திங் தத²னுக்கமேன பச்சப்பன்னகம்மஸ்ஸ
நிப்³பத்திஞ்ச த³ஸ்ஸெத்வா ததோ அனாக³தலிங்க³னானத்தாதி³னிப்³பத்தித³ஸ்ஸனேன
ஸங்ஸாரங் க⁴டெந்தோ “கம்மனானாகரணங் படிச்சா”திஆதி³மாஹ. தத்த² புரிமேன
கம்மவசனேன அவிஜ்ஜாஸங்கா²ரா, லிங்கா³தி³வசனேன விஞ்ஞாணாதி³னி
ப⁴வபரியோஸானானி, க³திஆதி³வசனேன ஜாதிஜராமரணானி க³ஹிதானீதி த³ட்ட²ப்³பா³னி.
தத்த² க³தீதி நிரயாத³யோ பஞ்ச க³தியோ வச்சந்தி, தாஸங் நானாகரணங் அபதா³தி³பா⁴வோ.
தா ஹி ததா² பி⁴ன்னாதி. உபபத்தீதி
கோ³மஹிங்ஸாதி³க³த்தியாதி³சாதுமஹாராஜிகாதி³உபபத்தியோ, தாஸங் நானாகரணங்
உச்சாதி³தா. க³த்தியோ ஏவ ஹி ஏகச்சோ குலபோ⁴க³இஸ்ஸரியாதி³ஹி உச்சோ ஹோதி,
ஏகச்சோ நீசோ. தேஹி ஏவ ஹினதாய ஹீனோ, பதா⁴னபா⁴வங் நீததாய பணீதோ,
அட்³ட⁴தாய ஸுக³தோ, த³லித்த³தாய து³க்க³தோ. குலவஸேன வா உச்சனிச்சதா,
இஸ்ஸரியவஸேன ஹீனபணீததா, போ⁴க³வஸேன ஸுக³தது³க்க³ததா யோஜேதப்³பா³.
ஸுவண்ணது³ப்³ண்ணதாதி ஓதா³தஸாமாதி³வண்ணஸுத்தி⁴அஸுத்தி⁴வஸேன
வுத்தங். ஸுஜாதது³ஜாததாதி நிக்³ரோத⁴பரிமண்ட³லாதி³ஆரோஹபரிணாஹேஹி
லக்க²ணேஹி வா அத்தபா⁴வபரிபுண்ணாபரிபுண்ணஜாததாவஸேன.
ஸுஸண்டி²தது³ஸ்ஸண்டி²ததாதி அங்க³பச்சங்கா³னங் ஸண்டா²னவஸேன.

அபரம்பி வுத்தங் அஜ்ஜ²த்திகசித்தஸ்ஸ யதா²வுத்தஸ்ஸ சித்தகதபா⁴வஸாத⁴கங்
ஸுத்தங் “கம்மதோ”திஆதி³. கம்மஞ்ஹி சித்ததோ நிப்³பத்தந்தி ததோ நிப்³பஜ்ஜமானங்
ஸப்³பம்பி சித்தங் சித்தகதமேவாதி ஸாதே⁴தி. கம்மனிப்³பத்ததோ லிங்க³தோ
பவத்தமானலிங்க³ஸஞ்ஞா மூலகாரணதோ கம்மதோ ஆஸன்னகாரணதோ லிங்க³தோ ச
பவத்தா ஹோதீதி “கம்மதோ...பே... பவத்தரே”தி ஆஹ. அத² வா லிங்க³ஞ்ச ஸஞ்ஞா ச
லிங்க³ஸஞ்ஞா, தா யதா²ஸங்க²யங் கம்மதோ லிங்க³தோ ச பவத்தரேதி அத்தோ².
ஸஞ்ஞாதோ பே⁴தங் கச்ச²ந்தீதி தே இத்தி²புரிஸாதி³லிங்க³ஸஞ்ஞாதோ
இத்தி²புரிஸாதி³வோஹாரபே⁴தங் த⁴ம்மா கச்ச²ந்தி, ததா² ததா² வோஹரிதப்³பா³தி
அத்தோ². இமாய கா³தா²ய அதீதபச்சப்பன்னத்³த⁴படிச்சஸமுப்பாத³வஸேன சித்தகதங் சித்தங்
த³ஸ்ஸிதங்.

லோகோ ஏவ பஜாதத்தா பஜாதி புரிமபாத³ஸ்ஸ விவரணங் பச்சி²மபாதோ³ த³ட்ட²ப்³போ³.
யதா² ரத²ஸ்ஸ ஆணி நிப்³ந்த⁴னா, ஏவங் ஸத்தலோகரத²ஸ்ஸ கம்மங் நிப்³ந்த⁴னந்தி
உபமாஸங்ஸந்த³னங் வேதி³தப்³பங். இமாய ச கா³தா²ய அத்³த⁴த்³வயவஸேன சித்தஸ்ஸ
கம்மவிஞ்ஞாணகததா த³ஸ்ஸிதா. கித்திந்தி பரம்முகா² கித்தனங் பத்த²டயஸதங்.
பஸங்ஸந்தி ஸம்முகா² பஸங்ஸனங் து²திங். கம்மனானாகரணந்தி கம்மதோ
நிப்³பத்தனானாகரணங் கம்மஜேஹி அனுமியமானங் கம்மஸ்ஸேவ வா நானாகரணங்.

கம்மஸ்ஸகாதி கம்மஸ்யா. கம்மஸ்ஸ தா³யங் தேன தா³தப்³பங் ஆதி³யந்தீதி
கம்மதா³யாதா³. அண்ட³ஜாதீ³னஞ்ச யோனீனங் கம்மதோ நிப்³புத்தத்தா கம்மமேவ யோனி
அத்தபா⁴வபடி⁴லாப⁴னிமித்தங் ஏதேஸந்தி கம்மயோனீ. பந்த⁴னட்டே²ன கம்மங் பந்து⁴
ஏதேஸந்தி கம்மபந்து⁴.

சித்தஸ்ஸாதி கம்மவிஞ்ஞாணஸ்ஸ. தஸ்ஸ பன அலத்தோ⁴காஸதா அஞ்ஞேன
கம்மேன படிபா³ஹிதத்தா தத³விபச்சனோகாஸே புக்³லஸ்ஸ நிப்³புத்தத்தா ச வேதி³தப்³பா³.
விஜ்ஜமானம்பி அபராபரியவேத³னீயகம்மவிஞ்ஞாணங்
காலகதிபயோகா³தி³ஸஹகாரீபச்சயவிகலதாய அவஸேஸபச்சயவேகல்லங் துட்ட²ப்³பங்.
ஏகச்சசித்தந்தி சித்தேன கத்தப்³புசித்ரேன ஏகச்சபூ⁴தங் தேன கத்தப்³புசித்ரமாஹ.

அனுப⁴வித்வா ப⁴வித்வா ச அபக³தங் பூ⁴தாபக³தங். அனுபூ⁴தபூ⁴ததா ஹி
பூ⁴ததாஸாமஞ்ஞேன பூ⁴தஸத்தே³ன வுத்தா. ஸாமஞ்ஞமேவ ஹி உபஸக்³கே³ன
விஸேஸீயதீதி. அனுபூ⁴தஸத்தோ³ ச கம்மவசனிச்சா²பா⁴வதோ அனுப⁴வகவாசகோ
துட்ட²ப்³போ³. விகப்பகா³ஹவஸேன ராகா³தீ³ஹி தப்³பி³பக்கே²ஹி ச அகுஸலங் குஸலஞ்ச
ஆரம்மணரஸங் அனுப⁴வதி, ந விபாகோ கம்மவேகக்கித்தத்தா, நாபி கிரியா
அஹேதுகானங் அதிபூ³பலதாய ஸஹேதுகானஞ்ச கீணகிலேஸஸ்ஸ
ச²ளங்கு³பெக்கா²வதோ உப்பஜ்ஜமானானங் அதிஸந்தவுத்தித்தா. எத்த² ச புரிமனயே
குஸலாகுஸலமேவ வத்துங் அதி⁴ப்பாயவஸேன “பூ⁴தாபக³த”ந்தி வுத்தங். யங்
“உப்பன்னானங் அகுஸலானங் த⁴ம்மானங் பஹானாய உப்பன்னானங் குஸலானங்
த⁴ம்மானங் டி²தியா”தி (ஸங். நி. 5.651-662; விப⁴. 390-391) எத்த² உப்பன்னந்தி க³ஹேத்வா
தங்ஸதி³ஸானங் பஹானங், வுத்தி⁴ ச வுத்தா, பச்சி²மனயே பன ச-ஸத்தே³ன
குஸலாகுஸலஞ்ச ஆகட்³டி⁴த்வா ஸப்³பங் ஸங்க²தங் வுத்தங்
பூ⁴தாபக³தபா⁴வாபி⁴தா⁴னாதி⁴ப்பாயேன.

விபச்சிதுங் ஓகாஸகரணவஸேன உப்பதிதங் அதீதகம்மஞ்ச ததோ உப்பஜ்ஜிதுங்
ஆரத்தோ⁴ அனாக³தோ விபாகோ ச “ஓகாஸகதுப்பன்ன”ந்தி வுத்தோ. யங்
உப்பன்னஸத்தே³ன வினாபி விஞ்ஞாயமானங் உப்பன்னங் , தங் ஸந்தா⁴ய “நாஹங்,
பி⁴க்க²வே, ஸஞ்சேதனிகான”ந்திஆதி³ (அ. நி. 10.217, 219) வுத்தங். தாஸ தாஸ
பூ⁴மீஸுதி மனுஸ்ஸதே³வாதி³அத்தபா⁴வஸங்க²தேஸு உபாதா³னக்க²ந்தே⁴ஸு.
தஸ்மிங் தஸ்மிங் ஸந்தானே அனுப்பத்திஅனாபாதி³ததாய அஸமூஹதங். எத்த² ச
லத்த⁴பூ⁴மிகங் “பூ⁴மிலத்த⁴”ந்தி வுத்தங் அக்கி³ஆஹிதோ விய.
ஓகாஸகதுப்பன்னஸத்தே³பி ச ஓகாஸோ கதோ ஏதேனாதி, ஓகாஸோ கதோ ஏதஸ்ஸாதி ச
துவித⁴த்தே²பி ஏவமேவ கதஸத்த³ஸ்ஸ பரனிபாதோ வேதி³தப்³போ³.

ஸப்³பதா³ அவத்தமானம்பி க³மியசித்தங் படிபக்க²பச்சவெக்க²ணாய அவிக்க²ம்பி⁴த்தா
“உப்பன்ன”ந்தி வுத்தங். அந்தரதா⁴பேதீதி விக்²ம்பி⁴கா ஆனாபானஸ்ஸதி விக்²ம்பே⁴தி.
அந்தராயேவாதி பூ⁴மிலத்தே⁴ ஸபூ⁴மியங் அப்பொ³ச்சி²ன்னே விச்சி²ந்தி³த்வாதி அத்தோ².
அனதீதங் அனநாக³தஞ்ச க²ணத்தயேகதே³ஸக²தம்பி உப்பஜ்ஜமானங் “க²ணத்தயக²த”ந்தி
வுத்தங். தே³ஸனாய பதா⁴னேன க³ஹிதோ அத்தோ² “ஸீஸ”ந்தி வுச்சதி.
லோகியத⁴ம்மஞ்ஹி தே³ஸேதப்³பங் பத்வா தே³ஸனாய சித்தங் புப்³பங்க²மங் ஹோதி,
த⁴ம்மஸபா⁴வங் வா ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங். அகுஸலாதி ஸப்³பே³பி அகுஸலா த⁴ம்மா
வுத்தா. சேதனாதி கேசி. அகுஸலபா⁴கி²யாதி ராகா³தயோ ஏகந்தஅகுஸலா.
அகுஸலபக்கி²காதி ப²ஸ்ஸாதயோபி தப்பக்கி²கா. மனோ தேஸங் த⁴ம்மானங் பட²மங்
உப்பஜ்ஜதீதி ஸஹஜாதோபி மனோ ஸம்பயுத்தே ஸங்க³ணஹித்வா அதி⁴பதிபா⁴வேன
பவத்தமானோ பட²மங் உப்பன்னோ விய ஹோதீதி ஏவங் வுத்தோ. ஸம்பயுத்தாபி

ததனுவத்தனதாய அன்வதேவ அகுஸலா தம்மாதி வத்தா, அனந்தரபச்சயமனங் வா ஸந்தா்ய மனோபுப்புங்குமதா வத்தா. சித்தேன நீயதீதி அபிஸங்காருவிஞ்ஞாணங் ஸந்தா்யாஹ, தண்ஹாஸம்பயுத்தங் வா. பபுஸஸரந்தி ஸபாவபண்டரதங் ஸந்தா்யாஹ. அரக்கிதேதி ஸதியா அனுனயபடிகாதிஹி அரக்கிதே, ராகாதிஹி ப்யாபன்னே, தேஹி ஏவ அவஸ்ஸுதே. சித்தஸ்ஸ புப்புங்குமபாவஸாதனே அஞ்ஞமஞ்ஞங் பஸ்தாஸனவஸேன ஸுத்தானுரக்கணங், இத வா உபஸங்ஹதானங் ஆபிதம்மிகேஹி விஞ்ஞாதானங் சிரகாலப்பவத்திவஸேன வேதிதப்புங்.

கதரபஞ்ஞங் த்வந்திஆதி ந பாளிஆருஹங், ஏவங் பகுவா புச்சதீதி அட்டகதாயமேவ வத்தங். பஞ்ஞா பன கிமத்தியாதி இதம்பி ஏகங் ஸுத்தங். “அபிஞ்ஞத்தா பரிஞ்ஞத்தா பஹானத்தா”தி தஸ்ஸ விஸ்ஸஜ்ஜனங்.

ஸாதந்தி ஸபாவவஸேன வத்தங், மதுரந்தி மதுரங் வியாதி உபமாவஸேன. போனொப்புவிசாதி புனப்புவுகரணஸீலா. தத்ரதத்ராபிநந்தனதோ நந்தி, நந்திபூதோ ராகோ நந்திராகோ, நந்திராகுபாவேன ஸஹகதாதி நந்திராகுஸஹகதாதி ந எத்த ஸம்பயோகவஸேன ஸஹகதபாவோ அதீதி ஸஹகதஸுத்தோ தண்ஹாய நந்திராகுபாவங் ஜோதேதி. நந்திராகுபூதாதி சஸ்ஸ அத்தோ. நிஸ்ஸயேதி பாதகே. ரூபாரூபாரம்மணானந்தி பதவீகஸிணாதிஆகாஸாதிஆரம்மணானங். ஸங்ஸட்டேதி கீரோதகங் விய ஸமோதிதே ஏகிபாவமிவ கதே. ஸஹஜாதேதி ஸம்பயுத்தஸஹஜாதே, ந ஸஹஜாதமத்தே. இதாபீதி “இமஸ்மிம்பி பதே அயமேவ அத்தோ அதிப்புபேதோ”தி இமிஸ்ஸா அட்டகதாய யதாதுஸ்ஸிதஸங்ஸட்டஸுத்தோ ஸஹஜாதே அதிப்புபேதோதி. அருபங் ரூபேனாதி படிஸந்திக்குகணே வத்துனா. உக்கட்டனித்தேஸோதி அனவஸேஸஸங்குஹேன கதோ அதிஸயனித்தேஸோ.

அனாபுட்டதாயேவாதி “திட்டங் ஸுத”ந்திஆதிஸு திட்டதாதயோ விய அபாஸிதப்புதா அனாபுட்டதா. ஸப்புபாசாரேன ஸதிஸ்ஸஸ துதியசித்தஸ்ஸ ஸஸங்காரிகதாவசனேன இமஸ்ஸ அஸங்காரிகதா விஞ்ஞாயதி, தஸ்மா அபாஸிதப்புதாய ந கஹிதோதி அத்தோ யுஜ்ஜதி. அதிப்புபாயோ பன பாளியங் அபாஸிதத்தா ஏவ தத்த தேஸேதப்புபாவேன ந கஹிதோ ந ஸங்கஹிதோ ந தஸ்ஸத்தஸ்ஸ அபாவாதி. அத வா பாளியங் அனாபுட்டதாய ஏவ அட்டகதாயங் ந கஹிதோ ந தஸ்ஸத்தோ வத்தோ. நியமெத்வாவாதி பரதோ ஏவங்விதஸ்ஸேவ ஸஸங்காரிகபாவவசனதோ இத ததவசனேனேவ அஸங்காரிகபாவங் நியமெத்வா.

மனோவிஞ்ஞாணந்தி எத்த த்வாரங் வத்துதி வத்தங், த்வாரேன வா தங்ஸஹாயபூதங் ஹதயவத்து வத்தங். ஸரஸபாவேனாதி ஸகிச்சபாவேன. அவிஜ்ஜா ஹி ஸங்காரானங் பச்சயபாவகிச்சா, அஞ்ஞாஸாதாரணோ வா ரஸிதப்புபோ விஞ்ஞாதப்புபோ பாவோ ஸரஸபாவோ, அவிஜ்ஜாஸபாவோ ஸங்காரஸபாவோதி ஏவமாதிக்கோ. “ஸரஸஸபாவேனா”திபி பாடோ, ஸோயேவ அத்தோ. அவிஜ்ஜாபச்சயாதி வா ஸரஸேன, ஸங்காராதி ஸபாவேன.

ஏகஸமுட்டானாதிதா ரூபதம்மேஸு ஏவ யோஜேதப்புபா தேஸு தப்புபோஹாரபாஹுல்லதோ. அதீதாதிபாவோ ரூபாரூபதம்மேஸு, சித்தசேதஸிகனிப்புபானாம்பி வா யதாஸபாவங் ஏகத்வினகுதோசிஸமுட்டானதா யோஜேதப்புபா. அனாபாதகதாதி சக்காதினங் அகோசரகதா ஸுகுமரஜாதிருபங் விய வத்துபரித்ததாய தத்தாயோகுளே பதிதோதகபிந்துருபங் விய கணபரித்ததாய அதிதூரதாய

அச்சாஸன்னாதிதாய அதீதானாகத்தாய ச. விஸயோ அனஞ்ஞத்தபா⁴வேன, கோ³சரோ ச தத்த² சரணேன வத்தோ, தப்³பிஸயனிச்ச²யேன மனோ படிஸரணங். அயமத்தோ² ஸித்தோ⁴ ஹோதி அஞ்ஞதா² தேஸங் த⁴ம்மாரம்மணபா⁴வேன “நேஸங் கோ³சரவிஸயங் பச்சனுபோ⁴தி”தி வசனஸ்ஸ அனுபபத்திதோ. திப்பச்சக்குதிப்பஸோதத்தி⁴வித⁴ஞானேஹி யதா²வுத்தனயேன அனாபாத²கத்தானி ரூபாதீனி ஆலம்பியமானானி ந த⁴ம்மாரம்மணந்தி கத்த²சி வச்சமானானி திட்டா²னி, இதரதா² ச திட்டா²னி “திப்பேன சக்குனா ரூபங் பஸ்ஸதி”திஆதிஸ்ஸதி.

ஆபாதமாகச்ச²தி மனஸா பஞ்சவிஞ்ஞானேஹி ச க³ஹேதப்பா⁴வூபக³மனேன. க⁴ட்டெத்வாதி படிமுக²பா⁴வாபாத²ங் கந்த்வா. ஸரபா⁴ணகஸ்ஸ ஓஸாரகஸ்ஸ. பகதியா திட்டா²திவஸேன ஆபாத²க³மனஞ்ச போ⁴ஜனபரிணாமஉதுபோ⁴ஜனவிஸேஸஉஸ்ஸாஹாதீஹி கல்யங், ரோகி³னோ வாதாதீஹி ச உபத்து²தங் வா காயங் அனுவத்தந்தஸ்ஸ ஜாக³ரஸ்ஸ ப⁴வங்கஸ்ஸ சலனபச்சயானங் காயிகஸுக²துக்க²உதுபோ⁴ஜனாதி²உபனிஸ்ஸயானங் சித்தபணித²ஹனஸதி³ஸாஸதி³ஸஸம்பந்த⁴த²ஸ்ஸனாதி³பச்சயானங், ஸுத்தஸ்ஸ ச ஸுபினத²ஸ்ஸனே தா⁴துக்கோ²பா⁴தி³பச்சயானங் வஸேன வேதி³தப்ப³ங். அதிட்ட²ஸ்ஸ அஸுதஸ்ஸ அனாகத்த²த⁴ரூபாதி³னோ பஸாத²தா³துகாமதாவத்து²ஸ்ஸ தங்ஸதி³ஸதாஸங்காதேன திட்ட²ஸுதஸம்பந்த⁴னேவ. ந கேவலங் தங்ஸதி³ஸதாவ உப⁴யஸம்பந்தோ⁴, கிந்து தப்பி³பக்க²தா ததே³கதே³ஸதா தங்ஸம்பயுத்ததாதி³கோ ச வேதி³தப்போ³. கேனசி வத்தே கிஸ்மிஞ்சி ஸுதே அவிசாரெத்வா ஸத்த²ஹனங் ஸத்தா⁴, ஸயமேவ தங் விசாரெத்வா ரோசனங் ரூசி, “ஏவங் வா ஏவங் வா ப⁴விஸ்ஸதி”தி ஆகாரவிசாரணங் ஆகாரபரிவிதக்கோ, விசாரெந்தஸ்ஸ கத்த²சி திட்ட²யா நிஜ்ஜானக்க²மனங் திட்ட²னிஜ்ஜானக்க²ந்தி.

கே³ருகஹரிதாலஞ்ஜனாதி³தா⁴தூஸு. ஸுப⁴னிமித்தங் ஸுப⁴க்க³ஹணஸ்ஸ நிமித்தங். தங் ஸுப⁴னிமித்தத்தா ரஞ்ஜனியத்தா ச லோப⁴ஸ்ஸ வத்து². நியமிதஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ வஸேன நியமிதவஸேன. ஏவமிதரேஸு த்²வீஸு. ஆபோ⁴கோ³ ஆப⁴ஜிதங். லூக³புக்க³லா தோ³ஸப³ஹுலா. அதோ³ஸப³ஹுலா ஸினித்த⁴புக்க³லா. தத²தி⁴முத்ததாதி பீதினின்னசித்ததா. இமேஹி...பே... வேதி³தப்போ³ பீதியா ஸோமனஸ்ஸவிப்பயோகா³ஸம்ப⁴வதோதி அதி⁴ப்பாயோ.

ஜீவிதவுத்தியா ஆயதனபா⁴வதோ ஹத்தா²ரோஹாதி³ஸிப்பமேவ ஸிப்பாயதனங். கஸிவாணிஜ்ஜாதி³கம்மமேவ கம்மாயதனங். ஆயுவேதா³தி³விஜ்ஜா ஏவ விஜ்ஜாட்டா²னங். அப்யாபஜ்ஜேதி தோ³மனஸ்ஸப்யாபாத²ரஹிதே ரூபப⁴வே. த⁴ம்மபதா³தி த⁴ம்மகொட்டா²ஸா. பிலவந்தீதி உபட்ட²ஹந்தி பதி³ஸ்ஸந்தி. யோகா³தி பா⁴வனாபி⁴யோகா³ ஸமாதி⁴தோ. வத்து²விஸத²கிரியாதி அஜ்ஜத்திகபா³ஹிரானங் வத்து²னங் நிம்மலபா⁴வகிரியா. ஸத்தா⁴தீ³னங் இந்த³ரியானங் அஞ்ஞமஞ்ஞானதிவத்தனங் இந்த³ரியஸமத்தபடிபாத²னதா . கம்பீ⁴ரானங் ஞானேன சரிதப்பா³னங், கம்பீ⁴ரஞானேன வா சரிதப்பா³னங் ஸுத்தந்தானங் பச்சவெக்க²ணா கம்பீ⁴ரஞாணசரியபச்சவெக்க²ணா.

வங்ஸோதி அனுக்கமோ. தந்தீதி ஸந்ததி. பவேணீதி ஸம்பந்தோ⁴. ஸப்ப³மேதங் சாரித்தகிரியாபந்த⁴ஸ்ஸ வசனங். சாரித்தஸீலத்தா ஸீலமயங். “த²ஸ்ஸாமீ”தி வசீபே⁴தே³ன வத்து²ஸ்ஸ பரிணதத்தா ததோ பட்டா²ய தா³னங் ஆரத்த⁴ங் நாம ஹோதி , யதோ தஸ்ஸ அத்தனோ பரிணாமனாதீஸு ஆபத்தி ஹோதி. விஜ்ஜமானவத்து²ஸ்மிங் சிந்தனகாலதோ பட்டா²ய தா³னங் ஆரத்த⁴ந்தி தத்த² தா³னமயங் குஸலங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. ந ஹி தா³னவத்து²ங் அவிஜ்ஜமானகம்பி ஸங்க²ரொந்தஸ்ஸ குஸலங் ந

ஹோதீதி. தங் பன தா³னமயஸ்ஸ பு³ப³பா⁴கோ³தி ததே³வ ப⁴ஜெய்ய, வுத்தங் அட்ட²கதா²யங். குலவங்ஸாதி³வஸேனாதி உதா³ஹரணமத்தமேவேதங். அத்தனா ஸமாதி³ன்னவத்தவஸேன ஸப்புரிஸவத்தகா³மஜனபத³வத்தாதி³வஸேன ச சாரித்தஸீலதா வேதி³த³பா³.

ஸவத்து²கந்தி பே⁴ரிஆதி³வத்து²ஸஹிதங் கத்வா. விஜ்ஜமானகவத்து²ந்தி பே⁴ரிஆதி³வத்து²ங். த⁴ம்மஸ்ஸவனகோ⁴ஸனாதீ³ஸு ச ஸவத்து²கங் கத்வா ஸத்³த³ஸ்ஸ தா³னங் ஸத்³த³வத்து²னங் டா²னகரணானங் ஸஸத்³த³ப்பவத்திகரணமேவாதி தஸ்ஸ சிந்தனங் விஜ்ஜமானவத்து²பரிச்சாகோ³ வேதி³த³போ³. பா⁴ஜெத்வா த³ஸ்ஸேஸி த⁴ம்மராஜா இத⁴ ச ரூபாரம்மணாதி³பா⁴வங், அஞ்ஞத்த² ச “தீணிமானி, பி⁴க்க²வே, புஞ்ஞகிரியவத்து²னீ³தி (தீ³. நி. 3.305) தா³னமயாதி³பா⁴வங், அபரத்த² ச “கதமே த⁴ம்மா குஸலா? தீணி...பே... தங்ஸமுட்டா²னங் காயகம்ம”ந்திஆதி³னா காயகம்மாதி³பா⁴வஞ்ச வத³ந்தோ. அபரியாபன்னா சாதி பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானத்தா அஞ்ஞாயதனத்தா ச அஸங்க³ஹிதா.

பரிபோ⁴க³ரஸோ பரிபோ⁴க³பச்சயங் பீதிஸோமனஸ்ஸங். அயங் பன ரஸஸமானதாவஸேன க³ஹணங் உபாதா³ய ரஸாரம்மணந்தி வுத்தோ, ந ஸபா⁴வதோ. ஸபா⁴வேன பன க³ஹணங் உபாதா³ய பீதிஸோமனஸ்ஸங் த⁴ம்மாரம்மணமேவ ஹோதீதி “ஸுகா² வேத³னா த⁴ம்மாரம்மண”ந்தி வுத்தங். ஆரம்மணமேவ நிப³த³த⁴ந்தி ரூபாரம்மணங்...பே... த⁴ம்மாரம்மணந்தி ஏவங் நியமெத்வா வுத்தங். கம்மஸ்ஸ அனிப³த³த⁴த்தாதி கம்மஸ்ஸ அனியதத்தா. யதா² ஹி ரூபாதீ³ஸு ஏகாரம்மணங் சித்தங் அனஞ்ஞாரம்மணங் ஹோதி, ந ஏவங் காயத்³வாராதீ³ஸு ஏகத்³வாரிககம்மங் அஞ்ஞஸ்மிங் த³வாரே நுப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா கம்மஸ்ஸ த³வாரனியமரஹிதத்தா த³வாரம்பி கம்மனியமரஹிதந்தி இத⁴ ஆரம்மணங் விய நியமெத்வா ந வுத்தங். வினா ஆரம்மணேன அனுப்பஜ்ஜனதோதி ஏதஸ்ஸபி சத்தோ² “யதா² காயகம்மாதி³ஸு ஏகங் கம்மங் தேன த³வாரேன வினா அஞ்ஞஸ்மிங் த³வாரே சரதி, ந ஏவங் ரூபாதீ³ஸு ஏகாரம்மணங் சித்தங் தேனாரம்மணேன வினா ஆரம்மணந்தரே உப்பஜ்ஜதீ³தி வேதி³த³போ³. ந ஹி யதா² வசீத்³வாரே உப்பஜ்ஜமானம்பி “காயகம்ம”ந்தி வுச்சதி, ஏவங் ஸத்³தா³ரம்மணே உப்பஜ்ஜமானங் “ரூபாரம்மண”ந்தி வுச்சதி.

காமாவசரகுஸலங்

காயகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா

இமஸ்ஸ பனத்த³ஸ்ஸாதி கம்மத்³வாரானங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்மிங் அனியததாய “த³வாரே சரந்தி கம்மானீ³திஆதி³னா பகாஸனத்த²ங். பஞ்ச விஞ்ஞாணானீ³தி எத்த² ச²ட்ட²ஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ தஸ்ஸ ச த³வாரஸ்ஸ அனுத்³தே³ஸோ த³வாரத்³வாரவந்தானங் ஸஹாபா⁴வா. நியதரூபரூபவஸேன சதுஸமுட்டா²னிககாயா வுத்தாதி ஸத்³த³ஸ்ஸ விகாரரூபாதீ³னஞ்ச அஸங்க³ஹோ.

பட²மஜவனஸமுட்டி²தா வாயோதா⁴து யதி³பி தஸ்மிங் க²ணே ரூபானங் தே³ஸந்தருப்பத்திஹேதுபா⁴வேன சாலேதுங் ந ஸக்கோதி, ததா²பி விஞ்ஞத்திவிகாரஸஹிதாவ ஸா வேதி³த³பா³. த³ஸஸு ஹி தி³ஸாஸு யங் தி³ஸங் க³ந்துகாமோ அங்க³பச்சங்கா³னி வா கி²பிதுகாமோ, தங்தி³ஸாபி⁴முகா²னேவ ரூபானி ஸா ஸந்த²ம்பே⁴தி ஸந்தா⁴ரேதி சாதி தத³பி⁴முக²பா⁴வவிகாரவதீ ஹோதி, அதி⁴ப்பாயஸஹபா⁴வீ ச விகாரோ விஞ்ஞத்தீ³தி. ஏவஞ்ச கத்வா ஆவஜ்ஜனஸ்ஸபி

விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகபா⁴வோ யதா²தி⁴ப்பாயவிகாரரூபப்பாத³னேன உபபன்னோ ஹோதி, யதோ பா³த்திங்ஸ சித்தானி ரூபிரியாபத²விஞ்ஞத்திஜனகானி வுத்தானீதி. யோஜனங் க³தோ, த³ஸ்யோஜனங் க³தோதி வத்தப்³தங் ஆபஜ்ஜாபேதி அனேகஸஹஸ்ஸவாரங் உப்பன்னா.

வாயோதா⁴துயா...பே... பச்சயோ ப⁴விதுந்தி த²ம்ப⁴னசலனேஸு வாயோதா⁴துயா பச்சயோ ப⁴விதுங் ஸமத்தோ² சித்தஸமுட்டா²னமஹாபூ⁴தானங் ஏகோ ஆகாரவிலேஸோ அத்தி², அயங் விஞ்ஞத்தி நாம. தேஸஞ்ஹி ததா³காரத்தா வாயோதா⁴து த²ம்பே⁴தி சாலேதி சாதி. ந சித்தஸமுட்டா²னாதி ஏதேன பரமத்த²தோ அபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. ந ஹி ரூபங் அப்பச்சயங் அத்தி², ந ச நிப்³பா³னவஜ்ஜோ அத்தோ² நிச்சோ அத்தீ²தி. விஞ்ஞத்திதாயாதி விஞ்ஞத்திவிகாரதாய. சித்தஸமுட்டா²னபா⁴வோ விய மஹாபூ⁴தவிகாரதாய உபாதா³ரூபபா⁴வோ ச அதி⁴ப்பேதோதி வேதி³தப்போ³.

காயிககரணந்தி காயத்³வாரப்பவத்தங் சித்தகிரியங், அதி⁴ப்பாயந்தி அத்தோ². காரேதி மஞ்ஞேதி ஏதேன வண்ணக்³ஹணானுஸாரேன க³ஹிதாய விஞ்ஞத்தியா யங் கரணங் விஞ்ஞாதப்³ங், தஸ்ஸ விஜானநேன விஞ்ஞத்தியா விஞ்ஞாதத்தங் த³ஸ்ஸேதி. ந ஹி விஞ்ஞத்திரஹிதேஸு ருக்க²சலனாதீ³ஸு “இத³மேஸ காரேதி”தி விஜானநங் ஹோதீதி. சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ ஹி ரூபே அபி⁴னிபாதமத்தங் கிச்சங், ந அதி⁴ப்பாயஸஹபூ⁴னோ சலனவிகாரஸ்ஸ க³ஹணங். சித்தஸ்ஸ பன லஹுபரிவத்திதாய சக்கு²விஞ்ஞாணவீதி²யா அனந்தரங் மனோவிஞ்ஞாணேன விஞ்ஞாதம்பி சலனங் சக்கு²னா தி³ட்ட²ங் விய மஞ்ஞந்தி அவிலேஸவிது³னோ, தஸ்மா யதா² நீலாபி⁴னிபாதவஸப்பவத்தாய சக்கு²விஞ்ஞாணவீதி²யா நீலந்தி பவத்தாய மனோவிஞ்ஞாணவீதி²யா ச அந்தரங் ந விஞ்ஞாயதி, ஏவங் அவிஞ்ஞாயமானந்தரேன மனோத்³வாரவிஞ்ஞாணேன க³ஹிதே தஸ்மிங் சித்தேன ஸஹேவ அனுபரிவத்தே காயத்³ம்ப⁴னவிகாரசோபனஸங்காதே “இத³மேஸ காரேதி, அயமஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ”தி விஜானநங் ஹோதி.

தாலபண்ணாதி³ரூபானி தி³ஸ்வா தத³னந்தரப்பவத்தாய மனோத்³வாரவீதி²யா அவிஞ்ஞாயமானந்தராய தாலபண்ணாதீ³னங் உத³காதி³ஸஹசாரிப்பகாரதங் ஸஞ்ஞாணாகாரங் க³ஹேத்வா உத³காதி³க்³ஹணங் விய. எத்த² உத³கங் ப⁴விஸ்ஸதீதிஆதி³னா ச உத³காதி³ஸம்பந்த⁴னாகாரேன ரூபக்³ஹணானுஸாரவிஞ்ஞாணேன யங் உத³காதி³ விஞ்ஞாதப்³ங், தஸ்ஸ விஜானநேன ததா³காரஸ்ஸ விஞ்ஞாததா வுத்தாதி த³ட்ட²ப்பா³. ஏதஸ்ஸ பன காயிககரணக்³ஹணஸ்ஸ உத³காதி³க்³ஹணஸ்ஸ ச புரிமஸித்த⁴ஸம்பந்த⁴க்³ஹணங் உபனிஸ்ஸயோ ஹோதீதி த³ட்ட²ப்பா³. அத² பன நாலம்பி³தாபி விஞ்ஞத்தி காயிககரணக்³ஹணஸ்ஸ ச பச்சயோ புரிமஸித்த⁴ஸம்பந்த⁴க்³ஹணோபனிஸ்ஸயவஸேன ஸாதி⁴ப்பாயவிகாரபூ⁴தவண்ணக்³ஹணானந்தரங் பவத்தமானஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயக்³ஹணஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயஸஹபூ⁴விகாராபா⁴வே அபா⁴வதோ, ஏவங் ஸதி வண்ணக்³ஹணானந்தரேன உத³காதி³க்³ஹணேனேவ தாலபண்ணாதி³ஸஞ்ஞாணாகாரோ விய வண்ணக்³ஹணானந்தரேன அதி⁴ப்பாயக்³ஹணேனேவ விஞ்ஞத்தி பாகடா ஹோதீதி “இத³ஞ்சித³ஞ்ச ஏஸ காரேதி மஞ்ஞே”தி அதி⁴ப்பாயவிஜானநேனேவ விஞ்ஞத்தியா விஞ்ஞாததா வுத்தா.

அயங் நோ பஹரிதுகாமோதி அதி⁴ப்பாயவிஜானநேன விஞ்ஞத்தியா பாகடபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. ந ஹி தத³பாகடபா⁴வே அதி⁴ப்பாயவிஜானநங் ஹோதீதி. ஸம்முகீ²...பே... யேவ நாம ஹோதீதி அஸம்முகீ²பூ⁴ததாய அனாபாத²க³தானங் ரூபாதீ³னங் சக்கு²விஞ்ஞெய்யாதி³பா⁴வோ விய ஸபா⁴வபூ⁴தங் தங் த³விதா⁴ விஞ்ஞத்திபா⁴வங் ஸாதே⁴தி. பரங் போ³தே⁴துகாமதாய வினாபி அபி⁴க்கமனாதி³ப்பவத்தனேன ஸோ

சித்தஸஹபு⁴விகாரோ அதி⁴ப்பாயங் விஞ்ஞாபேதி, ஸயஞ்ச விஞ்ஞாயதீதி த்விதா⁴பி விஞ்ஞத்தியேவாதி வேதி³தப்³பா³.

தஸ்மிங் த்வாரே ஸித்தா⁴தி தேன த்வாரேன விஞ்ஞாதப்³பா⁴வதோ தேனேவ த்வாரேன நாமலாப⁴தோ தஸ்மிங் த்வாரே பாகடபா⁴வவஸேன ஸித்தா⁴. குஸலங் வா அகுஸலங் வாதி ட²பேதப்³பங். கஸ்மா? யஸ்மா பரவாதி³னோ அவிபாகஸ்ஸ கம்மபா⁴வோ ந ஸித்தோ⁴, இதரஸ்ஸ பன ஸித்தோ⁴தி விஞ்ஞத்திஸமுட்டா²பகானங் ஏகாத்ஸன்னங் கிரியசித்தானங் வஸேன திகங் பூரெத்வா ட²பேதப்³பங்.

த்வாரே சரந்தி கம்மானீதி எத்த² அயமதி⁴ப்பாயோ - யதி³ த்வாரா த்வாரந்தரசாரினோ ஹொந்தி, த்வாரஸம்பே⁴தா³ கம்மஸம்பே⁴தோ³பீதி காயகம்மங் காயகம்மத்வாரந்தி அஞ்ஞமஞ்ஞவவத்தா²னங் ந ஸியா, கம்மானம்பி கம்மந்தரசரணே ஏஸேவ நயோ. யதி³ பன த்வாரானம்பி த்வாரபா⁴வேன கம்மந்தரசரணங் கம்மானஞ்ச த்வாரந்தரசரணங் ந ஸியா, ஸுட்டுத்ரங் கம்மத்வாரவவத்தா²னங் ஸியா. ந பன கம்மானங் த்வாரந்தரே அசரணங் அத்தி², கிந்து த்வாரே அஞ்ஞஸ்மிஞ்ச சரந்தி கம்மானி அஞ்ஞானிபி. யஸ்மா பன த்வாரே த்வாரானி ந சரந்தி, தஸ்மா அத்வாரசாரீஹி த்வாரேஹி காரணபூ⁴தேஹி கம்மானி த்வாரந்தரே சரந்தானிபி வவத்தி²தானி. ந கேவலங் கம்மானேவ, தேஹி பன த்வாரானிபீதி ஏவங் கம்மத்வாரானி அஞ்ஞமஞ்ஞங் வவத்தி²தானி “யேபு⁴ய்யேனவுத்திதாய தப்³பஹுலவுத்திதாய சா³தி வச்சமானாய வவத்தா²னயுத்தியா. தத்த² த்வாராபெக்கத்தா கம்மானங் காயகம்மாதி³பா⁴வஸ்ஸ அத்வாரசாரீஹி த்வாரேஹி வவத்தா²னங் ஹொதி, ந பன த்வாரந்தரசாரீஹி கம்மேஹி த்வாரானங் அவவத்தா²னங் கம்மானபெக்ககாயத்வாராதி³பா⁴வேஹி த்வாரேஹி வவத்தி²தானங் காயகம்மாதி³னங் காயகம்மத்வாராதி³வவத்தா²னகரத்தா. அத² வா த்வாரந்தரே சரந்தானிபி காயாதீஹி உபலக்கி²தானேவ சரந்தி பாணாதிபாதாதீ²னங் ஏவங்ஸபா⁴வத்தா ஆணத்திஹத்த்விகாராதீஹி வச்சமானஸ்ஸபி காயாதீஹி ஸாதே⁴தப்³பஸபா⁴வாவபோ⁴தோ, தஸ்மா ந கம்மந்தரஸ்ஸ அத்தனி சரந்தஸ்ஸபி த்வாரந்தரங் ஸனாமங் தே³தி, நாபி கம்மங் த்வாரஸ்ஸ, தங்தங்த்வாரமேவ பன கம்மஸ்ஸ கம்மஞ்ச த்வாரந்தரே சரந்தம்பி அத்தனோயேவ த்வாரஸ்ஸ நாமங் தே³தீதி ஸித்த⁴ங் அஞ்ஞமஞ்ஞவவத்தா²னங். புப்³பே³ பன த்வாரேஸு அனிபு³த்த⁴தா கம்மானங் த்வாரந்தரசரணமேவ ஸந்தா⁴ய வத்தா, ந ஏதங் வவத்தா²னந்தி.

தத்தா²தி தேஸு த்வாரகம்மேஸு. காயகம்மஸ்ஸ உப்பஜ்ஜனட்டா²னந்தி தங்ஸஹஜாதா விஞ்ஞத்தியேவ வச்சதி. கிஞ்சாபி ஹி ஸா தஸ்ஸ கேனசி பகாரேன பச்சயோ ந ஹொதி, ததா²பி கம்மஸ்ஸ விஸேஸிகா விஞ்ஞத்தி தங்ஸஹஜாதா ஹொதீதி தஸ்ஸ உப்பத்திட்டா²னபா⁴வேன வத்தா யதா²வுத்தனியமேன அஞ்ஞவிஸேஸனஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விஸேஸனந்தரே உப்பத்திஅபா⁴வா. காயேன பன கதத்தாதி காயவிஞ்ஞத்திங் ஜனெத்வா தாய ஜீவிதிந்த்³ரியுபச்சே²தா³தி³னிப்பா²த³னதோ அத்தனோ நிப்பத்திவஸேன “காயேன கதங் கம்ம”ந்தி வத்தங். காரணபூ⁴தோ ஹி பனெத்த² காயோதி.

அஞ்ஞமஞ்ஞங் வவத்தி²தாதி எத்த² கம்முனா காயோ காயகம்மத்வாரந்தி ஏவங் வவத்தி²தோ, ந காயோ இச்சேவ. யதா² ஸூசிகம்முனா ஸூசிகம்மகரணந்தி வவத்தி²தா, ந ஸூசி இச்சேவ, ததா² இதம்பி து³ட்ட²ப்³பங். அஞ்ஞமஞ்ஞங் வவத்தி²தாதி ச அஞ்ஞமஞ்ஞங் விஸேஸிதாதி அத்தோ². ஏவங் ஸந்தேதி யதா²வுத்தங் வவத்தா²னநியமங் அக்³கஹெத்வா “த்வாரே சரந்தி கம்மானீதிஆதி³வசனமேவ கஹெத்வா சோதே³தி. தத்த² ஏவங் ஸந்தேதி கம்மானங் த்வாரசரணே அஞ்ஞமஞ்ஞன ச வவத்தா²னே நாமலாபே⁴ விஸேஸனே ஸதீதி அத்தோ².

காயகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா நி¹ட்டி²தா.

வசீகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா

சதுாஹி, பி⁴க்க²வே, அங்கே³ஹி ஸமன்னாக³தாதி எத்த²

ஸு¹பா⁴ஸிதபா⁴ஸனஸங்கா²தா அபிஸு¹ணவாசா, த⁴ம்மபா⁴ஸனஸங்கா²தோ
அஸம்¹ப²பலாபோ, பியபா⁴ஸனஸங்கா²தா அப²ருஸவாசா, ஸச்சபா⁴ஸனஸங்கா²தோ
அமுஸாவாதோ³ சாதி ஏதா வாசா ததா²பவத்தா சேதனா த³ட்ட²ப³பா³. ஸஹஸத்³தா³ பனாதி
தஸ்ஸ விகாரஸ்ஸ ஸத்³தே³ன ஸஹ ஸம்பு⁴தத்தா வுத்தங். சித்தானுபரிவத்திதாய பன
ஸோ ந யாவ ஸத்³த³பா⁴வீதி த³ட்ட²ப³போ³, விதக்கவிப்பா²ரஸத்³தோ³ ந
ஸோதவிஞ்ஞெய்யோதி பவத்தேன மஹாஅட்ட²கதா²வாதே³ன சித்தஸமுட்டா²னஸத்³தோ³
வினாபி விஞ்ஞத்திக⁴ட்டனேன உப்பஜ்ஜதீதி ஆபஜ்ஜதி. “யா தாய வாசாய விஞ்ஞத்தீ”தி
(த⁴. ஸ. 636) ஹி வசனதோ அஸோதவிஞ்ஞெய்யஸத்³தே³ன ஸஹ விஞ்ஞத்தியா உப்பத்தி
நத்தீ²தி விஞ்ஞாயதீதி.

சித்தஸமுட்டா²னங் ஸத்³தா³யதனந்தி எத்த² ச ந கோசி சித்தஸமுட்டா²னோ ஸத்³தோ³
அஸங்க³ஹிதோ நாம அத்தீ²தி அதி⁴ப்பாயேன மஹாஅட்ட²கதா²வாத³ங் படிஸேதே⁴தி.
ச²ப³பி³தே⁴ன ரூபஸங்க³ஹாதீ³ஸு ஹி “ஸோதவிஞ்ஞெய்ய”ந்தி “தி³ட்ட²ங் ஸுத”ந்தி எத்த²
“ஸுத”ந்தி ச ந கோசி ஸத்³தோ³ ந ஸங்க³ய்ஹதீதி. மஹாஅட்ட²கதா²யங் பன
விஞ்ஞத்திஸஹஜமேவ ஜிவ்ஹாதாலுசலனாதி³கரவிதக்கஸமுட்டி²தங் ஸுகு⁴மஸத்³த³ங்
“தி³ப³ப³ஸோதேன ஸுத்வா ஆதி³ஸதீ”தி ஸுத்தே பட்டா²னே ச ஓளாரிகஸத்³த³ங் ஸந்தா⁴ய
“ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி வுத்தந்தி இமினா அதி⁴ப்பாயேன
அஸோதவிஞ்ஞெய்யதா வுத்தா ஸியா. ஸத்³தோ³ ச அஸோதவிஞ்ஞெய்யோ சாதி
விருத்³த⁴மேதந்தி பன படிக்கே²போ வேதி³த³ப³போ³. விஞ்ஞத்திபச்சயா க⁴ட்டனா
விஞ்ஞத்திக⁴ட்டனா. விஞ்ஞத்தி ஏவ வா. க⁴ட்டனாகாரப்பவத்தபு⁴தவிகாரோ ஹி
“க⁴ட்டனா”தி வுத்தோ. ஸங்க⁴ட்டனேன ஸஹேவ ஸத்³தோ³ உப்பஜ்ஜதி, ந
பு³பா³பரபா⁴வேன. பத²வீதா⁴துயாதி இத³ங் வாயோதா⁴துயா விய சாலனங்
பத²வீதா⁴துயா ஸங்க⁴ட்டனங் கிச்சங் அதி⁴கந்தி கத்வா வுத்தங், விகாரஸ்ஸ ச
தப்பச்சயபா⁴வோ வுத்தனயேனேவ வேதி³த³ப³போ³. த³ப³பிகாரானஞ்ஹி பூ⁴தானங்
அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ பச்சயபா⁴வோதி. அஞ்ஞம்பி ஸப்³ப³ங் விதா⁴னங் காயவிஞ்ஞத்தியங்
விய வேதி³த³ப³ங்.

திஸமுட்டா²னிககாயங்...பே... ந லப்³ப⁴தி. ந ஹி சாலனங் உபாதி³ன்னக⁴ட்டனந்தி.
சாலனஞ்ஹி தே³ஸந்தருப்பாத³னபரம்பரதா, க⁴ட்டனங் பச்சயவிலேஸேன பூ⁴தகலாபானங்
ஆஸன்னதருப்பாதோ³தி. உபத்த²ம்ப⁴னகிச்சம்பி நத்தீ²தி உபத்த²ம்ப⁴னேன வினா
பட்²மசித்தஸமுட்டா²னாபி க⁴ட்டனாகாரேன பவத்தீதி க⁴ட்டனத்த²ங் உபத்த²ம்ப⁴னேன
பயோஜனங் நத்தி², லத்³தா⁴ஸேவனேன சித்தேனேவ க⁴ட்டனஸ்ஸ ப³லவபா⁴வதோ சாதி
அதி⁴ப்பாயோ. உபத்த²ம்ப⁴னங் நத்தி² அத்தீ²தி விசாரெத்வா க³ஹேதப்³ப³ங்.

வசீகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா நி¹ட்டி²தா.

மனோகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா

அயங் நாம சேதனா கம்மங் ந ஹோதீதி ந வத்தப்³பா³தி இத³ங் யஸ்ஸ த்³வாரங்
மனோ, தங்த³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங். கப்பேதீதி “த்வங் பு²ஸனங் கரோஹி, த்வங்
வேத³யித”ந்தி ஏவங் கப்பெந்தங் விய பவத்தீதி அத்தோ². பகப்பனஞ்ச ததே³வ. கிங்
பிண்ட³ங் கரோதீதி ஆயுஹனத்த²வஸேன புச்ச²தி. ப²ஸ்ஸாதி³த⁴ம்மே ஹி அவிப்பகிண்ணே

கத்வா ஸகிச்சேஸு பவத்தனங் ஆயுஹனங், தத்தே²வ ப்யாபாரணங் சேதயனங், ததா²கரணங் அபி²ஸங்க²ரணந்தி. தேபு²மகஸ்ஸேவ க²ஹணங் லோகுத்தரகம்மஸ்ஸ கம்மக்க²யகரத்தா.

மனோகம்மத்³வாரகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

கம்மகதா²வண்ணனா

சேதயித்வா கம்மங் கரோதீதி எத்த² யஸ்மா புரிமசேதனாய சேதயித்வா ஸன்னிட்டா²னகம்மங் கரோதி, தஸ்மா சேதனாபு²புகங் கம்மங் தங்சேதனாஸபா²வமேவாதி சேதனங் அஹங் கம்மங் வதா²மீதி அத்தோ². அத² வா ஸமானகாலத்தேபி காரணகிரியா பு²புகாலா விய வத்துங் யுத்தா, ப²லகிரியா ச அபரகாலா விய. யஸ்மா ச சேதனாய சேதயித்வா காயவாசாஹி சோபனகிரியங் மனஸா ச அபி²ஜ்ஜா²திகிரியங் கரோதி, தஸ்மா தஸ்ஸா கிரியாய காரிகங் சேதனங் அஹங் கம்மங் வதா²மீதி அத்தோ². காயே வாதி காயவிஞ்ஞத்திஸங்கா²தே காயே வா. ஸதீதி த²ரமானே, அனிரோதி²தே வா. காயஸமு²ட்டா²பிகா சேதனா காயஸஞ்சேதனா. எத்த² ச ஸுக²து²க்கு²ப்பாத³கேன கம்மேன ப²வித²ப²ங், சேதனா ச ஸுக²து²க்கு²ப்பாதி³கா வுத்தாதி தஸ்ஸா கம்மபா²வோ ஸித்²தோ² ஹோதி. ஸஞ்சேதனியந்தி ஸஞ்சேதனஸபா²வவந்தங். ஸமித்²தி²த்தே²ரேன “ஸஞ்சேதனியங், ஆவுஸோ...பே... மனஸா ஸுக²ங் ஸோ வேத²யதீ²தி (ம. நி. 3.300; கதா². 539) அவிப²ஜித்வா ப்யாகதோ. ஸுக²வேத²னீயந்திஆதி³னா பன விப²ஜித்வா ப்யாகாத²போ³ ஸோ பஞ்ஹோ, தஸ்மா ஸம்மா ப்யாகதோ நாம ந ஹோதி. இதரத்²வயேபி ஏஸேவ நயோ. யதா² பன ஸுத்தானி டி²தானி, ததா² சோபனகிரியானிஸ்ஸயபூ²தா காயவாசா அபி²ஜ்ஜா²திகிரியானிஸ்ஸயோ ச மனோத்³வாரானி, யாய பன சேதனாய தேஹி காயாதீ²ஹி கரணபூ²தேஹி சோபனாபி²ஜ்ஜா²திகிரியங் கரொந்தி வாஸிஆதீ²ஹி விய சே²த²னாதி³ங், ஸா சேதனா கம்மந்தி த³வாரப்பவத்தியம்பி கம்மத்³வாராபே²த²னஞ்ச கம்மத்³வாரவவத்த²னஞ்ச தி³ஸ்ஸதி, ஏவஞ்ச ஸதி “காயேன சே கதங் கம்ம”ந்திஆதி³கா²தாயோ (த². ஸ. அட்ட². 1 காயகம்மத்³வார) அதிவிய யுஜ்ஜந்தி.

லோகுத்தரமக்கோ³ இத² லோகியகம்மகதா²யங் அனதி²ப்பேதோபி ப²ஜாபியமானோ தீணி கம்மானி ப²ஜதி. மனேன து²ஸ்ஸீல்யந்தி காயிகவாசஸிகவீதிக்கமவஜ்ஜங் ஸப்²பங் அகுஸலங் ஸங்க²ணஹாதி, மிச்ச²தி²டி²ஸங்கப்பவாயாமஸதிஸமாதி²ங் வா. தம்பி சேதங் “மனஸா ஸங்வரோ ஸாதா²²தி (ஸங். நி. 1.116; த². ப. 361) வுத்தஸ்ஸ ஸங்வரஸ்ஸ படிபக்க²வஸேன வுத்தங், ந ஸீலவிபத்திவஸேன. ந ஹி ஸா மானஸிகா அத்தீ²தி மக்²க்ஸ்ஸேவ ப²ஜாபனங் மஹாவிஸயத்தா. பொ²ஜ்ஜ²ங்கா³ ஹி மனோகம்மமேவ ப²ஜெய்யங், ந ச ந ஸக்கா மக்²ப²ஜாபனேனேவ தேஸங் ப²ஜாபனங் விஞ்ஞாதுந்தி.

கம்மபத²ங் அப்பத்தானம்பி தங்தங்த³வாரே ஸங்ஸந்த²னங் அவரோத²னங் த³வாரந்தரே கம்மந்தருப்பத்தியம்பி கம்மத்³வாராபே²த²னஞ்ச த³வாரஸங்ஸந்த²னங் நாம. “திவிதா², பி²க்க²வே, காயஸஞ்சேதனா அகுஸலங் காயகம்ம”ந்திஆதி³னா (கதா². 539) கம்மபத²ப்பத்தாவ ஸன்னிட்டா²பகசேதனா கம்மந்தி வுத்தாதி புரிமசேதனா ஸப்²பா³ காயகம்மங் ந ஹோதீதி வுத்தங். ஆணாபெத்வா...பே... அலப²ந்தஸ்ஸாதி ஆணத்தேஹி அமாரிதபா²வங் ஸந்தா²ய வுத்தங், வசீது²ச்சரிதங் நாம ஹோதி அகம்மபத²பா²வதோதி அதி²ப்பாயோ. “இமே ஸத்தா ஹஞ்ஞந்தூ²தி பவத்த²ப்யாபாத²வஸேன சேதனாபக்கி²கா வா ப²வந்தி காயகம்மவோஹாரலாபா². அப்²போ³ஹாரிகா வா மனோகம்மவோஹாரவிரஹா. ஸஸம்பா²ரபத²வீஆதி³ஸு ஆபாத²யோ எத்த² நித²ஸ்ஸனங்.

குலும்புஸ்ஸாதி க³ப³ப⁴ஸ்ஸ, குலஸ்ஸேவ வா. திஸ்ஸோபி ஸங்கீதியோ ஆருள்ஹதாய அனநுஜானந்தோ “தவ ஸுத்தஸ்ஸா”தி வுத்தங். த³ஸவிதா⁴ இத்³தி⁴ படிஸம்பி⁴தா³மக்³கே³ இத்³தி⁴கதா²ய க³ஹேதப்³பா³. பா⁴வனாமயந்தி அதி⁴ட்டா²னித்³தி⁴ங் ஸந்தா⁴ய வத³தி. க⁴டபே⁴தோ³ விய பருபகா⁴தோ, உத³கவினாஸோ விய இத்³தி⁴வினாஸோ ச ஹோதீதி உபமா ஸங்ஸந்த³தி. தவ பஞ்ஹோதி பா⁴வனாமயாய பருபகா⁴தோ ஹோதீதி வுத்தோ ஞாபேதுங் இச்சி²தோ அத்தோ². ஆத³ப³ப³ணித்³தி⁴ விஜ்ஜாமயித்³தி⁴ ஹோதி. ஸத்தமே பதே³தி மண்ட³லாதி³தோ ஸத்தமே பதே³.

வசனந்தரேன க³மேதப்³ப³த்த²ங் நெய்யத்த²ங், ஸயமேவ க³மிதப்³ப³த்த²ங் நீதத்த²ங். கிரியதோ ஸமுட்டா²தி, உதா³ஹு அகிரியதோதி தேனாதி⁴ப்பேதங் ஸம்பஜானமுஸாவாத³ங் ஸந்தா⁴ய புச்ச²தி, ந உபோஸத²க்க²ந்த⁴கே வுத்தங். தத்த² அவுத்தமேவ ஹி ஸோ அனரியவோஹாரங் வுத்தந்தி க³ஹேத்வா வோஹரதீதி. வாசாகி³ரந்தி வாசாஸங்கா²தங் கி³ரங், வாசானுச்சாரணங் வா.

க³ந்த³ஸிவாத³யோ ஸெட்டா²தி க³ந்தா³தி குமாரா. ஸிவாதி மஹேஸ்ஸரா, மிச்சா²தி³ட்டி²யா நித³ஸ்ஸனத்த²மித³ங் வுத்தந்தி த³ட்ட²ப³ப³ங். நத்தி²கதி³ட்ட²த³யோ ஏவ ஹி கம்மபத²ப்பத்தா கம்மந்தி. சேதனா பனெத்த² அப்³போ³ஹாரிகாதி காயத்³வாரே வசீத்³வாரே ச ஸமுட்டி²தாபிகாயகம்மங் வசீகம்மந்தி ச வோஹாரங் ந லப⁴தி அபி⁴ஜ்ஜா²தி³ப்பதா⁴னத்தா. “திவிதா⁴, பி⁴க்க²வே, மனோஸஞ்சேதனா அகுஸலங் மனோகம்ம²ந்தி பன வசனதோ ஸபா⁴வேனேவ ஸா மனோகம்மங், ந அபி⁴ஜ்ஜா²தி³பக்கி²கத்தாதி “அபி⁴ஜ்ஜா²தி³பக்கி²காவா”தி ந வுத்தங். இமஸ்மிங் பன டா²னே காயங்க³வாசங்கா³னி அசோபெத்வா சிந்தனகாலே சேதனாபி சேதனாஸம்பயுத்த⁴ம்மாபி மனொத்³வாரே ஏவ ஸமுட்ட²ஹந்தி, தஸ்மா சேதனாய அப்³போ³ஹாரிகபா⁴வோ கத²ஞ்சி நத்தீ²தி அதி⁴ப்பாயோ.

“திவிதா⁴, பி⁴க்க²வே, காயஸஞ்சேதனா குஸலங் காயகம்ம²ந்திஆதி³வசனதோ (கதா². 539) பாணாதிபாதாதி³படிபக்க²பூ⁴தா தப்³பி³ரதிவிஸிட்டா² சேதனாவ பாணாதிபாதவிரதிஆதி³கா ஹொந்தீதி “சேதனாபக்கி²கா வா”தி வுத்தங், ந “விரதிபக்கி²கா”தி. ரக்²தீதி அவினாஸெத்வா கதே²தி. பி⁴ந்த³தீதி வினாஸெத்வா கதே²தி.

கம்மகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

சக்கு²விஞ்ஞாணத்³வாரந்தி சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ த³வாரங். சக்கு² ச தங் விஞ்ஞாணத்³வாரஞ்சாதி வா சக்கு²விஞ்ஞாணத்³வாரங். சக்கு² விஞ்ஞாணத்³வாரந்தி வா அஸமாஸனித்³தே³ஸோ. தங் பன சக்கு²மேவ. ஏஸ நயோ ஸேஸேஸுபி. “சக்கு²னா ஸங்வரோ ஸாதூ⁴”திஆதி³காய (த⁴. ப. 360) கா³தா²ய பஸாத³காயசோபனகாயஸங்வரே ஏகஜ்ஜ²ங் கத்வா காயேன ஸங்வரோ வுத்தோ, தங் இத⁴ பி⁴ந்தி³த்வா அட்ட² ஸங்வரா, தப்படிபக்க²பா⁴வேன அஸங்வரா அட்ட² கதி²தா. ஸீலஸங்வரா³யோபி பஞ்சேவ ஸங்வரா ஸப்³ப³த்³வாரேஸு உப்பஜ்ஜமானாபி, தப்படிபக்க²பா⁴வேன து³ஸ்ஸீல்யாதீ³னி அஸங்வராதி வுத்தானி. தத்த² து³ஸ்ஸீல்யங் பாணாதிபாதாதி³சேதனா. முட்ட²ஸ்ஸச்சங் ஸதிபடிபக்கா² அகுஸலா த⁴ம்மா. பமாத³ந்தி கேசி. ஸீதாதீ³ஸு படிகோ⁴ அக்க²ந்தி. தி²னமித்³த⁴ங் கோஸஜ்ஜங்.

வினா வசீத்³வாரேன ஸுத்³த⁴ங் காயத்³வாரஸங்கா²தந்தி இத³ங் வசீத்³வாரஸல்லக்கி²தஸ்ஸ முஸாவாதா³தி³னோபி காயத்³வாரே பவத்திஸப்³பா⁴வா

அஸுத்த⁴தா அத்தீ²தி தங்னிவாரணத்த²ங் வுத்தங். ந ஹி தங் காயகம்மங் ஹோதி. ஸுத்த⁴வசீத்³வாரோபலக்கி²தங் பன வசீகம்மமேவ ஹோதீதி. எத்த² அஸங்வரோதி ஏதேன ஸுத்த⁴காயத்³வாரேன உபலக்கி²தோ அஸங்வரோ த்³வாரந்தரே உப்பஜ்ஜமானோபி வுத்தோ. த்³வாரந்தரானுபலக்கி²தங் ஸப்³பங் தங்த்³வாரிகாகுஸலஞ்சேதி வேதி³தப்³பங். ஏவஞ்ச கத்வா கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னே “சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரவஸேன உப்பஜ்ஜமானோ அஸங்வரோ அகுஸலங் காயகம்மமேவ ஹோதீ”திஆதி³ “அகுஸலங் காயகம்மங் சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரவஸேன வசீஅஸங்வரவஸேன ச உப்பஜ்ஜதீ”திஆதி³னா ஸஹ அவிருத்த⁴ங் ஹோதி. அஸங்வரோ ஹி த்³வாரந்தரே உப்பஜ்ஜமானோபி ஸத்³வாரே ஏவாதி வுச்சதி, ஸத்³வாரவஸேன உப்பன்னோதி ச, கம்மங் அஞ்ஞத்³வாரே அஞ்ஞத்³வாரவஸேன சாதி ஏவங் அவிருத்த⁴ங்.

அத² வா எத்தா²தி ஸுத்த⁴ங் அஸுத்த⁴ந்தி ஏதங் அவிசாரெத்வா ஏதஸ்மிங் சோபனேதி வுத்தங் ஹோதி. ஏவங் ஸதி த்³வாரந்தரோபலக்கி²தங் கம்மபத²பா⁴வப்பத்ததாய வசீமனோகம்மங் சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரே உப்பன்னங், ஸேஸங் ஸப்³பங் தங்த்³வாருப்பன்னாகுஸலங் விய “சோபனகாயஅஸங்வரோ”தி வுச்சதி. கம்மபத²பா⁴வப்பத்தியா த்³வாரந்தருப்பன்னங் காயகம்மஞ்ச ததா² ந வுச்சதீதி கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னவிரோதோ⁴ ஸியா, தத்³விரோத⁴ங் தத்தே²வ வக்கா²ம. ஸீலஸங்வராத்³யோ பஞ்ச நிக்கே²பகண்டே³ ஆவி ப⁴விஸ்ஸந்தி. தத்த² ஞாணஸங்வரே பச்சயஸன்னிஸ்ஸிதஸ்ஸீலஸ்ஸ, விரியஸங்வரே ச ஆஜீவபாரிஸுத்தி³யா அந்தோகத்⁴தா த³ட்ட²ப்பா³.

அகுஸலகம்மபத²கதா²வண்ணனா

ஸரஸேனேவ ச பதனஸபா⁴வஸ்ஸ பாணஸ்ஸ அந்தரா ஏவ அதீவ பாதனங் அதிபாதோ, ஸணிகங் பதிதுங் அதத்³வாவ ஸீக⁴ங் பாதனந்தி அத்தோ². அதிகம்ம வா ஸத்தா²தீ³ஹி அபி⁴ப⁴வித்வா பாதனங் அதிபாதோ. பயோக³வத்து²மஹந்ததா²தீ³ஹி மஹாஸாவஜ்ஜதா தேஹி பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜமானாய சேதனாய ப்³லவபா⁴வதோ. யதா²வுத்தபச்சயவிபரியாயேபி தங்தங்பச்சயேஹி உப்பஜ்ஜமானாய சேதனாய ப்³லவாப்³லவவஸேனேவ அப்பஸாவஜ்ஜமஹாஸாவஜ்ஜதா வேதி³தப்³பா³. இத்தி⁴மயோ கம்மவிபாகஜித்தி⁴மயோ தா³டா²கோடிகாதீ³னங் விய.

கொத்தரக்கி²தா ஸகொத்தேஹி ரக்கி²தா. த⁴ம்மரக்கி²தா ஸஹத⁴ம்மிகேஹி ரக்கி²தா. ஸஸாமிகா ஸாரக்கா². யஸ்ஸா க³மனே ரஞ்ஞா த்³ண்டோ³ ட²பிதோ, ஸா ஸபரித³ண்டா³. அத்த²ப⁴ஞ்ஜகோதி கம்மபத²ப்பத்தங் வுத்தங். கம்மபத²கதா² ஹேஸாதி. அத்தனோ ஸந்தகங் அதா²துகாமதாயாதிஆதி³ முஸாவாத்³ஸாமஞ்ஞதோ வுத்தங். ஹஸாதி⁴ப்பாயேன விஸங்வாத்³னபுரெக்கா²ரஸ்ஸேவ முஸாவாதோ³. ஸுஞ்ஞபா⁴வந்தி பீதிவிரஹிததாய ரித்ததங். அத்த²விபன்னதாய ந ஹத³யங்க³மா. அக்³க³ண்ஹந்தேதி அஸத்³த³ஹந்தே கம்மபத²பே⁴தோ³ ந ஹோதி. யோ கோசி பன ஸம்ப²ப்பலாபோ த்³வீஹி ஸம்பா⁴ரேஹி ஸிஜ்ஜதீதி. அத்தனோ பரிணாமனங் சித்தேனேவாதி வேதி³தப்³பங். மிச்சா² பஸ்ஸதீதி விதத²ங் பஸ்ஸதி.

கொட்டா²ஸதோதி ப்²ஸ்ஸபஞ்சமகாதீ³ஸு சித்தங்க³கொட்டா²ஸேஸு யே கொட்டா²ஸா ஹோந்தி, ததோதி அத்தோ². நனு ச சேதனா கம்மபதே²ஸு ந வுத்தாதி படிபாடியா ஸத்தன்னங் கம்மபத²பா⁴வோ ந யுத்தோதி? ந, அவசனஸ்ஸ அஞ்ஞஹேதுத்தா. ந ஹி சேதனாய அகம்மபத²த்தா கம்மபத²ராஸிம்ஹி அவசனங், கதா³சி பன கம்மபதோ² ஹோதி, ந ஸப்³பதா³தி கம்மபத²பா⁴வஸ்ஸ அனியதத்தா அவசனங். யதா³ பன கம்மபதோ² ஹோதி,

ததா³ கம்மபத²ராஸிஸங்க³ஹோ ந நிவாரிதோதி. “பஞ்ச ஸிக்கா²பதா³ பரித்தாரம்மணா ஏவா”தி ஏதேன அதி³ன்னாதா³னாதீ³னங் ஸத்தாரம்மணபா⁴வவிரோத⁴ங் “ஸத்தஸங்கா²தே ஸங்கா²ரே ஏவ ஆரப்³ப⁴ பவத்திதோ”தி ஸயமேவ பரிஹரிஸ்ஸதி. “நத்தி² ஸத்தா ஓபபாதிகா”தி பவத்தமானா தி³ட்டி² தேபு⁴மகத⁴ம்மவிஸயாவாதி ஸங்கா²ராரம்மணதா வுத்தா. விபாகனிஸ்ஸந்த³புலானி யதா²க்கமங் நிரயாதி³விபாகது³க்க³ததாதீ³னி.

அகுஸலகம்மபத²கதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

குஸலகம்மபத²கதா²வண்ணனா

பாணாதிபாதாதீ³ஹி பன விரதியோதி ஏதங் யாஹி விரதீ³ஹி ஸம்பயுத்தா சேதனா “காயவசீகம்மானி”தி வுச்சந்தி, தாஸஞ்ச கம்மபத²பா⁴வோ யுத்தோதி கத்வா வுத்தங். ததா² ஹி வக்க²தி “படிபாடியா ஸத்த சேதனாபி வட்டந்தி விரதியோபீ”தி. அல்லஸஸமங்ஸந்தி ஜீவமானகஸஸமங்ஸங். வோரோபேதா ஹுத்வா நாபி⁴ஜானாமி. து³ஸ்ஸீல்யாதா³ரம்மணா ததா³ரம்மணா. ஜீவிதிந்த³ரியாதி³ஆரம்மணா கத²ங் து³ஸ்ஸீல்யாதீ³னி பஜஹந்தீதி தங் த³ஸ்ஸேதுங் “யதா² பனா”திஆதி³ வுத்தங். அனபி⁴ஜ்ஜா²...பே... விரமந்தஸ்ஸாதி அபி⁴ஜ்ஜ²ங் பஜஹந்தஸ்ஸாதி அத்தோ². ந ஹி மனோது³ச்சரிதா விரதி அத்தி² அனபி⁴ஜ்ஜா²தீ³ஹேவ தப்பஹானதோ.

கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னகதா²வண்ணனா

கம்மபத²ப்பத்தானங் து³ஸ்ஸீல்யாதீ³னங் அஸங்வரானங் ததா² து³ச்சரிதானஞ்ச அகுஸலகம்மபதே²ஹி கம்மபத²ப்பத்தானமேவ ச ஸுஸ்ஸீல்யாதீ³னங் ஸங்வரானங் ததா² ஸுசரிதானஞ்ச குஸலகம்மபதே²ஹி அத்த²தோ நானத்தாபா⁴வத³ஸ்ஸனங். அத² வா தேஸங் ப²ஸ்ஸத்³வாராதீ³ஹி அவிரோத⁴பா⁴வேன தீ³பனங் கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னந்தி கேசி வத³ந்தி , ததே³தங் விசாரேதப்³பங். ந ஹி பஞ்சப²ஸ்ஸத்³வாரபஞ்சஅஸங்வரத்³வாரபஞ்சஸங்வரத்³வாரேஸு உப்பன்னானங் அஸங்வரானங் ஸங்வரானஞ்ச கம்மபத²தா அத்தி² பாணாதிபாதாதீ³னங் பரஸந்தகவத்து²லோப⁴பரஸத்தாரம்மணப்³யாபாத³அஹேதுகதி³ட்டி²ஆதீ³னஞ்ச தேஸு த்³வாரேஸு அனுப்பத்திதோ. திவித⁴கஆயது³ச்சரிதாதீ³னி ச கம்மபதா²தி பாகடா ஏவாதி கிங் தேஸங் கம்மபதே²ஹி நானத்தாபா⁴வத³ஸ்ஸனேன, ந ச து³ச்சரிதானங் ஸுசரிதானஞ்ச ப²ஸ்ஸத்³வாராதீ³வஸேன உப்பத்தி தீ³பிதா, நாபி அஸங்வரானங் ஸங்வரானஞ்ச யதோ தேஸங் ப²ஸ்ஸத்³வாராதீ³ஹி அவிரோத⁴பா⁴வேன தீ³பனா ஸியா, கேவலங் பன ப²ஸ்ஸத்³வாராதீ³வஸேன உப்பன்னானங் அஸங்வரானங் ஸங்வரானஞ்ச காயகம்மாதி³தா தீ³பிதா. யதி³ ச எத்தகங் கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னங், “அகுஸலங் காயகம்மங் பஞ்சப²ஸ்ஸத்³வாரவஸேன நுப்பஜ்ஜதீ³திஆதி³ கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னங் ந ஸியா. ஏஸாபி ச²ப²ஸ்ஸத்³வாராதீ³ஹி அவிரோத⁴தீ³பனாதி சே, வுத்தமேவ பகாரந்தரேன த³ஸ்ஸேதுங் “அத² வா”தி ந வத்தப்³பங். ஸமுச்சயத்தே² ச அத² வா-ஸத்³தே³ கம்மபத²ப்பத்தானேவ து³ஸ்ஸீல்யாதீ³னி காயகம்மாதி³னாமேஹி வத³ந்தேஹி மனோகம்மஸ்ஸ ச²ப²ஸ்ஸத்³வாரவஸேன உப்பத்தி ந வத்தப்³பா³. ந ஹி தங் சக்குத்³வாராதீ³வஸேன உப்பஜ்ஜதீதி. யதி³ ச கம்மபத²ப்பத்தா ஏவ அஸங்வராத³யோ க³ஹிதா, து³ச்சரிதேஹி அஞ்ஞேஸங் அஸங்வரானங் அபா⁴வா தேஸஞ்ச தங்தங்கம்மபா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா “சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரவஸேன உப்பன்னோ அஸங்வரோ அகுஸலங் காயகம்மமேவ ஹோதீ³திஆதி³ ந வத்தப்³பங் ஸியா. வுச்சமானே ஹி தஸ்மிங் ஸங்கரோ ஸியா, வசீமனோகம்மானிபி ஹி காயத்³வாரே உப்பஜ்ஜந்தி, ததா² ஸேஸத்³வாரேஸுபி கம்மந்தரானீதி.

அத² பன த்³வாரந்தரே உப்பஜ்ஜமானங் கம்மந்தரம்பி தங்த்³வாரிககம்மமேவ ஸியா, “திவித⁴ங் காயது³ச்சரிதங் அகுஸலங் காயகம்மமேவா”திஆதி³, “அகுஸலங் காயகம்மங் சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரவஸேன வாசாஅஸங்வரத்³வாரவஸேன ச உப்பஜ்ஜதி”திஆதி³ ச விருஜ்ஜெய்ய. து³ச்சரிதானஞ்ஹி அஞ்ஞத்³வாரசரணங் அத்², ந சஸ்ஸ த்³வாரந்தருப்பன்னங் கம்மந்தரங் ஹோதீதி. தஸ்மா ஹெட்டா² கம்மபத²ப்பத்தானங் ஏவ காயகம்மாதி³பா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா ஸேஸானஞ்ச தங்தங்த்³வாருப்பன்னானங் குஸலாகுஸலானங் த்³வாரஸங்ஸந்த்³னே தங்தங்த்³வாரபக்கி²கபா⁴வஸ்ஸ கதத்தா இத⁴ கம்மபத²ங் அப்பத்தானஞ்ச சேதனாபா⁴வதோ அகம்மானஞ்ச அஸங்வரானங் ஸங்வரானஞ்ச பா⁴ஜாபியமானானங் கம்மபதா²னங் விய காயகம்மாதி³தாதி³பனங், கம்மபத²ப்பத்தானங் திவித⁴காயது³ச்சரிதாதி³னங் திவித⁴காயஸுசரிதாதி³னஞ்ச த்³வாரந்தரசரணேபி காயகம்மாதி³பா⁴வாவிஜஹனதி³பனங், யதா²பகாஸிதானஞ்ச கம்மபத²பா⁴வங் பத்தானங் அபத்தானஞ்ச அகுஸலகாயகம்மாதி³னஞ்ச குஸலகாயகம்மாதி³னஞ்ச ப²ஸ்ஸத்³வாராதி³ஹி உப்பத்திபகாஸனஞ்ச கம்மபத²ஸங்ஸந்த்³னங் நாம. கஸ்மா? அகம்மபதா²னங் கம்மபதே²ஸு கம்மபதா²னஞ்ச அகம்மபதே²ஸு ஸமானநாமதாவஸேன, கம்மபதா²னங் கம்மபதே²ஸு ஸாமஞ்ஞனாமாவிஜஹனவஸேன, உப⁴யேஸஞ்ச உப்பத்திவஸேன த்³வாரேஸு எத்த² ஸங்ஸந்தி³த்தா.

தத்த² திவித⁴கம்மத்³வாரவஸேன உப்பன்னானங் கம்மானங் ஞாதகம்மபா⁴வதாய தங்தங்கம்மபா⁴வஸ்ஸ அவசனியத்தா கம்மத்³வாரேஸு தேஸங் உப்பத்தியா ச வுத்தத்தா பஞ்சவிஞ்ஞாணத்³வாரவஸேன அஸங்வராதி³னங் உப்பத்திபரியாயவசனாபா⁴வதோ ச கம்மத்³வாரவிஞ்ஞாணத்³வாரானி விரஜ்ஜித்வா “பஞ்சப²ஸ்ஸத்³வாரவஸேன ஹி உப்பன்னோ”திஆதி³ வுத்தங். “யம்பித³ங் சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸபச்சயா உப்பஜ்ஜதி ஸுக²ங் வா”திஆதி³னா “சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸபச்சயா வேது²னாக்க²ந்தோ⁴ அத்² குஸலோ”திஆதி³னா ச பஞ்சப²ஸ்ஸத்³வாரவஸேன அஸங்வராதி³னங் உப்பத்திபரியாயோ வுத்தோ, ந ச “யமித³ங் சக்கு²விஞ்ஞாணபச்சயா”திஆதி³வசனங் அத்²தி. வுத்தம்பி சேதங் “சக்கு²விஞ்ஞாணஸஹஜாதோ ஹி ப²ஸ்ஸோ சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸோ”திஆதி³ (த⁴. ஸ. 1 கம்மகதா²; மஹானி. அட்ட². 86). தேன ஹி அஸங்வரானங் ஸங்வரானஞ்ச சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதி³ஹி அஸஹஜாதத்தா மனோஸம்ப²ஸ்ஸஸஹஜாதானஞ்ச சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸத்³வாராதி³வஸேன உப்பத்தி தீபிதாதி. “ஸோ ஹி காயத்³வாரே சோபனங் பத்தோ அகுஸலங் காயகம்மங் ஹோதி”திஆதி³னா “சோபனகாயஅஸங்வரத்³வாரவஸேன உப்பன்னோ அகுஸலங் காயகம்மமேவ ஹோதி”திஆதி³னா ச வசீகம்மாதி³னஞ்ச கம்மபத²ப்பத்தானங் அஸங்வரபூ⁴தானங் காயகம்மாதி³பா⁴வே ஆபன்னே “சதுப்³பித⁴ங் வசீது³ச்சரிதங் அகுஸலங் வசீகம்மமேவ ஹோதி”திஆதி³னா அபவாதே²ன நிவத்தி துட்ட²ப³பா³. ஏவஞ்ச கத்வா புப்³பே³ து³ஸ்ஸிதேஸு அஸங்வரவினிச்ச²யேஸு து³தியவினிச்ச²யேஸு ச ந கோசி விரோதோ⁴. ந ஹி வசீகம்மாதி³பூ⁴தோ சோபனகாயஅஸங்வரோ காயகம்மாதி³ ஹோதீதி.

அகுஸலங் மனோகம்மங் பன ச²ப²ஸ்ஸத்³வாரவஸேன உப்பஜ்ஜதி, தங் காயவசீத்³வாரேஸு சோபனங் பத்தங் அகுஸலங் காயவசீகம்மங் ஹோதீதி எத்த² கிங் தங் அகுஸலங் மனோகம்மங் நாம, ஹெட்டா² து³ஸ்ஸிதனயேன ச காயவசீத்³வாரேஸு உப்பன்னங் திவித⁴ங் மனோது³ச்சரிதங் சோபனங் அப்பத்தங் ஸப்³பா³குஸலஞ்ச. யதி³ ஏவங் தஸ்ஸ காயவசீகம்மபா⁴வோ நத்தீதி “சோபனப்பத்தங் காயவசீகம்மங் ஹோதி”தி ந யுஜ்ஜதி ? நோ ந யுஜ்ஜதி சோபனப்பத்தங் காயே வாசாய ச அகுஸலங் கம்மங் ஹோதீதி அத்²ஸித்தி⁴தோ. கம்மங் பன ஹோந்தங் கிங் கம்மங் ஹோதீதி? மனோகம்மமேவ ஹோதீதி. இத³ங் வுத்தங் ஹோதி - சோபனப்பத்தங் அகுஸலங் காயத்³வாரே வசீத்³வாரே ச

மனோகம்மங் ஹோதீதி. அத் வா தங்-ஸத்³ஸ்ஸ மனோகம்மேன ஸம்பந்த⁴ங் அகத்வா ச²புஸ்ஸத்³வாரவஸேன யங் உப்பஜ்ஜதி, தந்தி யதா²வுத்தஉப்பாத்³மத்தபரிச்சி²ன்னேன ஸம்பந்தோ⁴ காதப்³போ³. கிங் பன தந்தி? கம்மகதா²ய பவத்தமானத்தா கம்மந்தி விஞ்ஞாயதி, தஞ்ச மனோஸம்பு³ஸ்ஸத்³வாரே உப்பஜ்ஜமானம்பி திவித⁴ங் கம்மங் ஹோதீதி. யதா² தங் ஹோதி, தங் து³ஸ்ஸேதுங் “காயவசீத்³வாரேஸு சோபனங் பத்த”ந்திஆதி³மாஹ. தத்த² நியமஸ்ஸ அகதத்தா சோபனப்பத்தி உபலக்கணபா⁴வேன காயவசீகம்மனாமஸாதி⁴காவ, ந பன ஸப்³பம்பி சோபனப்பத்தங் காயவசீகம்மமேவ, நாபி குஸலபக்கே² சோபனங் அப்பத்தங் காயவசீகம்மங் ந ஹோதீதி அயமத்தோ² ஸித்³தோ⁴வ ஹோதீதி.

அத் வா தந்தி தங் ச²புஸ்ஸத்³வாரவஸேன உப்பஜ்ஜமானங் மனோகம்மந்தி ஸப்³பங் மனஸாபி நிப்பஜ்ஜமானங் கம்மங் மனோகம்மந்தி சோத³காதி⁴ப்பாயேன க³ஹெத்வா வத³தி, ந பு³பே³ து³ஸ்ஸிதமனோகம்மந்தி. யோ ஹி பரஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயோ “மனஸா நிப்பத்திதோ ஸப்³பேன மனோகம்மேனேவ ப⁴விதப்³பங், ந காயவசீகம்மேனா”தி, தங் நிவத்தெத்வா கம்மத்தயனியமங் து³ஸ்ஸேதுங் இத³மாரத்த⁴ங் “தங் காயவசீத்³வாரேஸு சோபனங் பத்த”ந்திஆதி³. எத்த² ச ஸங்கராபா⁴வோ புரிமனயேனேவ வேதி³தப்³போ³. அத் வா கம்மந்தி அவிஸேஸேன கம்மஸத்³மத்தேன ஸம்பந்த⁴ங் கத்வா யதா²வுத்தோ கம்மப்பே⁴தோ³ யதா² ஹோதி, தங் பகாரங் து³ஸ்ஸேதி. அஸங்கரோ ச வுத்தனயோவ. யங் பன வத³ந்தி “காயவசீகம்மஸஹஜாதா அபி⁴ஜ்ஜா²த்யோ யதா³ சேதனாபக்கி²கா ஹொந்தி, ததா³ தானி மனோகம்மானி காயவசீகம்மானி ஹொந்தி”தி, தஞ்ச ந, சேதனாபக்கி²கானங் மனோகம்மத்தாபா⁴வா. அப்³போ³ஹாரிகத்தே ச மனோகம்மதா ஸு⁴ட்²தரங் நத்தி². வுத்தம்பி சேதங் “அப்³போ³ஹாரிகா வா”தி. தஸ்மா மனோகம்மஸ்ஸ காயவசீகம்மதா ந வத்தப்³பா³. அபி⁴ஜ்ஜா²தி³கிரியாகாரிகாய ஏவ சேதனாய ஸம்பயுத்தா அபி⁴ஜ்ஜா²த்யோ மனோகம்மங், ந பாணாதிபாதாதி³காயவசீகிரியாகாரிகாயாதி பி⁴ய்யோபி தேஸங் மனோகம்மதாதி ந தேஸங் மனோகம்மானங் ஸதங் காயவசீகம்மதா வத்தப்³பா³தி. ஏவங் கம்மானங் து³வாரேஸு துவாரானஞ்ச கம்மேஸு அனியதத்தா துவாரனிபந்த⁴னங் ந கதங். இதா³னி அகதேபி ச துவாரனிபந்த⁴னே யேஸங் துவாரானங் வஸேன இத³ங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதி, தேஸங் தங்தங்துவாரகம்மபதா²னஞ்ச வஸேன உப்பத்தியா யதா²ப⁴ட்ட²பாளியா வுத்தாய ச தீபனத்த²ங் “தத்த² காமாவசர”ந்திஆதி³மாஹ. சித்தங் திவித⁴கம்மத்³வாரவஸேன உப்பஜ்ஜதீதி இத³ங் மனோகம்மத்³வாரபு⁴தஸ்ஸ தேன ஸபா⁴வேன உப்பத்திங் க³ஹெத்வா வுத்தங். யதா² வா சித்தங் சித்தாதி⁴பதெய்யந்தி ஸம்பயுத்தவஸேன வுச்சதி, ஏவமிதா⁴பீதி வேதி³தப்³பங். சோபனத்³வயரஹிதஸ்ஸ மனோபந்த⁴ஸ்ஸ மனோகம்மத்³வாரபா⁴வே பன வத்தப்³பமேவ நத்தி².

கம்மபத²ஸங்ஸந்த³னகதா²வண்ணனா நி⁴ட்டி²தா.

து³வாரகதா²வண்ணனா நி⁴ட்டி²தா.

அயங் யோஜனாதி “ரூபாரம்மணங் வா...பே... த⁴ம்மாரம்மணங் வா”தி ஏதேன ஸஹ “யங் யங் வா பனா”தி ஏதஸ்ஸ அயங் ஸம்பந்தோ⁴தி அத்தோ². கோ பனாயங் ஸம்பந்தோ⁴தி? யேன வசனானி அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்பஜ்ஜந்தி, தங் பு³பா³பரவசனே பயோஜனங் ஸம்பந்தோ⁴. இத⁴ ச ஸப்³பாரம்மணதாதி³தஸ்ஸனங் “ரூபாரம்மணங் வா... பே... த⁴ம்மாரம்மணங் வா”தி ஏதஸ்ஸ அனந்தரங் “யங் யங் வா பனா”தி ஏதஸ்ஸ வசனே பயோஜனங் யோஜனா து³ட்ட²பு³பங். தத்த² “ரூபாரம்மணங் வா...பே... த⁴ம்மாரம்மணங் வா ஆரப்³பா⁴”தி எத்தகேன ஆபன்னங் தோ³ஸங் து³ஸ்ஸெத்வா தன்னிவத்தனவஸேன “யங் யங் வா பனா”தி ஏதஸ்ஸ பயோஜனங் து³ஸ்ஸேதுங் “ஹெட்டா”திஆதி³மாஹ. து³தியே

அத்த²விகப்பே “யங் யங் வாபனா”தி ஏதேன அப்பதா⁴னம்பி ரூபாதி³ங் ஆகட்³ட்⁴தி. ந ஹி பதா⁴னஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அத்தனோயேவ ஆரம்மணபா⁴வோ அத்தீ²தி. ஹெட்டா² வுத்தனயேனாதி ஸப்³பா³ரம்மணதாதி³னயேன. “ஹெட்டா² க³ஹிதமேவ க³ஹிதந்தி வத்வா தஸ்ஸ வசனே பயோஜனங் த³ஸ்ஸேதுங் ரூபங் வா...பே... இத³ங் வா இத³ங் வா ஆரப்³பா⁴தி கதே²துங் இத³ங் வுத்த²ந்தி வுத்தங். தத்த² இத³ங் வா இத³ங் வாதி ஏதங் ஸப்³பா³ரம்மணதாதி³ங் ஸந்தா⁴ய கதி²தந்தி வேதி³தப்³பங்.

த⁴ம்முத்³தே³ஸவாரகதா²

ப²ஸ்ஸபஞ்சமகராஸிவண்ணனா

ஆசரியானந்தி ரேவதாசரியஸ்ஸ. ந பனேதங் ஸாரதோ த³ட்ட²ப்³பங். ந ஹி ப²ஸ்ஸாதீ³னங் காமாவசராதி³பா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ங் இத³மாரத்³த⁴ங், கிந்து தஸ்மிங் ஸமயே ப²ஸ்ஸாதி³ஸபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த²ந்தி.

சித்தஸ்ஸ பட²மாபி⁴னிபாதத்தாதி ஸப்³பே³ சேதஸிகா சித்தாயத்தா சித்தகிரியாபா⁴வேன வுச்சந்தீதி ப²ஸ்ஸோ “சித்தஸ்ஸ பட²மாபி⁴னிபாதோ”தி வுத்தோ. காமங் உப்பன்னப²ஸ்ஸோ புக்³க³லோ சித்தசேதஸிகராஸி வா ஆரம்மணேன பு²ட்டோ² ப²ஸ்ஸஸஹஜாதாய வேத³னாய தங்ஸமகாலமேவ வேதே³தி, ப²ஸ்ஸோ பன ஓபா⁴ஸஸ்ஸ பதீ³போ விய வேத³னாதீ³னங் பச்சயவிஸேஸோ ஹோதீதி புரிமகாலோ விய வுத்தோ. கோ³பானஸீனங் உபரி திரியங் ட²பிதகட்ட²ங் பக்³பா³ஸோ. கட்ட²த்³வயாதி³ விய ஏகதே³ஸேன ஏகபஸ்ஸேன அனல்லீயமானோபி ரூபேன ஸஹ ப²ஸ்ஸஸ்ஸ ஸாமஞ்ஞங் அனல்லீயமானங் ஸங்க⁴ட்டனமேவ, ந விஸயபா⁴வோ, ஸங்க⁴ட்டனஞ்ச ப²ஸ்ஸஸ்ஸ சித்தாரம்மணானங் ஸன்னிபதனபா⁴வோ ஏவ. வத்தா²ரம்மணஸன்னிபாதேன ஸம்பஜ்ஜதீதி ஸங்க⁴ட்டனஸம்பத்திகோ ப²ஸ்ஸோ. பாணித்³வயஸ்ஸ ஸன்னிபாதோ விய சித்தாரம்மணஸன்னிபாதோ ப²ஸ்ஸோ சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணே ஸன்னிபதிதப்பவத்தியா பச்சயோ ஹோதீதி கிச்சட்டே²னேவ ரஸேன ஸங்க⁴ட்டனரஸோ. ததா² பச்சயபா⁴வோ ஹி தஸ்ஸ ப²ஸ்ஸஸ்ஸ ஸங்க⁴ட்டனகிச்சந்தி. யதா² ஹி பாணியா பாணிம்ஹி ஸங்க⁴ட்டனங் தப்³பி³ஸேஸபூ⁴தா ரூபத⁴ம்மா, ஏவங் சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணே ஸங்க⁴ட்டனங் தப்³பி³ஸேஸபூ⁴தோ ஏகோ சேதஸிகத⁴ம்மோ த³ட்ட²ப்³போ³. சித்தேயேவாதி ஏதேன சேதஸிகஸபா⁴வதங் வத்தா²ரம்மணேஹி அஸங்ஸட்ட²ங் ஸங்க⁴ட்டனங் வேத³னாய த³ஸ்ஸேதி, ந பன வத்து²னிஸ்ஸயதங் படிக்கி²பதி. தஸ்ஸ ப²ஸ்ஸஸ்ஸ காரணபூ⁴தோ தத³னுரூபோ ஸமன்னாஹாரோ தஜ்ஜாஸமன்னாஹாரோ. இந்த³ரியஸ்ஸ தத³பி⁴முக²பா⁴வோ ஆவஜ்ஜனாய ச ஆரம்மணகரணங் விஸயஸ்ஸ பரிக்க²ததா அபி⁴ஸங்க²ததா விஞ்ஞாணஸ்ஸ விஸயபா⁴வகரணந்தி அத்தோ².

ஸுக²வேத³னாயமேவ லப்³ப⁴தி அஸ்ஸாத³பா⁴வதோதி அதி⁴ப்பாயோ. விஸ்ஸவிதாயாதி அரஹதாய. அனேகத்த²த்தா ஹி தா⁴துானங் அரஹத்தோ² விபுப்³போ³ ஸுஸத்³தோ³. விஸ்ஸவங் வா ஸஜனங் வஸிதா காமகாரிதா விஸ்ஸவிதா. ஆரம்மணரஸேகதே³ஸமேவ அனுப⁴வந்தீதி இத³ங் பு²ஸனாதி³கிச்சங் ஏகதே³ஸானுப⁴வனமிவ ஹோதீதி கத்வா வுத்தங். வேத³யிதஸபா⁴வோ ஏவ ஹி அனுப⁴வனந்தி. பு²ஸனாதி³பா⁴வேன வா ஆரம்மணக்³ஹணங் ஏகதே³ஸானுப⁴வனங், வேத³யிதபா⁴வேன க³ஹணங் யதா²காமங் ஸப்³பா³னுப⁴வனங். ஏவங் ஸபா⁴வானேவ தானி க³ஹணானீதி ந வேத³னாய விய ப²ஸ்ஸாதீ³னம்பி யதா²ஸககிச்சகரணேன ஸாமிபா⁴வானுப⁴வனங் சோதே³தப்³பங். அயங் இதா⁴தி ஏதேன பஞ்சஸு வேத³னாஸு இமஸ்மிங் சித்தே அதி⁴ப்பேதங் ஸோமனஸ்ஸவேத³னங் வத³தி, தஸ்மா

அஸோமனஸ்ஸவேத³னங் அபனெத்வா க³ஹிதாய ஸோமனஸ்ஸவேத³னாய ஸமானா இட்டா²காரஸம்போ⁴க³ரஸதா வுத்தாதி வேதி³தப்³பா³.

நிமித்தேன புனஸஞ்ஜானநகிச்சா பச்சாபி⁴ஞ்ஞாணரஸா. புனஸஞ்ஜானநஸ்ஸ பச்சயோ புனஸஞ்ஜானநபச்சயோ, ததே³வ நிமித்தங் புன...பே... நிமித்தங், தஸ்ஸ கரணங் புன...பே... கரணங். புனஸஞ்ஜானநபச்சயபூ⁴தங் வா நிமித்தகரணங் புன...பே... கரணங், தத³ஸ்ஸா கிச்சந்தி அத்தோ². புனஸஞ்ஜானநபச்சயனிமித்தகரணங் நிமித்தகாரிகாய நிமித்தேன ஸஞ்ஜானந்தியா ச ஸப்³பா³ய ஸஞ்ஞாய ஸமானங் வேதி³தப்³பா³ங். ஞாணமேவ அனுவத்ததி, தஸ்மா அபி⁴னிவேஸகாரிகா விபரீதக்³கா³ஹிகா ச ந ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. ஏதேனுபாயேன ஸமாதி⁴ஸம்பயுத்தாய அசிரட்டா²னதா ச ந ஹோதீதி தட்ட²ப்³பா³.

அபி⁴ஸந்தஹதீதி பப்³ந்த⁴தி பவத்தேதி. சேதனாபா⁴வோ ப்யாபாரபா⁴வோ. தி³கு³ணுஸ்ஸாஹாதி ந தி³கு³ணங் வீரியயோகங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், அத்தனோ ஏவ பன ப்யாபாரகிச்சஸ்ஸ மஹந்தபா⁴வங் தீ³பேதி. உஸ்ஸாஹனபா⁴வேனாதி ஆதரபா⁴வேன. ஸா ஹி ஸயங் ஆதரபூ⁴தா ஸம்பயுத்தே ஆதரயதீதி.

விஜானநங் ஆரம்மணஸ்ஸ உபலத்தி⁴. ஸந்தஹனங் சித்தந்தரஸ்ஸ அனுப்பப்³ந்த⁴னங். சக்கு³னா ஹி தி³ட்ட²ந்தி சக்கு³னா தட்ட²ப்³பா³ங். யதா² “தி³ட்ட²ங் ஸுதங் முதங் விஞ்ஞாத”ந்தி தட்ட²ப்³பா³தி³ வுச்சதி, ஏவமிதா⁴பி வேதி³தப்³பா³ங். சக்கு³னா ஹி³தி³ஆதீ³ஸு சக்கு³னா...பே... மனஸா த்வாரேனாதி அத்தோ². நக³ரகுத்திகஸ்ஸ விய சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணவிபா⁴வனமத்தங் உபதா⁴ரணமத்தங் உபலத்தி⁴மத்தங் கிச்சங், ஆரம்மணபடிவேத⁴னபச்சாபி⁴ஞ்ஞாணாதி³ பன கிச்சங் பஞ்ஞாஸஞ்ஞாதி³னந்தி வேதி³தப்³பா³ங். புரிமனித்தி³ட்ட²ந்தி ஸமயவவத்தா²னே நித்தி³ட்ட²ங். பா⁴வெந்தோ விய ந ந உப்பஜ்ஜதி, கிந்து உப்பஜ்ஜதீதி தஸ்ஸேதுங் “சித்தங் ஹோதீ”தி வுத்தந்தி ஏதங் ஹோதி-ஸத்³தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜதி-ஸத்³தஸ்ஸ ச ஸமானத்த²தே ஸதி யுஜ்ஜெய்ய, ததத்த²தே ச தத்த² உப்பன்னங் ஹோதீதி ந வுச்செய்ய. ந ஹி யுத்தங் உப்பன்னங் உப்பஜ்ஜதீதி வத்துங். சித்தஸ்ஸ ச உப்பன்னதா ஸமயவவத்தா²னே வுத்தா ஏவாதி கிங் தஸ்ஸ புன உப்பத்திதஸ்ஸனேன. யேன ச ஸமயவவத்தா²னங் கதங், தஸ்ஸ நித்தே³ஸோ ந ந ஸக்கா காதுந்தி கிங் தங் நித்தே³ஸத்த²ங் உத்தே³ஸேன து³தியேன, நித்தே³ஸேனேவ ச பஸ்ஸாதீ³ஹி ச அஞ்ஞத்தங் சித்தஸ்ஸ ஸிஜ்ஜதீதி கிங் ததத்தே²ன புன வசனேன, அஞ்ஞப்பயோஜனத்தா பன புரிமஸ்ஸ சித்தவசனஸ்ஸ பச்சி²மங் வுத்தங். புரிமஞ்ஹி ஸமயவவத்தா²னத்த²மேவ வுத்தங், ந வவத்தி²தஸமயே விஜ்ஜமானத⁴ம்மத³ஸ்ஸனத்த²ங், இதரஞ்ச தஸ்மிங் ஸமயே விஜ்ஜமானத⁴ம்மத³ஸ்ஸனத்த²ங் வுத்தங், ந ஸமயவவத்தா²னத்த²ங், ந ச அஞ்ஞத்த²ங் வசனங் அஞ்ஞத்த²ங் வத³தி, ந ச லேஸேன வுத்தோதி கத்வா மஹாகாருணிகோ அத்த²ங் பாகடங் ந கரோதீதி.

பஸ்ஸபஞ்சமகராஸிவண்ணனா நிட்டி²தா.

ஜா²னங்க³ராஸிவண்ணனா

விதக்கேதீதி த⁴ம்மதோ அஞ்ஞஸ்ஸ கத்துனிவத்தனத்த²ங் த⁴ம்மமேவ கத்தாரங் நித்தி³ஸதி. தஸ்ஸ பன வஸவத்திபா⁴வனிவாரணத்த²ங் “விதக்கனங் வா”தி பா⁴வனித்தே³ஸோ. ரூபங் ரூபந்தி பத²வீ பத²வீதி வா ஆகோடெந்தோ விய ஹோதீதி ஆகோடனலக்க²ணோ. ஆதி³தோ, அபி⁴முக²ங் வா ஹனநங் ஆஹனநங், பரிதோ, பரிவத்தெத்வா வா ஆஹனநங் பரியாஹனநங். விசாரதோ ஓளாரிகட்டே²ன விசாரஸ்ஸேவ புப்³பங்க³மட்டே²ன அனுரவதோ ஓளாரிகோ தஸ்ஸ ச புப்³பங்க³மோ க⁴ண்டாபி⁴கா⁴தோ

விய ஹோதி விதக்கோ. ஸோ யதா² க⁴ண்டாபி⁴கா⁴தோ பட²மாபி⁴னிபாதோ ஹோதி, ஏவங் ஆரம்மணாபி⁴முக²னிரோபனட்டே²ன பட²மாபி⁴னிபாதோ ஹோதி. விப்பா²ரவாதி விசலயுத்தோ. அனுப்பபுந்தே⁴ன பவத்தியந்தி உபசாரே வா அப்பனாயங் வா ஸந்தானேன பவத்தியங். தத்த² ஹி விதக்கோ நிச்சலோ ஹுத்வா ஆரம்மணங் அனுபவிஸித்வா பவத்தி. மண்ட³லந்தி க²லமண்ட³லங்.

பிணயதீதி தப்பேதி, வட்³டே⁴தி வா. ப²ரணரஸாதி பணீதருபேஹி காயஸ்ஸ ப்யாபனரஸா. உத³க்³பா⁴வோ ஓத³க்³யங். கு²த்³தி³கா லஹுங் லோமஹங்ஸனமத்தங் கத்வா பி⁴ன்னா ந புன உப்பஜ்ஜதி. க²ணிகா ப²ஹுலங் உப்பஜ்ஜதி. உப்³பே³க⁴தோ ப²ரணா நிச்சலத்தா சிரட்டி²திகத்தா ச பணீதரா. பஸ்ஸத்³தி⁴யா நிமித்தபா⁴வேன க³ப்³ப⁴ங் க³ண்ஹந்தீ. அப்பனாஸம்பயுத்தாவ பீதி அப்பனாஸமாதி⁴பூரிகாதி கத்வா ஸா ட²பிதா. இதரா த³வே க²ணிகோபசாரஸமாதி⁴பூரிகா பீதி.

ஸமாதி⁴சித்தேனாதி ஸமாதி⁴ஸஹிதசித்தேன. அவிஸாரோ அத்தனோ ஏவ அவிஸரணஸபா⁴வோ. அவிக்கே²போ ஸம்பயுத்தானங் அவிக்கி²த்ததா. யேன ஸம்பயுத்தா அவிக்கி²த்தா ஹொந்தி, ஸோ த⁴ம்மோ அவிக்கே²போதி. விஸேஸதோதி யேபு⁴ய்யேன. ஸுக²விரஹிதோபி ஹி அத்தி² ஸமாதீ⁴தி. பதீ³பனித³ஸ்ஸனேன ஸந்தானட்டி²திபா⁴வங் ஸமாதி⁴ஸ்ஸ த³ஸ்ஸேதி.

ஜா²னங்க³ராஸிவண்ணனா நிட்டி²தா.

இந்த³ரியராஸிவண்ணனா

ஸத்³த³ஹந்தி ஏதாயாதி ஸத்³த³ஹனகிரியாய பவத்தமானானங் த⁴ம்மானங் தத்த² ஆதி⁴பச்சபா⁴வேன ஸத்தா⁴ய பச்சயதங் த³ஸ்ஸேதி. தஸ்ஸா ஹி த⁴ம்மானங் ததா²பச்சயபா⁴வே ஸதி “புக்³கலோ ஸத்³த³ஹதீ”தி வோஹாரோ ஹோதி. பஸாத³னீயட்டா²னேஸு பஸாத³ஸ்ஸ படிபக்க³பூ⁴தங் அகுஸலங் அஸ்ஸத்³தி⁴யங் மிச்சா²தி⁴மொக்கோ² ச. பஸாத³பூ⁴தோ நிச்ச²யோ வத்து²க⁴தோ அதி⁴மொக்க²லக்க²ணங், ந யேவாபனகாதி⁴மொக்கோ²தி. இந்த³ட்ட²ங் காரேதீதி “மங் அந்தரேன தும்ஹாகங் அதி⁴முச்சனங் நத்தி², மயா ஸத்³த³ஹதா²”தி விய அத்தானங் அனுவத்தேதி ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே. ஏவங் ஸேஸேஸுபி. பக்க²ந்த³னந்தி ஸங்ஸீத³னங். பங்கோ கத்³த³மதோ க⁴னீபூ⁴தோ ஹோதி. பணகங் பிச்சீலங் உத³கமலங். பீதங் உத³கங். ஓகப்பனலக்க²ணாதி அனுபவிஸித்வா ஏவமேதந்தி கப்பனலக்க²ணா. அகலுஸபா⁴வோ அகாலுஸியங், அனாவிலபா⁴வோதி அத்தோ². பு³த்தா⁴தி³வத்து²னி ஸத்³தெ⁴ய்யானி. ஸப்புரிஸுபஸேவனஸத்³த⁴ம்மஸவனயோனிலோமனஸிகாரத⁴ம்மானுத⁴ம்மபடிபத்தியோ ஸோதாபத்தியங்கா³னி. குஸலத⁴ம்மானங் ஆதா³னே ஹத்தோ² விய, ஸப்³ஸம்பத்தினிப்பா²த³னே வித்தங் விய, அமதகஸிப²ல²லனே பீஜங் விய த³ட்ட²ப்³பா³.

வீரபா⁴வோதி யேன வீரோ நாம ஹோதி, ஸோ த⁴ம்மோதி அத்தோ². அனுப³லப்பதா³னங் பக்³கஹோ. மக்³கோ³ க³ந்தப்³போ³ ஹோதி, மக்³கோ³ க⁴தோ, கம்மங் கத்தப்³பங், கம்மங் கதங், அப்பமத்தகோ ஆபா³தோ⁴ உப்பன்னோ, கி³லானா வுட்டி²தோ ஹோதி அசிரவுட்டி²தோ கேலஞ்ஞா, கா³மங் வா நிக³மங் வா பிண்டா³ய சரந்தோ ந லப⁴தி லூக²ஸ்ஸ வா பணீதஸ்ஸ வா போ⁴ஜனஸ்ஸ யாவத³த்த²ங் பாரிபூரிங், லப⁴தி...பே... பாரிபூரிந்தி ஏதானி அனுருபபச்சவெக்க²ணாஸஹிதானி அட்ட² வீரியாரம்ப⁴வத்து²னி தங்மூலகானி வா பச்சவெக்க²ணானி.

சிரகதாதி³ஆரம்மணங் உபக³ந்த்வா டா²னங், அனிஸ்ஸஜ்ஜனங் வா ஆரம்மணஸ்ஸ உபட்டா²னங். உத³கே அலாப³ விய ஆரம்மணங் பிலவித்வா க³ந்துங் அப்பதா³னங் பாஸாணஸ்ஸ விய நிச்சலஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ ட²பனங் ஸாரணங் அஸம்முட்ட²தா³கரணங் அபிலாபனங். அபிலாபே கரோதி அபிலாபேதி. க³தியோதி நிப்பத்தியோ ஸம்ப⁴வதோ ப²லதோ ச. அபரோ நயோதி ரஸாதி³த³ஸ்ஸனத்த³ங் ஆரத்³த⁴ங். ஸம்மோஸபச்சனீகங் கிச்சங் அஸம்மோஸோ, ந ஸம்மோஸாபா⁴வமத்தங். ஸதியா வத்து²பூ⁴தா காயாத³யோ காயாதி³ஸதிபட்டா²னா, ஸதியோயேவ வா புரிமா பச்சி²மானங் பத³ட்டா²னங்.

விக்²கே²பஸ்ஸ உத்³த⁴ச்சஸ்ஸ. பஞ்ஞாபேதீதி பகாரேஹி ஜானாபேதி. ஏகாலோகா ஹோதீதி விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸோபா⁴ஸங் ஸந்தா⁴யாஹ. மனதே விஜானாதி ஏதேனாதி வா மனோ, ஏவஞ்ச கத்வா “மனஞ்ச படிச்ச த⁴ம்மே சா”தி (ம. நி. 1.204, 400; 3.421, 425) காரணபா⁴வேன மனோ வுத்தோ. ஸப்³போ³ ஹி மனோ அத்தனோ அனந்தரஸ்ஸ விஞ்ஞாணஸ்ஸ காரணந்தி. விஜானாதீதி பரிச்சி²ன்னோபலத்³தி⁴வஸேன ஜானாதி, ந ஸஞ்ஞாபஞ்ஞா விய ஸஞ்ஞானநபடிவிஜ்ஜ²னவஸேன.

பீதிஸோமனஸ்ஸஸம்பயோக³தோதி வுத்தே யேன யோகா³ ஸுமனோ ஹோதி, தங் ஸோமனஸ்ஸந்தி வுச்சதீதி பீதியா ச ஸோமனஸ்ஸபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி, தஸ்மா வினாபி காயேன வத்து²னா ஸாதவேத³னாஸம்பயோக³தோதி யோஜேதப்³பங். ஏவஞ்ச நிப்பீதிகங் ஸோமனஸ்ஸஞ்ச ஸங்க³ஹிதங் ஹோதி, பீதிஉபலக்கி²தங் வா ஸோமனஸ்ஸங் ஸப்பீதிகங் நிப்பீதிகஞ்ச ஸோமனஸ்ஸந்தி அத்தோ² த³ட்ட²ப்³போ³.

பவத்தஸந்ததாதி⁴பதெய்யந்தி பவத்தஸங்க²தாய ஸந்ததியா அதி⁴பதிபூ⁴தங். ஜீவிதிந்த³ரியஸ்ஸ ஹி அத்தனோ விஜ்ஜமானக்க²ணே அனுபாலெந்தஸ்ஸ அனந்தரஞ்ச ஸானுபாலனானங் உப்பத்தியா ஹேதுபூ⁴தஸ்ஸ வஸேன பவத்தங் சிரட்டி²திகங் ஹோதி, தங்தங்கம்மவிஸேஸேன விஸேஸயுத்தங் யாவ சுதி அவிஸேஸேன வா யாவ பரினிப்³பா³னங் அவிச்சி²ன்னங் பவத்ததி ஜீவமானதாவிஸேஸயுத்தஞ்சாதி ரூபாரூபஜீவிதிந்த³ரியானங் ஸமானலக்க²ணாதி³ங் வத்துங் “அத்தனா அவினிபூ⁴த்தத⁴ம்மான”ந்தி ஆஹ. அனுபாலேதப்³பா³னங் அத்தி²க்க²ணேயேவ. அஸதி ஹி அனுபாலேதப்³பே³ உப்பலாதி³ம்ஹி கிங் உத³கங் அனுபாலெய்யாதி. தஸ்ஸ தஸ்ஸாதி அனுபாலனாதி³கஸ்ஸ. ஸாத⁴னதோதி ஸாத⁴னேன. தங்ஸாத⁴னஞ்ச ஜீவமானவிஸேஸபச்சயபா⁴வதோ.

இந்த³ரியராஸிவண்ணனா நிட்டி²தா.

மக்³கங்க³ராஸிவண்ணனா

ஸம்மாதி அவிபரீதனிய்யானிகபா⁴வேன. பஸத்த²தா ச ஏவமேவ த³ட்ட²ப்³பா³.

ப³லராஸிவண்ணனா

அஸ்ஸத்³தி⁴யேதி அஸ்ஸத்³தி⁴யகாரணா. உப⁴யபத³வஸேனாதி ஸத்³தா⁴பத³ங் ப³லபத³ந்தி ஏவமாதி³பத³த்³வயவஸேன. நியகஜ்ஜத்தங் ஜாதிஆதி³ஸமுட்டா²னங் ஏதிஸ்ஸாதி அஜ்ஜத்தஸமுட்டா²னா. க³ருனா கிஸ்மிஞ்சி வுத்தே கா³ரவவஸேன பதிஸ்ஸவனங் பதிஸ்ஸவோ, ஸஹ பதிஸ்ஸவேன ஸப்பதிஸ்ஸவங், பதிஸ்ஸவபூ⁴தங் தங்ஸபா⁴கஞ்ச யங்கிஞ்சி கா³ரவந்தி அத்தோ². ஜாதிஆதி³மஹத்தபச்சவெக்க²ணேன உப்பஜ்ஜமானா ச ஹிரீ தத்த² கா³ரவவஸேன பவத்ததீதி “ஸப்பதிஸ்ஸவலக்க²ணா”தி வுச்சதி. வஜ்ஜங் பா⁴யதி

தஞ்ச ப்⁴யதோ பஸ்ஸதீதி வஜ்ஜபீ⁴ருகப்⁴யதஸ்ஸாவீ ஏவங்ஸபா⁴வங் ஒத்தப்பங். ஹிரீ பாபத⁴ம்மே கூத²ங் விய பஸ்ஸதி, ஒத்தப்பங் உண்ஹங் விய. தா³யஜ்ஜங் நவலோகுத்தரத⁴ம்மாதி³. அஜ்ஜத்தஸமுட்டா²னாதி³தா ச ஹிரீ ஒத்தப்பானங் தத்த² தத்த² பாகடபா⁴வேன வுத்தா, ந பன தேஸங் கதா³சி அஞ்ஞமஞ்ஞங் விப்பயோகா³. ந ஹி லஜ்ஜனங் நிப்ப⁴யங் பாபப்⁴யங் வா அலஜ்ஜனங் ஹோதீதி.

மூலராஸிவண்ணனா

அகே³தோ⁴ அனபி⁴ஜ்ஜனங் அனபி⁴கங்கனங். அனல்லீனோ பா⁴வோ அதி⁴ப்பாயோ ஏதஸ்ஸாதி அனல்லீனபா⁴வோ, ஏவஞ்ஹி உபமாய ஸமேதி. அனுக்கலமித்தோ அனுவத்தகோ. வினயரஸோதி வினயனரஸோ. அதோ³ஸோ து³ஸ்ஸீல்யமலஸ்ஸாதி இத³ங் து³ஸ்ஸீல்யஸ்ஸ தோ³ஸஸமுட்டா²னதங் தோ³ஸுபனிஸ்ஸயதஞ்ச ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அபா⁴வனாயாதி “தத்த² ஜாதானங் த⁴ம்மானங் அனதிவத்தனட்டே²ன பா⁴வனாஇந்த்³ரியானங் ஏகரஸட்டே²ன பா⁴வனா தது³பக்³வீரியவாஹனட்டே²ன பா⁴வனா ஆஸேவனட்டே²ன பா⁴வனா”தி ஏவங் வுத்தாய பஞ்ஞாஸாத⁴னாய பா⁴வனாய அப்பவத்தி, தப்படிபக்க³பூ⁴தா வா அகுஸலா அபா⁴வனா. நிக்³கு³ணேபி கு³ணக்³ஹணங் அதி⁴கக்³ஹணங். விஜ்ஜமானம்பி கு³ணங் வித்³த⁴ங்ஸெத்வா க்³ஹணங் ஊனக்³ஹணங். சதுவிபல்லாஸக்³ஹணங் விபரீதக்³ஹணங்.

யாதா²வஸபா⁴வேதி “எத்தகோ ஏதஸ்ஸ கு³ணோ, எத்தகோ தோ³ஸோ”தி கு³ணதோ³ஸானங் ஸபா⁴வே “ஜராத⁴ம்மோ ஜீரதி, தங் குதெத்த² லப்³பா⁴ மா ஜீரீ”தி ஏவமாதி³பச்சவெக்க²ணஸம்ப⁴வதோ. அலோபே⁴ன ச க்³ஹட்டா²னங் கெத்தவத்தா²தீ³ஸு விவாதா³பா⁴வதோ. அமோ³ஹேன பப்³புஜிதானங் தி³ட்டி²க³தவிவாதா³பா⁴வதோ. காமராகா³பி⁴னிவேஸவினிப³ந்தா⁴ ஹி க்³ஹட்டா² க்³ஹட்டே²ஹி விவத³ந்தி, தி³ட்டி²ராகா³பி⁴னிவேஸவினிப³ந்தா⁴ ஸமணா ஸமணேஹீதி. ராக³வஸேன மித்தஸந்த²வோ தோ³ஸவஸேன விரோதோ⁴ ச தப்³பி³ஸேஸேன உபக்³மாபக்³மா, ஆரம்மணே வா ரூபாதி³ம்ஹி அனுவரோத⁴விரோதா⁴. அமஜ்ஜத்தபா⁴வஸ்ஸ படிகா⁴னுனயஸங்காதஸ்ஸ மோ³ஹேன பவத்தி. ஸுக³விபரிணாமே து³க்க³ஸமாயோகே³ ச படிக⁴பவத்தியங் வேத³னாபரிக்க³ஹோ ந ஸிஜ்ஜதீதி அதோ³ஸானுபா⁴வேன வேத³னாஸதிபட்டா²னங் ஸிஜ்ஜதி. தி³ப்ப³விஹாரஸ்ஸாதி சதுன்னங் ஜா²னானங். அரியவிஹாரோ ப²லஸமாபத்தி. மோ³ஹேன அவிசாரெந்தோ உதா³ஸ்ஸிபக்கே²ஸுபி ஸத்தஸங்கா²ரேஸு ஸப்³பே³ஸு அபி⁴ஸங்கங் கரோதீதி அமூள்ஹஸ்ஸ தத³பா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. து³க்க³த³ஸ்ஸனஸ்ஸ ஆஸன்னபடிபக்க³த்தா தோ³ஸஸ்ஸ தப்படிபக்கே²ன அதோ³ஸேன து³க்க³த³ஸ்ஸனங் ஹோதி.

கம்மபத²ராஸிவண்ணனா

ஸுகா²தீ³னி அத்தனோ ந ப்யாபாதே³தி ந வினாஸேதி பரஸ்ஸ சாதி த³ட்ட²ப்³பங். கம்மபத²தாதங்ஸபா⁴க்தாஹி கம்மபத²வஸேன.

பஸ்ஸத்தா⁴தியுக³லவண்ணனா

த³ரதோ² ஸாரம்போ⁴, து³க்க³தோ³மனஸ்ஸபச்சயானங் உத்³த⁴ச்சாதி³கானங் கிலேஸானங் சதுன்னங் வா க²ந்தா⁴னங் ஏதங் அதி⁴வசனங். உத்³த⁴ச்சப்பதா⁴னா கிலேஸா உத்³த⁴ச்சாதி³கிலேஸா, உத்³த⁴ச்சங் வா ஆதி³ங் கத்வா ஸப்³புகிலேஸே ஸங்க³ண்ஹாதி. ஸுவண்ணவிஸுத்³தி⁴ வியாதி யதா² ஸுவண்ணவிஸுத்³தி⁴ அலங்காரவிகதிவினியோகக்³மா, ஏவங் அயம்பி ஹிதகிரியாவினியோகக்³மா.

ஸமங் , ஸமந்ததோ வா பகாரேஹி ஜானநங் ஸம்பஜஞ்ஞங். சேதியவந்த்நாதி³அத்த²ங் அபி⁴க்கமாதீ³ஸு அத்தா²னத்த²பரிக்க³ண்ணனங் ஸாத்த²கஸம்பஜஞ்ஞங். ஸதி ச அத்தே² ஸப்பாயாஸப்பாயருபாதி³பரிக்க³ண்ணனங் ஸப்பாயஸம்பஜஞ்ஞங். கோ³சரகா³மாபி⁴க்கமனாதீ³ஸு கம்மட்டா²னாவிஜஹனங் கோ³சரஸம்பஜஞ்ஞங். அபி⁴க்கமனாதீ³னங் தா⁴துஆதி³வஸேன பவிசயோ அஸம்மோஹஸம்பஜஞ்ஞங். ஸப்புகம்மட்டா²னபா⁴வனானுயுத்தானங் ஸப்பயோகீ³னங் ஸப்பதா³ உபகாரகா இமே த்வே த⁴ம்மா பாரிபந்த²கஹரணதோ பா⁴வனாவட்³ட⁴னதோ ச. யதா²ஹ “த்வே த⁴ம்மா பஹுகாரா ஸதி ச ஸம்பஜஞ்ஞஞ்சா”தி (தீ³. நி. 3.352). யுகே நத்தா⁴ வியாதி யுக³னத்தா⁴, அஞ்ஞமஞ்ஞங் நிமித்தபா⁴வேன ஸமங் பவத்தாதி அத்தோ². “புன சபரங், ஆவுஸோ, பி⁴க்கு² ஸமத²விபஸ்ஸனங் யுக³னத்த⁴ங் பா⁴வேதி”தி (அ. நி. 4.170; படி. ம. 2.1) ஹி ஸுத்தே ஏதேஸங் யுக³னத்த⁴தா வுத்தா. ஸப்புகுஸலத⁴ம்மேஸு லீனுத்த⁴ச்சாபா⁴வோ ஏதேஹி த்வீஹி ஸமங் யுத்தேஹீதி “வீரியஸமாதி⁴யோஜனத்தா²யா”தி ஆஹ, யோக³வசனத்தா²யாதி அத்தோ².

யேவாபனகவண்ணனா

ருபாபா⁴வேனாதி ருப்பனாபா⁴வேன. த⁴ம்மாதி ஏதஸ்ஸ அத்தோ² ஸபா⁴வதோ உபலப்ப⁴மானாதி. மெத்தாபுப்ப³பா⁴கோ³தி அப்பனாப்பத்தாய மெத்தாய புப்ப³பா⁴கோ³ , பரிகம்மமெத்தா ஏதஸ்மிங் சித்தே அத்தீ²தி அத்தோ². விரதிவஸேனாதி வசீபவத்தியா ந பூரேதி, கிந்து விரதியோகேனாதி அத்தோ². அபண்ணகங்கா³னீதி அவிரத்த⁴ங்கா³னி. யதா² ததா² வா ஆரம்மணே வினிச்சயனங் அதி⁴முச்சனங். ந ஹி அனதி⁴முச்சந்தோ பாணாதிபாதா³ஸு தா³னாதீ³ஸு வா பவத்ததி, ஸத்தா⁴ பன பஸாத³னீயேஸு பஸாதா³தி⁴மொக்கோ²தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. தா³ரகஸ்ஸ விய இதோ சிதோ ச ஸங்ஸப்பனஸ்ஸ கரிஸ்ஸாமி ந கரிஸ்ஸாமீதி அவினிச்சயஸ்ஸ படிபக்க³கிரியா அஸங்ஸப்பனங். புரிமமனதோதி ப⁴வங்க³தோ. விஸதி³ஸங் வீதி²ஜவனங் மனங் கரோதீதி மனஸிகாரஸாமஞ்ஞேன வீதி²ஜவனபடிபாத³கே த்ஸ்ஸேதி. தேஸு த⁴ம்மேஸு³தி சித்தசேதஸிகத⁴ம்மேஸு. அததா³ரம்மணத்தேபி ஹி தேஸு ஸமப்பவத்தேஸு உதா³ஸீனபா⁴வதோ தத்ரமஜ்ஜத்ததாதி வுச்சதி. அலீனானுத்த⁴தப்பவத்திபச்சயத்தா ஊனாதி⁴கனிவாரணரஸா. காயதுச்சரிதாதி³வத்தூ²னந்தி பாணாதீ³னங். அமத்த³னா மத்த³னபடிபக்க³பா⁴வோவ.

தங்தங்ராஸிகிச்சவஸேன விபா⁴க³ரஹிதா அவிப⁴த்திகா. எத்தா²தி ஏதேஸு ஸவிப⁴த்திகேஸு துதியட்டா²னாதீ³ஸுபி பா⁴ஜியமானேஸு அபுப்ப³ங் நத்தீ²தி அத்தோ². பத³ங் பூரிதந்தி ஜா²னாதி³பத³ங் பஞ்சகாதி³வஸேன பூரிதங். பஞ்ச ஹி அங்கா³னி ஜா²னபத³ஸ்ஸ அத்தோ², தேஸு ஏகஸ்மிஞ்ச ஊனே ஜா²னபத³ங் ஊனங் ஹோதீதி. பத³ஸமூஹோ பத³கொட்டா²ஸோ வா தங் தமேவ வா பத³ங், அவுத்தங் ஹாபிதங் நாம ஹோதீதி வுத்தங் “பூரித”ந்தி. வுத்தஸ்மிஞ்ஞேவ வுச்சமானே அனேகேஸங் புரிஸஸத்தா³னங் விய கோசி ஸம்ப³ந்தோ⁴ நத்தீ²தி மஞ்ஞமானோ ஆஹ “அனநுஸந்தி⁴கா கதா²”தி. அந்தரந்தரா வுத்தஸ்மிஞ்ஞேவ வுச்சமானே அனுக்கமேன த⁴ம்மா கதி²தா ந ஹொந்தீதி ஆஹ “உப்படிபாடியா”தி. ப்ஸ்ஸபஞ்சமகராஸி ஸப்ப³சித்துப்பாத³ஸாதா⁴ரணவஸேன சதுக்க³ந்த⁴தப்பச்சயஸங்க³ஹவஸேன ச வுத்தோ. யதா²வுத்தேஸு பன ராஸீஸு ஏகராஸிகிச்சஸ்ஸபி அபா⁴வா சந்தா³தயோ யேவாபனகவஸேன வுத்தா. வுத்தானம்பி ச த⁴ம்மானங் யதா² வேத³னாதீ³னங் ஜா²னங்கா³தி³பா⁴வோ வுத்தோ, ந ஏவங் ஸோவசஸ்ஸதாகல்யாணமித்ததாதி³விஸேஸோ வுத்தோதி தஸ்ஸ ஸங்க³ண்ணனத்த²ங்

கேசி த⁴ம்மே விஸுங் ட²பெத்வா தே ச தஞ்ச விஸேஸங் “யே வா பனா”தி ஆஹ.
வேனெய்யஜ்ஜா²ஸயவஸேன வா ஸாவஸேஸே த⁴ம்மே வத்வா “யே வா பனா”தி வுத்தங்.

யேவாபனகவண்ணனா நி²டி²தா.

த⁴ம்முத்³தே³ஸவாரகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

காமாவசரகுஸலங்

நித்ேஸவாரகதாவண்ணனா

2. புஸனகவஸனாதி ஸந்தே அஸந்தேபி விஸயே ஆபாத்ஃதே சித்தஸ்ஸ ஸன்னிபதனவஸேன “சித்தங் மனோ”திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 6, 17) விய கிச்சவிஸேஸங், “மானஸ”ந்திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 6, 17) விய ஸமானே அத்தே² ஸத்²விஸேஸங், “பண்ட்ர”ந்திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 6, 17) விய குணவிஸேஸங், “சேதஸிகங் ஸாத”ந்திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 2, 18) விய நிஸ்ஸயவிஸேஸங், “சித்தஸ்ஸ டி²திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 15, 24) விய அஞ்ஞஸ்ஸ அவத்தாபா⁴வவிஸேஸங், “அலுப்⁴பா⁴னா”திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 32) விய அஞ்ஞஸ்ஸ கிரியாபா⁴வவிஸேஸங், “அலுப்⁴பி⁴தத்த”ந்திஆதீஸு (த⁴. ஸ. 32) விய அஞ்ஞஸ்ஸ கிரியாபா⁴வபு⁴ததாவிஸேஸந்திஆதீஸு அனபெக்கித்வா த⁴ம்மமத்ததிபனங் ஸபா⁴வபதங். புஸந்தஸ்ஸ ஹி சித்தஸ்ஸ புஸனகிரியா புஸனாகாரோ. ஸம்புஸனாதி ஆரம்மணஸமாகம்புஸனா, ந படிபாப⁴ஸம்புஸனா. ஸம்புஸிதஸ்ஸ ஆரம்மணேன ஸமாகதஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ பா⁴வோ ஸம்புஸிதத்தங். யஸ்மிங் ஸதி சித்தங் ஸம்புஸிதந்தி வுச்சதி, ஸோ தஸ்ஸ பா⁴வோ. ஏவங் அஞ்ஞேஸுபி பா⁴வனித்ேஸேஸு துட்ட²புபங்.

அபரஸ்ஸ வேவசனஸ்ஸ, அபரேன வா புரிமத்தஸ்ஸ தீபனா அபரதீபனா. “பண்டிச்சங் கோஸல்ல”ந்தி ஏவமாத்யோ பஞ்ஞாவிஸேஸா நானாகாலே லப்⁴பா⁴மானாபி ஏகஸ்மிங் சித்தே லப்⁴பா⁴ந்தி. ஏகஸ்மிஞ்ச விஸேஸே இதரேபி அனுசுதா ஹொந்தி தஸ்ஸேதுங் ததா² விப⁴த்தி அத்தே²தோ விப⁴த்தி ஹொதி அத்த்னானத்தேன கதத்தா. அத² வா யதா² “கோதோ⁴ குஜ்ஜனா குஜ்ஜித்தத்த”ந்தி (த⁴. ஸ. 1066) ஸபா⁴வாகாரபா⁴வனித்ேஸேஹி கோதோ⁴தி ஏவமாகாரோவ அத்தோ² வுத்தோ, ந ஏவமித⁴, இத⁴ பன பண்டிதாதிபா⁴வாகாரபி⁴ன்னோ அத்தோ² வுத்தோதி இதங் விப⁴த்திகுமனங் அத்த்வேஸேன ஹொதி. ஸம்புஸிதத்தந்தி எத்தா²பி ந “புஸ்ஸோ”தி ஏவமாகாரோவ அத்தோ² வுத்தோ. ஸம்புஸ்ஸோதி ஏவமாகாரோ பன வுத்தோதி அத்தே²தோ விப⁴த்திகுமனந்தி வுத்தங்.

தோஸோ ப்யாபாதோதி உத்ேஸேபி நாமனானத்தேன நானாபு⁴தோ உத்²திட்டோ². நித்ேஸேபி தேனேவ நானத்தேன நித்²திட்டோ². ஏகோவ கந்தோ⁴ ஹொதீதி ஏகேன கந்த⁴ஸத்ேன வத்தப்⁴பதங் ஸந்தா⁴யாஹ. சேதனாதி ஸங்காரக்கந்த⁴ங் தஸ்ஸேதி தப்⁴முக்கத்தா. அஸத்⁴ம்மமதி அஸதங், அஸந்தோ வா த⁴ம்மா, ந வா ஸத்⁴ம்மமதி அஸத்⁴ம்மமதி அஸத்⁴ம்மவசனியபா⁴வேன ஏகீபு⁴தோபி அஸத்⁴ம்மோ கோத⁴க்ருதாதிவிஸிட்டேன ஸத்⁴ம்மக்ருதாபடிக்கேபனானத்தேன நானத்தங் கதோதி “சத்தாரோ”தி வுத்தங். ந ஸத்⁴ம்மக்ருதாதி வுச்சமானா வா அஸத்⁴ம்மக்ருதா அஸத்⁴ம்மக்ருதாபா⁴வேன ஏகீபு⁴தாபி கோதா⁴திவிஸிட்ட²படிக்கேபனானத்தேன நானத்தங் கதா. படிபக்கோ² வா படிக்கிபீயதி தேன, ஸயங் வா படிக்கிபீதி படிக்கேபோதி வுச்சதீதி ஸத்⁴ம்மக்ருதாபடிக்கேபனானத்தேன அஸத்⁴ம்மக்ருதா அஸத்⁴ம்மா வா நானத்தங் கதா. அலோபா⁴திஆதீஸங் புஸ்ஸாதீஹி நானத்தங் லோபா⁴திவிஸிட்டேன படிக்கேபேன லோபா⁴திபடிக்கேன வா வேதிதப்⁴பங். அலோபா⁴தோஸாமோஹானங் அஞ்ஞமஞ்ஞனானத்தங் யதா²வுத்தேன படிக்கேபனானத்தேன யோஜேதப்⁴பங். பதத்தஸ்ஸ பதந்தரேன விபா⁴வனங் பதத்தூதி. தேன ஹி தங் பதங் மஹத்தந்தி தீபிதங் ஹொதி அலங்கதஞ்சாதி. அத்த்விஸேஸாபா⁴வேபி ஆப⁴ரணவஸேன ச ஆதரவஸேன ச புன வசனங் துள்ளிகம்மங்.

3. தஜ்ஜந்தி தஸ்ஸ பல்ஸ்ஸ அனுச்சவிகங். ந கேவலங் நித்²திஸியமானங் ஸாதமேவ அதி⁴கதங் , அத² கோ² யதா²னித்²திட்டா²னி ஆரம்மணானிபீதி “தேஹி வா”திஆதி³ வுத்தங். தஸ்ஸ வா ஜாதா காரணபா⁴வேன புஸ்ஸத்தங் பவத்தாதி தஜ்ஜா. தங்ஸமங்கீபுக்கலங், ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே வா அத்தனி ஸாதயதீதி ஸாதங் த-காரஸ்ஸ த-காரங் கத்வா. ஸுட்டு² காததி, கணதி வா துக்கந்தி ஸுகங்.

5. பாஸோதி ராகுபாஸோ. ஸோ ஹி நிராவரணத்தா அந்தலிக்கசரோ. அகுஸலம்பி பண்ட்ரந்தி வுத்தங், கோ பன வாதோ³ குஸலந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தஞ்ஹி பண்ட்ரதோ நிக்கந்தங் ஸயஞ்ச பண்ட்ரந்தி. அத² வா ஸப்⁴பம்பி சித்தங் ஸபா⁴வதோ பண்ட்ரமேவ, ஆகந்துகோபக்கிலேஸவோதா²னேஹி பன ஸாவஜ்ஜானவஜ்ஜானங் உபக்கிலிட்ட²விஸுத்த⁴தரதா ஹொந்தி. தா²ருப்பமானேஸு ஸிலாதீஸு கந்த⁴பஞ்ஞத்தியா அபா⁴வா கிஞ்சி நிமித்தங் அனபெக்கித்வா தா²ருமஹி பவத்தா கந்த⁴பஞ்ஞத்தீதி “பண்ணத்திமத்தட்டேனா”தி வுத்தங். தங்-ஸத்ேன மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துயேவ வுச்செய்ய நித்²திஸிதப்⁴பத்தாதி ந தஸ்ஸா தஜ்ஜதா. தேஹி ஆரம்மணேஹி ஜாதா தஜ்ஜாதி ச வுச்சமானே ஸம்புஸ்ஸஜதா ந வத்தப்⁴பா². ந ஹி ஸோ ஆரம்மணங், நாபி விஸேஸபச்சயோ. “திண்ணங் ஸங்கதி புஸ்ஸோ”தி விஞ்ஞாணமேவ புஸ்ஸஸ்ஸ விஸேஸபச்சயோதி வுத்தோதி தஸ்மா ந விஞ்ஞாணங் விஸேஸபச்சயபு⁴தங் ஸம்புஸ்ஸஜதாய தஜ்ஜாமனோவிஞ்ஞாணதா⁴துஸம்புஸ்ஸஜாபஞ்ஞத்திங் லப⁴தி, ந ச ததேவ தஸ்ஸ காரணபா⁴வேன புலபா⁴வேன ச வுச்சமானங் ஸுவிஞ்ஞெய்யங் ஹொதீதி. கிங் வா ஏதேன, யதா² ப⁴குவதா வுத்தா தங்ஸபா⁴வாயேவ தே த⁴ம்மமதி ந ஏவங்விதே⁴ஸு காரணங் மக்கிதப்⁴பங்.

7. ஏவங் தக்கனவஸேன லோகஸித்ே⁴னாதி அதி⁴ப்பாயோ. ஏவஞ்சேவஞ்ச ப⁴விதப்⁴பந்தி விவித⁴ங் தக்கனங் கூபே விய உதகஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ ஆகட்ட⁴னங் விதக்கனங்.

8. ஸமந்ததோ சரணங் விசரணங்.

9. அத்தமனதாதி எத்த² அத்த-ஸத்³தேன ந சித்தங் வுத்தங். ந ஹி சித்தஸ்ஸ மனோ அத்தீ²தி. அத்தமனஸ்ஸ பன பக்³ஸஸ்ஸ பா⁴வோ அத்தமனதாதி வத்வா புன பக்³ஸஸி³ட்டி³னிஸேத்⁴னத்த²ங் “சித்தஸ்ஸா”தி வுத்தங்.

11. ந ப³லவதீ, கஸ்மா அவட்டி²தி வுத்தாதி? ஏகக்³சித்தேன பாணவதா⁴தி³கரணே ததா² அவட்டா²னமத்தபா⁴வதோ . விருபங், விவித⁴ங் வா ஸங்ஹரணங் விகிரணங் விஸாஹாரோ, ஸங்ஹரணங் வா ஸம்பிண்ட³னங், தத³பா⁴வோ விஸாஹாரோ.

12. அஞ்ஞஸ்மிங் பரியாயேதி அஞ்ஞஸ்மிங் காரணே. ஸமானாதி⁴கரணபா⁴வோ த்³வினனங் ப்³ஹுனங் வா பதா³னங் ஏகஸ்மிங் அத்தே² பவத்தி.

13. ஆரம்ப⁴தி சாதி ஆபஜ்ஜதி ச. உத்³த⁴ங் யமனங் உய்யாமோ. து⁴ரந்தி நிப்பா³தேதுங் ஆரத்⁴ங் குஸலங், படிஞ்ஞங் வா.

14. திண்ணந்தி புத்தா⁴தீ³னங். சித்தே ஆரம்மணஸ்ஸ உபட்டா²னங் ஜோதனஞ்ச ஸதியேவாதி தஸ்ஸா ஏதங் லக்³ணங்.

16. பாஸாணஸக்க²ரவாலிகாதி³ரஹிதா பூ⁴மி ஸண்ஹாதி “ஸண்ஹட்டே²னா”தி வுத்தங்.

19. அயந்தீதி ஏககம்மனிப்³புத்தமனுஸ்ஸாதி³ஸந்ததிஅவிச்சே²த்³வஸேன பவத்தந்தி. குஸலாகுஸலேஸு³பி ஹி ஜீவிதங் இந்த³ரியபச்சயபா⁴வேன ஸம்பயுத்தே பவத்தயமானமேவ தத்³விச்சே²த்³ஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி.

30. யங் ஹிரீயதீதி ஹிரீயதி-ஸத்³தேன வுத்தோ பா⁴வோ யங்-ஸத்³தேன வுச்சதீதி யந்தி பா⁴வனபுங்ஸகங் வா ஏதங் தட்ட²ப்³பா³. ஹிரியதிப்³பேனாதி ச ஹேதுஅத்தே² கரணவசனங் யுஜ்ஜதி.

32. அலுப்³ப⁴னகவஸேனாதி எத்த² அலுப்³ப⁴னமேவ அலுப்³ப⁴னகந்தி பா⁴வனித்³தே³ஸோ தட்ட²ப்³போ³.

33. அப்யாபஜ்ஜோதி ப்யாபாதே³ன துக்கே³ன தோ³மனஸ்ஸஸங்காதே³ன தோ³ஸேன விய ந ப்யாபாதே³தப்³போ³திபி அத்தோ² யுஜ்ஜதி.

42-43. தி³னமித்தா⁴தி³படிபக்க³பா⁴வேன குஸலத்⁴ம்மே அனிச்சாதி³மனஸிகாரே ச ஸீக்⁴ங் ஸீக்⁴ங் பரிவத்தனஸமத்த²தா லஹுபரிணாமதா, அவிஜ்ஜானீவரணானஞ்ஹி தண்ஹாஸங்யோஜனானங் ஸத்தானங் அகுஸலப்பவத்தி பகதிபூ⁴தாதி ந தத்த² லஹுபரிணாமதாய அத்தோ². தேஸஞ்ச பா⁴வோ க்ருதாயேவாதி தப்³பி³து⁴ரஸபா⁴வானங் லஹுதா தட்ட²ப்³பா³. ஸா ஹி பவத்தமானா ஸீக்⁴ங் ப⁴வங்க்வுட்டா²னஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதி.

44-45. யே ச த⁴ம்மா மோஹஸம்பயுத்தா விய அவிபன்னலஹுதா, தேஸஞ்ச குஸலகரணே அப்படிகா⁴தோ முதுதா. அப்படிகா⁴தேன முதுதாதி³ருபஸதி³ஸதாய அருபத்⁴ம்மானம்பி முதுதா மத்த²வதாதிஆதி³ வுத்தங்.

46-47. ஸினேஹவஸேன கிலின்னங் அதிமுது³கங் சித்தங் அகம்மஞ்ஞங் ஹோதி விலீனங் விய ஸுவண்ணங், மானாதி³வஸேன அதித்³த⁴ஞ்ச அதாபிதங் விய ஸுவண்ணங், யங் பனானுருபமுதுதாயுத்தங், தங் கம்மஞ்ஞங் ஹோதி யுத்தமத்த²வங் விய ஸுவண்ணங். தஸ்ஸேவ முது³கஸ்ஸ யோ கம்மஞ்ஞாகாரோ, ஸா கம்மஞ்ஞதாதி முதுதாவிஸிட்டா² கம்மஞ்ஞதா வேதி³தப்³பா³.

50-51. பச்சோஸக்கனபா⁴வேன பவத்தங் அகுஸலமேவ பச்சோஸக்கனங். ஏகவீஸதி அனேஸனா நாம வேஜ்ஜகம்மங் கரோதி, தூதகம்மங் கரோதி, பஹிணகம்மங் கரோதி, க்ண்ட³ங் பா²லேதி, அருமக்க³னங் தேதி, உத்³த⁴ங்விரேசனங் தேதி, அதோ⁴விரேசனங் தேதி, நத்து²தேலங் பசதி, சக்கு²தேலங் பசதி, வேருதா³னங் தேதி, பண்ணதா³னங் தேதி, புப்பதா³னங் தேதி, ப்லதா³னங் தேதி, ஸினானதா³னங் தேதி, தந்தகட்ட²தா³னங் தேதி, முகோ²தகதா³னங் தேதி, சுண்ணதா³னங் தேதி, மத்திகாதா³னங் தேதி, சாடுககம்மங் கரோதி, முக்³ஸுபியங், பாரிப⁴ட்யங், ஜங்க⁴பேஸனியங் த்வாவீஸதிமங் தூதகம்மேன ஸதி³ஸங், தஸ்மா ஏகவீஸதி. ச² அகோ³சரா வேஸியாகோ³சரோ, வித⁴வா, து²ல்லகுமாரீ, பண்ட³க, பானாகா³ர, பி⁴க்கு³னீஅகோ³சரோதி. ஸங்கே³பதோதி ஸருபேன அனுத்தி³ட்ட²த்தா “தத்த² கதமோ சந்தோ³”திஆதி³ ந ஸக்கா வத்துந்தி “யோ சந்தோ³ சந்திகதா”திஆதி³னித்³தே³ஸங் ஸங்கி³பித்வா “யே வா பனா”தி நித்³தே³ஸோ கதோதி அத்தோ².

நித்³தே³ஸவாரகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

கொட்டா²ஸவாரவண்ணனா

58-120. நித்³தே³ஸவாரே புச்சா³தீ³னங் பச்சேகங் அனேகத்தேபி புச்சா³தி³பா⁴வேன ஏகத்தங் உபனெத்வா சதுபரிச்சே²தா வுத்தா. சத்தாரோ த்வேதி ஏவமாதி³கங் ஸங்கி³பித்வா ஸஹ வா க்ஹணங் ஸங்க்³ஹோ. ட²பெத்வா யேவாபனகேதி ஸங்க்³ஹேதப்³பே³ ஸந்தா⁴ய வுத்தங். தே ஹி விஸுங் விஸுங் உத்³தி³ட்ட²த்தா நித்³தி³ட்ட²த்தா ச விப்பகிண்ணாதி ஸங்க்³ஹேதப்³பா³ ஹொந்தி, ந யேவாபனகா ஸங்க்³ஹக³மனேனேவ ததா² அவிப்பகிண்ணத்தா. யஸ்மா பன ஸங்கா³ரக்க²ந்த⁴பரியாபன்னா ஹொந்தி, தஸ்மா தங்னித்³தே³ஸே அகந்த⁴பா⁴வனிவாரணத்த²ங்

யேவாபனாத்வேவ வுத்தாதி ந யேவாபனகா ட்வேதப் பாதி. பச்சயஸங்காதேனாதி ஆஹாரபச்சயஸங்காதேனாதி வுத்தங் ஹோதி. அத் வா “ஹேது பச்சயோ”தி ஏதேஸு த்வீஸு ஜனகோ ஹேது உபத்தம்புக்கோ பச்சயோதி ஏவங் விஸேஸவந்தேஸு பச்சயஸங்காதேன. யதா ஹி கபுளிகாராஹாரோ ஓஜட்டமகரூபாஹரணேன ரூபகாயங் உபத்தம்புத்தி, ஏவமிமேபி வேதுனாதி ஆஹரணேன நாமகாயந்தி. ததா ச ஹோந்தீதி ஸாதாாரணே ஸஹஜாதாதி பச்சயே ஸந்தா யாஹ. அஞ்ஞதா சாதி அஞ்ஞேன ச ஏகேனாகாரேன பச்சயா ஹோந்தியேவாதி ஆஹாராதி வுச்சந்தீதி அத்தோ. தஸ்மா ஆஹரணகிச்சரஹிதானங் ஹேதுஅதிபதிஆதீனங் நத்தி ஆஹாரபா வப்பஸங்கோ. திஸ்ஸோ ச வேதுனா ஆஹரதீதிஆதி யதாஸம்பவவஸேன வுத்தங், ந இமஸ்மிந்யேவ சித்தே ப்ஸ்ஸாதிவஸேன. தயோ ச புவேதி காமாதிபவபுதங் விஞ்ஞாணங் விஸேஸேன, அவிஸேஸேன ச பஞ்சபாதாநக்கந்தே.

ஆரம்மணங் உபகந்த்வா நிஜ்ஜாயனங் சிந்தனங் உபனிஜ்ஜாயனங். ஹேதவட்டேனாதி உபாயத்தேன, ந மூலத்தேன. புப்பாக்கே கதோ படிபன்னோ நானாக்கணிகோ அட்டங்கிகோ மக்கோ லோகுத்தரக்கணேவ ஸஹ பவத்தோ யதாஹுமக்கோதி வுத்தோ. விபஸ்ஸனாக்கணதோ புப்பேவ காயகம்மாதீனங் ஸுபரிஸுத்ததாய அட்டங்கிகமக்குப்பனிஸ்ஸயஸ்ஸ “அரியோ அட்டங்கிகோ மக்கோ பா வனாபாரிபுரிங் கச்சதீ”தி (ம. நி. 3.431) ஏவங் வுத்தேன பரியாயேன புப்பாக்கமக்கஸ்ஸ அட்டங்கிகதா யதாஹுமக்கணேன தீபிதா, ந ஏகக்கணே அட்டன்னங் அங்கானங் ஸப்பாவாதி ஏவமஸ்ஸபி பரியாயதேஸனதா வேதிப்பா. விஜானநமேவ சித்தவிசித்ததாதி “சித்தவிசித்தட்டேன ஏகோவ தம்மோ விஞ்ஞாணக்கந்தோ”தி ஆஹ. சத்தாரோ கந்தா ஹோந்தீதிஆதீஸு வேதுனாக்கந்தாதினங் ஸங்கஹே கதேபி புன “ஏகோ வேதுனாக்கந்தோ ஹோதீதிஆதிவசனங் ந அனேகே வேதுனாக்கந்தாத்யோ ஜாதினித்தேஸேன இத் வுத்தாதி த்ஸ்ஸனத்தங். இந்த்ரியேஸு ச ஏகஸ்ஸ ஜாதினித்தேஸபாவே படிக்கித்தே அஞ்ஞேஸங் இந்த்ரியானங் ஆஹாராதீனஞ்ச தப்படிக்கேபோ கதோ ஹோதீதி புப்பங்குமஸ்ஸ மனிந்த்ரியஸேவ கதோதி தட்டப்போ.

கொட்டாஸவாரவண்ணனா நித்திதா.

ஸஞ்ஞுவாரவண்ணனா

121-145. எத்தாதி ஏதஸ்மிந் யதாஹுமத்தே ஸமயே, ஏதேஸு வா தம்மேஸு. பா வோதி ஸத்தோ, யோ கோசி வா அத்தோ.

துதியசித்தாதிவண்ணனா

146. ஸப்பயோகேனாதி லீனஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ உஸ்ஸாஹனபயோகஸ்ஸஹிதேன. ஸஉபாயேனாதி குஸலஸ்ஸ கரணாகரணேஸு ஆதீனவானிஸங்ஸபச்சவெக்கணங் பரேஹி உஸ்ஸாஹனந்தி ஏவமாதீ உபாயஸஹிதேன.

156-159. மஹாஅட்டகதாயங் அனுஞ்ஞாதா நாதிஸமாஹிதாய பா வனாயாதி யேவாபனகேஹிபி நிப்பிஸேஸதங் த்ஸ்ஸேதி.

புஞ்ஞுகிரியவத்தாதிகதாவண்ணனா

அபசிதி ஏவ அபசிதிஸஹகதங் புஞ்ஞுகிரியாவத்து யதா “நந்திராக்ஸஹகதா”தி. அபசிதி வா சேதனாஸம்பயுத்தகதம்மா காயவசீகிரியா வா, தங்ஸஹிதா சேதனா அபசிதிஸஹகதங். ஹிதபரணேனாதி தேஸகே மெத்தாபரணேன, “ஏவங் மே ஹிதங் பவிஸ்ஸதீ”தி பவத்தேன ஹிதசித்தேன வா. கம்மஸ்ஸகதாஞாணங் திட்டிஜகம்மங். நியமலக்கணந்தி மஹப்பலதானியமஸ்ஸ லக்கணங். ஸீலமயே ஸங்கஹங் கச்சந்தி சாரித்தவஸேன. அனவஜ்ஜவத்துங் பரிச்சஜந்தோ விய அப்பனுமோதமனோபி பரஸ்ஸ ஸம்பத்தியா மோததீதி அப்பனுமோதனா தானமயே ஸங்கஹிதா. பா வெந்தோபீதி அஸமத்தபாவனங் ஸந்தா யாஹ. ஸமத்தா ஹி அப்பனா ஹோதீதி. அட்டேவ கொட்டாஸே கத்வாதி ஏகஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ ஏகஸ்மிந் கணே உப்பன்னமேகங் படமசித்தங் த்ஸ்ஸெத்வா அஞ்ஞானி தாதிஸானி அத்ஸ்ஸெந்தேன ஸப்பானி தானி ஸரிக்கட்டேன ஏகீகதானி ஹோந்தி, ததா ஸேஸானிபீதி ஏவங் அட்ட கத்வா.

காமாவசரகுஸலவண்ணனா நித்திதா.

ரூபாவசரகுஸலங்

சதுக்கனயோ

படமஜ்ஜானகதாவண்ணனா

160. உத்தரபதலோபங் கத்வா ரூபாவோ ரூபந்தி வுத்தோ. ஜானஸ்ஸ அமக்கப்பாவேபி ஸதி மக்கவசனங் அஞ்ஞமக்கப்பாவனிவாரணத்தந்தி இமஸ்மிந் அத்தே மக்கக்ஹணஸ்ஸ பயோஜனங் வுத்தங், ந ஸப்பஸ்ஸ குஸலஜ்ஜானஸ்ஸ மக்கப்பாவோதி. தத்த மக்கஸ்ஸ பா வனாய ஸமயவவத்தானஸ்ஸ கதத்தா அமக்கப்பாவனாஸமயே பவத்தானங் ப்ஸ்ஸாதீனங் குஸலபாவோ ந த்ஸ்ஸிதோ ஸியா, தஸ்மா ஸப்பஸ்ஸ மக்கப்பாவோ த்ஸ்ஸேதப்போதி. இதோ அஞ்ஞோ மக்கோ நத்தீதி ஏவங் அஞ்ஞபுமிகவிதுரோ ஸதி

பச்சயந்தரே ரூபுபபத்திஜனகஸபா⁴வோ விபாகத⁴ம்மஸபா⁴வோ விய விபாகத⁴ம்மவஸேன ஸப்³புஸமானோ மக்³ஸத்³தோன வுத்தோதி து³ஸஸேதீதி வேதி³தப்³புங். குஸலங் தா³னந்தி அலோபோ⁴ து³ட்ட²பு³போ³. அத² வா சேதனா தா³னங், தங் வஜ்ஜெத்வா இதரே து³வே சேதனாஸம்பயுத்தகாதி வுத்தா. வட்டந்தீதி மக்³பா⁴வதோ ஜா²னவசனேன ஸங்கு³ஹெத்வா மக்³கோதி வத்துங் வட்டந்தீதி அத்தோ². ஓகப்பனாதி ஸத்³ஹனா. அஞ்ஞத்த² தி³ட்ட²ங் அத்த²ங் பரிச்சஜித்வா “ஜனேதி வட்³டே⁴தீ”தி அயமத்தோ² கஸ்மா வுத்தோதி நிருபஸக்³ஸஸ அஞ்ஞத்த² ஏவமத்த²ஸஸேவ தி³ட்ட²த்தாதி இமமத்த²ங் விபா⁴வேதுங் “புன சபரங் உதாயீ”தி (ம. நி. 2.246 ஆத்யோ) ஸுத்தமாஹடங். கேஸஞ்சி அரியானங் அரியமக்³கேன ஸித்தா⁴னி அஞ்ஞானி ச ஜா²னானி பா⁴வனாஸபா⁴வானேவாதி தேஸுபி பா⁴வெந்தேன ஸமயவவத்தா²னங் இஜ்ஜீதி.

நிஸ்ஸரந்தி நிக்³கச்சந்தி ஏதேன, எத்த² வாதி நிஸ்ஸரணங். கே நிக்³கச்சந்தி? காமா. தேஸங் காமானங் நிஸ்ஸரணங் பஹானந்தி அத்தோ². ஏவஞ்ஹி “காமான”ந்தி கத்தரி ஸாமிவசனங் யுஜ்ஜதி. வத்து³காமேஹிபீதி வத்து³காமேஹி விவிச்சேவாதிபி அத்தோ² யுஜ்ஜதீதி ஏவங் யுஜ்ஜமானத்த²ந்தரஸமுச்சயத்தோ² பி-ஸத்³தோ³, ந கிலேஸகாமஸமுச்சயத்தோ². கஸ்மா? இமஸ்மிங் அத்தே² கிலேஸகாமானங் து³தியபதே²ன விவேகஸ்ஸ வுத்தத்தா. அகுஸலஸத்³தோன யதி³பி கிலேஸகாமா, அதா³பி ஸப்³பா⁴குஸலா க³ஹிதா, ஸப்³புதா² பன கிலேஸகாமேஹி விவேகோ வுத்தோதி ஆஹ “து³தியேன கிலேஸகாமேஹி விவேகவசனதோ”தி. காமகு³ணாதி⁴க³மஹேதுபி பாணாதிபாதாதி³அஸுத்த⁴ப்பயோகோ³ ஹோதீதி தப்³பிவேகேன பயோக³ஸுத்தி⁴ விபா⁴விதா. தண்ஹாஸங்கிலேஸஸோத⁴னேன ஆஸயபோஸனங்.

அஞ்ஞேஸம்பி சாதி தி³ட்ட²மா³னாதீ³னங் ப³ஸஸாதீ³னஞ்ச. உபரி வுச்சமானானி ஜா²னங்கா³னி உபரிஜ்ஜா²னங்கா³னி, தேஸங் அத்தனோ விபச்சனீகானங் படிபக்க³பா⁴வது³ஸஸனத்த²ங் தப்பச்சனீகனீவரணவசனங். ப்³யாபாத³விவேகவசனேன “அனத்த²ங் மே அசரீ”திஆதி³ஆகா⁴தவத்து³பே⁴து³விஸயஸ்ஸ தோ³ஸஸ்ஸ மோஹாதி⁴கானங் தி³னமித்த⁴தீ³னங் விவேகவசனேன படிச்சா²து³னவஸேன து³க்கா³தி³பு³பு³ந்தாதி³பே⁴து³விஸயஸ்ஸ மோஹஸ்ஸ விக்³ம்ப⁴னவிவேகோ வுத்தோ. காமரா³க³ப்³யாபாத³ததே³கட்ட²தி³னமித்த⁴தீ³விக்க³ம்ப⁴னகஞ்சேத²ங் ஸப்³பா⁴குஸலபடிபக்க³ஸபா⁴வத்தா ஸப்³பு³குஸலானங் தேன ஸபா⁴வேன ஸப்³பா⁴குஸலானங் பஹானங் ஹொந்தம்பி காமரா³கா³தி³விக்க³ம்ப⁴னஸபா⁴வமேவாதி தங்ஸபா⁴வத்தா அவிஸேஸெத்வா நீவரணாகுஸலமுலாதீ³னங் விக்³ம்ப⁴னவிவேகோ வுத்தோ ஹோதீதி ஆஹ.

விதக்கஸ்ஸ கிச்சவிஸேஸேன தி³ரபா⁴வப்பத்தே பட²மஜ்ஜா²னஸமாதி⁴ம்ஹி பச்சனீகது³ரீ³பா⁴வகதேன தி³ரபா⁴வேன தங்ஸதி³ஸேஸு விதக்கரஹிதேஸு து³தியஜ்ஜா²னாதி³ஸமாதீ⁴ஸு ச அப்பனாதி அட்ட²கதா³வோஹாரோதி விதக்கஸ்ஸ அப்பனாயோகோ³ வுத்தோ, அஞ்ஞதா² விதக்கோவ அப்பனாதி தஸ்ஸ தங்ஸம்பயோகோ³ ந ஸியாதி. அத்தோ²...பே... து³ட்ட²பு³போ³ ஜா²னஸமங்கி³னோ விதக்கவிசாரஸமங்கி³தா³ஸஸனேன ஜா²னஸ்ஸேவ ஸவிதக்கஸவிசாரபா⁴வஸ்ஸ வுத்தத்தா.

விவேகஜங் பீதிஸுக³ந்தி எத்த² புரிமஸ்மிங் அத்தே² விவேகஜந்தி ஜா²னங். பீதிஸுக³ஸத்³தோ³ ச அத்தி³அத்த²விஸேஸவதோ அஸ்ஸ, அஸ்மிங் வாதி எத்த² அ-காரோ வுத்தோ. து³தியே பீதிஸுக³மேவ விவேகஜங். விவேகஜங்³பீதிஸுக³ந்தி ச அஞ்ஞபத்தே² ஸமாலோ பச்சத்தனித்³தோ³ஸஸ்ஸ ச அலோபோ கதோ, லோபே வா ஸதி “விவேகஜபீதிஸுக³ந்தி பாடோ³தி அயங் விஸேஸோ. க³ணனானுபு³பு³தாதி க³ணனானுபு³பு³தாய, க³ணனானுபு³பு³தாமத்தங் வா பட²மந்தி வசனந்தி அத்தோ². நிச்சாதி³விபல்லாஸப்பஹானேன மக்³கோ³ அஸம்மோஹதோ அனிச்சாதி³லக்க³ணானி படிவிஜ்ஜீதி லக்க³ணாபனிஜ்ஜா²னங். அஸம்மோஸத⁴ம்மங் நிப்³பா⁴னங் அவிபரீதலக்க³ணத்தா அனஞ்ஞதா²பா⁴வதோ தத்²லக்க³ணங்.

து³தியஜ்ஜா²னகதா³வண்ணனா

161-2. விதக்கவிசாரானங் லுபஸமாதி ஏதேன யேஹி விதக்கவிசாரேஹி பட²மஜ்ஜா²னஸ்ஸ ஓளாரிகதா, தேஸங் ஸமதிக்கமா து³தியஜ்ஜா²னஸ்ஸ ஸமதி⁴க³மோ, ந ஸபா⁴வதோ அனோளாரிகானங் ப³ஸஸாதீ³னங் ஸமதிக்கமாதி அயமத்தோ² தீ³பிதோ ஹோதி. ஏவங் “பீதியா ச விராகா”திஆதீ³ஸு நயோ . தஸ்மா விதக்கவிசாரபீதிஸுக³ஸமதிக்கமவசனானி ஓளாரிகோளாரிகங்³ஸமதிக்கமா து³தியாதி³அதி⁴க³ம்பரிதீ³பகானீதி தேஸங் ஏகதே³ஸபு⁴தங் விதக்கவிசாரஸமதிக்கமவசனங் தங்தீ³பகந்தி வுத்தங். அத² வா விதக்கவிசாரலுபஸமவசனேனேவ தங்ஸமதிக்கமா து³தியாதி³க³மதீ³பகேன பீதிவிராகாதி³வசனானங் பீதியாதி³ஸமதிக்கமா ததியாதி³அதி⁴க³மதீ³பகதா ஹோதீதி தஸ்ஸ தங்தீ³பகதா வுத்தா.

நீலவண்ணயோக³தோ நீலவத்த²ங் வியாதி நீலயோக³தோ வத்த²ங் நீலங் வியாதி அதி⁴ப்பாயோ. யேன ஸம்பஸாத³னேன யோகா³ ஜா²னங் ஸம்பஸாத³னங், தஸ்மிங் து³ஸ்ஸிதே “ஸம்பஸாத³னங் ஜா²ன”ந்தி ஸமானாதி⁴கரணனித்³தோ³ஸேனேவ தங்யோகா³ ஜா²னே தங்ஸத்³தப்பவத்தி து³ஸ்ஸிதாதி அவிரோதோ⁴ யுத்தோ. ஏகோதி³பா⁴வே கத²ந்தி ஏகோதி³ம்ஹி து³ஸ்ஸிதே “ஏகோதி³பா⁴வங் ஜா²ன”ந்தி ஸமானாதி⁴கரணனித்³தோ³ஸேனேவ ஜா²னஸ்ஸ ஏகோதி³வட்³ட²னதா வுத்தா ஹோதீதி. ஏகோதி³பா⁴வந்தி பனித²ங் உத்²த⁴ரித்வா ஏகோதி³ஸ்ஸ நித்³தோ³ஸோ ந கத்தப்³போ³ ஸியாதி ஏகோதி³பா⁴வஸத்³தோ³ ஏவ ஸமாதி⁴ம்ஹி பவத்தோ ஸம்பஸாத³னஸத்³தோ³ விய ஜா²னம்ஹி பவத்ததீதி யுத்தங்.

அப்பிதாதி கமிதா வினாஸங். துதியஜ்ஜானாதி³அதி⁴க³முபாயதி³பகேன அஜ்ஜத்தஸம்பஸாத³னதாய சேதஸோ ஏகோதி³பா⁴வதாய ச ஹேதுதி³பகேன அவிதக்கவிசாரபா⁴வஹேதுதி³பகேன ச விதக்கவிசாரவூபஸமவசனேனவ விதக்கவிசாரபா⁴வோ தீ³பிதோதி கிங் புன அவிதக்கவிசாரவசனேன கதேனாதி³? ந, அதி³பிதத்தா. ந ஹி விதக்கவிசாரவூபஸமவசனேன விதக்கவிசாரானங் அப்பவத்தி வுத்தா ஹோதி. விதக்கவிசாரேஸு ஹி தண்ஹாபஹானஞ்ச ஏதேஸங் வூபஸமனங். யே ச ஸங்கா³ரேஸு தண்ஹாபஹானங் கரொந்தி, தேஸு மக்³கே³ஸு பஹினதண்ஹேஸு ப²லேஸு ச ஸங்காரப்பவத்தி ஹோதி, ஏவமிதா⁴பி விக்³ம்பி⁴தவிதக்கவிசாரதண்ஹஸு துதியஜ்ஜானஸ்ஸ விதக்கவிசாரஸம்பயோகோ³ புரிமேன ந நிவாரிதோ ஸியாதி தங்னிவாரணத்தங் ஆவஜ்ஜிதுகாமதாதி³அதிக்கமோவ தேஸங் வூபஸமோதி த³ஸ்ஸனத்த³ஞ்ச “அவிதக்கங் அவிசார”ந்தி வுத்தங்.

ததியஜ்ஜானகதாவண்ணனா

163. பரிஸுத்த⁴பகதி கீணாஸவபகதி நிக்கிலேஸதா. உபெக்கா³னிமித்தந்தி எத்த² லீனுத்த⁴ச்சபக்க³பாதரஹிதங் மஜ்ஜத்தங் விரியங் “உபெக்கா³”தி வுத்தங், ததே³வ தங் ஆகாரங் க³ஹெத்வா பவத்தேத³ப³ஸ்ஸ தாதி³ஸ்ஸஸ விரியஸ்ஸ நிமித்தபா⁴வதோ உபெக்கா³னிமித்தங். ப²மஜ்ஜானப்படிபா⁴த்தா³ய நீவரணே...பே... நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸமாபத்திபடிபா⁴த்தா³ய ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸஞ்ஞங் படிஸங்கா³ஸந்திட்ட²னாபஞ்ஞாஸங்கா³ருபெக்கா³ஸு ஞாணந்தி இமா அட்ட² ஸமாபத்திவஸேன உப்பஜ்ஜந்தி. ஸோதாபத்திமக்³படிபா⁴த்தா³ய உப்பாதங் பவத்தங் நிமித்தங் ஆயுஹனங் படிஸந்தி⁴ங் க³திங் நிப்³பத்திங் உபபத்திங் ஜாதிங் ஜராமரணஸோகபரிதே³வது³க்க³தோ³மனஸ்ஸஉபாயாஸே. ஸோதாபத்திப³லஸமாபத்தத்தா³ய உப்பாதங்...பே... உபாயாஸே...பே... அரஹத்தமக்³படிபா⁴த்தா³ய உப்பாதங்...பே... உபாயாஸே. அரஹத்தப³லஸமாபத்தத்தா³ய...பே... ஸுஞ்ஞாதவிஹாரஸமாபத்தத்தா³ய...பே... அனிமித்தவிஹாரஸமாபத்தத்தா³ய உப்பாதங் பவத்தங் ஆயுஹனங் படிஸந்தி⁴ங்...பே... படிஸங்கா³ஸந்திட்ட²னா பஞ்ஞா ஸங்கா³ருபெக்கா³ஸு ஞாணந்தி இமா த³ஸ விபஸ்ஸனாவஸேன உப்பஜ்ஜந்தி.

யதத்தி² யங் பூ⁴தந்தி க³ந்த⁴பஞ்சகங், தங் முஞ்சிதுகம்யதாஞானேன பஜஹதி. தி³ட்ட²ஸோவத்தி²கத்தயஸ்ஸ ஸப்பலக்க³ணவிசினே³ விய தி³ட்ட²லக்க³ணத்தயஸ்ஸ பூ⁴தஸ்ஸ ஸங்கா³ரலக்க³ணவிசினே³ உபெக்கங் படிபா⁴தி. அனாபோ⁴க³ரஸாதி பணீஸுகே³பி தஸ்மிங் அவனதி படிபக்க³கிச்சாதி அத்தோ². நாமகாயேன சேதஸிகஸுகங் காயிகஸுக³ஹேது ரூபஸமுட்டா³பனேன காயிகஸுக³ஞ்ச ஜானஸமங்க³ படிஸங்வேதே³த்தி² வுச்சதி. பு⁴டத்தா ப்யாபித்தா. யதா² ஹி உத³கேன பு⁴டஸரீரஸ்ஸ தாதி³ஸே நாதிபச்சனீகே வாதாதி³கே பொட்ட²பு³பே³ பு⁴ட்டே² ஸுகங் உப்பஜ்ஜதி, ஏவங் ஏதேஹி பு⁴டஸரீரஸ்ஸபி.

சதுத்தஜ்ஜானகதாவண்ணனா

165. அவிபூ⁴தபச்சபட்டா³னாதி ஸுக³துக்கா³னி விய அவிபூ⁴தாகாரா பிட்டி²பாஸாணக³தமிக³மக்³கோ³ விய தத³னுமாத³பா³விபூ⁴தாகாரோபட்டா³னா.

சதுக்கனயவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

பஞ்சகனயவண்ணனா

167. யஸ்ஸா பன த⁴ம்மதா⁴துயாதி ஸப்ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணஸ்ஸ. தேன ஹி த⁴ம்மானங் ஆகாரபே⁴தங் ஞத்வா தத³னுரூபங் தே³ஸனங் நியாமேத்தி. எத்த² ச பஞ்சகனயே துதியஜ்ஜானங் சதுக்கனயே துதியஜ்ஜானபக்கி³கங் கத்வா விப⁴த்தங் “யஸ்மிங்...பே... மக்³கங் பா⁴வேதி அவிதக்கங் விசாரமத்தங் ஸமாதி⁴ஜங் பீதிஸுக³ங் துதியஜ்ஜானங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரதி². கஸ்மா? ஏகத்தகாயனானத்தஸஞ்ஞீஸத்தாவாஸப³லதாய துதியஜ்ஜானேன ஸமானப³லத்தா ப²மஜ்ஜானஸமாதி⁴தோ ஜாதத்தா ச. ப²மஜ்ஜானமேவ ஹி காமேஹி அகுஸலேஹி ச விவித்தந்தி தத³பா⁴வா ந இத⁴ “விவிச்சேவ காமேஹி விவிச்ச அகுஸலேஹி”தி ஸக்கா வுத்துங், நாபி “விவேகஜ”ந்தி. ஸுத்தந்ததே³ஸனாஸு ச பஞ்சகனயே துதியததியஜ்ஜானானி துதியஜ்ஜானமேவ ப⁴ஜந்தி விதக்கவூபஸமா விசாரவூபஸமா அவிதக்கத்தா அவிசாரத்தா சாதி.

படிபதா³சதுக்கவண்ணனா

176-180. தஸ்ஸ தஸ்ஸ ஜானஸ்ஸ உபசாரந்தி நீவரணவிதக்கவிசாரனிகந்தியாதீ³னங் வூபஸமா தி³ரபூ⁴தோ காமாவசரஸமாதி⁴. தத³னுத⁴ம்மதாதி தத³னுரூபதாபூ⁴தா, ஸா பன தத³ஸ்ஸாத³ஸங்கா³தா தத³ஸ்ஸாத³ஸம்பயுத்தக்க³ந்த⁴ஸங்கா³தா வா மிச்சா³ஸத்தி² வத³ந்தி. அவிக³தனிகந்திகா தங்நத³பரிஹரணஸத்தி²பி வத்துங் வட்டத்தி² ஏவஞ்ச கத்வா “ஸதியா வா நிகந்தியா வா”தி விகப்போ கதோ. ஆக³மனவஸேனாபி ச படிபதா³ ஹொந்தியேவாதி இத³ங் கதா³சி துதியாதீ³னங் ப²மாதி³ஆக³மனகதபடிபத³தங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். அபி-ஸுத்தோ³ ஹி அனேகந்திகதங் தீ³பேதி, ஏதஸ்ஸ அனேகந்திகத்தா ஏவ ச பாளியங் ஏகேகஸ்மிங் ஜானே சதஸ்ஸோ படிபதா³ சத்தாரி ஆரம்மணானி ஸோளஸக்க³த்துகஞ்ச விஸுங் விஸுங் யோஜிதங். அஞ்ஞதா² ஏகேகஸ்மிங் படிபதா³தி³ம்ஹி நவ நவ ஜானானி யோஜேத³பா³னி ஸியுந்தி.

ஆரம்மணசதுக்கவண்ணனா

ஆரம்மணபடிபதாமிஸ்ஸகவண்ணனா

186. ஹெட்டாதி ஸோளஸக்கத்துகதோ புப்பே. யே கேசி ஜானங் உப்பாதெந்தி நாமாதி வசனேன யே கதாதி⁴காரா ஸெக்கா² மக்கேனேவ உப்பாதி³தஜ்ஜானா, தேஸங் ஜானானி மக்கப்படிபுத்த⁴தாய ஸுத்தி⁴கனவகஸங்கஹிதானி¹ வேதி³தப்பா³னி. ந ஹி தே உப்பாதெந்தி நாமாதி.

கஸிணகதாவண்ணனா

203. நிரோத⁴பாதுகதாவசனேன ஆருப்பபாதுகதா ச தஸ்ஸிதா. கிப்பதஸ்ஸனங் கிப்பாமி⁴ஞ்ஞதா கிப்பனிஸந்திபா⁴வோ.

அபி⁴பா⁴யதனகதாவண்ணனா

204. அஞ்ஞம்பீதி கேவலங் கஸிணாயதனஸங்காதமேவ அஹுத்வா அபி⁴பா⁴யதனஸங்காதம்பி பவத்தீதி ஸதிபி அபி⁴பா⁴யதனானங் கஸிணாயதனத்தே கஸிணாயதனபா⁴வதோ அஞ்ஞோ அபி⁴பா⁴யதனபா⁴வோ கஸிணனிமித்தாபி⁴ப⁴வனகபா⁴வனானிமித்தனானத்ததோதி தஸ்ஸேதி. தத்த² அபி⁴ப⁴வதீதி அபி⁴பு⁴, பரிகம்மங், ஞாணங் வா. அபி⁴பு⁴ ஆயதனங் ஏதஸ்ஸாதி அபி⁴பா⁴யதனங், ஜானங். அபி⁴ப⁴விதப்ப³ங் வா ஆரம்மணஸங்காதங் ஆயதனங் ஏதஸ்ஸாதி அபி⁴பா⁴யதனங், ஜானங். ஆரம்மணாபி⁴ப⁴வனதோ அபி⁴பு⁴ ச தங் ஆயதனஞ்ச யோகி³னோ ஸுக³விஸேஸானங் அதி⁴ட்டானபா⁴வதோ மனாயதனத⁴ம்மாயதனபா⁴வதோ சாதிபி ஸஸம்பயுத்தங் ஜானங் அபி⁴பா⁴யதனங். மக்கப்படிபுத்த⁴தாய ததா³ ஸமாபத்திதோ வுட்டி³தஸ்ஸ ஆபோ⁴கோ³ புப்பா⁴கபா⁴வனாவஸேன ஜானக்க³னே பவத்தங் அபி⁴ப⁴வனாகாரங் கஹெத்வா பவத்தோ வுத்தோதி தட்ட²ப்போ³. ஆகமேஸு பன “அஜ்ஜத்தங் ரூபஸஞ்ஞீ ஏகோ பஹித்தா⁴ ரூபானி பஸ்ஸதி பரித்தானி ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி. அப்பமாணானி ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி. அஜ்ஜத்தங் அருபஸஞ்ஞீ ஏகோ...பே... பரித்தானி ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி. அப்பமாணானி ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி¹தி (தீ³. நி. 2.173; ம. நி. 2.249; அ. நி. 8.65) இமேஸங் சதுன்னங் அபி⁴பா⁴யதனானங் ஆகத்தா ஆகமட்ட²கதாஸு (தீ³. நி. அட்ட². 2.173; ம. நி. அட்ட². 2. 249-250; அ. நி. அட்ட². 3.8.65) “வண்ணவஸேன ஆபோ⁴கோ³ விஜ்ஜமானேபி பரித்தஅப்பமாணவஸேனேவ இமானி அபி⁴பா⁴யதனானி தேஸிதானி¹தி வுத்தங். பரித்தஅப்பமாணதா ஹி அபி⁴ப⁴வனஸ்ஸ காரணங் வண்ணாபோ⁴கோ³ ஸதிபி அஸதிபி. தத்த² ச வண்ணாபோ⁴கஹிதானி ஸஹிதானி ச ஸப்பா³னி பரித்தானி “ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி¹தி வுத்தானி, ததா² அப்பமாணானி¹தி தட்ட²ப்பா³னி. அத்தி² ஹி ஏஸோ பரியாயோ பரித்தானி அபி⁴பு⁴ய்ய தானி சே கதாசி வண்ணவஸேன ஆபு⁴ஜிதானி ஹொந்தி ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி அபி⁴பு⁴ய்யாதி. இத⁴ பன நிப்பரியாயதேஸனத்தா வண்ணாபோ⁴கஹிதானி விஸுங் வுத்தானி ஸஹிதானி ச. அத்தி² ஹி உப⁴யத்த² அபி⁴ப⁴வனவிஸேஸோதி.

தத்த² ச பரியாயதேஸனத்தா விமொக்கா²னம்பி அபி⁴ப⁴வனபரியாயோ அத்தீதி “அஜ்ஜத்தங் ரூபஸஞ்ஞீதி அபி⁴பா⁴யதனத்வயங் வுத்தங், ததியசதுத்த²அபி⁴பா⁴யதனேஸு துதியவிமொக்கோ² வண்ணாபி⁴பா⁴யதனேஸு ததியவிமொக்கோ² ச அபி⁴ப⁴வனப்பவத்திதோ ஸங்கஹிதோ, இத⁴ பன நிப்பரியாயதேஸனத்தா விமொக்கா²பி⁴பா⁴யதனானி அஸங்கரதோ தஸ்ஸேதுங் விமொக்கோ² வஜ்ஜெத்வா அபி⁴பா⁴யதனானி கதி³தானி. ஸப்பா³னி ச விமொக்க³கிச்சானி விமொக்க³தேஸனாய வுத்தானி, ததேதங் “அஜ்ஜத்தங் ரூபஸஞ்ஞீதி ஆகதஸ்ஸ அபி⁴பா⁴யதனத்வயஸ்ஸ அபி⁴பா⁴யதனேஸு அவசனதோ “ரூபீ ரூபானி பஸ்ஸதி¹ஆதீனஞ்ச ஸப்ப³விமொக்க³கிச்சஸாதா⁴ரணவசனபா⁴வதோ வவத்தா²னங் கதந்தி விஞ்ஞாயதி.

அஜ்ஜத்தரூபானங் அனபி⁴ப⁴வனீயதோதி இதங் கத்தசிபி “அஜ்ஜத்தங் ரூபானி பஸ்ஸதி¹தி அவத்வா ஸப்ப³த்த² யங் வுத்தங் “பஹித்தா⁴ ரூபானி பஸ்ஸதி¹தி, தஸ்ஸ காரணவசனங். தேன யங் அஞ்ஞஹேதுகங், தங் தேன ஹேதுனா வுத்தங். யங் பன தேஸனாவிலாஸஹேதுகங் அஜ்ஜத்தங் அருபஸஞ்ஞிதாய ஏவ இத⁴ வசனங், ந தஸ்ஸ அஞ்ஞங் காரணங் மக்கி³தப்ப³ந்தி தஸ்ஸேதி. அஜ்ஜத்தரூபானங் அனபி⁴ப⁴வனீயதா ச பஹித்தா⁴ரூபானங் விய அவிபூ⁴தத்தா, தேஸனாவிலாஸோ ச யதா³வுத்தவவத்தா²னவஸேன வேதி³தப்போ³. ஸுவண்ணது³ப்பண்ணானி¹தி ஏதேனேவ ஸித்த⁴த்தா நீலாதி³அபி⁴பா⁴யதனானி ந வத்தப்பா³னி¹தி சே? ந, நீலாதீஸு கதாதி⁴காரானங் நீலாதி³பா⁴வஸ்ஸேவ அபி⁴ப⁴வனகாரணத்தா. ந ஹி தேஸங் பரிஸுத்தா⁴பரிஸுத்த⁴வண்ணபரித்ததா ததப்பமாணதா வா அபி⁴ப⁴வனகாரணங், அத² கோ² நீலாதி³பா⁴வோ ஏவாதி.

அபி⁴பா⁴யதனகதாவண்ணனா நிட்டி²தா.

விமொக்க³கதாவண்ணனா

248. ரூபீதி யேனாயங் ஸஸந்திபரியாபன்னேன ரூபேன ஸமன்னாக³தோ, தங் யஸ்ஸ ஜானஸ்ஸ ஹேதுபா⁴வேன விஸிட்ட²ங் ரூபங் ஹொதி. யேன விஸிட்டே²ன ரூபீதி வுச்செய்ய, ததேவ ஸஸந்திபரியாபன்னரூபனிமித்தங் ஜானமீவ பரமத்த²தோ ரூபிபா⁴வஸாத⁴கந்தி தட்ட²ப்பா³ங். கஸிணதேஸனா ஜானானமேவ கஸிணபா⁴வேன பவத்தா அபி⁴த⁴ம்மே, ஸுத்தே பன ஆரம்மணானந்தி “அபி⁴த⁴ம்மவஸேனா¹தி வுத்தங்.

விமொக்கதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

ப்²ரஹ்மவிஹாரகதா²வண்ணனா

251. ஸோமனஸ்ஸதோ²மனஸ்ஸரஹிதங் அஞ்ஞாணமேவ அஞ்ஞாணுபெக்கா². கிலேஸோதீ²னங் மக்²கோதீ²ஹி அஜிதத்தா அனோதி²ஜினஸ்ஸ. ஸத்தமப²வாதி²தோ உத்²த²ங் பவத்தவிபாகஸ்ஸ அஜிதத்தா அவிபாகஜினஸ்ஸ. நித்²தோஸபா²வேனாதி நிப்படிக²பா²வேன. ஏகஸ்ஸபி ஸத்தஸ்ஸ அப்படிபா²க்²னிமித்தத்தா பரிச்சே²தக்²ஹணங் நத்தி², ந ச ஸம்முதிஸச்சவஸேன பவத்தங் ஸத்தக்²ஹணங் பரிச்சி²ன்னரூபாதி²க்²ஹணங் ஹோதீதி அப்பனாப்பத்தியாபி அபராமாஸஸத்தக்²ஹணமுத்²த²பூ²தானங் மெத்தாதீ²னங் ஏகஸத்தாரம்மணானம்பி அப்பமாணகோசரதா வுத்தாதி வேதி²தப்²பா².

ப்²ரஹ்மவிஹாரகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

அஸுப²கதா²வண்ணனா

263. உத்²த²ங் து²மாதத்தா உத்²து²மாதங். ஸேதரத்தேஹி பரிபி²ன்னங் விமிஸ்ஸிதங் நீலங் வினீலங், புரிமவண்ணவிபரிணாமபூ²தங் வா நீலங் வினீலங். ஸங்கா²டோ அங்கா²னங் ஸுஸம்பத்²தா. ஆரம்மணஸ்ஸ து²ப்பலதா படிபக்க²பா²வேன சித்தங் டு²பேதுங் அஸமத்த²தா. அத்தனி ஆனிஸங்ஸத²ஸ்ஸனநீவரணரோக்²ஹபஸமானங் யதா²க்கமங் புப்பச²பூ²கவமனவிசேனஉபமா யோஜேதப்²பா². படிகூலமனஸிகாரஸாமஞ்ஞேன அஸுபே²ஹி கேஸாதீ²ஹி படிகூலஜ்ஜா²னஸ்ஸ க²ஹணங் ஸிவதி²காவண்ணஜ்ஜா²னஸ்ஸ ச. தம்பி ஹி படிகூலமனஸிகாரவஸேனேவ உப்பஜ்ஜீதி, ஸிவதி²கப்பகாரானி வா ஸிவதி²காவண்ணானி.

அஸுப²கதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

ரூபாவசரகுஸலகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

அரூபாவசரகுஸலகதா²வண்ணனா

265. ஸப்பா²காரேனாதி ஏவங் ரூபனிமித்தங் து²ண்டா²தா²னஸம்ப²வத²ஸ்ஸனாதி²னா ஸப்பே²ன ரூபரூபனிமித்தேஸு ததா²ரம்மணஜ்ஜா²னேஸு தோ²ஸத²ஸ்ஸனாகாரேன, ரூபாதீ²ஸு நிகந்திப்பஹானனாவஜ்ஜிதுகாமதாதி²னா வா. விராகா²தி ஜி²குச்ச²னா. ஆனேஞ்ஜாபி²ஸங்கா²ரவசனாதீ²ஹி ஆனேஞ்ஜதா “ஸந்தா இமே சுந்த² அரியஸ்ஸ வினயே விமொக்கா²”திஆதி²னா ஸந்தவிமொக்க²தா ச வுத்தா. தோ²ஸத²ஸ்ஸனபடிபக்க²பா²வனாவஸேன படிக²ஸஞ்ஞானங் ஸுப்பஹீனத்தா மஹதாபி ஸத்தே²ன அரூபஸமாபத்திதோ ந வுட்டா²தி. ததா² பன ந ஸுப்பஹீனத்தா ஸப்ப²ரூபஸமாபத்திதோ வுட்டா²னங் ஸியா, பட்²மஜ்ஜா²னங் பன அப்பகம்பி ஸத்த²ங் ந ஸஹதீதி தங் ஸமாபன்னஸ்ஸ ஸத்தோ² கண்டகோதி வுத்தங்.

ஆருப்பபா²வனாய அபா²வே சுதிதோ உத்²த²ங் உப்பத்திரஹானங் ரூபஸஞ்ஞாபடிக²ஸஞ்ஞானங் யாவ அத்தனோ விபாகப்பவத்தி, தாவ அனுப்பத்தி²ம்மதாபாத²னேன ஸமதிக்கமோ அத்த²ங்க²மோ ச வுத்தோ. நானத்தஸஞ்ஞாஸு பன யா தஸ்மிங் ப²வே ந உப்பஜ்ஜந்தி, தா அனோகாஸதாய ந உப்பஜ்ஜந்தி, ந ஆருப்பபா²வனாய நிவாரித்தா. அனிவாரித்தா ச காசி உப்பஜ்ஜந்தி. தஸ்மா தாஸங் அமனஸிகாரோ அனாவஜ்ஜனங் அபச்சவெக்க²ணங், ஜவனபடிபாத²கேன வா ப²வங்க²மனஸ்ஸ அந்தரே அகரணங் அப்பவேஸனங் வுத்தங், தேன ச நானத்தஸஞ்ஞாமனஸிகாரஹேதுனங் ரூபானங் ஸமதிக்கமா ஸமாதி²ஸ்ஸ திரபா²வங் து²ஸ்ஸேதி. ரூபஸமதிக்கமாபா²வேனேவ ஹி ரூபஸமாபத்தீஸு “நானத்தஸஞ்ஞானங் அமனஸிகாரா”தி ஏகஸ்ஸ அவசனந்தி. கோ ஆனிஸங்ஸோ, ந ஹி ஸப்ப²ஸ்ஸாத²வத்து²ரஹிதே ஆகாஸே பவத்திதஸஞ்ஞாய ஆனிஸங்ஸோ தி²ஸ்ஸதீதி வுத்தங் ஹோதி. ரூபஸஞ்ஞாஸமதிக்கமனாதி²கங் வசனங் ஆனிஸங்ஸஸ்ஸ பகாஸனங், ந அத்தோ².

அஞ்ஞத்தா²தி ஸுத்தேஸு. தத்த² ஹி பரித்தகஸிணுக்²கா²டனேபி ரூபவிவேகமத்தக்²ஹணேன பரிச்சே²தஸ்ஸ அக்²ஹணதோ அனந்தப²ரணதா ச வுத்தா, இத்² பன அனந்தப²ரணதாஸப்பா²வேபி உக்²கா²டிதகஸிணவஸேன பரித்தானந்ததா ஹோதீதி து²ஸ்ஸனத்த²ங் “அனந்தோ ஆகாஸோ”தி ந வுத்தந்தி அதி²ப்பாயோ. ஸமயவவத்தா²பனஜா²னவிஸேஸனேனேவெத்த² அத்தோ², ந படிபத்தியாதி தத²வசனங்.

266. பட்²மாருப்பவிஞ்ஞாணங் அத்தனோ ப²ரணாகாரேனேவ அனந்தந்தி மனஸிகாதப்²பத்தா “அனந்த”ந்தி வுத்தங். உக்²கா²டபா²வே உக்²கா²டிமங்.

267. அகிஞ்சனந்தி விஞ்ஞாணஸ்ஸ கிஞ்சி பகாரங் அக்²ஹெத்வா ஸப்பே²ன ஸப்ப²ங் விபா²வனங் ஆஹ.

268. யாயாதி ஸங்கா²ராவஸேஸஸஞ்ஞாய. தங் தாவ படிபத்திங். ஆவஜ்ஜிஸ்ஸாமீதிஆதி²னா தன்னின்னாவஜ்ஜனாதி²பவத்தியா அபா²வங் து²ஸ்ஸேதி, ந தத²திக்கமனத்தா²ய ஆவஜ்ஜனபா²வனாபவத்தியா. நாஸஞ்ஞாதி ஸஞ்ஞாபா²வே ச ஏதிஸ்ஸா அத்தீ²தி அத்தோ². ஸமூஹக்²ஹணவஸேன பவத்தங் கலாபஸம்மஸனங். ப²ஸ்ஸாதி²ஏகேகத்²ம்மக்²ஹணவஸேன பவத்தா அனுபத்²ம்மவிபஸ்ஸனா.

ஆகாஸே பவத்திதவிஞ்ஞாணாதிக்கமதோ ததியா. தத்திச்சமதோ ஹி தஸ்ஸேவ விபா்வனங் ஹோதி. துதியாருப்பவிஞ்ஞாணவிபா்வனே ஹி ததேவ அதிக்கந்தங் ஸியா, ந தஸ்ஸ ஆரம்மணங், ந சாரம்மணே தோஸங் திஸ்வா அனாரம்மணஸ்ஸ விபா்வனாதிக்கமோ யஜ்ஜதி. பானியஞ்ச “விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஸமாபத்திங் ஸதோ ஸமாபஜ்ஜித்வா ததோ வுட்டஹித்வா தஞ்ஞேவ விஞ்ஞாணங் அபா்வேதி”தி (சுளனி. உபஸீவமாணவபுச்சாணித்தேஸ 39) த்தங், ந வுத்தங் “தஞ்ஞேவ விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் அபா்வேதி”தி, “தஞ்ஞேவ அபா்வேதி”தி வா. “அனந்தங் விஞ்ஞாணந்தி விஞ்ஞாணஞ்சாயதனங் உபஸம்பஜ்ஜா”தி (விபா்வ. 508) எத்த² பன த்வயங் வுத்தங் ஆரம்மணஞ்ச விஞ்ஞாணங் விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஞ்ச. தஸ்மிங் த்வயே யேன கேனசி யதோ வா வுட்டிதோ, தேனேவ பட்டானந்தித்திட்டேன தங்ஸதத்ஸஸ்ஸ ஸம்பந்தே⁴ ஆபன்னே விஞ்ஞாணஞ்சாயதனஸ்ஸ நிவத்தனத்தங் விஞ்ஞாணவசனங், தஸ்மா பட்டமாருப்பவிஞ்ஞாணஸ்ஸேவ அபா்வனாதிக்கமோ வுத்தோ. தன்னிஸ்ஸிதந்தி தேன நிஸ்ஸிதங். தங் மண்டபலக்ஃகங் அனிஸ்ஸாய தேன வினாபூதே விவித்தே பஹி ஓகாஸே டானங் விய ஆகாஸலக்ஃகவிஞ்ஞாணஸ்ஸ விவேகே தத்பகமே ததியாருப்பஸ்ஸ டானங்.

அருபாவசரகுஸலகதாவண்ணனா நித்திதா.

தேபூமககுஸலவண்ணனா

269. இமே தாவ சந்தாதி⁴பதெய்யே பஞ்ச நயாதி சந்தாதி⁴பதெய்யனயே அந்தே புரிமனயானங் தங்நயாபி⁴முகப்பவத்திங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், அயங் பன பகாரோ ந பானிஅனுகதோ. ந ஹி பானியங் ஸுத்தி⁴கனயாதயோ வத்வா விரியாதி⁴பதெய்யாதி⁴னயா வுத்தாதி. மஹாபகரணே ஸத்தஹி மஹாவாரேஹி அனுவோமாதியனயவிசித்தேஹி ஹீனத்திகோ விபாத்தோ. தத்த² ச மஜ்ஜிமத⁴மமேகதேஸபூதா இமே வீஸதி லோகியமஹானயாதி கத்வா “தத்த² விபாத்தா”தி வுத்தங், ந ஏதேன கமேன இமேஸங் நயானங் தத்த² ஆகத்தா.

ஏவமேதேஸங் விபாத்தட்டானங் தஸ்ஸெத்வா இதாணி ஏதஸ்மிங் தேபூமககுஸலகதாவஸாண்டா⁴னே அட்டாரஸகம்மத்வாரதஸ்ஸனத்தங் “இமஸ்மிங் பன டானே”திஆதி⁴மாஹ. அத² வா ஹிநபணீதேஹி வினிவத்தெத்வா மஜ்ஜிமராஸிஅந்தோகத⁴பா⁴வங் தஸ்ஸெந்தேன ஏதேஸங் தேபூமககுஸலனயானங் ஹீனத்திகே விபா⁴கோ கதோ. “இமஸ்மிங் பன டானே”திஆதி⁴கஸ்ஸ யதா⁴வுத்தோவ ஸம்பந்தோ⁴. ஹீனத்திகே மஜ்ஜிமராஸிம்ஹி யே ஸவிபாகா வட்டனிஸ்ஸிதேனேவ தானாதி⁴வஸேன பவத்திதா, தே ஹீனாதி காதப்பா³. யே விவட்டனிஸ்ஸிதேன தானாதி⁴வஸேன பவத்திதா, தே பணீதாதி காதப்பா³. அவிபாகா மஜ்ஜிமாதி காதப்பா³. அவிபாகத்தா ச தேஸு மஜ்ஜிமராஸிங் டப்பெத்வா இதரே த்வே ஏகந்தவட்டனிஸ்ஸிதா நவ, விவட்டுபனிஸ்ஸயபூதா ச நவாதி அட்டாரஸ கம்மத்வாராணி, கம்மானி ச தானி தஸ்ஸ தஸ்ஸ பல்ஸ்ஸ காரணபா⁴வேன த்வாராணி சாதி கம்மத்வாராணி. தத்த² தத்த² வா சித்தானி கம்மத்வாராணி ஆஹ. தங்தங்த்வாராணி வா காயாதீனி. அட்டாரஸ கத்தியா ச அபா⁴ப்பா³ ஹிநஹீனத்தயாதயோ நவ, ப⁴ப்பா³ ச பணீதபணீத்தயாதயோ நவாதி கம்மானுருபேனேவ வேதி⁴ப்பா³. ஏவங் ப்ராஹ்மணாதயோ தேவா ச யோஜேதப்பா³. அட்டசத்தாலீஸ கொத்தசரணானி தேஸஞ்ஞேவ கத்தியாதீனங் பே⁴தா³. “காமாவசரங் குஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி...பே... சித்தாதி⁴பதெய்ய”ந்தி (த⁴. ஸ. 269-270) ஏவங் வுத்தோ சித்தஸ்ஸ சித்தாதி⁴பதெய்யபா⁴வோ, சித்தசேதஸிகஸமுதாயே ஸமயவவத்தா⁴பகோ சித்தஸுத்தோ⁴ பவத்தோதி “ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் வஸேன வுத்தோ”தி ஆஹ.

தேபூமககுஸலவண்ணனா நித்திதா.

லோகுத்தரகுஸலவண்ணனா

277. லோகங் தரதீதி ஏதேன லோகஸமதிக்கமபடிபத்திமாஹ. உத்தரதீதி ஏதேன லோகஸ்ஸந்தகமனங் ப⁴லே பதிட்டானங் ப⁴லங். ஸமதிக்கம்மாதிஆதி⁴னா நிப்பானங். ஸமதிக்கம்மாதி ஹி நிஸ்ஸரித்வா அபி⁴பு⁴ய்யாதி விஸங்யுத்தங் ஹுத்வாதி அத்தோ². திவிதோ⁴பி சத்தோ² மக்ஃகாதீஸு ஏகேகஸ்மிங் யோஜேதப்போ³, மக்ஃகேயேவ வா இத⁴ தஸ்ஸ அதி⁴ப்பேதத்தா. ஏகசித்தக்ஃகணிகந்தி ஏகமக்ஃகஸ்ஸ த்வே வாரே அனுப்பத்திங் ஸந்தா⁴யாஹ. அஞ்ஞமஞ்ஞங் த⁴ம்மானங் அனதிவத்தனாதி⁴ஸாதி⁴காய பஞ்ஞாய வட்டே⁴தி. “நிய்யாதீதி நிய்யானீய”ந்தி வத்தப்பே³ ஈ-காரஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங் ய-காரஸ்ஸ ச க-காரங் கத்வா “நிய்யானிக”ந்தி வுத்தங். நிய்யாதி ஏதேனாதி நிய்யானங், நிய்யானமேவ நிய்யானிகங் வேனயிகோ விய. எத்த² “நெய்யானிக”ந்தி வத்தப்பே³ இ-காரஸ்ஸ ஏ-காரத்தங் அகத்வா வுத்தங்.

புலந்தி சித்தசேதஸிகராஸி வுச்சதி, தங் அஞ்ஞமஞ்ஞங் ஸம்பயுத்தானங் த⁴ம்மானங் அத்தனோ அவயவபூதானங் நிஸ்ஸயோ ஹோதி. புலஞாணங் வா புலங், ஸம்மாதி⁴ட்டி⁴ஆதயோ அங்கா⁴னி வா. லோகுத்தரபா⁴வேதி லோகங் உத்திண்ணபா⁴வே. தேன புலனிப்பானானி ஸங்க்ணஹாதி. தேஸு யங் ப⁴வதி புலங், தங் “பூ⁴மீ”தி வுச்சதி. யதா² வா கம்மனிப்பத்தா காமப⁴வாதயோ தங்ஸமங்கி⁴னோ நிஸ்ஸயபா⁴வேன “பூ⁴மீ”தி வுச்சந்தி, ஏவங் மக்ஃகேன நிப்பத்தங் புலங் அரியஸாவகஸ்ஸ காலேன காலங் ஸமாபஜ்ஜிதப்பாதாய நிஸ்ஸயபா⁴வதோ “பூ⁴மீ”தி வுச்சதி, ததோயேவ அரியா சிரதரங் திட்டந்தி. ஸமுச்சேதுவிவேகவஸேனாதி எத்த² அபாயகமனீயானங் அச்சந்தஸமுச்சேதோ³ இதரேஸஞ்ச விஜ்ஜுதோபா⁴ஸேன விய தமஸ்ஸ ஸமுச்சேதோ³ தட்டப்போ³. லோகியஜ்ஜானம்பி புதுஜ்ஜனஸ்ஸ அரியஸ்ஸ ச அகதாதி⁴காரஸ்ஸ ந வினா படிபதாய இஜ்ஜதி, கதாதி⁴காரஸ்ஸ பன அரியஸ்ஸ மக்ஃகேனேவ ஸமிஜ்ஜனதோ விபாகானங் விய குஸலேன ததா² ஸமித்த⁴ஸ்ஸ அரியமக்ஃகேன ஸதிஸதாய அபா⁴வதோ அதப்பிப்பாகத்தா ச ந மக்ஃகப்படிபதா³ தஸ்ஸ ஜானஸ்ஸ படிபதா³தி ஸக்கா

வத்துந்தி தத்த² ததா² க்ருங் கத்வா படிபதா³ஹி ஏவ தே³ஸனா ந கதா, யதா³வுத்தஜ்ஜா³னஸங்க்ஹத்த³ங்
ஸுத்தி⁴கதே³ஸனாபி கதா.

இத⁴ பன கஸ்ஸசி வினா படிபதா³ய அஸித்தி⁴தோ க்ருங் கத்வா து³ஸஸேதுங் “து³க்கபடிபத³”ந்திஆதி³ வுத்தங்.
யோ கோசி வாரோதி ஸகிங் து³விக்கத்துங் திக்கத்துங் சதுக்கத்துங் அனேகக்கத்துந்தி ஏவமாதீ³ஸு
விக்கம்ப்⁴னவாரேஸு யோ கோசி. ஸகிங் து³விக்கத்துஞ்ச விக்கம்ப்⁴னவாரா ஸுகா² படிபதா³ ஏவ, ந ச ததோ
உத்த⁴ங் ஸுகா² படிபதா³ ஹோதீதி திக்கத்துங் விக்கம்ப்⁴னவாரங் து³க்கா² படிபதா³தி ரோசேஸுங் அட்ட⁴கதா³சரியா.
தஸ்மிங் ததாரோசிதே ததோ பரேஸு சதுக்கத்துங் விக்கம்ப்⁴னவாராதீ³ஸு வத்தப்³மேவ நத்தீ³தி. ரூபாரூபானங்
லக்கணாதீ³ஹி பரிச்சிந்தித்வா க்ஹணங் ரூபாரூபபரிக்க³ஹோ, நாமரூபமத்தமேதங், ந அஞ்ஞோ கோசி
ஸத்தாதிகோதி வவத்தா²பனங் நாமரூபவவத்தா²பனங். பரிக்க³ஹிதரூபாரூபஸ்ஸ மக்க³பாதுபா⁴வதந்த⁴தா ச
நாமரூபவவத்தா²பனாதீ³னங் கிச்ச³ஸித்தி⁴தோ ஸியாதி ந ரூபாரூபபரிக்க³ஹகிச்ச³தாய ஏவ து³க்கபடிபத³தா
வத்தப்³பா³தி சே? தங் ந, நாமரூபவவத்தா²பனாதீ³னங் பச்சனீககிலேஸமந்த³தாய ஸுக³ஸித்தி⁴யம்பி
ததா³ஸித்த⁴விபஸ்ஸனாஸஹகதானங் இந்த³ரியானங் மந்த³தாய மக்க³பாதுபா⁴வதந்த⁴பா⁴வதோ.

ரூபாரூபங் பரிக்க³ஹெத்வாதி அகிச்சே³னபி பரிக்க³ஹெத்வா. கிச்சே³ன பரிக்க³ஹிதே வத்தப்³மேவ நத்தி². ஏவங்
ஸேஸேஸுபி. இமங் வாரங் ரோசேஸுந்தி கலாபஸம்மஸனாவஸானே உத³யப்³யானுபஸ்ஸனாய வத்தமானாய
உப்பன்னஸ்ஸ விபஸ்ஸனுபக்கிலேஸஸ்ஸ திக்கத்துங் விக்கம்ப்⁴னேன கிச்ச³தாவாரங் து³க்கா² படிபதா³தி
ரோசேஸுங் ஏததந்தத்தா படிபதா³ய. ஏதஸ்ஸ அகிச்ச³தேபி புரிமானங் கிச்ச³தே து³க்கபடிபத³தா வத்தனயாவாதி ந
படிஸித்தா⁴தி து³ட்ட²பு³ங். யதா³வுத்தங் வா ஸப்³பு³ங் ரூபாரூபபரிக்க³ஹாதிகிச்ச³தங் திக்கத்துங்
விக்கம்ப்⁴னவாரதாவஸேன “இமங் வார”ந்தி ஆஹ. யஸ்ஸ பன ஸப்³புத்த² அகிச்ச³தா, தஸ்ஸ ஸுகா² படிபதா³
வேதித்³பா³.

முஸாவாதாதீ³னங் விஸங்வாதானாதிகிச்ச³தாய லூகா²னங் அபரிக்க³ஹகானங் படிபக்க³பா⁴வதோ
பரிக்க³ஹகஸபா⁴வா ஸம்மாவாசா. ஸா ஸினித்த⁴பா⁴வதோ ஸம்பயுத்தத⁴ம்மே பரிக்க³ஹாதி
ஸம்மாவாசாபச்சயஸுபா⁴ஸிதஸோதாரஞ்ச ஜனங். காயிககிரியாகிச்சங் கத்தப்³பு³ங் ஸமுட்ட⁴பேதி, ஸயஞ்ச
ஸமுட்ட⁴ஹனங் க⁴டனங் ஹோதீதி ஸம்மாகம்மந்தஸங்காதா விரதிபி ஸமுட்ட⁴னஸபா⁴வாதி வுத்தா.
ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் வா உக்கி³பனங் ஸமுட்ட⁴ஹனங் காயிககிரியாய பா⁴ருக்கி³பனங் விய, ஜீவமானஸ்ஸ
ஸத்தஸ்ஸ, ஸம்பயுத்தத⁴ம்மானங் வா ஸுத்தி⁴ வோதா³னங் ஆஜீவஸேவ வா ஜீவிதிந்த³ரியவுத்தியா.

283. மக்க³ஸன்னிஸ்ஸிதந்தி பரமத்த³மக்க³ஸபா⁴வத்தா மக்கா²வயவபா⁴வேன ஸமுதா³யஸன்னிஸ்ஸிதந்தி
அத்தோ².

285. பதிட்ட⁴னங் கிலேஸவஸேன, ஆயுஹனங் அபி⁴ஸங்கா²ரவஸேன. தண்ணாவஸேன வா பதிட்ட⁴னங்,
திட்ட⁴வஸேன ஆயுஹனங். போதீ⁴தி யா அயங் த⁴ம்மஸாமக்கீ³ வுச்சதீதி யோஜேதப்³பா³.
ஸேனங்க³ரதங்காதயோ வியாதி ஏதேன புக³லபஞ்ஞத்தியா அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திபா⁴வங் து³ஸஸேதி. அங்க³.
ஸத்தோ³ காரணத்தோபி ஹோதீதி சதுஸச்சபோதா⁴ய ஸங்வத்தந்தீதி பொஜ்ஜங்கா³. புஜ்ஜந்தீதி போதி⁴யோ,
போதி⁴யோ ஏவ அங்காதி “அனுபுஜ்ஜந்தீதி பொஜ்ஜங்கா³”தி வுத்தங். விபஸ்ஸனாதீ³னங் காரணானங்
புஜ்ஜித்³பா³னஞ்ச ஸச்சானங் அனுரூபங் பச்சக்க³பா⁴வேன படிமுக்³ங் அவிபரீததாய ஸம்மா ச புஜ்ஜந்தீதி
ஏவமத்த³விஸேஸதீ³பகேஹி உபஸக்கே³ஹி “அனுபுஜ்ஜந்தீதிஆதி³” வுத்தங். போதி⁴-ஸத்தோ³ ஹி
ஸப்³பிஸேஸயுத்தங் புஜ்ஜனங் ஸாமஞ்ஞேன ஸங்க³ஹாதி.

299. திண்ணந்தி ராகாதீ³னங். கரோதி நாம கிங் து³ச்சரிதானி அனுவத்தமானானி.

301. பாணாதிபாதாதீ³னிப்பா³திதபச்சயானங் நிச்சஸேவனங் து⁴வபடிஸேவனங். ஸகிச்சகோதி விஸங் அத்தனோ
கிச்சவா. ந ஹோதீதி அத்தந்தரபா⁴வங் படிக்கி³பதி. பச்சயபடிஸேவனஸாமந்தஜப்பனஇரியாபத³ப்பவத்தனானி
பாபிச்ச³தானிப்ப³த்தானி தீணி குஹனவத்தா³னீதி.

343. வுட்ட⁴னகா³மினீவிபஸ்ஸனா ஸங்கா²ருபெக்கா² ஸானுலோமா, ஸா ஸுஞ்ஞதோ பஸ்ஸந்தீ “ஸுஞ்ஞதா”தி
வுச்சதி, து³க்கதோ பஸ்ஸந்தீ தண்ணாபணிதி⁴ஸோஸனதோ “அப்பணிஹித”ந்தி. ஸா ஆக³மனீயட்ட⁴னே
மக்கா²தி⁴கமத்த³ங் ஆக³மனபடிபதா³ட்ட⁴னே டத்வா ஸுஞ்ஞதாப்பணிஹிதந்தி நாமங் தேதி. ஆக³மனதோ நாமே
லத்தே⁴ ஸுஞ்ஞதோ ஆரம்மணதோ ச நாமங் ஸித்த⁴மேவ ஹோதி, ந பன ஸுஞ்ணாரம்மணேஹி நாமலாபே⁴
ஸப்³புத்த² ஆக³மனதோ நாமங் ஸித்த⁴ங் ஹோதீதி பரிபுண்ணனாமஸித்தி⁴ஹேதுத்தா ஸுஞ்ணாரம்மணேஹி
ஸப்³பேஸம்பி நாமத்தயயோகோ, ந ஆக³மனதோதி வவத்தா²னகரத்தா ச நிப்பரியாயதே³ஸனாய ஆக³மனதோவ இத⁴
நாமங் லப⁴தி, ந இதரேஹிதி வுத்தங்.

350. அனிமித்தவிபஸ்ஸனந்தி அனிச்சானுபஸ்ஸனங். நிமித்தத⁴ம்மேஸுதி ஸமுஹாதிக⁴னவஸேன ச
ஸகிச்சபரிச்சே³ததாய ச ஸபரிக்க³ஹேஸு கந்தே⁴ஸு. அனிமித்தவிமொக்கோ³தி அனிச்சானுபஸ்ஸனமாஹ.
ஏவங்ஸம்பத³மித³ந்தி கதுமித⁴ உபமாஸங்ஸந்த³னங் ஹோதி. ந ஹி சந்த³சித்தானங்
மக்க³ஸங்காத³தி⁴பா⁴வாபா⁴வோ விய ஸத்தி⁴ந்த³ரியாதி⁴கஸ்ஸ அனிமித்தவிமொக்க³ஸ்ஸ
அனிமித்தபா⁴வாபா⁴வோ அத்தி², ந ச அமக்கா²தி⁴பதீனங் மக்கா²தி⁴பதினாமதா³னாபா⁴வோ விய அனிமித்தஸ்ஸ

அனிமித்தனாமதாநாபா⁴வோதி ஸக்கா வத்துங் அனிமித்தவிமொக்க³ஸ்ஸ அனநிமித்ததாய அபா⁴வதோ . மக்³கோ³ அதி⁴பதி ஏதேஸந்தி ச மக்³கா³தி⁴பதினோதி யுத்தோ தத்த² ச²ந்த³சித்தேஹி தங்ஸம்பயுத்தானங் மக்³கா³தி⁴பதிபா⁴வாபா⁴வோ. இத்⁴ பன மக்³கோ³ அனிமித்தங் ஏதஸ்ஸாதி மக்³கா³னிமித்தோதி அயமத்தோ² ந ஸம்ப⁴வதீதி ந தேன அமக்³கோ³ன மக்³க³ஸ்ஸ அனிமித்தபா⁴வோ ந யுஜ்ஜதி, கிங் வா எத்த² ஸாமஞ்ஞங் அதி⁴ப்பேதந்தி. அமக்³க³ங்மக்³க³னாமாபா⁴வோ. யதா² ஸதிபி அதி⁴பதிபா⁴வே ச²ந்த³சித்தானங் ந மக்³கா³தி⁴பதீதி மக்³க³னாமங், ந ச தேஹி மக்³க³ஸ்ஸ தேஸங் அமக்³க³ங்ஙகத்தா, ததா² ஸதிபி ஸத்தா⁴ய ஆக்³மனபா⁴வேன தஸ்ஸா அனிமித்தந்தி மக்³க³னாமங், ந ச தாய மக்³க³ஸ்ஸ தஸ்ஸா அமக்³க³ங்ஙகத்தா. ஏவங் அனிமித்தவிபஸ்ஸனாயபி அனிமித்தபா⁴வோ நிப்பரியாயேன நத்தீதி தீபிதோ ஹோதி.

நனு ச இத்⁴ ஜா²னங் ஸுஞ்ஞதாதி³னாமேன வுத்தங், ந மக்³கோ³தி சே? ந, மக்³க³ஸம்பயோக³தோ ஜா²னஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதாதி³னாமகத்தா. ஸுத்தந்தபரியாயேன ஸகு³ணாரம்மணேஹி இத்⁴ அபி⁴த⁴ம்மேபி நாமங் லப⁴தீதி ஆஹங்ஸு. தஸ்மா படிக்கித்தா “ந பன லப⁴ந்தீ”தி. கிங் காரணா? அபி⁴த⁴ம்மே ஸரஸங் அனாமஸித்வா பச்சனீகதோவ நாமலாபா⁴தி அதி⁴ப்பாயோ. யோ ஹி ஸகு³ணாரம்மணேஹி நாமலாபோ⁴, ஸோ ஸரஸப்பதா⁴னோ ஹோதி. ஸரஸேனேவ ச நாமலாபோ⁴ ஸப்³பமக்³கா³னங் ஸுஞ்ஞதாதி³பா⁴வோதி வவத்தா²னங் ந ஸியா. தஸ்மா அபி⁴த⁴ம்மே ஸதிபி த்³வீஹி நாமலாபோ⁴ பச்சனீகதோ நாமவவத்தா²னகரங் க³ஹிதந்தி ஸகு³ணாரம்மணேஹி ஸுஞ்ஞதாப்பணிஹிதமக்³கா³ நாமங் ந லப⁴ந்தீதி ஆஹ. அத² வா ந பன லப⁴ந்தீதி அஞ்ஞனிரபக்கே³ஹி ஸகு³ணாரம்மணேஹி ந லப⁴ந்தி. கிங் காரணா? அபி⁴த⁴ம்மே ஸரஸபச்சனீகேஹி ஸஹிதேஹி நாமலாபா⁴தி அத்தோ². பச்சனீக³ஹி வவத்தா²னகரங் அனபெக்கித்வா கேவலஸ்ஸ ஸரஸஸ்ஸ நாமஹேதுபா⁴வோ அபி⁴த⁴ம்மே நத்தீ² அவவத்தா²னாபத்திதோ. தஸ்மா அத்தாபி⁴னிவேஸபணிதி⁴படிபக்க³விபஸ்ஸனானுலோமா மக்³கா³ ஸதிபி ஸரஸந்தரே பச்சனீக³ஹிதேன ஸரஸேன நாமங் லப⁴ந்தி. அனிமித்தமக்³க³ஸ்ஸ பன விபஸ்ஸனா நிமித்தபடிபக்கா² ந ஹோதி ஸயங் நிமித்தக்³க³ஹணதோ நிமித்தக்³க³ஹணானிவாரணாதி தது³னுலோமமக்³கோ³பி ந நிமித்தஸ்ஸ படிபக்கோ². யதி³ ஸியா, நிமித்தக்³க³விபஸ்ஸனாயபி படிபக்கோ² ஸியாதி. தஸ்மா விஜ்ஜமானோபி ஸரஸோ வவத்தா²னகரபச்சனீகாபா⁴வா அபி⁴த⁴ம்மே அனிமித்தந்தி நாமதாயகோ ந க³ஹிதோ. அனிச்சானுபஸ்ஸனானுலோமோ பன மக்³கோ³ ஸுத்தி⁴கபடிபதா²னயேயேவ ஸங்க³ஹிதோதி து³ட்ட³ப்³போ³. தஸ்மா ஏவ ச ஸோ நயோ வுத்தோதி. ஏவந்தி யங் வக்க³தி “அனிச்சதோ வுட்ட³ஹந்தஸ்ஸ மக்³கோ³ அனிமித்தோ ஹோதி”தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 350), ஏவங் ஆஹரித்வா அட்ட²கதா²சரியேஹி ஸோ அனிமித்தமக்³கோ³ தீபிதோதி அத்தோ².

வுட்டா²ன²பே... கிமாரம்மணாதி அனிச்சாதி³தோ வுட்ட³ஹந்தஸ்ஸ வுட்டா²னகா³மினியா லக்க³ணாரம்மணத்தே ஸதி ஸங்கா³ரேஹி வுட்டா²னங் ந ஸியா, ஸங்கா³ராரம்மணத்தே ச லக்க³ணபடிவேதோ⁴தி மஞ்ஞமானோ புச்ச³தி. “அனிச்ச³ந்திஆதி³னா ஸங்கா³ரேஸு பவத்தமானேன ஞானேன லக்க³ணானிபி படிவித்தா⁴னி ஹொந்தி ததா²காரஸங்கா³ரக³ஹணதோதி ஆஹ “லக்க³ணாரம்மணா”தி. ஸங்கா³ராரம்மணா ஏவ யதா²வுத்தாதி⁴ப்பாயேன “லக்க³ணாரம்மணா”தி வுத்தாதி தஸ்ஸெந்தோ “லக்க³ணங் நாமா”திஆதி³மாஹ. அனிச்சதா து³க்க³தா அனத்ததாதி ஹி விஸுங் க³ய்ஹமானங் லக்க³ணங் பஞ்ஞத்திக³திகங் பரமத்த²தோ அவிஜ்ஜமானங், அவிஜ்ஜமானத்தா ஏவ பரித்தாதி³வஸேன நவத்தப்³பு⁴த⁴ம்மபு⁴தங். தஸ்மா விஸுங் க³ஹேதப்³பு³ஸ்ஸ லக்க³ணஸ்ஸ பரமத்த²தோ அபா⁴வா “அனிச்சங் து³க்க³மனத்தா”தி ஸங்கா³ரே ஸபா⁴வதோ ஸல்லக்க³ெந்தோவ லக்க³ணானி ஸல்லக்கே³தி நாமாதி ஆஹ “யோ பன அனிச்சங் து³க்க³மனத்தாதி தீணி லக்க³ணானி ஸல்லக்கே³தீ”தி. யஸ்மா ச அனிச்சந்திஆதி³னா ஸங்கா³ராவ திஸ்ஸமானா, தஸ்மா தே கண்டே² ப³த்த⁴குணபங் விய படினிஸ்ஸஜ்ஜனீயா ஹொந்தி.

லோகுத்தரகுஸலங்

பகிண்ணககதா²வண்ணனா

தத்ராதி லோகுத்தரஜ்ஜானே. அஜ்ஜத்தஞ்சாதி உப³ட்ட⁴காதா²ய அபி⁴னிவிஸிதப்³பங் வுட்டா²தப்³பங் விபஸ்ஸனாபு⁴மிங் பஞ்சதா⁴ உத்தி³ஸதி. ஸத்தஅட்டா²தீ³னி அங்கா³னி ஸத்தட்ட³ங்கா³னி ஆதி³ஸத்த³ஸ்ஸ லோபோ து³ட்ட³ப்³போ³. நிமித்தந்தி யதோ வுட்டா²னங், தானி நிமித்தபவத்தானி நிமித்தவசனேனேவ உத்தி³ஸதி. ஸங்கா³ருபெக்கா³ஞாணமேவ அரியமக்³க³ஸ்ஸ பொ³ஜ்ஜங்கா³தி³விஸேஸங் நியமேதி. கஸ்மா? ததோ ததோ து³தியாதி³பாதகஜ்ஜானதோ உப்பன்னஸ்ஸ ஸஸங்கா³ருபெக்கா³ஞாணஸ்ஸ பாதகஜ்ஜானாதிக்கந்தானங் அங்கா³னங் அஸமாபஜ்ஜிதுகாமதாவிராக³பா⁴வனாபா⁴வதோ இதரஸ்ஸ ச அதப்³பா⁴வதோ. தேஸம்பி வா³தேஸு...பே... விபஸ்ஸனாவ நியமேதீதி வேதி³தப்³பா³. கஸ்மா? விபஸ்ஸனானியமேனேவ ஹி பட²மத்தே³ரவாதே³பி அபாதகபட²மஜ்ஜானபாதகமக்³கா³ பட²மஜ்ஜானிகாவ ஹொந்தி, இதரே ச பாதகஜ்ஜானவிபஸ்ஸனானியமேஹி தங்தங்ஜானிகா. ஏவங் ஸேஸவாதே³ஸுபி விபஸ்ஸனானியமோ யதா²ஸம்ப⁴வங் யோஜேதப்³போ³.

பகிண்ணகஸங்கா³ரேதி பாதகஜ்ஜானதோ அஞ்ஞஸங்கா³ரே. தேன பாதகஜ்ஜானஸங்கா³ரேஸு ஸம்மஸிதேஸு வத்தப்³பமேவ நத்தீதி தஸ்ஸேதி. தத்ராபீதி து³தியத்தே³ரவாதே³பி. தங்தங்ஜானிகதா தங்தங்ஸம்மஸிதஸங்கா³ரவிபஸ்ஸனானியமேஹி ஹொதி. தத்ராபி ஹி விபஸ்ஸனா தங்தங்விராகா³விராக³பா⁴வனாபா⁴வேன ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தா உபெக்கா³ஸஹக³தா ச ஹுத்வா ஜா²னங்கா³தி³னியமங் மக்³க³ஸ்ஸ கரோதீதி ஏவங் விபஸ்ஸனானியமோ வுத்தனயேனேவ வேதி³தப்³போ³.

தந்தி தந்தங்ஜாநஸதிஸபுவனங். ஸ்வாயமத்தோ² பாதுகஜ்ஜா²னஸம்மஸிதஜ்ஜா²னுபனிஸஸயேஹி வினா அஜ்ஜா²ஸயமத்தேன அஸிஜ்ஜ²னா உபனிஸஸயேன வினா ஸங்கப்பமத்தேன ஸகதா²கா²மிபுலாதீ²னங் அஸிஜ்ஜ²னதீ²பகேன நந்த²கோவாதே²ன (ம. நி. 3.398 ஆத்யோ) தீ²பேத²போ³. தத்த² ஹி ஸோதாபன்னாயபி பரிபுண்ணஸங்கப்பபா²வங் வத²ந்தேன ப²க²வதா யஸ்ஸ யஸ்ஸ உபனிஸஸயோ அத்தி², தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ அஜ்ஜா²ஸயோ நியாமகோ, நாஞ்ஞஸ்ஸாதி தேன தேன பரிபுண்ணஸங்கப்பதா ஹோதி, ந ததோ பரங் ஸங்கப்பஸப்பா²வேபி அஸிஜ்ஜ²னதோதி அயமத்தோ² தீ²பிதோ ஹோதி. ஏவமிதா²பி யஸ்ஸ யஸ்ஸ து²தியாதி²ஜா²னிகஸ்ஸ மக்²க²ஸ்ஸ யதா²வுத்தோ உபனிஸஸயோ அத்தி², தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ அஜ்ஜா²ஸயோ நியாமகோ, நாஞ்ஞஸ்ஸ ஸதிபி தஸ்மிங் அஸிஜ்ஜ²னதோ. இமஸ்மிங் பன வாதே³ பாதுகஸம்மஸிதஜ்ஜா²னுபனிஸஸயஸப்பா²வே அஜ்ஜா²ஸயோ ஏகந்தேன ஹோதி. தந்தங்²புலாபனிஸஸயஸப்பா²வே தந்தங்ஸங்கப்போ வியாதி தத²பா²வாபா²வதோ அஜ்ஜா²ஸயோ நியமேதீதி வுத்தங்.

யஸ்மிங் பன பாதுகஜ்ஜா²னங் நத்தீ²தி சதுத்த²ஜ்ஜா²னிகவஜ்ஜானங் பாதுகானி லோகியஜ்ஜா²னானி ஸந்தா²ய வுத்தங். அப்பனாப்பத்தி ச ஓளாரிகங்கா²திக்கமனுபனிஸஸயாபா²வே பஞ்சஹி அங்கே²ஹி வினா ந ஹோதீதி “ஸோமனஸ்ஸஸஹக²தமக்²கோ² ஹோதீ²தி ஆஹ. உபெக்கா²ஸஹக²தமக்²கோ²தி ஏதேன சதுத்த²ஜ்ஜா²னிகதாபி ஸமானா அனுஸயஸமுக்²கா²டனஸமத்த²ஸ்ஸ ந ஸங்க²ராவஸேஸதாதி த²ஸ்ஸேதி. தே ச வாதா² ந விருஜ்ஜ²ந்தி அஜ்ஜா²ஸயவஸேன பஞ்சமஜ்ஜா²னிகதாய பட²மாதி²ஜ்ஜா²னிகதாய ச ஸம்ப²வதோதி அதி²ப்பாயோ. அஜ்ஜா²ஸயோ ச ஸாத்த²கோ ஹோதி, அஞ்ஞதா² பாதுகஸம்மஸிதஜ்ஜா²னேஹேவ நியமஸ்ஸ ஸித்த²த்தா அஜ்ஜா²ஸயோ நியாமகோ வுச்சமானோ நிரத்த²கோ ஸியாதி. இத² பன அட்ட²ஸாலினியா நியாமனே ஏகந்திகங் விபஸ்ஸனாஸங்க²தங் அத்த²மேவ உத்த²²ரித்வா “தேஸம்பி வாதே²ஸு அயங்...பே... விபஸ்ஸனாவ நியமேதீ²தி வத²ந்தேன தயோபேதே வாதே³ விபஸ்ஸனாவ நியமேதீதி த²ஸ்ஸிதங். தந்தங்வாதா²னஞ்ஹி விபஸ்ஸனாஸஹிதானமேவ ஸித்த²², நாஞ்ஞதா²தி த²ஸ்ஸிதந்தி.

பவேத²தீதி கொ²ரபு²ஸ்ஸ பச்சயோ ப²விதுங் ந ஸக்கோதீதி அத்தோ². யதி³ பஞ்சமசித்தக்க²ணே ஜவனங் பதிதங் நாம ஹோதி, கத²ங் ததா² கொ²ரபு² தத²னந்தரஞ்ச மக்²கோ² ஜவனஸ்ஸ பதிதக்க²ணே உப்பஜ்ஜதீதி? அபு²ப²ஸ்ஸ ஜவனந்தரஸ்ஸ பதிததாபா²வதோ. ததே²வ ஹி ஜவனங் அனேகக்க²த்துங் பவத்தமானங் பதிதங் ஸியாதி, கொ²ரபு² பன ஆரம்மணந்தரே உப்பன்னங் அபு²ப²ங் ஜவனங், ததா² மக்²கோ² பூ²மந்தரதோ சாதி. நனு ச ஸத்தமஜவனசேதனாய ப²லவதாய உப்பஜ்ஜவேத²னீயபா²வோ ஹோதி ஆனந்தரியதாபீதி, தத்தா²யங் அதி²ப்பாயோ ஸியா “படிஸந்தி²யா அனந்தரபச்சயபா²வினோ விபாகஸந்தானஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபா²வேன அந்திமஜவனசேதனாய ஸுஸங்க²த்தா ஸா ஸத்தமஜவனசேதனா உப்பஜ்ஜவேத²னீயா ஆனந்தரிகா ச ஹோதி, ந அபதிதஜவனசேதனா விய ப²லவதாயா²தி.

புன அனுலோமங் தங் அனுப²ந்தெ²ய்யாதி கொ²ரபு²ஸ்ஸ ஹி ஸங்க²ராரம்மணத்தே ஸதி தத²பி அனுலோமமேவாதி புரிமஅனுலோமங் விய தங் தத²பி அஞ்ஞங் அனுலோமங் அனுப²ந்தெ²ய்ய, ந மக்²கோ²தி மக்²க²வுட்டா²னமேவ ச ந ப²வெய்ய அத்தனோ ஸதி²ஸாலம்ப²னஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனட்டா²னியஸ்ஸ பச்சயஸ்ஸ அலாபா². அப்பஹி²பா²வேன பஞ்சஸு உபாதா²னக்க²ந்தே²ஸு அனுஸயிதா கிலேஸா ஸா பூ²மி ஏதேஹி லத்தா²தி கத்வா பூ²மிலத்தா². வட்டங் ஸினொந்தி ப²ந்த²ந்தீதி கத்வா வட்டஸேதா² ச, தேஸங் ஸமுக்²கா²தகரணந்திபி ஏததே²வஸ்ஸ லோப²க்க²ந்தா²தி²பதாலனங் வுச்சதி. தந்தி பவத்தங். ஏகங் ப²வந்தி அனாகா²மினோ அனேகக்க²த்துஞ்ச தத்தே²வ உப்பஜ்ஜந்தஸ்ஸ ஹெட்டா² அனாக²மனவஸேன ஏகோ ப²வோதி க²ஹெத்வா வுத்தங்.

இமஸ்ஸ பனத்த²ஸ்ஸாதி யதா²வுத்தஸ்ஸ உபாதி²ன்னகபவத்ததோ வுட்டா²னஸ்ஸ. அபாயேஸு ஸத்தமப²வதோ உத்த²ங் ஸுக²தியஞ்ச விபாகதா²யகஸ்ஸ அபி²ஸங்க²ரவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயகா²தோ ஸோதாபத்திமக்²க²ஞாணேன அபி²ஸங்க²ரவிஞ்ஞாணஸ்ஸ நிரோதோ² த²ட்ட²போ³. த²வீஸு ப²வேஸுதி அனாகா²மிமக்²கே² அபா²விதே ஸகதா²கா²மிஸ்ஸ காமதா²துயங் யே த²வே ப²வா உப்பஜ்ஜெய்யங், தேஸுதி அத்தோ². சலதீதி ஏதேன சலனஸபா²வமேவ த²ஸ்ஸேதி, ந அசலனாபா²வங், தஸ்மா அசலனங் த²ஸ்ஸெத்வா புன சலனங் த²ஸ்ஸேதுங் “ததா²க²தஸ்ஸ ஹி²திஆதி²மாஹ. யேபி வா கத்த²சி சத்தாரோபி மக்²கே² ஸமானபடிபதே² தி²ஸ்வா ஸபா²வதோ அசலனமேவ க²ண்ஹெய்யங், தேஸங் தங்க²ஹணனிவாரணத்த²ங் “சலதீ²தி வுத்தங், ந சலனாவதா²ரணத்த²ந்தி யுத்தங் உப²யத²ஸ்ஸனங். அத² வா யதி²பி கேஸஞ்சி சத்தாரோபி மக்²கா² ஸமானபடிபதா², ததா²பி கிலேஸிந்த²ரியேஹி ஸிஜ்ஜ²மானா படிபதா² தேஸங் வஸேன சலனபகதிகா ஏவாதி “சலதி²ச்சேவ வுத்தங், ந “ந சலதீ²தி.

லோகுத்தரகுஸலபகிண்ணகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

பட²மமக்²க²வீஸதிமஹானயவண்ணனா

357. யஸ்ஸ பு²ப²பா²கே² “மக்²க²ங் பா²வேமீ²தி அஜ்ஜா²ஸயோ பவத்தோ, ஸோ மக்²க²ங் பா²வேதி. ஏவங் ஸப்ப²த்த² அஜ்ஜா²ஸயவிஸேஸேன தந்தங்²பா²வனாவிஸேஸோ த²ட்ட²போ³.

358. சூந்தாதி⁴பதெய்யந்திஆதி⁵ஸு ஏகசித்தக்க²ணே வத்தமானேஸு த⁴ம்மேஸு கத²ங் சூந்த⁵ஸ்ஸு தங்ஸஹஜாதஸ்ஸு அதி⁴பதிபா⁴வோ விரியாதீ⁵னஞ்சாதி? உபனிஸ்ஸயவஸேன. யஸ்ஸ ஹி ஸசே சூந்த⁵வதோ குஸலங் நிப்பஜ்ஜதி, “அஹங் நிப்பா⁴தெ⁵ஸ்ஸாமீ⁵தி பவத்தமானஸ்ஸு குஸலங் நிப்பன்னங், தஸ்ஸ தங்ஸஹஜாதோ சூந்தோ⁵ தேன புரிமுபனிஸ்ஸயேன விஸிட்டோ² ஸஹஜாதத⁴ம்மே அத்தனோ வஸே வத்தேதி. தஸ்மிஞ்ச பவத்தமானே தே பவத்தந்தி, நிவத்தமானே நிவத்தந்தி, தத⁵னுரூபப⁵லா ச ஹொந்தி ராஜபுரிஸா வியாதி. ஏவங் விரியாதீ⁵ஸு. ஸேஸத⁴ம்மானங் பன கத்த⁵சி வுத்தப்பகாரப்பவத்திஸப்பா⁴வேபி அதங்ஸபா⁴வத்தா அதி⁴பதிபா⁴வோ நத்தீ⁵தி த³ட்ட²ப⁵போ⁵.

துதியமக்க⁵வண்ணனா

361. ஆ-காரஸ்ஸ ரஸ்ஸத்தங் கத்வா அஞ்ஞிந்த⁵ரியங் வுத்தங், ஆ-காரோ ச த⁴ம்மமரியாத⁵த்தோ⁵.

ததியசதுத்த⁵மக்க⁵வண்ணனா

362. மக்க⁵ங்கா⁵னி ந பூரெந்தி அகிச்சகத்தா ஸம்மாதி³ட்டியாதி அதி⁴ப்பாயோ. மாரெந்தோ கச்ச⁵தீதி ஹி மக்கோ⁵, ந சேதாய மாரேத⁵ப⁵ங் அத்தீ⁵தி. மானஸ்ஸ தி³ட்டியாதி⁵ஸா பவத்தி அஹமஸ்மீதி பவத்தமானஸ்ஸ தி³ட்டி²ட்டானே டானங். ஆலோகஸ்ஸேவ பவத்திகாலோ வியாதி சிரப்பவத்திங் ஸந்தா⁴யாஹ. ஏகதே⁵ஸஸாமஞ்ஞேன ஹி யதா⁵தி⁴ப்பேதேன உபமா ஹோதீதி. கா⁵ரே வாதி கட்டா⁵தீனங் கா⁵ரச்சா⁵ரிகாயங். ஸம்மத்தி⁵த்வாதி கிலேதெ⁵த்வா. சூந்தோ⁵தி தண்ணா. அனுஸயோதி தண்ணா மானானுஸயோ ச. ஏதஸ்மிஞ்ச ஸுத்தே அஸமுஹதஸ்ஸ கந்த⁴ஸ்ஸு ஸமுக்கா⁴டனங் விய அஸமுஹதமானாதி⁵ஸமுக்கா⁴தங் த⁵ஸ்ஸெந்தேன அஞ்ஞமஞ்ஞே கிலேஸே பஜஹதீதி த⁵ஸ்ஸிதந்தி ஆனீதங், ந யதா⁵வுத்தனயேன உபமாய வுத்தத்தாதி த³ட்ட²ப⁵ப⁵ங். நிரந்தரங் பவத்தமானே சித்தே தஸ்ஸ ஸங்கிலேஸவோதானகரா ஸாவஜ்ஜானவஜ்ஜா சேதஸிகா உப்பஜ்ஜமானா தஸ்ஸங்க⁵பூ⁴தா அவயவா விய ஹொந்தீதி “சித்தங்க⁵வஸேனா⁵”தி வுத்தங்.

லோகுத்தரகுஸலவண்ணனா நி³ட்டி²தா.

குஸலகதா⁵வண்ணனா நி³ட்டி²தா.

அகுஸலபத⁵ங்

த⁴ம்முத்தே⁵ஸவாரோ

பட⁵மசித்தகதா⁵வண்ணனா

365. குஸலே வுத்தனயங் அனுசுந்த்வா யதா⁵னுரூபங் வேதி⁵த⁵ப⁵தாய “வுத்தனயேனா⁵”தி ஆஹ. கந்த⁵ப⁵பா⁴வதோதி புஜ்ஜி⁵த⁵ப⁵பா⁴வதோ. தி³ட்டியா க⁵தமத்தந்தி தி³ட்டியா க⁵திமத்தங் க⁵ஹணமத்தங். ஆஸன்னகாரணத்தா அயோனிஸோமனஸிகாரஸ்ஸ விஸுங் க⁵ஹணங் ஏகந்தகாரணத்தா ச. ஸதிஸங்வரோதி இத⁴ ஸீதா⁵தி⁵ஹி பு³ட்ட²ஸ்ஸு அப்பமஜ்ஜனங் க⁵மனங் த³ட்ட²ப⁵ப⁵ங். பஹானஸங்வரோதி விரியஸங்வரோ.

அஸ்ஸாத⁵த⁵ஸ்ஸனந்தி அஸ்ஸாத⁵தி³ட்டி². ப⁵லட்டே⁵ன பச்சபட்டானேன அஸம்மாபடிபத்திபச்சபட்டானோமோஹோ, ஸம்மாபடிபத்திபடிபக்க⁵பா⁴வக்க⁵ஹணாகாரோ வா. ஸப்ப⁵ஸ்ஸு லோப⁴ஸ்ஸு அபி⁴ஜ்ஜா⁵பா⁴வே ஸதிபி விஸேஸயுத்தாய அபி⁴ஜ்ஜா⁵ய கம்மபத⁵ப்பத்தாய இது⁴ப்பஜ்ஜமானாய லக்க⁵ணாதி⁵ங் த⁵ஸ்ஸேதுங் “ஸா பரஸம்பத்தீ⁵ன”ந்திஆதி⁵மாஹ. அத்தனோ பரிணாமனஸ்ஸ புரேசாரிகா தண்ணாபி⁴ரதி அபி⁴ரதி.

அனுபபரிக்கா⁵ மோஹோ. மோஹவஸேன ஹி தி³ட்டி²வஸேன வா அவத்து⁵ஸ்மிங் ஸானுனயோ அதி⁴மொக்கோ⁵ உப்பஜ்ஜதீதி. அஸதியசித்தேதி அஹிரிகாதீ⁵ஹி ஆரக்க⁵ஹிதசித்தே. ஸதிரஹிதத்தா ஸதிபடிபக்க⁵த்தா சாதி ஏதேன ஸதிரஹிதா ஸதிபடிபக்க⁵ ச அகுஸலா கந்தா⁴ ஏவ மிச்சா⁵ஸதீதி த⁵ஸ்ஸேதி. தே பன உபனாஹாதி⁵ப்பவத்தியங் சிரகதா⁵ஸல்லக்க⁵ணே படுஸஞ்ஞாஸம்பயுத்தா த³ட்ட²ப⁵ப⁵ங். ஸத⁵ரதா⁵தி⁵பா⁴வோ அவிஸேஸேன கிலேஸஸம்பயோக⁵தோ வுத்தோ லஹுதா⁵தி⁵ஏகந்தபடிபக்க⁵னங் தி⁵னமித்தா⁴தீ⁵னங் கேஸஞ்சி இத⁴ அபா⁴வா. அலுபஸமோதி அஸன்னிஸின்னஸப்பா⁴வமாஹ. அனவட்டானரஸந்தி சலனகிச்சங். சேதஸோ அலுபஸமேதி நிப்பா⁴தே⁵த⁵ப⁵பே⁵ பயோஜனே பு⁴ம்மங், அலுபஸமபச்சயபூ⁴தங் ஆரம்மணங் வா “அலுபஸமோ”தி வுத்தங்.

த⁴ம்முத்தே⁵ஸவாரகதா⁵வண்ணனா நி³ட்டி²தா.

நித்⁵தே⁵ஸவாரகதா⁵வண்ணனா

377. ஸஹஜாதத⁴ம்மேஸு அகம்பனங் ந கோஸஜ்ஜேஸு அகம்பனங் விய தப்படிபக்க⁵பா⁴வதோ த³ட்ட²ப⁵ப⁵ங், தங்தங்பாபகிரியாய உஸ்ஸஹனவஸேன பன தி⁵ரதா தத்த⁵ அகம்பனங்.

381. தி³ட்டியா விருபங் பந்தி⁵தந்தி ததா⁵ ததா⁵ ஸஸ்ஸதாதி⁵வஸேன பவத்தா தி³ட்டி² ஏவ வுச்சதி. தரந்தீதி தித்தே⁵ விய பிலவந்தி. விபரியேஸதோதி வத்து⁵ஸ்ஸு விபரீதோ.

390. ஸபா⁴வபடிச்சா²த³னவஸேன பகதிஅத்தாதி³அஸந்தக்³ஹணஸ்ஸ அனிச்சாதி³னங் நிச்சாதி³விஸமக்³ஹணஸ்ஸ ச ஸஞ்ஞாதி³விபரியேஸஸ்ஸ நிஸ்ஸயத்தா “அஸந்தங் அஸமஞ்ச புஜ்ஜ²தி”தி வுத்தங்.

து³தியசித்தவண்ணனா

399. கிஞ்சாபி...பே... பராமஸந்தஸ்ஸ உப்பஜ்ஜ²தி புரிமசித்தேன அவிஸேஸங் த³ஸ்ஸேதி. அனுஸ்ஸாஹனாவஸீத³னபா⁴வேன ஸங்ஹதபா⁴வோ தி²னங்.

ததியசித்தவண்ணனா

400. இத்⁴ மானேன ஸத்³தி⁴ங் பஞ்ச அபண்ணகங்கா³னிதி அவிரஜ்ஜ²னகங்கா³னி உப்பத்தி³அரஹங்கா³னி ஹொந்தீதி அத்தோ² த³ட்ட²பு³போ³. மானஸ்ஸ அனியதத்தா ந நியதயேவாபனகாதி . பட்டா²னே ஹி “ஸங்யோஜனங் த⁴ம்மங் படிச்ச ஸங்யோஜனோ த⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜ²தி ஹேதுபச்சயா”தி (பட்டா², 3.4.1) எத்த² “சதுக்கத்துங் காமராகே³ன திக்கத்துங் படிகே⁴ன ச மானோ விசிகிச்சா² ப⁴வராகோ³ தயோபேதே ஸகதா³கா³மினோ ஸங்யோஜனானங் ஸங்யோஜனேஹி த³ஸ்ஸவிதா⁴ யோஜனா”தி த³ஸ்ஸவிதாய த³ஸ்ஸவிதா⁴ய யோஜனாய “காமராக³ஸங்யோஜனங் படிச்ச மானஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி வத்வா “காமராக³ஸங்யோஜனங் படிச்ச அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி “மானஸங்யோஜனங் படிச்ச ப⁴வராக³ஸங்யோஜனங் அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி ச வத்வா “ப⁴வராக³ஸங்யோஜனங் படிச்ச அவிஜ்ஜாஸங்யோஜன”ந்தி வுத்தாஹி யோஜனாஹி மானஸ்ஸ அனியதபா⁴வோ பகாஸிதோ, ததா² கிலேஸது³கேபி. இத்⁴ ச வக்க²தி “த³ஸ்ஸவிதா⁴ ஸங்யோஜனானங் யோஜனா, ததா² த³ஸ்ஸவிதா⁴ கிலேஸான”ந்தி ச. உன்னமனவஸேனேவ ஸம்பக்³ஹரஸோ , ந வீரியங் விய தங் தங்கிச்சஸாத⁴னே அப³பு⁴ஸ்ஸாஹனவஸேன. ஓமானஸ்ஸபி அத்தானங் அவங்கத்வா க³ஹணங் ஸம்பக்³ஹோதி த³ட்ட²பு³போ³.

சதுத்த²சித்தவண்ணனா

402. பரிஹரணத்த²ங் விகித்தா ஹுத்வா உஸ்ஸாஹங் ஜனெந்தா “பரிஹரணத்த²ங் ஸஉஸ்ஸாஹா”தி வுத்தா, தேஸங்.

நவமசித்தவண்ணனா

413. விஸப்பனஅனிட்ட²ருபஸமுட்டா²னவஸேன அத்தனோ பவத்தி³ஆகாரவஸேன ச விஸப்பனரஸோ. தோ³ஸோ உபயோக³ப³லேஸு அனிட்ட²த்தா விஸஸங்ஸட்ட²புதிமுத்தங் விய த³ட்ட²பு³போ³. அனபி⁴ரதிரஸாதி ஏவங்பகாரேஸு படிக்கே³பேன ரஸவசனேஸு தங் தங்படிபக்க³கிச்சக்³ஹணங் த³ட்ட²பு³பங். கடுகாகாரக³தி கடுகஞ்சுகதா, அத்தஸம்பத்தி ஆவாஸாதி³, பராயத்ததாய தா³ஸப்யங் விய த³ட்ட²பு³பங். யதா² ஹி தா³ஸப்யே ஸதி தா³ஸோ பராயத்தோ ஹோதி, ஏவங் குக்குச்சே ஸதி தங்ஸமங்கீ. ந ஹி ஸோ அத்தனோ த⁴ம்மதாய பவத்திதுங் ஸக்கோதி குஸலேதி. அத² வா கதாகதாகுஸலகுஸலானுஸோசனே ஆயத்ததாய தது³ப⁴யவஸேன குக்குச்சேன தங்ஸமங்கீ ஹோதி³ தா³ஸப்யங் விய தங் ஹோதி.

418. விருத்தா⁴காரோதி விருத்த⁴ஸ்ஸ பக்³லஸ்ஸ, சித்தஸ்ஸ வா ஆகாரோ விருத்த⁴பா⁴வோ. தேன விருஜ்ஜ²னங் விரோதோ⁴தி த³ஸ்ஸேதி. வசனந்தி ஏதங் நித³ஸ்ஸனமத்தங் த³ட்ட²பு³பங். ஸப³பு³மேவ ஹி கிச்சங் ஏதேன கரியமானங் ஸுரோபிதங் ஸுஜனிதங் ந ஹோதி³. ரோபஸத்த³வசனத்த²மேவ கேசி வண்ணெந்தி. தங் அப்பமாணந்தி கோத⁴ஸ்ஸ ததா²பவத்தனஸபா⁴வாபா⁴வா அஞ்ஞேன கேனசி காரணேன பரிபுண்ணதா ஸியாதி ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

ஏகாத³ஸமசித்தவண்ணனா

422. விக³தா சிகிச்சா²தி சிகிச்சிதுங் து³க்கரதாய வுத்தங், ந ஸப³பு³தா² சிகிச்சா²பா⁴வா விசிகிச்சா²யாதி தத³த்த²ங் த³ஸ்ஸேதி.

424. நிச்சயாபா⁴வா அஸண்ட²ஹனதோ சேதஸோ பவத்திபச்சயமத்ததாய “பவத்திட்டி²திமத்த”ந்தி வுத்தங்.

425. ஏகங் ஆகாரங் க³ந்துங் அஸமத்த²தாய அத்தனோ ஆமுக³ங் ஸப்பனதோ ஓஸக்கதி.

த்வாத³ஸமசித்தவண்ணனா

429. உத்³த⁴ச்சங் அத்தனோ க³ஹிதாகாரே ஏவ ட²த்வா ப⁴மதி³ ஏகாரம்மணஸ்மிங்யேவ விப்ப³ந்த²னங் ஹோதி. விகிச்சா² பன யதி³பி ரூபாதி³ஸு ஏகஸ்மிஞ்ஞேவாரம்மணே உப்பஜ்ஜ²தி, ததா²பி “ஏவங் நு கோ², இதுங் நு கோ²”தி உப்பஜ்ஜமானா “நனு கோ², அஞ்ஞங் நு கோ²”தி அஞ்ஞங் க³ஹேதப்பா³காரங் அபெக்க²தி³ நானாரம்மணே சலனங் ஹோதி.

“ஏவங்ஸம்பத³மித³ங் வேதி³த³ப³”ந்தி எத்தாவதா இமஸ்மிங் சித்தத்வயே வுத்தபகிண்ணகங் த³ஸ்ஸெத்வா த்வாத³ஸஸு த³ஸ்ஸேதுங் “ஸப³பேஸு³”திஆதி³மாஹ. குஸலேஸு³பி ஆரம்மணாதி⁴பதிங் அனுத்³த⁴ரித்வா ஸஹஜாதாதி⁴பதினோ ஏவ உத்³த⁴த்தா இதா⁴பி ஸோ ஏவ உத்³த⁴ரித³பு³போ³ ஸியாதி “ஸஹஜாதாதி⁴பதி

லப்+மாணோபி ந உத்+டோ"தி வுத்தங் நாரம்மணாதி+பதினோ அலப்+மானத்தா. ஸோபி ஹி அட்ட+ஸு லோப+ஸஹக்தேஸு லப்+தீதி. ஸேஸோபீதி விமங்ஸதோ அஞ்ஞோபி ஸஹஜாதாதி+பதி நத்தி, யோ உத்+ரிதப்+போ ஸியா. ஆரம்மணாதி+பதிம்ஹி வத்தப்+மேவ நத்தி. கஞ்சி த+ம்மந்தி சந்தா+தீஸு ஏகம்பி ஸஹஜாதங். குஸலத்திகே தாவ படிச்சவாராதீஸு "ந ஹேதுபச்சயா அதி+பதிபச்சயா"தி ஏகஸ்ஸபி பஞ்ஹஸ்ஸ அனுத்+டத்தா பட்டானே படிஸித்த+தா வேதி+தப்பா. அஞ்ஞாதா ஹி "அகுஸலங் த+ம்மங் படிச்ச அகுஸலோ த+ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ந ஹேதுபச்சயா அதி+பதிபச்சயா"தி (பட்டா. 1.1.86) ஏதஸ்ஸ வஸேன "ஏக"ந்தி வத்தப்+ங் ஸியா.

தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பா+வதோதி தஸ்ஸனேன பஹாதப்+புஸ்ஸ அபா+வதோ, தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பேஸு வா அபா+வதோ. ஏதேன படிஸந்தி+அனாகட்+டனதோ தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பேஸு அனாகம்மந்தி தத்த அனாகம்மனேன படிஸந்தி+அனாகட்+டனங் ஸாதே+தி. அனாகட்+டனதோ அனாகம்மநங் பன ஸாதே+துங் "தேஸு ஹி"திஆதிமாஹ. எத்தேவ படிஸந்தி+தானங் ப+வெய்ய. ததா ச ஸதி தஸ்ஸனேன பஹாதப்+புங் ஸியா அபாயகம்மனீயஸ்ஸ தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பா+வதோ. ந சேதங் தஸ்ஸனேன பஹாதப்+புங் ஸியா, தஸ்மா தஸ்ஸனேன பஹாதப்+புவிப+ங்கே நாகத்தந்தி அதி+ப்பாயோ.

கதங் பனேதங் ஞாயதி "படிஸந்தி+அனாகட்+டனதோ தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பேஸு அனாகம்மந்தி? தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பானஞ்ஞேவ நானாக்+ணிககம்மபச்சயபா+வஸ்ஸ வுத்தத்தா. துவிதா+ ஹி அகுஸலா தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பா பாவனாய பஹாதப்+பாதி. தத்த பாவனாய பஹாதப்+பேசேதனானங் நானாக்+ணிககம்மபச்சயபா+வோ ந வுத்தோ, இதராஸஞ்ஞேவ வுத்தோ. "பாவனாய பஹாதப்+பே த+ம்மோ நேவ தஸ்ஸனேன ந பாவனாய பஹாதப்+புஸ்ஸ த+ம்மஸ்ஸ கம்மபச்சயேன பச்சயோ"தி எத்த ஹி ஸஹஜாதமேவ விப+த்தங், ந நானாக்+ணிகந்தி. ததா பச்சனீயேபி "பாவனாய பஹாதப்+பே த+ம்மோ நேவ தஸ்ஸனேன ந பாவனாய பஹாதப்+புஸ்ஸ த+ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ...பே... ஸஹஜாதபச்சயேன...பே... உபனிஸ்ஸயபச்சயேன...பே... பச்சாஜாதபச்சயேன பச்சயோ"தி எத்தகமேவ வுத்தங், ந வுத்தங் "கம்மபச்சயேன பச்சயோ"தி. இதரத்த ச வுத்தங். உத்+த+ச்சஸஹக்தா ச சேதனா பாவனாய பஹாதப்+பேஸு ஏவ ஆகத்தா நானாக்+ணிககம்மபச்சயோ ந ஸியாதி. யதி ஸியா, பாவனாய பஹாதப்+பேசேதனாய ச நானாக்+ணிககம்மபச்சயபா+வோ வுச்செய்ய, ந து வுத்தோ. தஸ்மா உத்+த+ச்சஸஹக்தா நானாக்+ணிககம்மபச்சயபா+வே ஸதி தஸ்ஸனேன பஹாதப்+பேஸு வத்தப்+பா ஸியா, தத+பா+வா ந வுத்தாதி. படிஸந்தி+அனாகட்+டனதோ தத்த அனாகத்தாதி அயமெத்தாதி+ப்பாயோ. நானாக்+ணிககம்மபச்சயாவசனேன பன பாவனாய பஹாதப்+பானங் பவத்திவிபாகதா படிக்கித்தா. பவத்திவிபாகஸ்ஸபி ஹி நானாக்+ணிககம்மபச்சயதா ந ஸக்கா நிவாரேதுங். வுத்தஞ்ச "ஸுகாய வேதனாய ஸம்பயுத்தோ த+ம்மோ துக்காய வேதனாய ஸம்பயுத்தஸ்ஸ த+ம்மஸ்ஸ கம்மபச்சயேன பச்சயோ, நானாக்+ணிகா"திஆதி (பட்டா. 1.3.56-57). யதி பாவனாய பஹாதப்+பானங் விபாகதானங் நத்தி, கதங் தே விபாகத+ம்மத+ம்மா ஹோந்தி? அபி+ஞ்ஞாசித்தாதீனங் விய விபாகாரஹஸபா+வத்தா. யங் பன வுத்தங் "யஸ்மிங் ஸமயே அகுஸலங் சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதி உபெக்காஸஹக்தங் உத்+த+ச்சஸம்பயுத்தங்...பே... அவிகேபோ ஹோதி, இமேஸு த+ம்மேஸு ஞாணங் த+ம்மபடிஸம்பி+தா, தேஸங் விபாகே ஞாணங் அத்தபடிஸம்பி+தா"தி (விப+ 730-731) இதும்பி தேஸங் விபாகாரஹதஞ்ஞேவ ஸந்தா+ய வுத்தங் ஸியா. இதுங் பன டானங் ஸுட்டு விசாரேதப்+புங். அத்தி ஹி எத்த வசனோகாஸோ. ந ஹி விபாகேதி வசனங் விபாகத+ம்மவசனங் விய விபாகாரஹதங் வத்தீதி.

அகுஸலபத+வண்ணனா நிட்டிதா.

அப்யாகதபத+ங்

அஹேதுககுஸலவிபாகவண்ணனா

431. தேஸு விபாகாப்யாகதந்திஆதினங் "பா+ஜேதவா தஸ்ஸேதுங் கதமே த+ம்மா அப்யாகதாதிஆதி ஆரத்த+ந்தி ஏதேன ஸம்பந்தோ. தஸ்ஸாபீதி ஏதஸ்ஸ "உப்பத்திங் தீபேதுங் காமா...பே... ஆதி வுத்தந்தி ஏதேன ஸம்பந்தோ. உபசித்தத்தாதி யதா அஞ்ஞஸ்ஸ விபாகங் படிபாஹித்வா அத்தனோ விபாகாபி+முகங் ஹோதி ததா வட்+டித்ததா. ரூபாதீனங் பச்சயானங் அஞ்ஞவிஞ்ஞாணஸாதா+ரணத்தா அஸாதா+ரணேன வத்துனா சக்குவிஞ்ஞாணங் ஸோதவிஞ்ஞாணந்தி நாமங் உத்+டங். சக்காதீனங் திக்கம்ந்தபா+வே விஞ்ஞாணானங் திக்கம்ந்தபா+வா விஸேஸபச்சயத்தா ச.

சக்குஸன்னிஸ்ஸிதஞ்ச தங் ரூபவிஜானநஞ்சாதி சக்குஸன்னிஸ்ஸிதரூபவிஜானநங். ஏவங்லக்கணங் சக்குவிஞ்ஞாணங். தத்த சக்குஸன்னிஸ்ஸிதவசனேன ரூபாரம்மணங் அஞ்ஞவிஞ்ஞாணங் படிக்கிபதி. ரூபவிஜானநவசனேன சக்குஸன்னிஸ்யே பஸ்ஸாதயோ நிவத்தேதி. சக்குரூபவசனேஹி ச நிஸ்ஸயதோ ஆரம்மணதோ ச விஜானநங் விபா+வேதி. ரூபமத்தஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ கஹணங் கிச்சமேதஸ்ஸாதி ரூபமத்தாரம்மணரஸங். ஜானங்க+வஸேனாதி இதுங் த்விபஞ்சவிஞ்ஞாணவஜ்ஜேஸு விஜ்ஜமானானங் உபெக்காஸுக்துக்கேகக்+தானங் ஜானங்கிகத்தா இதா+பி தங்ஸதிஸானங் ததுபசாரங் கத்வா வுத்தங். ந ஹி ஜானபச்சயத்தாபா+வே ஜானங்க்தா அத்தி. வுத்தஞ்ஹி "ஜானங்கானி ஜானஸம்பயுத்த...பே... ரூபானங் ஜானபச்சயேன பச்சயோ"தி (பட்டா. 1.3.112). ஏதேஸஞ்ச ஜானபச்சயபா+வோ படிக்கித்தோ. யதாஹ "அப்யாகதங் த+ம்மங் படிச்ச அப்யாகதோ த+ம்மோ உப்பஜ்ஜதி ந ஜானபச்சயா. பஞ்சவிஞ்ஞாணஸஹக்தங் ஏகங் கந்தா+ங் படிச்ச தயோ கந்தா+திஆதி (பட்டா. 1.1.98).

ஜான்பச்சயத்தாபா⁴வேபி வேதுனாசித்தட்டி³தீனங் உபெக்கா³தி³பா⁴வதோ ததா³பூ⁴தானங் வசனே அஞ்ஞட்டா³னாபா⁴வதோ ச து³தியராஸினித்³தே³ஸோ.

436. வத்து³பண்ட³ரத்தாதி ஸயங் கண்ஹத⁴ம்மானங் அப்படிபக்க³த்தா ஸபா⁴வபரிஸு³த்தா⁴னங் பஸாது³ஹத³யவத்து³னிஸ்ஸயானங் வஸேன பண்ட³ரஸபா⁴வங் ஜாதந்தி அதி⁴ப்பாயோ. அயங் பன நயோ சதுவோகாரே ந லப்³ப⁴தீதி தத்த² ப⁴வங்க³ஸ்ஸ ததோ நிக்க³ந்தாகுஸலஸ்ஸ ச பண்ட³ரதா ந ஸியா, தஸ்மா தத்த² பண்ட³ரதாய காரணங் வத்தப்³பங். ஸபா⁴வோ வாயங் சித்தஸ்ஸ பண்ட³ரதாதி.

439. இது³மபீதி பி-ஸத்³தோ³ டி³திமத்தஸஹிதங் புப்³பே³ வுத்தங் விசிகிச்சா³ஸஹக³தங் அபெக்கி³த்வா வுத்தோ. பகதியாதி அனதிக்கமனேன. ஸோபி விஸேஸோ. காயப்பஸாதங் க⁴ட்டெத்வா பஸாது³பச்சயேஸு மஹாபூ⁴தேஸு படிஹஞ்ஞதீதி ஆபாதங் க³ந்த்வா படிஹஞ்ஞதீதி அத்தோ². யதா² ச “ரூபங் ஆரப்³ப⁴ உப்பன்ன³ந்தி வுத்தே ந ஆரம்மணுப்பாதா³னங் புப்பா³பரகாலதா ஹோதி, ஏவமிதா⁴பி க⁴ட்டனபடிஹனநேஸு து³ட்ட²ப³பங். உபமாபி உப⁴யக⁴ட்டனதஸ்ஸனத்தங் வுத்தா, ந நிஸ்ஸிதனிஸ்ஸயக⁴ட்டனானங் புப்பா³பரதாதஸ்ஸனத்தங். எத்த² ச ப³ஹித்தா⁴தி ஏதங் நிதஸ்ஸனமத்தங். அஜ்ஜத்தம்பி ஹி ஆரம்மணங் ஹோதீதி. விஞ்ஞாணதா⁴துனிஸ்ஸயபூ⁴தேஹி வா அஞ்ஞங் “ப³ஹித்தா⁴தி வுத்தங். படி⁴க⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸோ ப³லவா ஹோதி, ததோ ஏவ இட்டா³னி³ட்ட³பொ³ட்ட³ப³ஸமாயோகே³ ஸுக³துக்க³பச்சயா தா⁴துஅனுக்க³ஹதா⁴துக்கோ³பா⁴ சிரங் அனுவத்தந்தி.

455. அஞ்ஞேஸங் சித்தானங் ஸபா⁴வஸுஞ்ஞதஸப்பா⁴வா மனோதா⁴துபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி சே² ந, விஸேஸஸப்பா⁴வா. சக்கு³விஞ்ஞாணாதீ³னஞ்ஹி சக்கா³தி³னிஸ்ஸிததா சக்கா³தி³னங் ஸவிஸயேஸு தஸ்ஸனாதிப்பவத்திபா⁴வதா ச விஸேஸோ. மனோவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பன அனஞ்ஞனிஸ்ஸயமனோபு³ப³ங்க³மதாய அஞ்ஞனிஸ்ஸயவிஞ்ஞாணஸ்ஸ அனந்தரபச்சயத்தாபா⁴வேன மனோத்வாரனிக்³மனமுக³பா⁴வாபா⁴வதோ ச ஸாதிஸயவிஜானநகிச்சதா விஸேஸோ. தப்³பி³ஸேஸவிரஹா மனோமத்தா தா⁴து மனோதா⁴துதி திவிதா⁴ மனோதா⁴து ஏவ வுச்சதி, ந விஸேஸமனோ. தஸ்மா எத்த² மனோ ஏவ தா⁴து மனோதா⁴துதி ஏவ-ஸத்³தோ³ மத்தஸத்³தோ² து³ட்ட²ப³போ³. விஸேஸனிவத்தனத்தோ² ஹி ஸோ விஞ்ஞாணஸ்ஸாதி. மனோத்வாரனிக்³மனபவேஸமுக³பா⁴வதோ பன மனோதா⁴துயா விஜானநவிஸேஸவிரஹோ து³ட்ட²ப³போ³, ததோ ஏவ மனோவிஞ்ஞாணந்திபி ந வுச்சதி. ந ஹி தங் விஞ்ஞாணங் மனதோ பவத்தங் மனஸோ பச்சயோ, நாபி மனஸோ பச்சயபூ⁴தங் மனதோ பவத்தங், தஸ்ஸனாதீ³னங் பன பச்சயோ, தேஹி ச பவத்தங் தேஸங் புரேசரங் அனுசரஞ்சாதி. ஸம்மாஸங்கப்போதி அவசனங் மஹாவிபாகானங் விய ஜனகஸதி³ஸத்தாபா⁴வதோ. தத்த² ஹி திஹேதுகதோ து³ஹேதுகம்பி உப்பஜ்ஜமானங் ஸம்மாஸங்கப்பதா³ஹி ஸதி³ஸங் ஸஹேதுகதாயாதி. பஞ்சவிஞ்ஞாணஸோதேதி எத்த² யதா² பஞ்ணங் க³ந்தங் ஸஜ்ஜாயந்தோ ஸஜ்ஜாயஸோதே பதிதங் கஞ்சி கஞ்சி வாசனாமக்³ங் ந ஸல்லக்கே³தி. ஏவங் ததா³க³தஸ்ஸ அஸல்லக்க³ணா நாம நத்தி², ந ச பஞ்சவிஞ்ஞாணஸோதே ஜா³னங்கா³பா⁴வோ இது⁴ அவசனஸ்ஸ காரணங். யதி³ தது³னந்தரங் நித்³தே³ஸோ தங்ஸோதபதிததா, இதோ பரேஸங் து³வினனங் மனோவிஞ்ஞாணதா⁴துானங் தங்ஸோதபதிததா ந ஸியா. தஸ்மா பஞ்சவிஞ்ஞாணானங் விய அஹேதுகதாய மக்³பச்சயவிரஹா ச விஜ்ஜமானேஸுபி விதக்கவிசாரேஸு ஜா³னங்க³த⁴ம்மானங் து³ப³பலத்தா பஞ்சவிஞ்ஞாணேஸு விய அக்³ணனுபக³பா⁴வா ச பஞ்சவிஞ்ஞாணஸோதபதிததா. ததோ ஏவ ஹி அஹேதுககிரியத்தயேபி ஜா³னங்கா³னி ப³லானி ச ஸங்க³ஹவாரே ந உத்³த⁴டானி, ஜா³னப்பச்சயகிச்சமத்ததோ பன பட்டா³னே து³ப³பலானங் எத்த² விதக்கா³தி³னங் ஜா³னப்பச்சயதா வுத்தா.

469. ஸமானவத்து³கங் அனந்தரபச்சயங் லபி⁴த்வா உப்பஜ்ஜமானங் ஸந்தீரணங் மனோதா⁴துதோ ப³லவதரங் ஹோதீதி தங் யதா²ரம்மணங் ஆரம்மணரஸங் அனுப⁴வந்தங் இட்டே² ஸோமனஸ்ஸஸஹக³தங் ஹோதி, இட்ட²மஜ்ஜத்தே உபெக்கா³ஸஹக³தங் ஸாதிஸயானுப⁴வத்தா, தஸ்மா “அயஞ்ஹி இட்டா³ரம்மணஸ்மிங் யேவா³திஆதி³ வுத்தங். வொட்ட²ப³பனங் பன ஸதிபி ப³லவபா⁴வே விபாகப்பவத்திங் நிவத்தெத்வா விஸதி³ஸங் மனங் கரொந்தங் மனஸிகாரகிச்சந்தரயோக³தோ விபாகோ விய அனுப⁴வனமேவ ந ஹோதீதி ஸப்³புத்த² உபெக்கா³ஸஹக³தமேவ ஹோதி, ததா² பஞ்சத்வாராவஜ்ஜனங் மனோத்வாராவஜ்ஜனஞ்ச கிச்சவஸேன அபு³புத்தா.

அஹேதுககுஸலவிபாகவண்ணனா நி³ட்டி³தா.

அட்ட²மஹாவிபாகசித்தவண்ணனா

498. அலோபோ⁴ அப்யாகதமூலந்திஆதீ³ஸு குஸலபக்கே² தாவ அலோபா⁴தோ³ஸானங் நித்³தே³ஸேஸு “யோ தஸ்மிங் ஸமயே அலோபோ⁴ அலுப்³ப⁴னா...பே... அலோபோ⁴ குஸலமூல³ந்தி (த⁴. ஸ. 32), “யோ தஸ்மிங் ஸமயே அதோ³ஸோ அது³ஸ்ஸனா...பே... அதோ³ஸோ குஸலமூல³ந்தி (த⁴. ஸ. 33) ச வுத்தத்தா இதா⁴பி தங்நித்³தே³ஸேஸு “அலோபோ⁴ அப்யாகதமூல³ந்தி “அதோ³ஸோ அப்யாகதமூல³ந்தி வசனங் யுஜ்ஜெய்ய. பஞ்ஞிந்த³ரியாதி³னித்³தே³ஸேஸு பன “பஞ்ஞாரதனங் அமோஹோ த⁴ம்மவிசயோ ஸம்மாதி³ட்ட²தி (த⁴. ஸ. 34, 37) ஏவங் தத்த²பி வுத்தங், ந வுத்தங் “அமோஹோ குஸலமூல³ந்தி. தஸ்மா இதா⁴பி “அமோஹோ அப்யாகதமூல³ந்தி பா³டே³ன ந ப⁴விதப்³பங் ஸியா. அலோபா⁴தோ³ஸானங் விய அமோஹஸ்ஸபி அப்யாகதமூலத³ஸ்ஸனத்தங் பனேதங் வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். அவிஞ்ஞத்திஜனகதோதி காயவசீகம்மத்வாரனிவாரணங் கரோதி.

அவிபாகத்⁴ம்மதோதி மனோகம்மத்⁴வாரணிவாரணஞ்ச. விபாகத்⁴ம்மானஞ்ஹி கம்மத்⁴வாரங் வுத்தந்தி. ததா² அப்பவத்திதோதி தா⁴னாதி⁴புஞ்சுகிரியபா⁴வேன அப்பவத்திதோ. ஏதேன புஞ்சுகிரியவத்து²பே⁴த்⁴மேவ நிவாரேதி.

புலவபச்சயேஹி⁴தி பயோகேன வினா நிப்புன்னேஹி ஆரம்மணாதி⁴பச்சயேஹி. அஸங்கா⁴ரிகாதீஸு ஹி யேன கேனசி சித்தேன கம்மே ஆயுஹிதே அஸங்கா⁴ரேன அப்பயோகேன கம்மகம்மனிமித்தக³தினிமித்தபச்சபட்டா²னே படிஸந்தி⁴ உப்பஜ்ஜமானா அஸங்கா⁴ரிகா ஹோதி, ஸஸங்கா⁴ரேன ஸப்பயோகேன கம்மாதி⁴பச்சபட்டா²னே ஸஸங்கா⁴ரிகா. ப⁴வங்க³சுதியோ பன படிஸந்தி⁴ஸதி⁴ஸாவ. ததா²ரம்மணஞ்ச குஸலாகுஸலானி விய அஸங்கா⁴ரிகங் ஸஸங்கா⁴ரிகஞ்ச த³ட்ட²பு³ந்தி. ஏதேஸு புலவங் து³பு³லஞ்ச விசாரேதுங் “தத்த² ஸப்பே⁴பி ஸப்ப⁴ஞ்ஞுபோ⁴தி⁴ஸத்தா²”திஆதி⁴மாஹ. காலவஸேன பன பரிணமதீதி அப்பாயுகஸங்வத்தனிககம்மபு³ஹுலே காலே தங்கம்மஸஹிதஸந்தானஜனிதஸுக்கஸோணிதபச்சயானங் தங்மூலகானங் சந்த³ஸு⁴ரியவிஸம்பரிவத்தாதி⁴ஜனிதஉதாஹாராதி⁴விஸம்பச்சயானஞ்ச வஸேன பரிணமதி.

விபாகுத்தா⁴ரகதா²வண்ணனா

யதோ யத்தகோ ச விபாகோ ஹோதி, யஸ்மிஞ்ச டா²னே விபச்சதி, தங் து³ஸஸேதுங் விபாகுத்தா⁴ரகதா² ஆரத்தா⁴. எத்தே²வாதி ஏகாய சேதனாய கம்மே ஆயுஹிதேயேவ. து³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴வஸேன த்³வாத³ஸகமக்கோ³பி ஹோதி, த்³வாத³ஸகப்பகாரோபீதி அத்தோ². அஹேதுகபடிஸந்தி⁴வஸேன அஹேதுகட்ட²கம்பி. அஸங்கா⁴ரிகஸஸங்கா⁴ரிகானங் ஸஸங்கா⁴ரிகஅஸங்கா⁴ரிகவிபாகஸங்கரங் அனிச்ச³ந்தோ து³தியத்தே²ரோ “த்³வாத³ஸா²”திஆதி⁴மாஹ. புரிமஸ்ஸ ஹி பச்சயதோஸஸங்கா⁴ரிகஅஸங்கா⁴ரிகபா⁴வோ, இதரேஸங் கம்மதோ. ததியோ திஹேதுகதோ து³ஹேதுகம்பி அனிச்ச³ந்தோ “து³ஸா²”திஆதி⁴மாஹ.

இமஸ்மிங் விபாகுத்தா⁴ரட்டா²னே கம்மபடிஸந்தி⁴வவத்தா²னத்தங் ஸாகேதபஞ்ஹங் கண்ணிங்ஸு. கம்மவஸேன விபாகஸு தங்தங்ஞுணதோ³ஸு⁴ஸத³னிமித்ததங் து³ஸஸேதுங் உஸஸத³கித்தனங் கண்ணிங்ஸு. ஹேதுகித்தனங் இத⁴ பட்²மத்தே²ரஸ்ஸ அதி⁴ப்பாயேன வுத்தங். து³தியத்தே²ரவாதா³தீஸு விஸேஸங் தத்த² தத்தே²வ வக்கா³மி. ஞாணஸ்ஸ ஜச்சந்தா⁴தி⁴விபத்தினிமித்தபடிபக்க³பா⁴வதோ திஹேதுகங் அதி⁴பு³பு³லம்பி ஸமானங் படிஸந்தி⁴ங் ஆகட்ட²ந்தங் து³ஹேதுகங் ஆகட்ட²ய்யாதி “அஹேதுகா ந ஹோதீ”தி ஆஹ. யங் பன படிஸம்பி⁴தா³மக்கே³ ஸுக³தியங் ஜச்சந்த⁴பு³தி⁴ராதி⁴விபத்தியா அஹேதுகஉபபத்திங் வஜ்ஜெத்வா க³திஸம்பத்தியா ஸஹேதுகோபபத்திங் து³ஸஸெந்தேன “க³திஸம்பத்தியா ஞாணஸம்பயுத்தே கதமேஸங் அட்ட²ன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதி”ச்சேவ (படி. ம. 1.232) வுத்தங். தேன ஞாணவிப்பயுத்தேன கம்முனா ஞாணஸம்பயுத்தபடிஸந்தி⁴ ந ஹோதீதி தீ³பிதங் ஹோதி. அஞ்ஞதா² “ஸுத்தன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதீ”தி இத⁴ம்பி வுச்செய்ய. ததா² ஹி “க³திஸம்பத்தியா ஞாணஸம்பயுத்தே கதமேஸங் அட்ட²ன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதி? குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஜவனக்க³ணே தயோ ஹேது குஸலா தஸ்மிங் க³ணே ஜாதசேதனாய ஸஹஜாதபச்சயா ஹொந்தி. தேன வுச்சதி குஸலமூலபச்சயாபி ஸங்கா⁴ரா. நிகந்திக்க³ணே த்³வே ஹேது அகுஸலா தஸ்மிங் க³ணே ஜாதசேதனாய ஸஹஜாதபச்சயா ஹொந்தி. தேன வுச்சதி அகுஸலமூலபச்சயாபி ஸங்கா⁴ரா. படிஸந்தி⁴க்க³ணே தயோ ஹேது அப்யாகதா தஸ்மிங் க³ணே ஜாதசேதனாய ஸஹஜாதபச்சயா ஹொந்தி. தேன வுச்சதி நாமருபபச்சயாபி விஞ்ஞாணங், விஞ்ஞாணபச்சயாபி நாமருப³ந்தி விஸ்ஸஜ்ஜிதங் ஞாணஸம்பயுத்தோபபத்தியங்.

ஏவங் ஞாணவிப்பயுத்ததோ ஞாணஸம்பயுத்துபபத்தியா ச விஜ்ஜமானாய “க³திஸம்பத்தியா ஞாணஸம்பயுத்தே கதமேஸங் ஸுத்தன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதி? குஸலஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஜவனக்க³ணே த்³வே ஹேது குஸலா²தி வத்வா அஞ்ஞத்த² ச பு³பே³ வுத்தனயேனேவ ஸக்கா விஸ்ஸஜ்ஜனங் காதுந்தி. யதா² பன “ஞாணஸம்பயுத்தே ஸுத்தன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா²தி அவசனதோ ஞாணவிப்பயுத்ததோ ஞாணஸம்பயுத்தா படிஸந்தி⁴ ந ஹோதி, ஏவங் “க³திஸம்பத்தியா ஞாணவிப்பயுத்தே ச³ன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா உபபத்தி ஹோதி”ச்சேவ (படி. ம. 1.233) வத்வா “ஸுத்தன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா²தி அவசனதோ ஞாணஸம்பயுத்ததோ ஞாணவிப்பயுத்தாபி படிஸந்தி⁴ ந ஹோதீதி ஆபன்னங். எத்தா²பி ஹி ந ந ஸக்கா கம்மனிகந்திக்க³ணேஸு தயோ ச த்³வே ச ஹேது யோஜெத்வா படிஸந்தி⁴க்க³ணே த்³வே யோஜேதுந்தி. இமஸ்ஸ பன தே²ரஸ்ஸ அயமதி⁴ப்பாயோ ஸியா “கம்மஸரிக்க³விபாகத்⁴ஸ்ஸனவஸேன இத⁴ பாடோ² ஸாவஸேஸோ கதி²தோ”தி. “ஞாணஸம்பயுத்தே அட்ட²ன்னங் ஹேதுானங் பச்சயா²தி எத்தா²பி பாட்²ஸ்ஸ ஸாவஸேஸதாபத்தீதி சே? ந, து³பு³பு³லஸ்ஸ து³ஹேதுககம்மஸ்ஸ ஞாணஸம்பயுத்தவிபாகதா²னே அஸமத்த²தா. திஹேதுகஸ்ஸ பன அஹேதுகவிபச்ச³னே விய து³ஹேதுகவிபச்ச³னேபி நத்தி² ஸமத்த²தாவி⁴கா⁴தோதி. ஆரம்மணேன வேத³னா பரிவத்தேத³பா³தி ஸந்தீரணததா²ரம்மணே ஸந்தா⁴ய வுத்தங். விபா⁴க³க³ஹணஸமத்த²தாபா⁴வதோ ஹி சக்கு³விஞ்ஞாணாதி⁴னி இட்ட²இட்ட²மஜ்ஜத்தேஸு உபெக்கா³ஸஹக³தானேவ ஹொந்தி, காயவிஞ்ஞாணஞ்ச ஸுக³ஸஹக³தமேவ படி⁴கட்ட²னாவிஸேஸனாதி.

விஸேஸவதா காலேன ததா²ரம்மணபச்சயஸப்ப³ஜவனவதா விபாகப்பவத்திங் து³ஸஸேதுங் “ஸங்வராஸங்வரே... பே... உபக³தஸ்ஸா²தி வுத்தங் அஞ்ஞகாலே பஞ்சவிஞ்ஞாணாதி⁴பரிபுண்ணவிபாகப்பவத்திஅபா⁴வா. கக்கடக...பே... ப⁴வங்கோ³தரணந்தி ஏதேன இத⁴ங் து³ஸஸேதி - கேதா²ரே பூரெத்வா நதீ³பவேஸனமக்க³பூ⁴தங் மாதிகங் அப்பவிஸித்வா கக்கடகமக்க³ாதி³னா அமக்கே³ன நதீ³ஓதரணங் விய சித்தஸ்ஸ ஜவித்வா ப⁴வங்க³ப்பவேஸனமக்க³பூ⁴தே ததா²ரம்மணே அனுப்பன்னே மக்கே³ன வினா ப⁴வங்கோ³தரணந்தி.

ஏதேஸு தீஸு மோக்⁴வாரேஸு துதியோ உப்பரிக்கித்வா க்³ஹேதப்³போ³. யதி³ ஹி அனுலோமே வேத்னாத்திகே படிச்சவாராதீஸு “ஆஸேவனபச்சயா ந மக்³கே³ த்³வே”தி “ந மக்³கப்³ச்சயா ஆஸேவனே த்³வே”தி ச வுத்தங் ஸியா, ஸோபி மோக்⁴வாரோ லப்³பெ⁴ய்ய. யதி³ பன வொட்ட²ப்³புனம்பி ஆஸேவனபச்சயோ ஸியா, குஸலாகுஸலானம்பி ஸியா. ந ஹி ஆஸேவனபச்சயங் லத்³து⁴ங் யுத்தஸு ஆஸேவனபச்சயபா⁴வீ த்⁴ம்மோ ஆஸேவனபச்சயோதி அவுத்தோ அத்தி². வொட்ட²ப்³புனஸ்ஸ பன குஸலாகுஸலானங் ஆஸேவனபச்சயபா⁴வோ அவுத்தோ. “குஸலங் த்⁴ம்மங் படிச்ச குஸலோ த்⁴ம்மோ உப்பஜ்ஜதி நாஸேவனபச்சயா. அகுஸலங் த்⁴ம்மங்...பே... நாஸேவனபச்சயா”தி (பட்டா². 1.1.93) வசனதோ படிக்கித்தோவ. அதா²பி ஸியா “அஸமானவேத்னானங் வஸேன ஏவங் வுத்த”ந்தி, ஏவம்பி யதா² “ஆவஜ்ஜனா குஸலானங் கந்தா⁴னங் அகுஸலானங் கந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.417) வுத்தங், ஏவங் “ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோதி”பி வத்தப்³ங் ஸியா, ஜாதிபே⁴தா³ ந வுத்தந்தி சே? பூ⁴மிபி⁴ன்னஸ்ஸ காமாவசரஸ்ஸ ரூபாவசராதீனங் ஆஸேவனபச்சயபா⁴வோ விய ஜாதிபி⁴ன்னஸ்ஸபி ப⁴வெய்யாதி வத்தப்³போ³ ஏவ ஸியா. அபி⁴ன்னஜாதிகஸ்ஸ ச வஸேன யதா² “ஆவஜ்ஜனா ஸஹேதுகானங் கந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி வுத்தங், ஏவங் “ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ”திபி வத்தப்³ங் ஸியா, ந து வுத்தங். தஸ்மா வேத்னாத்திகேபி ஸங்கித்தாய கண்ணாய “ஆஸேவனபச்சயா ந மக்³கே³ ஏகங், ந மக்³கப்³ச்சயா ஆஸேவனே ஏக”ந்தி ஏவங் கண்ணாய நித்தா⁴ரியமானாய வொட்ட²ப்³புனஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயத்தஸ்ஸ அபா⁴வா யதா²வுத்தப்பகாரோ துதியோ மோக்⁴வாரோ விமங்ஸிதப்³போ³.

வொட்ட²ப்³புனங் பன வீதி²விபாகஸந்ததியா ஆவட்டனதோ ஆவஜ்ஜனா, ததோ விஸதி³ஸ்ஸ ஜவனஸ்ஸ கரணதோ மனஸிகாரோ ச. ஏவஞ்ச கத்வா பட்டா²னே “வொட்ட²ப்³புனங் குஸலானங் கந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³ ந வுத்தங், “ஆவஜ்ஜனா”இச்சேவ வுத்தங். தஸ்மா வொட்ட²ப்³புனதோ சதுன்னங் வா பஞ்சன்னங் வா ஜவனானங் ஆரம்மணபுரேஜாதங் ப⁴விதுங் அஸக்கொந்தங் ரூபாதி³ஆவஜ்ஜனாதீனங் பச்சயோ ப⁴விதுங் ந ஸக்கோதி. அயமேதஸ்ஸ ஸபா⁴வோதி ஜவனாபாரிபூரியா துதியோ மோக்⁴வாரோ த்³ஸ்ஸேதுங் யுத்தோ ஸியா, அயம்பி அட்ட²கதாயங் அனாகுத்தா ஸுட்டு² விசாரேதப்³போ³. ப⁴வங்க்ஸ்ஸ ஜவனானுபந்த⁴னபூ⁴த்தா “ததா³ரம்மணங் ப⁴வங்க்”ந்தி வுத்தங். பட்டா²னே (பட்டா². 3.1.102) ச வுத்தங் “ஸஹேதுகங் ப⁴வங்க்”ங் அஹேதுகஸ்ஸ ப⁴வங்க்ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி, “அஹேதுகங் ப⁴வங்க்”ங் ஸஹேதுகஸ்ஸ ப⁴வங்க்ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி ச. குஸலாகுஸலானங் ஸுக்து³க்க³விபாகமத்தோ விபாகோ ந இட்டா²னிட்டா²னங் விபா⁴கங் கரோதி, ஜவனங் பன ரஜ்ஜனவிர்ஜ்ஜனாதீவஸேன இட்டா²னிட்ட²விபா⁴கங் கரோதி “ஆரம்மணரஸங் ஜவனமேவ அனுப⁴வதீ”தி வுத்தங்.

அவிஜ்ஜமானே காரகே கதங் ஆவஜ்ஜனாதி³பா⁴வேன பவத்தி ஹோதீதி தங் த்³ஸ்ஸேதுங் பஞ்சவித⁴ங் நியாமங் நாம கண்ணிங்ஸு. நியாமோ ச த்⁴ம்மானங் ஸபா⁴வகிச்சபச்சயபா⁴வவிஸேஸோவ. தங்³தங்³ஸதி³ஸப³லதா³னந்தி தஸ்ஸ தஸ்ஸ அத்தனோ அனுரூபபுலஸ்ஸ தானங். ஸதி³ஸவிபாகதா³னந்தி ச அனுரூபவிபாகதா³னந்தி அத்தோ². இதங்³ வத்து³ந்தி ஏகவசனநித்தே³ஸோ ஏககாதா²வத்து³பா⁴வேன கதோ. ஜகதிப்பதே³ஸோதி யதா²வுத்ததோ அஞ்ஞோபி லோகப்பதே³ஸோ. காலகதி³உபதி⁴பயோகப்படிபா³ள்ளுஞ்ஹி பாபங் ந விபச்செய்ய, ந பதே³ஸபடிபா³ள்ளுந்தி. ஸப்³புஞ்ஞுதஞ்ஞாணபத⁴ட்டா²னபடிஸந்தி⁴யாதி³த்⁴ம்மானங் நியாமோ த்³ஸ்ஸஹஸ்ஸிகம்பனபச்சயபா⁴வோ த்⁴ம்மனியாமோ. அயங் இத⁴ அதி⁴ப்பேதோதி ஏதேன நியாமவஸேன ஆவஜ்ஜனாதி³பா⁴வோ, ந காரகவஸேனாதி ஏதமத்த³ங் த்³ஸ்ஸேதி.

இமஸ்மிங் டா²னேதி ஸோளஸவிபாககதா²டா²னே. த்வாத்³ஸஹி வாஹேதப்³பா³ நாளியந்தோபமா ந த்வாத்³ஸன்னங் சித்தானங் ஏகஸ்மிங் த்வாரே ஏகாரம்மணே ஸஹ கிச்சகரணவஸேன வுத்தா, அத² கோ² த்வாத்³ஸன்னங் ஏகஸ்மிங் த்வாரே ஸகிச்சகரணமத்தவஸேன. அஹேதுகபடிஸந்தி⁴ஜனகஸதி³ஸஜவனானந்தரங் அஹேதுகததா³ரம்மணங் த்³ஸ்ஸெந்தோ “சதுன்னங் பன து³ஹேதுககுஸலசித்தானங் அஞ்ஞுதரஜவனஸ்ஸ...பே... பதிட்டா²தீ”தி ஆஹ. அஹேதுகபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸ பன திஹேதுகஜவனே ஜவிதே படிஸந்தி⁴தா³யகேன கம்மேன அஹேதுகஸ்ஸ ததா³ரம்மணஸ்ஸ நிப்³புத்தி ந படிஸேதி⁴தா. ஏவங் து³ஹேதுகபடிஸந்தி⁴கஸ்ஸபி திஹேதுகானந்தரங் து³ஹேதுகததா³ரம்மணங் அப்படிஸித்த⁴ங் துட்ட²ப்³புங். பரிபுண்ணவிபாகஸ்ஸ ச படிஸந்தி⁴ஜனகம்மஸ்ஸ வஸேனாயங் விபாகவிபா⁴வனா தஸ்ஸா முகனித்³ஸ்ஸனமத்தமேவாதி பவத்திவிபாகஸ்ஸ ச ஏகஸ்ஸ திஹேதுகாதி³கம்மஸ்ஸ ஸோளஸவிபாகசித்தாதீனி வுத்தனயேன யோஜேதப்³பா³னி. தஸ்மா யேன கேனசி கம்முனா ஏகேன அனேகங் ததா³ரம்மணங் பவத்தமானங் கம்மவிஸேஸாபா⁴வா யேஸங் தங் அனுபந்த⁴பூ⁴தங், தேஸங் ஜவனஸங்காதானங் பச்சயானங் விஸேஸேன விஸிட்ட²ங் ஹோதீதி ஜவனேனாயங் ததா³ரம்மணனியாமோ வுத்தோ, ந நானாகம்முனா நிப்³புத்தமானஸ்ஸ வஸேன. ஏவஞ்ச கத்வா பட்டா²னே (பட்டா². 3.1.98) “ஸஹேதுகே கந்தே⁴ அனிச்சதோ து³க்க³தோ அனத்ததோ விபஸ்ஸதி. குஸலாகுஸலே நிருத்தே⁴ அஹேதுகோ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ”தி ஞாணானந்தரங் அஹேதுகததா³ரம்மணங், “குஸலாகுஸலே நிருத்தே⁴ ஸஹேதுகோ விபாகோ ததா³ரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ”தி அகுஸலானந்தரஞ்ச ஸஹேதுகததா³ரம்மணங் வுத்தங், ந ச “தங் ஏதேன தே³ரேன அத்³ஸ்ஸித”ந்தி கத்வா தஸ்ஸ படிஸேதோ⁴ கதோ ஹோதீதி.

யங் பன ஜவனேன...பே... தங் குஸலங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி இதங் குஸலஸ்ஸ விய அகுஸலஸ்ஸ ஸதி³ஸோ விபாகோ நத்தீதி கத்வா வுத்தங். ஸஸங்கா³ரிகாஸங்கா³ரிகனியமனங் பன ஸந்தா⁴ய தஸ்மிங் வுத்தே அகுஸலேபி ந தங் ந யுஜ்ஜதீதி. அட்டா²னமேதந்தி இதங் நியமிதாதி³வஸேன யோனிஸோ அயோனிஸோ வா ஆவட்டிதே அயோனிஸோ யோனிஸோ வா வவத்தா³பனஸ்ஸ அபா⁴வங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.

படிஸித்த⁴ந்தி அவசனமேவ படிஸேதோ⁴தி கத்வா வுத்தங். காமதண்ஹானிப்³புத்தேன கம்முனா மஹக்³தலோகுத்தரானுப்⁴வனவிபாகோ ந ஹோதீதி தத்த² ததாரம்மணாபா⁴வோ வேதி³தப்³போ³. ஆபாத்³கதே விஸயே தன்னின்னங் ப⁴வங்கங் ஆவஜ்ஜனங் உப்பா³தேதீதி ஆவஜ்ஜனங் விஸயே நின்னத்தா உப்பஜ்ஜதி. ப⁴வங்கங் பன ஸப்³பதா³ ஸவிஸயே நின்னமேவாதி விஸயந்தரவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோ ஹுத்வாபி தத³பா⁴வா வினா ஆவஜ்ஜனேன ஸவிஸயே நின்னத்தாவ உப்பஜ்ஜதி. சிண்ணத்தாதி ஆவஜ்ஜனேன வினா ப்³ஹுலங் உப்பன்னபு³புத்தா. ஸமுதா³சாரத்தாதி ஆபாத்³கதே விஸயே படிஸந்தி⁴விஸயே ச ப்³ஹுலங் உப்பாதி³தபு³புத்தா. சிண்ணத்தாதி வா புக்³கலேன ஆஸேவிதபா⁴வோ வுத்தோ. ஸமுதா³சாரத்தாதி ஸயங் ப்³ஹுலங் பவத்தபா⁴வோ. நிரோத⁴ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயங் நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனந்தி இதங் தத³னந்தரமேவ நிரோத⁴ஸ்ஸனங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந அருபக்க³ந்தா⁴னங் விய நிரோத⁴ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபா⁴வங். நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனங் பன கிஞ்சி பரிகம்மேன வினா உப்பஜ்ஜமானங் நத்தி². பரிகம்மாவஜ்ஜனமேவ தஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனந்தி அஞ்ஞஸ்ஸ விய ஏதஸ்ஸபி ஸாவஜ்ஜனதாய ப⁴விதப்³பங்.

அயங் பனெத்தா²தி⁴ப்பாயோ துட்ட²பு³போ³ - நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸ்ஸ ந நிரோத⁴ஸ்ஸ அனந்தரபச்சயபா⁴வே நின்னாதி³தா அஞ்ஞத்த² தி⁴ட்ட² அததத்த²பரிகம்மபா⁴வே ச உப்பத்தியா, அத² ச தங் தஸ்ஸ அனந்தரபச்சயோ ஹோதி, ததா² ச உப்பஜ்ஜதி. ஏவங் யதா³வுத்தா மனோவிஞ்ஞாணதா⁴து அஸதிபி நிராவஜ்ஜனுப்பத்தியங் நின்னாதி³பா⁴வே நிராவஜ்ஜனா உப்பஜ்ஜதீதி. ஏவஞ்ச கத்வா “அரியமக்³சித்தங் மக்³கா³னந்தரானி ப்³லசித்தானி”தி இதங் வுத்தங். யதி³ ஹி நிப்³பா³னாரம்மணாவஜ்ஜனாபா⁴வங் ஸந்தா⁴யேதங் வுத்தங் ஸியா, கொத்ரபு⁴வோதா³னானி நித³ஸ்ஸனானி ஸியுங் தேஹேவ ஏதேஸங் நிராவஜ்ஜனதாஸித்தி⁴தோ. ப்³லஸமாபத்திகாலே ச “பரித்தாரம்மணங் மஹக்³தாரம்மணங் அனுலோமங் ப்³லஸமாபத்தியா அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி வசனதோ ஸமானாரம்மணாவஜ்ஜனரஹித்தா “மக்³கா³னந்தரானி ப்³லசித்தானி”தி ஏவங் ப்³லஸமாபத்திசித்தானி ந வஜ்ஜேதப்³பானி ஸியுங், கொத்ரபு⁴வோதா³னானி பன யதி³பி நிப்³பா³னே சிண்ணானி ஸமுதா³சாரானி ச ந ஹொந்தி, ஆரம்மணந்தரே சிண்ணஸமுதா³சாரானேவ. ப்³லஸமாபத்திசித்தானி ச மக்³கவீதி⁴தோ உத்³தா⁴ங் ததத்த²பரிகம்மஸப்³பா⁴வாதி தேஸங் க்³ஹணங் ந கதங், அனுலோமானந்தரஞ்ச ப்³லஸமாபத்திசித்தங் சிண்ணங் ஸமுதா³சாரங், ந நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனானந்தரங் மக்³கா³னந்தரஸ்ஸ விய ததத்த²பரிகம்மபா⁴வாதி “நிரோதா⁴ வுட்ட²ஹந்தஸ்ஸா”தி தஞ்ச நித³ஸ்ஸனங். ஆரம்மணேன பன வினா நுப்பஜ்ஜதீதி இதங் ஏதஸ்ஸ மஹக்³தாரம்மணத்தாபா⁴வா புச்சங் காரெத்வா ஆரம்மணனித்தா⁴ரணத்தங் வுத்தங்.

தத்தா²தி விபாககதாயங். ஜச்சந்த⁴பீ²ஸப்பி²உபமானித³ஸ்ஸனங் விபாகஸ்ஸ நிஸ்ஸயேன வினா அப்பவத்தித³ஸ்ஸனத்தங். விஸயக்³கா³ஹோதி இதங் சக்கா³தீ³னங் ஸவிஸயக்³ஹணேன சக்³கு³விஞ்ஞாணாதி³விபாகஸ்ஸ த்³ஸ்ஸனத்தங் வுத்தங். உபனிஸ்ஸயதோ சக்கா³தீ³னங் த்³ஸ்ஸனாதி³அத்த²தோ ச தஸ்ஸேவ விபாகஸ்ஸ த்³ஸ்ஸனத்தங் “உபனிஸ்ஸயமத்த³ஸோ”தி வுத்தங். ஹதயவத்து³மேவாதி யதா³ புரிமசித்தானி ஹதயவத்து³னிஸ்ஸிதானி ச பஸாத³வத்து³அனுக்³தானி ச அஞ்ஞாரம்மணானி ஹொந்தி, ந ஏவங் ப⁴வங்கங், தங் பனெதங் வத்தாரம்மணந்தரரஹிதங் கேவலங் ஹதயவத்து³மேவ நிஸ்ஸாய பவத்ததீதி வுத்தங் ஹோதி. ஹதயருபவத்து³கந்தி இதா⁴பி அஞ்ஞவத்தா³னுக்³தந்தி அதி⁴ப்பாயோ வேதி³தப்³போ³. மக்கடகஸ்ஸ ஹி ஸுத்தாரோஹணங் விய பஸாத³வத்து³கங் சித்தங், ஸுத்தேன க்³மனாதி³னி விய தத³னுக்³தானி ஸேஸசித்தானி. ஸுத்தக⁴ட்டனமக்கடகசலனானி விய பஸாத³க⁴ட்டனப⁴வங்க³சலனானி ஸஹ ஹொந்தீதி தீ³பனதோ “ஏகேகங்...பே... ஆகச்ச³தீ”திபி தீ³பேதி.

ப⁴வங்க³ஸ்ஸ ஆவட்டிகாலோதி இதங் தோவாரிகஸதி³ஸானங் சக்³கு³விஞ்ஞாணாதி³னங் பா³த³பரிமஜ்ஜகஸதி³ஸஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ ஸஞ்ஞாதா³னஸதி³ஸோ அனந்தரபச்சயபா⁴வோ ஏவ ப⁴வங்காவட்டனந்தி கத்வா வுத்தங். விபாகமனோதா⁴துஆதி³னங் அதி³ஸ்வாவ ஸம்படிச்ச³னாதி³கரணங் கா³ளஹக்³ஹணமத்தபு³ஸசுத்ரஸ்ஸபா⁴வவிஜானமத்தகஹாபணபா⁴வவிஜானமத்தகம்மோபனயனமத்தஸாமஞ்ஞவ வுத்தங், ந கா³ளஹக்³ஹகாதி³னங் கஹாபணத்³ஸ்ஸனஸ்ஸ அபா⁴வோ தங்ஸமானபா⁴வோ ச ஸம்படிச்ச³னாதி³னங் அதி⁴ப்பேதோதி வேதி³தப்³போ³.

பண்ட³ரங் ஏதந்தி பண்ட³ரருபத்³ஸ்ஸனஸாமஞ்ஞதோ சக்³கு³விஞ்ஞாணமேவ த்³ஸ்ஸனகிச்சங் ஸாதே⁴தீதி தீ³பனங் வேதி³தப்³பங். ஏவங் ஸோதத்³வாராதி³ஸுபி யோஜேதப்³பங் ஸவனாதி³வஸேன. ஸந்தாபனவஸேன கு³ளஸீலோ கு³ளப்பயோஜனோ வா கோ³ளியகோ. உபனிஸ்ஸயதோதி ந உபனிஸ்ஸயபச்சயங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். யஸ்மிங் பன அஸதி யோ ந ஹொதி, ஸோ இத⁴ “உபனிஸ்ஸயோ”தி அதி⁴ப்பேதோ. ஆலோகஸன்னிஸ்ஸிதந்தி இத⁴ம்பி ஆலோகே ஸதி ஸப்³பா⁴வங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங், ந உபனிஸ்ஸயபச்சயதங். மந்த³தா³மக³தங் நாம கிரியசித்தஸ்ஸ பச்சயபா⁴வங் அனுபக³ந்த்வா ஸயமேவ பவத்தமானங்.

அஸங்காரிகஸஸங்காரிகேஸு தோ³ஸங் தி³ஸ்வாதி ந கம்மஸ்ஸ விருத்த⁴ஸபா⁴வேன விபாகேன ப⁴விதப்³பந்தி அஸங்காரிகம்மஸ்ஸ ஸஸங்காரிகவிபாகேஸு, ஸஸங்காரிகம்மஸ்ஸ ச அஸங்காரிகவிபாகேஸு தோ³ஸங் தி³ஸ்வா. அஹேதுகானங் பன ரூபாதி³ஸு அபி⁴னிபாதமத்தாதி³கிச்சானங் ந ஸஸங்காரிகவிருத்த⁴தோ⁴ ஸபா⁴வோதி அஸங்காரிகதா நத்தி², அஸங்காரிகவிருத்த⁴ஸபா⁴வாபா⁴வா நாபி ஸஸங்காரிகதாதி உப⁴யாவிரோதா⁴ உப⁴யேனபி தேஸங் நிப்³புத்திங் அனுஜானாதி. சித்தனியாமந்தி ததாரம்மணனியாமங். கிரியதோ பஞ்சாதி இமேஸங்...பே... பதிட்டா⁴தீதி கிரியஜவனானந்தரஞ்ச ததாரம்மணங் வுத்தங். பட்ட²னே (பட்ட² 1.3.94) பன “குஸலாகுஸலே நிருத்த⁴ விபாகோ ததாரம்மணதா உப்பஜ்ஜதீ”தி விபாகத்⁴ம்மத்⁴ம்மானமேவ அனந்தரா

ததாரம்மணங் வுத்தங். குஸலத்திகே ச “ஸெக்கா” வா புதுஜ்ஜனா வா குஸலங் அனிச்சதோ”திஆதினா (பட்டா. 1.1.406) குஸலாகுஸலஜவனமேவ வத்வா ததந்ந்தரங் ததாரம்மணங் வுத்தங், ந அப்யாகதானந்தரங், ந ச கத்தசி கிரியானந்தரங் ததாரம்மணஸ்ஸ வுத்தட்டானங் திஸ்ஸதி. விஜ்ஜமானே ச தஸ்மிங் அவசனே காரணங் நத்தி, தஸ்மா உபபரிக்கிதப்போ ஏஸோ தேரவாதோ. விப்பாரிகஞ்ஹி ஜவனங் நாவங் விய நதிஸோதோ பாவங்கங் அனுபந்ததி யுத்தங், ந பன ச்ளங்குபெக்கவதோ ஸந்தவுத்திங் கிரியஜவனங் பண்ணபுடங் விய நதிஸோதோதி.

பிண்டஜவனங் ஜவத்தி குஸலாகுஸலகிரியஜவனானி பிண்டேத்வா கதிதானி ததா கதிதானி ஜவனானி பிண்டிதானி விய வுத்தானி, ஏகஸ்மிங் வா ததாரம்மணே பிண்டேத்வா த்ஸ்ஸிதானி ஹுத்வா ஜவிதானேவ வுத்தானி. இமஞ்ச பன பிண்டஜவனங் வதந்தேன அகுஸலதோ சத்தாரியேவ உபெக்காஸஹக்தானி கஹேத்வா த்வாத்ஸுபெக்காஸஹகதஜவனானி பிண்டிதானி விய வுத்தானி. பட்டானே பன “குஸலங் அஸ்ஸாதேதி அபிநந்ததி, தங் ஆரப்பா ராகோ உப்பஜ்ஜதி. திட்டி, விசிகிச்சா, உத்தச்சங், தோமனஸ்ஸங் உப்பஜ்ஜதி. அகுஸலே நிருத்தே விபாகோ ததாரம்மணதா உப்பஜ்ஜதி” வுத்தத்தா இதரானி த்வே இட்டாரம்மணே பவத்தவிசிகிச்சுத்தச்சுஸஹக்தானிபி குஸலவிபாகே ததாரம்மணே பிண்டேதப்பானி ஸியுங். தேஸங் பன அனந்தரங் அஹேதுகவிபாகேனேவ ததாரம்மணேன பவிதப்பங், ஸோ ச ஸந்தீரணபாவேனேவ கஹிதோதி அபுப்பங் கஹேதப்பங் நத்தி. அஹேதுகே ச பிண்டேதப்பங் நாரஹந்திதி அதிப்பாயேன ந பிண்டேத்தி.

திஹேதுகஜவனாவஸானே பனத்தாதி ஏதஸ்மிங் துதியவாதே திஹேதுகஜவனாவஸானே திஹேதுகததாரம்மணங் யுத்தந்தி த்ஸ்ஸேதுங் யுத்தங் வததி ஜவனஸமானத்தா, நாலப்பமானத்தா அஞ்ஞஸ்ஸ. படமத்தேரேன அகுஸலானந்தரங் வுத்தஸ்ஸ அஹேதுகததாரம்மணஸ்ஸ, குஸலானந்தரங் வுத்தஸ்ஸ ச ஸஹேதுகததாரம்மணஸ்ஸ அகுஸலானந்தரங் உப்பத்திங் வதந்தஸ்ஸ ஹி படிஸந்திஜனகங் திஹேதுககம்மங் துஹேதுகாஹேதுகங் விபாகங் ஜனயந்தம்பி திஹேதுகஜவனானந்தரங் ந ஜனேத்தி ந எத்த காரணங் திஸ்ஸத்தி ஏவங் யுத்தங் கஹேதப்பங் அவுத்தம்பிதி அதிப்பாயோ. அத வா தஸ்மிங் தஸ்மிங் தேரவாதே யேன அதிப்பாயேன ஸஸங்காராஸங்காரவிதாநாதி வுத்தங், தங் தேனேவ அதிப்பாயேன யுத்தங் கஹேதப்பங், ந அதிப்பாயந்தரங் அதிப்பாயந்தரேன ஆலோனேதப்பந்தி அத்தோ. ஹேதுஸதிஸமேவாதி ஜனகம்மஹேதுஸதிஸமேவ. மஹாபகரணே ஆவி பவிஸ்ஸத்தி மஹாபகரணே ஆகதபாளியா பாகடங் உப்பத்திவிதாநங் ஆவி பவிஸ்ஸத்தி அதிப்பாயேன வததி.

காமாவசரகுஸலவிபாககதாவண்ணனா நித்திதா.

ரூபாவசராரூபாவசரவிபாககதாவண்ணனா

499. அனந்தராயேனாதி பரிஹாணிபச்சயவிரஹேன. படிபதாதிபேதோதி படிபதாரம்மணபேதோ. ததா ஹி துக்கப்படிபதங் தந்தாபிஞ்ஞங் ஜானங் உப்பாதேத்வா புனப்புனங் ஸமாபஜ்ஜந்தஸ்ஸ தங் ஜானங் தன்படிபதமேவ ஹோதி. ஏதஸ்மிங் அபரிஹீனே தஸ்ஸ விபாகோ நிப்புத்தமானோ தப்படிபதோவ பவிதுங் அரஹத்தி. சந்தாதிபதெய்யாதிபாவோ பன தஸ்மிங் கணே விஜ்ஜமானானங் சந்தாதினங் அதிபதிபச்சயபாவேன ஹோதி, ந ஆகமனவஸேன. ததா ஹி ஏகமேவ ஜானங் நானாக்கணேஸு நானாதிபதெய்யங் ஹோதி. சதுத்தஜ்ஜானஸ்ஸேவ ஹி சதுரித்திபாதபாவேன பாவனா ஹோதி, தஸ்மா விபாகஸ்ஸ ஆகமனவஸேன சந்தாதிபதெய்யாதிதா ந வுத்தா.

ரூபாவசராரூபாவசரவிபாககதாவண்ணனா நித்திதா.

லோகுத்தரவிபாககதாவண்ணனா

505. யதா வட்டங் ஆசினதி, ததா தண்ஹாதிஹி அபிஸங்குதங் லோகியகம்மங் உபசிந்தி வுச்சதி. லோகுத்தரங் பன ஏவங் ந ஹோத்தி ததா ந வுத்தங். ஸுத்தாக்கமனவஸேனாதி அனிமித்தாப்பணிஹிதனாமதாயகேஹி ஸகுணாரம்மணேஹி விஜ்ஜமானேஹிபி பல்ஸ்ஸ ஸுஞ்ஞதனாமதானதிபனே அக்கஹிதபாவேனேவ அவோமிஸ்ஸேனாதி அத்தோ. ஆகமனதோ ஸுஞ்ஞதாப்பணிஹிதனாமவதோ மக்கஸ்ஸ ஆகமனீயட்டானே டத்வா அத்தனோ பல்ஸ்ஸ நாமத்தயதானங் யோஜிதங், இதரஸ்ஸபி பன ததேவ யோஜேதப்பங். நயமத்ததஸ்ஸனஞ்ஹேதங். ஸகுணாரம்மணேஹி பன நாமத்தயவதோ அனிச்சானுபஸ்ஸனானந்தரஸ்ஸபி மக்கஸ்ஸ ஆகமனீயட்டானே டத்வா அத்தனோ பல்ஸ்ஸ நாமத்தயதானங் ந நிவாரிந்தி. வளஞ்ஜனகபல்ஸமாபத்தியா ச விபஸ்ஸனாகமனவஸேன நாமலாபே மக்கஸ்ஸ விய அனிமித்தனாமலாபே ந ஸியா. யதா பன மக்கானந்தரஸ்ஸ விய வளஞ்ஜனகபல்ஸமாபத்தியாபி ஜானபடிபதாபேதோ ஹோதி, ஏவங் ஸுஞ்ஞதாதினாமலாபே ஸதி அனிமித்தனாமஞ்ச லபத்தி. அவுபஸந்தாயாதி இதங் கேனசி அஞ்ஞேன அனந்தரித்தா தாதிஸாய ஏவ ஸத்தாய...பஞ்ஞாய ச அனந்தரபச்சயபாவங் ஸந்தாய வுத்தங். தேன சந்தாத்யோபி அத்தனோ அனந்தரஸதிஸானங் சந்தாதினங் உப்பாதகா அதிபதிபுத்தா அதிபதிபுத்தே ஏவ உப்பாதேந்தி இமமத்தங் திபேதி.

555. கிலேஸஸமுச்சேதுக்கஸ்ஸ மக்கஸ்ஸ ஸம்மாதிட்டிஆதிக்கஸ்ஸ நிய்யானிகஸபாவஸ்ஸ ப்வேனபி படிப்பஸ்ஸத்தாகிலேஸேன நிய்யானஸபாவேனேவ பவிதப்பங், தஸ்மா ப்வேபி “மக்கங்கங் மக்கப்பரியாபண்ணந்தி வுத்தங். ஏவஞ்ச கத்வா மக்கவிபாங்கே ப்வேஸு ச அட்டங்கிகோ பஞ்சங்கிகோ ச மக்கோ

உத்தோடோ, ஏவங் பொஜ்ஜங்காபீதி. மக்கங் உபாதாயாதி மக்ஸதிஸதாய மக்கோதி இமமத்தங் ஸந்தாாயாஹ.

லோகுத்தரவிபாககதாவண்ணனா நிடிதா.

அகுஸலவிபாககதாவண்ணனா

556. இட்டஇட்டமஜ்ஜத்தேஸு விய ந அனிட்டஅனிட்டமஜ்ஜத்தேஸு ஸந்தீரணவிஸேஸோ அத்தி, அனிட்டாரம்மணமேவ பன அதிமத்தங் மந்தஞ்ச ஏவங் த்விதா வுத்தங்.

அகுஸலவிபாககதாவண்ணனா நிடிதா.

கிரியாப்யாகதங்

மனோதாதுசித்தவண்ணனா

566. வாதபுப்பந்தி மோகப்புப்பங். தங் அச்சின்னேபி ருக்கே ந ப்லதி, சின்னருக்கப்புப்பங் பன அச்சின்னே ப்லெய்ய. ஏவங் அச்சின்னபவமூலஸ்ஸபி பவத்தமானங் யங் ந ப்லதி, தங் வாதபுப்பஸதிஸங். இதரஸ்ஸேவ பன பவத்தமானங் சின்னருக்கப்புப்பஸதிஸங். தஞ்ஹி அச்சின்னே பவமூலே ப்லெய்யாதி.

கிரியமனோவிஞ்ஞாணதாதுசித்தவண்ணனா

568. லோலுப்பதண்ணா பஹீனாதி இமஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ பச்சயபுதா புரிமா பவத்தி த்ஸஸிதா. இதுங் பன சித்தங் விசாரணபஞ்ஞாரஹிதந்தி கேவலங் ஸோமனஸ்ஸமத்தங் உப்பாதெந்தஸ்ஸ ஹோதீதி. ஏவங் சேதியபுஜாதீஸுபி துட்டபுப்பங். வத்தங் கரொந்தோதி இதுங் வத்தங் கரொந்தஸ்ஸ பொட்டபுப்பாரம்மணே காயத்வாரசித்தப்பவத்திங் ஸந்தாாய வுத்தங். பஞ்சத்வாரானுகுதங் ஹுத்வா லப்பமாணங் ஸந்தாாய பஞ்சத்வாரே ஏவ வா லோலுப்பதண்ணாபஹானாதிபச்சவெக்கணஹேதுபுதங் இதுமேவ பவத்திங் ஸந்தாாய தத்த தத்த “இமினா சித்தேன ஸோமனஸ்ஸிதோ ஹோதீ”தி வுத்தந்தி “ஏவங் தாவ பஞ்சத்வாரே லப்பதீ”தி ஆஹ. அதீதங்ஸாதீஸு அப்படிஹதங் ஞாணங் வத்வா “இமேஹி தீஹி தம்மேஹி ஸமன்னாகுதஸ்ஸ புத்தாஸஸ பக்வதோ ஸப்பங் காயகம்மங் ஞாணானுபரிவத்தீ”திஆதிவசனதோ (மஹானி. 156 அத்ததோ ஸமானங்) “பக்வதோ இதுங் உப்பஜ்ஜதீ”தி வுத்தவசனங் விசாரேதப்பங். அஹேதுகஸ்ஸ மூலபாவேன ஸுப்பதிட்டிததா நத்தீதி ப்லபாவோ அபரிபுண்ணோ, தஸ்மா உத்தேஸவாரே “ஸமாதிபுலங் ஹோதி, விரியபுலங் ஹோதீ”தி ந வுத்தங். ததோ ஏவ ஹி அஹேதுகானங் ஸங்கஹவாரே ஜானங்காணி ச ந உத்தாடானி. தேனேவ இமஸ்ஸிம்பி அஹேதுகத்வயே ப்லானி அனுத்தேஸாஸங்கஹிதானி. யஸ்மா பன விரியஸ்ஸ விஜ்ஜமானத்தா ஸேஸாஹேதுகேஹி ப்லவங், யஸ்மா ச எத்த விதக்காதீனங் ஜானபச்சயமத்ததா விய ஸமாதிவிரியானங் ப்லமத்ததா அத்தி, தஸ்மா நித்தேஸவாரே “ஸமாதிபுலங் விரியபுல”ந்தி வத்வா டபிதங். யஸ்மா பன நேவ குஸலங் நாகுஸலங், தஸ்மா ஸம்மாஸமாதி மிச்சாஸமாதீதி, ஸம்மாவாயாமோ மிச்சாவாயாமோதி ச ந வுத்தந்தி அதிப்பாயோ. ஏவங் ஸதி மஹாகிரியசித்தேஸு ச ஏதங் ந வத்தப்பங் ஸியா, வுத்தஞ்ச, தஸ்மா ஸம்மா, மிச்சா வா நிய்யானிகஸபாவாவதோ மக்ஸபச்சயபாவங் அப்பத்தா ஸமாதிவாயாமா இத ததா ந வுத்தாதி துட்டபுப்பா.

574. இந்த்ரியபரோபரியத்தஆஸயானுஸயஸப்பஞ்ஞாதானாவரணஞாணானி இமஸ்ஸானந்தரங் உப்பஜ்ஜமானானி யமகபாடிஹாரியமஹாகருணாஸமாபத்திஞாணானி ச இமஸ்ஸ அனந்தரங் உப்பன்னபரிகம்மானந்தரானி இமினா ஆவஜ்ஜிதாரம்மணேயேவ பவத்தந்தீதி ஆஹ “சு...பே... கண்ணந்தீ”தி. மஹாவிஸயத்தா மஹாகஜோ விய மஹந்தந்தி மஹாகஜங்.

ருபாவசராருபாவசரகிரியசித்தவண்ணனா

577. இதானி யானி கிரியானி ஜாதானி, தானி வேதிதப்பானீதி ஏவங் யோஜனா காதப்பா. அத்தபாவோதி பஞ்சக்கந்தா வுச்சந்தி.

சித்துப்பாதகண்டவண்ணனா நிடிதா.

2. ரூபகண்ட³ங்

உத்³தே³ஸவண்ணனா

இதா³னி ரூபமப்³யாகதங் பா்⁴ஜேதப்³ப³ங், தஞ்ச கேனசி ஸமயவவத்தா²னங் கத்வா ந ஸக்கா பா்⁴ஜேதுங். ந ஹி ரூபஸ்ஸ சித்துப்பாதே³ன ஸமயவவத்தா²னங் ஸக்கா காதுங் அசித்தஸமுட்டா²னஸப்³பா்⁴வதோ, சித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ ச அனேகசித்தஸமுட்டா²னதாய ரூபஸமுட்டா²பகசித்தானஞ்ச கேஸஞ்சி கத்த²சி அஸமுட்டா²பனதாய வவத்தா²னாபா்⁴வதோ, விஞ்ஞத்தித்³வயவஜ்ஜிதஸ்ஸ ரூபஸ்ஸ அசித்தஸஹபு்⁴பா்⁴வதோ ச, ந ச ரூபானங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹரணேன ஸமயவவத்தா²னங் யுஜ்ஜதி மஹக்³க³தப்பமாணானங் ஜா²னானங் விய ரூபானங் உபஸம்பஜ்ஜ விஹாதப்³ப³தாபா்⁴வா, உபாதா³ரூபேஹி ச ந யுஜ்ஜதி தேஸங் ஸஹஜாதாதி³பச்சயபா்⁴வேன அப்பவத்தனதோ, நாபி மஹாபூ்⁴தேஹி யுஜ்ஜதி கேஸஞ்சி மஹாபூ்⁴தானங் கேஹிசி உபாதா³ரூபேஹி வினா பவத்திதோ அஸமானகாலானஞ்ச ஸப்³பா்⁴வதோ. ந ஹி “யஸ்மிங் ஸமயே பத²வீதா்⁴து உப்பன்னா ஹோதி, தஸ்மிங் ஸமயே சக்கா²யதனங் ஹோதீ”தி ஸக்கா வத்துங் ஸோதாதி³னிஸ்ஸயபூ்⁴தாய பத²வியா சித்தாதி³ஸமுட்டா²னாய ச ஸஹ சக்கா²யதனஸ்ஸ அபா்⁴வா. ஏவங் ஸோதாயதனாதீ³ஸுபி யோஜேதப்³ப³ங்.

மஹாபூ்⁴தேஹி அஸமானகாலானி விஞ்ஞத்திஉபசயாதீ³னிபி தஸ்மிங் ஸமயே ஹோந்தீதி ந ஸக்கா வத்துந்தி. ஏகஸ்மிஞ்ச காலே அனேகானி கலாபஸஹஸ்ஸானி உப்பஜ்ஜந்தி பவத்தந்தி ச, ந அரூபத்⁴ம்மானங் விய ரூபானங் கலாபத்³வயஸஹாபா்⁴வோ அத்தி². ஏகஸ்மிஞ்ச கலாபே வத்தமானே ஏவ அஞ்ஞஸ்ஸ நிரோதோ்⁴, அஞ்ஞஸ்ஸ சுப்பத்தி ஹோதீதி ஸப்³ப³தா² ரூபாப்³யாகதங் ஸமயவவத்தா²னங் கத்வா ந ஸக்கா விப்⁴ஜிதுங். ஏககாதீ³ஹி பன நயேஹி ந ஹேதுஆதி³னா ஸபா்⁴வேன விப்⁴ஜிதுங் ஸக்காதி ததா² விப்⁴ஜனத்த²ங் சித்துப்பாத³கண்டே³ தாவ அவிப்⁴த்தங் அப்³யாகதங் அத்தீ²தி த³ஸ்ஸேதுங் ஸமயவவத்தா²னேன வினா அப்³யாகதஸ்ஸ ஸபா்⁴வதோயேவ நித்³தே³ஸே ஏகதே³ஸங் நித்³தி³ஸித்வா நிக³மனகரணஸ்ஸ அனுபபத்திதோ ச விப்⁴த்தஞ்ச அவிப்⁴த்தஞ்ச ஸப்³ப³ங் ஸங்க³ண்ஹந்தோ ஆஹ “கதமே த்⁴ம்மா அப்³யாகதா? குஸலா...பே... அஸங்க²தா ச தா்⁴து. இமே த்⁴ம்மா அப்³யாகதா”தி. அவிப்⁴த்தே ஹி விப்⁴ஜிதப்³பே³ த³ஸ்ஸிதே விப்⁴ஜனங் யுத்தங் ஞாதுங் இச்சா²ய உப்பாதி³தாயாதி. எத்த² பன விபாககிரியாப்³யாகதங் விப்⁴த்தத்தா ந விப்⁴ஜிதப்³ப³ங், அஸங்க²தா ச தா்⁴து பே்⁴தா³பா்⁴வதோ. யங் பனெத்த² பே்⁴த³யுத்தத்தா அவிப்⁴த்தத்தா ச விப்⁴ஜிதப்³ப³ங், தங்

விப⁴ஜந்தோ ஆஹ “தத்த² கதமங் ஸப்³பங் ரூப”ந்திஆதி³. அயமெத்த² பாளியோஜனா.

நயங் த³ஸ்ஸெத்வாதி எத்த² ஹெட்டா² க³ஹணமேவ நயத³ஸ்ஸனங். தங் விபாகேஸு கத்வா விஞ்ஞாதத்தா கிரியாப்யாகதேஸு நிஸ்ஸட்ட²ங். காமாவசராதி³பா⁴வேன வத்தப்³புஸ்ஸ கிரியாப்யாகதஸ்ஸ வா த³ஸ்ஸனங், தங் கத்வா காமாவசராதிஆதி³கங் க³ஹெத்வா வுத்தத்தா நிஸ்ஸட்ட²ங். பஞ்சவீஸதி ரூபானீதி பாளியங் வுத்தானி த³ஸாயதனானி பஞ்சத³ஸ ச ஸுகு²மரூபானி, உபசயஸந்ததியோ வா ஏகந்தி கத்வா ஹத³யவத்து²ஞ்ச. ச²ன்னவதீதி சக்கா²தி³த³ஸகா ஸத்த உதுஸமுட்டா²னாத³யோ தயோ அட்ட²கா உதுசித்தஜா த்வே ஸத்தா³ ச. கலாபபா⁴வேன பவத்தரூபரூபானி “ரூபகொட்டா²ஸா”தி வுத்தானி ரூபகலாபகொட்டா²ஸபா⁴வதோ. கொட்டா²ஸாதி ச அங்ஸா, அவயவாதி அத்தோ². கொட்ட²ந்தி வா ஸரீரங், தஸ்ஸ அங்ஸா கேஸாத³யோ கொட்டா²ஸாதி அஞ்ஞேபி அவயவா கொட்டா²ஸா விய கொட்டா²ஸா. நிப்³பா³னங் நிப்பதே³ஸதோ க³ஹிதந்தி ஸோபாதி³ஸேஸனிருபாதி³ஸேஸராக³க்க²யாதி³அஸங்க²தாதி³வசனீயபா⁴வேன பி⁴ன்னங் நிப்பதே³ஸதோ க³ஹிதங். அத்த²தோ ஹி ஏகாவ அஸங்க²தா தா⁴தூதி.

584. ஸப்³புந்தி ஸகலங் சக்கவாளங். பரிமண்ட³லங் பரிமண்ட³லஸண்டா²னங், பரிக்கே²பதோ ச²த்திங்ஸ ஸதஸஹஸ்ஸானி த³ஸ சேவ ஸஹஸ்ஸானி அட்³ட⁴சதுத்தா²னி ச யோஜனஸதானி ஹொந்தீதி அத்தோ². எத்த² ச வட்டங் “பரிமண்ட³ல”ந்தி வுத்தங். சத்தாரி நஹுதானீதி சத்தாலீஸ ஸஹஸ்ஸானி. நக³வ்ஹயாதி நகா³தி அவ்ஹாதப்³பா³ நக³ஸத்³த³னாமாதி அத்தோ².

தே³வதா³னவாதீ³னங் திகா³வுதாதி³ஸரீரவஸேன மஹந்தானி பாதுபூ⁴தானி. தத்தா²யங் வசனத்தோ² - பூ⁴தானி ஜாதானி நிப்³புத்தானி மஹந்தானி மஹாபூ⁴தானீதி. அனேகச்ச²ரியத³ஸ்ஸனேன அனேகாபூ⁴தவிஸேஸத³ஸ்ஸனவஸேன ச மாயாகாரோ மஹந்தோ பூ⁴தோதி மஹாபூ⁴தோ. யக்கா²த³யோ ஜாதிவஸேனேவ மஹந்தா பூ⁴தாதி மஹாபூ⁴தா. நிருள்ளோ வா அயங் மஹாபூ⁴தஸத்³தோ³ தேஸு த³ட்ட²ப்³போ³. பத²வியாத³யோ பன மஹாபூ⁴தா விய மஹாபூ⁴தா. பூ⁴தஸத்³த³ஸ்ஸ உப⁴யலிங்க³த்தா நபுங்ஸகதா கதா. மஹாபரிஹாரதோதி எத்த² வசனத்த²ங் வத³ந்தோ ஆஹ “மஹந்தேஹி பூ⁴தானி, மஹாபரிஹாரானி வா பூ⁴தானீ”தி. தத்த² பச்சி²மத்தே² புரிமபதே³ உத்தரபத³ஸ்ஸ பரிஹாரஸத்³த³ஸ்ஸ லோபங் கத்வா “மஹாபூ⁴தானீ”தி வுச்சந்தி.

அச்சிமதோதி அக்³கி³ஸ்ஸ. கோடிஸதஸஹஸ்ஸங் ஏகங்
கோடிஸதஸஹஸ்ஸேகங். சக்கவாளந்தி தங் ஸப்³பங்
ஆணாக்கெ²த்தவஸேன ஏகங் கத்வா வோஹரந்தி. விலீயதி கா²ரோத³கேன.
விகீரதீதி வித்³த⁴ங்ஸதி. உபாதி³ன்னகேஸு விகாரங் த³ஸ்ஸெந்தோ
“பத்த²த்³தோ⁴”திஆதி³மாஹ. கட்ட²முகே²ன வாதி வா-ஸத்³தோ³ உபமத்தோ².
யதா² கட்ட²முக²ஸப்பேன த³ட்டோ² பத்த²த்³தோ⁴ ஹோதி, ஏவங்
பத்²வீதா⁴துப்பகோபேன ஸோ காயோ கட்ட²முகே²வ ஹோதி,
கட்ட²முக²முக²க³தோ விய பத்த²த்³தோ⁴ ஹோதீதி அத்தோ². அத² வா வா-
ஸத்³தோ³ ஏவஸத்³த³ஸ்ஸத்தே². “பத்²வீதா⁴துப்பகோபேனா”தி ஏதஸ்ஸ ச
பரதோ ஆஹரித்வா வேதி³தப்³போ³. தத்ராயமத்தோ² - “கட்ட²முகே²ன த³ட்டோ²பி
காயோ பத்²வீதா⁴துப்பகோபேனேவ பத்த²த்³தோ⁴ ஹோதி, தஸ்மா
பத்²வீதா⁴துயா அவியுத்தோ ஸோ காயோ ஸப்³பதா³ கட்ட²முக²முக²க³தோ
விய ஹோதீ”தி. அத² வா அனியமத்தோ² வா-ஸத்³தோ³. தத்ராயமத்தோ² -
“கட்ட²முகே²ன த³ட்டோ² காயோ பத்த²த்³தோ⁴ ஹோதி வா ந வா ஹோதி
மந்தாக³த³வஸேன, பத்²வீதா⁴துப்பகோபேன பன மந்தாக³த³ரஹிதோ ஸோ
காயோ கட்ட²முக²முக²க³தோ விய ஹோதி ஏகந்தபத்த²த்³தோ⁴”தி. பூதியோதி
குதி²தோ. மஹாவிகாரானி பூ⁴தானீதி மஹாவிகாரானி ஜாதானி,
விஜ்ஜமானானீதி வா அத்தோ². எத்த² ச புரிமபதே³ உத்தரபத³ஸ்ஸ
விகாரஸத்³த³ஸ்ஸ லோபங் கத்வா “மஹாபூ⁴தானீ”தி வுத்தானி.

பத்²வீதிஆதி³னா ஸப்³பலோகஸ்ஸ பாகடானிபி விபல்லாஸங் முஞ்சித்வா
யதா²ஸபா⁴வதோ பரிக்க³ய்ஹமானானி மஹந்தேன வாயாமேன வினா ந
பரிக்க³ய்ஹந்தீதி பாகடானிபி து³விஞ்ஞெய்யஸபா⁴வத்தா “மஹந்தானீ”தி
வுச்சந்தி. தானி ஹி ஸுவிஞ்ஞெய்யானி அமஹந்தானீதி க³ஹெத்வா டி²தோ
தேஸங் து³ப்பரிக்க³ஹிததங் தி³ஸ்வா “அஹோ மஹந்தானி ஏதானீ”தி
பஜானாதி. உபாதா³யாதி ஏதேன விஞ்ஞாயமானா பச்சி²மகாலகிரியா பவத்தீதி
கத்வா “பவத்தரூப”ந்தி வுத்தங். ஏவஞ்ஹி “உபாதா³யா”தி ஏதேன
படிச்சஸமுப்பன்னதா வுத்தா ஹோதீதி. அத² வா உபாதா³யதி நிஸ்ஸயதீதி
உபாதா³யங், உபாதா³யமேவ ரூபங் உபாதா³யரூபங், அஞ்ஞனிஸ்ஸயஸ்ஸ
ஏகந்தனிஸ்ஸிதஸ்ஸ ரூபஸ்ஸேதங் அதி⁴வசனங். தங் பன ந ஸத்தஸ்ஸ,
நாபி வேத³னாதி³னோ தத³பா⁴வேபி பா⁴வதோதி த³ஸ்ஸேதுங் “சதுன்னங்
மஹாபூ⁴தான”ந்திஆதி³மாஹ. ப⁴வதி ஹி நிஸ்ஸயரூபானங்
ஸாமிபா⁴வோதி.

திவித⁴ரூபஸங்க³ஹவண்ணனா

585. பகிண்ணகது³கேஸு அஜ்ஜத்திகது³கங் முஞ்சித்வா அஞ்ஞோ
ஸப்³பது³கேஹி திகவஸேன யோஜனங் க³ச்ச²ந்தோ நத்தி², விஞ்ஞத்திது³கோ ச
யோஜனங் ந க³ச்ச²தீதி ஸப்³பது³கயோகீஸு ஆதி³பூ⁴தங் அஜ்ஜத்திகது³கமேவ

கஃஹெத்வா ஸேஸேஹி ஸப்³ப³து³கேஹி யோஜெத்வா திகா வுத்தா. ஸக்கா ஹி ஏதேன நயேன அஞ்ஞேஸம்பி து³கானங் து³கந்தரேஹி லப்³ப³மானா திகயோஜனா விஞ்ஞாதுந்தி.

சதுப்³பி³தா³தி³ருபஸங்க³ஹவண்ணனா

586. சதுக்கேஸு ஏகந்தசித்தஸமுட்டா²னஸ்ஸ விஞ்ஞுத்தித்³வயபா³வதோ விஞ்ஞுத்திது³காதீ³ஹி ஸமானக³திகோ சித்தஸமுட்டா²னது³கோதி தேன ஸஹ உபாதா³து³கஸ்ஸ யோஜனாய லப்³ப³மானோபி சதுக்கோ ந வுத்தோ, ததா² ஸனித³ஸ்ஸனது³காதீ³னங் தேன தஸ்ஸ ச ஓளாரிகது³ரது³கேஹி யோஜனாய லப்³ப³மானா ந வுத்தா, த³ம்மானங் வா ஸபா³வகிச்சானி போ³தே³தப்³பா³காரஞ்ச யாதா²வதோ ஜானந்தேன ப³க³வதா தேன அஞ்ஞேஸங் தஸ்ஸ ச அஞ்ஞேஹி யோஜனா ந கதாதி கிங் எத்த² காரணபரியேஸனாய, அத³தா³ ஸா யோஜனா ந காதப்³பா³, யதோ ப³க³வதா ந கதாதி வேதி³தப்³பா³. அஞ்ஞே பன பகிண்ணகது³கா அஞ்ஞேஹி பகிண்ணகது³கேஹி யோஜேதுங் யுத்தா, தேஹி யோஜிதா ஏவ. வத்து²து³காதீ³ஸு பன ஸோதஸம்ப²ஸ்ஸாரம்மணது³காத³யோ வஜ்ஜெத்வா அஞ்ஞேஹி ஆரம்மணபா³ஹிராயதனாதி³லப்³ப³மானது³கேஹி உபாதி³ன்னகது³கஸ்ஸ உபாதி³ன்னுபாதா³னியது³கஸ்ஸ ச யோஜனாய சதுக்கா லப்³ப³ந்தி, சித்தஸமுட்டா²னது³கஸ்ஸ ச ஸப்³பா³ரம்மணபா³ஹிராயதனாதி³லப்³ப³மானது³கேஹி. அவஸேஸேஹி பன தேஸங் அஞ்ஞேஸஞ்ச ஸப்³ப³வத்து²து³காதீ³ஹி யோஜனாய ந லப்³ப³ந்தீதி வேதி³தப்³பா³.

உத்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

ருபவிப³த்தி

ஏககனித்³தே³ஸவண்ணனா

594. அவிஜ்ஜமானவிபா³க³ஸ்ஸ விபா³கா³பா³வத³ஸ்ஸனமேவ நித்³தே³ஸோ நிச்ச²யகரணதோ, தஸ்மா “ஸப்³ப³ங் ரூபங் ந ஹேதுமேவா”திஆதி³னா விபா³கா³பா³வாவதா³ரணேன ஏவ-ஸத்³தே³ன நித்³தே³ஸங் கரோதி. ஹேதுஹேதுதி மூலஹேது, ஹேதுபச்சயஹேதுதி வா அயமத்தோ². மஹாபூ³தா ஹேதுதி அயமேவத்தோ² மஹாபூ³தா பச்சயோதி ஏதேனபி வுத்தோதி. ஹேதுபச்சயஸத்³தா³னங் ஸமானத்த²த்தா பச்சயோ ஏவ ஹேது பச்சயஹேது. யோ ச ரூபக்க²ந்த³ஸ்ஸ ஹேது, ஸோ ஏவ தஸ்ஸ பஞ்ஞாபனாய ஹேதுதி வுத்தோ தத³பா³வே அபா³வதோ. அதீதானாக³தபச்சப்பன்னானங் கம்மஸமாதா³னானங் டா²னஸோ ஹேதுஸோ விபாகந்தி எத்த² விஜ்ஜமானேஸுபி அஞ்ஞேஸு பச்சயேஸு

இட்டா²னிட்ட²விபாகனியாமகத்தா உத்தமங் பதா⁴னங் குஸலாகுஸலங்
க³திஉபதி⁴கஆலபயோக³ஸம்பத்திவிபத்திட்டா²னநிப்பா²தி³தங்
இட்டா²னிட்டா²ரம்மணஞ்ச கம்மமிவ பதா⁴னத்தா “ஹேது”தி வுத்தந்தி இமினா
அதி⁴ப்பாயேன கம்மாரம்மணானி “உத்தமஹேது”தி வுத்தானி. வக்க²தி ச
“க³திஉபதி⁴காலபயோகா³ விபாகஸ்ஸ டா²னங், கம்மங் ஹேது”தி. இத⁴ பன
கம்மமிவ உத்தமத்தா ஆரம்மணம்பி ஹேதுவசனங் அரஹதீதி
“உத்தமஹேது”தி வுத்தங். ஸங்கா²ரானந்தி புஞ்ஞாபி⁴ஸங்கா²ராதீ³னங்
அவிஜ்ஜா ஸாதா⁴ரணபச்சயத்தா “ஹேது”தி வுத்தா. ப²ரதீதி க³ச்ச²தி பாபுணாதி.
படிக்²பனித்³தே³ஸோதி இத³ங் மாதிகாய ஆக³தபடிக்²பவஸேன வுத்தங்.
இத⁴ பன மாதிகாய ந ஹேதுபதா³தி³ஸங்க³ஹிததா ச ரூபஸ்ஸ வுத்தா
தங்தங்ஸபா⁴வத்தா, அவதா⁴ரிததா ச அனஞ்ஞஸபா⁴வதோ.

ரூபீது³கே ரூபீபத³மேவ இத⁴ “ரூப”ந்தி வுத்தங். தேன ரூபீரூபபதா³னங்
ஏகத்த²தா ஸித்³தா⁴ ஹோதி ரூப்பனலக்க²ணயுத்தஸ்ஸேவ ரூபீரூபபா⁴வதோ.
உப்பன்னங் ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யந்தி அரூபதோ விது⁴ரங்
ரூபஸ்ஸ ஸபா⁴வங் த³ஸ்ஸேதி. ந ஹி அரூபங் உப்பன்னங் ச²ஹி
விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யங் யதா² ரூபங், தேன ரூபங் உப்பன்னங் ச²ஹி
விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யங், ந அரூபந்தி அரூபதோ நிவத்தெத்வா ரூபே ஏவ
ஏதங் ஸபா⁴வங் நியமேதி, ந ரூபங் ஏதஸ்மிங் ஸபா⁴வே. அத்தி² ஹி ரூபங்
அதீதானாக³தங் யங் உப்பன்னங் ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி
விஞ்ஞெய்யஸபா⁴வங் ந ஹோதீதி. ஏதமேவ ச நியமங் புன ஏவஸத்³தே³ன
நியமேதி “யதா²வுத்தோ நியமோ ரூபே அத்தி² ஏவ, அரூபே விய ந நத்தீ”தி.
அத² வா ஸப்³பங் ரூபந்தி பூ⁴துபாதா³யரூபங் காலபே⁴த³ங் அனாமஸித்வா
“ஸப்³ப”ந்தி வுத்தங், தங் ஸப்³பங் அரூபேஹி ஸமானவிஞ்ஞெய்யஸபா⁴வங்
அதீதானாக³தங் நிவத்தேதுங் உப்பன்னந்தி ஏதேன விஸேஸேதி, தங் உப்பன்னங்
ஸப்³பங் ரூபங் ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யமேவாதி அத்தோ².

நனு ஏவங் ரூபாயதனஸ்ஸபி ஸோதவிஞ்ஞாணாதீ³ஹி விஞ்ஞெய்யதா
ஆபஜ்ஜதீதி? நாபஜ்ஜதி ரூபங் ஸப்³பங் ஸம்பிண்டெ³த்வா
ஏகந்தலக்க²ணத³ஸ்ஸனவஸேன ஏகீபா⁴வேன க³ஹெத்வா அரூபதோ
விது⁴ரஸ்ஸ ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யஸபா⁴வஸ்ஸ
த³ஸ்ஸனதோ. பச்சுப்பன்னரூபமேவ ச²ஹி விஞ்ஞாணேஹி விஞ்ஞெய்யந்தி
ஏதஸ்மிங் பன நியமே “ஸப்³பங் ரூப”ந்தி எத்தா²யங்
விஞ்ஞெய்யபா⁴வனியமோ ந வுத்தோ, அத² கோ² பச்சுப்பன்னந்தி
ஸப்³ப³ரூபஸ்ஸ ஏகந்தலக்க²ணனியமோ த³ஸ்ஸிதோ ந ஸியா. பாளியஞ்ச
விஞ்ஞெய்யமேவாதி ஏவ-காரோ வுத்தோ, ந உப்பன்னமேவாதி. தஸ்மா
உப்பன்னஸ்ஸேவ மனோவிஞ்ஞெய்யனியமாபத்தி நத்தீ²தி கிங்
ஸோதபதித்தேன, தஸ்மா வுத்தனயேனத்தோ² யோஜேதப்³போ³.

கத²ங்வித⁴ந்தி கு³ணேஹி கத²ங் ஸண்டி²தங். ஞாணமேவ ஞாணவத்து². ஸமானஜாதிகானங் ஸங்க³ஹோ, ஸமானஜாதியா வா ஸங்க³ஹோ ஸஜாதிஸங்க³ஹோ. ஸஞ்ஜாயந்தி எத்தா²தி ஸஞ்ஜாதி, ஸஞ்ஜாதியா ஸங்க³ஹோ ஸஞ்ஜாதிஸங்க³ஹோ, ஸஞ்ஜாதிதே³ஸேன ஸங்க³ஹோதி அத்தோ². அஞ்ஞமஞ்ஞோபகாரவஸேன அவிப்பயோகே³ன ச ஸமாதி⁴தே³ஸே ஜாதா ஸம்மாஸதிஆத³யோ ஸமாதி⁴க்க²ந்தே⁴ ஸங்க³ஹிதா. யத்த² ச ஸதிஆதி³ஸஹாயவதோ ஸமாதி⁴ஸ்ஸ அத்தனோ கிச்சகரணங், ஸோ சித்துப்பாதோ³ ஸமாதி⁴தே³ஸோ. ஸம்மாஸங்கப்பஸ்ஸ ச அப்பனாபா⁴வதோ படிவேத⁴ஸதி³ஸங் கிச்சந்தி ஸமானேன படிவேத⁴கிச்சேன தி³ட்டி²ஸங்கப்பா பஞ்ஞக்க²ந்தே⁴ ஸங்க³ஹிதா.

ரூபவிப⁴த்திஏககனித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

து³கனித்³தே³ஸோ

உபாதா³பா⁴ஜனீயகதா²வண்ணனா

596. அப்பரஜக்கா²தி³ஸத்தஸமுஹத³ஸ்ஸனங் பு³த்த⁴சக்கு², ச²ஸு அஸாதா⁴ரணஞானேஸு இந்த³ரியபரோபரியத்தஞாணங் த³ட்ட²ப்ப³ங். ஸப்³ப³ஸங்க²தாஸங்க²தத³ஸ்ஸனங் ஸமந்தசக்கு². “து³க்க²ங் பரிஞ்ஞய்யங் பரிஞ்ஞாத”ந்தி (ஸங். நி. 5.1081; மஹாவ. 15) ஏவமாதி³னா ஆகாரேன பவத்தங் ஞாணத³ஸ்ஸனங் ஞாணசக்கு², தம்பி புரிமத்³வயமிவ காமாவசரங். சதுஸச்சத⁴ம்மத³ஸ்ஸனங் த⁴ம்மசக்கு². உபத்த²ம்ப⁴பூ⁴தா சதுஸமுட்டா²னிகரூபஸந்ததியோ ஸம்பா⁴ரா. ஸஹ ஸம்பா⁴ரேஹி ஸஸம்பா⁴ரங், ஸம்பா⁴ரவந்தங். ஸம்பா⁴வோதி ஆபோதா⁴துமேவ ஸம்பா⁴வஸம்பூ⁴தமாஹ. ஸண்டா²னந்தி வண்ணாயதனமேவ பரிமண்ட³லாதி³ஸண்டா²னபூ⁴தங். தேஸங் பன விஸுங் வசனங் ததா²பூ⁴தானங் அததா²பூ⁴தானஞ்ச ஆபோதா⁴துவண்ணாயதனானங் யதா²வுத்தே மங்ஸபிண்டே³ விஜ்ஜமானத்தா. சுத்³த³ஸஸம்பா⁴ரோ ஹி மங்ஸபிண்டோ³. ஸம்பா⁴வஸ்ஸ சதுதா⁴துனிஸ்ஸிதேஹி ஸஹ வுத்தஸ்ஸ தா⁴துத்தயனிஸ்ஸிததா யோஜேதப்³பா³. ஆபோதா⁴துவண்ணாயதனானமேவ வா ஸம்பா⁴வஸண்டா²னாபா⁴வா விஸுங் வுத்தாதி சதுதா⁴துனிஸ்ஸிததா ச ந விருஜ்ஜ²தி. யங் மங்ஸபிண்ட³ங் ஸேதாதி³னா ஸஞ்ஜானந்தோ ந பஸாத³சக்கு²ங் ஸஞ்ஜானாதி, பத்தி²ண்ணதாதி³விஸேஸங் வத்துகாமோ “பத²வீபி அத்தீ²”திஆதி³ வுத்தம்பி வத³தி.

ஸரீரஸண்டா²னுப்பத்திதே³ஸபூ⁴தேதி ஏதேன அவஸேஸங் கண்ஹமண்ட³லங் படிக்கி²பதி. ஸ்னேஹமிவ ஸத்தக்கி²படலானி ப்யாபெத்வா டி²தாஹேவ அத்தனோ நிஸ்ஸயபூ⁴தாஹி சதுஹி தா⁴துஹி கதுபகாரங் தங்னிஸ்ஸிதேஹி ஏவ ஆயுவண்ணாதீ³ஹி அனுபாலிதபரிவாரிதங்

திஸந்ததிருபஸமுட்டா²பகேஹி உதுசித்தாஹாரேஹி உபத்த²ம்பி⁴யமானங் திட்ட²தி. ஸத்தக்கி²படலானங் ப்யாபனவசனேன ச அனேககலாபக³தபா⁴வங் சக்கு²ஸ்ஸ த³ஸ்ஸேதி. பமாணதோ ஊகாஸிரமத்தந்தி ஊகாஸிரமத்தே பதே³ஸே பவத்தனதோ வுத்தங். ரூபானி மனுபஸ்ஸதீதி ம-காரோ பத³ஸந்தி⁴கரோ. அத² வா மனூதி மச்சோ. உபகாரபூ⁴தேஹி ஸங்க³ஹிதோ. பரியாயேனாதி சதுன்னங் பஸாதோ³ தேஸு ஏகஸ்ஸ த³வின்னஞ்சாதிபி வத்துங் யுத்தோ ஸமானத⁴னானங் த⁴னங் வியாதி ஏதேன பரியாயேன. ஸரீரங் ரூபக்க²ந்தோ⁴ ஏவ. படிக⁴ட்டனமேவ நிக⁴ங்ஸோ படிக⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸோ. ரூபாபி⁴முக²பா⁴வேன சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயபா⁴வாபத்திஸங்கா²தோ படிக⁴ட்டனதோ ஜாதோ வா நிக⁴ங்ஸோ படிக⁴ட்டனானிக⁴ங்ஸோ.

பரிகப்பவசனங் “ஸசே ஆபாத²ங் ஆக³ச்செ²ய்யா”தி ஹேதுகிரியங், “பஸ்ஸெய்யா”தி ப²லகிரியஞ்ச பரிகப்பெத்வா தேன பரிகப்பேன வசனங். எத்த² ச ஹேதுகிரியா அனேகத்தா அவுத்தாபி விஞ்ஞாயதீதி த³ட்ட²ப³பா³. “பஸ்ஸே வா”தி இமினா வசனேன தீஸுபி காலேஸு சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயபா⁴வங் அனுபக³ச்ச²ந்தங் சக்கு²ங் ஸங்க³ண்ஹாதி. த³ஸ்ஸனே பரிணாயகபா⁴வோ த³ஸ்ஸனபரிணாயகட்டோ². யதா² ஹி இஸ்ஸரோ “இத³ஞ்சித³ஞ்ச கரோதா²”தி வத³ந்தோ தஸ்மிங் தஸ்மிங் கிச்சே ஸபுரிஸே பரிணாயதி பவத்தயதி, ஏவமித³ம்பி சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதீ³னங் நிஸ்ஸயபா⁴வேன தே த⁴ம்மே த³ஸ்ஸனகிச்சே ஆணாபெந்தங் விய பரிணாயதீதி சக்க²தி வச்சதி. சக்க²தீதி ஹி சக்கு², யதா²வுத்தேன நயேன ஆசிக்க²தி பரிணாயதீதி அத்தோ². அத² வா ஸமவிஸமானி ரூபானி சக்க²தி ஆசிக்க²தி, பகாஸேதீதி வா சக்கு². ஸஞ்ஜாயந்தி எத்தா²தி ஸஞ்ஜாதி. கே ஸஞ்ஜாயந்தி? ப²ஸ்ஸாதீ³னி . ததா² ஸமோஸரணங். சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதீ³னங் அத்தனோ திக்க²மந்த³பா⁴வானுபவத்தனேன இந்த³ட்ட²ங் காரேதீதி. நிச்சங் து⁴வங் அத்தாதி க³ஹிதஸ்ஸபி லுஜ்ஜனபலுஜ்ஜனட்டே²ன. வளஞ்ஜந்தி பவிஸந்தி ஏதேனாதி வளஞ்ஜனங், தந்த³வாரிகானங் ப²ஸ்ஸாதீ³னங் வளஞ்ஜனட்டே²ன.

597. புப்³பே³ வுத்தோ பரிகப்போ ஏவ விகப்பனத்தோ². க⁴ட்டயமானமேவாதி பஸாத³ஸ்ஸ அபி⁴முக²பா⁴வவிஸேஸங் க³ச்ச²ந்தமேவ.

599. ரூபங் ஆரப்³ப⁴ சக்கு²ஸம்ப²ஸ்ஸாதீ³னங் உப்பத்திவசனேனேவ தேஸங் தந்த³வாரிகானங் அஞ்ஞேஸஞ்ச ரூபங் ஆரப்³ப⁴ உப்பத்தி வுத்தா ஹோதி. யதா² ச தேஸங் ரூபங் பச்சயோ ஹோதி, தேன பச்சயேன உப்பத்தி வுத்தா ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயேன “இமினா”திஆதி³மாஹ. தத்த² சக்கு²பஸாத³வத்து²கானங் ப²ஸ்ஸாதீ³னந்தி இமினா வசனேன

ததா³லம்ப³னரூபாரம்மணதாய தங்ஸதி³ஸானங் மனோதா⁴துஆதீ³னஞ்ச
புரேஜாதபச்சயேன உப்பத்தி த³ஸ்ஸிதாதி த³ட்ட²ப³பா³. யத்த² பன விஸேஸோ
அத்தி², தங் த³ஸ்ஸேதுங்

“சக்கு²த்³வாரஜவனவீதி²பரியாபன்னான”ந்திஆதி³மாஹ. தானி ஹி ரூபங்
க³ருங் கத்வா பவத்தமானஸ்ஸாத³னாபி⁴னந்த³னபூ⁴தானி தங்ஸம்பயுத்தானி
ச ஆரம்மணாதி⁴பதிஆரம்மணாபனிஸ்ஸயேஹி உப்பஜ்ஜந்தி, அஞ்ஞானி
ஆரம்மணபுரேஜாதேனேவாதி ஏவங் “ஆரப்³பா⁴”தி வசனங் ஆரம்மணபச்சயதோ
அஞ்ஞபச்சயபா⁴வஸ்ஸபி தீ³பகங், ஆரம்மணவசனங்
ஆரம்மணபச்சயபா⁴வஸ்ஸேவாதி அயமேதேஸங் விஸேஸோ.

600. ஸுணாதீதி ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ நிஸ்ஸயபா⁴வேன ஸுணாதி.
ஜிவ்ஹாஸத்³தே³ன விஞ்ஞாயமானா கிரியா ஸாயனந்தி கத்வா
“ஸாயனட்டே²னா”தி ஆஹ. குச்சி²தானங் து³க்க²ஸம்பயுத்தப²ஸ்ஸாதீ³னங்
ஆயோதி காயோ, து³க்க²து³க்க²விபரிணாமது³க்கா²னங் வா. காயாயதனஸ்ஸ
ப்யாபிதாய சக்கு²பஸாதே³ காயபஸாத³பா⁴வோபி அத்தி², தேன
சக்கு²பஸாத³ஸ்ஸ அனுவித்³த⁴த்தா நோ ப்யாபிதா ச ந ஸியா, வுத்தா ச
ஸா. தஸ்மா சக்கு²பஸாத³ஸ்ஸ பொ²ட்ட²ப³பா³வபா⁴ஸனங் காயபஸாத³ஸ்ஸ
ச ரூபாவபா⁴ஸனங் ஆபன்னந்தி லக்க²ணஸம்மிஸ்ஸதங் சோதே³தி.
சக்கு²காயானங் அஞ்ஞனிஸ்ஸயத்தா கலாபந்தரக³ததாய “அஞ்ஞஸ்ஸ
அஞ்ஞத்த² அபா⁴வதோ”தி ஆஹ. ரூபரஸாதி³னித³ஸ்ஸனங்
ஸமானநிஸ்ஸயானஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞஸபா⁴வானுபக³மேன
அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்மிங் அபா⁴வோ, கோ பன வாதோ³ அஸமானநிஸ்ஸயானந்தி
த³ஸ்ஸேதுங் வுத்தங்.

ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹோ ச ஸோ பூ⁴தப்பஸாதோ³ சாதி
ரூபாபி⁴கா⁴தாரஹபூ⁴தப்பஸாதோ³. ஏவங்லக்க²ணங் சக்கு².
ரூபாபி⁴கா⁴தோதி ச ரூபே, ரூபஸ்ஸ வா அபி⁴கா⁴தோதி அத்தோ².
பரிபுண்ணாபரிபுண்ணாயதனத்தபா⁴வனிப்³புத்தகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ
நிதா³னபூ⁴தா காமதண்ஹா ரூபதண்ஹா ச
ததா³யதனிகப⁴வபத்த²னாபா⁴வதோ த³ட்டு²காமதாதி³வோஹாரங் அரஹதீதி
து³தியோ நயோ ஸப்³புத்த² வுத்தோ. தத்த² த³ட்டு²காமதானிதா³னங் கம்மங்
ஸமுட்டா²னமேதேஸந்தி த³ட்டு²காமதானிதா³னகம்மஸமுட்டா²னானி,
ஏவங்விதா⁴னங் பூ⁴தானங் பஸாத³லக்க²ணங் சக்கு², ஏவங்விதோ⁴ வா
பூ⁴தப்பஸாதோ³ த³ட்டு²காமதானி...பே... பஸாதோ³. ஏவங்லக்க²ணங் சக்கு².
ரூபேஸு புக்³க³லஸ்ஸ வா விஞ்ஞாணஸ்ஸ வா ஆவிஞ்ச²னரஸங்.

காயோ ஸப்³பே³ஸந்தி கோ எத்த² விஸேஸோ, நனு
தேஜாதி³அதி⁴கானஞ்ச பூ⁴தானங் பஸாதா³ ஸப்³பே³ஸங்யேவாதி?
ஸச்சமேதங், இத³ங் பன “ஸப்³பே³ஸ”ந்தி வசனங் “ஸமானான”ந்தி இமமத்த²ங்

தீபேதி அனுவத்தமானஸ்ஸ ஏகதேஸாதி⁴கபா⁴வஸ்ஸ நிவாரணவஸேன
 வுத்தத்தா. தேஜாதீனந்தி பதீபஸங்கா²தஸ்ஸ தேஜஸ்ஸ ஓபா⁴ஸேன
 வாயுஸ்ஸ ஸத்³தே³ன பத²வியா க³ந்தே⁴ன கே²ளஸங்கா²தஸ்ஸ உத³கஸ்ஸ
 ரஸேனாதி புரிமவாதே³ பச்சி²மவாதே³ ச யதா²யோக³ங் தங்தங்பூ⁴தகு³ணேஹி
 அனுக்³ய்ஹபா⁴வதோ ரூபாதி³க்³ஹணே உபகரிதப்³பு³தோதி அத்தோ².
 ரூபாதீனங் அதி⁴கபா⁴வத³ஸ்ஸனதோதி அக்³கி³ம்ஹி ரூபஸ்ஸ
 பப⁴ஸ்ஸரஸ்ஸ வாயும்ஹி ஸத்³த³ஸ்ஸ ஸபா⁴வேன ஸுய்யமானஸ்ஸ
 பத²வியா ஸுரபி⁴ஆதி³னோ க³ந்த⁴ஸ்ஸ ஆபே ச ரஸஸ்ஸ மது⁴ரஸ்ஸ
 விஸேஸயுத்தானங் த³ஸ்ஸனதோ “ரூபாத³யோ தேஸங் கு³ணா”தி பட²மவாதீ³
 ஆஹ. தஸ்ஸேவ ச “இச்செய்யாமா”திஆதி³னா உத்தரமாஹ.
 இமினாவுபாயேன து³தியவாதி³ஸ்ஸபி நிக்³க³ஹோ ஹோதீதி.

அத² வா ரூபாதி³விஸேஸகு³ணேஹி தேஜஆகாஸபத²வீஆபவாயுஹி
 சக்கா²தீனி கதானீதி வத³ந்தஸ்ஸ கணாத³ஸ்ஸ வாத³ங் ததியங் உத்³த⁴ரித்வா
 தங் நிக்³க³ஹேதுங் “அதா²பி வதெ³ய்ய”ந்திஆதி³ வுத்தந்தி த³ட்ட²ப்³ங்.
 ஆஸவே உபலப்³ப⁴மானோபி க³ந்தோ⁴ பத²வியா ஆபோஸங்யுத்தாய
 கப்பாஸதோ விஸதி³ஸாயாதி ந கப்பாஸக³ந்த⁴ஸ்ஸ அதி⁴கபா⁴வாபத்தீதி
 சே? ந, அனபி⁴பூ⁴தத்தா. ஆஸவேஹி உத³கஸங்யுத்தா பத²வீ உத³கேன
 அபி⁴பூ⁴தா, ந கப்பாஸபத²வீதி தஸ்ஸாயேவ அதி⁴கேன க³ந்தே⁴ன
 ப⁴விதப்³ந்தி. உண்ஹோத³கஸஞ்ஞுத்தோ ச அக்³கி³ உபலப்³ப⁴னீயோ
 மஹந்தோதி கத்வா தஸ்ஸ ப²ஸ்ஸோ விய வண்ணோபி பப⁴ஸ்ஸரோ
 உபலப்³பி⁴தப்³போ³தி உண்ஹோத³கவண்ணதோ அக்³கி³னா
 அனபி⁴ஸம்ப³ந்த⁴ஸ்ஸ ஸீதுத³கஸ்ஸ வண்ணோ பரிஹாயேத². தஸ்மாதி
 ஏதஸ்ஸுப⁴யஸ்ஸ அபா⁴வா. தத³பா⁴வேன ஹி ரூபாதீனங்
 தேஜாதீவிஸேஸகு³ணதா நிவத்திதா, தங்னிவத்தனேன “தேஜாதீனங்
 கு³ணேஹி ரூபாதீஹி அனுக்³ய்ஹபா⁴வதோ”தி இத³ங் காரணங்
 நிவத்திதந்தி. ஏவங் பரம்பராய உப⁴யாபா⁴வோ
 விஸேஸகப்பனப்பஹானஸ்ஸ காரணங் ஹோதீதி ஆஹ “தஸ்மா
 பஹாயேதே²த”ந்திஆதி³. ஏககலாபேபி ரூபரஸாத³யோ விஸதி³ஸா, கோ பன
 வாதோ³ நானாகலாபே சக்கா²த³யோ பூ⁴தவிஸேஸாபா⁴வேபீதி த³ஸ்ஸேதுங்
 ரூபரஸாதீனித³ஸ்ஸனங் வுத்தங்.

யதி³ பூ⁴தவிஸேஸோ நத்தி², கிங் பன சக்கா²தீவிஸேஸஸ்ஸ காரணந்தி
 தங் த³ஸ்ஸேதுங் “யங் அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸா”திஆதி³மாஹ. ஏகம்பி கம்மங்
 பஞ்சாயதனிகத்தபா⁴வபத்த²னானிப்ப²ன்னங் சக்கா²தீனங் விஸேஸஹேதுத்தா
 “அஞ்ஞமஞ்ஞஸ்ஸ அஸாதா⁴ரண”ந்தி ச “கம்மவிஸேஸோ”தி ச வுத்தந்தி
 த³ட்ட²ப்³ங். ந ஹி தங் யேன விஸேஸேன சக்கு²ஸ்ஸ பச்சயோ, தேனேவ
 ஸோதஸ்ஸ ஹோதி இந்த³ரியந்தராபா⁴வப்பத்திதோ. “படிஸந்தி⁴க்க²ணே
 மஹக்³தா ஏகா சேதனா கடத்தாரூபானங் கம்மபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா².

2.12.78) வசனேன படிஸந்தி⁴க்க²ணே விஜ்ஜமானானங் ஸப்³பேஸங்
கடத்தாருபானங் ஏகா சேதனா கம்மபச்சயோ ஹோதீதி விஞ்ஞாயதி.
நானாசேதனாய ஹி ததா³ இந்த³ரியுப்பத்தியங் ஸதி பரித்தேன ச மஹக்³தேன
ச கம்முனா நிப்³பத்திதங் கடத்தாருபங் ஆபஜ்ஜெய்யாதி ந சேகா படிஸந்தி⁴
அனேககம்மனிப்³பத்தா ஹோதீதி ஸித்³த⁴மேகேன கம்மேன
அனேகிந்த³ரியுப்பத்தி ஹோதீதி. அனல்லீனோ நிஸ்ஸயோ ஏதஸ்ஸாதி
அனல்லீனநிஸ்ஸயோ, ரூபஸத்³த³ஸங்கா²தோ விஸயோ. க³ந்த⁴ரஸானங்
நிஸ்ஸயா கா⁴னஜிவஹானிஸ்ஸயே அல்லீயந்தீதி தே நிஸ்ஸயவஸேன
அல்லீனா, பொ²ட்ட²ப்³பங் ஸயங் காயனிஸ்ஸயஅல்லீனங் பூ⁴தத்தயத்தா.
தூ³ரே...பே... ஸம்பத்தோ ஏவ நாம படிக⁴ட்டனநிக⁴ங்ஸஜனகதோதி
அதி⁴ப்பாயோ. ஸத்³தோ³ பன தா⁴துபரம்பராய வாயு விய ஆக³ந்த்வா
நிஸ்ஸயவஸேன ஸோதனிஸ்ஸயே அல்லீயித்வா ஸோதங் க⁴ட்டெத்வா
வவத்தா²னங் க³ச்ச²ந்தோ ஸணிகங் வவத்தா²னங் க³ச்ச²தீதி வுத்தோ. ஏவங்
பன ஸதிசித்தஸமுட்டா²னங் ஸத்³தா³யதனங் ஸோதவிஞ்ஞாணஸ்ஸ கதா³சிபி
ஆரம்மணபச்சயோ ந ஸியா. ந ஹி ப³ஹித்³தா⁴ சித்தஸமுட்டா²னுப்பத்தி
உபபஜ்ஜதீதி.

சிரேன ஸுய்யெய்யாதி கஸ்மா ஏதங் வுத்தங், நனு தூ³ரே டி²தேஹி
ரஜகாதி³ஸத்³தா³ சிரேன ஸுய்யந்தீதி? ந, தூ³ராஸன்னானங் யதா²பாகடே
ஸத்³தே³ க³ஹணவிஸேஸதோ. யதா² ஹி தூ³ராஸன்னானங் வசனஸத்³தே³
யதா² பாகடபூ⁴தே க³ஹணவிஸேஸதோ ஆகாரவிஸேஸானங் அக்³க³ஹணங்
க³ஹணஞ்ச ஹோதி, ஏவங் ரஜகாதி³ஸத்³தே³பி ஆஸன்னஸ்ஸ ஆதி³தோ
பபூ⁴தி யாவாவஸானா கமேன பாகடபூ⁴தே தூ³ரஸ்ஸ சாவஸானே மஜ்ஜே²
வா பிண்ட³வஸேன பவத்திபாகடபூ⁴தே நிச்ச²யக³ஹணானங்
ஸோதவிஞ்ஞாணவிதி²யா பரதோ பவத்தானங் விஸேஸதோ லஹுகங் ஸுதோ
சிரேன ஸுதோதி அபி⁴மானோ ஹோதி. ஸோ பன ஸத்³தோ³ யத்த²
உப்பன்னோ, தங் நிஸ்ஸிதோவ அத்தனோ விஜ்ஜமானக்க²ணே ஸோதஸ்ஸ
ஆபாத²மாக³ச்ச²தி. தூ³ரே டி²தோ பன ஸத்³தோ³ அஞ்ஞத்த²
படிகோ⁴ஸுப்பத்தியா பா⁴ஜனாதி³சலனஸ்ஸ ச அயோகந்தோ விய
அயோசலனஸ்ஸ பச்சயோ ஹோதீதி த³ட்ட²ப்³போ³. யதா² வா
க⁴ண்டாபி⁴கா⁴தானுஜானி பூ⁴தானி அனுரவஸ்ஸ நிஸ்ஸயபூ⁴தானி
க⁴ட்டனஸபா⁴வானி, ஏவங் க⁴ட்டனானுஜானி யாவ ஸோதப்பஸாதா³
உப்பத்திவஸேன ஆக³தானி பூ⁴தானி க⁴ட்டனஸபா⁴வானேவாதி
தங்னிஸ்ஸிதோ ஸத்³தோ³ நிஸ்ஸயவஸேன தா⁴துபரம்பராய க⁴ட்டெத்வா
ஸணிகங் வவத்தா²னங் க³ச்ச²தீதி வுத்தோ. அஸுகதி³ஸாய நாமாதி ந
பஞ்ஞாயெய்ய. கஸ்மா? ஸோதப்பதே³ஸஸ்ஸேவ ஸத்³த³ஸ்ஸ க³ஹணதோ.

விஸமே அஜ்ஜா²ஸயோ ஏதஸ்ஸாதி விஸமஜ்ஜா²ஸயோ,
அஜ்ஜா²ஸயரஹிதம்பி சக்கு² விஸமனின்னத்தா விஸமஜ்ஜா²ஸயங் விய

ஹோதீதி “விஸமஜ்ஜாஸய”ந்தி வுத்தங். சக்ஞமதோ வா புக்ஞலஸ்ஸ
அஜ்ஜாஸயவஸேன சக்ஞ “விஸமஜ்ஜாஸய”ந்தி வுத்தங்.

கண்ணகூபசித்தேயேவ பவத்தனதோ ஆரம்மணக்ஞஹணஹேதுதோ ச
தத்தேவ “அஜ்ஜாஸயங் கரோதீ”தி வுத்தங். தஸ்ஸ ஸோதஸ்ஸ
ஸோதவிஞ்ஞாணனிஸ்ஸயபாஹேன ஸத்தஸவனே. அஜடாகாஸோபி
வட்டதீதி ஏதஸ்ஸ அட்டகதாதிப்பாயேன அத்தங் வதந்தோ
“அந்தோலேணஸ்மி”ந்திஆதிமஹ. அத்தனோ அதிப்பாயேன வதந்தோ
“கிங் ஏதாய தம்மதாயா”திஆதிமவோச.

வாதூபனிஸ்ஸயோ கந்தோஹ கோசரோ ஏதஸ்ஸாதி
வாதூபனிஸ்ஸயகந்தஹகோசரங். எத்த ச கந்தஹகஹணஸ்ஸ வாதோ
உபனிஸ்ஸயோ, தப்போஹாரேன பன கந்தோஹ “வாதூபனிஸ்ஸயோ”தி
வுத்தோ. அத வா வாதோ ஏவ உபனிஸ்ஸயோ வாதூபனிஸ்ஸயோ.
கஸ்ஸாதி? காஹவிஞ்ஞாணஸ்ஸ. ஸோ ஸஹகாரீபச்சயந்தரபூதோ
ஏதஸ்ஸ அத்தீதி வாதூபனிஸ்ஸயோ, கந்தோஹ பச்சயோ.

ஆபோ ச ஸஹகாரீபச்சயந்தரபூதோ கேளாதிகோ. ததா பதவீ.
கஹேதப்பஸ்ஸ ஹி பொட்டப்பஸ்ஸ உப்பீளியமானஸ்ஸ ஆதாரபூதா
பதவீ காயஸ்ஸ ச பொட்டப்பேன உப்பீளியமானஸ்ஸ நிஸ்ஸயபூதானங்
ஆதாரபூதா ஸப்பதா பொட்டப்பகஹணஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயோதி.
உப்பீளனேன பன வினா பொட்டப்பகஹணே காயாயதனஸ்ஸ
நிஸ்ஸயபூதா பதவீ உபனிஸ்ஸயோதி தட்டப்பா. ஸப்பதாபி ச தஸ்ஸா
உபனிஸ்ஸயபாஹோ யுத்தோ ஏவ.

பஞ்சவண்ணானந்தி வசனங் ததாதாரானங் ஸுத்தானங்
நானத்ததஸ்ஸனத்தங். பஞ்சப்பகாரா பஞ்சவண்ணா. ஏகந்ததோதி இதங்
ஸப்பதா உப்பீளனேன வினிப்புஜ்ஜிதுங் அஸக்குணெய்யானங்
கலாபந்தரூபானங் ஸப்பாவா தேஸங் நிவத்தனத்தங் வுத்தங். ந ஹி தானி
ஏகந்தேன அவினிபுத்தானி கலாபந்தரகத்தத்தாதி.

616. வண்ணனிபாதி ரூபாயதனமேவ நித்தித்தந்தி ததேவ அபெக்கித்வா
“ஸனிதஸ்ஸன”ந்தி நபுங்ஸகனித்தேஸோ கதோ. தஸ்மாதி
நிப்பரியாயரூபானங் நீலாதீனங் புஸித்வா அஜானிதப்பதோ தீகாதீனஞ்ச
புஸித்வா ஜானிதப்பதோ ந நிப்பரியாயேன தீகங் ரூபாயதனங். தங் தங்
நிஸ்ஸாயாதி தீகாதீஸன்னிவேஸங் பூதஸமுதாயங் நிஸ்ஸாய. ததா
ததா டிதந்தி தீகாதீஸன்னிவேஸேன டிதங் வண்ணஸமுதாயபூதங்
ரூபாயதனமேவ தீகாதீவோஹாரேன பாஸிதங்.
அஞ்ஞமஞ்ஞபரிச்சின்னங் ஏகஸ்மிங் இதரஸ்ஸ அபாவா.

விஸயகோச்சரானங் விஸேஸோ அனஞ்ஞத்த²பா⁴வோ தப்³புஹுலசாரிதா ச சக்கு²விஞ்ஞாணஸ்ஸ.

620. பே⁴ரிஸத்தா³தீ³னஞ்ச வாதி³தஸத்த³த்தா “வுத்தாவஸேஸான”ந்தி ஆஹ. அமனுஸ்ஸவசனேன ந மனுஸ்ஸேஹி அஞ்ஞோ பாணினோ ஏவ க³ஹிதா, அத² கோ² கட்டா²த³யோபீதி அதி⁴ப்பாயேன “ஸேஸோ ஸப்³போ³பீ”தி ஆஹ. ஏவங் ஸந்தேபி வத்து²விஸேஸகித்தனவஸேன பானியங் அனாக³தோ ததா² கித்தேதப்³போ³ யே வா பனாதி வத்தோதி அதி⁴ப்பாயோ.

624. விஸ்ஸக³ந்தோ⁴தி விருபோ மங்ஸாதி³க³ந்தோ⁴. லம்பி³லந்தி மது⁴ரம்பி³லங்.

632. ஸஞ்ஜானந்தி ஏதேனாதி ஸஞ்ஜானநங், உபலக்க²ணங். ஸகேன ஸகேன கம்மசித்தாதி³னா பச்சயேன ஸமுட்டி²தானிபி இத்தி²லிங்கா³தீ³னி இந்த்³ரியஸஹிதே ஸரீரே உப்பஜ்ஜமானானி தங்ததா³காரானி ஹுத்வா உப்பஜ்ஜந்தீதி “இத்தி²ந்த்³ரியங் படிச்ச ஸமுட்ட²ஹந்தீ”தி வுத்தானி. இத்தி²லிங்கா³தீ³ஸு ஏவ ச அதி⁴பதிபா⁴வா ஏதஸ்ஸ இந்த்³ரியதா வுத்தா, இந்த்³ரியஸஹிதே ஸந்தானே இத்தி²லிங்கா³தி³ஆகாரரூபபச்சயானங் அஞ்ஞதா² அனுப்பாத்னதோ இத்தி²க³க³ஹணஸ்ஸ ச தேஸங் ரூபானங் பச்சயபா⁴வதோ. யஸ்மா பன பா⁴வத³ஸகேபி ரூபானங் இத்தி²ந்த்³ரியங் ந ஜனகங், நாபி அனுபாலகங் உபத்த²ம்ப⁴கங் வா, ந ச அஞ்ஞகலாபரூபானங், தஸ்மா தங் ஜீவிதிந்த்³ரியங் விய ஸகலாபரூபானங் ஆஹாரோ விய வா கலாபந்தரரூபானஞ்ச இந்த்³ரியஅத்தி²அவிக³தபச்சயோதி ந வுத்தங். ஏஸ நயோ புரிஸிந்த்³ரியேபி. லிங்கா³தி³ஆகாரேஸு ரூபேஸு ரூபாயதனஸ்ஸ சக்கு²விஞ்ஞெய்யத்தா லிங்கா³தீ³னங் சக்கு²விஞ்ஞெய்யதா வுத்தா.

633. உப⁴யம்பி...பே... குஸலேன பதிட்டா²தீ³தி ஸுக³திங் ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். து³க³தியஞ்ஹி படிஸந்தி⁴ அகுஸலேனேவாதி ததா³ உப்பஜ்ஜமானோ பா⁴வோபி அகுஸலேனேவ ப⁴வெய்ய, படிஸந்தி⁴யங் விய பவத்தேபீதி. தயித³ங் த்³வயங் யஸ்மா ஸந்தானே ஸஹ ந பவத்ததி “யஸ்ஸ இத்தி²ந்த்³ரியங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ புரிஸிந்த்³ரியங் உப்பஜ்ஜதீதி? நோ”திஆதி³வசனதோ (யம. 3.இந்த்³ரியயமக.188), தஸ்மா உப⁴தொப்யஞ்ஜனகஸ்ஸபி ஏகமேவிந்த்³ரியங் ஹோதீதி வுத்தங்.

635. ஏகந்தங் காயவிஞ்ஞத்தியங் காயவோஹாரஸ்ஸ பவத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங் “காயேன ஸங்வரோ ஸாதூ⁴”தி (த⁴. ப. 361; ஸங். நி. 1.116) ஸாத⁴கஸுத்தங் ஆஹடங். பா⁴வஸ்ஸ க³மனங் பகாஸனங் சோபனங். த²ம்ப⁴னாதி வாயோதா⁴துஅதி⁴கானங் பூ⁴தானங் த²ம்ப⁴னாகாரோ விஞ்ஞத்தீதி அத்தோ². உத்³த⁴ங்க³மவாதாத³யோ விய ஹி யோ வாதாதி⁴கோ கலாபோ, தத்த² பூ⁴தானங் விஞ்ஞத்திஆகாரதா ஹோதீதி. தேனேவ “காயங்

தும்பெ⁴த்வா த²த்⁴ங் கரோதீதி த²ம்ப⁴னா²தி வாயோதா⁴துகிச்சவஸேன விஞ்ஞத்தி வுத்தா. ததோ ஏவ ச “வாயோதா⁴துயா ஆகாரோ காயவிஞ்ஞத்தீ”தி ச வத்துங் வட்டதி, ததா² “பத்²வீதா⁴துயா வசீவிஞ்ஞத்தீ”தி பத்²வீதா⁴துஅதி⁴கபூ⁴தவிகாரதோ.

636. பபே⁴த³க³தா வாசா ஏவாதி திஸ்ஸ பு²ஸ்ஸாதி பபே⁴த³க³தா. அத² வா வசீஸங்கா²ரேஹி விதக்கவிசாரேஹி பரிக்க³ஹிதா ஸவனவிஸயபா⁴வங் அனுபனீததாய அபி⁴ன்னா தப்³பா⁴வங் நீயமானா வாசா “வசீபே⁴தோ³”தி வுச்சதி. இரியாபத்²ம்பி உபத்த²ம்பெ⁴ந்தீதி யதா²பவத்தங் இரியாபத்²ங் உபத்த²ம்பெ⁴ந்தி. யதா² ஹி அப்³போ³கிண்ணே ப⁴வங்கே³ வத்தமானே அங்கா³னி ஒஸீத்³ந்தி பவிட்டா²னி விய ஹொந்தி, ந ஏவங் “த்³வத்திங்ஸ ச²ப்³பீ³ஸா”தி வுத்தேஸு ஜாக³ரணசித்தேஸு வத்தமானேஸு. தேஸு பன வத்தமானேஸு அங்கா³னி உபத்த²த்³தா⁴னி யதா²பவத்திரியாபத்²பா⁴வேனேவ பவத்தந்தீதி. கீணாஸவானங் சுதிசித்தந்தி விஸேஸெத்வா வுத்தங், “காமாவசரானங் பச்சி²மசித்தஸ்ஸ உப்பாத³க்க²ணே யஸ்ஸ சித்தஸ்ஸ அனந்தரா காமாவசரானங் பச்சி²மசித்தங் உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி, ரூபாவசரே அரூபாவசரே பச்சி²மப⁴விகானங், யே ச ரூபாவசரங் அரூபாவசரங் உப்பஜ்ஜித்வா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸந்தி, தேஸங் சவந்தானங் தேஸங் வசீஸங்கா²ரோ நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதி, நோ ச தேஸங் காயஸங்கா²ரோ நிருஜ்ஜி²ஸ்ஸதீ”தி (யம. 2.ஸங்கா²ரயமக.88) பன வசனதோ அஞ்ஞேஸம்பி சுதிசித்தங் ரூபங் ந ஸமுட்டா²பேதீதி விஞ்ஞாயதி. ந ஹி ரூபஸமுட்டா²பகசித்தஸ்ஸ க³ப்³ப⁴க³மனாதி³வினிப்³த்³தா⁴பா⁴வேன காயஸங்கா²ராஸமுட்டா²பனங் அத்தி², ந ச யுத்தங் “சுதோ ச சித்தஸமுட்டா²னஞ்சஸ்ஸ பவத்தீ”தி, நாபி “சுதிசித்தங் ரூபங் ஸமுட்டா²பேதீ”தி பாளி அத்தீ²தி.

637. ந கஸ்ஸதீதி ந விலேகி²யதி. க³தந்தி விஞ்ஞாதங். அஸம்பு²ட்ட²ங் சதுாஹி மஹாபூ⁴தேஹீதி யஸ்மிங் கலாபே பூ⁴தானங் பரிச்சே²தோ³, தேஹேவ அஸம்பு²ட்ட²ங். விஜ்ஜமானேபி ஹி கலாபந்தரபூ⁴தானங் கலாபந்தரபூ⁴தஸம்பு²ட்ட²பா⁴வே தங்தங்பூ⁴தவிவித்ததா ரூபபரியந்தோ ஆகாஸோதி யேஸங் யோ பரிச்சே²தோ³, தேஹி ஸோ அஸம்பு²ட்டோ²வ, அஞ்ஞதா² பரிச்சி²ன்னபா⁴வோ ந ஸியா தேஸங் பூ⁴தானங் ப்யாபிதபா⁴வாபத்திதோ. அப்யாபிதா ஹி அஸம்பு²ட்ட²தாதி.

638. லஹுதாதீ³னங் அஞ்ஞமஞ்ஞாவிஜஹனேன து³ப்³பி³ஞ்ஞெய்யனானத்ததா வுத்தாதி தங்தங்விகாராதி⁴கருபேஹி தங்தங்னானத்தப்பகாஸனத்த²ங் “ஏவங் ஸந்தேபீ”திஆதி³மாஹ. யதா²வுத்தா ச பச்சயா தங்தங்விகாரஸ்ஸ விஸேஸபச்சயபா⁴வதோ வுத்தா, அவிஸேஸேன பன ஸப்³பே³ ஸப்³பே³ஸங் பச்சயாதி.

641. ஆதி³தோ சயோ ஆசயோ, பட²முப்பத்தி. உபரி சயோ உபசயோ. பப³ந்தோ⁴ ஸந்ததி. தத்த² உத்³தே³ஸே அவுத்தோபி ஆசயோ உபசயஸத்³தே³னேவ விஞ்ஞாயதீதி “யோ ஆயதனானங் ஆசயோ புனப்புனங் நிப்புத்தமானானங், ஸோவ ரூபஸ்ஸ உபசயோ”தி ஆஹ. பானியங் பன உப-ஸத்³தோ³ பட²மத்தோ² உபரிஅத்தோ² ச ஹோதீதி “ஆதி³சயோ உபசயோ, உபரிசயோ ஸந்ததி”தி அயமத்தோ² விஞ்ஞாயதீதி. அஞ்ஞதா² ஹி ஆசயஸங்கா²தஸ்ஸ பட²முப்பாத்³ஸ்ஸ அவுத்ததா ஆபஜ்ஜெய்ய.

ஏவந்தி “யோ ஆயதனானங் ஆசயோ”திஆதி³னித்³தே³ஸேன கிங் கதி²தங் ஹோதி? ஆயதனேன ஆசயோ கதி²தோ. ஆசயூபசயஸந்ததியோ ஹி நிப்புத்திபா⁴வேன ஆசயோ ஏவாதி ஆயதனேஹி ஆசயாதீ³னங் பகாஸிதத்தா தேஹி ஆசயோ கதி²தோ. ஆயதனானங் ஆசயாதி³வசனேனேவ ஆசயஸபா⁴வானி உப்பாத்³த⁴ம்மானி ஆயதனானீதி ஆசயேன தங்கதிகானி ஆயதனானி கதி²தானி. லக்க²ணஞ்ஹி உப்பாதோ³, ந ரூபரூபந்தி. தேனேவாதி⁴ப்பாயேனாஹ “ஆயதனமேவ கதி²த”ந்தி. ஆசயஞ்ஹி லக்க²ணங் கத²யந்தேன தங்லக்க²ணானி ஆயதனானேவ கதி²தானி ஹோந்தீதி. ஏவம்பி கிங் கதி²தங் ஹோதீதி ஆயதனாசயேஹி ஆசயாயதனேஹி ஆசயமேவ ஆயதனமேவ கதெ²ந்தேன உத்³தே³ஸே நித்³தே³ஸே ச ஆசயோதி இத்³மேவ அவத்வா உபசயஸந்ததியோ உத்³தி³ஸித்வா தேஸங் விப⁴ஜனவஸேன ஆயதனேன ஆசயகத²னாதி³னா கிங் கதி²தங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. ஆசயோதி உபசயமாஹ, உபசயோதி ச ஸந்ததிங். ததே³வுப⁴யங் யதா²க்கமங் விவரந்தோ “நிப்புத்தி வட்³டி⁴ கதி²தா”தி ஆஹ. உபசயஸந்ததியோ ஹி அத்த²தோ ஏகத்தா ஆசயோவாதி தது³த்³தே³ஸவிப⁴ஜனவஸேன ஆயதனேன ஆசயகத²னாதி³னா நிப்புத்திவட்³டி⁴ஆகாரனானத்தங் ஆசயஸ்ஸ கதி²தந்தி அத்தோ². இமமேவத்த²ங் விபா⁴வேதுங் “அத்த²தோ ஹி”திஆதி³மாஹ. யஸ்மா ச உப⁴யம்பி ஏதங் ஜாதிருபஸ்ஸேவாதி⁴வசனங், தஸ்மா ஜாதிருபஸ்ஸ லக்க²ணாதி³விஸேஸேஸு ஆசயாதீ³ஸு பவத்திஆதீ³ஸு ச ஆசயாதி³லக்க²ணாதி³கோ உபசயோ, பவத்திஆதி³லக்க²ணாதி³கா ஸந்ததீதி வேதி³தப்பா³தி அத்தோ².

643. பகதினித்³தே³ஸாதி ப²லவிபச்சனபகதியா நித்³தே³ஸா, ஜராய பாபுணிதப்ப³ங் ப²லமேவ வா பகதி. ந ச க²ண்டி³ச்சாதீ³னேவ ஜராதி கலலகாலதோ பபு⁴தி புரிமரூபானங் ஜராபத்தக்க²ணே உப்பஜ்ஜமானானி பச்சி²மரூபானி பரிபக்கரூபானுரூபானி பரிணதபரிணதானி உப்பஜ்ஜந்தீதி அனுக்கமேன ஸுபரிணதரூபபரிபாககாலே உப்பஜ்ஜமானானி க²ண்டி³ச்சாதி³ஸபா⁴வானி உப்பஜ்ஜந்தி. தானி உத்³காதி³மக்³கே³ஸு திணருக்க²ஸங்⁴க்³தாத³யோ விய பரிபாகக³தமக்³ஸங்கா²தேஸு பரிபக்கரூபேஸு உப்பன்னானி ஜராய க³தமக்³கோ³இச்சேவ வுத்தானி, ந ஜராதி. அவிஞ்ஞாயமானந்தரஜரா அவீசிஜரா. மரணே உபனயனரஸா.

644. தங் பத்வாதி தங் அத்தனோ ஏவ க²யவயஸங்கா²தங் ஸபா⁴வங் பத்வா ரூபங் கீ²யதி வேதி பி⁴ஜ்ஜதி. போதெ²த்வா பாதிதஸ்ஸ து³ப்³லதா பராதீ⁴னதா ஸயனபராயணதா ச ஹோதி, ததா² ஜராபி⁴பூ⁴தஸ்ஸாதி போத²கஸதி³ஸீ ஜரா.

645. கத்தப்³புதோதி கத்தப்³புஸபா⁴வதோ. விஸாணாதீ³னங் தரச்ச²கேளதேமிதானங் பாஸாணானங் விய த²த்³த⁴பா⁴வாபா⁴வதோ அஹிவிச்சி²கானங் விய ஸவிஸத்தாபா⁴வதோ ச ஸுகு²மதா வுத்தா. ஓஜாலக்க²ணோதி எத்த² அங்க³மங்கா³னுஸாரினோ ரஸஸ்ஸ ஸாரோ உபத்த²ம்ப⁴புலகாரோ பூ⁴தனிஸ்ஸிதோ ஏகோ விஸேஸோ ஓஜாதி.

உபாதா³பா⁴ஜனீயகதா²வண்ணனா நிட்டி²தா.

நோஉபாதா³பா⁴ஜனீயகதா²வண்ணனா

646. ந உபாதி³யதேவாதி ந நிஸ்ஸயதி ஏவ, கிந்து நிஸ்ஸயதி ச நிஸ்ஸீயதி சாதி அத்தோ².

647. புரிமா பனாதி பஞ்சவித⁴ஸங்க³ஹே பத²வீதா⁴துஆபோதா⁴துதேஜோதா⁴துவாயோதா⁴துனங் புரிமுத்³தே³ஸவஸேன வுத்தங். பொ²ட்ட²ப்³பா³யதனநித்³தே³ஸே வா வுத்தானங் பத²வீதா⁴துஆதீ³னங் புரிமா உத்³தே³ஸே வுத்தா ஆபோதா⁴துதி அதி⁴ப்பாயோ, வுத்தஸ்ஸ வா பொ²ட்ட²ப்³பா³யதனஸ்ஸ அதீததாய பச்சி²மதா, அனாக³ததாய ச ஆபோதா⁴துயா புரிமதா வுத்தாதி த³ட்ட²ப்³பா³. ஆயுதி ஜீவிதிந்த³ரியங். கம்மஜதேஜங் உஸ்மா. யங் கிஞ்சி தா⁴துங்...பே... ஏகப்பஹாரேன நுப்பஜ்ஜதீதி ஏகஸ்மிங் க²ணே அனேகாஸு பத²வீஸு ஆபாத²க³தாஸு தாஸு தாஸு ஸஹ நுப்பஜ்ஜதி, ததா² தேஜவாயுஸு சாதி அத்தோ². அனேகேஸு ஆரம்மணேஸு ஸன்னிபதிதேஸு ஆபு⁴ஜிதவஸேன ஆரம்மணபஸாதா³தி⁴மத்ததாவஸேன ச பட²மங் கத்த²சி உப்பத்தி த³ஸ்ஸிதா, அஞ்ஞத்த² ச பன உப்பத்தி அத்தி² ஏவ. ஸாயங் ஆரம்மணதோ ஆரம்மணந்தரஸங்கந்தி யேன உபாயேன ஹோதி, தஸ்ஸ விஜானந்த²ங் புச்ச²தி “கத²ங் பன சித்தஸ்ஸ ஆரம்மணதோ ஸங்கந்தி ஹோதீ”தி.

651. அயபிண்டி³ஆதீ³ஸு பத²வீதா⁴து தாதி³ஸாய ஆபோதா⁴துயா அனாப³த்தா⁴ ஸந்தீ விஸரெய்ய, தஸ்மா “தானி ஆபோதா⁴து ஆப³ந்தி⁴த்வா ப³த்தா⁴னி கரோதீ”தி வுத்தங். யதா² ஹி யுத்தப்பமாணங் உத³கங் பங்ஸுகண்ணானி ஆப³ந்தி⁴த்வா மத்திகாபிண்ட³ங் கத்வா ட²பேதி, ஏவங் அயோபிண்டி³ஆதீ³ஸுபி தத³னுரூபபச்சயேஹி தத்தே²வ உப்பன்னா ஆபோதா⁴து ததா² ஆப³ந்தி⁴த்வா ட²பேதீதி த³ட்ட²ப்³பா³.

அபுஸித்வா பதிட்டா² ஹோதீதி ஆபோதா⁴துயா அபொ²ட்ட²பு³பா⁴வதோ
 வுத்தங், ததா² “அபுஸித்வாவ ஆபுந்த⁴தீ”தி. ந ஹி யதா²
 பொ²ட்ட²பு³பா⁴தூனங் பொ²ட்ட²பு³பா⁴வேன அஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயதா,
 ஏவங் பொ²ட்ட²பு³பா⁴பொ²ட்ட²பு³பா⁴தூனங் ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ
 வேதி³தப்³போ³. அவினிப்³போ⁴க³வுத்தீஸு ஹி பூ⁴தேஸு
 அஞ்ஞமஞ்ஞனிஸ்ஸயதா அஞ்ஞமஞ்ஞபச்சயபூ⁴தேஸு ந ஸக்கா நிவாரேதுங்,
 நாபி ஸஹஜாதேஸு அவினிப்³போ⁴க³தாய ஏகீபூ⁴தேஸு புஸனாபுஸனானி
 விசாரேதுங் யுத்தானீதி. ந உண்ஹா ஹுத்வா ஜா²யதீதி
 தேஜோஸபா⁴வதங்யேவ படிக்கி²பதி, ந ஸீதத்தங் அனுஜானாதி,
 தேஜோஸபா⁴வபடிக்கே²பேனேவ ச ஸீதத்தஞ்ச படிக்கி²த்தங் ஹோதி. தேஜோ
 ஏவ ஹி ஸீதங் ஹிமபாதஸமயாதீ³ஸு ஸீதஸ்ஸ பரிபாசகதாத³ஸ்ஸனதோ,
 ஸீதுண்ஹானஞ்ச அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபக்க²பா⁴வதோ உண்ஹேன ஸஹ ந ஸீதங்
 பூ⁴தந்தரங் பவத்ததீதி யுஜ்ஜதி. உண்ஹகலாபே பன ஸீதஸ்ஸ அப்பவத்தி
 ஸீதகலாபே ச உண்ஹஸ்ஸ த்³வின்னங் அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபக்க²த்தா
 தேஜோவிஸேஸபா⁴வே யுஜ்ஜதீதி. பா⁴வஞ்ஞத²த்தந்தி க²ரானங் கு³ளாதீ³னங்
 த³வதா முது³தா ரஸாதீ³னஞ்ச த³வானங் க²ரதா பச்சயவிஸேஸேஹி
 ஓமத்தாதி⁴மத்தபத²வீதா⁴துஆதி³கானங் உப்பத்தி. லக்க²ணஞ்ஞத²த்தங்
 கக்க²ளாதீ³லக்க²ணவிஜஹனங், தங் ஏதேஸங் ந ஹோதி,
 ஓமத்தாதி⁴மத்ததாஸங்கா²தங் பா⁴வஞ்ஞத²த்தங்யேவ ஹோதீதி அத்தோ².

652. அனுபாதி³ன்னாதீ³னங்யேவாதி

ஏகந்தஅனுபாதி³ன்னஏகந்தனசித்தஸமுட்டா²னாதீ³னங் நித்³தே³ஸேஸு
 க³ஹனேஸு க³ஹிதாதி அத்தோ². யங் வா பனஞ்ஞம்பீதி பன வசனேன
 புரிமானம்பி நகம்மஸ்ஸகதத்தாபா⁴வாதி³கங் தீ³பேதி. தா ஹி
 அனுபாதி³ன்னாதீ³னகம்மஸ்ஸகதத்தாதி³வசனானங் ஸமானத்த²த்தா ஏகேன
 அவத்தப்³த்தே இதரேனபி அவத்தப்³பா³ ஸியுங், வத்தப்³த்தே வா வத்தப்³பா³.
 தஸ்மா ஏகந்தாகம்மஜாதீ³ஸ்வேவ க³ஹேதப்³த்தா தா அனேகந்தேஸு ந
 க³ஹிதாதி த³ட்ட²பா³.

666. ஏகந்த ...பே... பஞ்ஞாயதி தேஸங் விகாரத்தா, அனிப்ப²ன்னத்தா பன
 தஸ்ஸ உப்பாதோ³ ந கேனசி ஸக்கா வத்துந்தி அதி⁴ப்பாயோ.

து³கனித்³தே³ஸவண்ணனா நிட்டி²தா.

சதுக்கனித்³தே³ஸவண்ணனா

966. பச்சி²மபத³ஸ்ஸாதி விஞ்ஞாதபத³ஸ்ஸ. ஸப்³பமேவ ஹி ரூபங்
 விஞ்ஞாதந்தி தஸ்ஸ அபி⁴ந்தி³தப்³த்தா விஞ்ஞாததோ அஞ்ஞங் தி³ட்ட²ங்
 ஸுதங் முதஞ்ச ந ஹோதீதி புச்ச²ங் அகத்வாவ விஸ்ஸஜ்ஜிதங். ந ஹி ஸக்கா
 விஞ்ஞாததோ அஞ்ஞங் “கதமங் ரூபங் தி³ட்ட²”ந்தி புச்சி²துந்தி அதி⁴ப்பாயோ.

யதா² ஹி த்³வீஸு உத்³தி³ட்டே²ஸு நோபாத்³தோ அஞ்ஞத்தங் ஸந்தா⁴ய
 “கதமங் தங் ரூபங் உபாதா³”தி புச்சி²தங், ஏவங் தி³ட்டா²தீ³ஸு சதுாஸு
 உத்³தி³ட்டே²ஸு ஸுதாதீ³ஹி தீஹிபி அஞ்ஞத்தங் ஸந்தா⁴ய “கதமங் தங்
 ரூபங் தி³ட்ட²”ந்தி புச்சி²தப்³பங் ஸியா, தத³பா⁴வோ ந புச்சி²தங், ஏவங்
 ஸுதாதீ³ஸுபீதி. த³ஸ்ஸனாதி³க்³ஹணவிஸேஸதோ பன தி³ட்டா²தீ³ஹி
 அஞ்ஞஸ்ஸ விஞ்ஞாதஸ்ஸ ஸப்³பா⁴வதோ ச சதுக்கோ வுத்தோ.

பஞ்சகனித்³தே³ஸவண்ணனா

969. தேஜோபா⁴வங் க³தந்தி ஸபா⁴வேனேவ தேஜோபா⁴வங் பத்தந்தி
 அத்தோ². வுத்தஸ்ஸபி அஞ்ஞேன பகாரேன ஸங்க³ஹாரஹஸ்ஸ
 ஸங்க³ண்ஹனங் நயகரணங் இத⁴ த³ட்ட²ப்³பங், தயித³ங் “விஞ்ஞாத”ந்தி
 சதுக்கபதே³பி யோஜேதப்³பங். பொ²ட்ட²ப்³பஸ்ஸ பே⁴த³ஸப்³பா⁴வோ
 அட்ட²கே நயோ.

பகிண்ணகதா²வண்ணனா

975. நத்தி² நீவரணாதி வசனேன மித்³த⁴ஸ்ஸபி நீவரணஸ்ஸ பஹானங்
 வுத்தங், ந ச ரூபங் பஹாதப்³பங், ந ச ரூபகாயகே³லஞ்ஞங் முனினோ நத்தீ²தி
 ஸக்கா வத்துங் “பிட்டி² மே ஆகி³லாயதி, தமஹங் ஆயமிஸ்ஸாமீ”தி (ம. நி.
 2.22) வசனதோ. ஸவிஞ்ஞாணகஸத்³தோ³தி விஞ்ஞாணேன பவத்திதோ
 வசீகோ⁴ஸாதி³ஸத்³தோ³. ந ஹி ஏதானி ஜாயந்தீதி பரிபச்சமானஸ்ஸ
 ரூபஸ்ஸ பரிபச்சனங் ஜரா , கீயமானஸ்ஸ க²யோ அனிச்சதாதி
 ரூபபா⁴வமத்தானி ஏதானி, ந ஸயங் ஸபா⁴வவந்தானீதி ஸந்தா⁴ய வுத்தங்.
 ததா² ஜாயமானஸ்ஸ ஜனநங் ஜாதி, ஸா ச ரூபபா⁴வோவ, ந ஸயங்
 ஸபா⁴வவதீதி “ந பன பரமத்த²தோ ஜாதி ஜாயதீ”தி வுத்தங்.

தேஸங் பச்சயோ ஏதிஸ்ஸாதி தப்பச்சயா, தப்பச்சயாய பா⁴வோ
 தப்பச்சயபா⁴வோ, தப்பச்சயபா⁴வேன பவத்தோ வோஹாரோ
 தப்பச்சயபா⁴வவோஹாரோ, தங் லப⁴தி.

அபி⁴னிப்³புத்திதத⁴ம்மக்க²ணஸ்மிந்தி

அபி⁴னிப்³புத்தியமானத⁴ம்மக்க²ணஸ்மிந்தி அதி⁴ப்பாயோ. ந ஹி ததா³ தே
 த⁴ம்மா ந ஜாயந்தீதி ஜாயமானபா⁴வோவ ஜாதீதி யுத்தா தஸ்ஸா
 கம்மாதி³ஸமுட்டா²னதா தங்னிப்³புத்ததா ச, ந பன ததா³ தே த⁴ம்மா ஜீயந்தி
 கீயந்தி ச, தஸ்மா ந தேஸங் தே ஜீரணபி⁴ஜ்ஜனபா⁴வா
 சித்தாதி³ஸமுட்டா²னா தங்னிப்³புத்தா சாதி வசனங் அரஹந்தி. ஏவமபி
 உபாதி³ன்ன-ஸத்³தோ³ உபேதேன கம்முனா ஆதி³ன்னதங் வத³தி, ந நிப்³புத்திந்தி
 உபாதி³ன்னபாகபே⁴தா³னங் உபாதி³ன்னதா தேஸங் வத்தப்³பா³தி சே? ந,
 ஆதி³ன்ன-ஸத்³த³ஸ்ஸ நிப்³புத்திவாசகத்தா. உபேதேன நிப்³புத்தஞ்ஹி
 உபாதி³ன்னந்தி பச்சயானுபா⁴வக்க²ணஞ்ச நிப்³புத்திஞ்ச க³ஹெத்வாவ

பவத்தோ அயங் வோஹாரோ ததா³ அபா⁴வா ஜராமரணே ந பவத்தீதி.
படிச்சஸமுப்பன்னானங் த⁴ம்மானங் ஜராமரணத்தா தேஸங் உப்பாதே³ ஸதி
ஜராமரணங் ஹோதி, அஸதி ந ஹோதி. ந ஹி அஜாதங் பரிபச்சதி பி⁴ஜ்ஜதி
வா, தஸ்மா ஜாதிபச்சயதங் ஸந்தா⁴ய “ஜராமரணங் படிச்சஸமுப்பன்ன”ந்தி
வுத்தங்.

நிஸ்ஸயபடிபு³த⁴வுத்திதோதி ஜாயமானபரிபச்சமானபி⁴ஜ்ஜமானானங்
ஜாயமானாதி³பா⁴வமத்தத்தா ஜாயமானாதி³னிஸ்ஸயபடிபு³த⁴வுத்திகா
ஜாதிஆத³யோதி வுத்தங் ஹோதி. யதி³ ஏவங் உபாதா³யருபானஞ்ச
சக்கா²யதனாதீ³னங் உப்பாதா³தி³ஸபா⁴வபு⁴தா ஜாதிஆத³யோ தங்னிஸ்ஸிதா
ஹொந்தீதி பூ⁴தனிஸ்ஸிதானங் தேஸங் லக்க²ணானங் உபாதா³யபா⁴வோ
விய உபாதா³யருபனிஸ்ஸிதானங் உபாதா³யுபாதா³யபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதீதி சே?
ந, பூ⁴தபடிபு³த⁴உபாதா³யருபலக்க²ணானஞ்ச பூ⁴தபடிபு³த⁴பா⁴வஸ்ஸ
அவினிவத்தனதோ. அபிச ஏககலாபபரியாபன்னானங் ரூபானங் ஸஹேவ
உப்பாதா³தி³ப்பவத்திதோ ஏகஸ்ஸ கலாபஸ்ஸ உப்பாதா³த³யோ ஏகேகாவ
ஹொந்தீதி யதா² ஏகேகஸ்ஸ கலாபஸ்ஸ ஜீவிதிந்த்³ரியங் கலாபானுபாலகங்
“உபாதா³யருப”ந்தி வுச்சதி, ஏவங் கலாபுப்பாதா³தி³ஸபா⁴வா ஜாதிஆத³யோ
“உபாதா³யருபானி”ச்சேவ வுச்சந்தி. ஏவங் விகாரபரிச்சே²த³ருபானி ச
யோஜேதப்³பா³னி.

கம்மஸமுட்டா²னஸம்பந்த⁴ங் உதுஸமுட்டா²னங் கம்மவிஸேஸேன
ஸுவண்ணது³ப்³பண்ணஸுஸண்டி²தது³ஸ்ஸண்டி²தாதி³விஸேஸங் ஹொதீதி
“கம்மபச்சய”ந்தி வுத்தங். கம்மவிபாகானுப⁴வனஸ்ஸ காரணபூ⁴தங்
பா³ஹிரஉதுஸமுட்டா²னங் கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னங். கம்மஸஹாயோ
பச்சயோ, கம்மஸ்ஸ வா ஸஹாயபூ⁴தோ பச்சயோ கம்மபச்சயோ, ஸோவ
உது கம்மபச்சயஉது, ஸோ ஸமுட்டா²னங் ஏதஸ்ஸாதி
கம்மபச்சயஉதுஸமுட்டா²னந்தி வசனத்தோ². ஸீதே உண்ஹே வா கிஸ்மிஞ்சி
உதும்ஹி ஸமாக³தே ததோ ஸுத்³த⁴ட்ட²கங் உப்பஜ்ஜதி, தஸ்ஸ ஸோ உது
ஸமுட்டா²னங். து³தியஸ்ஸ ஸுத்³த⁴ட்ட²கஸ்ஸ
உதுஸமுட்டா²னிகபடிபு³ந்த⁴கஸ்ஸ ஸோ ஏவ புரிமோ உது பச்சயோ. ததியங்
பன ஸுத்³த⁴ட்ட²கங் புரிமஉதுஸஹாயேன உதுனா நிப்³புத்தத்தா புப்³பே³
வுத்தனயேனேவ “உதுபச்சயஉதுஸமுட்டா²ன”ந்தி வுத்தங். ஏவமயங் புரிமோ
உது திஸ்ஸோ ஸந்ததியோ க⁴ட்டேதி, ததோ பரங் அஞ்ஞஉதுஸமாக³மே
அஞ்ஞஸந்ததித்தயங், ததோ ச அஞ்ஞேன அஞ்ஞந்தி ஏவங் பவத்தி த³ட்ட²ப்³பா³.
ததே³தங் ஸீதுண்ஹானங் அப்ப³ஹுபா⁴வே தங்ஸம்ப²ஸ்ஸஸ்ஸ
அசிரப்பவத்தியா சிரப்பவத்தியா ச வேதி³தப்³பங், அனுபாதி³ன்னேன தீ³பனா ந
ஸந்ததித்தயவஸேன, அத² கோ² மேக⁴ஸமுட்டா²பகமூலஉதுவஸேன
பகாரந்தரேன த³ட்ட²ப்³பா³, தங் த³ஸ்ஸேதுங் “உதுஸமுட்டா²னோ நாம
வலாஹகோ”திஆதி³மாஹ. ரூபருபானங் விகாராதி³மத்தபா⁴வதோ

அபரினிப்ப²ன்னதா வுத்தா. தேஸஞ்ஹி ரூபவிகாராதி³பா⁴வதோ ரூபதாதி
அதி⁴ப்பாயோ. ரூபவிகாராதி³பா⁴வதோ ஏவ பன ரூபே ஸதி ஸந்தி, அஸதி ந
ஸந்தீதி அஸங்க²தபா⁴வனிவாரணத்த²ங் பரினிப்ப²ன்னதா வுத்தாதி.

ரூபகண்ட³வண்ணனா நி²டி²தா.

3. நிக்கேபகண்டங்

திகனிக்கேபகதாவண்ணனா

985. ஸப்பேஸந்தி சித்துப்பாதுவஸேன ரூபாஸங்குவஸேன ச பி⁴ன்னானங் ஸப்பேஸங் பஸ்ஸாதிச்சக்காதிப்பா⁴ஜனநயேன வித்தாரிதோ. தத்த² பன அஸங்குதஸ்ஸ பே⁴தாபா⁴வதோ அஸங்குதா தா⁴தூத்வேவ பதாபா⁴ஜனங் தட்ட²ப்பங். யேவாபனகானங் பன ஸுகு²முபாதாயரூபஸ்ஸ ச இந்திரியவிகாரபரிச்சேத³லக்கணரூபுத்தம்ப⁴கபா⁴வரஹிதஸ்ஸ ஹதயவத்து²ஸ்ஸ பது³த்தா⁴ரேன இத⁴ நித்தே³ஸானரஹத்தா நித்தே³ஸோ ந கதோதி தட்ட²ப்போ³. ந ஹி ததா³குதஸ்ஸ த⁴ம்மேஸு ஆசரியமுட்டி² அத்தீ²தி. நிக்கிப்பித்வாதி வித்தாரதே³ஸனங் டபெத்வா, அபனெத்வாதி அத்தோ², வித்தாரதே³ஸனங் அந்தோகத⁴ங் கத்வாதி வா. கா⁴தாத்தோ² நிதானே வுத்தோ ஏவ.

மூலவஸேன பச்சயபா⁴வோ ஹேதுபச்சயத்தோ². பப⁴வதி ஏதஸ்மாதி பப⁴வோ, ஸோ ஏவ “ஜனகோ”தி விஸேஸிதோ. ஸமுட்டா²தி ஏதேனாதி ஸமுட்டா²னங், தஸ்ஸ விஸேஸனங் நிப்புத்தகந்தி. ஸப்பா³னி வா ஏதானி பரியாயவசனானி. அத்தவஸேனாதி கஸ்மா வுத்தங், நனு குஸலமூலானங் ஹேதுபா⁴வதோ த⁴ம்மவஸேனாதி யுத்தந்தி? ஸச்சமேதங், அலோபா⁴தீனங் பன திண்ணங் ஸமானஸ்ஸ மூலட்ட²ஸ்ஸ வஸேன தஸ்ஸிததங் ஸந்தா⁴ய “அத்தவஸேனா”தி வுத்தங். இமினா த⁴ம்மோதி பா⁴வோ, அத்தோ²தி த⁴ம்மகிச்சங் அதி⁴ப்பேதந்தி விஞ்ஞாயதி. “அலோபா⁴ நிதானங் கம்மானங் ஸமுதயாயா”திஆதிவசனதோ (அ. நி. 3.34) தானி குஸலமூலானி ஸமுட்டா²னங் ஏதஸ்ஸாதிபி தங்ஸமுட்டா²னங். தங் பன தேஹி ஸமுட்டி²தங் ஹோதீதி “அலோபா⁴தீஹி ஸமுட்டி²த”ந்தி ஆஹ. தே குஸலமூலதங்ஸம்பயுத்தா ஸமுட்டா²னங் ஏதஸ்ஸாதிபி அத்தோ² ஸம்ப⁴வதி. எத்த² பன சேதனங் டபெத்வா அஞ்ஞே “தங்ஸம்பயுத்தா”தி ஸமுட்டா²னபா⁴வே வத்தப்பா³. தத்த² மூலேஹி அத்தனோ பச்சயதோ குஸலே பரியாதியதி, கந்தே⁴ஹி ஸபா⁴வதோ, கம்மேஹி அஞ்ஞஸ்ஸ நிப்புத்தனகிச்சதோ. மூலேஹி ச குஸலானங் அனவஜ்ஜதாய ஹேதுங் தஸ்ஸேதி, கந்தே⁴ஹி தங்ஸம்பயோககதங் அனவஜ்ஜஸபா⁴வங், கம்மேஹி ஸுக³விபாகதங். மூலேஹி வா நிதானஸம்பத்தியா ஆதிக்கயாணதங், கந்தே⁴ஹி ஸபா⁴வஸம்பத்தியா மஜ்ஜேகல்யாணதங், கம்மேஹி நிப்புத்திஸம்பத்தியா பரியோஸானகல்யாணதங்.

986. தங் ...பே... உத்த⁴ங் அகுஸலங் நாம நத்தீ²தி கஸ்மா வுத்தங், நனு விசிகிச்சுத்த⁴ச்சஸஹக³தமோஹோ அத்தீ²தி? ஸச்சமேதங், தேன பன வினா தங்ஸம்பயுத்ததா நத்தீ²தி தங்ஸம்பயுத்தேஸு க³ஹிதேஸு மோஹோ க³ஹிதோ ஏவாதி கத்வா “ததோ உத்த⁴ங் நத்தீ²தி வுத்தங் அஞ்ஞத்த² அபா⁴வா. ஏகஸ்மிங் டி²தங் ஏகட்ட²ங், ஸஹஜபா⁴வேன ஏகட்ட²ங் ஸஹஜேகட்ட²ங். பஹாதப்ப³ந்தி பஹானங், பஹானபா⁴வேன ஏகட்ட²ங் பஹானேகட்ட²ங். யேன ஹி யங் ஸஹ பஹாதப்ப³ங், தேன தங் ஏகஸ்மிங் புகு³கலே டி²தங் ஹோதி, ஏகஸ்மிங் ஸமுச்சின்னே அஸமுச்சின்னே ச இதரஸ்ஸ ஸமுச்சின்னதாய அஸமுச்சின்னதாய ச வஸேன அஞ்ஞமஞ்ஞாவிரஹிததோ.

987. தீணி லக்கணானி² அனிச்சதுக்க³அனத்ததா. நாமகஸிணஸத்தபஞ்ஞத்தியோ திஸ்ஸோ பஞ்ஞத்தியோ. பரமத்தே² அமுஞ்சித்வா வோஹரியமானா விஹாரமஞ்சாதி³கா உபாதா³பஞ்ஞத்தி ஸத்தபஞ்ஞத்திக்³ஹணேன க³ஹிதாதி வேதித்தப்பா³, ஏதானி ச லக்கணாதீ³னி ஹெட்டா² த்³வீஸு கண்டே³ஸு விஞ்ஞத்திஆதீ³னி விய ந வுத்தானி, ந ச ஸபா⁴வத⁴ம்மாதி கத்வா ந லப்ப⁴ந்தீ²தி வுத்தானி. ந ஹி கோசி ஸபா⁴வோ குஸலத்திகாஸங்க³ஹிதோதி வத்துங் யுத்தந்தி.

988. ஸுக³பூ⁴மீதி காமாவசராதயோபி யுஜ்ஜந்தி. ஸுக³ஸஹக³தா ஹி காமாவசராதியூ⁴மி ஸுக³பூ⁴மி. காமாவசராதியூ⁴மீதி ச காமாவசராதியூ⁴தாய த⁴ம்மா ஏவ வச்சந்தீ²தி காமாவசராதியூ⁴சித்துப்பாதே³ஸுதி அத்த²தோ விஞ்ஞாயதி. ஏவஞ்ச கத்வா “ஸுக³பூ⁴மிய”ந்தி வத்வா தஸ்ஸா ஏவ விபா⁴க³தஸ்ஸனத்தங் “காமாவசரே”திஆதி³ வுத்தங். பூ⁴மி-ஸத்தோ³ ச அபி⁴த⁴ம்மே காமாவசராதீ³ஸு நிருஹ்ஹோதி “சதாஸு பூ⁴மீஸு குஸல”ந்திஆதீ³ஸு (த⁴. ஸ. 1384) அஞ்ஞபூ⁴மிக்க³ஹணங் ந ஹோதீதி. பானிதோ சாதி “விஸிட்டா²னங் பாகாதி விபாகா”திஆதிவசனத்தவிபா⁴வனேன பானிதோ. “விபக்கபா⁴வமாபன்னானங் அரூபத⁴ம்மானமேதங் அதி⁴வசன”ந்திஆதி³னா பா⁴ஸிதத்தவிபா⁴வனேன அத்த²தோ ச. நாமபரிச்சேதா³தீ³ஹி திகதுகானங் வவத்தா²னதஸ்ஸனேன வா பானிதோ, தத்த²விஞ்ஞாபனேன அத்த²தோ.

991. ஸாலிபுலந்தி ஸாலிபாகமாஹ.

994. அம்ஹாகங் மாதுலத்தே³ரோதி புகு³லாரம்மணஸ்ஸபி உபாதா³னஸ்ஸ உபாதா³னக்க³ந்தா⁴ ஏவ பச்சயோ, ந லோகுத்தரா, கோ பன வாதோ³ கந்தா⁴ரம்மணஸ்ஸ. தேனாஹ “அக்க³ஹிதானீ”தி.

998. யதா² உபாதா³னேஹி அக்க³ஹேதப்பா³ அனுபாதா³னியா, ஏவங் ஸங்கிலேஸேஹி அக்க³ஹேதப்பா³ அஸங்கிலேஸிகாதி கத்வா “அஸங்...பே... ஏஸேவ நயோ”தி ஆஹ.

1006. திட்டியா க³ஹிதோ அத்தா ந விஜ்ஜதி. யேஸு பன விபல்லத்தக³ஹோ, தே உபாதா³னக்க³ந்தா⁴வ விஜ்ஜந்தி. தஸ்மா யஸ்மிங் அவிஜ்ஜமானநிச்சாதி³விபரியாஸாகாரக³ஹணங் அத்தி², ஸோவ உபாதா³னக்க³ந்த⁴பஞ்சகஸங்க³தோ காயோ. தத்த² நிச்சாதி³ஆகாரஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானதாதா³ஸ்ஸனத்தங் ரூபனாதி³ஸபா⁴வஸ்ஸேவ ச

விஜ்ஜமானதாதுஸ்ஸனத்தங் விஜ்ஜமானோ காயோதி விஸேஸெத்வா வுத்தோ, லோகுத்தரா பன ந கதாசி அவிஜ்ஜமானாகாரேன கய்ஹந்தீதி ந இதங் விஸேஸனங் அரஹந்தி. ஸக்காயே திட்டி, ஸதீ வா காயே திட்டி ஸக்காயதிட்டி. அத்தனா கஹிதாகாரஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானதாய ஸயமேவ ஸதீ, ந தாய கஹிதோ அத்தா அத்தனியங் வாதி அத்தோ. அயங் பனத்தோ ஸம்பவதீதி கத்வா வுத்தோ, புரிமோ ஏவ பன பதாணோ. துதியே ஹி திட்டியா வத்து அவிஸேஸிதங் ஹோதி. காயோதி ஹி கந்தபஞ்சகே வச்சமானே லோகுத்தரபனயனங் நத்தி. ந ஹி லோகுத்தரேஸு காய-ஸத்தோ ந வத்தி. காயபஸ்ஸத்தி ஆதீஸு ஹி லோகுத்தரேஸு காய-ஸத்தோபி லோகுத்தரக்கந்தவாசகோதி. ஸீலேனாதி ஸுத்தியா அஹேதுபுதேன ஸீலேன. கஹிதஸமாதானந்தி உப்பாதிப்பராமாஸோவ. ஸோ ஹி ஸமாதியந்தி ஏதேன குக்குரஸ்ஸவதாதீனீதி “ஸமாதான”ந்தி வுத்தோ. தத்த அவிதிக்கமனியதாய ஸீலங், பத்திவஸேன ஸததங் சரிதப்பதாய வதங் தட்டப்பங்.

1007. இதேவ திட்டமானஸ்ஸாதி இமிஸ்ஸாயேவ இந்தஸாலகுஹாயங் திட்டமானஸ்ஸ. வாசக்கதகரணங் உக்கஹோ. அத்தபரிபுச்சனங் பரிபுச்சா. குஸலேஹி ஸஹ சோதனாபரிஹரணவஸேன வினிச்சயகரணங் வினிச்சயோ. பஹுனங் நானப்பகாரானங் ஸக்காயதிட்டிநங் அவிஹத்தா தா ஜனெந்தி, தாஹி ஜனிதாதி வா புதுஜ்ஜனா. அவிகாதமேவ வா ஜன-ஸத்தோ வத்தி. புது ஸத்தாரானங் முகுல்லோகிகாதி எத்த புது ஜனா ஏதேஸந்தி புதுஜ்ஜனாதி வசனத்தோ. புதுபே... அவுட்டிதாதி எத்த ஜனேதப்பா, ஜாயந்தி வா எத்தாதி ஜனா, கதியோ. புது ஜனா ஏதேஸந்தி புதுஜ்ஜனா. இதோ பரே ஜாயந்தி ஏதேஹி ஜனா, அபிஸங்காராதயோ. தே ஏதேஸங் புது விஜ்ஜந்தி புதுஜ்ஜனா. அபிஸங்கரணாதிஅத்தோ ஏவ வா ஜன-ஸத்தோ தட்டப்போ. ராகக்கிஆதயோ ஸந்தாபா. தே ஏவ ஸப்பேபி வா கிலேஸா பரிளாஹா. புது பஞ்சஸு காமகுணேஸுதி எத்த ஜாயத்தி ஜனோ, “ராகோ கோதோ”தி ஏவமாதிகோ. புது ஜனோ ஏதேஸந்தி புதுஜ்ஜனா. புதுஸு வா ஜனா ஜாதா ரத்தாதி ஏவங் ராகாதிஅத்தோ ஏவ ஜன-ஸத்தோ தட்டப்போ. பலிபுத்தாதி ஸம்பத்தா உபத்துதா வா. அஸ்ஸதவாதி ஏதேன அந்தாதா வுத்தாதி “அந்தபுதுஜ்ஜனோ வுத்தோ”தி ஆஹ.

அனயேதி அவட்டியங். ஸப்பத்த நிருத்திலக்கணேன பதஸித்தி வேதிதப்பா. அனேகேஸு ச கப்பஸதஸஹஸ்ஸேஸு கதங் ஜானந்தி, பாகடஞ்ச கரொந்தி உபகாரங் ஸதிஜனநஆமிஸபடிக்கஹணாதினா பச்சேகஸம்புத்தா, ததேவ துக்கிதஸ்ஸ ஸக்கச்சங் காதப்பங் கரொந்தி. ஸம்மாஸம்புத்தோ பன அஸங்க்யெய்யஅப்பமெய்யேஸுபி கதங் உபகாரங் மக்கப்பலானங் உபனிஸ்ஸயஞ்ச ஜானாதி, பாகடஞ்ச கரோதி, ஸீஹோ விய ச ஜவங் ஸப்பத்த ஸக்கச்சமேவ தம்மதேஸனங் கரோதி. அரியபாவோதி யேஹி யோகதோ அரியா வுச்சந்தி, தே மக்கப்பலதம்மா தட்டப்பா. அரியகரதம்மா அனிச்சதஸ்ஸனாதயோ, விபஸ்ஸியமானா வா அனிச்சாதயோ.

ஸோதானீதி தண்ஹாதிட்டிகிலேஸதுச்சரிதஅவிஜ்ஜாஸோதானி. “ஸோதானங் ஸங்வரங் ப்ருமி”தி வத்வா “பஞ்ஞாயேதே பிதீயரே”தி வசனேன ஸோதானங் ஸங்வரோ பிதஹனங் ஸமுச்சேதுஞாணந்தி விஞ்ஞாயதி. கந்தீதி அதிவாஸனா, ஸா ச ததாபவத்தா கந்தா. பஞ்ஞாதி ஏகே, அதோஸோ ஏவ வா. காயதுச்சரிதாதீனந்தி துஸ்ஸீயஸங்காதானங் காயவசீதுச்சரிதானங் முட்டஸ்ஸச்சஸங்காதஸ்ஸ பமாதஸ்ஸ அபிஜ்ஜாதோமனஸ்ஸானங் பாபகானங் அக்கந்திஅஞ்ஞாணகோஸஜ்ஜானஞ்ச. அனுபெக்கா ஸங்காரேஹி அவிவட்டனங், ஸாலயதாதி அத்தோ. தம்மட்டியங் படிச்சஸமுப்பாதே படிலோமபாவோ ஸஸ்ஸதுச்சேதுகாஹோ, தப்படிச்சாதகமோஹோ வா. நிப்பானே படிலோமபாவோ ஸங்காரேஸு ரதி, நிப்பானபடிச்சாதகோ மோஹோ வா. ஸங்காரனிமித்தக்காஹோதி யாதிஸ்ஸ கிலேஸஸ்ஸ அப்பஹீனத்தா விபஸ்ஸனா ஸங்காரனிமித்தங் ந முஞ்சதி, ஸோ கிலேஸோ தட்டப்போ. ஸங்காரனிமித்தக்கஹணஸ்ஸ அதிக்கமனங் வா பஹானங்.

சதுன்னங் அரியமக்கானங் பாவித்தா அச்சந்தங் அப்பவத்திபாவேன யங் பஹானந்தி யோஜனா வேதிதப்பா. கேன பன பஹானந்தி? அரியமக்கேஹேவாதி விஞ்ஞாயமானோ அயமத்தோ தேஸங் பாவித்தா அப்பவத்திவசனேன. ஸமுத்யபக்கிகஸ்ஸாதி எத்த சத்தாரோபி மக்கா சதுஸச்சாபிஸமயாதி கத்வா தேஹி பஹாதப்பேன தேன தேன ஸமுத்யேன ஸஹ பஹாதப்பத்தா ஸமுத்யஸபாக்கத்தா ச ஸச்சவிபங்கே ச ஸப்புகிலேஸானங் ஸமுத்யபாவஸ்ஸ வுத்தத்தா “ஸமுத்யபக்கிகா”தி திட்டிஆதயோ வுச்சந்தி. காயவாசாசித்தானங் விருப்பவத்தியா நயனங் அபயாபனங், காயதுச்சரிதாதீனங் வினாஸனயனங் வா வினயோ, தேஸங் வா ஜிம்ஹப்பவத்திங் விச்சிந்தித்வா உஜுகனயனங் வினயனங். ஏஸேஸேதி ஏஸோ ஸோ ஏவ, அத்ததோ அனஞ்ஞோதி அத்தோ. தஜ்ஜாதேதி அத்ததோ தங்ஸபாவோவ. ஸப்புரிஸோ அரியஸபாவோ, அரியோ ச ஸப்புரிஸபாவோதி அத்தோ.

அத்வயந்தி த்வயதாரஹிதங், வண்ணமேவ “அச்சீ”தி கஹெத்வா அச்சிங் வா “வண்ணோ ஏவா”தி தேஸங் ஏகத்தங் பஸ்ஸந்தோ விய யதாதக்கிதங் அத்தானங் “ருப”ந்தி, யதாதிட்டிங் வா ருபங் “அத்தா”தி கஹெத்வா தேஸங் ஏகத்தங் பஸ்ஸந்தோ தட்டப்போ. எத்த ச “ருபங் அத்தா”தி இமிஸ்ஸா பவத்தியா அபாவேபி ருபே அத்தக்கஹணங் பவத்தமானங் அச்சியங் வண்ணக்கஹணங் விய. உபமாயோ ச அனஞ்ஞத்தாதிக்கஹணனிதஸ்ஸனவஸேனேவ வுத்தா, ந வண்ணாதீனங் விய அத்தனோ விஜ்ஜமானத்தஸ்ஸ, அத்தனோ விய வா வண்ணாதீனங் அவிஜ்ஜமானத்தஸ்ஸ தஸ்ஸனத்தங்.

1008. ஸரீரணிப்பத்தியாதி ஸரீரபாரிபூரியா. நிச்சேதுங் அஸக்கொந்தோ விசினந்தோ கிச்சுத்தி விசிகிச்சா². இதுப்பச்சயானங் பா⁴வோதி ஜாதிஆதிஸ்பா⁴வமேவ ஆஹ, ஜாதிஆதி³னங் வா ஜராமரணாதி³உப்பாத்ஸமத்த²தங். ஸா பன ஜாதிஆதி³வினிமுத்தா நத்தீதி தேஸங்யேவாதி⁴வசனங் ஹோதி “இதுப்பச்சயதா”தி.

1009. இது⁴ அனாகுதகிலேஸா “ததேகட்டா² கிலேஸா”தி வச்சந்தி தே துஸ்ஸேதுங் “இமிஸ்ஸா ச பானியா”திஆதி³ ஆரத்த⁴ங். ஸஹஜேகட்ட²வஸேனாதி தத்த² உப்பன்னதி³டி³யா ஸஹஜேகட்ட²வஸேனாதி அத்த²தோ விஞ்ஞாயதி. தங்ஸம்பயுத்தோதி தேஹி ஸங்யோஜனகிலேஸேஹி ஸம்பயுத்தோதிபி அத்தோ² யுஜ்ஜதி. ததா² தே ஸங்யோஜனகிலேஸா ஸமுட்டா²னங் ஏதஸ்ஸாதி தங்ஸமுட்டா²னந்தி வா. ஸங்யோஜனரஹிதேஹி ச பன கிலேஸேஹி ஸம்பயுத்தானங் ஸமுட்டி³தானஞ்ச ஸப்பா⁴வதோ கிலேஸேஹேவ யோஜனா கதா.

1011. ஸங்யோஜனாதி³னங் வியாதி ஸங்யோஜனதேகட்ட²கிலேஸாதி³னங் யதா²வுத்தானங் விய. தேஹீதி துஸ்ஸனபா⁴வனாமக்கே³ஹி. அபி⁴ஸங்காரவிஞ்ஞாணங் குஸலாகுஸலங், நாமரூபஞ்ச விபாகந்தி கத்வா “குஸலாதி³னம்பி பஹானங் அனுஞ்ஞாத”ந்தி ஆஹ.

1013. ஹேது சேவாதி “பஹாதப்ப³ஹேதுகா”தி ஏதஸ்மிங் ஸமாஸபதே³ ஏகதே³ஸேன ஸமாஸபதத்த²ங் வத³தி. எத்த² ச புரிமனயேன “இமே த⁴ம்மா துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகா”தி இமேயேவ துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகா, ந இதோ அஞ்ஞேதி அயங் நியமோ பஞ்ஞாயதி, ந இமே துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகாயேவாதி. தஸ்மா இமேஸங் துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகபா⁴வோ அனியதோ விசிகிச்சா²ஸஹகதமோஹஸ்ஸ அஹேதுகத்தாதி புரிமனயோ விவரணியத்த²வா ஹோதி. தஸ்மா புரிமனயேன த⁴ம்மதோ துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகே நிக்கி³பித்வா அத்த²தோ நிக்கி³பிதுங் துதியனயோ வுத்தோ.

1029. மஹக்கதா வா இத்தி⁴விதா⁴தயோ. அப்பமாணாரம்மணா மஹக்கதா சேதோபரியபுப்பே³னிவாஸானாகுதங்ஸஞ்ஞாணஸம்பயுத்தா.

1035. அனந்தரே நியுத்தானி, அனந்தரப²லப்பயோஜனானி, அனந்தரப²லகரணஸ்ஸலானி வா ஆனந்தரிகானி. தானி பன படிபக்கே³ன அனியாரணியபலத்தா அந்தராயரஹிதானி “அனந்தராயேன ப²லதாயகானி”தி வுத்தங். அனந்தராயானி வா ஆனந்தரிகானி³ நிருத்திவஸேன பதுஸித்தி⁴ வேதி³தப்பா³. ஏகஸ்மிம்பீதி பி-ஸத்தே³ன அனேகஸ்மிம்பி ஆயுஹிதே வத்தப்ப³மேவனத்தீதி துஸ்ஸேதி. ந ச தேஸங் அஞ்ஞமஞ்ஞபடிபா³ஹகத்தங் அத்தி² அப்படிபக்கத்தா, அப்படிபக்கத்தா ச ஸமானபலத்தா அனுபலப்பதானதோ ச. “நத்தி² ஹேது நத்தி² பச்சயோ ஸத்தானங் ஸங்கிலேஸாயா”தி (தீ³. நி. 1.168) ஏவமாதி³கோ அஹேதுகவாதோ³. “கரோதோ கோ² காரயதோ சிந்த³தோ சேதா³பயதோ...பே... கரோதோ ந கரீயதி பாப”ந்தி (தீ³. நி. 1.166) ஏவமாதி³கோ அகிரியவாதோ³. “நத்தி² தின்ன”ந்தி (தீ³. நி. 1.171; ம. நி. 2.94; 3.91) ஏவமாதி³கோ நத்திகவாதோ³. ஏதேஸு புரிமவாதோ³ பந்த⁴மொக்கா²னங் ஹேதுங் படிஸேதே⁴தி, துதியோ கம்மங், ததியோ விபாகந்தி அயமேதேஸங் விஸேஸோ. தஞ்ஹீதி அஹேதுகாதி³னியதமிச்சா³தி³டி³ங், ந பன நியதபா⁴வங் அப்பத்தங்.

1039. பச்சயட்டே²னாதி மக்கப்பச்சயஸங்காதேன ஸம்பயோக³விஸிட்டே²ன பச்சயபா⁴வேனாதி வேதி³தப்பா³ங். எத்த² ச மக்கங்கா³னங் ட²பனங் மக்கப்பச்சயபா⁴வரஹிதே மக்கஹேதுகே துஸ்ஸேதுங், தேன மக்கஹேதுகே அஸங்கரதோ வவத்த²பேதி. ஸசே பன கோசி வெதுய்ய “ஏகேகங் அங்கங் ட²பெத்வா தங்நங்ஸம்பயுத்தானங் மக்கஹேதுகபா⁴வேபி மக்கங்கா³னி ட²பெத்வாதி இதுங் வசனங் யுஜ்ஜதி”தி. ஏவஞ்ஹி ஸதி ததியனயே விய இதா⁴பி “ட²பெத்வா”தி ந வத்தப்பா³ங் ஸியா, வுத்தஞ்சேதங், தஸ்மா வுத்தனயேனவத்தோ² வேதி³தப்போ³. மக்கங்காமக்கங்கா³னஞ்ஹி ஸம்பயுத்தானங் விஸேஸத³ஸ்ஸனத்தோ² அயங் நயோதி. ஸேஸமக்கங்கா³னங் புப்பே³ ட²பிதானந்தி அதி⁴ப்பாயோ. பஸ்ஸாதி³னஞ்ஹி புரிமனயேபி மக்கஹேதுகதா ஸித்தா⁴தி.

ஸம்மாதி³டி³யா துதியனயேபி ட²பிதாய ததியனயே ஸஹேதுகபா⁴வோ துஸ்ஸிதோ. கதங் துஸ்ஸிதோ, நனு அரியமக்க³ஸமங்கிஸ்ஸ “அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ இமே த⁴ம்மா மக்கஹேது”தி (த⁴. ஸ. 1039) அவத்வா “அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ அமோஹோ இமே த⁴ம்மா மக்கஹேது”தி விஸுங் ஸம்மாதி³டி³ஆதி³கே மக்கஹேது துஸ்ஸெத்வா “தங்ஸம்பயுத்தோ...பே... விஞ்ஞாணக்கந்தோ⁴”தி (த⁴. ஸ. 1039) விஸுங் மக்கஹேதுகானங் துஸ்ஸிதத்தா “மக்கஹேதுஸு அமோஹோ”தி (த⁴. ஸ. 1039) வுத்தாய ஸம்மாதி³டி³யா மக்கஹேதுகதா ந துஸ்ஸிதா ஸியா? நோ ந துஸ்ஸிதா. யதா² ஹி தீணி ஸங்யோஜனானி துஸ்ஸெத்வா “ததேகட்டோ² லோபோ⁴ தோ³ஸோ மோஹோ, இமே த⁴ம்மா துஸ்ஸனேன பஹாதப்ப³ஹேது”தி (த⁴. ஸ. 1017) விஸுங் பஹாதப்ப³ஹேது நியமெத்வா “ததேகட்டா² ச கிலேஸா”திஆதி³வசனேன (த⁴. ஸ. 1017) லோப⁴தோ³ஸமோஹா ச அஞ்ஞமஞ்ஞஸஹஜேகட்டா² அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்பயுத்தா ஸங்காரக்கந்த⁴பூ⁴தா ச துஸ்ஸனேனபஹாதப்ப³ஹேதுகாதி துஸ்ஸிதா ஹோந்தி, ஏவமிதா⁴பி “அலோபா⁴தயோ இமே த⁴ம்மா மக்கஹேது”தி நிகமிதாபி அஞ்ஞமஞ்ஞஸம்பயுத்தஸங்காரக்கந்த⁴பா⁴வதோ தங்ஸம்பயுத்தஸங்காரக்கந்த⁴வசனேன “மக்கஹேதுகா”தி துஸ்ஸிதா ஏவாதி ஸித்த⁴ங் ஹோதி, ஸம்மாதி³டி³யாபி அமோஹோதி வுத்தாய மக்கஹேதுகபா⁴வதுஸ்ஸனங். ஸசே பன யோ துதியனயே மக்கோ³ சேவ ஹேது சாதி வுத்தோ, ததோ அஞ்ஞஸ்ஸேவ அஞ்ஞேன அஸாதா⁴ரணேன பரியாயேன மக்கஹேதுபா⁴வங் துஸ்ஸெத்வா தங்ஸம்பயோக³தோ ஸம்மாதி³டி³யா மக்கஹேதுகபா⁴வதுஸ்ஸனத்தோ² ததியனயோ ஸியா. “அரியமக்க³ஸமங்கிஸ்ஸ அலோபோ⁴ அதோ³ஸோ இமே த⁴ம்மா மக்கஹேது”திஆதி³ வத்தப்பா³ங் ஸியா. யஸ்மா பன “மக்கஹேது”தி இமினா அஞ்ஞேன ஸாதா⁴ரணேன பரியாயேன யேஸங் மக்கஹேதுபா⁴வோ ஸம்ப⁴வதி, தே ஸப்பே³ “மக்கஹேது”தி துஸ்ஸெத்வா

தங்ஸம்பயுத்தானங் தேஸங் அஞ்ஞேஸஞ்ச மக்³ஹேதுகபா⁴வத்²ஸ்ஸனத்தோ² ததியனயோ, தஸ்மா தத்த² “அமோஹோ”திபி வுத்தங். ந ஹி ஸோ மக்³ஹேது ந ஹோதீதி. இமே பன தயோபி நயா அத்த²விஸேஸவஸேன நிக்²த்தத்தா அத்த²தோ நிக்²கேபா த³ட்ட²ப³பா³. அத² வா ஸருபேன வசனங் த⁴ம்மதோ நிக்²கேபோ, அத்தேன அத்த²தோதி ஏவம்பி யோஜனா ஸம்ப⁴வதி. தத்த² து³தியததியனயா ஸருபதோ ஹேதுஹேதுமந்துத்²ஸ்ஸனவஸேன த⁴ம்மதோ நிக்²கேபோ. பட்²மனயோ ததா²அத்²ஸ்ஸனதோ அத்தேன ச மக்³ங்³தங்ஸம்பயுத்தானங் ஹேதுஹேதுமந்துபா⁴வாவக³மனதோ அத்த²தோ நிக்²கேபோதி.

1040. யஸ்மிங் ஸபா⁴வத்⁴ம்மே நின்னபோணப்பா⁴ரபா⁴வேன சித்தங் பவத்தி, ஸோ தஸ்ஸ ஆரம்மணாதி⁴பதி வேதி³தப்³போ³. சேதோபரியஞாணேன ஜானித்வா பச்சவெக்க³மானோ தேன பச்சவெக்க³மானோதி வுத்தோ. எத்தா²பீதி ஏதஸ்மிம்பி அட்ட²கதா²வசனே, எத்த² வா பட்டா²னே மக்³கா³தீ³னி ட²பெத்வா அஞ்ஞேஸங் அதி⁴பதிபச்சயபா⁴வஸ்ஸ அவசனேனேவ படிக்கேப்பாளியங். அயமேவத்தோ²தி அத்தனோ மக்³ப³லங் ட²பெத்வாதி அத்தோ². வீமங்ஸாதி⁴பதெய்யந்தி பதா⁴னேன அதி⁴பதினா ஸஹஜாதாதி⁴பதி நித்²ஸ்ஸிதோ, தயிதங் நயத்²ஸ்ஸனமத்தமேவ ஹோதீதி அஞ்ஞோபி ஏவங்பகாரோ ஸஹஜாதோ மக்³கா³தி⁴பதி நித்²ஸ்ஸிதோ ஹோதி, தஸ்மா விரியாதி⁴பதெய்யந்தி ச யோஜேதப்³பா³ங். இதம்³பி ஹி அத்த²தோ வுத்தமேவாதி.

1041. அத்தனோ ஸபா⁴வோ அத்தபா⁴வோ. லத்²தோ⁴காஸஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகோ கப்பஸஹஸ்ஸாதிக்கமே உபஜ்ஜதி அனேககப்பஸஹஸ்ஸாயுகானங் ஸத்தானங், கப்பஸஹஸ்ஸாதிக்கமேபி வா லத்²தோ⁴காஸங் யங் ப⁴விஸ்ஸதி, ததா²பி லத்²தோ⁴காஸமேவாதி அத்தனோ விபாகங் ஸந்தா⁴ய வுச்சதி. நத்தி² நாம ந ஹோதீதி அனுப்பன்னோ நாம ந ஹோதீதி அதி⁴ப்பாயோ. உப்பா³தீ³ஸு அந்தோக³த⁴த்தா “உப்பா³தீ³னோ த⁴ம்மா”தி ஏதேன வசனேன வுச்சீதி கத்வா ஆஹ “உப்பா³தீ³னோ த⁴ம்மா நாம ஜாதோ”தி. அருபஸங்கா³தோ அத்தாதி அருபப⁴வங்கங் ஆஹ. தத்த² ஆகாஸானஞ்சாயதனஸஞ்ஞாதி³மயோ அத்தாதி ஹி அத்த²தோ வோஹாரோ பவத்தோதி.

யதி³ பன ஆயு³பே... ஸப்³பா³ங் விபாகங் த²தெய்ய, அலத்²தோ⁴காஸஞ்ச விபாகங் தே²தீதி கத்வா விபக்கவிபாகஞ்ச த²தெய்ய, ததோ ஏகஸ்ஸேவ கம்மஸ்ஸ ஸப்³பா³விபாகேன ப⁴விதப்³பந்தி அஞ்ஞேஸ கம்மஸ்ஸ ஓகாஸோ ந ப⁴வெய்ய நிரத்த²கத்தா , உப்பத்தியாயேவ ஓகாஸோ ந ப⁴வெய்ய, உப்பன்னஸ்ஸ வா ப⁴லதா³னே. அத² வா அலத்²தோ⁴காஸஸ்ஸ விபாகதா³னே பச்சயந்தரரஹிதஸ்ஸபி விபாகதா³னங் ஆபன்னந்தி அவிஜ்ஜாதண்ணாதி³பச்சயந்தரகே³பகஸ்ஸ அஞ்ஞேஸ அபசயகா³மிகம்மஸ்ஸ கம்மக்க³யகரஸ்ஸ ஓகாஸோ ந ப⁴வெய்ய. பா⁴விதேபி மக்³கே³ அவிஜ்ஜாதி³பச்சயந்தரரஹிதஸ்ஸ ச கம்மஸ்ஸ விபச்சனதோ ஸமத்த²தா ந ஸியாதி அத்தோ². ஸப்³பா³தா³ வா விபாகப்பவத்தியா ஏவ ப⁴விதப்³பந்தா விபாகதோ அஞ்ஞேஸ பவத்திஓகாஸோ ந ப⁴வெய்ய. தங் பனாதி ஆயு³ஹிதங் கம்மங். இதங் பன து⁴வவிபாகஸ்ஸ விபாகேன அது⁴வவிபாகஸ்ஸபி லத்²தோ⁴காஸஸ்ஸ விபாகங் உப்பா³தீ³தி த்²ஸ்ஸேதுங் ஆரத்²த⁴ந்தி த³ட்ட²ப³பா³ங். அட்ட² ஸமாபத்தியோ ச ப⁴லவவிரஹே அக்³க³மக்³பா⁴வனாவிரஹே ச அப்பஹீனஸபா⁴வதோ து⁴வங் விபச்சந்தீதி து⁴வவிபாகாதி வுத்தா. ஆயு³ஹிதகம்மே வுச்சமானே அனுப்பன்னங் கஸ்மா வுத்தந்தி? யங் ஆயு³ஹிதங் ப⁴விஸ்ஸதி, தத்தா²பி ஆயு³ஹித-ஸத்²த³ப்பவத்திஸப்³பா³வா.

1050. உபாதி³ன்னாதி எத்த² ந உபேதேன ஆதி³ன்னாதி அயமத்தோ², உபஸத்²தோ³ பன உபஸக்³மத்தமேவ, தஸ்மா உபாதா³னாரம்மணா உபாதா³னேஹி, அஞ்ஞே ச அனபி⁴னிவேஸேன “அஹங் மக்³ங் பா⁴வயிங், மம மக்³கோ³ உப்பன்னோ”திஆதி³கேன க³ஹணேன ஆதி³ன்னா இச்சேவ உபாதி³ன்னா. உபாதி³ன்ன-ஸத்²தே³ன வா அமக்³ப⁴லத⁴ம்மாயேவ வுத்தா, இதரேஹி மக்³ப⁴லத⁴ம்மா சாதி வேதி³தப்³பா³ங்.

திகனிக்கே³பகதா²வண்ணனா நி²டி²தா.

து³கனிக்கே³பகதா²வண்ணனா

1062. மெத்தாயனவஸேனாதி மெத்தாப³ரணவஸேன. “மெத்தயனவஸேனா”தி வத்தப்³பே³ தீ³க⁴ங் கத்வா வுத்தந்தி த³ட்ட²ப³பா³ங். மெத்தா, மேத³னங் வா மெத்தாயனங், தஞ்ச ஸினேஹவஸேன. அனுத³யதீதி அனுதா³தி வத்தப்³பே³ “அனுத³தா”தி த³-காராக³மனங் கத்வா வுத்தங். அனுத³தாயனாகாரோதி அனுரக்³ணாகாரோ. ரக்³ணஞ்ஹி தா³யனா. அனுத³தாயிதஸ்ஸாதி அனுத³தா³ய அயிதஸ்ஸ. “ஜாதிபி து³க்கா³”திஆதி³ங் ஸுணந்தஸ்ஸ ஸவனே, அனிச்சாதி³தோ ஸம்மஸந்தஸ்ஸ ஸம்மஸனே, மக்³கே³னெத்த² ஸம்மோஹங் வித்²த⁴ங்³ஸெந்தஸ்ஸ படிவேதே⁴, படிவிஜ்ஜி²த்வா பச்சவெக்க³ந்தஸ்ஸ பச்சவெக்க³னேதி சதூஸு காலேஸு து³க்கே³ ஞாணங் வத்ததி.

1065. சித்தஸ்ஸ ஸங்ரஞ்ஜனங் சித்தஸ்ஸ ஸாராகோ³. கி³ஜ்ஜந்தீதி அபி⁴கங்க³ந்தி. ஸஞ்ஜங்ந்தீதி ப³ந்த⁴ந்தி. லக்³க³னட்டே²னாதி ஸங்வரணட்டே²ன, ஓலம்ப³னட்டே²ன வா. தஸ்ஸ தஸ்ஸேவ ப⁴வஸ்ஸாதி காமப⁴வாதி³ஸங்க³தஸ்ஸ விபாககடத்தாருபஸ்ஸ அபி⁴னிப்³பத்திஅத்த²ங் படிஸந்தி⁴யா பச்சயபா⁴வவஸேன பரிகட்³தி. சித்தமஸ்ஸ ப⁴வந்தரே விதா⁴வதி நிப்³பத்ததி. தண்ணாவிப்ப³ந்தி³தனிவேஸோ அட்ட²ஸததண்ணாவிசரிதாதி³பா⁴வேன தண்ணாபவத்தியேவ.

ஸரிதானீதி ராக³வஸேன அல்லானி. தங்ஸம்பயுத்தபீதிவஸேன ஸினித்³தா⁴னி ஸினேஹிதானி. விஸதாதி வித்த²தா. ரூபா³தீ³ஸு தேபு⁴மகத⁴ம்மேஸு ப்யாபனவஸேன விஸடா. புரிமவசனமேவ த-காரஸ்ஸ ட-காரங் கத்வா

வுத்தங். விஸாலாதி விபுலா. விஸக்கத்தி பரிஸப்பதி, ஸஹதி வா. ரத்தோ ஹி ராக்வத்துனா பாதேன தாலியமானோபி ஸஹதீதி. ஓஸக்கனங், விப்பந்தனங் வா விஸக்கனந்தி வதந்தி . அனிச்சாதிங் நிச்சாதிதோ கண்ணஹந்தீ விஸங்வாதிகா ஹோதி. விஸங்ஹரதீதி ததா ததா காமேஸு ஆனிஸங்ஸங் பஸ்ஸந்தீ விவிதேஹாகாரேஹி நெக்கம்மாபிமுசுப்பவத்திதோ சித்தங் ஸங்ஹரதி ஸங்கிபதி. விஸங் வா துக்கங், தங் ஹரதி வஹதீதி அத்தோ. துக்கனிப்பத்தகஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ ஹேதுபாவதோ விஸமூலா, விஸங் வா துக்கவேதுனாமூலங் ஏதிஸ்ஸாதி விஸமூலா. துக்கஸமுதயத்தா விஸங் பூலங் ஏதிஸ்ஸாதி விஸபூலா. தண்ஹாய ரூபாதிகஸ்ஸ துக்கஸ்ஸேவ பரிபோகோ ஹோதி, ந அமதஸ்ஸாதி ஸா “விஸபரிபோகா”தி வுத்தா. ஸப்பத்த நிருத்திவஸேன பதஸித்தி வேதிதப்பா. யோ பனெத்த பதானோ அத்தோ, தங் தஸ்ஸேதுங் புன “விஸதா வா பனா”திஆதி வுத்தங். இத்தபாவஞ்ஞதாபாவந்தி மனுஸ்ஸபாவதேவாதிபாவபூதங்.

பணிதானகவஸேனாதி சித்தஸ்ஸ ரூபாதீஸு ட்பனகவஸேன. அஞ்ஞோபி பந்து தண்ஹாய ஏவ ஹோதி, ஸோ பன அபந்துபி ஹோதி. தண்ஹா பன நிச்சஸன்னிஸ்ஸிதாதி “பாடியேக்கோ பந்தூ”தி வுத்தா. அஸனதோதி ப்யாபனதோ புஞ்ஞனதோ ச. ததுப்பயங் தஸ்ஸேதி “அஜ்ஜேத்தரணதோ”திஆதினா. ஆஸீஸனவஸேனாதி இச்சனவஸேன. அஞ்ஞேனாகாரேனாதி ஜப்பனாஜப்பிதத்தானங் ஜப்பாய அனஞ்ஞத்ததஸ்ஸனாகாரேன. சித்தங் பரியுட்டாதீதி சித்தங் மூஸதி. மாரபாஸோதி மாரேன கஹிததாய ராகோ மாரபாஸோ.

1066. ஸங்காரேஸு உப்பன்னோ கம்மபத்பேதங் ந கரோதீதி ஏதேன ஸத்தேஸு உப்பன்னோ அட்டானகோபோ கரோதீதி விஞ்ஞாயதி. “அத்தங் மே நாசரி , ந சரதி, ந சரிஸ்ஸதி, பியஸ்ஸ மே மனாபஸ்ஸ அத்தங் நாசரி, ந சரதி, ந சரிஸ்ஸதி, அப்பியஸ்ஸ மே அமனாபஸ்ஸ அனத்தங் நாசரி, ந சரதி, ந சரிஸ்ஸதி”தி உப்பஜ்ஜமானோபி ஹி கோபோ அவத்துஸ்மிங் உப்பன்னத்தா அட்டானகோபோ ஏவ பாவிதுங் யுத்தோ. ஆகாதெந்தோதி ஹனந்தோ. புனருத்திதோஸோ படிஸேதிதோதி தோஸ-பதஸ்ஸ படிவிரோத-பதஸ்ஸ ச த்விகத்ததுங் ஆகத்ததா வுத்தங். படிகஸ்ஸ வா விஸேஸனத்தங் புப்பே “படிவிரோதோ”தி, பதோஸாதிவிஸேஸனத்தங் “தோஸோ”தி ச வுத்தங், துஸ்ஸனாதிவிஸேஸனத்தங் பச்சா “தோஸோ”தி, விரோதவிஸேஸனத்தஞ்ச “படிவிரோதோ”தி வுத்தந்தி நத்தி புனருத்திதோஸோ.

1091. அனித்தாரிதபரிச்சேதே தம்மானங் அத்திதாமத்ததீபகே மாதிகுத்தேஸே அபரிச்சேதேன பஹுவசனேன உத்தேஸோ கதோதி பஹுவசனேனேவ புச்சதி - “கதமே தம்மா அப்பச்சயா”தி. ஸபாவஸங்காபரிச்சேதாதீவஸேன ஹி தம்மே அஜானந்தஸ்ஸ வஸேன உத்தேஸோ புச்சா ச கரீயதீதி. தஸ்மா பரிச்சேதங் அகத்வா உத்திட்டா புச்சிதா ச. இமேதி அஸங்கததாதுதோ உத்தங் நத்தி தீபனத்தங் ஏகம்பி தங் நித்திஸித்வா பஹுவசனேனேவ நிகமனங் கதங் நித்தேஸதோ புப்பே போதனெய்யஸ்ஸ அஜானநகாலங் உபாதாய.

1101. கிங் பன நத்தி, கிங் தேன ந வுத்தாதி யோஜனா காதப்பா. இதமேவ மனோவிஞ்ஞெய்யந்தி நியமாபாவோ வவத்தானாபாவோ. சக்குவிஞ்ஞாணாதிவிஞ்ஞெய்யமேவ சக்காதீவிஞ்ஞெய்யந்தி பாளியங் வுத்தந்தி மனோவிஞ்ஞாணவிஞ்ஞெய்யேனபி மனோவிஞ்ஞெய்யேன பாவிதப்பந்தி கத்வா அட்டகதாய “கிங் பன மனோவிஞ்ஞாணேனா”திஆதி வுத்தங். கேஹிசி விஞ்ஞெய்யா கேஹிசி அவிஞ்ஞெய்யாதி இதங் காமாவசரங் மனோவிஞ்ஞாணங் ஆரம்மணாதீவஸேன பிந்தித்வா யோஜேதப்பங். ரூபாவசராதிஆரம்மணேன ஹி காமாவசரமனோவிஞ்ஞாணேன ரூபராகாதீஸம்பயுத்தேன ச காமாவசரதம்மா ந விஞ்ஞெய்யா, இதரேன ச விஞ்ஞெய்யா. ஏவங் காமாவசரானமேவ ஆரம்மணானங் கேஸஞ்சி ஸத்தாதீனங் ரூபாரம்மணாதீஹி அவிஞ்ஞெய்யதா விஞ்ஞெய்யதா ச யோஜேதப்பா, ததா த்வாரபேதவஸேன. அத வா ஸோமனஸ்ஸஸஹக்தஸந்தீரணங் இட்டாரம்மணமேவாதி இதரங் தேன ந விஞ்ஞெய்யங். ஏவங் உபெக்காஸஹக்தே குஸலவிபாகே அகுஸலவிபாகே சாதி ஸப்பத்த யதாயோகங் யோஜேதப்பங். ரூபாவசராதீயோ காமாவசரவிபாகாதீஹி அவிஞ்ஞெய்யா, கேசிதேவ விஞ்ஞெய்யா அருபாவசரேஹிதி யோஜேதப்பங் அனுவத்தமானத்தா. நிப்பானேன அவிஞ்ஞெய்யத்தாதி “கேஹிசி அவிஞ்ஞெய்யா”தி இமஸ்ஸ பதஸ்ஸ அத்தஸம்பவமத்தங் ஸந்தாய வுத்தங், ந நிப்பானஸ்ஸ அனுவத்தமானமனோவிஞ்ஞாணபாவதோ.

1102. பஞ்சகாமகுணிகராகோதி உக்கட்டவஸேன வுத்தங். பாவாஸவங் ட்பெத்வா ஸப்போ லோபோ காமாஸவோதி யுத்தங் ஸியா. ஸஸ்ஸததிட்டிஸஹக்தோ ராகோ பாவதிட்டிஸம்பயுத்தத்தா “பாவாஸவோ”தி அட்டகதாயங் வுத்தோ. பாவாஸவோ பன “திட்டிகதவிப்பயுத்தேஸு ஏவ உப்பஜ்ஜதீ”தி பாளியங் வுத்தோ. ஸோபி ராகோ காமாஸவோ பாவிதுங் யுத்தோ. திட்டதம்மிகஸம்பராயிகதுக்கானங் காரணபூதா காமாஸவாதீயோபி த்விதா வுத்தா.

1103. காமாஸவனித்தேஸே ச காமேஸுதி காமராகதிட்டிராகாதீஆரம்மணபூதேஸு தேபூமகேஸு வத்துகாமேஸுதி அத்தோ ஸம்பாவதி. தத்த ஹி உப்பஜ்ஜமானா ஸா தண்ஹா ஸப்பாபி ந காமச்சந்தாதீனாமங் ந லபாதீதி. கத்துகமயதாசந்தோ அகுஸலேபி உப்பஜ்ஜதி, ந பன தம்மச்சந்தோ.

1105. அஞ்ஞங் ஜீவந்தி கஹணங் யதிபி உபாதானக்கந்தேஸ்வேவ பவத்ததி, ரூபே...பே... விஞ்ஞாணே வா பன ந பதிட்டாதி. ததோ அஞ்ஞங் கத்வா ஜீவங் கண்ணாதிதி ஸஸ்ஸததிட்டி ஹோதீதி. ப்ரஹ்மாதீங் ஏகச்சங் அத்தானங் “ஹோதீ”தி நிச்சதோ அஞ்ஞஞ்ச “ந ஹோதீ”தி அனிச்சதோ கண்ணந்தஸ்ஸ “ஹோதி ச ந ச ஹோதீ”தி

ஏகச்சுஸஸ்ஸததி²டி². “ஹோதி”தி ச புட்டே² “நேவா”தி, “ந ஹோதி”தி ச புட்டே² “ந”இதி ஸப்³புத்த² படிக்கிப்பந்தஸ்ஸ அமராவிக்²பதி²டி², அமரா அனுபச்சே²தா³, அமரமச்சுஸதி³ஸ் வா விக்²பதி²டி²தி அத்தோ².

பஞ்சகாமகுணிகோ ராகோ³ காமாஸவோதி வுத்தோதி கத்வா ப்ரஹ்மானங் விமானாதீ³ஸு ராகு³ஸ்ஸ தி²டி²ராகு³ஸ்ஸ ச காமாஸவபா⁴வங் படிக்கி²பதி. யதி³ பன லோபோ⁴ காமாஸவப⁴வாஸவவினிமுத்தோ அத்தி², ஸோ யதா³ தி²டி²க³தவிப்பயுத்தேஸு உப்பஜ்ஜதி. ததா³ தேன ஸம்பயுத்தோ அவிஜ்ஜாஸவோ ஆஸவவிப்பயுத்தோதி தோ³மனஸ்ஸவிகிச்சு³த³ாச்சஸம்பயுத்தஸ்ஸ விய தஸ்ஸபி ஆஸவவிப்பயுத்ததா வத்தப்³பா³ ஸியா “சூஸா தி²டி²க³தவிப்பயுத்தேஸு லோப⁴ஸஹக³தேஸு சித்துப்பாதே³ஸு உப்பன்னோ மோஹோ ஸியா ஆஸவஸம்பயுத்தோ ஸியா ஆஸவவிப்பயுத்தோ”தி. “காமாஸவோ அட்ட²ஸு லோப⁴ஸஹக³தேஸு சித்துப்பாதே³ஸு உப்பஜ்ஜதி”தி, “காமாஸவங் படிச்ச தி²ட்டா³ஸவோ அவிஜ்ஜாஸவோ”தி (பட்டா². 3.3.1) ச வசனதோ தி²டி²ஸஹக³தோ ராகோ³ காமாஸவோ ந ஹோதி³ ந ஸக்கா வத்துங். கிலேஸபடிபாடியாபி ஆஹரிதுங் வட்டத்தி² ஆஸவானங் வசனங் பஹாதப்³புதஸ்ஸனத்த³ந்தி கத்வா தே பஹானே ஆஹரியமானா பஹாதப்³பா³னம்பி தேஸங் கிலேஸானங் உத்தே³ஸக்கமேன ஆஹரிதுங் வட்டந்தி பஜஹனகானங் மக்³கா³னம்பிதி அத்தோ².

1121. பட²மகமானபா⁴ஜனீயேதி “ஸெய்யோஹமஸ்மீ”தி மானஸ்ஸ நித்தே³ஸே. தத்த² ஹி “ஏகச்சோ ஜாதியா வா கொத்தேன வா கோலபுத்தியேன வா வண்ணபொக்க³ரதாய வா த⁴னேன வா அஜ்ஜே³னேன வா கம்மாயதனேன வா ஸிப்பாயதனேன வா விஜ்ஜாட்ட⁴னேன வா ஸுதேன வா படிபா⁴னேன வா அஞ்ஞதரஞ்ஞதரேன வா வத்து³னா மானங் ஜப்பேதி, யோ ஏவருபோ மானோ மஞ்ஞனா...பே... கேதுகம்யதா சித்தஸ்ஸா”தி (விப⁴. 866) ஸெய்யஸ்ஸ ஸதி³ஸ்ஸ ஹீனஸ்ஸ ச பவத்தமானோ புகு³லவிஸேஸங் அனாமஸித்வா ஸெய்யமானோ விப⁴த்தோதி இமமத்த³ங் ஸந்தா⁴ய “ஏகோ மானோ திண்ணங் ஜனானங் உப்பஜ்ஜத்தி கதி²தோ”தி ஆஹ. ந கேவலஞ்சாயங் பட²மகமானபா⁴ஜனீயே ஏவ ஏவங் கதி²தோ, து³தியகததியகமானபா⁴ஜனீயேபி கதி²தோ ஏவாதி நித³ஸ்ஸனமத்த³ங் ஏதங் து³ட்ட²பு³பங். அத² வா புகு³லே அனிஸ்ஸாய வுத்தானங் திண்ணம்பி மானானங் பா⁴ஜனீயங் “பட²மகமானபா⁴ஜனீயே”தி ஆஹ. ஸெய்யஸ்ஸ “ஸெய்யோஹமஸ்மீதி மானோ”திஆதி³னஞ்ஹி புகு³லங் ஆமஸித்வா வுத்தானங் நவன்னங் மானானங் பா⁴ஜனீயங் து³தியகமானபா⁴ஜனீயங் ஹோதி, தஸ்ஸ மானரானிஸ்ஸ புகு³லங் அனாமஸித்வா வுத்தமானரானிதோ து³தியததியகத்தாதி, அதா³பி ச யதா³வுத்தே து³தியகமானபா⁴ஜனீயே “ஏகேகஸ்ஸ தயோ தயோ மானா உப்பஜ்ஜந்தி² கதி²த³ந்தி இத⁴ வுத்தாய அத்த³வண்ணனாய ஸமானத³ஸ்ஸனத்த³ங் “பட²மகமானபா⁴ஜனீயே”தி வுத்தங். ஸோ ஏவ மானோ இதா⁴க³தோதி தத்த² கதி²தோ ஏவ அத்தோ² யுஜ்ஜத்தி² அதி⁴ப்பாயோ. மானகரணவஸேனாதி “ஸெய்யோ”திஆதி³கிச்சகரணவஸேன. அபராபரே உபாதா³யாதி இத³ங் புரிமபுரிமா மானா அபராபரே உபனிஸ்ஸயபா⁴வேன தே உப்பாதே³ந்தா அச்சுக்³ச்சுந்தி² இமமத்த³ங் ஸந்தா⁴ய வுத்தங். கேதுகம்யதாசித்தங் அச்சுக்³தபா⁴வங் கச்சு³த்தி² கத்வா சித்தேனேவ விஸேஸிதங்.

1126. அக்க³மனபா⁴வப்பகாஸனங் கிய்யனங். மனேன பியகரணந்தி ஏவங்பகாரங் பூஜனங் மானநந்தி வுச்சத்தி² அத்தோ². இஸ்ஸாகரணவஸேனாதி லாபா⁴தி³அக்க³மனகிச்சவஸேன.

1127. அரியஸாவகாதி வசனங் “அரியஸாவகானங்யேவ படிவேதோ⁴ அத்தி², தே ச தங் ந மச்சு³ராயந்தி²தி படிவேத⁴த⁴ம்மே மச்சு³ரியபா⁴வத³ஸ்ஸனத்த³ங். கந்தோ³தி பாளி. கதா³மக்³கோ³தி அட்ட²கதா³பு³ந்தோ⁴. த⁴ம்மந்தரந்தி குஸலாதி³த⁴ம்மங் பி⁴ந்தித்வா அகுஸலாதி³ங் அத்தனோ லோலதாய ததா³க³தபா⁴ஸிதங் தித்தியபா⁴ஸிதங் வா கரொந்தோ ஆலோலெஸ்ஸதி. அத்தானங் ஆவிகத்வாதி அத்தானங் அஞ்ஞதா² ஸந்தங் அஞ்ஞதா² பவேது³யித்வா. யோ பனாதி தித்தியோ கஹட்டோ² வா அத்தனோ ஸமயஸ்ஸ ஸதோ³ஸபா⁴வங் து³ட்டு³ங் அனிச்சந்தோ அஞ்ஞாணேன அபி⁴னிவேஸேன வா.

ப்யாபிதுமனிச்சோ²தி விவிச்சோ², தஸ்ஸ பா⁴வோ வேவிச்சங். அனாத³ரோதி மச்சு³ரியேன தானே ஆத³ரஹிதோ. கடச்சு³னா கா³ஹோ ப⁴த்தஸ்ஸ கடச்சு³க்கா³ஹோ, கடச்சு³க்கா³ஹோ விய கடச்சு³க்கா³ஹோ. யதா³ ஹி கடச்சு³க்கா³ஹோ யதா³வுத்தே ப⁴த்தே ந ஸங்பஸாரயதி, ஏவங் மச்சு³ரியம்பி ஆவாஸாதீ³ஸுதி. கய்ஹதி ஏதேனாதி வா கா³ஹோ, கடச்சு³ ஏவ கா³ஹோ கடச்சு³க்கா³ஹோ. ஸோ யதா³ ஸங்குடிதக்கோ³ ந ஸங்பஸாரயதி, ஏவங் மச்சு³ரியம்பிதி. ஆவரித்வா கஹிதங் அக்³கஹிதங், தஸ்ஸ பா⁴வோ அக்³கஹிதத்தங், மச்சு³ரியங். “ஆவாஸாதி³ பரேஹி ஸாதா⁴ரணமஸாதா⁴ரணங் வா மய்ஹேவ ஹோது³தி பவத்திவஸேன அத்தஸம்பத்திக்³கஹணலக்க³ணதா, “மா அஞ்ஞஸ்ஸா”தி பவத்திவஸேன அத்தஸம்பத்தினிக்³கஹணலக்க³ணதா ச யோஜேதப்³பா³. யங் பன “பரஸந்தகங் கண்ணிதுகாமோ”தி வுத்தங், தங் மச்சு³ரியஸ்ஸ பரஸந்தகலோப⁴ஸ்ஸ உபனிஸ்ஸயபா⁴வங் து³ஸ்ஸேதுங் வுத்தந்தி து³ட்ட²பு³பங். யதி³ ஹி தங் மச்சு³ரியப்பவத்தி³ஸ்ஸனங், பரஸம்பத்திக்³கஹணலக்க³ணதா ச வத்தப்³பா³ ஸியாதி.

1140. அபி⁴ஜ்ஜாகாமராகா³னங் விஸேஸோ ஆஸவத்³வயஏகாஸவபா⁴வோ ஸியா, நஅபி⁴ஜ்ஜாய நோஆஸவபா⁴வோ சாதி நோஆஸவலோப⁴ஸ்ஸ ஸப்³பா⁴வோ விசாரேதப்³போ³. ந ஹி அத்தி² “ஆஸவோ ச நோஆஸவோ ச த⁴ம்மா ஆஸவஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆஸவஸ்ஸ ச நோஆஸவஸ்ஸ ச த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”தி ஸத்தமோ ச நவமோ ச பஞ்ஹோ. கண்ணாய ச “ஹேதுயா ஸத்தா”தி வுத்தங், ந “நவா”தி. தி²டி²ஸம்பயுத்தே பன லோபே⁴ நோஆஸவே விஜ்ஜமானே ஸத்தமனவமாபி பஞ்ஹவிஸ்ஸஜ்ஜனங் லபெ⁴ய்யுங், கண்ணா ச “ஹேதுயா நவா”தி வுத்தப்³பா³ ஸியா. தி²டி²விப்பயுத்தே ச லோபே⁴ நோஆஸவே விஜ்ஜமானே பு³பே³ து³ஸ்ஸிதோ தோ³ஸோதி.

1159. காமச்சுந்தர்நீவரணனித்தேஸே காமேஸுதி தேபுமகேஸு ஸாஸவேஸு ஸப்பேஸு வத்துகாமேஸு. ஸப்பேஸு ஹி லோபோம் காமச்சுந்தர்நீவரணங். தேனேவ தஸ்ஸ ஆருப்பே உப்பத்தி வுத்தா "நீவரணங் தம்மங் படிச்ச நீவரணோ தம்மோ உப்பஜ்ஜதி ந புரேஜாதபச்சயா. ஆருப்பே காமச்சுந்தர்நீவரணங் படிச்ச உத்தாச்சனிவரணங் அவிஜ்ஜானீவரணங். ஆருப்பே காமச்சுந்தர்நீவரணங் படிச்ச தினமித்தானீவரணங் உத்தாச்சனிவரணங் அவிஜ்ஜானீவரணந்தி (பட்டா 3.8.1).

1162. இரியாபதிக்கித்தந்தி இரியாபதூபத்தம்பகங் அட்டபஞ்ஞாஸவிதங் சித்தங். தத்த பன பல்வதினமித்தாஸஹகதங் சித்தங் "இரியாபதங் ஸந்தாரேதுங் அஸக்கொந்த"ந்தி வுத்தங். ஒலீயதீதி ஒலம்பதி.

1163. ஓனயஹதீதி சாதேதி, அவத்தரதி வா. நானாரம்மணேஸு பவத்தினிவாரணேன, விப்பாரிகதானிவாரணேனேவ வா அந்தோஸமோரோதோ. ஏகச்சானந்தி ஸிரீஸாதிருக்கானங். ரூபகாயேனேவ ஸியுங், தேன ஸுகப்படிஸங்வேதனநிப்பானஸச்சிகிரியானங் ரூபதாபத்தி ஸியாதி அதிப்பாயோ. தஸ்மாத் "காயஸ்ஸா"தி வசனஸ்ஸ ரூபத்தாஸாதகத்தா. ந ஹி நாமகாயோ ஸுபதீதி இதுங் தினமித்தாஸமுட்டிதரூபேஹி ரூபகாயஸ்ஸ க்ரூபாவப்பத்தங் அங்குபச்சங்காதீனங் ஸங்ஸிதனங் ஸொப்பந்தி ஸந்தாய வுத்தங், ந ஜாக்ரணசித்தரஹிதங் பாவங்குஸந்ததிந்தி. தஸ்ஸ பல்த்தாதி ப்லூபசாரேன இந்த்ரியங் விய மித்தாங் தஸ்ஸேதுங் மித்தாஸ்ஸ பல்த்தா இந்த்ரியனித்தேஸே விய லிங்காதீனி மித்தானித்தேஸேபி ஸொப்பாதீனி வுத்தானிதி அத்தோ.

ரூபகாயஸ்ஸ அந்தோஸமோரோதோ நத்தீதி ஸோ நாமகாயே வுத்தோதி விஞ்ஞாயதி. தேன ஸஹ வுத்தா ஓனாஹபரியோனாஹா ச. ரூபகாயஸ்ஸ வா விப்பாரிகாவிப்பாரிகபாவோ நாம அத்தனோ ஸபாவேன நத்தி, நாமகாயஸ்ஸ நாமகாயே விப்பாரிகே லஹுகோ, அவிப்பாரிகே க்ரூகோதி அவிப்பாரிகபாவேன ஓனாஹனாதி நாமகாயஸ்ஸேவ ஹோதீதி ஓனாஹனாத்யோபி நாமகாயே விஞ்ஞாயந்தி. தேனாஹ "ந ஹி ரூபங் நாமகாயஸ்ஸ ஓனாஹோ...பே... ஹோதீதி. ஆவரணபாவோ விய ஹி ஓனாஹனாதிப்பாவோபி நாமகாயஸ்ஸேவ ஹோதீதி. இதரோ அதிப்பாயங் அஜானந்தோ மேகாதீஹி ரூபேஹி ரூபானங் ஓனாஹனாதிங் பஸ்ஸந்தோ "நனு சா"திஆதிமாஹ. யதி ஏவந்தி யதி ரூபஸ்ஸ ஓனாஹனாதிதா ஸித்தா, அரூபஸ்ஸ ந ஸியா, ஸேதுபந்தாதீஸு ரூபஸ்ஸ ஆவரணங் திட்டந்தி ஆவரணம்பி அரூபஸ்ஸ ந பாவெய்யாதி அத்தோ.

ஸுராமேரயபானங் அகுஸலந்தி கத்வா யுத்தோ தஸ்ஸ உபக்கிலேஸபாவோ, ஸுரா...பே... பமாதட்டானானுயோகஸ்ஸ ச அகுஸலத்தா பஞ்ஞாய துப்பலீகரணபாவோ யுத்தோ, ததாபி பரஸ்ஸ அதிப்பாயங் அனுஜானித்வா ஸுராமேரயஸ்ஸ உபக்கிலேஸதா பஞ்ஞாய துப்பலீகரணதா ச உபக்கிலேஸானங் பஞ்ஞாய துப்பலீகரணானஞ்ச பச்சயத்தா பல்வோஹாரேன வுத்தாதி தஸ்ஸெந்தோ ஆஹ "ந, பச்சயனித்தேஸதோ"தி. ஏவமேவ கோதி யதா ஜாதரூபஸ்ஸ அயோ லோஹங் திபு ஸீஸங் ஸஜ்ஜந்தி பஞ்சுபக்கிலேஸேஹி உபக்கிலிட்டங் ஜாதரூபங் ந சேவ முது ஹோதி, ந ச கம்மனியங், ந ச பபஸ்ஸரங் பபங் ச, ந ச ஸம்மா உபேதி கம்மாய, ஏவமேவ. பச்சயனித்தேஸதோதி உபக்கிலேஸபஞ்ஞாதுப்பலீகரணானங் பச்சயபாவனித்தேஸதோ, பச்சயே பல்னித்தேஸதோதி அத்தோ. ஸயமேவ கிலேஸோ உபக்கிலேஸனித்தேஸேஸு நித்திட்டோதி அதிப்பாயோ.

நீவரணங் ஹுத்வாவ நீவரணஸம்பயுத்தே தஸ்ஸியமானே ந நீவரணதாஸ்ஸனத்தோ ஆரம்போ, அத கோ ஸித்தானீவரணபாவஸ்ஸ நீவரணஸம்பயுத்ததாஸ்ஸனத்தோதி யதாலாபாவஸேன ச அஸம்பயுத்தஸ்ஸ வசனங் ந யஜ்ஜதி. யதா ஹி திட்டந்தம்பி சரந்தம்பீதி ஸிப்பிஸம்புகாதீஸு யதாலாபாஸம்பாவங் தங் த்வயங் வுத்தங், ந ஏவங் "தினமித்தானீவரணங் ஸம்பயுத்தம்பி அஸம்பயுத்தம்பீதி வசனங் அத்தி, யங் யதாலாபாங் ஸம்பாவெய்யாதி. சித்தஜஸ்ஸாஸம்பாவவசனதோதி "சத்தத்தா"திஆதிவசனஸ்ஸ ஜானக்கணே சித்தஜஸ்ஸ தினமித்தாஸ்ஸ அஸம்பாவவசனபாவதோதி அத்தோ, "சத்தத்தா"திஆதிவசனேன வா அஸம்பாவஸ்ஸ வசனதோ பகாஸனதோதி அத்தோ.

காமேஸு கோ பன...பே... ஸுதிட்டோதி இமினா காமாதீனவே அஞ்ஞாணஸ்ஸ பஹானமாஹ. தங் தத்த பஹானந்தி தங் தத்த ரூபே பஹானந்தி பஹானங் அபெக்கித்வா "தந்தி வுத்தங், தங் வினயனந்தி வா அத்தோ. தேன ரூபஸ்ஸ அப்பஹாதப்பத்தமேவ தஸ்ஸேதி, ந பன "ச தம்மே பஹாயா"திஆதிஸு மித்தாஸ்ஸ அப்பஹாதப்பதாஸ்ஸனதோ அஞ்ஞோ பகாரோ வுத்தோ. ந யதா...பே... வுத்தந்தி ச தம்மா பஞ்ச நீவரணானி ச யதா பஹாதப்பானேவ ஹொந்தானி "பஹாதப்பானீ"தி வுத்தானி, ந ஏவங் ரூபங் பஹாதப்பமேவ ஹொந்தங் "பஹாதப்ப"ந்தி வுத்தந்தி அத்தோ.

அஞ்ஞேஹி ச ஸுத்தேஹீதி வுத்தஸுத்தானங் தஸ்ஸனத்தங் "ததா ஹீ"திஆதிமாஹ. குஸலப்பவத்திங் ஆவரந்தீதி ஆவரணா. நீவாரெந்தீதி நீவரணா. சித்தங் அபிப்பாவந்தா ஆரோஹந்தீதி சேதஸோ அஜ்ஜாருஹா. ஆவரணாதிக்கிச்சஞ்ச அரூபஸ்ஸேவ யஜ்ஜதி, ததா அந்தக்ரணாதிக்கிச்சங். தத்த சதாஸு பதேஸு புரிமபுரிமஸ்ஸ பச்சிம்பச்சிமோ அத்தோ. ஸங்ஸாரதுக்கங் விகாத்தோ, தங்ஜனகதாய விகாத்தபக்கிகங். சேதஸோ பரியுட்டானங் அயோனிஸோமனஸிகாரதோ உப்பத்தி அகுஸலராஸிபாவோ ச அரூபஸ்ஸேவ ஹோதீதி அரூபமேவ மித்தாங்.

1166. கணபோஜனாதிஅகப்பியபோஜனங் கப்பியஸஞ்ஞே புஞ்ஜித்வா புன ஜானித்வா கோசி விப்படிஸாரீ ஹோதி, அனவஜ்ஜஞ்ச பிக்குத்ஸ்ஸனசேதியவந்தனாதிங் வஜ்ஜஸஞ்ஞே அகத்வா கத்வா ச கோசி அஸ்ஸத்தோ விப்படிஸாரீ ஹோதி. வத்துந்தி மூலங். ஏவரூபந்தி மூலவஸேன ஏவங்காரந்தி அத்தோ. குக்குச்சபதங்

யேவாபனகேஸ் “குச்சி”தங் கதங் குகதங், தஸ்ஸ பா⁴வோ”தி வுத்தத்த²மேவ. குக்குச்சாயனாகாரோதி குக்குச்சபா⁴வனாகாரோ குக்குச்சகரணாகாரோ குக்குச்சக³மனாகாரோ வா. ஏதேன குக்குச்சங் கிரியபா⁴வேன து³ஸ்ஸேதி. “கப்பதி ந கப்பதி”தி பவத்தசித்துப்பாதோ³வ வினயகுக்குச்சங்.

1176. சித்தவிக்கி³பனகிச்சஸாமஞ்ஞேன உத்த⁴ச்சங் குக்குச்சஞ்ச ஸஹ வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். காமச்சந்த³ஸ்ஸ அனாகா³மிமக்கே³ன பஹானங் உக்கட்ட²னீவரணவஸேன வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். யதி³ ஹி லோபோ⁴ நோனீவரணோ ஸியா, “நோனீவரணோ த⁴ம்மோ நீவரணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஹேதுபச்சயேன பச்சயோ”திஆதி³ வுத்தப்³பங் ஸியா, ந சேதங் வுத்தங். கண்ணாய ச “ஹேதுயா சத்தாரீ”தி வுத்தங், ந “நவா”தி. தஸ்மா ஸப்³போ³ லோபோ⁴ காமச்சந்த³னீவரணந்தி அரஹத்தமக்கே³னஸ்ஸ பஹானவசனங் யுத்தங்.

1219. காமோ சாதி கிலேஸகாமோ ச. புரிமதி³ட்டி²ங் உத்தரதி³ட்டி² உபாதி³யதி³ புரிமதி³ட்டி²ங் “ஸஸ்ஸதோ”தி கண்ணந்தி³ உபாதி³யதி, புரிமதி³ட்டி²ஆகாரேனவ வா உப்பஜ்ஜமானா உத்தரதி³ட்டி² தேனேவ புரிமதி³ட்டி²ங் து³ள்ளங் கரொந்தி³ தங் உபாதி³யதி³ வுத்தங். கோ³ஸீலகோ³வதாதி³னீதி ததா³பு⁴தங் தி³ட்டி²மாஹ. அபி⁴னிவேஸதோதி அபி⁴னிவேஸபா⁴வதோ, அபி⁴னிவிஸனதோ வா. அத்தவாத³மத்தமேவாதி அத்தஸ்ஸ அபா⁴வா “அத்தா”தி இத³ங் வசனமத்தமேவ. உபாதி³யந்தி து³ள்ளங் கண்ணந்தி. கத³ங்? அத்தாதி. அத்தாதி ஹி அபி⁴னிவிஸந்தா வசனமேவ து³ள்ளங் கத்வா கண்ணந்தி³ அத்தோ². ஏவங் அத்தவாத³மத்தமேவ உபாதி³யந்தி³ வுத்தங். “அத்தவாத³மத்த”ந்தி வா வாசாவத்து³மத்தமாஹ. வாசாவத்து³மத்தமேவ ஹி “அத்தா”தி உபாதி³யந்தி அத்த³ஸ்ஸ அபா⁴வாதி.

1221. தி³ன்னந்தி தா³னமாஹ, தங் அபுலத்தா ரூபங் விய தா³னங் நாம ந ஹோதி³ படிக்கி³பதி. மஹாவிஜிதயஞ்ஞஸதி³ஸோ யஞ்ஞோ மஹாயாகோ³. ஆமந்தெத்வா ஹவனங் தா³னங் ஆஹு³னங், பாஹு³னானங் அதி³னங் அதி³திகிரியா பாஹு³னங், ஆவாஹாதி³ஸு மங்குலத்த³ங் தா³னங் மங்குலகிரியா. பரலோகே டி²தோ இமங் லோகங் “நத்தி³”தி கண்ணாதி³ இமங் லோகங் அவெக்கி³த்வா பரலோகோ, பரஞ்ச அவெக்கி³த்வா அயங் லோகோ ஹோதி கந்தப்³போ³தோ ஆகந்தப்³போ³தோ சாதி பரலோகதோ இதா³க³மனஸ்ஸ அபா⁴வா தத்தே³வ உச்சி³ஜ்ஜனதோ சித்தேன பரலோகே டி²தோ இமங் லோகங் “நத்தி³”தி கண்ணாதி³ அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. ந ஹி அயங் தி³ட்டி² பரலோகே நிப்³புத்தஸ்ஸேவ ஹோதி³. இத⁴லோகே டி²தோதி எத்தா³பி அயமேவ நயோ. அயங் வா எத்த³ அத்தோ² “ஸங்ஸரணப்பதே³ஸோ இத⁴லோகோ ச பரலோகோ ச நாம கோசி நத்தி³ ஸங்ஸரணஸ்ஸ அபா⁴வா தத்த³ தத்தே³வ உச்சி³ஜ்ஜனதோ”தி. புரிமப⁴வதோ பச்சி³மப⁴வே உபபதனங் உபபாதோ, ஸோ யேஸங் ஸீலங், தே ஓபபாதிகா. தே பன சவனகா உபபஜ்ஜனகா ஹொந்தி³ கத்வா ஆஹ “சவனகஉபபஜ்ஜனகஸுத்தா நத்தி³”தி கண்ணாதி³. அனுலோமப்படிபு³ந்தி நிப்³பா³னானுக்ஷலங் ஸீலாதி³ப்படிபு³ங்.

1236. நிப்பதே³ஸதோவ கஹி³தோதி இமினா யங் ஆஸவகொச்ச³கே ப்³ரஹ்மானங் கப்பருக்கா³தி³ஸு ராகு³ஸ்ஸ ச தி³ட்டி²ராகு³ஸ்ஸ ச அஸங்கு³ஹணேன நீவரணகொச்ச³கே ச காமச்சந்த³ஸ்ஸ அனாகா³மிமக்கே³ன பஹாதப்³புதாது³ஸ்ஸனேன ஸப்பதே³ஸத்தங் வுத்தங், தங் நிவாரிதங் ஹோதி. அரஹத்தமக்கே³னாதி வசனேன சதுஹி மக்கே³ஹி பஹாதப்³புதா வுத்தாதி து³ட்ட²பு³ங். ந ஹி புரிமேஹி அதனுகதா மோஹாதயோ அரஹத்தமக்கே³ன பஹீயந்தி³.

1287. நிரதி³அத்தே³னாதி பீதி³விரஹேன, ப³லவனிகந்தி³விரஹேன வா. ந ஹி து³க்காய வேது³னாய ரஜ்ஜந்தி³. அவ-ஸத்தே³ன அவகா³ஹத்தோ² அதோ⁴அத்தோ² சாதி து³விதா⁴ அவ-ஸத்து³ஸ்ஸ அத்தோ² வுத்தோ.

1301. விசிகிச்சா³ஸஹக³தோ மோஹரணோ பஹானேகட்டே³ன தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தேன ராகு³ரணேன ஸரணோ, உத்த⁴ச்சஸஹக³தோ ரூபராகு³அரூபராகு³ஸங்காதேன. அரணவிப⁴ங்கு³ஸுத்தே (ம. நி. 3.333) பன “யோ காமபடிஸந்தி³ஸுகி³னோ ஸோமனஸ்ஸானுயோகோ ஹீனோ கம்மோ போது³ஜ்ஜனிகோ அனரியோ அனத்த³ஸங்ஹிதோ, ஸது³க்கோ³ ஏஸோ த⁴ம்மோ ஸஉபகா⁴தோ ஸஉபாயாஸோ ஸபரிளாஹோ மிச்சா³படிபதா³. தஸ்மா ஏஸோ த⁴ம்மோ ஸரணோ”திஆதி³வசனதோ ப³ஸு³தது³க்க³உபகா⁴தஉபாயாஸபரிளாஹஸபா⁴வபு⁴தோ மிச்சா³படிபதா³பா⁴வோவ “ஸரணோ”தி விஞ்ஞாயதி³ தேஹி ஸப்³பா³குஸலானங் ஸரணதா ஸித்தா⁴ ஹோதி³.

ஸுத்தந்திகது³கனிக்கே³பகதா³வண்ணனா

1303. விவேசித்தாதி விஸு³ங் கதத்தா பகாஸித்தா. அஸேஸெத்வா கே³பேதி³ வஜிரங் அத்தனா பதிதட்டா³னங் அஸேஸெத்வா கே³பேதி புன அபாகதிகதா³ஆபாத³னேன.

1311. தப்பதி³ விப்படிஸாரீ ஹோதி, அனுஸோசதி வா.

1313. அஹந்தி இதி-ஸத்து³பரேன அஹங்-ஸத்து³ன ஹேதுபு⁴தேன யோ அத்தோ² விஞ்ஞாயதி, ஸோ ஸங்கதி³யதி, உதீ³ரீயதி³ அத்தோ². அஞ்ஞதா² ஹி வச்சமானஸ்ஸ வசனேன பகாஸியமானஸ்ஸ பது³த்த³ஸ்ஸ ஸங்கா³தி³பா⁴வே ஸப்³போ³ஸங் குஸலாதி³த⁴ம்மானங் அதி⁴வசனாதி³தா ஸியாதி. பா⁴வோதி ஸத்தவேவசனந்தி ப⁴ணந்தி, தா⁴துயா வா ஏதங் அதி⁴வசனங். து³த்தோதி எத்தாவதா ஸத்தபஞ்ஞத்தி³ங் து³ஸ்ஸெத்வா அஞ்ஞம்பி உபாதா³பஞ்ஞத்தி³ங் து³ஸ்ஸெதுங் “மஞ்சோ”திஆதி³மாஹ. அஹந்தி ச பவத்தங் அதி⁴வசனங் வது³ந்தேன ஸுணந்தேன ச புப்³போ³ கஹிதஸஞ்ஞேன அத்தப்பகாஸனபா⁴வேன விஞ்ஞாயதி. ந ஹி தஸ்மிங் அவிஞ்ஞாதே தது³த்த³விஜானநங் அத்தி³தி விஸேஸேன அதி⁴வசனங் “ஞாயதி³ ஸமஞ்ஞா”தி வுத்தங். ஏதஸ்ஸத்த³ஸ்ஸ அஹந்தி இத³ங் அதி⁴வசனந்தி ஏவங் வா ஸஞ்ஞாகு³ஹணவஸேன ஞாயதி ஸமஞ்ஞாயதி பாகடா ஹோதி³ ஸமஞ்ஞா. பஞ்ஞாபீயதி³ அஹந்தி இத³ங்

ஏதஸ்ஸ அதிவசனந்தி ஏவங் டுபீயதீதி அத்தோ². வோஹரீயதீதி வுச்சதி. உத்²தெ⁴ய்யந்தி உத்³த⁴ரிதப்³பாங். அபி நாமஸஹஸ்ஸதோதி அனேகேஹிபி நாமஸஹஸ்ஸேஹீதி அத்தோ². ஸயமேவ உபபதனஸ்ஸல்ந் நாமங் “ஓபபாதிகனாம”ந்தி வுச்சதி.

கரீயதீதி கம்மங், நாமமேவ கம்மங் நாமகம்மங். ததா² நாமதெ⁴ய்யங். கரணட²பனஸத்தா³பி ஹி கம்மத்தா² ஹொந்தீதி. அத² கரணத்தா², கரீயதி ச டுபீயதி ச ஏதேன அத்தோ² ஏவங்நாமோதி பஞ்ஞாபீயதீதி கரணங் டுபனஞ்ச நாம ஹொதி. அத² பா⁴வத்தா², ஞாபனமத்தமேவ கரணங் டுபனந்தி ச வுத்தங். நாமனிருத்தி நாமப்யஞ்ஜனந்தி நாமமிச்சேவ வுத்தங் ஹொதி. ந ஹி பத²வீஸங்காதங் அத்தப்பகாரமத்தங் நிவத³தி ப்யஞ்ஜயதி வா பத²வீதி நாமங் நிவத³தி ப்யஞ்ஜயதி வா, தஸ்மா அனாமஸ்ஸ நிருத்திப்யஞ்ஜனபா⁴வனிவாரணத்தங் “நாமனிருத்தி நாமப்யஞ்ஜன”ந்தி வுத்தங். ஏவங் நாமாபி⁴லாபோதி எத்தா³பி நயோ. எத்த² பன ஸங்கா² ஸமஞ்ஞா பஞ்ஞத்தி வோஹாரோதி சதுஹி பதே²ஹி பஞ்ஞாபிதப்³புதோ பஞ்ஞத்தி வுத்தா, இதரேஹி பஞ்ஞாபனதோ.

தத்த² ச “புரிமா உபாதா³பஞ்ஞத்தி உப்பாத²வயகிச்சரஹிதா லோகஸங்கேதஸித்தா⁴, பச்சி²மா நாமபஞ்ஞத்தி, யாய புரிமா பஞ்ஞத்தி ரூபாத²யோ ச ஸோதத்வாரவிஞ்ஞாணஸந்தானானந்தரமுப்பன்னேன க²ஹிதபு³புஸங்கேதேன மனொத்வாரவிஞ்ஞாணஸந்தானேன க²ஹிதாய பஞ்ஞாபீயந்தீ²தி ஆசரியா வத³ந்தி. ஏதஸ்மிங் பன இமிஸ்ஸா பானியா அட்ட²கதாய ச அததே² ஸதி யங் வுத்தங் மாதிகாயங் “வசனமத்தமேவ அதி⁴காரங் கத்வா பவத்தா அதி⁴வசனா நாம, ஸஹேதுகங் கத்வா வுச்சமானா அபி⁴லாபா நிருத்தி நாம, பகாரேன ஞாபனதோ பஞ்ஞத்தி நாமா²தி (த⁴. ஸ. அட்ட². 101-108), தேன விரோதோ⁴ ஸியா. ந ஹி உப்பாத²வயகிச்சரஹிதஸ்ஸ வசனமத்தங் அதி⁴காரங் கத்வா பவத்தி அத்தி² உப்பாதா³திஸஹிதஸ்ஸேவ பவத்திஸப்பா⁴வதோ, ந ச வசனவசனத்த²விமுத்தஸ்ஸ நாமஸ்ஸ நித்தா⁴ரெத்வா ஸஹேதுகங் கத்வா வுச்சமானதா அத்தி², நாபி அனித்தா⁴ரிதஸபா⁴வஸ்ஸ பதத்த²ஸ்ஸ தேன தேன பகாரேன ஞாபனங் அத்தி²தி.

து³விதா⁴ சாயங் பஞ்ஞத்தி யதா²வுத்தப்பகாராதி அட்ட²கதா²வசனஞ்ச ந தி³ஸ்ஸதி, அட்ட²கதா²யங் பன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திஆத²யோ ச² பஞ்ஞத்தியோவ வுத்தா. தத்த² “ரூபங் வேத²னா²திஆதி³கா விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. “இத்தி² புரிஸோ²திஆதி³கா அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. “தேவிஜ்ஜோ ச²ளபி⁴ஞ்ஞோ²திஆதி³கா விஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. “இத்தி²ஸத்தோ³ புரிஸஸத்தோ³திஆதி³கா அவிஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. “சக்கு²விஞ்ஞாணங் ஸோதவிஞ்ஞாண²ந்திஆதி³கா விஜ்ஜமானேன விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. “கத்தியகுமாரோ ப்ராஹ்மணகுமாரோ²திஆதி³கா அவிஜ்ஜமானேன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. ந செத்த² யதா²வுத்தப்பகாரா து³விதா⁴ பஞ்ஞத்தி வுத்தாதி ஸக்கா விஞ்ஞாதுங். விஜ்ஜமானஸ்ஸ ஹி ஸங்கா²...பே... அபி⁴லாபோ விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. அவிஜ்ஜமானஸ்ஸ ச ஸங்கா²தி³கா அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி. தேஸங்யேவ விஸேஸனவிஸேஸிதப்³பா⁴வேன பவத்தா ஸங்கா²த²யோ இதராதி.

அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திவசனேன பஞ்ஞாபிதப்³பா⁴ உபாதா³பஞ்ஞத்தி, தஸ்ஸா பஞ்ஞாபனபூ⁴தா நாமபஞ்ஞத்தி ச வுத்தா, இதரேஹி நாமபஞ்ஞத்தியேவ யதா²வுத்தாதி சே² ந, அஸித்த²த்தா. ஸதி ஹி உஜுகே புரிமே பானிஅனு²கதே அததே² அயமத்தோ² இமாய அட்ட²கதா²ய வுத்தோதி அஸித்த²த⁴மேதங். யதி³ ச ஸத்தரத²க⁴டாதி³திஸாகாலகஸிணஅஜடாகாஸகஸிணு²க்கா⁴டிமாகாஸஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனவிஸயனிரோத⁴ஸமாபத்தி² உபாதா³பஞ்ஞத்தி அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி, ஏதேனேவ வசனேன தஸ்ஸா அவிஜ்ஜமானதா வுத்தாதி ந ஸா அத்தி²தி வத்தப்³பா⁴. யதா² ச பஞ்ஞாபிதப்³புதோ அவிஜ்ஜமானானங் ஸத்தாதீ²னங் அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திபா⁴வோ, ஏவங் ரூபாதீ²னங் விஜ்ஜமானானங் பஞ்ஞபேதப்³புதோ விஜ்ஜமானபஞ்ஞத்திபா⁴வோ ஆபஜ்ஜதி. ததோ “ஸப்பே³ த⁴ம்மா பஞ்ஞத்தி²தி பஞ்ஞத்திபதே²ஹி அவிஸிட்டோ² பஞ்ஞத்தித⁴ம்மனித்தே²ஸோ வத்தப்³போ³ ஸியா. அதா³பி பஞ்ஞாபிதப்³புபஞ்ஞாபனவிஸேஸத²ஸ்ஸனத்தோ² ஸங்கா²தி³னித்தே²ஸோ, ததா²பி “ஏகத⁴ம்மோ ஸப்ப³த⁴ம்மேஸு நிபததி, ஸப்ப³த⁴ம்மா ஏகத⁴ம்மஸ்மிங் நிபதந்தீ²திஆதி³னா பஞ்ஞாபிதப்³பா⁴னங் பஞ்ஞத்திபத²பா⁴வஸ்ஸ த²ஸ்ஸிதத்தா பஞ்ஞாபிதப்³பா⁴னங் பஞ்ஞத்திபா⁴வே பஞ்ஞத்திபதா² பஞ்ஞத்திஸத்தே²னேவ வுத்தாதி பஞ்ஞத்திபத²பத²ங் ந வத்தப்³பா⁴ ஸியா, நாபி ஸக்கா பஞ்ஞாபிதப்³புபஞ்ஞாபனவிஸேஸத²ஸ்ஸனத்தோ² ஸங்கா²தி³னித்தே²ஸோதி வத்துங் ஸங்கா²தி³ஸத்தா²னங் ஸமானத்த²தா. வுத்தஞ்ஹி “மரணேனபி தங் பஹியதி, யங் புரிஸோ மமித²ந்தி மஞ்ஞதீ²தி (மஹாணி. 41) எத்த² “புரிஸோதி ஸங்கா² ஸமஞ்ஞா...பே... அபி⁴லாபோ²தி (மஹாணி. 41). ததா² “மாக²ணடி²யோதி தஸ்ஸ ப்ராஹ்மணஸ்ஸ நாமங் ஸங்கா² ஸமஞ்ஞா²திஆதி³ (மஹாணி. 73). ந ச “அயங் இத்த²ன்னாமோ²தி ஸங்கேதக்²ஹணங் “ரூபங் திஸ்ஸோ²திஆதி³வசனக்²ஹணஞ்ச முஞ்சித்வா அஞ்ஞஸ்ஸ அஸித்த²த⁴ஸபா⁴வஸ்ஸ அத்தப்பஞ்ஞாபனே ஸமத்த²தா ஸம்ப⁴வதி, தேஸஞ்ச அஸமத்த²தா. யதி³ ஹி தேஸங் வினா பஞ்ஞத்தியா அத்தப்பஞ்ஞாபனே அஸமத்த²தா ஸியா, பஞ்ஞத்திபஞ்ஞாபனே ச அஸமத்த²தாதி தஸ்ஸா அஞ்ஞா பஞ்ஞத்தி வத்தப்³பா⁴ ஸியா, தஸ்ஸா தஸ்ஸாதி அனவத்தா²னங், ததோ அத்த²விஜானநமேவ ந ஸியா, நாபி ஸங்கேதக்²ஹணங் ஸங்கேதஸ்ஸ பஞ்ஞத்திபா⁴வே “அயங் இமஸ்ஸ பா⁴ஸிதஸ்ஸ அத்தோ²தி வா, “இமஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ இத²ங் வசனங் ஜோதக²ந்தி வா. ஸஞ்ஞப்பாத²மத்தே பன ஸங்கேதக்²ஹணே வசனஸ்ஸ வசனத்த²வினிமுத்தஸ்ஸ கப்பனே பயோஜனங் நத்தி². “புத்த⁴ஸ்ஸ ப⁴க²வதோ வோஹாரோ லோகியே ஸோதே படிஹஞ்ஞதி” (கதா². 347), “அபி⁴ஜானாஸி நோ த்வங் ஆனந்த² இதோ புப்பே³ ஏவரூபங் நாமதெ⁴ய்யங் ஸுதங் யதி³த²ங் ஜனவஸபோ⁴தி (தீ². நி. 2.280), “நாமஞ்ச ஸாவேதி கொண்ட²ஞ்ஞோ அஹங் ப⁴க²வா²திஆதி³ஹி (ஸங். நி. 1.217) ச பஞ்ஞத்தியா வசனபா⁴வோ ஸித்தோ⁴. தஸ்மா பானியா அட்ட²கதா²ய ச அவிருத்தோ⁴ அத்தோ² விசாரெத்வா க²ஹேதப்³போ³.

யதி³ ஸத்தாத்யோ² அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி ந ஹொந்தி, கா பன அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி நாமாதி? பகாஸிதோ² அயமத்தோ² “அவிஜ்ஜமானானங் ஸத்தாதீ²னங் ஸங்கா²...பே... அபி⁴லாபோ² அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி²தி. ஸத்தாதீ²னஞ்ச அவிஜ்ஜமானந்தா² அத்தி²தா நேவ வத்தப்³பா³, யே ச வதெய்யு²யு² “ரூபாதீ²னி விய அவிஜ்ஜமானந்தா² அவிஜ்ஜமானதா² வத்தா, ந நத்தி²பா⁴வதோ²தி, அயஞ்ச வா²தோ² ஹேவத்தி²கதா²ய படிஸித்தோ², ந ச ரூபங் வேத²னா ந ஹொத்தி² அவிஜ்ஜமானங் நாம ஹொதி. ஏவங் ஸத்தாத்யோ²பி யதி³ அத்தி², ரூபாத்யோ² ந ஹொந்தி²தி அவிஜ்ஜமானாதி ந வத்தப்³பா³. யஸ்மா பன யேஸு ரூபாதீ²ஸு சக்காதீ²ஸு ச ததா² ததா² பவத்தமானேஸு “ஸத்தோ² இத்தி² ரதோ² க⁴டோ²திஆதி²கா விசித்தஸஞ்ஞா உப்பஜ்ஜதி, ஸஞ்ஞானுலோமானி ச அதி⁴வசனானி, தேஹி ரூபசக்காதீ²ஹி அஞ்ஞோ ஸத்தரதா²தி³ஸஞ்ஞாவலம்பி²தோ² வசனத்தோ² விஜ்ஜமானோ² ந ஹொதி, தஸ்மா ஸத்தரதா²தி³அபி⁴லாபா “அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தி²தி வுச்சந்தி, ந ச தே “முஸா²தி வுச்சந்தி லோகஸமஞ்ஞாவஸேன பவத்தத்தா. ததோ ஏவ தே அபி⁴லாபா “ஸம்முதிஸச்ச²ந்தி வுச்சந்தி. ஸோ ச வசனத்தோ² ஸயங் அவிஜ்ஜமானோ²பி விஜ்ஜமானஸ்ஸ வசனஸ்ஸேவ வஸேன பஞ்ஞத்திவோஹாரங் லப⁴தி, “ஸம்முதிஸச்ச²ந்தி ச வுச்சதி யதா²க²ஹிதஸஞ்ஞாவஸேன பவத்தவசனத்த²பா⁴வதோ. “ஸம்முதிஞாணங் ஸச்சாரம்மணமேவ, நாஞ்ஞாரம்மண²ந்தி (கதா². 434) கதா²ய ச “பத²வீகஸிணாதி³ சீவராதி³ ச ஸம்முதிஸச்சம்ஹி²தி இமினாவ அதி⁴ப்பாயேன வுத்தந்தி விஞ்ஞாயதி. யஸ்மா ரூபாதீ²ஸு ஸந்தானேன பவத்தமானேஸு ஏகத்தக்க²ஹணவஸேன தே அமுஞ்சித்வா பவத்தங் ஸத்தாதீ²க²ஹணங் சக்²விஞ்ஞாணாதீ²னி விய ரூபாதீ²ஸு தேஸு க²ந்தோ²ஸு சக்காதீ²ஸு ச அஸந்தங் அவிஜ்ஜமானங் ஸத்தரதா²தி³ங் க²ணஹாதி, தஸ்மா தங் பரித்தாரம்மணாதி³பா⁴வேன ந வத்தப்³பா³ந்தி வுத்தங். ததா² யங் க²ந்த⁴ஸமுஹஸந்தானங் ஏகத்தேன க²ஹிதங் உபாதா²ய “கல்யாணமித்தோ² பாபமித்தோ² புக²கலோ²தி க²ஹணங் பஞ்ஞத்தி ச பவத்ததி, தங் தது²பாதா²னபூ²தங் புக²கலஸஞ்ஞாய ஸேவமானஸ்ஸ குஸலாகுஸலானங் உப்பத்தி ஹொத்தி² “புக²கலோ²பி உபனிஸ்ஸயபச்சயேன பச்சயோ²தி (பட்டா². 1.1.9) வுத்தங். யஸ்மா பன புக²கலோ² நாம கோசி பா⁴வோ நத்தி², தஸ்மா யதா² ஆபோதா²துஆதி²னி சித்தேன விவேசெத்வா பத²விதா²து உபலப்³பா³தி, ந ஏவங் ரூபாத்யோ² க²ந்தோ² விவேசெத்வா புக²கலோ² உபலப்³பா³தி. படிஸேதி²தா ச புக²கலகதா²ய புக²கலதி²ட்டி². வஜிராய ச பி⁴க்கு²னியா வுத்தங் -

“கங் நு ஸத்தோதி பச்சேஸி, மார தி²ட்டி²க²தங் நு தே;

ஸுத்த⁴ஸங்கா²ரபுஞ்ஜோயங், நயித⁴ ஸத்துபலப்³பா³தி²தி. (ஸங். நி. 1.171; மஹானி. 186; கதா². 233);

ஸத்தோதி பன வசனஸ்ஸ பஞ்ஞத்தியா பவத்திங் த²ஸ்ஸேதுங் ஸா ஏவமாஹ -

“யதா²பி அங்க²ஸம்பா⁴ரா, ஹொதி ஸத்தோ² ரதோ² இதி;

ஏவங் க²ந்தோ²ஸு ஸந்தேஸு, ஹொதி ஸத்தோதி ஸம்முதி²தி. (ஸங். நி. 1.171; மஹானி. 186; கதா². 233);

யதி³ புக²கலோ² ந விஜ்ஜதி, கத²ங் புக²கலக்²ஹணஸ்ஸ ஸாரம்மணதா ஸியாதி? அவிஜ்ஜமானஸ்ஸபி ஆரம்மணஸ்ஸ க²ஹணதோ. அவிஜ்ஜமானம்பி ஹி பரிகப்பிதங் லோகஸஞ்ஞாதங் வா விஜ்ஜமானங் வா ஸபா⁴வபூ⁴தங் ஆரம்மணங் க²ஹெத்வாவ உப்பஜ்ஜனதோ ஸாரம்மணதா வுத்தா. ஸாரம்மணாதி ஹி வசனங் சித்தசேதஸிகானங் ஆரம்மணேன வினா அப்பவத்திஞ்ஞேவ தீ²பேதி, ந தேஹி க²ஹிதஸ்ஸ ஆரம்மணஸ்ஸ விஜ்ஜமானதங் அவிஜ்ஜமானதங் வாதி. அயங் ஸங்க²தாஸங்க²தவினிமுத்தஸ்ஸ அத்தி²தாபடிஸேத⁴ங் ஸப்³பதா² அனுவத்தந்தானங் வினிச்ச²யோ.

1316. நாமகரணட்டே²னாதி அஞ்ஞங் அனபெக்கித்வா ஸயமேவ அத்தனோ நாமகரணஸபா⁴வதோதி அத்தோ². யஞ்ஹி பரஸ்ஸ நாமங் கரோதி, தஸ்ஸ ச தத²பெக்கத்தா அஞ்ஞாபெக்கங் நாமகரணந்தி நாமகரணஸபா⁴வதா ந ஹொதி. தஸ்மா மஹாஜனஸ்ஸ ஞாதீ²னங் கு²ணானஞ்ச ஸாமஞ்ஞனாமாதி³காரகானங் நாமபா⁴வோ நாபஜ்ஜதி. யஸ்ஸ ச அஞ்ஞேஹி நாமங் கரியதி, தஸ்ஸ ச நாமகரணஸபா⁴வதா நத்தி²தி நத்தி²யேவ நாமபா⁴வோ, வேத²னாதீ²னங் பன ஸபா⁴வஸித்த⁴த்தா வேத²னாதி³னாமஸ்ஸ நாமகரணஸபா⁴வதோ நாமதா வுத்தா. பத²வீஆதி³னித²ஸ்ஸனேன நாமஸ்ஸ ஸபா⁴வஸித்த⁴தங்யேவ நித²ஸ்ஸேதி, ந நாமபா⁴வஸாமஞ்ஞங், நிருஹத்தா பன நாமஸத்தோ² அரூபத⁴ம்மேஸு ஏவ வுத்தோ, ந பத²வீஆதி³ஸுதி ந தேஸங் நாமபா⁴வோ. மாதிகாய ச பத²வீஆதி³னங் நாமதானாபத்தி வுத்தாவ. ந ஹி பத²வீஆதி³னாமங் விஜ்ஹித்வா கேஸாதி³னாமேஹி ரூபத⁴ம்மானங் விய வேத²னாதி³னாமங் விஜ்ஹித்வா அஞ்ஞேன நாமேன அரூபத⁴ம்மானங் வோஹரித²பேன பிண்டா²காரேன பவத்தி அத்தி²தி.

அத² வா ரூபத⁴ம்மா சக்காத்யோ² ரூபாத்யோ² ச தேஸங் பகாஸகபகாஸிதப்³பா⁴வதோ வினா நாமேன பாகடா ஹொந்தி, ந ஏவங் அரூபத⁴ம்மாதி அதி⁴வசனஸம்ப²ஸ்ஸோ விய நாமாயத்தக²ஹணியபா⁴வேன “நாம²ந்தி வுத்தா, படி²க²ஸம்ப²ஸ்ஸோபி ந சக்காதீ²னி விய நாமேன வினா பாகடோதி “நாம²ந்தி வுத்தோ. அரூபதாய வா அஞ்ஞனாமஸபா⁴கத்தா ஸங்க²ஹிதோயங், அஞ்ஞப²ஸ்ஸஸபா⁴கத்தா வா. வசனத்தோ²பி ஹி “ரூபயதீதி ரூபங், நாமயதீதி நாம²ந்தி இத⁴ பச்சி²மபரிமானங் ஸம்ப⁴வதி. ரூபயதீதி வினாபி நாமேன அத்தானங் பகாஸயதீதி அத்தோ², நாமயதீதி நாமேன வினா அபாகடபா⁴வதோ அத்தனோ பகாஸகங் நாமங் கரோதி²தி அத்தோ². ஆரம்மணாதி³பதிபச்சயதாயாதி ஸதிபி ரூபஸ்ஸ ஆரம்மணாதி³பதிபச்சயபா⁴வே ந பரமஸ்ஸாஸபூ⁴தங் நிப்³பா³னங் விய ஸாதிஸயங் தங்நாமனஸபா⁴வேன பச்சயோதி நிப்³பா³னமேவ “நாம²ந்தி வுத்தங்.

1318. வட்டமூலஸமுதாசாரதஸ்ஸனத்தந்தி ஸத்தானங் வட்டமூலஸமுதாசாரோ நாம அவிஜ்ஜா ச புவதண்ணஹா ச, தந்தஸ்ஸனத்தந்தி அத்தோ. தத்த ஸமுதாசாரீதி ஸமுதாசாரோ, வட்டமூலமேவ ஸமுதாசாரோ வட்டமூலஸமுதாசாரோ, வட்டமூலதஸ்ஸனேன வட்டமூலானங் பவத்தி தஸ்ஸிதா ஹோதீதி வட்டமூலானங் ஸமுதாசாரஸ்ஸ தஸ்ஸனத்தந்திபி அத்தோ.

1320. ஏகேகஸ்மிஞ்ச அத்தாதி ச லோகோதி ச கஹ்ணவிஸேஸங் உபாதாய “அத்தா ச லோகோ சா”தி வுத்தங். ஏகங் வா கந்தங் அத்ததோ கஹ்ணத்வா அஞ்ஞங் அத்தனோ உபபோக்புதோ லோகோதி கஹ்ணந்தஸ்ஸ அத்தனோ அத்தானங் “அத்தா”தி கஹ்ணத்வா பரஸ்ஸ அத்தானங் “லோகோ”தி கஹ்ணந்தஸ்ஸ வா வஸேன “அத்தா ச லோகோ சா”தி வுத்தங். தங் பவிஸ்ஸதீதி தங் த்விதாபி கஹிதங் கந்தபஞ்சகங் பவிஸ்ஸதீதி நிவிட்டா பராமஸந்தீதி அத்தோ.

1332. ஸஹ ஸிக்கிதப்போ தம்மோ ஸஹதம்மோ, தத்த பவங் ஸஹதம்மிகங். கம்மத்தே வத்தமானதோ தோவசஸ்ஸஸத்தோ ஆய-ஸத்தங் அனஞ்ஞத்தங் கத்வா “தோவசஸ்ஸாய”ந்தி வுத்தந்தி அதிப்பாயேன “துப்பசஸ்ஸ கம்ம”ந்தி ஆஹ. தோவசஸ்ஸஸ்ஸ வா அயனங் பவத்தி தோவசஸ்ஸாயங். வசனஸ்ஸ படிவிருத்தவசனங் படாணிககஹ்ணங். குணேஹி கருஸா காரவேன வஸனங் கருவாஸோ. ஜாதிஆதிஹி ஜெட்டகேஸு படிஸ்ஸுணிதப்போஸு வஸனங் ஸஜெட்டகவாஸோ. ஒத்தப்பிதப்பா வா கருணோ. ஹிரியிதப்பா ஜெட்டகா. யாய சேதனாய துப்பசோ ஹோதி, ஸா தோவசஸ்ஸதா பவிதுங் அரஹதீதி “ஸங்காரக்கந்தோயேவா”தி ஆஹ.

1333. து-ஸத்தேன யுத்தங் நாமங் துன்னாமங். அனுபஸங்கமந்தஸ்ஸபி அனுஸிக்கனங் ஸேவனாதி அதிப்பாயேன “பஜனாதி உபஸங்கமனா”தி ஆஹ. ஸப்பதோபாகேனாதி காயவாசாசித்தேஹி ஆவி சேவ ரஹோ ச.

1336. வினயோதி விபங்ககந்தகா வுத்தா. வத்துவீதிக்கமதோ புப்பே பரதோ ச ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜந்தோ நாம ந ஹோதீதி ஸஹ வத்துனா ஆபத்திங் பரிச்சிந்ததி. தேனாஹ “ஸஹ வத்துனா..பே... ஆபத்திகுஸலதா நாமா”தி. ஸஹ கம்மவாசாயாதி அப்பாநதிணவத்தாரககம்மவாசாய “அஹங், பந்தே, இத்தன்னாமங் ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜி”ந்திஆதிகாய ச. ஸஹேவ ஹி கம்மவாசாய ஆபத்திவுட்டானஞ்ச பரிச்சிந்ததி. ஆபத்தியா வா காரணங் வத்து, வட்டானஸ்ஸ காரணங் கம்மவாசாதி காரணேன ஸஹ பஸ்ஸ ஜானநவஸேன “ஸஹ வத்துனா ஸஹ கம்மவாசாயா”தி வுத்தங்.

1338. அயமேவத்தோ ஸஹ பரிகம்மேனாதி எத்த வுத்தோ. வட்டானகபஞ்ஞாயாதி வட்டானஸ்ஸ காரணபுதாய பரிகம்மபஞ்ஞாய.

1340. தாதுவிஸயா ஸப்பாபி பஞ்ஞா தாதுகுஸலதா, ததேகதேஸா மனஸிகாரகுஸலதாதி அதிப்பாயேன புரிமபதேபி உக்கஹமனஸிகாரஜானநபஞ்ஞா வுத்தா. புரிமபதே வா வாசுக்கதாய தாதுபாளியா மனஸிகரணங் “மனஸிகாரோ”தி வுத்தங். தத்த உக்கஹ்ணந்தீ மனஸிகரொந்தீ தாதுபாளியா அத்தங் ஸுணந்தீ கந்ததோ ச அத்ததோ ச தாரெந்தீ “அயங் சக்குதாது நாமா”திஆதினா ஸபாவதோ அட்டாரஸேவாதி கண்ணதோ ச பரிச்சேதங் ஜானந்தீ ச பஞ்ஞா உக்கஹபஞ்ஞாதிசா வுத்தா. பச்சிம்பதே பஞ்சவிதாபி ஸா பஞ்ஞா உக்கஹோதி ததோ ச பவத்தோ அனிச்சாதிமனஸிகாரோ “உக்கஹமனஸிகாரோ”தி வுத்தோ, தஸ்ஸ ஜானநங் பவத்தனமேவ, யதா பவத்தங் வா உக்கஹங், ஏவமேவ பவத்தோ உக்கஹோதி ஜானநங் உக்கஹஜானநங். மனஸிகாரோபி “ஏவங் பவத்தேதப்போ ஏவஞ்ச பவத்தோ”தி ஜானநங் மனஸிகாரஜானநங். ததுபாயம்பி மனஸிகாரகோஸல்லந்தி வுத்தங். உக்கஹோபி ஹி மனஸிகாரஸம்பயோகதோ மனஸிகாரனிருத்திங் லத்துங் யுத்தோதி யோ ச மனஸி காதப்போ, யோ ச மனஸிகரணுபாயோ, ஸப்போ ஸோ மனஸிகாரோதி வத்துங் வட்டதீதி. தத்த ச கோஸல்லங் மனஸிகாரகுஸலதாதி.

1342. தீஸுபி வா..பே... வட்டதீதி தஸ்ஸா ச உக்கஹாதிப்பாவோ வுத்தோ. ஸம்மஸனங் பஞ்ஞா, ஸா மக்கஸம்பயுத்தா அனிச்சாதிஸம்மஸனகிச்சங் ஸாதேதி நிச்சஸஞ்ஞாதிபஜ்ஜனதோ. மனஸிகாரோ ஸம்மஸனஸம்பயுத்தோ ததேவ அனிச்சாதிமனஸிகாரகிச்சங் மக்கஸம்பயுத்தோ ஸாதேதி. தேனாஹ “ஸம்மஸனமனஸிகாரா லோகியலோகுத்தரமிஸ்ஸகா”தி. இமினா பன பச்சயேன இதங் ஹோதீதி ஏவங் அவிஜ்ஜாதீனங் ஸங்காராதிபச்சயுப்பன்னஸ்ஸ பச்சயபாவஜானநங் படிச்சஸமுப்பாதகுஸலதாதி தஸ்ஸேதி.

1344. அம்பபீஜாதீனி அனுபாதின்னகதஸ்ஸனத்தங் வுத்தானி. ஸோதவிஞ்ஞாணாதீனங் விஸபாகா அனநுருபா அனுப்பாதகாயேவ சக்காதயோ “விஸபாகப்பச்சயா”தி வுத்தா, தேஹி அனுப்பஜ்ஜமானானேவ ச ஸோதவிஞ்ஞாணாதீனி “விஸபாகப்பச்சயஸமுப்பன்னதம்மா”தி. ஸோதவிஞ்ஞாணேன வா விஸபாகஸ்ஸ சக்குவிஞ்ஞாணஸ்ஸ பச்சயோதி விஸபாகப்பச்சயோ, சக்காயதனஸ்ஸ விஸபாகேன ஸோதாயதனேன பச்சயேன ஸமுப்பன்னோ விஸபாகப்பச்சயஸமுப்பன்னோ.

1346. அஜ்ஜவனித்தேஸே அஜ்ஜவோ அஜ்ஜவதாதி உஜாதா உஜுகதா இச்சேவ வுத்தங் ஹோதீதி அஜ்ஜவமத்தவனித்தேஸேஸு உஜுகதாமுதுதானித்தேஸேஹி விஸேஸங் மத்தவனித்தேஸே வுத்தங்

“நீச்சித்ததா”திபதுமாஹ. தத்த² “நீச்சித்ததா முதுதா”தி புன முதுதாவசனங் நீச்சித்ததாய விஸேஸனத்தங். ஓமானோபி ஹி நீச்சித்ததா ஹோதி, ந பன முதுதாதி.

1348. பரேஸங் துக்கடங் துருத்தஞ்ச படிவிரோதாங்கரணேன அத்தனோ உபரி ஆரோபெத்வா வாஸெந்தி. சித்தஸ்ஸ ஸகமனதாதி சித்தஸ்ஸ அப்யாபன்னோ ஸகோ மனோபாங்கோதி அத்தோ². சித்தந்தி வா சித்தப்பந்தாங் ஏகத்தேன கஹேத்வா தஸ்ஸ அந்தரா உப்பன்னேன பீதிஸஹகமனேன ஸகமனத்தங் ஆஹ. அத்தமனோ வா புகுலோ, தஸ்ஸ பாங்கோ அத்தமனதா. ஸா ந ஸத்தஸ்ஸாதி புகுலதிட்டினிவாரணத்தங் “சித்தஸ்ஸா”தி வுத்தங்.

1349. காயவாசாஹி கத்தப்பஸ்ஸ அகரணேன அஸாதியிதப்பஸ்ஸ ஸாதியனேன ச மனஸாபி ஆசரதி ஏவ, இந்த்ரியஸங்வராதிபேதனவஸேன வா ஏதங் வுத்தந்தி வேதிதப்பங்.

1350. ஸதோஸவணே ருக்கே² நிய்யாஸபிண்டியோ, அஹிச்சத்தகானி வா உட்டிதானி “அண்டகானி”தி வதந்தி. பெக்குருக்கஸ்ஸ பன குதிதஸ்ஸ அண்டானி விய உட்டிதா சுண்ணபிண்டியோ சுண்டியோ வா “அண்டகானி”தி வேதிதப்பா³. பதுமனாளங் விய ஸோதங் காங்ஸயமானா விய பவிஸந்தீ கக்கஸா துட்டப்பா³. கோதேன நிப்பத்தா தஸ்ஸ பரிவாரபுதா கோதாஸாமந்தா. புரே ஸங்வட்டானாரீ போரீ, ஸா விய ஸுகுமாரா முதுகா வாசா போரீ வியாதி போரீ. தத்தா²தி “பாஸிதா ஹோதி”தி வுத்தாய கிரியாயாதிபி யோஜனா ஸம்பவதி, தத்த² வாசாயாதி வா. ஸண்ஹவாசதாதிஆதினா தங் வாசங் பவத்தயமானங் சேதனங் துஸ்ஸேதி.

1351. ஆமிஸாலாபேன யங் சித்தங் ஹோதி, தங் ஆமிஸாலாபேன “சித்த”ந்தி வுத்தங். துவேயேவ ஹிதி யதாவுத்தானி ஆமிஸதாம்பாலாபேஹி பவத்தமானானி சித்தானி ஆஹ. கமனஸபாங்கோனாதி கமனமக்கஸ்ஸ அனுச்சவிகதிஸாபாங்கோன. ஸங்கஹபக்கே² டுத்வாதி ஸங்கஹங் கரோமிச்சேவ கதேதப்பங், ந லாபாஸக்காரகாமதாஹீதி அத்தோ². அவஸ்ஸங் காதப்பங் கிச்சங், இதரங் கரணியங். அப்பாானதோ அஞ்ஞங் ஆபத்திவுட்டானங் “வுட்டான”ந்தி வுத்தங்.

1352. ஸஸம்பாங்கரகதா²தி துஸ்ஸனஸ்ஸ காரணஸஹிதாதி அத்தோ², ஸஸம்பாங்கரஸ்ஸ வா துஸ்ஸனஸ்ஸ கதா² ஸஸம்பாங்கரகதா². யஸ்ஸ சக்குந்த்ரியாஸங்வரஸ்ஸ ஹேதுாதி வத்வா புன “துஸ்ஸ சக்குந்த்ரியஸ்ஸ ஸதிகவாடேன பிதுஹனத்தாயா”தி வுத்தங், ந அஸங்வரஸ்ஸாதி. ததிதங் யங் சக்குந்த்ரியாஸங்வரஸ்ஸ ஹேது அபிஜ்ஜாதி²அன்வாஸ்ஸவனங் துஸ்ஸிதங், தங் அஸங்வுதசக்குந்த்ரியஸ்ஸேவ ஹேதுபவத்தங் துஸ்ஸிதந்தி கத்வா வுத்தந்தி வேதிதப்பங், யத்வாதி²கரணந்தி ஹி யஸ்ஸ சக்குந்த்ரியஸ்ஸ காரணாதி அத்தோ². கஸ்ஸ ச காரணாதி? அஸங்வுதஸ்ஸ. கிஞ்ச அஸங்வுதங்? யஸ்ஸ சக்குந்த்ரியாஸங்வரஸ்ஸ ஹேது அன்வாஸ்ஸவந்தி ததுபலக்கிதங், தஸ்ஸ ஸங்வராயாதி அயமத்தயோஜனா.

ஜவனக்கணே பன துஸ்ஸல்லயங் வாதிஆதி² புன அவசனத்தங் இதேவ ஸப்பங் வுத்தந்தி சஸு த்வாரேஸு யதாஸம்பவங் யோஜேதப்பங். ந ஹி பஞ்சத்வாரே காயவசீதுச்சரிதஸங்காதங் துஸ்ஸல்லயங் அத்தீதி. யதா² கிந்திஆதி²னா நகரத்வாரே அஸங்வரே ஸதி தங்ஸம்பந்தா²னங் காராதி²னங் அஸங்வுததா விய ஜவனே அஸங்வரே ஸதி தங்ஸம்பந்தா²னங் த்வாராதி²னங் அஸங்வுததாதி ஏவங் அஞ்ஞேஸங் ஸங்வரே, அஞ்ஞேஸங் ஸங்வுததாஸாமஞ்ஞமேவ நிதுஸ்ஸேதி, ந புப்பாபரஸாமஞ்ஞங் அந்தோ பஹி ஸாமஞ்ஞங் வா. ஸதி வா த்வாரபவங்காதி²கே புன உப்பஜ்ஜமானங் ஜவனங் பாஹிரங் விய கத்வா நகரத்வாரஸமானங் வுத்தங், இதரஞ்ச அந்தோனகரத்வாரஸமானங். ஜவனே வா அஸங்வரே உப்பன்னே ததோ பரங் த்வாரபவங்காதி²னங் அஸங்வரேஹேதுபா²வாபத்திதோ நகரத்வாரஸதி²ஸேன ஜவனேன பவிஸித்வா துஸ்ஸல்லயாதி²சோரானங் த்வாரபவங்காதி²முஸனங் குஸலபா²ண்டவினாஸனங் கதி²ந்தி துட்டப்பங்.

1353. இமினா ஆஹாரேன நித்தரணத்தே²ன அத்திகபா²கோ இதமத்திகதா. ஆஹாரபரிபோ²கே² அஸந்துஸ்ஸனாதி ஆஹாரபரிபோ²கக்கணே பவத்தா அஸந்துஸ்ஸனா, துவத்தாதி²அபி²லாஸோதி அத்தோ². எத்த² ச அஸந்துட்டிதா லோபோ², அமத்தஞ்ஞதா அப்படிஸங்கா² ச மோஹோதி இமே துவே தா²மா “போ²ஜனே அமத்தஞ்ஞதா”தி வேதிதப்பா³.

1355. “ஸெய்யோஹமஸ்மீ”திஆதி²னா பவத்தமானாவ மானமதோ². அஸத்தா²ம்மஸேவனாஸமத்த²ங் நிஸ்ஸாய பவத்தோ மானோ, ராகோ² ஏவ வா புரிஸமதோ². ஸக்கரஸப்பிகீராதீ²னி யோஜேத்வா பஹலபக்கங் போ²ஜனங் பிண்டரஸபோ²ஜனங், பஹலபக்கங் வா மங்ஸரஸாதி²போ²ஜனங். மந்தந்தி அப்பங். டி²தியாதி டி²த்த²ங். தத்த²ஞ்ச பு²ஞ்ஜந்தோ யஸ்மா “காயங் டு²பெஸ்ஸாமீ”தி பு²ஞ்ஜதி, தஸ்மா “டபனத்தாயா”தி வுத்தங். அபு²த்தபச்சயா உப்பஜ்ஜனகாதி இதங் குதாய விஸேஸனங் யஸ்ஸா அப்பவத்தி போ²ஜனேன காதப்பா³, தஸ்ஸா துஸ்ஸனத்த²ங். ஸகலங் ஸாஸனந்தி பாளிதா²ம்மப்பி ஸப்புகுஸலேபி ஸங்கண்ஹாதி. அபு²த்தபச்சயா உப்பஜ்ஜனகவேத²னா, பு²த்தபச்சயா ந உப்பஜ்ஜனகவேத²னாதி ஏதாஸங் கோ விஸேஸோ²? புரிமா யதா²பவத்தா ஜிக²ச்சா²னிமித்தா வேத²னா. ஸா ஹி அபு²ஞ்ஜந்தஸ்ஸ பி²ய்யோ பவத்தனவஸேன உப்பஜ்ஜதி²தி. பச்சி²மாபி குதா²னிமித்தாவ அங்குதா²ஹஸூலாதி²வேத²னா அப்பவத்தா. ஸா ஹி பு²த்தபச்சயா பு²பே² அனுப்பன்னாவ ந உப்பஜ்ஜிஸ்ஸதி. விஹிங்ஸானிமித்தா சேதாஸங் விஹிங்ஸாய விஸேஸோ.

யாத்ராதி யாபனா வுத்தா, பு²பே²பி “யாபனாயா”தி வுத்தங், கோ எத்த² விஸேஸோ²? பு²பே² “யாபனாயாதி ஜீவிதிந்த்ரியயாபனத்தாயா”தி வுத்தங், இத² பன சதுன்னங் இரியாபதா²னங் அவிச்சே²து²ஸங்கா²தா யாபனா யாத்ராதி

அயமெத்த² விஸேஸோ . தாயகதெய்யத⁴ம்மானங் அத்தனோ ச பமாணங் அஜானித்வா படிக்க³ஹணங், ஸத்தா⁴தெய்யவினிபாதனத்த²ங் வா படிக்க³ஹணங் அத⁴ம்மிகபடிக்க³ஹணங், யேன வா ஆபத்திங் ஆபஜ்ஜெய்ய. அபச்சவெக்கி²தபரிபோ⁴கோ³ அத⁴ம்மேன பரிபோ⁴கோ³. அனவஜ்ஜே அனிந்தி²தப்³பே³ பச்சயே ஸாவஜ்ஜங் ஸனிந்த²ங் பரிபோ⁴கேன அத்தானங் கரோதி. அனவஜ்ஜதா ச ப⁴விஸ்ஸதீதி அத்தனோ பகதிஅக்கி³புலாதி³ங் ஜானித்வா “ஏவங் மே அக³ரஹிதப்³பதா ச ப⁴விஸ்ஸதீ”தி பமாணயுத்தங் ஆஹாரேதிதி அத்தோ².

ஸுகோ² இரியாபத²விஹாரோ பா²ஸுவிஹாரோ. எத்தகஞ்ஹி பு⁴ஞ்ஜித்வா...பே... பவத்தந்தீதி இரியாபதா²னங் ஸுக³ப்பவத்தியா காரணபூ⁴தங் பு⁴ஞ்ஜனங் பிவனஞ்ச இரியாபதே²ஹி காரணபா⁴வேன க³ஹிதத்தா தேஹி ஸாதி⁴தங் விய வுத்தங். “அபு⁴த்வா உத³கங் பிவே”தி லிக²ந்தி, “பு⁴த்வானா”தி பன பாடோ². புனபி ஹி அப்பஸ்ஸேவ அனுஜானநவஸேன -

“கப்பியங் தங் சே சாதே²தி, சீவரங் இதுமத்தி²கங்;
அலங் பா²ஸுவிஹாராய.

“பல்லங்கேன நிஸின்னஸ்ஸ, ஜண்ணுகே நாபி⁴வஸ்ஸதி;
அலங் பா²ஸுவிஹாராயா”தி. (தே²ரகா³. 984-985) -

ஆஹ.

போ⁴ஜனானிஸங்ஸோதி யதா²வுத்தேஹி அட்ட²ஹங்கே²ஹி ஸமன்னாக³தஸ்ஸ போ⁴ஜனஸ்ஸ அக³ரஹிதப்³பதா ஸுக³விஹாரோ ச ஆனிஸங்ஸோதி அத்தோ². யுத்தஸ்ஸ நித்தோ³ஸஸ்ஸ போ⁴ஜனஸ்ஸ பரிமாணஸ்ஸ ச வஸேன ஜானநங் யுத்தபமாணஜானநங் நாம.

1356. வினாஸங் பத்தியா நட்டா², படிக்கே²ஹி அபி⁴பூ⁴தத்தா முட்டா² ச ஸதி யஸ்ஸ, ஸோ நட்ட²முட்ட²ஸ்ஸதி, தஸ்ஸ பா⁴வோ நட்ட²முட்ட²ஸ்ஸதிதா.

1368. விஸுத்தி⁴ப்பத்தந்தி மக்க³புலஸ்ஸிங் வுச்சதி. லோகுத்தரத⁴ம்மாவாதி லோகுத்தரஸதிஆதி³த⁴ம்மாவ. ஸீலஸம்பதா³ பன ரூபாரூபாவசரா நத்தீ²தி ஸம்ப⁴வதோ யோஜேதப்³பா³.

1373. போ⁴கூ³பகரணேஹி ஸபோ⁴கோ³. சதுன்னங் ஸச்சானங் அனுலோமந்தி சதுஸச்சப்படிவேத⁴ஸ்ஸ அனுலோமந்தி அத்தோ². “ஸச்சான”ந்தி ஹி படிவிஜ்ஜி²தப்³பே³ஹி படிவேதோ⁴ வுத்தோ, சதுஸச்சப்படிவேத⁴ஸ்ஸ வா உபனிஸ்ஸயபூ⁴தங் படிவிஜ்ஜி²தப்³பா³னங் சதுன்னங் ஸச்சானங் அனுலோமந்தி வுத்தங்.

1378. “மம க⁴ரங் து⁴ரங் கத்வா பி⁴க்கங் பவிஸதா²”தி திய்யமானங் து⁴ரப⁴த்தந்தி வதந்தி. நிச்சப⁴த்தாதி³ வா அஞ்ஞேபி ஆணாபெத்வா ஸயங் து⁴ரங் ஹுத்வா தி³ன்னங் து⁴ரப⁴த்தங்.

1379. படிவாஸேதி நாமாதி நிவத்தேதி நாம ஓஸக்கேதி நாம.

1380. புப்³பே³ நிவுத்தக்க³ந்தா⁴தி புரிமஜாதீஸு ஸந்ததிபரியாபன்னே க²ந்தே⁴ ஆஹ. க²ந்த⁴படிபுத்த⁴ந்தி வத்தா²ப⁴ரணயானகா³மஜனபதா³தி³. க²யஸமயேதி மக்க³க்க³ணங் ஆஹ.

1381. அதி⁴முச்சனட்டே²னாதி அனிக்³ஹிதபக்க²ந்த³னஸங்கா²தேன யதா²ஸுக³ங் பவத்தனட்டே²ன.

1382. கீணானங் அந்தோ அவஸானங் நி⁴டி²தபா⁴வோ கீணந்தோ, கீணானங் வா ஆதி³காலோ, தஸ்மிங் கீணந்தே. ஏஸ நயோ நிருத்⁴ந்தேதிஆதி³ஸு.

து³கனிக்கே²பகதா²வண்ணனா நி⁴டி²தா.

நிக்கே²பகண்ட³வண்ணனா நி⁴டி²தா.

4. அட்ட²கதா²கண்ட³ங்

திகஅத்து²த்தா⁴ரவண்ணனா

1384. நயமக்³க³ந்தி ஸுத்தந்தபா⁴ஜனீயாதி³னயக³மனங்
அனுலோமாதி³னயக³மனஞ்ச. தம்பி ஹி எத்த² அத்தே²ஸு நிச்சி²தேஸு ஸுக²ங்
ஸமானெந்தி. பஞ்ஹு²த்தா⁴ரந்தி ஏகூனபஞ்ஞாஸாய ஏகூனபஞ்ஞாஸாய
நவஸு நவஸு ச பஞ்ஹேஸு லப்³ப⁴மானஸ்ஸ உத்³த⁴ரணங், தேஸுயேவ
லப்³ப⁴மானானங் க³ணனானங் ட²பனங் க³ணனாசாரோ. அத்து²த்தா⁴ரந்தி
“இமே நாம சித்துப்பாதா³த³யோ அத்தா² குஸலாதி³கா”தி உத்³த⁴ரணங்.
கண்ணிகங் கண்ணிகந்தி சித்துப்பாத³கண்ட³ருபகண்டே³ஸு விப⁴த்தே
பஸடே த⁴ம்மே “சதூஸு பூ⁴மீஸு குஸலங்
த³வாத³ஸாகுஸலசித்துப்பாதா³”திஆதி³னா ராஸிராஸிவஸேன ஸஹ
க³ந்தெ²த்வாதி அத்தோ². க⁴டகொ³ச்ச²கா கண்ணிகவேவசனானேவ. எத்த² பன
சதூஸு பூ⁴மீஸு குஸலந்தி ஏகவசனநித்³தே³ஸோ சதுபூ⁴மகானங்
குஸலப²ஸ்ஸாதீ³னங் குஸலபா⁴வே ஏகத்துபக³மனதோ.
சித்துப்பாத³கண்ட³ருபகண்டே³ஸு சதுபூ⁴மிசித்துப்பாதா³தி³வஸேன
விஞ்ஞாதத⁴ம்மஸ்ஸ வஸேனாயங் அத்து²த்தா⁴ரதே³ஸனா ஆரத்³தா⁴தி
தத்த² யங் சதூஸு பூ⁴மீஸு குஸலங் விப⁴த்தங் யாவ விஞ்ஞாதங், இமே
த⁴ம்மா குஸலாதி அத்தோ².

யதி³பி குஸலத்திகவித்தா²ரோ புப்³பே³ விஞ்ஞாதோ, ததா²பி தத்த² த⁴ம்மா
ஸமயவஸேன ப²ஸ்ஸாதி³ஸபா⁴வவஸேன ச விப⁴த்தா பி⁴ன்னா
விஞ்ஞாதா, ந பன ஏகஸ்மிங் லக்க²ணே ஸமானெத்வா, தஸ்மா தத்த² வுத்தங்
ஸமயாதி³பே⁴த³ங் வஜ்ஜெத்வா ஸப்³ப³பே⁴த³பி⁴ன்னானங் ஏகஸ்மிங்
குஸலாதி³லக்க²ணே ஸமானெத்வா போ³த⁴னத்த²ங் இத⁴
குஸலத்திகனித்³தே³ஸோ புன விப⁴த்தோ. எத்த² ச ஏகவசனேன
குஸலனித்³தே³ஸங் கத்வா ப³ஹுவசனேன நிக³மனஸ்ஸ காரணங் வுத்தமேவ.
யதி³ த⁴ம்மானங் குஸலத்தே ஏகத்துபக³மனங், கஸ்மா ஏகவசனேன புச்சா²பி
ந கதா? உத்³தே³ஸே குஸல-ஸத்³த³ஸ்ஸ த⁴ம்மவிஸேஸனபா⁴வதோ
தப்³பி³ஸேஸனானங் த⁴ம்மானங் புச்சி²தத்தா தேஸஞ்ச
அனித்³தா⁴ரிதஸங்கா²விஸேஸனத்தா, நித்³தே³ஸே பன சதூஹி பூ⁴மீஹி
வித்தா²ரதோ விஞ்ஞாதாஹி குஸலே விஸேஸெத்வா த³ஸ்ஸேதீதி யுத்தங்
“சதூஸு பூ⁴மீஸு குஸல”ந்தி ஏகத்தங் நெத்வா வசனங். குஸலபத³ஞ்ஹி
எத்த² பதா⁴னங், தஞ்ச விஸேஸிதப்³பா³னபெக்க²ங் குஸலாகாரமேவ அத்தனோ
ஸபா⁴வே டி²தங் க³ஹெத்வா பவத்தமானங் ஏகத்தமேவ உபாதா³ய பவத்ததி, ந
பே⁴த³ந்தி.

1385. த்³வாத்³ஸ அகுஸலசித்துப்பாதா³தி எத்தா²பி
 பட²மாகுஸலசித்துப்பாதோ³ ஸமயப²ஸ்ஸாதி³வஸேன பே⁴த³ங்
 அனாமஸித்வா
 ஸோமனஸ்ஸஸஹக்³ததி³ட்டி²க்³தஸம்பயுத்தசித்துப்பாத³பா⁴வே ஏகத்தங்
 நெத்வா வுத்தோ, ஏவங் யாவ த்³வாத்³ஸமோதி “த்³வாத்³ஸ
 அகுஸலசித்துப்பாதா³”தி வுத்தங். ஏவங் சதூஸு பூ⁴மீஸு
 விபாகோதிஆதீ³ஸுபி யதா²யோக்³ங் யோஜேதப்³ப³ங். சித்துப்பாதா³தி எத்த²
 உப்பஜ்ஜதி எத்தா²தி உப்பாதோ³, கிங் உப்பஜ்ஜதி? சித்தங், சித்தஸ்ஸ உப்பாதோ³
 சித்துப்பாதோ³தி ஏவங் அவயவேன ஸமுதா³யோபலக்க²ணவஸேன அத்தோ²
 ஸம்ப⁴வதி. ஏவஞ்ஹி ஸதி சித்தசேதஸிகராஸி சித்துப்பாதோ³தி ஸித்³தோ⁴
 ஹோதி. அட்ட²கதா²யங் பன “சித்தமேவ உப்பாதோ³ சித்துப்பாதோ³”தி
 அஞ்ஞஸ்ஸுப்பஜ்ஜனகஸ்ஸ நிவத்தனத்த²ங் சித்தக்³க்³ஹணங் கதங்,
 சித்தஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனகபா⁴வனிவத்தனத்த²ங் உப்பாத³க்³க்³ஹணங்,
 சித்துப்பாத³கண்டே³ வா “சித்தங் உப்பன்னங் ஹோதீ³”தி சித்தஸ்ஸ
 உப்பஜ்ஜனகபா⁴வோ பாகடோதி கத்வா “சித்தமேவ உப்பாதோ³”தி வுத்தங்,
 சித்தஸ்ஸ அனுப்பஜ்ஜனகஸ்ஸ நிவத்தேதப்³ப³ஸ்ஸ ஸப்³பா⁴வா
 உப்பாத³க்³க்³ஹணங் கதந்தி வேதி³தப்³ப³ங். அயஞ்சத்தோ²
 “த்³வேபஞ்சவிஞ்ஞாணானீ³திஆதீ³ஸு விய சித்தப்பதா⁴னோ நித்³தே³ஸோதி
 கத்வா வுத்தோதி த³ட்ட²ப்³போ³.

1420. ச்²ஸு த்³வாரேஸு³தி எத்த² பஞ்சத்³வாரே வத்தப்³ப³மேவ நத்தி²,
 மனொத்³வாரேபி பரித்தாரம்மணமேவ ஜவனங் ததா³ரம்மணஸங்கா²தங்
 ப⁴வங்க³ங் அனுப³ந்த⁴தி. தஞ்ஹி பரித்தஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ விபாகோ,
 விபாகோ ச இட்டா²னிட்டா²ரம்மணானுப⁴வனங், கம்மானுருபோ ச விபாகோ
 ஹோதீ³தி பரித்தகம்மவிபாகோ பரித்தாரம்மணஸ்ஸேவ அனுப⁴வனங் ஹோதி.
 தஸ்மா ஸப்³ப³ங் ததா³ரம்மணங் “பரித்தாரம்மண”ந்தி வுத்தங். யதி³ ஏவங்
 மஹக்³க்³தவிபாகோபி மஹக்³க்³தானுப⁴வனமேவ ஆபஜ்ஜதீதி சே? ந,
 ஸமாதி⁴ப்பதா⁴னஸ்ஸ கம்மஸ்ஸ அப்பனாப்பத்தஸ்ஸ
 ஸஞ்ஞாவஸாரம்மணஸ்ஸ தாதி³ஸேனேவ விபாகேன ப⁴விதப்³ப³த்தா.
 தஸ்மா ஸமாதி⁴ ஸுகா²னுப⁴வனபூ⁴தோ, ஸோபி கம்மானுருபதோயேவ
 கம்மாரம்மணோ ஹோதீ³தி த³ட்ட²ப்³போ³. கம்மானுருபதோ ஏவ ச
 ததா³ரம்மணங் பரித்தாரம்மணம்பி மஹக்³க்³தஜவனங் நானுப³ந்த⁴தி. ததோ ஏவ
 படிஸந்தி⁴ஆதி³பூ⁴தோ காமாவசரவிபாகோ கம்மனிமித்தம்பி பரித்தமேவ
 ஆரம்மணங் கரோதி, ந மஹக்³க்³தங் அப்பமாணங் வா. யஸ்மா பன வுத்தங்
 “மஹக்³க்³தாரம்மணோ த⁴ம்மோ பரித்தாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ
 கம்மபச்சயேன பச்சயோ, அப்பமாணாரம்மணோ த⁴ம்மோ பரித்தாரம்மணஸ்ஸ
 த⁴ம்மஸ்ஸ கம்மபச்சயேன பச்சயோ”தி, ந ச மஹக்³க்³தப்பமாணவிபாகோ
 பரித்தாரம்மணோ அத்தி², இத⁴ ச ஸப்³ப³காமாவசரவிபாகானங்
 பரித்தாரம்மணதாவ வுத்தா, தஸ்மா கம்மானுருபதோ

மஹக்³தப்பமாணாரம்மணம்பி பரித்தகம்மங் யதி³ படிஸந்தி⁴ங் தே³தி,
கம்மக்³தினிமித்தாரம்மணமேவ தே³தி. பவத்திவிபாகம்பி
ரூபாதி³பரித்தாரம்மணமேவாதி வேதி³தப்³பங். கீ²ணாஸவானங்
வாஸனாவஸேன ஸதிவிப்பயுத்தஹஸனங் பவத்தமானங் பரித்தெஸ்வேவ
பவத்ததி, ந இதரேஸு கிலேஸவிரஹே
தாதி³ஸஹஸனபச்சயபா⁴வாபா⁴வதோ. தஸ்மா தஸ்ஸ பரித்தாரம்மணதா
வுத்தா. கீ²ணாஸவானங் அஸக்கச்சதா³னாதீ³னி ஆத³ராகரணவஸேனேவ
வேதி³தப்³பா³னி, ந கோஸஜ்ஜாதி³அகுஸலவஸேன.
படிப்பஸ்ஸத்³த⁴ஸப்³பு³ஸ்ஸுக்கா ஹி தே உத்தமபுரிஸாதி. தேஸங்
ஆத³ராகரணஞ்ச நிருஸ்ஸுக்கதா ஏவாதி வேதி³தப்³பா³.

1421. **அதிபகு³ணானந்தி வசனங் நிராத³ரஸ்ஸ**
ஞாணவிப்பயுத்தபச்சவெக்க²ணஸ்ஸ விஸயத³ஸ்ஸனங், ந தஸ்ஸேவாதி
விஸயனியமனங். ஞாணஸம்பயுத்தஸ்ஸபி ஹி அதிபகு³ணானங் விஸயதா
ஸுட்டு²தரங் ஹோதி ஏவ. யதா² பகு³ணங் க³ந்த²ங் ஸஜ்ஜா²யந்தோ த்³வே
தயோ வாசனாமக்³கே³ க³தேபி ந ஸல்லக்கே²தி ஞாணவிப்பயுத்தஸதிமந்தேன
ஸஜ்ஜா²யிதத்தா, ஏவங் பகு³ணஜ்ஜா²னேஸுபி பவத்தி ஹோதீதி ஆஹ
“அதிபகு³ணான”ந்திஆதி³. கஸிணனிமித்தாதி³பஞ்ஞத்தீதி புப்³பே³ த்³ஸ்ஸிதங்
ஸப்³பங் உபாதா³பஞ்ஞத்திமாஹ. தங் பன ரூபாத³யோ விய அவிஜ்ஜமானோ
விஜ்ஜமானோ ச அத்தோ²தி ஆசரியா வத³ந்தி. ஸம்முதிஸச்சே பன
வுச்சமானானங் கஸிணனிமித்தாதி³ வாசாவத்து²மத்ததோ
வசனவோஹாரேனேவ பஞ்ஞத்தீதி வுச்சதி. தஸ்ஸ ஹி பஞ்ஞாபனங்
அவிஜ்ஜமானபஞ்ஞத்தீதி தஸ்ஸ அவிஜ்ஜமானத்தங் அட்ட²கதா²யங் வுத்தந்தி.
அவிஜ்ஜமானம்பி பன தங் விஜ்ஜமானமிவ க³ஹெத்வா பவத்தமானாய
ஸஞ்ஞாய பரித்தாதீ³ஸு “அயங் நாம த⁴ம்மோ ஆரம்மண”ந்தி ந ஸக்கா
வத்துங் தே ஏவ த⁴ம்மே உபாதா³ய பவத்தமானாயபி த⁴ம்மெஸ்வேவ
அட்டா²னதோ. தஸ்மா ஸா ஸஸம்பயுத்தா பரித்தாதி³ஆரம்மணாதி ந
வத்தப்³பா³தி வுத்தா. நவத்தப்³பா³ரம்மணாதி இத³ங் பன வசனங்
யதா²க³ஹிதாகாரஸ்ஸ ஸஞ்ஞாவிஸயஸ்ஸ நவத்தப்³பு³தங் ஸந்தா⁴ய
நவத்தப்³பங் ஆரம்மணங் ஏதேஸந்தி நவத்தப்³பா³ரம்மணா, சித்துப்பாதா³தி
அஞ்ஞபத³த்த²ஸமாஸங் கத்வா அட்ட²கதா²யங் வுத்தங்.

சதுபஞ்ஞாஸசித்துப்பாதா³னங் ரூபஸ்ஸ ச வஸேன பஞ்சபண்ணாஸாய.
கேவலந்தி வினா பராமஸனேன. அனிட்ட²ங்³க³தவஸேனாதி
அனிச்ச²யக³மனவஸேன, அனிச்ச²யங் வா த்³வெள்ஹங் க³தோ சித்துப்பாதோ³
அனிட்ட²ங்³க³தோ, தேனாகாரேன பவத்தி “அனிட்ட²ங்³க³தவஸேன பவத்தீ”தி
வுத்தா. நானாரம்மணேஸு சித்தஸ்ஸ விக்²பனங் விக்²கே²போ.
அனவட்டா²னங் அஹபஸமோ. கொ³த்ரபு⁴வோதா³னே கொ³த்ரபு⁴தி
க³ஹெத்வா “கொ³த்ரபு⁴காலே”தி ஆஹ.

ஸப்³புத்த²பாத³கசதுத்த²ந்தி இத⁴ ஸப்³புத்த²-ஸத்³தோ³ ஸாமிஅத்தோ² துட்ட²புபோ³, ஸப்³பே³ஸு வா விபஸ்ஸனாதீ³ஸு பாத³கங் காரணங் ஸப்³புத்த²பாத³கந்தி ப²லஸ்ஸ விஸயபா⁴வேன நித்³தே³ஸோ.

ஆகாஸகஸிணசதுத்த²ந்தி பரிச்சே²தா³காஸகஸிணசதுத்த²மாஹ. தஞ்ஹி ரூபாவசரங், ந இதரந்தி. குஸலதோபி த்³வாத³ஸவித⁴ங் கிரியதோபீதி சதுவீஸதிவித⁴தா வுத்தா ஹோதி. வட்டஸ்ஸபி பாத³கங் ஹோதியேவாதி குஸலங் கிரியஞ்ச ஏகதோ கத்வா ஸப்³புத்த²பாத³கங் வுத்தந்தி கிரியஜ்ஜா²னஸ்ஸ அவட்டபாத³கத்தா ஸாஸங்கங் வத³தி. மஹக்³க³தசித்தே ஸமோத³ஹதீதி இத³ங் “ஸோ ஏவங் ஸமாஹிதே சித்தே”திஆதி³னா நயேன வுத்தங் பாகடங் பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங் பரிகம்மேஹி க³ஹெத்வா சித்தே ரூபகாயங் அதி⁴ட்டா²னசித்தேன ஸமோத³ஹதீதி கத்வா வுத்தங்.

பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங் ரூபகாயே ஸமோத³ஹதீதி இத³ம்பி யதா²வுத்தங் பாத³கஜ்ஜா²னசித்தங் ஆரம்மணங் கத்வா சித்தஸந்தானங் ரூபகாயே ஸமோத³ஹிதங் தத³னுக்³திகங் கத்வா அதி⁴ட்டா²தீதி கத்வா வுத்தங், இத³ங் பன அதி⁴ட்டா²னத்³வயங் அதி³ஸ்ஸமானகாயதங் தி³ஸ்ஸமானகாயதஞ்ச ஆபாதே³தி. க³ந்துகாமதாபரிகம்மவஸேன தங்ஸம்பயுத்தாய ஸஞ்ஞாய ஸுக²ஸஞ்ஞாலஹுஸஞ்ஞாபா⁴வதோ க³மனம்பி நிப்பா²தே³தீதி துட்ட²புபுங்.

ஸோதாபன்னஸ்ஸ சித்தந்தி ஸோதாபன்னஸ்ஸ பாடிபுக்³க³லிகங் மக்³க³ப²லசித்தந்தி வேதி³தப்³புங். மாராதீ³னஞ்ஹி ப⁴க³வதோ சித்தஜானநங் வுத்தந்தி சேதோபரியஞாணலாபீ⁴ கஸ்மா ஸாஸவசித்தங் ந ஜானிஸ்ஸதீதி. சி²ன்னவடுமகா சி²ன்னஸங்ஸாரவட்டா பு³த்தா⁴.

மக்³க³ப²லனிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணதோபீதி எத்த² மக்³க³ப²லபச்சவெக்க²ணானி தாவ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணேன மக்³க³ப²லேஸு ஞாதேஸு பவத்தந்தி, நிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணஞ்ச நிப்³பா³னாரம்மணேஸு அப்பமாணத⁴ம்மேஸு ஞாதேஸுதி மக்³கா³தி³பச்சவெக்க²ணானி புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ அப்பமாணாரம்மணதங் ஸாதெ⁴ந்தீதி வேதி³தப்³பா³னி. “அப்பமாணா க²ந்தா⁴ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”இச்சேவ (பட்டா². 2.12.58) ஹி வுத்தங், ந நிப்³பா³னந்தி. தஸ்மா புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணேன ஏவ மக்³க³ப²லபச்சவெக்க²ணகிச்சே வுச்சமானேபி நிப்³பா³னபச்சவெக்க²ணதா ந ஸக்கா வத்துங், அட்ட²கதா²யங் பன தஸ்ஸபி நிப்³பா³னாரம்மணதா அனுஞ்ஞாதாதி தி³ஸ்ஸதி. காமாவசரேனிப்³புத்திஸ்ஸதீதி நிப்³புத்தக்க²ந்த⁴ஜானநமாஹ. நிப்³பா³னதா⁴துயா பரினிப்³பா³யிஸ்ஸதீதி நிப்³பா³னாரம்மணேஹி மக்³க³ப²லேஹி கிலேஸபரினிப்³பா³னபு⁴தேஹி பரினிப்³பா³யிஸ்ஸதீதி அத்தோ² ஸம்ப⁴வதி.

1429. அஸஹஜாதத்தாதி அஸம்பயுத்தத்தாதி அத்தோ². ந ஹி அருபத⁴ம்மானங் அருபத⁴ம்மேஹி ஸஹஜாததா ஸம்பயோக³தோ அஞ்ஞா

அத்தீ²தி. “அஞ்ஞத⁴ம்மாரம்மணகாலே”தி வுத்தங், மக்³கா³ரம்மணகாலேபி பன க³ருங் அகரணே மக்³கா³தி⁴பதிபா⁴வேன நவத்தப்³புதா யோஜேதப்³பா³.

1433. நியோகா³தி நியோக³தோதி இமமத்த²ங் ஸந்தா⁴ய “நியமேனா”தி ஆஹ, நியோக³வந்தோ வா நியோகா³, நியதாதி அத்தோ². சித்துப்பாத³கண்டே³ ஹி போ³தி⁴தேஸு சித்துப்பாதே³ஸு ஏகந்தேன அனாக³தாரம்மணோ கோசி நத்தீ²தி.

1434. கம்மங் வா கம்மனிமித்தங் வா ஆரப்³ப⁴ பவத்தியங்
அதீதாரம்மணாவாதி வுத்தங், கம்மனிமித்தங் பன ஆரப்³ப⁴ பவத்தியங்
பச்சப்பன்னாரம்மணபா⁴வஞ்ச படிஸந்தி⁴யா
படிச்சஸமுப்பாத³விப⁴ங்க³வண்ணனாயங் வக்க²தி. தஸ்மா இத³ங்
மனொத்³வாரசுதியங் அதீதகம்மனிமித்தங் மனொத்³வாரே ஆபாத³க³தங்
ஸந்தா⁴ய வுத்தந்தி வேதி³தப்³பங். ஸததா³ரம்மணாய சுதியா
பஞ்சசித்தக்க²ணாவஸிட்டா²யுகே க³தினிமித்தே படிஸந்தி⁴யா பவத்தாய
சத்தாரி ப⁴வங்கா³னி பச்சப்பன்னாரம்மணானி, இதரத்த² ச ச² ஸந்தா⁴யாஹ
“ததோ பரங் ப⁴வங்க³காலே சா”தி. யதா³ ஹி க³தினிமித்தாரம்மணே ஜவனே
பவத்தே அனுப்பன்னே ஏவ ததா³ரம்மணே சுதி ஹோதி
ரூபாவசராரூபாவசரஸத்தஸ்ஸ விய காமதா⁴துங் உபபஜ்ஜந்தஸ்ஸ, ததா³
படிஸந்தி⁴தோ பரானி ச² ப⁴வங்கா³னி பச்சப்பன்னாரம்மணானி ஹோந்தீதி.
தி³ட்டி²ஸம்பயுத்தேஹி அஸ்ஸாத³னாதீ³னி ஸபராமாஸானேவ த³ட்ட²ப்³பா³னி.
பண்ணத்தினிப்³பா³னாரம்மணானஞ்ச ஜவனானங் புரேசாரிககாலேதி யேஸங்
புரேசாரிககாலே ஏகந்தேன ஆவஜ்ஜனாய அதீதாதி³ஆரம்மணபா⁴வேன
நவத்தப்³புதா, தேஸங் வஸேன நயங் த³ஸ்ஸேதி. நிப்³பா³னாரம்மணானம்பி
ஜவனானங் புரேசாரிககாலே ஸா ததா² ந வத்தப்³பா³, ந பன ஏகந்தேன
மக்³க³ப²லவீதீ²ஸு தஸ்ஸா அனிப்³பா³னாரம்மணத்தா.

இமே க³ந்தா⁴தி நனு பச்சப்பன்னா க³ந்தா⁴ க³ஹிதா, கத²ங் எத்த²
அனாக³தாரம்மணதா ஹோதீதி? “அட்டா²ரஸவஸ்ஸாதி⁴கானி த்³வே
வஸ்ஸஸதானி மா ஸுஸ்ஸிங்ஸு”தி பவத்திதோ, அனாக³தே மா
ஸுஸ்ஸிங் ஸுதி ஹி அனாக³தங் க³ந்தா⁴ங் க³ஹேத்வா பவத்தீதி
அதி⁴ப்பாயோ. சித்தவஸேன காயங் பரிணாமெந்தோ அபி⁴முகீ²பூ⁴தங் ததா³
விஜ்ஜமானமேவ காயங் ஆரம்மணங் கரோதீதி பச்சப்பன்னாரம்மணங்
அதி⁴ட்டா²னசித்தங் ஹோதி. ததா² அத்தனோ காயஸ்ஸ
தீ³க⁴ரஸ்ஸாணுது²லனீலாதி³பா⁴வாபாத³னவஸேன அஞ்ஞஸ்ஸ ச
பாடிஹாரியஸ்ஸ கரணே யோஜேதப்³பங் . எத்த²ந்தரே ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா
வேதி³தப்³பா³தி எத்த²ந்தரே பவத்தா ரூபஸந்ததிஅரூபஸந்ததிவாரா
ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா நாமாதி வேதி³தப்³பா³தி அத்தோ².
அதிபரித்தஸபா⁴வஉதுஆதி³ஸமுட்டா²னா வா “ஏகத்³வேஸந்ததிவாரா”தி

வுத்தா. உப⁴யமேதங் பச்சுப்பன்னந்தி அத்³தா⁴பச்சுப்பன்னங் ஹொந்தங் ஏதங் உப⁴யங் ஹொதீதி அத்தோ². ஸங்ஹீரதீதி தண்ஹாதி³ட்டா²பி⁴னந்த³னாஹி ஆகட்³ட⁴யதி.

கேசீதி அப⁴யகி³ரிவாஸினோதி வத³ந்தி, தே பன சித்தஸ்ஸ டி²திக்க²ணங் ந இச்ச²ந்தீதி “டி²திக்க²ணே வா படிவிஜ்ஜ²தீ”தி ந வத்தப்³பங் ஸியா. ததா² யே “இத்³தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்க²ணே வத்தமானங் சித்தங் உப்பஜ்ஜதீ”தி வத³ந்தி, தேஸங் “டி²திக்க²ணே வா ப⁴ங்குக்க²ணே வா படிவிஜ்ஜ²தீ”தி வசனங் ந ஸமேதி. ந ஹி தஸ்மிங் க²ணத்³வயே உப்பஜ்ஜமானங் பரசித்தேன ஸஹ ஏகக்க²ணே உப்பஜ்ஜதி நாமாதி. டி²திப⁴ங்குக்க²ணேஸு ச உப்பஜ்ஜமானங் ஏகதே³ஸங் பச்சுப்பன்னாரம்மணங், ஏகதே³ஸங் அதீதாரம்மணங் ஆபஜ்ஜதி. யஞ்ச வுத்தங் “பரஸ்ஸ சித்தங் ஜானிஸ்ஸாமீதி ராஸிவஸேன மஹாஜனஸ்ஸ சித்தே ஆவஜ்ஜிதே”தி, எத்த² ச மஹாஜனோ அத்தனா பரே அனேகே புகு³கலாதி பரேஸங் சித்தங் ஜானிஸ்ஸாமீதி ஆவஜ்ஜனப்பவத்தி வத்தப்³பா³ ஸியா. அதா²பி பரஸ்ஸாதி மஹாஜனஸ்ஸாதி அத்தோ² ஸம்ப⁴வெய்ய, ததா²பி தஸ்ஸ புகு³கலஸ்ஸேவ வா சித்தராஸிங் ஆவஜ்ஜித்வா ஏகஸ்ஸ படிவிஜ்ஜ²னங் அயுத்தங். ந ஹி ராஸிஆவஜ்ஜனங் ஏகதே³ஸாவஜ்ஜனங் ஹொதீதி. தஸ்மா தேஹி “மஹாஜனஸ்ஸ சித்தே ஆவஜ்ஜிதே”திஆதி³ ந வத்தப்³பங்.

யங் பன தே வத³ந்தி “யஸ்மா இத்³தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்க²ணே சித்தங் உப்பஜ்ஜதீ”தி, தத்தா²யங் அதி⁴ப்பாயோ ஸியா - சேதோபரியஞாணலாபீ⁴ பரஸ்ஸ சித்தங் ஞாதுகாமோ பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய அதீதாதி³விபா⁴கங் அகத்வா சித்தஸாமஞ்ஞேன “இமஸ்ஸ சித்தங் ஜானாமீ”தி பரிகம்மங் கத்வா புன பாத³கஜ்ஜா²னங் ஸமாபஜ்ஜித்வா வுட்டா²ய ஸாமஞ்ஞேனேவ சித்தங் ஆவஜ்ஜித்வா திண்ணங் சதுன்னங் வா பரிகம்மானங் அனந்தரா சேதோபரியஞாணேன பரசித்தங் படிவிஜ்ஜ²தி விபா⁴வேதி ரூபங் விய தி³ப்³பச்சுக்கு²னா. ததோ பரங் பன காமாவசரசித்தேஹி ஸராகா³தி³வவத்தா²னங் ஹொதி நீலாதி³வவத்தா²னங் விய. தத்த² தி³ப்³பச்சுக்கு²னா தி³ட்ட²ஹத³யவத்து²ரூபஸ்ஸ ஸத்தஸ்ஸ அபி⁴முகீ²பூ⁴தஸ்ஸ சித்தஸாமஞ்ஞேன சித்தங் ஆவஜ்ஜயமானங் ஆவஜ்ஜனங் அபி⁴முகீ²பூ⁴தங் விஜ்ஜமானங் சித்தங் ஆரம்மணங் கத்வா சித்தங் ஆவஜ்ஜேதி. பரிகம்மானி ச தங் தங் விஜ்ஜமானங் சித்தங் சித்தஸாமஞ்ஞேனேவ ஆரம்மணங் கத்வா சித்தஜானநபரிகம்மானி ஹுத்வா பவத்தந்தி. சேதோபரியஞாணங் பன விஜ்ஜமானங் சித்தங் படிவிஜ்ஜ²ந்தங் விபா⁴வெந்தங் தேன ஸஹ ஏகக்க²ணே ஏவ உப்பஜ்ஜதி. தத்த² யஸ்மா ஸந்தானஸ்ஸ ஸந்தானக்³ஹணதோ ஏகத்தவஸேன ஆவஜ்ஜனாதீ³னி சித்தந்த்வேவ பவத்தானி, தஞ்ச சித்தமேவ, யங் சேதோபரியஞாணேன விபா⁴விதங், தஸ்மா ஸமானாகாரப்பவத்திதோ ந அனிட்டே²

மக்³க³ப²லவீதி²தோ அஞ்ஞஸ்மிங் டா²னே நானாரம்மணதா
ஆவஜ்ஜனஜவனானங் ஹோதி. பச்சப்பன்னாரம்மணஞ்ச பரிகம்மங்
பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயோதி
ஸித்த⁴ங் ஹோதி. அதீதத்திகோ ச ஏவங் அபி⁴ன்னோ ஹோதி. அஞ்ஞதா²
ஸந்ததிபச்சப்பன்னே அத்³தா⁴பச்சப்பன்னே ச பச்சப்பன்னந்தி இத⁴
வச்சமானே அதீதானாக³தானஞ்ச பச்சப்பன்னதா ஆபஜ்ஜெய்ய, ததா² ச ஸதி
“பச்சப்பன்னோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன
பச்சயோ”திஆதி³ வத்தப்³பங் ஸியா, ந ச தங் வத்தங். “அதீதோ த⁴ம்மோ
பச்சப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ, புரிமா புரிமா
அதீதா க²ந்தா⁴ பச்சி²மானங் பச்சி²மானங் பச்சப்பன்னானங் க²ந்தா⁴னங்
அனந்தர...பே... அனுலோமங் கொ³த்ரபு⁴ஸ்ஸா”திஆதி³வசனதோ (பட்டா². 2.18.5)
பன அத்³தா⁴ஸந்ததிபச்சப்பன்னெஸ்வேவ அனந்தராதீதா சத்தாரோ க²ந்தா⁴
அதீதாதி விஞ்ஞாயந்தி, ந ச அபி⁴த⁴ம்மமாதிகாய ஆக³தஸ்ஸ
பச்சப்பன்னபத³ஸ்ஸ அத்³தா⁴ஸந்ததிபச்சப்பன்னபத³த்த²தா கத்த²சி பாலியங்
வத்தா. தஸ்மா தேஹி இத்தி³தி⁴மஸ்ஸ ச பரஸ்ஸ ச ஏகக்க²ணே
சித்துப்பத்தியா சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சப்பன்னாரம்மணதா வத்தா. யதா³
பன “யங் இமஸ்ஸ சித்தங் பவத்தங், தங் ஜானாமி. யங் ப⁴விஸ்ஸதி, தங்
ஜானிஸ்ஸாமீ”தி வா ஆபோ⁴க³ங் கத்வா பாத³கஜ்ஜா²னஸமாபஜ்ஜனாதீ³னி
கரோதி, ததா³ ஆவஜ்ஜனபரிகம்மானி சேதோபரியஞாணஞ்ச
அதீதானாக³தாரம்மணானேவ ஹோந்தி ஆவஜ்ஜனேனேவ விபா⁴க³ஸ்ஸ
கத்ததா.

யே பன “இத்தி³தி⁴மா பரஸ்ஸ சித்தங் ஜானிதுகாமோ ஆவஜ்ஜேதி,
ஆவஜ்ஜனங் க²ணபச்சப்பன்னங் ஆரம்மணங் கத்வா தேனேவ ஸஹ நிருஜ்ஜ²தி,
ததோ சத்தாரி பஞ்ச வா ஜவனானி. யேஸங் பச்சி²மங் இத்தி³தி⁴சித்தங்,
ஸேஸானி காமாவசரானி, தேஸங் ஸப்³பே³ஸம்பி ததே³வ நிருத்த⁴ங்
சித்தமாரம்மணங் ஹோதி, ந ச தானி நானாரம்மணானி ஹோந்தி,
அத்³தா⁴வஸேன பச்சப்பன்னாரம்மணத்தா”தி இத³ங் வசனங் நிஸ்ஸாய
“ஆவஜ்ஜனஜவனானங் பச்சப்பன்னாதீதாரம்மணபா⁴வேபி
நானாரம்மணத்தாபா⁴வோ விய ஏகத்³விதிசதுபஞ்சசித்தக்க²ணானாக³தேஸுபி
சித்தேஸு ஆவஜ்ஜிதேஸு ஆவஜ்ஜனஜவனானங் யதா²ஸம்ப⁴வங்
அனாக³தபச்சப்பன்னாதீதாரம்மணபா⁴வேபி நானாரம்மணதா ந ஸியா, தேன
சதுபஞ்சசித்தக்க²ணானாக³தே ஆவஜ்ஜிதே அனாக³தாரம்மணபரிகம்மானந்தரங்
க²ணபச்சப்பன்னாரம்மணங் சேதோபரியஞாணங் ஸித்த⁴ங்ந்தி வத்³ந்தி, தேஸங்
வாதோ³ “அனாக³தாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ
த⁴ம்மஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ, பச்சப்பன்னாரம்மணோ த⁴ம்மோ
அதீதாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆஸேவனபச்சயேன பச்சயோ”தி இமேஸங்

பஞ்ஹானங் அனுத்³த⁴டத்தா க³ணனாய ச “ஆஸேவனே தீணீ”தி வுத்தத்தா ந ஸிஜ்ஜ²தி. ந ஹி குஸலகிரியமஹக்³தங் அனாஸேவனங் அத்தீ²தி.

ஏதஸ்ஸ ச வாத³ஸ்ஸ நிஸ்ஸயபா⁴வோ ஆவஜ்ஜனஜவனானங் க³ணபச்சுப்பன்னநிருத்³தா⁴ரம்மணதாவசனஸ்ஸ ந ஸிஜ்ஜ²தி, யங் பவத்தங் யங் பவத்திஸ்ஸதீதி வா விஸேஸங் அகத்வா க³ஹணே ஆவஜ்ஜனஸ்ஸ அனாக³தக்³ஹணபா⁴வங், தத³பா⁴வா ஜவனானம்பி வத்தமானக்³ஹணபா⁴வஞ்ச ஸந்தா⁴யேவ தஸ்ஸ வுத்தத்தா. ததா³ ஹி ப⁴வங்க³சலனானந்தரங் அபி⁴முகீ²பூ⁴தமேவ சித்தங் ஆரப்³ப⁴ ஆவஜ்ஜனா பவத்ததீதி. ஜானநசித்தஸ்ஸபி வத்தமானாரம்மணபா⁴வே ஆவஜ்ஜனஜானநசித்தானங் ஸஹட்டா²னதோ³ஸாபத்தியா ராஸிகதே³ஸாவஜ்ஜனபடிவேதே⁴ ஸம்பத்தஸம்பத்தாவஜ்ஜனஜானநே ச அனிட்டே² டா²னே ஆவஜ்ஜனஜவனானங் நானாரம்மணபா⁴வதோ³ஸாபத்தியா ச யங் வுத்தங் “க³ணபச்சுப்பன்னங் சித்தங் சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணங் ஹோதீ”தி, தங் அயுத்தந்தி படிக்கி²பித்வா யதா²வுத்ததோ³ஸானாபத்திகாலவஸேனேவ அத்³தா⁴ஸந்ததிபச்சுப்பன்னாரம்மணத்தா நானாரம்மணதாபா⁴வங் தி³ஸ்வா ஆவஜ்ஜனஜவனானங் வத்தமானதங் நிருத்³தா⁴ரம்மணபா⁴வோ வுத்தோதி, தம்பி வசனங் புரிமவாதி³னோ நானுஜானெய்யங். தஸ்மிஞ்ஹி ஸதி ஆவஜ்ஜனா குஸலானந்திஆதீ³ஸு விய அஞ்ஞபத³ஸங்க³ஹிதஸ்ஸ அனந்தரபச்சயவிதா⁴னதோ “பச்சுப்பன்னாரம்மணா ஆவஜ்ஜனா அதீதாரம்மணானங் க³ந்தா⁴னங் அனந்தரபச்சயேன பச்சயோ”தி வத்தப்³ப³ங் ஸியா, ந ச வுத்தந்தி.

கஸ்மா பனேவங் சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சுப்பன்னாரம்மணதா விசாரிதா, நனு “அதீதோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ, அனாக³தோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி ஏதேஸங் விப⁴ங்கே³ஸு “அதீதா க³ந்தா⁴ இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸசேதோபரியஞாணஸ்ஸ புப்³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.18.2), “அனாக³தா க³ந்தா⁴ இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.17.3-4), உப்பன்னத்திகே ச “அனுப்பன்னாக³ந்தா⁴, உப்பாதி³னோ க³ந்தா⁴ இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி சேதோபரியஞாணக்³ஹணங் கத்வா “பச்சுப்பன்னோ த⁴ம்மோ பச்சுப்பன்னஸ்ஸா”தி ஏதஸ்ஸ விப⁴ங்கே³ “பச்சுப்பன்னா க³ந்தா⁴ இத்³தி⁴வித⁴ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி

(பட்டா². 2.18.3), உப்பன்னத்திகே ச “உப்பன்னா க²ந்தா⁴

இத்³தி⁴வித்⁴ஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி

(பட்டா². 2.17.2) எத்தகஸ்ஸேவ வுத்தத்தா “பச்சப்பன்னசித்தே

சேதோபரியஞாணங் நப்பவத்ததி”தி விஞ்ஞாயதி. யதி³ ஹி பவத்தெய்ய,

புரிமேஸு விய இதரேஸு ச சேதோபரியஞாணக்³ஹ்ணங் கத்தப்³பங்

ஸியாதி? ஸச்சங் கத்தப்³பங், நயத³ஸ்ஸனவஸேன பனேதங் ஸங்கி²த்தந்தி

அஞ்ஞாய பானியா விஞ்ஞாயதி. “அதீதாரம்மணோ த⁴ம்மோ

பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ த⁴ம்மஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ (பட்டா².

2.19.20), அனாக³தாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸ.

பச்சப்பன்னாரம்மணோ த⁴ம்மோ பச்சப்பன்னாரம்மணஸ்ஸா”தி (பட்டா². 2.19.22)

ஏதேஸஞ்ஹி விப⁴ங்கே³ஸு “சேதோபரியஞாணேன

அதீதாரம்மணபச்சப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ சித்தங் ஜானாதி. அதீதாரம்மணா

பச்சப்பன்னா க²ந்தா⁴ சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய

ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.19.22), “சேதோபரியஞாணேன

அனாக³தாரம்மணபச்சப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ சித்தங்...பே...

சேதோபரியஞாணேன பச்சப்பன்னாரம்மணபச்சப்பன்னசித்தஸமங்கி³ஸ்ஸ

சித்தங் ஜானாதி. பச்சப்பன்னாரம்மணா பச்சப்பன்னா க²ந்தா⁴

சேதோபரியஞாணஸ்ஸ ஆவஜ்ஜனாய ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா².

2.19.21) சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பச்சப்பன்னாரம்மணே பவத்தி வுத்தாதி.

தேனேவாயங் விசாரணா கதாதி வேதி³தப்³பா³.

தேஸந்தி தேஸு த்³வீஸு ஞாணேஸுதி நித்³தா⁴ரணே ஸாமிவசனங்.

குஸலா க²ந்தா⁴தி இத்³தி⁴வித்⁴பு³பே³னிவாஸானாக³தங்ஸஞாணாபெக்கோ²

ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோ, ந சேதோபரியஞாணயதா²கம்மூபக³ஞாணாபெக்கோ²தி.

தேஸங் சதுக்க²ந்தா⁴ரம்மணபா⁴வஸ்ஸ அஸாத⁴கோதி சே? ந, அஞ்ஞத்த²

“அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ ச சேதோபரியஞாணஸ்ஸ

பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ

ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.6.72) “ஸவிதக்கஸவிசாரா க²ந்தா⁴ ச

விதக்கோ ச சேதோபரியஞாணஸ்ஸ பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ

அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸ ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 2.6.69) ச

வுத்தத்தா சேதோபரியஞாணாபெக்கோ²பி ப³ஹுவசனநித்³தே³ஸோதி

இமஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ ஸித்³தி⁴தோ. ஏவமபி யதா²கம்மூபக³ஞாணஸ்ஸ

“அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ சா”திஆதீ³ஸு அவுத்தத்தா

சதுக்க²ந்தா⁴ரம்மணதா ந ஸிஜ்ஜ²தீதி? ந, தத்த² அவசனஸ்ஸ

அஞ்ஞகாரணத்தா. யதா²கம்மூபக³ஞாணேன ஹி கம்மஸங்ஸட்டா² சத்தாரோ

க²ந்தா⁴ கம்மப்பமுகே²ன க³ய்ஹந்தி. தஞ்ஹி யதா² சேதோபரியஞாணங்

புரிமபரிகம்மவஸேன ஸவிதக்காதி³விபா⁴க³ங் ஸராகா³தி³விபா⁴க³ஞ்ச சித்தங்

விபா⁴வேதி, ந ஏவங் ஸவிபா⁴க³ங் விபா⁴வேதி, கம்மவஸேனேவ பன

ஸமுதாயங் விபா⁴வேதீதி “அவிதக்கவிசாரமத்தா க²ந்தா⁴ ச விசாரோ
 சா”திஆதி³கே விபா⁴க³கரணே தங் ந வுத்தங், ந சதுக்க²ந்தா⁴னாரம்மணதோதி.
 இத³ங் பன அவசனஸ்ஸ காரணந்தி. கேசி தத்தா²பி
 “பு³பே³னிவாஸானுஸ்ஸதிஞாணஸ்ஸ யதா²கம்மபக³ஞாணஸ்ஸ
 அனாக³தங்ஸஞாணஸ்ஸா”தி பட²ந்தி ஏவ. ந ஹி தங்
 குஸலாகுஸலவிபா⁴க³ங் விய ஸவிதக்காதி³விபா⁴க³ங் கம்மங்
 விபா⁴வேதுங் அஸமத்த²ங். து³ச்சரிதஸுசரிதபா⁴வவிபா⁴வனம்பி ஹி
 லோபா⁴தி³அலோபா⁴தி³ஸம்பயோக³விஸேஸவிபா⁴வனங் ஹோதீதி.

1435. நியகஜ்ஜ²த்தபரியாயஸ்ஸ அபா⁴வேனாதி ஸபா⁴வத⁴ம்மத்தா
 கேனசி பரியாயேன நியகஜ்ஜ²த்தங் அஹொந்தங் ஸப³ப³தா²
 ப³ஹித்³தா⁴பா⁴வேனேவ “ஏகந்தப³ஹித்³தா⁴”தி வுத்தங், ந
 அஸபா⁴வத⁴ம்மத்தா ப³ஹித்³தா⁴பி அஹொந்தங் கஸிணாதி³ விய
 நியகஜ்ஜ²த்தமத்தஸ்ஸ அஸம்ப⁴வதோ. அஸபா⁴வத⁴ம்மத்தா ஏவ ஹி
 கஸிணாதி³அஜ்ஜ²த்தத⁴ம்மபூ⁴தோ ச கோசி பா⁴வோ ந ஹோதீதி
 அஜ்ஜ²த்தத்திகே ந வுத்தந்தி அதி⁴ப்பாயோ. தங் ஸப³ப³ங்
 ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனாதி³ அதீதாரம்மணத்திகே “நவத்தப்³பா³ரம்மண”ந்தி வுத்தந்தி
 ஸம்ப³ந்தோ⁴. எத்த² ச வுத்தந்தி அனுஞ்ஞாதத்தா வசனதோதி ஏதேஹி
 காரணேஹி பகாஸிதந்தி அத்தோ².

இதா³னி தந்தி “ஏதஞ்ஹி ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதன”ந்தி வுத்தங்
 ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் தங்-ஸத்³தே³ன ஆகட்³டி⁴த்வா வத³தி. யோ
 பனாயமெத்த² அத்தோ² வுத்தோ “ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் ஏகம்பி இத⁴
 வுச்சமானங் அதீதாரம்மணத்திகே தேன ஸஹேகாரம்மணதம்பி ஸந்தா⁴ய
 காமாவசரகுஸலாதீ³னங் நவத்தப்³பா³ரம்மணதாய வுத்தத்தா இதா⁴பி தேஸங்
 நவத்தப்³பா³ரம்மணபா⁴வங் தீ³பேதீதி கத்வா தஸ்மிங் வுத்தே தானிபி
 வுத்தானேவ ஹொந்தி, தஸ்மா விஸுங் ந வுத்தானீ³தி, தமஞ்ஞே
 நானுஜானந்தி. ந ஹி ஈதி³ஸங் லேஸவசனங் அட்ட²கதா²கண்டே³ அத்தி². யதி³
 ஸியா, பரித்தாரம்மணத்திகே யேஸங் ஸமானாரம்மணானங்
 பரித்தாதி³ஆரம்மணதா நவத்தப்³ப³தா ச வுத்தா. புன அதீதாரம்மணத்திகே தேஸு
 ஏகமேவ வத்வா அஞ்ஞங் ந வத்தப்³ப³ங் ஸியா. ததா² வேத³னாத்திகே
 ஸமானவேத³னானங் யேஸங் ஸுகா²ய வேத³னாய ஸம்பயுத்ததா வுத்தா,
 தேஸு ஏகமேவ பீதித்திகே ஸுக²ஸஹக³தனித்³தே³ஸே வத்வா அஞ்ஞங் ந
 வத்தப்³ப³ங் ஸியா. ஏவங் உபெக்கா²ஸஹக³தனித்³தே³ஸாதீ³ஸு யோஜேதப்³ப³ங்.
 லேஸேன பன வினா அட்ட²கதா²கண்டே³ அத்து²த்³தா⁴ரஸ்ஸ கதத்தா
 ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸ்ஸ விய காமாவசரகுஸலாதீ³னம்பி
 அஜ்ஜ²த்தாரம்மணத்திகே நவத்தப்³ப³தாய ஸதி தானிபி நவத்தப்³பா³னீதி
 வத்தப்³பா³னி, ந பன வுத்தானி. தஸ்மா அபா⁴வனாஸாமஞ்ஞேபி யாய
 அபா⁴வனானிட்ட²ப்பவத்தியா ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் பவத்தமானங் நவத்தப்³ப³ங்

ஜாதங், தஸ்ஸா பவத்தியா அபா⁴வேன தானி நவத்தப்³பா³னீதி ந வுத்தானி.
 க³ஹணவிஸேஸனிம்மிதானேவ ஹி கஸிணாதீ³னி ஸபா⁴வதோ
 அவிஜ்ஜமானானீதி ததா³ரம்மணானங் ப³ஹித்³தா⁴க³ஹணவஸேன
 ப³ஹித்³தா⁴ரம்மணதா வுத்தா. ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் பன ந
 ப³ஹித்³தா⁴க³ஹணபா⁴வேன பவத்ததி, நாபி அஜ்ஜ²த்தக்³க³ஹணபா⁴வேன
 பவத்ததீதி நவத்தப்³ப³ந்தி வுத்தங். யேன பன க³ஹணாகாரேன
 ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனங் பவத்ததி, ந தேன ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணம்பி பவத்ததி.
 யதி³ பவத்தெய்ய, தம்பி ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனமேவ ப⁴வெய்ய. யதா² ஹி
 கிலேஸானங் கோ³சரங் பவத்திவிஸேஸஞ்ச ஸப்³ப³ங் ஜானந்தங்
 ஸப்³ப³ஞ்ஞுதஞ்ஞாணங் ந யதா² தே க³ண்ஹந்தி, ததா² க³ண்ஹாதி தஸ்ஸபி
 கிலேஸபா⁴வாபத்திதோ, ஏவங் ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸ்ஸ ச பவத்தனாகாரங்
 யதா²ஸபா⁴வதோ ஜானந்தங் தங் ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனமிவ ந க³ண்ஹாதி ,
 கிமங்க³ங் பன அஞ்ஞந்தி. தேன காமாவசரகுஸலானங் நவத்தப்³ப³தா ந
 வுத்தாதி. அயங் “ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஸ்ஸ விஸயபு⁴தோ அபக³மோ நாம
 ஏகோ அத்தோ² அத்தீ²”தி அனிச்ச²ந்தானங் ஆசரியானங் வினிச்ச²யோ.

விபாகங் பன ந கஸ்ஸசி ஆரம்மணங் ஹோதீதி விபாகங்
 ஆகாஸானஞ்சாயதனங் விபாகாதீ³ஸு விஞ்ஞாணஞ்சாயதனேஸு ந கஸ்ஸசி
 ஆரம்மணங் ஹோதீதி அத்தோ², ததா² ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனஞ்ச
 நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனஸ்ஸ. யதா² ஹி விபாகத்திகே
 விபாகத⁴ம்மத⁴ம்மனேவவிபாகனவிபாகத⁴ம்மத⁴ம்மமூலகேஸு
 பஞ்ஹேஸு “ஆகாஸானஞ்சாயதனகுஸலங் விஞ்ஞாணஞ்சாயதனகுஸலஸ்ஸ
 ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ, ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனகுஸலங்
 நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகுஸலஸ்ஸ, ததா² விபாகஸ்ஸ கிரியஸ்ஸ.
 ஆகாஸானஞ்சாயதனகிரியங் விஞ்ஞாணஞ்சாயதனகிரியஸ்ஸ.
 ஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனகிரியங் நேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனகிரியஸ்ஸ
 ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி (பட்டா². 1.1.406, 410) வுத்தங், ந ததா²
 விபாகத⁴ம்மமூலகேஸு “ஆகாஸானஞ்சாயதனஆகிஞ்சஞ்ஞாயதனவிபாகா
 விஞ்ஞாணஞ்சாயதனநேவஸஞ்ஞானாஸஞ்ஞாயதனவிபாககுஸலகிரியானங்
 ஆரம்மணபச்சயேன பச்சயோ”தி வுத்தா. விபாகதோ வுட்ட²ஹித்வா சித்தஸ்ஸ
 அபி⁴னீஹாராஸம்ப⁴வதோதி விபாகங் ஆரம்மணங் கத்வா
 அபி⁴னீஹாராஸம்ப⁴வதோதி அத்தோ². விபாகஸ்ஸ ஹி ஆரம்மணங் கத்வா
 நத்தி² அபி⁴னீஹாரோதி.

அத்தனோ க²ந்தா⁴தீ³னீதி அருபக்க²ந்தே⁴ “க²ந்தா⁴”தி க³ஹெத்வா ஆதி³-
 ஸத்³தே³ன ரூபங் க³ண்ஹாதி. அஜ்ஜ²த்தங் வா க³ய்ஹமானங் அஹந்தி
 பஞ்ஞுத்திங் ஆதி³-ஸத்³தே³ன க³ண்ஹாதி. ஏஸ நயோ பரேஸங்
 க²ந்தா⁴தி³க்³க³ஹணே ச. புன பஞ்ஞுத்திக்³க³ஹணேன
 கஸிணவிஹாராதி³ அனிந்த³ரியபத்³து⁴பாதா³யபஞ்ஞுத்திமாஹ. ஆதி³-ஸத்³தே³ன

வா அஹங் பரங் பண்ணத்திக்³ஹ்ணே ஸப்³பங் உபாதா³யபஞ்ஞத்திங்.
 கம்மாதீ³ஸு கம்மங் அஜ்ஜ²த்தங், கம்மனிமித்தங் உப⁴யங், க³தினிமித்தங்
 ப³ஹித்³தா⁴தி த³ட்ட²ப³பங். அத்தனோ ஸரீ³ரே ஏவ கிமி ஹுத்வா
 நிப்³பத்தமானஸ்ஸ க³தினிமித்தம்பி அஜ்ஜ²த்தங் ஸியா. மல்லிகாய
 கும்மாஸங் த³த³மானாய ரஞ்ஞோ அக்³க³மஹேஸிட்டா²னலாப⁴ங்,
 ஸந்ததிமஹாமத்தஸ்ஸ ஹத்தி²க்க²ந்த⁴க³தஸ்ஸ அரஹத்தப்பத்திங்,
 ஸுமனமாலாகாரஸ்ஸ ச புப்ப²முட்டி²னா பூஜெந்தஸ்ஸ
 பச்சேகபோ³தி⁴ஸச்சி²கிரியங் நிஸ்ஸாய ப⁴க³வா ஸிதங் பாத்தவாகாஸி.

இமஸ்மிங் திகே ஓகாஸங் லப⁴ந்தீதி

பரித்தாரம்மணாதீதாரம்மணத்திகேஸு அலத்³தோ⁴காஸானி நவத்தப்³பா³னீதி
 வுத்தானி, இத⁴ பன நவத்தப்³பா³னி ந ஹொந்தி, அஜ்ஜ²த்தாதீ³ஸு
 ஏகாரம்மணதங் லப⁴ந்தீதி அத்தோ². ஏதானி ஹி பஞ்ச
 ஸப்³பத்த²பாத³காகாஸாலோககஸிணசதுத்தா²னங் கஸிணாரம்மணத்தா,
 ப்³ரஹ்மவிஹாரசதுத்த²ஸ்ஸ பஞ்ஞத்திஆரம்மணத்தா, ஆனாபானசதுத்த²ஸ்ஸ
 நிமித்தாரம்மணத்தா ப³ஹித்³தா⁴ரம்மணானீதி. ஸகாயசித்தானந்தி
 ஸககாயசித்தானங், தேன பயோஜனங் நத்தி², தஸ்மா ந தங்
 அஜ்ஜ²த்தாரம்மணந்தி அத்தோ². அனிந்த்³ரியபத்³த⁴ஸ்ஸ வா ரூபஸ்ஸாதி
 எத்த² “திஸ்ஸன்னங் வா பஞ்ஞத்தீன”ந்தி இத³ம்பி வா-ஸத்³தே³ன
 ஆஹரிதப்³பங், நயத³ஸ்ஸனங் வா ஏதங் த³ட்ட²ப³பங். ஈதி³ஸே ஹி காலே
 ப³ஹித்³தா⁴ரம்மணந்தி.

திகஅத்து²த்தா⁴ரவண்ணனா நிட்டி²தா.

து³கஅத்து²த்தா⁴ரவண்ணனா

1473. மானோ ...பே... ஏகதா⁴வாதி இத³ங் அவுத்தப்பகாரத³ஸ்ஸனவஸேன
 வுத்தங், அஞ்ஞதா² மானோ காமராகா³விஜ்ஜாஸஞ்ஞோஜனேஹி ஏகதோ
 உப்பஜ்ஜதீதி த்³விதா⁴தி வத்தப்³போ³ ஸியா. ஏஸ நயோ ப⁴வராகா³தீ³ஸு.
 ததா² விசிகிச்சா²தி எத்த² ததா²தி ஏதஸ்ஸ ஏகதா⁴வாதி அத்தோ².

1511. ஸஸங்கா²ரிகேஸு³தி இத³ங் காமச்ச²ந்த³னீவரணஸ்ஸ தீஹி
 நீவரணேஹி ஸத்³தி⁴ங் உப்பஜ்ஜனட்டா²னத³ஸ்ஸனமத்தங் த³ட்ட²ப³பங், ந
 நியமதோ தத்த² தஸ்ஸ தேஹி உப்பத்தித³ஸ்ஸனத்த²ங் தி²னமித்³த⁴ஸ்ஸ
 அனியதத்தா. ஹெட்டி²மபரிச்சே²தே³னாதி உத்³த⁴ச்சஸ்ஸ ஸப்³பாகுஸலே
 உப்பஜ்ஜனதோ உத்³த⁴ச்சஸஹக³தே த்³வே, அஞ்ஞேஸு
 தி²னமித்³த⁴குக்குச்சவிரஹே தீணி ஹெட்டி²மந்ததோ உப்பஜ்ஜந்தீதி கத்வா
 “த்³வே தீணி”தி வுத்தந்தி அத்தோ². யத்தகானங் பன ஏகதோ உப்பத்தியங்
 நீவரணா சேவ நீவரணஸம்பயுத்தா சாதி அயமத்தோ² ஸம்ப⁴வதி,
 ஹெட்டி²மந்தேன தேஸங் த³ஸ்ஸனத்த²ங் “த்³வே”தி வுத்தங். ததோ

உத்³த⁴ம்பி பவத்தியங் அயமத்தோ² ஸம்ப⁴வதி ஏவாதி த³ஸ்ஸனத்த²ங்
“தீணீ”தி வுத்தங். த்³வே தீணீதி ச த்³வே வா தீணி வாதி
அனியமனித்³தே³ஸோதி சத்தாரி வா பஞ்ச வாதிபி விஞ்ஞாயதி. யத்த²
ஸஹுப்பத்தி, தத்த² நீவரணா சேவ நீவரணஸம்பயுத்தா ச ஹொந்தீதி ஏதஸ்ஸ
வா லக்க²ணஸ்ஸ த்³ஸ்ஸனமேதந்தி. யத்த² சத்தாரி பஞ்ச ச உப்பஜ்ஜந்தி,
தத்த² சாயமத்தோ² ஸாதி⁴தோ ஹொதி. ஏவஞ்ச கத்வா கிலேஸகொ³ச்ச²கே ச
“த்³வே தயோ”தி வுத்தங். லக்க²ணத்³ஸ்ஸனவஸேன ஹி கிலேஸா சேவ
கிலேஸஸம்பயுத்தா ச வுத்தா, ந ஸப்³பேஸங் ஸம்ப⁴வந்தானங் ஸருபேன
த்³ஸ்ஸனவஸேனாதி.

யதி³ உத்³த⁴ச்சங் ஸப்³பா³குஸலே உப்பஜ்ஜதி, கஸ்மா வுத்தங்
“உத்³த⁴ச்சனீவரணங் உத்³த⁴ச்சஸஹக³தே சித்துப்பாதே³ உப்பஜ்ஜதீ”தி?
ஸுத்தந்தே வுத்தேஸு பஞ்சஸு நீவரணேஸு அஞ்ஞனீவரணரஹிதஸ்ஸ
உத்³த⁴ச்சஸ்ஸ விஸயவிஸேஸத³ஸ்ஸனத்த²ங். ச²ட்ட²ங் பன நீவரணங்
அபி⁴த⁴ம்மே இதரேஹி ஸஹக³தந்தி தஸ்ஸ அஞ்ஞனீவரணரஹிதஸ்ஸ ந
கோசி விஸயவிஸேஸோ அத்தி², அத்தனா ஸஹக³தேஹி வினா
உப்பஜ்ஜனட்டா²னாபா⁴வா தது³பலக்கி²தஸ்ஸ சித்துப்பாத³ஸ்ஸ அபா⁴வா ச
நத்தே²வ விஸயவிஸேஸோ, தஸ்மா “தங் ஸப்³பா³குஸலே உப்பஜ்ஜதீ”தி
வுத்தங். உத்³த⁴ச்சஸஹக³தோ பன வுத்தசித்துப்பாதோ³ ஸேஸத⁴ம்மானங்
உத்³த⁴ச்சானுவத்தனபா⁴வேன தது³பலக்கி²தோ உத்³த⁴ச்சஸ்ஸ
விஸயவிஸேஸோ, தஸ்மா ஸப்³பா³குஸலே உப்பஜ்ஜமானங் உத்³த⁴ச்சங்
ஸாமஞ்ஞேன “உத்³த⁴ச்சனீவரண”ந்தி க³ஹெத்வாபி தங் அத்தனோ
விஸயவிஸேஸேன பகாஸேதுங் “உத்³த⁴ச்சஸஹக³தே சித்துப்பாதே³
உப்பஜ்ஜதீ”தி ஆஹ. ஏவஞ்ச பகாஸனங் விஸயவிஸேஸேஸு
லோப⁴தோ³மனஸ்ஸஸஹக³தஸஸங்கா²ரிகவிசிகிச்சுத்³த⁴ச்சஸஹக³தேஸு
பஞ்ச நீவரணானி வவத்த²பெத்வா தேஸங் ப்யாபகபா⁴வேன ச²ட்ட²ங்
பகாஸேதுங் கதந்தி வேதி³தப்³பங்.

கேசி பன “உத்³த⁴ச்சஸஹக³தேதி ஸாமஞ்ஞேன ஸப்³பங் உத்³த⁴ச்சங்
‘உத்³த⁴ச்ச’ந்தி க³ஹெத்வா தேன ஸஹக³தே சித்துப்பாதே³”தி வத³ந்தி, அயங்
பனத்தோ² ந ப்³ஹுமதோ த்³வாத³ஸமசித்துப்பாத³ஸ்ஸ விய
ஸப்³பா³குஸலசித்துப்பாதா³னங் உத்³த⁴ச்சேன அனுபலக்கி²தத்தா, ஸதி ச
உபலக்கி²தத்தே “அட்ட²ஸு லோப⁴ஸஹக³தேஸு”திஆதீ³ஸு விய
அஞ்ஞேஸங் சித்துப்பாதா³னங் நிவத்தனத்த²ங் “த்³வாத³ஸு
உத்³த⁴ச்சஸஹக³தேஸு”தி வத்தப்³பத்தா. உத்³த⁴ச்சானுபலக்கி²தத்தா பன
ஸப்³பா³குஸலானங் அவிஜ்ஜானீவரணங் விய இத³ம்பி “ஸப்³பா³குஸலேஸு
உப்பஜ்ஜதீ”தி வத்தப்³பங் ஸியா, ந பன வுத்தங், தஸ்மா வுத்தனயேனேவ
அத்தோ² வேதி³தப்³போ³. யஸ்மா ச அவிஜ்ஜானீவரணங் விய
உத்³த⁴ச்சனீவரணஞ்ச ஸப்³பா³குஸலேஸு உப்பஜ்ஜதி, தஸ்மா

நிக்கே²பகண்டே³ “காமச்ச²ந்த³னீவரணங் உத்³த⁴ச்சனீவரணேன நீவரணஞ்சேவ
நீவரணஸம்பயுத்தஞ்சா”திஆதி³ வுத்தங். தேன ஏகஸ்மிங்யேவ சித்துப்பாதே³
உத்³த⁴ச்சனீவரணங் உப்பஜ்ஜதீதி அக்³க³ஹெத்வா அதி⁴ப்பாயோ
மக்³கி³தப்³போ³தி.

கிலேஸகொ³ச்ச²கே லோபா⁴தீ³னி த³ஸ கிலேஸவத்தூ²னி இமினா
அனுக்கமேன இதே⁴வ அபி⁴த⁴ம்மே ஆக³தானி. தஸ்மா இதே⁴வ
வுத்தஸ்ஸ உத்³த⁴ச்சகிலேஸஸ்ஸ அத்தனா ஸஹ வுத்தேஹி கிலேஸேஹி
ரஹிதஸ்ஸ விஸயவிஸேஸோ நத்தீ²தி விஸயவிஸேஸேன பகாஸனங்
அகத்வா “உத்³த⁴ச்சஞ்ச அஹிரிகஞ்ச அனொத்தப்பஞ்ச ஸப்³பா³குஸலேஸு
உப்பஜ்ஜதீ”தி வுத்தங். கிலேஸா சேவ ஸங்கிலிட்ட²பத³னித்³தே³ஸே யஸ்மா
ஸங்கிலிட்ட²பத³ங் கிலேஸஸம்பயுத்தபதே³ன அஸமானத்த²ங் கேவலங்
மலேன உபதாபிததங் விபா³தி⁴ததஞ்ச தீ³பேதி , தஸ்மா கிலேஸா சேவ
கிலேஸஸம்பயுத்தபத³னித்³தே³ஸேன ஸமானங் நித்³தே³ஸங் அகத்வா “தேவ
கிலேஸா கிலேஸா சேவ ஸங்கிலிட்டா² சா”தி வுத்தங்.

1577. த்³வே தயோ கிலேஸாதி எத்த² “த்³வே தயோதி
ஹேதுகொ³ச்ச²காதீ³ஸு வுத்தாதி⁴காரவஸேன ருள்ஹியா வுத்த”ந்தி கேசி
வத³ந்தி. யதி³ அத்த²ங் அனபெக்கி²த்வா ருள்ஹியா வுச்செய்ய, க³ந்த²கொ³ச்ச²கே
ச “யத்த² த்³வே தயோ க³ந்தா² ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தீ”தி வத்தப்³பங் ஸியா. யஞ்ச
வத³ந்தி “யத்த² த்³வே தயோ அஞ்ஞேஹி ஏகதோ உப்பஜ்ஜந்தீதி
இமஸ்ஸத்த²ஸ்ஸ ஸம்ப⁴வதோ ஏகதோ-ஸத்³தோ³ கிலேஸகொ³ச்ச²கே
ஸாத்த²கோ, ந ஹேதுகொ³ச்ச²காதீ³ஸு தேன வினாபி
அதி⁴ப்பாயவிஜானந்தோ”தி, தம்பி ந, ஹேதுகொ³ச்ச²காதீ³ஸுபி
நானாஉப்பத்தியங் ஹேது சேவ
ஹேதுஸம்பயுத்தாதி³க்³ஹணனிவாரணத்த²த்தா ஏகதோ-ஸத்³த³ஸ்ஸ, தஸ்மா
ருள்ஹீஅன்வத்த²கதா²ரோபனஞ்ச வஜ்ஜெத்வா யதா²வுத்தேனேவ நயேன
அத்தோ² வேதி³தப்³போ³தி. லோபோ⁴ ச²தா⁴திஆதி³னா
லோப⁴படிக⁴மோஹானங் அஞ்ஞேஹி ஏகதோ உப்பத்தித³ஸ்ஸனேனேவ
தேஸம்பி லோபா⁴தீ³ஹி ஏகதோ உப்பத்தி த³ஸ்ஸிதாதி வேதி³தப்³பா³.
ஸேஸங் உத்தானத்த²மேவாதி.

அட்ட²கதா²கண்ட³வண்ணனா நிட்டி²தா.

சத்தாரி ச ஸஹஸ்ஸானி, புன தீணி ஸதானி ச;
அட்ட²ஸாலினியா ஏதே, பதா³ லீனத்த²ஜோதகா.

த⁴ம்மமித்தோதி நாமேன, ஸக்கச்சங் அபி⁴யாசிதோ;
ஆனந்தோ³இதி நாமேன, கதா க³ந்தா² ஸுபு³த்தி⁴னாதி.

இதி அட்ட²ஸாலினியா லீனத்த²பத³வண்ணனா

த⁴ம்மஸங்க³ணீ-மூலடிகா ஸமத்தா.